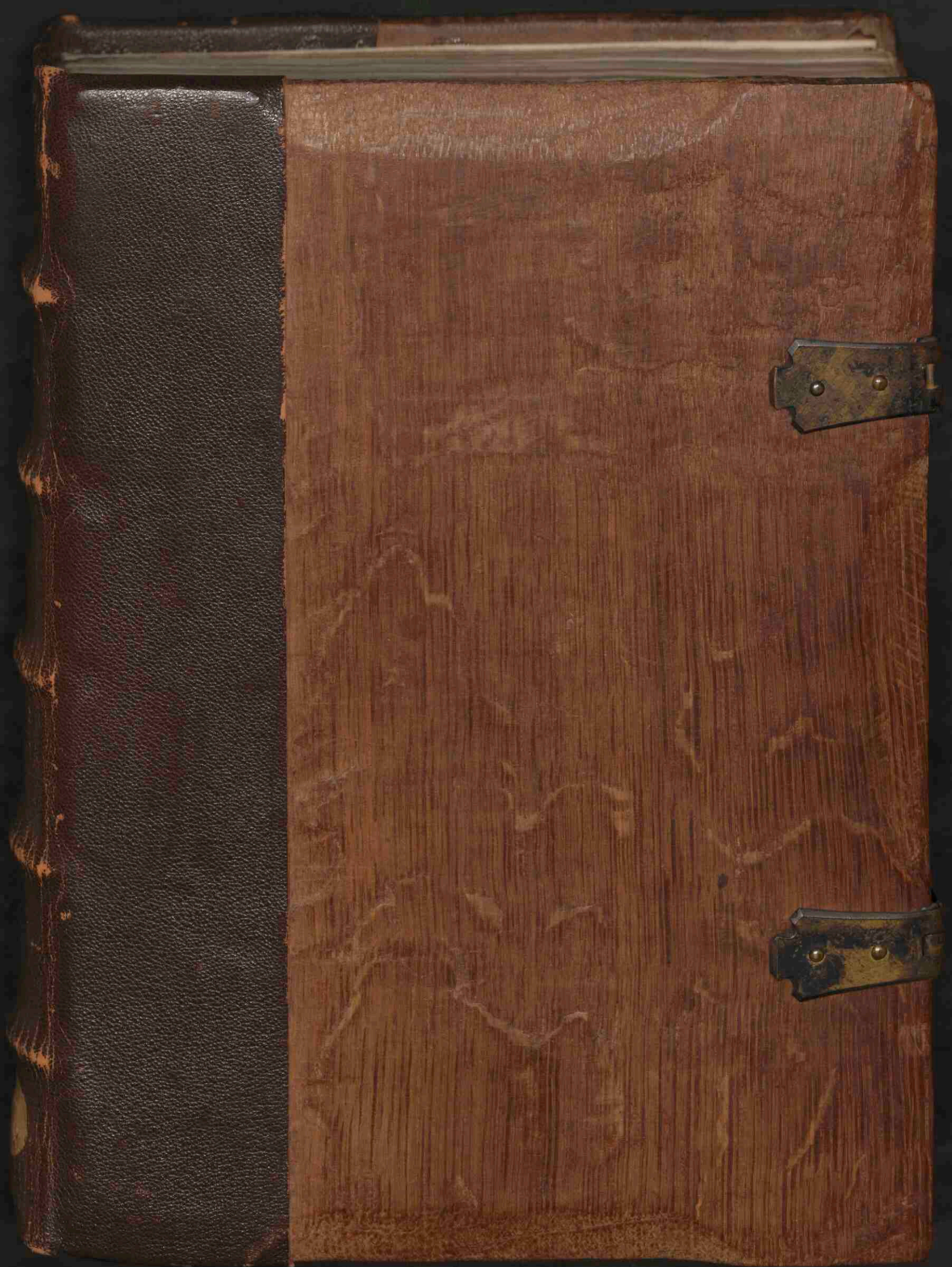

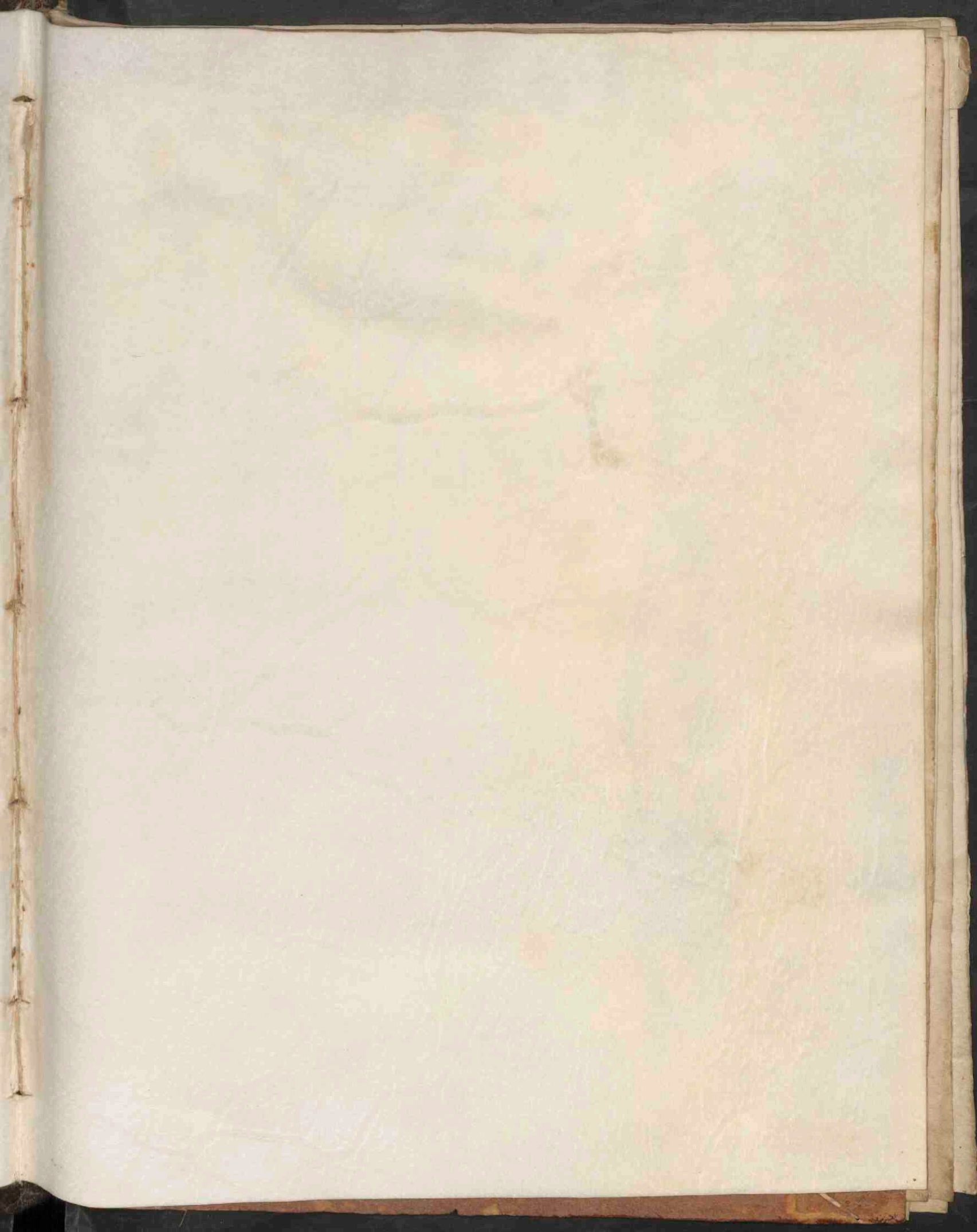

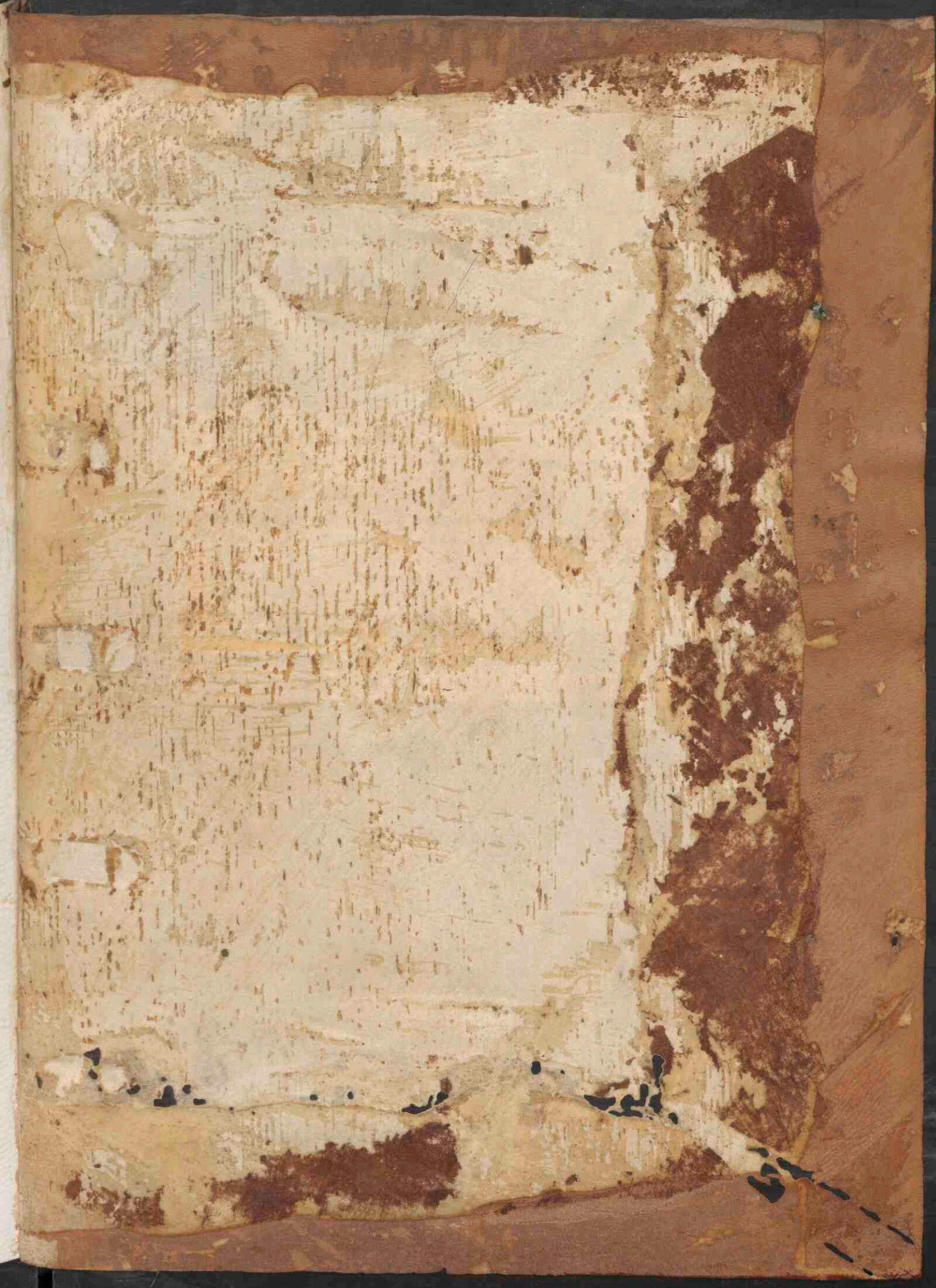
De naturis rerum

<https://hdl.handle.net/1874/336547>

Hs.
5 D 4

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
N°. 480

K. 710

N. 4

J. 710

710 (*Eccl. 480, antea 286i.*) *Membr. fol. 193 ff. 2 col. Saec. XV.*
(Thomas Cantipratensis), Liber de natura rerum, auctus ab auctore.

Fol. 1a. Incipit prologus in libro de naturis rerum. Naturas rerum, cet. Fol. 2a (in fine prologi): Vicesimum [sc. librum] autem post finem laboris nostri . . . addidimus, cet. . . . Explicit prologus. Incipiunt capitula Primi libri. [In margine legitur:] Alia Capitula habentur in fine libri que hic stare deberent secundum quoddam exemplar aliud et deinde 20 versus tali signo †. Fol. 185b. Incipit liber vicesimus de ornatu celi et motu syderum et hijs similibus. Fol. 192a. Incipiunt versus 20 qui continent materiam librorum, cet. . . . Incipiunt Capitula libri de membris corporis humani et stabit ante tali signo †. Generaliter de membris corporis humani, cet. Fol. 193b (in fine:) Expliciunt Capitula. Incipiunt versus 20. Verte duo folia.

„Pertinet ad Carthusienses prope Traiectum. Per Arnoldum Leydis scriptus.” — Cf. W. H. van de Sande Bakhuyzen in „Tijdschrift voor Ned. taal- en letterkunde” 1884, pag. 491 vv.

¶ met ad caritatis suscipiendos ¶ tractatus ¶ Arnoldi leydensis

¶

5. 2. 4

n°. 246. i.

N°. 296. i.

Incipit prologus In libro de natura rerum:

Natus rerum in diuersis auctorum scriptis late per orbem sparsas inuenies cum labore in uno et sollicitudine non parua annis fere. xv. operam dedi. ut in scriptis diuersorum philosophorum et auctorum scriptis ea que de naturis creaturarum et earum proprietatibus memorabilia et congrua moribus inuenire in uno volumine. et hinc in prouerbissime compilarem. **H**ic ergo primo consideranda est anathomia humani corporis passiones et anima eius. Postea uero tractatus de uis et uirtus de anima. cuius uirtute doctor incomparabilis **augustinus** in libro de anima et spiritu plenius lucidiusque distinxit. Deinde cause et species monstruorum hominum. Ac deinde de natura peccatorum. uoluntate beluarum marinarum pisciumque. Serpentium. Vermium. arborum. liberarum. fluminum. lapidum. metallorum. et humorum aeris. De septem planetis et passionibus aeris. De cursu solis et lune et eorum defectibus. et uariis de quatuor elementis. **P**ropterea rerum proprietates per editores uarias apte distinguens auctores doctorum singulis proprietatibus applicauit. **P**roinde isti sunt qui sequens opusculum eleganter illuminant. **P**rimus omnium **aristoteles** est qui non solum in his. uerum et in omnibus ad philosophicam disciplinam doctorum non primis inuenietur tractatibus effloruit. **S**ecundus est **plinius** qui et ipse antiquitate et auctoritate uenerabilis inter harum rerum auctores copiosus magis emittit. **T**ertio autem solummodo ponimus qui et ipse eloquentia ualde mirabilis in libro que de mirabilibus

mundi edidit. plurima de rerum naturis diligenter perstruator inseruit. **Q**uartus **beatus ambrosius** mediolanensis presul est. qui de naturis bestiarum et uolucrum in libro que exameron dicitur multa distinxit. que utique per omnia seculum et modo scribitur diu ordine magni **basilium** in libro que etiam exameron greco eloquio edidit. Cuius etiam sententias que dammodo operi oportuns locis dignissimum durimus inserendas. que utique **beatus ambrosius** breuiter causa minime comprehendit. **Q**uintus **ysidorus episcopus** est. qui in libro etymologiarum diffusus ualde et utilis est. **S**exto loco **magnum iacobum de uirgato** quidam aquense episcopus. nunc uero tusulanum presulem et romane curie cardinalem hic metis potior est. que emite ultimam ponimus qui de naturis rerum et historiis que in trisinarum partibus modis tribus euenerunt eleganter sermone descripsit et hunc librum uoluit orientalem historiā appellari. librum uero rerum libellum ad modum primum inuenit. qui etiam de naturis rerum plurima que comprehendit. Inuenit etiam quedam librum scripto auctoris nomine. que modis tribus per pilam audiui. Cuius sententiam utique repereris. et hinc agnosces. que hinc nomen exprimitator subsequens inuenies per libellum. **S**eptimus. **Galienus** et **placitus** aris perclari auctores in phisica sunt que de natura humani corporis. arborum et liberarum uirtutes. medicine usui congruentes plane distinguunt. **O**ctauo scilicet et **phisilogum** perpendiosum satis et utile locis diuisis inserui. **N**ono **adelmum** que per phim. qui et si pauca tamen bona ualde descripsit. **C**eteri uero que noniam plenius me alios posuimus. non tamen auctores in

Palladius in libro de agricultura eximie ualde est

pro:

rerū naturis sunt quā p̄scriptorū su-
orū oportunitatib⁹ assertores. In dū
at⁹ & vulgī op̄miones nō p̄ oīa refuta-
das posuimus. Ip̄a em̄ antiquitas in
talib⁹ plerūq; honoranda est. dū apte
nō sit dissona veritati. ¶ Et nōndū qd̄
sub alexandro magno. 40. volumina
edita sunt ad mādātū illius q̄ plim⁹
31. editionib⁹ cōphendit breuit. ¶ Auc-
tores uēo t̄lēs suo libro p̄firit. p̄missi-
mus t̄i multos ex ill. & posuim⁹ magī
vulgatos et p̄cipuos & sūt isti. Iuallus
phil⁹. Theophrastus. Claudius cesar
Drogeneis. Dorothe⁹ Ateniesis. De
motū Apollodius. q̄ de bestijs vene-
natis. Dromi⁹ medic⁹. q̄ t̄stulit ma-
gonem. Cato censori⁹. Marcus varo
hemclides. Ophē⁹. Pitagoras. Me-
nander. Homer⁹. Alexander. Mutian⁹
Virgilius. Petroni⁹. Dragoras Au-
dreas. Iuba rex. Metellus. Philo-
metax rex. Ptholomeus rex. Antigo-
nus rex. Archelaus rex. Umbri⁹. Phi-
lemon Alph⁹. Flavi⁹. Nigid⁹. Se-
neca. et cetero. Hygin⁹. Macrobi⁹. Hy-
porc⁹. Hys sūt auctores s̄m̄ plimū in
nā rerū. P̄inde moralitates & signi-
ficās rerū breuit in q̄busdā p̄ interual-
la distinxim⁹ et iō nō p̄tinue q̄ uēo
vitium⁹ pluritate. ¶ Nūc igit̄ q̄n-
tū h̄ opus p̄sit. & q̄ntā utilitatem p̄s-
tare possit hys. q̄ uerbo p̄dicatōis
uolūt insistē ad plenū scire homi-
estimo neminē n̄ cui in p̄fundiori-
bus dīna sapiā dedit intellectū. ¶
Dicit em̄ ar. les. de aīalib⁹ libro xi⁹
¶ Sive sit nobilissimū sicut i⁹. qd̄
celestē est. sive ignobile. sicut ē cre-
atum aīalū. erat t̄i t̄i magne
dilcōnis illis qui iō possūt p̄gnos-

ce. ¶ ¶ De hoc igit̄ debem⁹ p̄siderare for-
mas creaturarū & delctari in artifice
q̄ fecit illas. q̄m̄ artificū op̄antis ma-
nifesta⁹ in op̄atione & p̄p̄ h̄ ait. intē-
damus in naturis aīalū uiliū & nō
gimue sit nobis. q̄m̄ in oībus rebus nā-
libus ē mirabile. et res nālis nobilis
q̄m̄ nō fuit ullū nātū oīose creatū. n̄
casualit̄ s̄ p̄p̄ ad p̄plemētū & iō habi-
ad & reputatū vilissimū locū et ordmē
nobilem. Illud at̄ in h̄ op̄e lector p̄si-
deret. ut si naturās & mores aīalū a
effectus h̄bar alit̄ in occidente r̄p̄erit
q̄m̄ relatio p̄hor cōtinet. q̄ se oīs i
orientis p̄tib⁹ s̄p̄ntauit. nō statū in
ap̄iat. q̄. fictiā reputā. qd̄ scriptū ē
¶ imo prudēt aduertat q̄ h̄eat se ali-
ter orientis ps̄ mūdi cū suis creaturis
¶ occidentalis a aīlo. sive meridies.
ai oppositus sit dispositione nē. occi-
dens orienti. meridies aīlom. aliē cū
maxima mūdialis stāe nō possēt et
ecce p̄batio. Quens calid⁹ et hūid⁹ ē.
Occidēs uēo frigid⁹ et hūidus. Mei-
dies calidus & siccus ē. aīlo uō frigi-
dus et siccus. Nūc at̄ si oēs q̄tuor pla-
ge. unus q̄litatis essent et calor solis
orbem tōlis occuparet. et nichil ess̄ qd̄ e⁹
vehemēter p̄nū obuiat. sp̄ cū nullos
resistente ar̄scēt. q̄ aduq; in suis elemē-
tis mūdū p̄sumēt. Nūc q̄ calor frigid⁹
frigus calori. sicut hūido. hūid⁹ siccō.
oppōit. et mūdus in suis plagis. op-
positū q̄litatū cōq̄m̄ lucta firm⁹
stabilis. Crede q̄ lector q̄ et p̄pleri-
ones in aīalib⁹ & effūs in h̄bis. s̄m̄
q̄litatē aeris variant. ¶ Hys ergo
scriptis si q̄s studiū adhibueit ad ar-
gumētā fidei et correctōes mox in
tegmentis medijs sufficiētā r̄p̄iet.

ad hunc modum in tribus modis et dicitur in

ut interdu p̄duntōe q̄ vestigio septuāz
 apte digresso cessantib' eloquijs p̄phaz
 ad euigilationē butraz mētū occultā fi
 de creaturaz testes adducat. **U**t si q̄ sept'
 audita de septuāz & maultam nō mō
 strent saltē noua mōe suo p̄fignamū
 aures demulcent. **H**inc g' ab ip̄o ho
 mine iutiū nobis sumēdū ē. q̄ mē mōz
 lia mōzlis quidē creatis. cūctis mōzlib'
 aīe dignitate **Platus ē. Liber g' p̄m'**
 de anathomia hūani corpis est. **S**edōs
 de aīa. **Tert'** de monstruosis hōib'
 onentis. **Quart'** de aīalibus quadru
 pedibus. **Quint'** de aīib'. **Sextus**
 de monstris marinis. **Septim'** de pis
 cib' fluminalibus. **Octauus** de serpen
 tibus. **Nonus** de vmbib'. **Decimus**
 de arborib' cōmūib'. **Undecimus**
 de arborib' aromaticis & medicinali
 bus. **Duodecim'** de uitāib' libarū
 omniū. **Tredecim'** de fontib'. **Quor
 tus** decimus de lapidib' p̄nolis et cor
 sculpturis. **Quint'** decim' de septē me
 tallis. **Sext'** decim' de vij. regionib'
 et humoib' aeris. **Septim'** decimus
 de spem et vij. planetis & cor v̄tūib'
Octau' decim' de passionib' aeris s̄
 fulgure tonitruo et 9 silib'. **Non'** de
 cim' de q̄tuor elemētis. **Dicesim'**
 aut post finē laboris nri nō tāq̄ ex
 nri cōpilatione s̄ tāq̄ necessariū ip̄i
 opi p̄cedenti addidim'. qui utiq̄ de
 ornatu celi et motu syderū atq̄ plane
 tarū ad intelligendā sperā et ecip
 sin solis et lune euidentissime trac
 tate videtur. addidimus tū aliq̄ et
 quedā subtraxim' atq̄ nō nulla mli
 eodem correxim'. **Expliat p̄log'**

magis
 medicinali
 2 aīonazū

De cerebro.
 De capillis.
 De sompno.
 De oculis.
 De palpebus.
 De auribus.
 De naso.
 De barba.
 De ore.
 De dentibus.
 De lingua.
 De voce.
 De hōuula.
 De epigloto.
 De amia.
 De gutture.
 De collo.
 De humeris.
 De brachijs.
 De musculis.
 De mambus.
 De digitis.
 De unguibus.
 De ossibus.
 De medulla.
 De cartilagine.
 De venis.
 De nervis.
 De arterijs.
 De cord' corpis hu
 man.
 De ligamētis.
 De membranis.
 De arne.
 De corio.
 De dorso.
 De nuca.
 De pectore.
 De mamillis.
 De corde.

De epate.
 De felle.
 De pulmone.
 De splene.
 De ventre.
 De costis.
 De intestinis.
 De stomacho.
 De ysoyago.
 De vmbilico.
 De adipe.
 De vesica.
 De matrice.
 De v̄rgi genitali.
 De renibus.
 De anchis q̄ enā
 dicuntur uates.
 De ylis.
 De spondilibus.
 De gembus.
 De rebus.
 De pedibus.
 De talis.
 De plātis pedū.
 De scie ḡnāois.
 De conceptione.
 De aīatione.
 De natiuitate.
 et arte obstetricā
 di.
 De modo v̄uedi.
 phisice s̄d̄m ari
 stotilem.
 De v̄. em̄tib'us
 hominis. P̄mo.
 De infantia.
 De pueritia.
 De adolescentia.
 De robore.
 De senectute.

Incipiūt capitula Primi libri.
Primo generaliter. De capite
Alia Capta hūituz i fine libri
que hic stare deberēt s̄m q̄d̄
exēplar ad. et deim 20 v̄sus tali signo

fit mors. et si sibi cecidit quod faceret sic.

De decapita etate **De morte Et qd.**

Inquit liber primus de anathoma
humani corporis. gualit pmo. Anatho
ma dicitur ab ana qd est resoluere et tho
mos qd est pres. qd resolutio pau.

Artes corpus huam prin
palit create sunt ut dicit
ari⁹ et posite scdm creatio
nes. et situ totus mundi
vñ grece ho. microcosm⁹
qñ minor mundus dicit. hñc

deus post creas creaturis die sexta
plasmavit. Quapp^r ut dicit ar⁹ ho ab
infantia pmo ambulat sup man⁹ post
ea adolescens erectus in pedes ambulat
Postmo in etate decapita itim maturia
tur ad terram. Testis utiq sibi qd de t^r
ra assuipatus est. et in terram vadit. **De Ca**

Aput hois et eius testa ut d^r ar⁹ pte.

Quod duo esse creatū est. in quo s^t
multe sunt in viris papue. vna no
sutura est aridans in capibus mulie
rū. et inuentū fuit aliquā caput in quo
otno sutura nō fuit et h^r etatis signū
pignūdis. Scdm eam etates indim^r
et inspissatur testa capitis. Capita in
fantū aūquā loquant^r nondū cōpleta
sūt sicut postea dicem^r qñ de embrione
loquemur. Testa capitis continet t^r
cellulas. Vnam anteriā. Scdm in
medio. Ternā posteriā. In pma ante
riā format^r virtū fantastica. ul^r yma
ginaria. In scdm que est in medio ca
pitis. virtus intellectualis. In ter
tia que ē posteriā. virtus memorialis
pma conapit. Scdm disternit. Tertia
distussa et diuidiata custodit. Vñ usū
est aliquā. ut hō volnēatus in anteriō
pte capitis ymaginari nō ponit. In
posteriōri nō pte capitis nulnēatus

memorie vtutē pōdit. Ingenuū quid
p hūditatē uiget. memoria p sicutatē
Itaq; qui hūidū hñt cerebrū ingenio
pollent. s; memoria satisfiūt. Cui uō sic
tū hñt hñ memoria uiget. s; ingenio p
uati sunt. Cea ei que hūida est facile
sigilli impōitione signat. s; hūiditatis in
constantia facile deletur. Qd uō sic
est difficile formā recipit. s; acceptā semel
nō leuit amittet. Hec sūt signa vtutis a
vicij q ponit ar⁹ in libro de animalib⁹ quib⁹
cognosci possit in facie. fallū^r tñ signa
qñq; ex eo qd aīa se tñfert ad actū cōn
rū et extno vtutis aut vicij in se cōsue
tudine qñ alterā nāz. ystituit. Igit^r qñ
fions fuit mag^r. sigt pondeosū. declinā
tem ad stulticiā. Cū fuit pua. sigt boi
tatē motus. Cū fuit lata. puitatē dis
cretioms. Quādo fuit rotunda. imai
diam sigt. Sub fronte supalia sūt. q
si fuerit rē qñ linee sigtū mollities et
femineitas et flexibilitas. Cū fuerit
arcuata usq; cōiūgū^r ad cornū nasi.
sigt. leuis et subtilis et studiosus in
omnibus opib⁹ suis. Cū at fuit arcua
litas declinās ad tympōa. usq; ad gib
bositatē genarū sigtū negligens et
male dispositiois. Sub supalib⁹ sūt
oculi. et sup eos palpebre sup⁹ et in
feriā. Intm oculū uō ē hūiditas p
quā videtur et dicit^r pupilla. Qd uō
sequi^r est ingredo oculi. Partū oculi
sunt angli et hñ apud cornū nasi. et
gibbositatē genarū et lacmale sup⁹
et inferi⁹. Cū g^r lacmale et qd sequi^r
angulū oculi. fuit puū. subtilē sigt.
et dispōis maliciā. et gsuetudinis
et figure. Cū at lacmale fuit mul
te carnis sicut oculus muli sigt as
tūā. et fortione malā. et pō supalia

Handwritten marginal notes in red and black ink, including the number '7' and various decorative flourishes.

Faint handwritten notes at the bottom of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

dimissa signat mundum Albedo oculi e fere
 consimilis in oibus hoibus. nigredo uo
 variatur. Nam forte erit magis valde
 et forte magne glaucitatis et forte fuf-
 ca et forte declinabit ad rubedine. Et
 cu fuerit huiusmodi dispositionis signat bo-
 nifuetudo et acutas discretiois. Proinde
 alij oculor erit fusa alij glauca. alij
 nigri Et alijs erit puus. alijs magni
 Alijs mediocris q signat bonitate distre-
 ctiois intellectus et bone doctrine. et forte
 erit pminetes l'p fundi l' mediocres.
 Pfunditas signat acuitate. pminetia
 pntatione discretiois. et malina
 mediocritas uo signat bonitate. Et forte
 erit oculi multe clausure l' multe ap-
 tione et pauca motu. Si sut multe ap-
 tione et pauca clausure. signat multam
 mobilitate et lemitate discretiois. no
 fixus in opationib' suis Et uo sut
 mediocres signat discretione in o'i tempe
 Omne aial dure teste ut d' ap' sut sic
 arbores qui caput eiu ex p' mediane Et
 ap' hoc accidit ut sicut eiu memb' supiora
 anteriora et inferiora supiora Cuius capitis
 dolor h'mo. Si fit ex calore solis in estate
 lauet' aq' rosata et mungat' populione
 et sub umbra et vento sedeat et ferri
 calibe fronte refrigeret. Si ex frigida
 causa fit dolor. lauet' aqua calida diu
 et mungat' dyalia et galanga roe
 dat et diu masticeet. Si ex manitio-
 ne fit et ex laboe comedat sepe et aq'
 calida lauet'. comedatq' cotidie vna mul-
 tatum et gauophilos ad nares teneat
 dormiatq' satis. Si ex fimoositantibus
 stomachi tuc accipienda sunt illa que
 laxant. Si ex uentositantibus comedendi
 sut frans uimperii et aneti tritu bn.
 Contra pustulas et rubore faciei. am-

116

dolor

piet frondes nymphae et albe spine et bene
 teint et accipiat succu eiu et addat mu-
 phora puluerisati et comisceat et inde
 ungar patiente cu vadit dormitu Et
 sciendu qd auq' fiat debet paties pu-
 gari pempigna et pillulis auaris et
 p' inuere de supiori vena capitali
 Vel si qua materia e de vena mediana
 sienesis qm fit in capite et ex anteriori
 pte. sienesis igr e apostema natu
 in tunugis cerebri de ebullitione colu
 et sanguis. hanc solet aliqui comitari
 febris acuta. et illigant iude in caplo
 de sanguie et febril' Eius uo sienes
 q p se fit her sut signa. vigiliaz mon-
 stantia. faciei curuatis. lingue aspitatis
 et stis. au oia nullo phibente i si etas
 eualia pmissit q no fit nimis debil
 minuatur paties de vena cephalica
 p' triduu uti' syru po fro de unisfare
 et inde purge' cu decoctione tamari-
 dox et cassiatur. Capite abraso fiat
 unctio de succo yposeline aq'ure salie
 minore pte ap' olei uolaceti et agres-
 te. ita ut simul comixta et p'ano supfu-
 sa fronta fiat emplm de gummi ambito
 et paru opij semen papauis. semen
 lactuce. semen iusqam et h' trita dis-
 tempa cu lacte mulieris. l' succo lac-
 tuce et fro emplastro. fronti appone.
 Ad ide succu papauis cu oleo roseae
 fronti l' mltu agrestu addita. postea
 caput coopiat' ut no impiat' a fri-
 gore. ponendi sut in loco obfatis in pa-
 uimento domus. pulmo aial magni
 corpis nouit abstracto caput inuol-
 uatur Catulus ul' gallus adorso fissi
 ad idem ualet m' mutio facta. de ve-
 na mediana frontis multa pdest
 Sanguisuga s'umitati nariu apposite

sumati
oleū:

ad idem Odor rem frigidam ut rosam
et similia naribus applicentur. Dieta
fit sicut in vera tertiana Proim de
stomatiz manam passione videns
in practica Inedicoz libris. Non est
me intentionis. autem psequi s illa m
q magis in egritudinib mebroz ge
nealiora sunt et sepi9 occurrere vide
bu? fit at dem frigidu con oe genus
frenes et con? mlioa vicia Ampe folia
hederis terrestris. verrigola. plantagine
solatrū et hettere et susinde aque p
tem vna et olei ptes tres. post dimit
te putrefieri. et putrefia bula usq ad
consipnonē aque et tūc ola et expo
ne soli Sed et istud remediū incompabi
le est Radatur pus caput et parū laue
reto Postea ampe indire maximam
inpham bñ pistatā et tribus noctib9
semp recente suppone et tumbitur.

De Cerebro

Cerebri creatio est frigida sicut dicit
ar. et contrariū eius calor ē cordis
quī nō pot esse membrū in aliq compli
one p se sine contrietate alterius et id
ingemmatā ē natura et posuit cere
brū in opposito cordis et pte h creatur
caput pus in gnatione post creatioē
cordis Cerebrū est creatū ex tern et aq
et id frigidū cerebrū diuidit scdm gn
lieniū in dexterā et sinistram pte. Habz
enī mediā lineā ut phisicū dicit quā
uentriculi medij differunt Cerebrū at
nō est supfluitas neq ē ex membris co
tinuis s natura eius est natura etna
r coeua ceteris membris in corpore. Cere
brū magis pnatū ē a sanguīe oibus
humoribus q sunt in hoīe qm nullus
sanguis apparet in eo et pte h est sub
ficiū aut quā sanguīe tūc et id nō
est in eo pua ul magna vena. Cere

brū nō hz sensū tactus sicut nec sanguis
nec aliq supfluitas aīal. volūt tū nō
nulli ex phisicis q cerebrū habet sensū
destructionis nō alterationis + qm des
truit tūc sentit et nō qm alteratur. Ce
rebri nō est in corpōibus nisi ad con
seruationē natūe. Nō mai9 cerebrū hz
sm magnū corpōis sui. alijs aīalib9
et ē cerebrū viri mai9 cerebro mulie
ris. Omī cerebrū medio ut dī plim9
insunt pua officula. Et ut dicit aris
Ipīm cerebrū hoīs nec valde humidū
nec valde sicut et aridat ipīm due
tele qm fornax illa que ē pte testam
h sola recipit lesionē. Alia uo nūq
Cerebrū uēo in duo diuidit. Anteri9
et posteri9. Posteri9 ē diuisū colore et
visū ab anteriori. In medio cerebri est
locus p fundus et longi. tela ultima
que tenet cerebrū illa s pte testā ē. p
trahit venis in eximiatib9 in locos
os debile continet cerebrū et h ab illa
pte ubi collū cōiūgit caput. Oīa aīa
lia ut dicit plim9 q cerebrū nō habēt
nō dormiūt. Nec cum cōi dolore
cerebri et capitis. Ampe Absinthij. Ru
tā et hederam terrestre et simul terns
et addas mel et albumen ouoz et
capiti illinas et desup pānū lineū
ponas. It papaucis semen terns et
de ipō puluē ai oleo et rem cōmā fa
cias et in capite et in fronte ponas
It plantaginis ius. et bete. et mulis
trispi et lacture. melle addito et oleo
et aceto et parū de vino simul mis
ceas et ungas caput in die ter. et to
tiens in nocte. Ad finū iur naves at
in facie ubiāqz fuit. herbe planta
ginis. succū confusū cū lana molli
imponat. et p dies octo sanat. It ad

110

purgandū caput. **A**ripe de vino unū
 ferturū plenū pugnū tinea et tū
 de sauma et mittas mollā ut ad ig
 nē ferueat et sic mediocrit̄ durū qd̄
 tū sit molle mitte in saculo lineo
 et pones sup caput. It̄ cont̄ v̄tignē
 capitis. **A**broran̄. tere et distempna cū
 areto. It̄ cōī dolorē capitis. herba san
 guinariā in manibus frutes et conta
 nuo de naribus sanguinē emittes
 et leuig habeb̄. It̄ ad colorē luidū
 in facie. **S**auinā triti cū melle coe
 das. It̄ **R**aphanū sumū cū melle potū
 añq̄ baluēū mares bibas. It̄ **B**ero
 mia in potū data colorem plūbeū
 emdat. It̄ **A**qua cortū apūā bibat̄ et
 semen eius cū vino. It̄ si puer caput
 imādū h̄ sumas cinere firmū et pōs
 in vas infundas q̄ sup ip̄ā aquam
 et finas p̄ diem et noctem sic stare
 lauesq̄ ip̄ā aqua caput. et de ip̄o
 cinere postea sup caput semmes et
 manu fortit̄ impme. **De Capillis**

Capilli capitis et fumo cali
 do et grosso q̄ ex incēniis hu
 moribus enascunt̄. **P**arscūt at̄ ubi
 calor excedit naturē. madūt p̄t̄ absti
 nentiā tibi p̄t̄ m̄f̄os humores. ut
 leprosis. et v̄ris qd̄ sepe. s̄ in mulie
 ribus l̄ in spadomb̄ natis nūq̄. nec
 in ullo añ venēis usum r̄ añ temp̄
 quo venē uti pot̄ et h̄ p̄t̄ frigidit̄
 nature. **A**l̄ dicit in libro de aīā q̄
 capilli sunt ex fumo calido et t̄ro et
 resoluti et iō nō ledunt̄ cū madunt̄
 In frigidis regionibus ut d̄ **A**l̄. **A**i
 malia l̄ hoīes stratos ac pendentēs
 capillos h̄it̄ albos q̄ frequēt̄ ac
 rigidos In calidis uēo ingros se.
 ac crispantes p̄ oē corpus **O**ē aīal̄

multorū pilorū ut d̄ **A**l̄ et oīs auis mul
 tiorū plumarū et multa rotius. Nullū
 aīal̄ est multorū pilorū in capite p̄t̄
 quā homo et h̄ necessariū fuit ei p̄t̄
 humiditatē cēbrū. ut s̄. custodiāt a for
 ti frigidē illud et calore nimio. In ca
 pite cūctorū aīalū hoī plūrimus pilus
 Intra cēbrū nō caluescit hō. aut infra ū
 tatem aut circa tempora. aut circa au
 res **D**icit **Plin** q̄ pili crescūt p̄ aliq̄
 dies et in defūctorū senū corpib̄. **C**u
 ra ad capillos fluentes. herbe nastur
 t̄ fucus illit̄ p̄dest. It̄ **R**aphanū cū
 melle tritū capillos restituit. Collige
 de herba polieto fasciculos mittes in
 aqua p̄ tres dies et postea tundes et
 coques in oleo et mulibus et anrum
 gia anserina et h̄ totū amstebis. in
 deq̄ caput pungen cū calidū fuerit et
 capilli renascent̄. It̄ **A**gnoniā tritū
 cū lacte capno pones sup caput et ua
 lebit. It̄ ut capilli spissi renascentur
 nucis maioris cortice usto et in vino
 trito munge It̄ ut pili nō cadant li
 ni semen combures cōmstebisq̄ cū
 oleo et caput munges **De Sōpno**

Sōpnus nihil aliud ē ut dicit
Plin quā animi immediose
 recessus. **A**liā diffinitionē dat **A**l̄
 de sompno et vigilia. **S**ōpnus ē in
 potentia aīalū virtutū cū intentioē
 naturalū r̄ nūctuarū et ceterarū. **P**u
 eri añ tertū annū ul̄ q̄tū nō somp
 niant. **F**uerūt inuenti hoīes q̄ nūq̄
 sompniauerūt ut dicit **A**l̄ **A**l̄
 si in senectute. et postmo^m amide
 bat illis ul̄ mors ul̄ infirmitas.
Staipoz aliq̄ mentis ē ut dicit **Plin**
 si quis dormire nō potest et in somp

90

varian:

110

110

90ib9

metate laborat. utat hoc oleo. ponat
poma mandagore in oleo et putrefiat
et post bulliat et colet. Quidā addūt
femina papaucis et albi et folia et
semen portulacae et lactuce et semen
usquammi et herbā eū et umbilicū
ueneis. Istud ē oleū mandagorātū
hū mungant tympora patientis et:

frons et uole manū. Istud etiā ualeat con-
110

firmationē rebri et etiā etas ad somp-
nū etiā puocandū fiat fomentatio pe-
dibus ex aqua decoctionis herbe
violaz malue mirtus frondiū lac-
tuce et frondiū papaucis aut scia-
carz admiris rosas hoc id et capiti
fiat postea mungant tympora et frōs
et plante pedū oleo rosaceo ul' uol'
ul' populeo admirta agresta l' arcto
frondes usquammi et lactuce super
tympora ad id ualent. litargia ē
apostema flantiū cū febre in pup-
pi cerebri. natū cū mentis obliuioe.
Dicitur ei litargia a lete qd' est obliuio
Signa sunt her. mentis obliuio. o-
culoz clausura et lippitudo febris
indeficiens uocatus paties vir re-
spondet excitatus mox ad sompnū
conuertit' vrima alba et spissa et
liuida. Hec est aum. pōtur paties in
loco luadissimo facies frequēt' aspgnā
aqua frigida l' vmo exerce' et tnhā
p' capillos ut dolore sennat. Aliq's
confabulet ei et ludat cū eo. It' vnt'
syrupo acetoso l' orisum cū calida p'
getur cū decoctione agnūi polip. uol'
turbat mimbolis reboli. abrafo ca-
pite unctio fiat ex oleo laurmo. fiat
catapla' capiti ex puluē sē napi mo-
dico emforbii tempatis hns cū succo
rite. Sternummentū puocent' pul-

uicū

uē pupis mieto narib'. tabis utat'
febricitantū. It' Alia sequit'. Si quis
dormire nō p't. accipiat oppiū' papa-
ueis semen et spūman argenti et
distemper cū albugine et frōm em-
plastrū ponat in fronte sua et dor-
miet. Idem usquammi et etiā folia eius
in tymporibus ligata. Id lactuce se-
mē solue cū aqua et dabis bibere.

A fant

Oculi pars sūt. De Oculis
p'ncipissima ut dicit plinius
et que lucis usū vitā distingūt a mor-
te p'us in embrione effigiant' oculi.
postea cor. et in ē qd' tanta cōuenien-
tia in oculis et cor. et quidē idne ac-
tū est ut dicit q' ut sensus visus
est ex rebriū qm' natūa sensu visus
est frigida et hūida qm' ē aq. et aq
est ex hūiditibus ualde. et clausus
eius ē fura remanēs. et nullū mēbrū
ē in corpe frigidū et hūidū nisi tm
cerebrū et oculus. Oculus quippe h'z
corpus qd' nō h'z a' instrumētū sen-
sū et illud corpus ē frigidū et hū-
dū ex hūore continēte cerebrū. et qd'
ex eo erit res hūida est et mūda ual-
de et trāsit p' vias p'cedentes ex ocul'
ad telam continentē cerebrū. Sensus
visus in anteriori pte capitis ē. qm'
debet vidē nūl' qd' anterior ē. et sen-
sus visus ē valde subtilis obitūq' ner-
uus est q' dirigit' a cerebro ad oculū
et h' inē omīs neruos corpi solus cō-
tinuus est. Oculi in hoīe appropiānt
sibi scdm' magnitudinē m' plus
quā in alijs animalibus. Ambobus oculis
aptis. vna videndi via. utrisq' dign'
nec vnus aliqd' videt qd' alt' non
videat. visus scdm' hūmorū mali-
tiam. que in vidente ē in fiat sub

No

lectam materiam Adeo ut si mulier
 menstruatam continue speculum fregit
 aspiciat ipm quasi quadam rubigine
 inficiat magna debilitatio obduat vi
 sum. sicut morbus aduatus nec videt
 patentibus oculis. Titus cesar solus
 naturam habuit qd in tenebris nocte
 cu euigilaret uelut clare luce videret
 s no mora obducebant tenebris oculi
 sicut in alijs fieri solet. Alij contuent
 longinqua. Alij nisi ppe admoti non
 reuertit. Om oculi solis tubare reuol
 dunt. Hnt et signa oculi moderatio
 nis. clementie. odij. misericordie. anno
 ris tristitiae. Vn dicit plim? quia in
 oculis animus habitat. ex multis r me
 brans septē fm constantm ostat oculi
 Et tres habet humores. quoz vna vi
 treus. alius cristallinus. tertius aquus
 Ar dicit in libro de vita qd oculi ideo
 rotundus e ut inmore patiat lesio
 ne Que ei forma rotunda tardius ledi
 huius mediū ut dicit plim? cornea fe
 nestram pupilla. In oculis e adeo
 absoluta vis speculi ut in pupa illa
 pupilla tota ymaginem reddat hois
 Post viginti anos multas restituta
 est visus. Oculi se no videt. Frigida
 apponenda sunt no calida quia calor
 dissoluit. Oculoz dolor fit de sanguine
 et tunc circa alba oculoz apparet san
 guis et in angulis eoz venetugide
 et vene frontis timent. flebotomie re
 mediū in teruice ualet et scariola
 trita cu albugine oui et aqua rosea
 oculis supposita. It aq rosea cu albugi
 ne oui. panno subtili al bibare ex h
 mincto et de nocte supposito. De de
 colca dolor est frontis dolor e acuta
 punctura oculoz. palpebray extonia

no Cum eis psillu in aqua l pluuiali
 infusum p diem et otulis appositu ua
 let It lac mulieris masculu nutritis
 cu aqua rosea oculis infusum. Diem
 utriusq est q vno omo abstineat. l si
 contingat bu lymphati et clari et albu
 sic Ab aere multu liuido caneat Si lacri
 me involuntarie fluunt ex oculis aqsi
 humoris sicut hndantia. purget apur
 cu paulmo Abluendi sut oculi cu deor
 tionis lenticulary l aqua pluuiali te
 pida. l strictoria fiat de mastice et alo
 es caueat a fumo. igne. et pulue et vi
 no Ad caliginē oculoz tollendā Adipe
 uulpis limes oculos et mure caliginē
 tollit Ad idem leporis fel cu melle mir
 tu It ad caliginē l albuginē oculoz
 herbe celidome succu cu sua radice teras
 cu vino uetel uel melle addito et pipe
 albo puluerizato et in munge oculos
 et pfectissime albuginē tollit It vsu
 Femina. vbera. rosa. celidomia. ruta.
 Er hys fit aqua que lumina redd' auita
 Ad macula oculoz celidomia viride
 collige et succu in lintheo exprime et sil
 la in oculos et maculas tollit It ac
 ripe rubram testudine et diuide per
 longu et suppone. Ad oculos lacrimo
 sos rure succus cu melle addito ejs
 ponderibus immittis. lunt mde ocli
 nunt dolent. Ad sanandū pmissum
 oculū folia agnomie qua lappa ve
 sana vocant et albumen oui tere et
 pone deforis et si pene eieat facit
 sanat Si subito rubuerit sanguine
 et postea sanguine ex fideit. planta
 gnem herbam mude et gnuisse al
 bugin oui et appone ligata sup et
 mox sanatur. It menta gnuastim
 ta et sup oculos posita sanat Si su

No

B

triones comedunt oculos Abramini et be-
tonica coq̄s in oleo et sup̄ nō lotā lanā
ponas et sup̄ oculos liges. Si diu doles
in oculis simon̄ molestiā scias. Item
in tū arco pari portione tū vino tere
ut colliriū facias et oculos mungas.
It̄ subsequēs cōpositio in cōmentarijs
augusti cesaris reperit̄ q̄ ea libentissime
utebat̄ et ea oibus cōmendabat. Su-
me p̄pis albi asses. ij. Croci. ij. balsa-
mi. ij. fellis vitulini. ij. mellis adna.
ij. vni uereis cyatos duos. fumioli sur-
tis q̄raū vniū et ita cōpones piper
et crocū subtilissime teras. dem̄ q̄mis-
ce vniū et suatū fumioli p̄ ptes di-
uidias et q̄d q̄d sup̄ficiet iterū sup̄
fundas semp̄ tereudo pulues et pau-
latim sup̄funde liquores et diutissi-
me fiat tūc bñ tritū et leuigatū ad
modū colliriū tūspone in p̄vide tu-
p̄rea ul̄ ampulla vitrea. Cūq̄ uti uo-
les ex eo expiari. Diligent̄ ne nimis
acce sit ita q̄d pati nō possis sine
magna lesione et amirrone fūnas
leuore. plus apponendo de melle
et nō nocebit. It̄ cōm̄ rubore oculor̄
et cōm̄ dolore et fluxū eor̄. Acipe
p̄mo et fūnas restitūū. zaro thure
et farina ordeacea et albugine oui
et fac emplastr̄ sup̄ totā fronte.
Hoc s̄d̄ Acipe ouū et coque in ig-
ne fortissime ita ut nō effluat et
valde durū sit. postea deposita
testa vitellū statim expone et lo-
co vitelli pone gemā salis ita q̄
ex calore diu liquefiat. postea p̄
pannū extorque fortit̄ et ouū et
gemā salis liquatū et illud q̄d ex-
p̄ssum facit vice colliriū pone in
oculis. It̄ si punctiones oculor̄ sen-

tis acipe vitellū trudi oui et mūn-
panis et lac mulieris et simul tere
et p̄mo posito lintheo tenui ul̄ supra
sup̄ oculos desup̄ pone ipm̄ emplaf-
trum.

De palpebris

Palpebre ut dicit̄ ac̄. acce sunt
p̄ salute oculi ut claudat oculi
lum̄ aial̄ q̄n̄ quiescē mult̄ et nō cadat
in ipm̄ extensio aliq̄d. Palpebre q̄
sunt q̄si sepes q̄ p̄hibent introitū
in ortum.

De Aurib'

Auris compositio est in hoīe. fōn-
men tortuosū inter̄ et dicit̄
q̄ p̄p̄tis porta mentis au' fims mol-
le q̄d ad q̄d p̄uenit sonus oīs ab ipō red-
ditur ad cerebrū et nō ē via exiit̄ a
cerebro ad aūe. Exit̄ a cerebro vna ve-
na vadens ad aurem dextram et alia
ad sinistram et motus aurū ē sup̄ ip-
sas venas. et de aial̄ hīs aures habz
eas mobiles p̄ hoīem. Ita q̄ in pos-
teriori pte capitis instrumētū ē auditū
et nō sine rōne q̄n̄ ps̄ illa ē plena
aere et nō ē ibi caro neq̄ tēbrū. et di-
cimus q̄d instrumētū sensus auditū
est aerū. Et bñ ordinatur nā instru-
menta sensū q̄ etiā possunt sensū
auditū in medio capitis rotundi.
Quā auditū audit. nec solū recte q̄
se s̄ arcūq̄. Et quid sensus auditū
et odoratū sūt vie continue tū aere
extensio plene spū naturali hūte tū
firi ad venas subtiles extensas a
corde ad tēbrū. Auditus impedimē-
tū ex febre aliq̄n̄ ul̄ ab apoplexia
et tūc difficilis ē cura. Sicutate eti-
am fit. ul̄ lesione p̄cedente. Capite
purgato solutius aggresso et iustoso
humore detur aliq̄ opiatū ad ce-
rebrū confortationē. Sicutis rapha

in et facidos cum oleo laurino tepidus
 auribus infundatur. Et sicutis cepa
 rum et aliorum balsami gutta. Tympani
 aurium auditus est in contrariis qualita
 tes. Ad hoc valet sicutis raphani cum
 lacte mulieris uentosa sine scarifica
 tione. Et acetum simplex cum oleo tepido.
 Caveant ab hijs que generant uentosi
 tatem. Ad sanem ul' fistulam in aue
 uentosa ualet et debet totam inclu
 dere aurem. et h' sciendum si pauca est
 materia. si uero multa corpus pus pur
 gandum e' Rute summi expime et auribus
 infunde sepius et fiat no' audientes au
 dire. Similit' vrima pueri masculi qui
 uigo e'. Et canapi uidis seminis sicutis
 ide' fiat ad exulceratas aures. Ad epe
 gallinarius solutus et tepidus infu
 sus multu' pdest. Ad dolore et punc
 tiones aurium oleu' roseu' cum adipe an
 sino resolutu' et infunde pdest. Et san
 guis et adeps anguille iniectus bñ
 fiat. Et salinis foliorum sicutis cum rosa
 liquida in putamine mali puniri ca
 lefactis et instillatis mire valet. Et
 sepe sicutis cum melle nirtus et instil
 latis valet cont' obtusum auditu' dolo
 res aurium sedat purulentis expu
 gat. vermes necat. Et Oua formi
 caru' cum sucto barbe iouis tepescute
 auribus instillent' et fidelit' uiuat.
 Si uermis ingressus aue' fuerit siue
 oleu' et sicutis mparis et calamentu' et
 instilla auribus et eiat vermes. Et
 infunde sumu' foliorum psiti arboris l'
 sicutis rute

De Naso

Nasus instrumentu' odoratus
 et sicut d' au' p' ipm e' via an
 helitus et via stermitationis qm
 uentus multiplicat' in cerebro. via

continua est odoratus cum aere eritise
 to plena spu' uali h'ite insitu' ad uenas
 subiles extensas a corde ad cerebrum
 Naru' passiones diuerse sut' Et fluxus
 sanguis ex habudantia humoris et sa
 guis in uenis et tuc minuendu' e' de ve
 na mediana puluis narib' inuatur
 de testis ouoz abustis. Et filuru' abustu'
 Stercus azimiu' forti aceto aspsu' cobu
 matur et puluis narib' insufflet'. Et
 Stercus porci calidu' inuolutu' panno
 pona' an' nares et odor reapia'. Buc
 tus herbe cum herba sanguinaria. Et
 qui egredit' sanguis abustus ualet.
 Dieta fit. carnes assas comedas aceto
 infusas a uino forti abstineat' totu' et
 labore. Cozza est constrictio naru' ex
 humore a p'm cerebri ad nares deor
 rente. Cuius signa sut'. freques naru' e
 nuictio. olfactus impedimetu'. naru'
 opilatio. Si ex humoris impletura sic
 cognoscat' p' immoderata' naru' enut
 tionem et capitis grauedine. purget'
 caput. dem' detur tubca troacata cum
 ti doz mitu'. Caput uapore' cum saculo
 pleno tymino et floribus pulegij. Sac
 culus quoz alius ponat' sup' caput ple
 nus origano. Inuictio fiat capiti ex
 oleo nardino. ul' ex oleo in quo reso
 lutu' e' castoreu'. laddan' simpliat' va
 let. fomentu' fiat pedibus ex aq' deor
 tionis palee orde' et foliorum lauri. pu
 legij flecte allioz et bñ tonis coopiat'
 patiens ut sudet. Vel accipiat' aqua
 calida et inuicant' cinis candentes
 igne ita q' caldaru' ad tertia' ptem
 plenu' fiat cinibus et in ipa' aqua
 et cinibus ponat' paties pedes et
 tybias usq' ad genua et ponant' ma
 nus et brachia in aq' simul et opne

no

no

Handwritten mark

Handwritten mark

coopertat' apertis sub uestibus tenent
ita ut sudet. hoc ualet maxime in hye
me qm frigus in causa e' fiat fomentu' ^{aliud:}
naibue' vno decoctionis urinae viue. yfopi.
pulegi. saluie. rosar. Comuus e' acau
nq' in causa frigida purgatio facien
da no' e' neq' immutio. **De barba**

Barba i' hoibus distinguit viri
lem sexu a femis. Et supflum
tibus nascit' barba magna i' viris m
lidis. minor in frigidis. menti et oris
circutu' usq' ad genas. pte' colli usq' ad
aures occupat barba. Sicut femine q'
barba' habent sup' et hoc signu' ca
loris in eis e'. Spado barba tenet. Et
si vir barbatus testib' viduet'. cadent
e' barba pili et virili frustum auda
tia femineus apparebit. **De ore**

Os instrumentu' e' gustus. p' h' o'e
aial vita viues vegetatiois
suscipit incrementu'. Int' oia aialia sm
q'antitate' corpis sui ho' os puu' habet. Ce
tera ei a' mantia hyatu' amplu' az lon
gu' hnt. Et cont'. ho' rotundu' az angustu'
et in h' notat' p' symonie uirtus qua ho'
debet p'cellere omnes bestias atq' rep
tantia terre. Sed cont'. huana ora
patent in gluuie et nescientia modu'
cont' ipam naz' rixant' hyantia. Se
sus. gustus. et tactus. cotinu' sut' cu'
corde. Tres uero sensus residui in capi
te sut'. et s' olfactu' e' in medio. et s'
vifus e' sup' olfactu'. et in lateribus ca
pitis sensus e' auditu'. et s' uifus e'
in oib' aialibus supra se' su' auditu'
Virtus gustatiua in palato maxie
oris consistit. Si os fendu' habueis
frequet' abluas aceto decoctionis fion
diu' raphil' sape l' mirri et utais pul
ue' cynamoi. Si de ginguuis fit fetor

110

abluc frequent' p'das Si de denabus
Abduc dentes cu' sale et salua et fac de
tes in di' ferro. et si dens aliq's putridus
sit emes eu' vros bn' oleat. Gladiolu'
tenet cu' vno ueteri et ex eo frequet'
os lauet et diu' in ore tenent et fra
glantia' ori p'bebit. Ad mulnea' fautu'
apta resina terebintina induta op
time sanat. Ad cotinus fautu' ai' ar
dent mel despumatu' cu' uoto tere et
in fauces tangas aut gargarises. Ad
fissuras labioz' sepa' m'pnu'. Ad p'e an
feris et resina equis pondibus accipe
et p'miste. Si uero inualeat mala'. q'c
cu' uride suppone et post p'das utere

Dentes in hoie sunt utiles. De
ad digendu' cibū. **Dentibus**
cotinu' aut o'e receptu' cibū ad me
riora trāmittūt. Dentes p' nimia so
liditate fundati ut plm' d' oburi no'
possūt cu' reliquo corpe s' muniti ma
nent et illesi ab igne Qui tamē in
unctus ab igne tabe colūmit' Prom
diat ambrosi' in exameron qd' oia
aialia q' in aqua manet et sut' dem
in dentes et cot' spatos et auios dentes
habent ut tūo in dant et facile sū
aliqua mora inuenire trāmittūt ne
nāq'ū alliuone dentibus eoz' estam
possit auferr' ac dilui. Quidā pisces
sūt q' dentes hnt in guttue. Demq' no'
rumināt. Solus p'ctis struon' exapi'
q' ruminare p'hibetur. Cotinro bos ut
d' axl' et ouis et multa alia aialia
ex vna pte' dentes hnt. nec utiq' p's e'
armata denab' q' mte' no' emt qua
rumināt et cu' delibeatione masticāt
et abos ad mte'iora trāmittūt. Den
tiu' tria sūt g'na ut dicit plm'. q' n
nu. serrati. c'xi. Serrati pectinati

7
coerit neq̄no cursu intermit ut serpen
tibus tumbus piscibus. Continui den
tes sūt hoīs atq; firmie. Exerti dentes
sūt ap̄roz p̄p̄om̄ et elephantis Cor
nua h̄m̄ibus nullū sennū. dentes sūt
Dentes maxillares nullū aīal mutat.
hoīs nouissimū dentes qui gemm̄ di
cūt: atq; vicesimū aīal gignūt multas
circa octogessimū. S; q̄b; m̄ iuuetū
nō fuerūt nati deciderūt in senecta
s; mox renasūt. **H**umanū dicit post
tenu et quatuor aīos vidit in quad
mulie renasū p̄d̄os dentes. **C**omm
dentes amissi nō renasūt. **M**ascula
plures dentes h̄m̄ q̄ seie et in hoīe
tū et capra. **C**olores dentū sūt sicut co
lores ossū q̄ patet in ethiopiibus. **D**e
aīal agreste ut dicitur h̄m̄ sennū
in dentibus ut canis coedit carnes.
et oē aīal h̄m̄ dentes fertales haurit
aquā lingua. **A**īalia n̄ q̄ h̄m̄es equa
les dentes ut bos sugendo trahit aī
in uentre suū. **A**īalia q̄ sūt multoz
dentū sūt longe vite. **I**lla q̄ sūt
paucorū sūt breuis. **D**olor dentū fit
aliqui de causa stomachi. **H**umor ei
ascendēs de stomacho ad radices de
tū fit cū doloris et tūc dentes in in
feriori dolent et fit ginguarū inferi
oz tumor et nausea adest et fastidi
ū. **F**it etiā dolor dentū ex vito capi
tis. humore a capite descendente et tū
dentes superiores dolent. eo qd̄ vito
res sint cerebro et tūc solet maxilla
tumescē. **S**ive gō de stomacho sive de
capite fiat. dupl̄at fit. ul̄ ex calido
humore. l̄ frigido. **S**i ex frigido dolor
ē cū algore dentū. sputaminū habū
dantia et h̄ frequē aīdit frigido
tempe. **S**ive gō de causa stomachi

sive capitis et de frigido h̄m̄ore passioēs
fiūt purgandū ē caput l̄ stomachus
blancha l̄ pigra. l̄ paulmo. fiat gū
garisima ex vito decoctiois p̄ret. l̄
castoreū. **S**accula plens tosto sale sup
ponat maxille. **S**i de vito calidoz hu
morū fit dolor et h̄ de sanguie. gūguie
tumide sūt et tūc immuno fiat de ceph
lica si etas ul̄ vites suppetūt l̄ sari
ficatio sub mento. ul̄ sanguisuge ap
ponat gūguis. **C**ūq; eas remouē no
lueris sal appone in ea p̄te et retinēt
se. **O**s at̄ abluat̄ aceto decoctiois cū m
diabus tēsi. **S**i de colca fuerit dolor
purgatio fiat cū mimbolis decoctioē
ul̄ cū dyap̄no. **S**uccū solat̄ cū modico op̄i
muntū dolore mitigat. **S**uccū portu
late id̄ facit. **D**ens quoq; inuoluit̄
folio portulacē. **C**ū v̄mis in dentib;
ē signa sūt ginguarū puritū cōmū
tas dentū et h̄m̄ e. **S**uccū absinthij
et tenuitate minoris ul̄ maracubij
dentib; appositū et murtū ualet. fiat
fūngū de seie iussiamū ul̄ porri.
Si ista apponas ne tringas alios
dentes. **S**i doles dentes folia hedere
tūsa cū aceto in os laua. **I**t̄ thūs
et bacris laua eqs ponderibus tere
et cū vito in ore tene. **I**t̄ in illo folij
indice cōmasticabis. **I**t̄ herbe uer
bene indices in vito veteri decot
tas hēbis et inde frambis dentes et
vito os lauabis et grauissimo do
lou medebis. **A**d firmandos dentes
euolam ieiunus mastica. **I**nfantū de
tes mutant de porano cerebro gū
guas frica. **A**d exasperationē gū
guarū folia rosarū diligēt cū mel
le tere et inde gūguas frica. **S**i in
ro sup̄ dentes treueit̄ in m̄ue p̄ flebo

Lingua instrumentū ē ori insitū
quo vox ad loquendū uerba
format. Lingua sentit illud qd ē cōtō
tū corpis ut est caliditas frigus duri-
tates, mollietates et h̄ sicut p̄ oēs p̄tes su-
as. Lingua enī lam ul̄ stricta medio-
cris tū laudabilis est ut dicit ar. nā
ip̄a est quiescentior boni motus. h̄
aliquā absoluta. aliquā impedita ē et h̄
accidit ex mala cōsuetudīe ul̄ ex mala
dispositione ut in blesis accidit. Mu-
ta uero est nō ex sui uino sepe si qua
hō nō audires neq̄ loquēdi usus ad-
didit. Muta r̄mo fit ex sui uino. Cū
cūq̄ at̄ hoc fit. ex indite lingue et ar-
teris fit. q̄ soluit̄ palati aut alio
uino ex corruptione contraito lin-
gua immū spissa blesos reddit.
Nimis tenuis titubantes et frico-
pantes In oī gnē aīaliū ut dicit
phis. ē hō infimoz desideroz. vñ
oportuit ut infimta essent uerba
p̄ que indicarent̄ desideria diuisa
Colūba cū ul̄ alia aīalia uno gem-
tu l̄ balata indicat̄ desideria sua q̄
nō sūt multa. Lingua aliquā motū
p̄dit ut dicit phis. vñ et sensum
sermōnis amittit cō causa ē ex defec-
tione uirtutis motiue ex rebro uenien-
te ul̄ ex neruo p̄ que uirtus ip̄a tū
fit cōstipante apostemate ul̄ qual-
bet alia re ul̄ p̄p̄a uina in ip̄a lin-
gue s̄ba sūt. sicut cōplexio mala ex
calore ex frigore humiditate s̄i-
tate Aliquā enī p̄ditio lingue est
ex p̄ditio rōne ul̄ mente. Si eger
aliquis loquelā subito p̄didit pule-
gū cū aceto tepido trita datū. et in
ueteri lintheo lignū et naribus

110

appositū reddit loq̄lā. Jōe folia cassia
ne sanūt. Notandū ē de lingua q̄ ml̄
ti ab infantia p̄ negligētiā et igno-
rantia mat̄ri p̄diderūt usū loquēdi
Solet cū p̄ueis natis in modū neruū
uene quiddā sub lingua creste ita
ut lingua sanat adherē palato infēi
ori et p̄uer nō possit eā ex os exten-
dē et vagitus eius uix audiri p̄t. Cum
go h̄ aduertit mac̄ statim sanat suū
impedimētū. Et si timē nimis san-
guinis fluxus emanat lapidē frictus
sup̄ totum et cū aq̄ illū puluere bibat

Uox est aer itus. **De uoce**
ut dicit phis. sensibilis audiri
quātū in ip̄o est. Ois ar̄ uox artu-
lata ē aut q̄fusa articulatā homi-
Confusa aīaliū. Articulatā ē q̄ scri-
bi p̄t ut. a. e. Confusa q̄ scribi nō p̄t
ut gemitū infimoz et uoces uolucū
aut bestiar. Vox roborat̄ a quarto
decimo aīno eadē in senecta exilior
Vox in hoīe magnā in hoīe h̄ p̄tem
tondemq̄ hec sūt q̄ in rerū nā mōr-
les et sua quāq̄ sicut facies. Ad uocē
emendandā et clarificandā. p̄p̄ al-
bū tritū in ore diu tene. Saluāq̄
frequēt̄ sorbe et oleū gargariza por-
ri etiā sicutū cū aq̄ calida gargari-
za. **Q** si in balneo facis. plus profi-
cis

De uulua

Uulua in palato oris ē. quā
phis. foliū dicit. h̄ ut dicit
ar. est ad uocē cōueniēs dūmō q̄n-
tūtem debitā nō excedat. hec
quāq̄ timet et suffocāt aīal. Ali-
qui nimis inuicōmōdū huūile sen-
tientes eā ul̄ indiat̄ exiderūt ul̄
ex p̄te detruant̄. Nullā horū phis.
ci faciendū indicauerūt dicentes i

esse facenti pialu hu illud vuula in
 rade pmmu est mortu Est ena mihones
 tu hoi ture membro qd ei natua ul m
 uuuame vite ul in sui pfectione pui
 da terre contulent. Vuule passio du
 est. fir at aliqn exstallatione pluum hu
 moris et tuc sup palatu dependet. Ap
 paret a alba et panosa et oris adest in
 sipiditas et facit trillatione loquela
 fir q de sanguie et ntr vena cephalica
 minuenda e. Comunit vuula sic est
 exstiranda. Gargarismu fiat cu mel
 le ul dyamoro cu calida aq et h m
 pncipio cause Ad restrictione uco flue
 gargarizent ap frigidā. l de aceto de
 coctionis peret pipis stassage. uel
 de aceto decoctionis pipis et thuris
 Thus q trisgluciat. It pip. mentam.
 raphanū. Anapulues fac et mure p
 fistula.

De epygloto

Epyglotus instrumentū e in mo
 folij ul vuule vn ia dnm est.
 hoc instrumentū e ppe radice lingue
 et coopit duo instrumenta. Alenatim
 quid psophagu vn nutrimentū potus
 ul abi summu. Et cūna p quā spm
 haurimo. Alenatim in quā ista coopit
 qz dū psophagu claudit. cūna apte.
 et dū cūnam claudit. psophaga apte
 Vtrūqz at simul opire nō pōt.

De Can

Canna instrumentū e. na
 p qd spūs animalur et emittit
 Ver at ab ipa radice lingue dunt usqz
 ad pulmonē. Hanc cūnam coopit opi
 mentū in pte supiori ut nō cadat i
 eo qm de cibo. Et fir aliqn cū mdit
 in eo aliquid tussis in gutte. donec
 qd mē recideat cūat. Si at rema
 net inducit mortē. et hāc aliqn sub
 itam vel induat aliqn et h frequē

No

tus egritudine comā. Optimū at re
 medū ut cū aliqd de cibo in cūnam
 recideat statū a mē sedente in colli me
 dio pugno valide patēs feiatur. Cū
 na at diuidit mē in duos mmos qd
 magis patz in uolatilibz hec strate st
 sup et ample infra sicut opent uorbz
 et mspiratōm **De Guttur**

Guttur mēst hoi tm et sub G
 tur qz hnt et volucres In gutte
 formant voces ad cui supma prem
 uoces arhant ad uerba Guttur co
 loro os h medio pforatū q caput collo
 cōiungit. Istud os maxie in vtris sub mē
 to apparet. in feis uco aut mō qd aut
 nūqz Guttur cartilaginosū e. nodis si
 miles hz qdus p quos vox eructuā ha
 bilatur aut arhantata fōrtur p mōm
 in uerba. vnes gutt hz formandi to
 nos et notulas et si nō uerba. Guttur
 spmndi vias hz tempit qz aereos sps
 qui vitalem aiām nutriūt. Cūmāna
 at aposteuma in guttū nascens. qz
 passio quonūz modo fiat hz fieri ex
 sanguie. de colē. de flegmate. an oīa
 nichil impediēte. Mmutio faciēda
 e de vena q e sub lingua. et si virtus
 pmiserit de utroqz brachio. Dem dan
 da e mulla. syrrius roseatez cū m
 sana vntio foris fiat ex butyro l'ca
 et butyro et dyaltea hqfata in paret
 la. It statū cū qnantia senceis folia por
 ri supliga **De mura gule et vulne**
 bus factū attramētū cū vmo distem
 ptū gargariza et expue It plantagis
 succus arume mēta de foris suppone
 Similit et reidomā aruine myrtam
 mponē **Ad coctūm factū mel dis**
 pumatū cū aceto gargariza It succū
 plantaginis. **Ad ulcem in gutture**

No

Stercus capnū vmo cōspū. foris pō?
Diat et qd' cancrū saniat. Si nigula
spina l'os p'fatis hēsit spongiā mari
nā cū filo ligatā deglutiat et sic forat
abstrahat. ul' accipe p'na anguillanū
q' possit intrē in os vna et os forat
claude. Cū anguilla cū mada in ore
arauens. foramē gule intrat et rem
uens mudam cū nō possit descendē. in
pedimentū gule tollit et herentē spina
aduncatā emittit. **De collo**

Quillo corpi caput quūgit. Ex car
nlagmōsa carne collū creatur
et hoc mteū magis. multatudo venaz
in collo est p' q's a corde usq' ad quūq'
officia sensuū animus effundatur.
Collū tū p'pe in hoīe. parū a suo loco
reflectit in antei' quid dextra leuag
s post se nequit. Aialū uēo collū in
postei' sicut in mteū adlibitū reflect
titur. p' q' leonis lupi et hylene qui
rectis teruab' rigent. Aiuū uēo omī
indifferent'. Si q's collū aliq' casu le
sum. l' subito distortū. l' q' distortū l'
contortū hūerit. ōberent' plantē pedū
eius affere et qualescet panēs. Si do
lore in collo habueris ul' in scapul'
melle p'us despumato munge et pos
tea farinā fabaz et folia tonsa he
dere confite cū melle et suppone. **De**

Humeros hō habet **humers**
maiores respāū corpi sui alijs
aialibus. Ad portandū et sustinēdum
onus humeri creati sūt ex ossib' for
bus constituti et ad sustinēdū lehonem
in ea pte carne fortiori. Hys insit sc
pule ossa lata tenua q' et debite lau
tudini humerū satisfacerēt. carnē sil
cientes in ambitū et tenuitate mo
derata elegantū pectōis nō fedaret

Humeros si dolueis ex onē l' labore
equitandi aut q'atq' ex causa. millima
tio adipe ad ignem punge. Sequēti
nocte si non cessauerit dolor vmo cali
do in dicto adipe resolutō. humerōs foue.
It' dyaltea ad hoc ualet. Si dolor non
cessat. sanguinē sub scapulis extalhe
cū fleboto. It' curam in aceto totam
suppone. It' lanā intinctā vmo bullie
ti. **De brachijs**

Brachia ad antei' mflera hō hē
q' arm omī fere aialū gūca re
flecta ad postei' hnt. brachia ex fortissi
mus ossibus p'creant. Pars anterior
q' manū continet duo ossa h' vni ma
ius et aliud minus. posterior uēo p's
brachij q' cōiūgit' humerōs vni tū os
h' validū et forte minus. brachia in
uiuamentū laboris creati sunt fortia
flexibilia habilitata ad oem actū. In
hys nerui fortes. vene multiplices e
quib' modius s'm phisicos supfluis
ar notuus sanguis extalhit. Cont'
palisim brachij sensu carentis s' motū
hntis. uentosa sine s'arificatione debz
poni sup humerū iux' disgregationē
ut ad locū sanguis trahat. post debet
poni versus cubitū. postea uersus ma
nū et hoc successue debet fieri post ali
quā mēpulationē. Sic q' uentosa
calefacit membra et attrahit sanguē
et spūs sensibiles p' q' facit ad sensi
bilitatē membra. Si brachia dolueis
l' humerōs in vmo uetē. l' in vna cū
oleo bullienti lanā intinge et exp'isa
fortē calidā suppone. Ad idē ualet qd'
sup de de collo et humerōs. **De anustulis**

Anustuli sex in hoīe sunt. s'm q'
plurimum assenerunt. Duo in
manibus. duo in brachijs. et duo in

no

libris. h

tibus hys quid et quatuor addūt sꝫ
 cor et sui oppositū cerebrū et duos tes-
 ticulos ita ut in uniuerso decē ponāt
 Ex hys quatuor vltimis. tres galien⁹
 posuit sꝫ q̄rtū uō qd̄ est cerebrū. Videt
 tunc sꝫ v̄idiam rōnē impares
 musculos esse nō posse cū vniūqꝫ
 mēbroꝝ in corpe par siu hēat. Muscu-
 los at̄ diam⁹ quosd̄ ex istis sine q̄bus
 vita ēē nō p̄t. musculi uō brachioꝝ
 iuxta cubitū flexure brachij nō rea-
 piūt vulnēa. q̄ si reperit indubi-
 tata mors sequit̄. Abstasione uō bra-
 chioꝝ cū musculis vniūqꝫ vicia sustinet
 sꝫ nō vulnēa in musculis. It̄ in mus-
 culis tibiarū et manū quidā auarimāt
 sꝫ nō certū est sicut de musculis bra-
 chioꝝ.

De manibus corporis.

Manus in hoīe loco pedū antio-
 rū naturalit̄ create sūt ut d̄
 ar̄. qm̄ hō maioris intellctūs ē oībꝫ
 animalibus et maioris ingem. et iō hꝫ
 manus instrumētū. motioibꝫ aptū
 et opationibꝫ multis. Homo igit̄ ē
 valde intelligens et iō indiget mul-
 tis instrumentis et iō ei dātā manū ē.
 q̄ nō ē vniū instrumētū sꝫ multa vni-
 nā dedit hoī manū ut possit uti ipā
 diuisis modis. Manū at̄ hoīs ē hoī lan-
 cea gladij et alia instru. qm̄ potest
 facē oīa ista. Et creatio manū est cō-
 ueniēs oībus opatioibꝫ qm̄ extensa ē
 diuisa in multas ptes. manū est disti-
 me ar̄. in sc̄o libro de aīa. Manū est
 organū organoꝝ eo q̄ se regit et alia
 Dextera ut dicit plim. in oculis appetit̄
 In fide porrigit. Manū qd̄ iō causa est
 q̄a deus mē oportunitatis puidus in
 hac cōmunitate pari duē uascula ut
 aīa sui corpus nō ignara subitūda in

telligeret futurā uacitacē in concu-
 tate manūū p̄parari. ut nichil ei es-
 set supflūū et nichil dignitati natu-
 re deesset. Habes ergo si nescis ma-
 ta tibi uascula. vñ tibi satisfacias
 et nē. Vñ Drogenes uasculo poro
 ad fontē. ut aqua hauriret. vidit
 puerū manibus implens sorbere
 aquā. et confecto uasculo dixit. Nes-
 cui qd̄ nā michi uasculū p̄parasset.

Flos salinis cū aceto decoctus. su-
 ppositus verticē sicut in manibꝫ
 et hoc vna nocte. l' p̄t̄ mortificat
 Sicut porri cū succo florū salinis id
 facit. Cont̄ inflationē manus. ul'
 digitoꝝ. Medū ouī cū farina mis-
 ceatur et suppone. Si antitacē in
 manu. l' alio membro. hūeris. suppo-
 ne vitellū ouī admixto in medietate
 te sale. Securissimū autē est mādē
 indiatuū anctem. si in loco est ubi
 madi p̄t. Ad id valet herba q̄ uōt̄
 tremorse. Ad id valet mel despu-
 matū. et us ap̄ cū farina. Ad id
 tyriaca bibita et cathaplasma. It̄
 Accipe duo folia tñ. l' tria de her-
 ba que vocatur immor cōsalida et
 trita. pone sup antitacē. et curabit.
 Si manus dolueris et rignerit.
 eas p̄mo leuiter frica. postea balnea
 eas in vino. ubi tota sit salua.
 et ex salua frica. eas diuissime
 et sepe. Iuuat in hoc. et salua tota
 l' truda. It̄ draltea mungas ma-
 nus. l' sepo hirano. l' ceruino. It̄
 Adeps gallinatus ad idē valet
 Si furiones te uexant in manibꝫ
 sperge sulphur in igne sup carbo-
 nes et p̄ sumū sulphuris suppositis
 manibꝫ necabunt. Si manus

no

no bn

inflans hūeris. h̄bā usq̄m̄ con-
nissam misce in uncto veteri et
sup̄ ligna et ambeis. Decoctio cū
gr̄is uniperi valet ad tremore
manū in paralisi. **De Digans**

Digni manū inserti sūt. ut ha-
bilitentur manū. ad actū oem̄.
Dignoz vō nobilitas ut d̄r̄ **Arf.**
Est quemēs ad recipiendū. retine-
dū. et dandū. et maxime ad dis-
tinguendū. Pollex unū digitos ē
artus et grossus. apt̄ opationes
fortes. et nō adiuuat̄ homo sine
pollite p̄ alios digitos. Vigor pol-
lis est equalis virtuti om̄i di-
gitorū q̄ sunt in manū. Si digitos
doluens. et obriguerit idē facias
qd̄ de manibus dixim̄. Si digiti
q̄trahi ceperit et reuolui in manū
p̄mo cū aduersis. liga manū exten-
tam sup̄ asulam cū digitis et fac
fomentationes q̄s de manibus
p̄missim̄. **Aduētis** in decoctione
folijs cassione et castora. Castoriū
at̄ bibas cū vino. **De Unguib.**

Unguū creano ē. ut cooperiā
extremitates digitorū manū
siue pedes. Ungues mediā h̄nt̄ re-
ationem unū ossa et cartilagine
Cartilagine sūt duriores. ossib.
tenciores. membro digito si ampu-
taueris unguē n̄ in sūmitate re-
sindet. Incisio unguū dolorem
nō habet. nisi eo loco quo carni cō-
iūgitur. Ungues mutāt colorem
in morte similis et in quibusdā
infinitatib. **Bestiarū** ungues
p̄ armis h̄nt̄. crudeles em̄ sunt
et ad discipendū habiles. Hoīs
uēo ungues p̄ vitare sua indicāt

lenitate. Colores corporū sūt sicut o-
lores unguū. **De** aues h̄ntes vn-
gues aduicos nō bibūt aquā. et
hec ē causa. q̄ comedūt carnes q̄
humide sūt magis quā abi aliaz
auū. Om̄is aues vncoz unguū
sūt acutioris visus et altius volāt
ut possint abū a remons cōtepla-
ri. **Preda** em̄ huius aues inuunt
Ad unguilas pūdas sanādas. Ag-
monia siccam tere. et puluerem
sup̄ unguilas sp̄ge mox cessabit
dolor et unguila crescat. **Itē** pōt̄
ruptoriū sup̄ radicem unguis se-
quenti die intringuat̄ filā in sali-
ua et fiat madidū. et pōtur in pul-
uere realgal et circa unguē pōt̄
p̄foret̄ enā unguis. et puluis dis-
tempatus cū aceto instillentur et
renouabit̄ unguila circa q̄z dies
postea caseus liq̄ factus uenit ad
ignem ponat̄ sup̄ unguē et rege-
nerabit̄ unguis p̄ritus. **Si** autē
fuerit inflans. ex puluē unguē de dy-
apilhone. **Si** ungues in manib.
in pedib. frigē ceperit ul̄ putrire
Alum̄ et sal equali mensura tere et
mixta aceto in unguis pone. **Itē**
Cūq̄ foliū herba gūsa cū anxiū-
gūa veteri uulneib. unguū appōt̄
Itē nasturū et agmonia sicā in pul-
uere redige et in loco vñ unguis ce-
ndit aspege mox cedit dolor et vn-
guis crescat. **De Ossibus corporis**

Os p̄mū est membroz ut d̄r̄ **Ga-**
lien. in anthonomia corporis
huāni. P̄mū inq̄r̄ est os membroz
simulū p̄mū qd̄ creant̄ ē durū. qm̄
corporis ē fundamentū. et motuū
sustentaui et ipm̄ os in duritia

no

p^m magis et minus diuificatur. Si
 g^o ossa fulcimenta carnis singulis et
 sicut pali in pariete luteo. pariete
 tenet. ne penit^o obruat. ita ossa cor
 pus stipant ne in vna sua mollitie
 impbe inuoluatur. **Ossa** dura st
 mteit^o q^orua. alba nimiu ac dura
 bilia. **Caput** vnu h^o os. ut olle testa
 fortu mten^o et exre^o duru e. medio
 molli^o qd patz in testis ossib^o mor
 tuoz q^o antiq^oate aruerit. Inueni
 unt^o eu^o in medio sui. si ea frangit
 ppe modu vacua. **Brachia** ossa hnt
 quemenaa sibi forma ad opandun
 humei ad portandū. **Intem** pua ossi
 cula ad ptegendū. pectus os latū et
 fistulosum ad roborandū. **Crura** hnt
 spondilia ad sustmendū. **Genua** us
 qz ad pedes tybias ad ambuladū.
 manuu vero ul' pedū digiti ossicula
 multa et foraa ad distinguendū. **Ossa**
 masculoz fortiora sū ossib^o feminar
 nisi tū in gne amazonaz mulier
 ubi robur et fortitudo pferitur forti
 tudini vroz. ut venecabilis **Jacob^o**
archonensis eps morientali pdit hys
 toria ubi enā dicit q^o **Ille** feminar
 populi. fortissim^o fuit. et xpiano no
 mini dicatus. cont^o saracenos ac
 time pugnat. Et quid nō est diuq^o
 ipā amazonaz regnavemes a p
 tib^o orientis seruao se mancipavit
 templi et sepulchri dnā. **Si** os di
 giti aut pedes aut aliqd qd dū os
 fractū fuerit. a^o frissū l' actruū. pus
 uigat^o os ossi. et fractūa fracture.
 postea cūpone folia vridia aq
 lere integra et fastia liga et sanabi
 infia quūqz dies. **Si** folia nō habes
 iudicem bñ sicutā et tritā accipe

et idem facit Simul et herba mas
 sula vntē h^o ad idem. **Os** nō recte
 quctū et consolidatū soluit. balnea
 tū diu^o in forti et calido vmo. Ad
 fracturā ossū et mēbroz. accipe sal.
 oleū. saponē cōli mensura et mēsta
 sup ignē calefaciendo desiat et fiant
 tū tere ut subtilissim^o puluis fiat. pos
 tea ipm puluere in testa calefacies
 et pones sup fracturā membri et sup
 ligabis astulas formis fultro ne
 ledat^o pacens et dimittas usqz dū
 sanctur. vngues at in arcutu ex un
 guento. qd fit ex butiro nō salso et
 ysalida herba. **Itē** fin^o mpmus reres
 sup fracturā ponatur et consolidat
Galen^o. **Os** puei osolidari possibi
 le e. qd vix aut nūq^o osolidatur in
 sene. qā deficiente humore nālī de
 fiat et materia vū et conglutina
 tio seq nō potest. **Constat** hō et ossi
 bus. r. l. et xl vi. **Caput** at quūqz cō
 missuras habet. **In** faae sūt ossa v.
Dentes xxxij. **A collo** usqz ad spmā
 dorisi. ossa xij. **Coste** xxx et iij. **Cubi**
 torz ossa. iij. **Manuu** ambaz xxx et
 orto. siue xl. **Inteis** ossa duo. **Pecto**
 ris sex. **Corazū** ossa duo. **Genu** duo
 lz. **Tybie** iij. **pedes** xxxij. l' xi.
Medulla De medulla.
Mest supfluitas sanguinis.
 vt dicit **Galenus**. **In** ossib^o cōm
 uitate habentib^o et illud signifi
 catur p hoc. qā oē animal habū
 dās in sepo et pinguedine. hndat
 et in medulla qd maxie patet in
 pueris in quoz ossib^o iuuenitur
 mult^o sanguis et nō pt decoqui
 in medullā. qā calor nō mvalet
 qui possi decoctū sanguinē albū

76

face et conuertē in medullā Est ergo
supfluitas sanguinis ossa nutre-
tis et hoc ostenditur ex h' qd me-
dulla est calida et humida. Ossa
vero sūt frigida et siccā. Promde
videtur qd medulla potius sit sup-
fluitas ossis q̄ nutrimentū et hoc
significatur p̄ hoc qd in ossib' aīa-
liū frigidorū multa reperitur medul-
la. q̄a calor ossiū. nō potest in eis
pinguedinē facē. s̄ medullā q̄su-
mere. p̄ qd leo nō h̄ medullam
qm̄ q̄sumitur calore nimio nali
in ipso ossē. Est gō medulla iuu-
mentū ossiū ut ipā fomentet et
humectet et ipā semp ut mollifi-
cet ne frangant. motus etiā in
aīali desiccat ossa. et auersit ni-
miū. Medulla in iuuemb' rubēs
est. alba in senib' ut dicit plur
medullā nō h̄t aquatilia. De

Cartilaginis **Cartilage**
creatio ē ut d' Aristo. p̄ inq̄
creatio in ossis et nō est in eis. diffe-
rentia nisi in mollitie et duritia
s̄ debemus scire qd sicut os nō con-
solidatur post abfationē ita nec
cartilago. videtur tamē consoli-
dari os post q̄fractionē vel abfā-
tionē. et fieri robustū ut ante qd
falsū est. Cōiūgit. ei et adheret os
ossi. et pars parti. quibusdā ebul-
lionib' medys. q̄ defluūt ex me-
dulla. s̄ hoc nullo mō p̄t fieri. ut
ossiū fractio cōtinue. sicut in p̄-
ma creatone. et vniū fiāt par-
tes ut p̄us. Cartilago ut dicit ga-
lien. ad flectendū habil' iuuamē-
tū est corpori. ut p̄ ipm̄ sanior sit
ossiū. q̄monio in pelliculis et m̄-

nibus. Si enī molle tū duro q̄pone-
rentur absq̄ medio. accidēt ei pas-
sio vehemēs in passione. coartatio-
ne seu constrictione ex casu ipsius
sup durū immediate

Sanguis ut dicit. **De Sanguine hoīs**
Augustin et omīs philosophi
sedes est aīe. Sanguis enī ē velud
aqua. quo tū nā corpis irrigatur.
fecundatur et pasatur. Ex hoc enī
vitales spūs roborant. et cito rui-
nosa supposita sub defectu repatio-
nem suscipit et fomentū. qd̄ patet
ex hoc qd̄ sanguine in carne corrup-
to ac cursu nali. ac debita valitu-
dine destitō p̄sequēs corp' desti-
tū necesse est. Qd̄ ut sub exemplo
ponam. de diuinitate febriū. et curā
earū. q̄pendiose et tū valit' diffam'
antim' in lectore nrm̄ ad libros
practicos phisicorū. nec sibi in ista
abbreviatione quātū ad spāles ni-
tas egritudinū noueit satisfactū
Dicam' ergo p̄mo de febre effi-
mia. **De Effimera febre hūmū corpis**

Effimera q̄m̄ ab extrinseco fit.
ut aeris frigiditate. l' calida-
tate. Ab extrinseco frigiditatis extrē-
su l' distemperantia calois. Si ex fri-
gore. pori corpis nimia frigiditate
stringū. et cū q̄suetū corpis fumo-
sitas ad exteriōra neq̄at resp̄nne.
multiplicata. intēus. calore distē-
pat naturalē. Et h' signa. cutis
liuiditas et corrugatio et inspissa-
tio eiusd'. Si de calore fuerit. nullū
p̄dictorū signū est. s̄ facies pacien-
tis accensa rubet. et tota passiois
querela circa caput fundata rep-
peit. vrina apparet colorata te-

nius n̄ tū mali odoris Si ergo ex
calida causa ē. vinctio faciēda ē
oleo roseaceo. l' violis. lacte muli
eris agrestis admirata et aer ifri
gidandus ē folijs salinis gladiol
et similibus. tria sandali dan
dū est. ori simplex. et silia. fome
tū pedib' fiat ex aqua decoctiois
malue folioꝝ salinis herbe viol.
Si ex frigore fuerit. corpus fruetur
diutius et balneū intret ut puo
retur sudor et post bñ coopeia
tur. Si tēpus fuerit hyemale pu
ne accense sint et fruet corpus.

uro: Cibi utiles sunt comedēdi: eduli
na. gallinacea. l' minorū auuum
et elixa et ignitate modica po
tus sit vinū albū subtile. etiā mo
dica quantitate et bñ limphatū

No

Vinū gualit' p̄cipio. q̄ accessiois
tpe auuilibet febus. l' parū uel
nichil oīno datur patienti nisi
maxima et sūma n̄ctus itū
bat debilitatis. Si v̄eo ex amo
re ul' istiaa. l' im. l' aliq̄ mali cā
effinem generet. nullo mō uti
lius curari p̄t. qm̄ exhibuōe
rei. vñ generant. Interim oībus
utilia sūt. frigidū syrūpi. elect.
fr̄gida et aeris coapto. **De fe**

Dandiana brecondiana

existit de flegmate ex ua
sa corrupto. Pucis et dearep̄is
et hūitibus p̄lerione frigidam
et humidā et pingue habitudi
nem. hec passio solet familiaris
esse. Urinam habet pallidā in
p̄cipio et subpallidā et spissa.
Sputaminū solet comitari ha
bundantia. In accessiois t̄cio

l' p̄ndio

labia et extrema luescūt facies tu
mor et insipiditas Dandū est mel
roseaceum oī mane n̄ calida aqua
decoctionis apy. manē. nisi mas
tū arduo in aqua dimissis et h̄c
faciendū donec materia digēatur
Signū. inspissatio ac̄ vrine acce
sio proliuor et acutior et p̄anna
patior. Tūc stomacho dandū est
ad purgationē materiē s̄m̄ possi
bilitatē patientis. Dieta aptens
sit. quia in hanc egritudinē mor
bo cronico affligunt' sepius. post
accessionē seure dent. carnes p
dici et pulloꝝ elixa tñ i congrua
q̄ntitate. vinū albū limphatum
cū aqua decoctionis semis māari
semis anisi. Est et condiana que
nota dicit. que de flegmate infro
fit et salso. Urina apparet p̄mo
ruffa. l' subruffa. mediocriter sp̄s
sa in substantia. rutilacioni et
rubori p̄cipans. meidie l' p̄no
nā. inuadic. frigus minū est q̄
in vera. condiana. Salua sal
sa ori occurrit. Si estuale tem
pus est. nullo prohibente minu
tio fiat. post diem tertū datur sy
rupus acetosus cū calida. **Hyē**
mali tpe nō fiat minutio et det
orimel. cū aqua decoctionis ani
si manē mastias. Digesta uo ma
teria q̄ videtur ex vrine inspissatio
ne acumine et phritate accessiois
et i mutacione hore. Purgatio fiat
tpe estuali cū decoctione m̄mbo
lanoz cicnoꝝ in aqua decoctiois
viol p̄unoz numeo xij polipodi
on hys p̄ noctē siml dimissis et
p̄ pannū raru colatis adm̄cto

no

Syruppo Estuali vob tpe purgatio
fiat cū dyaprum lavatio ex aq̄
decoctionis viol̄ prunoz polip.
et agaria. Dieta sit sup̄. in sim
plicia cotidiana. Ad cotidianas
febres plantaginis semen tri
tū et potu datū multū confert.
Item herbe artemesie succū cū
oleo roseaceo accipias et ifinū
pungns statim tollit febres. **De**
tertiana vera. Tertiana febre
febris ē que de nāli colē spe
cie corrupta gñatur. vñ hūeē
bus et gmalib⁹ et colēcis natu
ra. h̄ passio familiaris est. vna
rubea est. aut sbrubea. cū clai
tate ruboris. Ante oīa nullo mo
hibente ut viribus patientis. et
etate tpe minutio fiat de vena
brachij mediana. Debilib⁹ nāq̄
l̄ senib⁹. l̄ pueis. et in dieb⁹ annu
cularib⁹. l̄ tpe multū calido. l̄ ml̄
tū frigido. minutio vitanda est. **¶**
Minutioe fñā. ex hñda aliq̄ con
fortiua sūt. Syrup⁹ roseace⁹ cū
frigida aqua et uoam roseacea
casand. mica panis in frigida
aqua. Seruatio minutiois tpe
triduo nichil interim purgato
riū datur. Interi tñ datur syru
pus acetosus. quousq̄ videis ma
teriā digestam. Meidie datur tā
sand. l̄ ori simplex cū frigida.
mateie digestio cognoscit⁹ p va
ne inspissationē plixitate l̄ acu
mine accessionis. Si uentre con
stipatus fuerit cū aqua decoctiois
prunoz l̄ viol̄. Dand⁹ est syru
pus acetosus l̄ violati⁹. Postea
vob purgatio fiat. cū syrupo cas-

ſie fistule admixto reubarbaro
multoties ac affligit imodeata
ſit. Accipiat⁹ q̄ vas parū et li
pidū frigida aqua repletū. et de
tur patienti usq̄ ad ſacietatem
multā. Postea uero panēs digitos
l̄ os. l̄ pennā cū plumis et puos
vomitiū. tali enī vomitu curati
ſunt. Cauend⁹ ē tū vomitus illis. **¶**
qui laborāt aſmate. l̄ strictura
pectois. l̄ pulmois vlcatione
Dieta itaq̄ tñana febre laborā
tū ſit. Poma cocta et iſrigidam.
panis i aqua abluta. gruellū
de hauena. cū amigdalīs pot⁹
tyſſanū et lac amigdal⁹ poma
granata dent. p̄ q̄ ſeruatioe
oris et appetit⁹ dent. p̄ uina
damascena extoriata et i fri
gida aqua poſita. lavant enī.
Si qñ multa iſſimilitate debilita
te laborat infirmus carnem
elixam minorū auū comedat
i modica qñtate tñ. Potus
nō mutet. **¶** Experimentū effim
tiſſimū circa tertiam illud ē. **¶**
qd̄ in hora acceſſionis tertie. qñ
patientis iapit ſentire frigus. cū
ventosa minuatur ſub ſiniſtra ſca
pula. et poſtea bibat ſuccū plā
taginis. parū pluſſ⁹ cape poteſt
teſta oui. et eod̄ die nichil coē
dat. niſi panē et aquā bullitā
et iſſrigidam. Semel et mo
dica acceſſionem pot⁹ p̄ h̄ h̄
ſed non plus. **¶** Notandū at q̄ **¶**
poſt quartā acceſſionē. l̄ ante
ſedam nichil prodeſt. iſtud experi
mentū. ſi ingruente tertia ac
ceſſione. l̄ ad plus q̄m. Alias

vix unquam fallit nisi forte supra modum sit materia violenta. Est et tertiana nota est frigus manifestus calor aut remissior urina citra. V. subacta. non multa velotus pulsus. nec multa sinus. Nec febris solet diuinus imorari eo quod indigesta sit materia. Ad frigus mitigationem danda est rubra autem hora accessione aut calida materia digesta. quod agnoscat per urine inspissationem purgari potest aut draprumis. multum est mibus dandum in dietatione. quam tunc tertiana. Ad febres quotidianas. tertianas siue quartanas. Post secundam accessione herpimentum d. Accipe plantaginis indias manipulum unum. Absinthij indias manipulum unum. psori indias manipulum unum. et tempus sil. et addas de vino tres haustos. prima accessione parte unam bibat. sequenti die aliam parte. tertia die etiam partem. Sic autem reliquis bibas duobus diebus. si calore aut torpore in membris senseris. Item poleium cum flore suo in aqua decoctis usque ad partem tertiam et sub hora accessione propinabis et ardore febrium extinguit. Item ros marum. herba quifam in aqua calida dabis sub accessione. Item Absinthij Agmonia plantagine tempus cum vino et modico melle aut accessione. ieiunius bibat post triduum Item Ad finem tollendam et febres mitigandas coracem tremuli cum absinthio in aqua decoctis et hanc ieiunius bibe. Idem facit pulegium totum in aqua. De

no

vale

pulegium

Quartana interpo **quarta febre**

lata est. puarida febris de melancholico humore ex vasa putrefacto generata. vna in primordio ante apparet pallida. V. subpallida cum lauditate priapans et cum te mutate essencie frigore maximo infestant. luo labioz in accessione et in extremis manuum atqz pedum apparet brunnosa et acetosa ad est cructans sepe asueuit sumeste Cir **humeste** ta prima hora noctis solet inuade. **P**rimo accipiat patiens orimel simplex in mane cum calida. V. accipe orimel ita dispositum accipias mediu coracias squille cum coracie mdias. matra. semis sanguina. apij. mantri. anisi. et per aliquot dies ista in forti aceto ponas. postea diuina bullire facias et postea cola **h**uius accen ponas duas partes et tertiam mellis despumata et bullias usque dum reducantur ad tertiam parte et hoc orimel uocatur salla cum opositu Digesta igitur materia parte orimel quod agnoscat ex urine inspissatione accessione pau mie et plurimie et participatione. **P**urgatio fiat hoc modo. In aqua decoctionis viol primorum sene epistimi. cucurbit. anisi. apij. mantri puluere unum est. mirabris et altcaz indoz p totam noctem dimitte et in mane colato adde ei modico zur e syrappi. viol. 2. 2. u de puluere lapidis lazuli et prima patienti. **A**d frigus ac mitigationem autem hora accessione dandum est ei miferdant cum calida admixto puluere lazuli. Oleum iuniperum ante accessione cum calida mictio fiat spine

1/ ne

ad
ad arrogon. oleo laurino admixto
castoreo. Diem appetens sit. mio gal
lini. p dicit phasianor minor auu
hedulma co. olus spag? borago a
toren ai nonno sanguine l' lacte a
migd. aditu sic. potu sic vinu sub
tile bi lymphatu ai aqua decoctio
nis manna feminis milionis Ex
pimentu ad qrtana. an accessione
nuret aqua frigidam paties p ho
min et egressus nuret lan et bn
coopeiatur. dem accipiat salina
et parū plade alio et rura si
mul trita et pot sup oēs venas
pulsatiles ubiq; possit repieri
et sup tympana et bibat fortissi
mū vinū calesctū et ita quiescat
Itē Accipe xxx grana pipis ac ma
niplin rute. her trita an accessio
dabis bibē et fortie deambulet
et p^o in lecto cooptus sudet. Itē
abromnū molōtrū et corporū il
linitū pdest. Itē granū hedē q mu
ris inheret coquassata lenit. po
ne in vino veteri p noctē et illō
bibe. Itē rīm^o piper nigrū et eu
forbiū et aliquitū de roco ori
entali. et bullim^o diu in oleo et
non colamus s de ipō calido in
ungim^o qrtuarios ptes remo
tas s. brachia 2 huiusmodi et totū
spina dorsi ad ignē an hora ac
cessionis. Aliud etiā fit oleū cali
dissimū. Ad idē maxime artn
qrtana ex melancolia in hreme
Accipe tres ptes castorei et qrtā
de spica uardi in duab^o pibus
tōmūnis olei. l' olei mustelini et
bullitū simul i vasculo sup are
rem calidū. l' ad lentū ignem

no
qā ad magnū ignē p dicit vntem
hoc oleū valet cont frigiditate
stomachi singulū et eructuosi
tate et rugitū intestinor et dolo
re nocturno. et oia frigida vna
et artem. Itē. flāmula herba
ponitur supra pulsatile infra qrt
ta accessione. ita ut vesica surgat
in loto ubi posita fuit herba flam
mula et ipam vesicā pfora auto
l' festuca acuta et fac quatuor fo
mina et p^o adhibeas autā sicut
solet esse sup materū et aumbis
Quartana uero q nom d. cōting
aliquā ex cola adusta. et accidit
ista maxime estiuāli tempore
post acutā. et est vrina coloratio
et spissior quā i uera qrtana. Cui
eadē est et dieta. s^o. qd in uera
quartana. **De Continua febre**
Continua febris ē. qd s^o s^o rno
cha. pma ergo est simplex
et ex solius sanguis vino qrtā
Epignastie autē est illa que in
terpretat^o decaescens quia in p
mordiosu decaescit sicut videm^o
ignē de stipla qui ex habilitate
mateie pmo magnus. ea con
sūpta statim deficit. hui^o vr
na rubea cū ppureitate coloris
ingrescē. In pmo multū feruo
ris est acumen amariā pulsi
velocitate et siti nō modica. Ge
nar. rubor et angustia magna
Ha pma die incipit decaescere
et finit^o atissime. vū bñficio me
dicane nō videtur indigē. Ad
doctnā tū dicitur aliqd de ea p
mo ergo nullo prohibente in
uitio modica fiat. et aliud sta

tum offeratur. Fortanum ut syrup
 p^o roseaceus n^o frigida. l' saltem
 mica panis in frigida aqua infu-
 sa. vinctioes salam toto corpori ex
 oleo viol. fiat ut subito illa calo-
 ris impetuositas mingeret. Post
 die tertiam minutionis si tm febris
 durauerit veni febrisitans moue-
 atur leui aliquo lammto ut e in
 aqua decoctionis viol et prunoz
 abluto saupulo optimi reubarb.
 In hac egritudine qa breuis e. neces-
 saria est dieta tenuis ut poma cocta
 et lac amigd ginnam et typham
 Seda spes acute febris e augnasti-
 cis i acutes qn sui pmordio ac-
 crescat. Calor em lentus cu sibi re-
 pugnatē materiā inueniat nō p^t
 sic subito exardescē. ideo q febris
 lenta incipit et graui^r desinit si-
 cut videm⁹ de igne accēso in vni-
 dibus lignis q primo repugnate
 uiriditate materie q modic⁹ et ex-
 tincta apparet. Postmod^o uēo ma-
 teia. habiliori reddita qualescit et
 fort⁹ ardet. Hui⁹ vna subruba
 apparet ul' rubea quoda^m sbalboe
 pfusa valde i sba p^turbata. venaz
 adest inflatum et extensio. oris
 comitatur dulcedo. pulsus i fistule
 maior q in drascole reperitur. Pmo
 minutio subueniat et i q^uitate nō
 modica. confideam tm vntē egriti
 et corfortiū aliud denit. Itē Offēat
 syrup⁹ acetosus. l' orizacā i mane
 nū calida. usq^{ue} ad materie digestio-
 nē. q dgnosat⁹ in eo q vna s^odm
 quada^m ptes incipit clarescē et
 magis solito coloratur. caloris
 distempantia acutior solito rep-

pelatur. Tūc puget⁹ hoc mō violas
 ac pruna cu indiab⁹ samiole apm.
 admixto polip⁹ i m. diutus bullias
 et cola et in ea colatura tamarindi
 et cassia fist⁹ i n abluē eoz q colatu-
 rā syrupo. l' sumā admixto p^oina
 patienti. Sed si nulla p^oesseit ue-
 tris astipatio cliste e ad mouendū
 adhibitis violis. malua. cantabro
 manna ductissime bullias et acola-
 tis et in eoz colatum mellis mo-
 dico et olei gmmis cu sucto mar-
 tual⁹ admixto p^o cliste viuas
 fiat ac ad sopni inductionē pedi-
 bus infero fomentū ex aq decoctio-
 nis viol herbe. Malue mixtus. Vi-
 deas remedia sup^odm in capitulo
 de sopno. circa insopnitate frōdiū
 lactuce l' papnueis frōdiū aut se-
 mina eaz rosis sitis admixtis
 Postq^{ue} fomētū inunctio fiat in
 plantis pedū. et in fronte ex oleo
 roseaceo. l' viol. l' populeon admix-
 to aceto l' agresta. syrup⁹ p^oscriptū
 in cura epygnastica in hac cum vl'
 de vtilis est. Dieta uō oimodo sit
 ead^m. Tertia spes acute febris
 omotho⁹ e i febris vni⁹ tenoris ex
 sanguē nec oimō habilis ad suaten-
 sionē nec p^osus ex inobediēte gnat⁹
 q admod^o de igne accēso i lignis sic
 ris apparet. Hui⁹ vna a pmordio
 rubea. l' subrubea medio acit in subā
 p^turbata quada^m ppureitate pfusa or-
 turrit calois distempantia tm in pl-
 sus uelocitate quā in feruēe s^oma-
 tē vni⁹ tenoris et habitudis ex^ons
 Adolestentib⁹ i vno tpe q^usuevit her
 passio familiaris esse. Curationis
 ac et medele exhibitio oimō sit eadē

l' mite

quā sēp̄sim̄ in cura augmāstia p̄
q̄d̄ in purgatione polip̄. nō est
admixtend̄ cū huius febris nanum.
ad flegmaticā materiā nō declinat
Tertiana. cotidiana febris ē ex co
leica materia in vno solo loco in
tra vasa tū corrupta gnata. **H**ic sig
st̄ hec. licet affligat cōtinuo. de t̄rio
tū i t̄rtiū diem in hōis colē q̄sue
uit magnis iestare vrina subrube
a. a p̄mordio apparet. l̄ rubea et
sp̄ssa i quadā d̄ante. l̄ rutilatiōe
ruboris p̄fusa. Estiuāli tpe et i iu
uene hec passio familiaris ē. Ante
oriā nullo prohibente utendū ē
minutione dato conformatio statū
s̄m̄ p̄d̄m̄ modū. i epygmaſtico
Cura uero sicut s̄p̄tū est in vera
tertiana. p̄ter q̄ vomitū oīo ne
gandū ē. Si tū aſtrictione venis
laboret. eliste in cura augmāstia
ad mouendū ē. fomentū ibidem
expositū et h̄ vtile est. Sicut de cō
tinua tertiana dixim̄. ita conside
res de cotidiana ḡnua et q̄rtā
cōtinua. et diuisifices curas s̄m̄ q̄d̄
sup̄ inueneis i febrū diuisitate fa
ciendū. Continua cōposita febris
existit. q̄ de vna et multiplica ma
teia. l̄ oīo intra vasa. l̄ p̄tū ita.
l̄ p̄tū ext̄. corrupta gnatur. Huius vi
na flāmea apparet fulgida et te
nuis in superficie velut veterē colo
rē. arsenicū h̄ns. pulsus velox ē
valde sitis magna et denigratio
lingue venis structura iſopnetas
et alienatio mentis ac frenesis
feruor curas fere itollerabilis. do
lor capitis vehemēs. Nullo ergo
phibente faciendā ē minutio. Inf

tempus minutionis quousq̄ mate
ria digēatur dandus ē syrūp̄
acetosus i mane tū calida. Cū aut̄
s̄m̄ p̄d̄m̄ modū iudeis materiā
digestam. purgatione utendū est.
Dent̄ i iumbol decoctio. l̄ cassia fist.
ut i cum vē mane. l̄ r̄fū. sarrac̄. l̄
pulus reub. admixto syrūppo vio
l̄ p̄ totā noctē et i mane detinet.
Eliste subueciat q̄d̄ i augmāstia
inueneis. Prop̄t̄ iſopnetate vnc
tio faciēda ē fronti ex oleo mādra
goraco l̄ roseac̄ l̄ viol̄ populeon
admixto. Dom̄ assignat̄ ut sup̄. l̄ si
p̄t̄ sine lesione ducendū ē p̄tens
ad fontē et aq̄sa loca. l̄ i ip̄a domo
suspendat̄ vas pleniū aqua et p̄
p̄tū forame ab alto cadat aqua
ita q̄ p̄tēs vas nō videat. s̄ aqua
cadentē frigida epithimata epa
ti apponant̄. ut sandali Ana. ē.
v. no. 34. Gummi arab. ē. q̄ h̄c mo
dico aceti. l̄ agreste. l̄ oleo viol̄ tē
peretur et cathaph. arāidatur
p̄tenti. Dieta sit pulpanoloni
palestini et q̄ scripta est epygmaſ
tico. **De venis corporis hūani**
Vene canales sūt p̄ q̄s sanguis
p̄ oēm p̄p̄am corporis dese
ratur. Nec arteris assimilantur
in aliq̄bus. ut d̄ gall. s̄ nō h̄nt mo
tū dilatatiōis l̄ aſtrictiōis sicut ar
terie. et h̄c est. q̄d̄ quete nomian.
Haz due sūt p̄ncipales ut **Az** dicit
Ille s̄. que a corde procedūt. vna
magna Alia minor. **Phisica** tū di
cūt. q̄d̄ ab epate ortū h̄nt vene. v̄t̄
istaz venaz est. p̄ncipiū venarū
diuisaz s̄m̄ differēcias suas. Nec
due vene ut dicit plim̄ i et ter
dorso

ga discurrunt. s; s; q; tomor series
 p alias minores oibus membris
 vitali sanguine rigat. Hec di
 recte venar vias trismittunt ad
 cerebrū. et ex hys ad aures. ad o
 culos. ad nares. ad ipm oris pa
 lati. ut gustet. **Hinc ut Gall' dicit**
 de nocte ad oē membroz instrumē
 tale veniūt due vene pulsati
 les. q; superficialit i qbusdā mēbs
 sentiuntur ut circa uicturus ma
 nuū et i tymponib'. Hec debilita
 tē cordis et validitatē plinq; ca
 lefactionē corpis ostendūt. Alio
 vene q; nō sūt pulsaciles. desinūt.
 duo gna sanguis quib' membra
 irrigant. ad q; s; uationē nature
 et corpis nutrimentū. Hic p ve
 nas minutissimas diuatur san
 guis ut facili' recipiat alteratio
 nē et quersionē i membra et ite
 rū ut sanguis grossus. retineat
 ab hys et cohibeatur ab exitu. Ex
 inde ascendūt vene p fistulosū pec
 tois mediū usq; ad verticē. A vntē est
 descendūt p brachia tres irrigue ve
 ne sanguis. vena vna a capite et h'
 cephalica dicit'. Alia ab epate et h'
 basilea dicit'. r fundamētalis. Alia
 ē a corde pcedēs. et h' media est
 inter duas et dicit' mediana v'
 tronica. In alie vene a venis pn
 cipalib' cordis dirigūt ad renes
 de renib' ad virgā hoīs genitale
 ut gaurisēna cordis trismittat
 ad renes et ibi augmento ca
 lore luxuriet in virgā. **Notan**
 dū vō q; omis corpis ptiū vene
 cōmittunt venis que i vgn descen
 dūt. et sūt multe multiplicēs q; il

le vene q; in virga cōmittunt et iū sic
 ut proles gnata p vgn similitudinem
 pleu q; membroz omi opacta susci
 piat. Erū vene a superiorib' cordis
 ad vna. ad arua. ad pedes; descen
 dūt. ut munantur pedib' quo gres
 sū d'lgant q; mouetur aīm' digres
 sū. Si vene iā sione dolucis et b'
 chū inflatū fuerit. Optimū reme
 diū ei' est. ut si sanguēz ipi' iā se
 vene hūis admixtū farine et ca
 lidū sup ignē factū. suppone. Si
 at nō hūis accipias sanguēz de
 q; aīz pte corpis ipsi' patientis et
 ut dicit' ē supponas. Securissimū
 g' est semp q; s; uacē sanguine mi
 nutionis usq; i q; rti die. Sanguē
 multo fluente ut d' ppoans mor
 talis singula. **De Neruis corpis**

Neruis ad iūte ossa cōiūgiunt
 tur dicit' **phisica**. Nerui oriū
 tur a cerebro. Vn oīs sensus a ner
 uis ē. Statū enī qn ledit aliqd mē
 brū. dolor cerebrū tangit. Ex ori
 gine enī duoz pncipaliū neruo
 rū. due tele sup cerebrū gterunt
 In loas omi ossū ē multitudo n
 uoz. Neruis nō est sanguis sicut
 venis. Nerui natiūaliter funduntur
 i longū. et nō in latū. Vene gūm
 giuntur post absassionē nō nerui
 Nullus neruis est i capite hoīs s;
 i maīb' et pedib' multi. Oē aiāl.
 hūis sanguēz. h' neruū. Nerui nig
 ri et fortes extendunt in brachys.
 maioresq; i aruib' ac fortiores. **Alho**
 at nō pua ē. quō **phōphi** extensiones
 neruoz ac venar. Ignoscē potuerit
 Reor at q; h' mō Cadauer hūanū in
 flumis impetu lignuētūt donec tō

Qstio

atro et auris deinde remanserunt
at neri atq; vene qā tenatiois sōne
sūt et ita dispositio atq; extensio pa
tuit in p̄dictis Neriū aliqñ hūmōe
debito destituti cū maximo cruciatu
hōis contrahunt. Neriū ut dicit **Ca
lien?** diuā ac flexuosam hñt sōam
et ad separandū difficile. Iuuamētū
corz est. de ferre v̄tutes sensibiles et
motiuas a cerebro ad ptes alias et
corrobore totū corpus p̄ qd̄ incedit
De hys dicit plin? qd̄ neriū testi a
nerui: corde nō consolidat̄. inasi. mirūq;
in volueatis sūm. Dolor ē p̄fectis
ueo neruis nullus dolor ē. Sine n̄
uis quedā sūt aīalia ut pisces Ar
teris enī constāt. **Gariofilam** bul
lita et vinū decoctiois sūptū nūō
mō dfortat neruos. **Odor** ei eius
dfortat. **Salua** idē facit. fricata enī
dferit multū. **Dyacostorū** ad idem
Si neruis p̄forata vena cū minū
is lesus fuerit p̄iculū esse scias. qd̄
fuisse q̄ ex tali infortunio p̄petuo
doluerit. Si ergo accideit. optimū
remediū ē sanguis ipsi p̄tētis
calidū sup̄ligat̄. Si contractionem
neruoz ut sepi⁹ fieri solet. ī tibia
subito senseris. extende tibiā cū
pede qñtū potueris. ita ut talum
magis extendas quā reliquā p̄tē
pedis. et statū sanaberis. Idē de ma
nu facias vinctio facta de sepo cer
ui circa tibiā. et circa femur ml
tū valet. Si spasimū pateis. ritā
frim. ad nates. Itē **De qñz causa**
neruos l̄ musculos dolueris. **Spi
ca nardi costū pip.** semen mpha
ni equali mensura. ī puluerem
redigas et dabis in balneo. aut ī

calido loco cū vino veteri ieiuno sto
macho. Itē. **Capita porroz** nūō
v̄v. cū capillis suis. ī oleo tā diu de
coque. quousq; exsiccant̄ et cola
oleū ipm̄ et adice certā librā r̄ de
medulla ceruina 3 v̄j. totūq; in
vinū redigas et cū natē fuerit in
ungas. **Palet** et arterias id. Itē
De doloē neruoz. herbe malue
indix. pistata cū myrūga ueteri
et in vinctio frā valet. Si in ner
uis spasimū habueris. herba mar
ribi cū oleo roseaceo mixta p̄
ungas. Si neruos inasos hūis
vermes terrenos tere cū anvin
gā ueteri et supponat̄ et sanat̄
p̄ tridū. Item si neruū in mā
bus aut ī pedib⁹ contrahi senseris
facias qd̄ de māib⁹ et de digitis
sup̄dixim⁹. **Proxus** inasus ner
uus nō consolidat̄. **De Arteris**

Arterie sunt organa. **corpis**
cōtinua. in longitudinem ex
tensa neruoz et in sui sōnā ligam̄
talia hñtia motiones diuisas. **Hec**
a corde origine ducit. Ad h̄ oposite
sūt. arterie ut d̄ **Gall** ut p̄ ipsas
euēret̄ cor a suis fumis et respiret
calor n̄alis et sp̄c distribuat̄ mē
bris q̄ sūt p̄ ipm̄ spm̄ p̄tē p̄ticipa
tionē. et viuificationē quā susci
piūt. **Hec** inē neruos latent et
sūt. semite sp̄c ut dicit **plin?** hys
inacant vene r̄ sanguis rui. Ar
teriaz pulsus ī tacumē marie
membroz ē euīdes index fere om̄
membroz. In modulos citos legesq;
mettas ab eropilo medicine ma
te. mūdā arte nimūā p̄c̄ subri
litatē discretus arteriaz pulsus

hō

hō

hō 11

expone. Observatioe enim cerebri a languidi ictus gubnacula vite te pat. Preasis arteriis torpescit ea ps corpis tritu. Aues nec venas hnt nec arterias. similit nec serpentes. **De Cordis huam corpis**

Quorde corpis huam ut d Galien ab extremitate muscator dicit origine. Qntu sba sbe nervoz simul est. hec ad membra tendit nobilia q ai retro su rethit pte sui pncipi. Inactione ea retrahunt quib alligant. et qnz larant. qa eis accidit relaxatio ex coqd relaxant sua pncipia et ad suos redeunt suis. sue extensionis qua hnt ex suis pncipis. egredientib mensura sue longitudo consue. **De ligamentis**

Ligamenta sut nervus. **corpis** similia ut d Gal. h dantur inter duo exte ossu a int alia mb. ut anectat vnu mbroz alteri. ut finiter cohereat. Origo ligametoz ab ossibus e. Vn sensu caret sicut ossa. In iuuametu ligamentoz e conectio et dntennatio iuctumz et corroboratione nervoz. Ergo ligameta nervus miscent. et ex eis q vna res effiat ne sit tumor de resolutio ne vntis eius. Coueniens quippe no eat. ut nervi ossib ytinuaret. **Ossa** enim sut solida. dura nimis nervi vero subales et molles et id nate sunt ut mediū qd ess. qd ess mollis ossib et durius nervus.

Membrane. **De membranis** In modū iduro frē sūt ut ex ipsis ea q extm sequis st humor e sensum recipiat. q ne subito effus exuamiret vntia neq densiore

nite phite arida q extm sequis hnt efficit. et totū hois fabricā sitis ne cessante turbat. Exm hois ut d pli. ab isioz viscerū pte. separā mbrana. Quā quid pncipalia us cetā mēbranis pncipis uelud vaginis puidēs natum rediit. **De**

Quo fragilis e cor. **Carne corpis** Ruptioni pna mollis et delicata. Melior dispō carnis e que nec macilentā nimū nec fedā piguediē. Probatio hui e debim modēta mēbroz repleto. Pinguedo e circa vmbilicū et ylia cernit. Probatio em e qn bñ corp sensifiat ut gntemtis dolore cito sentiat. Mortificationis ues nom est. qn puctionib no mouet. Carnis iuuametu est. ut d Gal. In a thonomia huam corpis ut impleat rimas et gnectat ramos q in suis opletioib et caloib diuisis in diuisis mēbris repit. sicut alba et mollis. Ruffa seu rosea e caro in pulmone rubiāda i corde. purpurea i epate. subnigra seu nig in splene. Membra alia albificat mateias qe quertit sic i mamillas lac. et sicut i matrice oual semen. **Si** vis rūpe aliqd apostema **no bn** Accipe nasturtium aquaticū et pistata cū auxuma porcina et pone sup locū. et rūpetur apostema. Id facit nasturtiū p. se. Itē Accipe tepam canatā. et impone dyaltea et assa sup carbones et assa pistata et pone sup apostema. Item facit tepa assa et pistata p se. l. cū auxuma porcina. **De Apostemate** qd vocant manū. l. carbūcul. Accipe sipei

in caplo de manib⁹. De carne et
 medicinis et cura vulnez. in ca
 pite l' in membris a' in carne ho
 minis. Sciendū at q' varia et
 discreta sūt grā vulnez. eozq;
 medicamentū ita quoq; ipoz
 vulnez loca q' fidamēta diuisa
 Distit vt her quatuor. vt crūcū.
 caro. neruus. et os. S; ea q' in car
 ne s' p' sicut. q' in neruo p' humi
 da carne oportet. Vulneibus
 at' fracti crūci. oleū nō licet ap
 ponē. ne pāniculi quib' cēbrū
 inuoluntur. dura s; et pia mat'
 aliquo mō ledantur. Qm oleū
 putrefacit. et cauendū ne aliq'
 putredo a superiorib' in inferiora
 labat. Cerebrū enī tante digni
 tatis est. ut si quātūlib; leuis in
 fectio sibi accidit tota sua icolu
 mēte puat. aoris differri pot'
 putrefcō cēbro usq; ad centū dies.
 Si crūcū ruptū fuerit. vulnē nō
 apto sandatur caro usq; ad testā
 et fiat apertura in testa capitis et
 supponatur pānus sericū bis in
 die et desup lineus usq; ad v. a. vi.
 dies quousq; cōsolidabit' testa. Cō
 solidato crūco et bñ coopto cir
 passina lana baluet' ifirm' et su
 p' balneū emplastro refrigeratiuo
 uent' ex absinthio trito et albugiē
 ouu et aqua rosacea. Sequēn die
 apostolicū apponē uenit. Et Notā
 dū q' si dura l' pia mat' usq; ad pūc
 tum auis lesus fuerit hoīez curari
 ipossibile ē. Si crūcū ruptū nō
 fuerit f' vulneis profunditatē cū
 pēna subtilissimo pāno vulnūs
 bis in die mane et vespe repleat

Postea debitis vnguentis aurentur
 Si caro telo vulnetur tepmē debz
 si in profundū ierit et in locis mor
 libus. Si in superficie fuerit tota mo
 sandatur in longitudie et telū cum
 tenaculis abstuliat' postea auret'
 p'dcō mō. Telū si ossi cohercat qmo
 ueatur et qmonone laretur. Si uō
 mouei neqat usq; ad os caro insa
 datur. et os arm illud ut euelli pos
 sit cēbro p'foretur et h' maxime i
 s'isa fieri solet. Si telū aliau no
 bili membro insitū fuerit. caue ne
 tū illud extrahē volueis ea mē
 bra ledant. Aliqū enī melius est
 ut remaneat. Quidā hō int' stōdū
 et zirbū sagittā diutino tpe por
 uit et nullū dolozē p'cebat' no
 Alius quidā ānis duodecū sagit
 tā portauit i capite iuxta oculū
 ifream et nullaten' ignabat. Her
 sūt pncipalia mēbra quoz vul
 nera morte indicāt. Cerebrū. cor.
 epat. testiculi. pulmo. Dyastag
 ma et musculi brachioz. Intesti
 nū dicit nō nulli mortis vulnū
 habē. Inuenit' tū qualit' possit
 consolidari. **Recepta calophome.**
 ē. r. mastie olobam. abaz. 13 belli
 sanguis dmc. 13 piloz. mellis. lepois
 et farine qd' sufficiat confice sic ap'el
 le in fictili uase locato ad ignē
 bullire facias sicq; piles et pul
 uēs qmifceas. Refrigeratū ergo
 accipias et i pillas facias. Come
 dat g' uulneatus duas l' tres
 a' plures si p' et itegms deglu
 tiat. Si casu uent' hoīs scissus
 fuerit et itestina extra ceciderūt
 diūmō integra sint intestina

511

Accipe statim porri. et resupinato
vulnēto. porri apte ventris ap-
tū. sup ventrē vulnēti pōs. ut
calida porri intestina calefaci-
ant refrigerata intestina hoīs
et calestrā redeant ad locū suū et
tūc pellis ventris osuatur fortit
et auerit loq. **S**i ramids uulnei
supueit populeon vnguentū ap-
ponas. **S**i inuueit vuln⁹ et ppe
vulnus ostrictionē paciat ven-
tris. Agrippa vnguento vtatur
Si uuln⁹ putrescū fuerit h⁹ funga²
medicamē. **R**e olei. lib. i. tere albe
ana 3 h⁹ pinsz m⁹ saluē sasin
bailentisa. samne. Aneti p⁹ute. d⁹
nūā manipulos sex. herbas cū
seno diu g⁹stas. cū oleo q⁹ et cola
dein terā adde ad ultimū picem
Si uuln⁹ grauiū effū fuerit ad
carne auandū hoc vnguentū appōe
et **R**e Sem colati lib. i. colocome 3 vi.
viol 3 tere 3 m⁹ olei filatis duas mastice
olibani mirre omū ē. m. terā et se
uū solue cū oleo et cola. dein pulue
rē terendox admissē. Notandum
at q⁹ uulnē frō et iā cessante fluxu
sanguis laua illud cū vino forti.
postea imittas oleū oliue et lanā sic
cū oleo imittas suppone et saluā
cū mille foliū g⁹stas desup. Inde si nō
sanat. uuln⁹ sume oleū picem. cenā
huran sagumen et terebinū equali
ponde. et h⁹ simul i olla bullas **E**x
h⁹ vnguento uulnēa sanes **S**i in
mis celeiter sanatur vulnus sume
vitrū puluerizatū et sal g⁹bustū et
cū lardo suppone cicatris et reno
uabit vulnus **S**i caro mortua au
uerit subtilem pānū cū autello m

inde et illā infusū impone **I**te **S**ue
oleū. mirrā thuo albū mastice. coloso
mā picē. auripigmētū equali ponde
et sic puluere et inice carni mortue
et admixtabit. **S**i uuln⁹ fluxeit
uulno sanguē. de testis ouox cinem
facias. et albugiē omi ipm distem
pa et sanguēz sistat. **I**te **S**uta ex acetō
contra suppone et sanguēz efficiat
sime phibet. **I**te Attimentū i ace
to resolue et lanā iunctā de eodē
suppone et ad nares cū pumula
ponas. l panē ex eo infusū. emachi
tū lapidē cū aqua sup rotē tere et
ipm puluere cū aqua bibe. **I**te **E**r
tissimū et idubitabile remediū
vulnēis est. ut si vulnus i supfiāe
carne fuerit et nō vitales penetue
rit ptes statim anteq⁹ v⁹ vna g⁹ue
ta sanguis fluat iuocato xpi noīe.
vulnus manu fortit stringas et
p⁹ horā sic teneas. atq⁹ postea ma
nu soluta imediate herbā mille fo
liū tritā aut saluā contusam sup
ligari facias nec moueas ligamen
ta nū terā l quartā die. **S**i uero
magnū fuerit vulnus. q⁹ntū l⁹ septū
l septimū diem expectabis. **S**oluto
ergo ligamē vulnus sanū iuueies
et vix reperies cicatris. **I**te Democri
tus auctor est. quia si pidiū saluē fu
erit aspsus in uulnē mirifice sanat
Et si p⁹asa fuerit saluā et eius succū
sup uulnus imponis aut ipsam h⁹
bam contusam posuis cū ammittio
ne sanabitur. **I**te folia ipsius sal
uē mastica et pone ad locū statū
sanat et claudit. nec solū p⁹asurā
sanat verū etiā neruū inasum cō
firmat. **E**xperimentū inuenitur in
libro narrationū antiquox ut fa

no

familus

as de plagato si uiuat an moriat
 Herbe consolide manuplin tere et
 dabis ei bibē sicutū cū uino Quā
 potionē si uomuerit eger scias eū
 moriturū. **S**inaute. vuturū. **S**i
 glanduli in cute creuerit cutis scā
 datur et nō solū nodus s̄ etiam
 extirpetur. **S**i enī aliqd reman
 seit sic causa alteius nodi. Inasa
 go cute usq; pelliculā nodi. nodū
 cū famulo extrahat. **S**i uēo ad
 remanseit. corrosiuis utendū ē.
Si glanduli profundi in carne
 sub vlyis creuerit de facili non
 auunt. et sunt aliqui lepre ma
 teia. Inadendi go sūt cū mag
 discretionis subtilitate ne vene
 ledant. palatine at̄ cumda s̄
 hoy vulnea ut bñ purgetur locū
Si in carne aut ī mēbro aliquo
 sacri ignē r̄ ifernale notatim
 senseis statim. mente sicutū ad
 iecto sulphure et aceto iunge
 et mor sanatur. **S**i in ulcē sacer
 ignis aduenit. statū ubi senseis
 pmo sume herbarū succos quas
 frigiditas noueis cū ouoz albu
 gine et oleo uiolato et suppos
 tam diu donet refrigeat. postea
 herbam lingue bouis cū anrū
 gia ueteri tere et suppone ut mor
 tificetur. cōmortificatā exinde et
 cura. **E**t notandū est ut si ignis
 sacer p̄p̄ remedia t̄ nō cessauē
 rit in supina desperatione absa
 dendū est mēbrū. ī quo grassa
 tur ignis et h̄ a loco grassatio
 nis si t̄ mēbrū est qd̄ absa
 di pot̄ sine discrimē corpōis

no

et vite. fuerit at̄ peiti nō nulli
 in arte medicinali qui in se sen
 tentes ignē grassari statū exa
 derūt digitorū aut articulorū sū
 mitates in quib; ignē senserūt
 videntes ac scientes nimirū to
 tā manū. aut brachiū posse cō
 sumi anteq; remedia subueni
 rent. **N**e senaat̄ dolor absasiois
 radices mandragoe coqūt in
 vno forti. et talis pono data ī
 firmis statū resoluūtur ī sopniū
 et nō sentiūt detinentū. **R**emedi
 ū ignis sacri. supmū esse dixerūt
 balneū ex aceto sicuti barbe iouis
 et plantaginis eiq; t̄ mēsuris
In carne diuisa nasa solent apo
 stemata et ulcēa atq; pustule.
Istoz qdā sūt de sanguine et dicūt
 fleumones et s̄ dum multū. do
 lentia atq; malida. **Q**uedā de fleg
 mate sūt. et dicūt zume. sūt at̄
 alba et mollia et si dignū im
 presseis q̄i sommen facis **Q**uedā
 ex colēa nigra et s̄ valde nigra
 et absq; sensu et dicūt ensipule
 her̄ iflāmat quq; sūt ignis r̄ ille
 quē vulgus vocat̄ ifernalem.
 et hoc quāq; accideit cumda s̄
 sicut tuemes supen; in isto caplo
 de sacro igne. **F**leumones uēo ni
 randi sūt. sic. **S**i retens ē flegmon
 farinā ordeī pistatā cū succo plā
 taginis suppone. l̄ usq; amū et simi
 libus. **S**i at̄ sic vey q̄ maturitate
 indiget. suppone semē lini. radi
 cem altee. r̄ sicutū apij et mel et
 butirū equali pondē. **S**uppones
 cepe coctū sup carbones et mollia
 fient postea ferro mades et dign

no

tas infiris eices saniem nec ul
 lo mo pces dolent. Postea vitel
 lū omi miscebis duab⁹ ptab⁹ olei
 et unctā stupā ex h⁹ impones
 usq; ad tres dies. deū auētur
 medicamie. Cū tē sic cathapla
 faacs de aceto et aue q insundes
 lana appones bis l⁹ ter. in die
 si tū est estus. Tūc cū matum
 ta fuerit ferro itidas et expime
 sanie et cum sicut de fleuino
 bus dān ē. **Quēcūq;** talū ante
 maturitatē inacidis multaplū
 bū⁹ eoz putrefactiones et elon
 gant. ad sanandū et plagn ad
 curandū. **Si** scrophula nata fu
 erit curia abstini nō debet
 solo potu libeatur sicut iucies
 in libris medianalib⁹. **Cūcūq;**
 at ad motū man⁹ regis firmae
 dūmō cōsecrat⁹ sit. et iuncto Can
 cer ē durū apostema ex melan
 colia et accidit aliqū ex culpa
 humor. Aliqū ex culpa exteioi.
 vulneis corrupti. **Sanat** at h⁹
 unguento. **Accipe** indicē herbe
 lingue bouis 3 m⁹ Anxungie
 veteris. 3 vi. cinamomi. 3 i
 turibeis. 3 ij. Argenti vult. vi
 bardane indicē. 3 ij. celidone
 indicē. 3 i. tere 3 m⁹ Resine qd
 suffiat. Radices istas pmū tere.
 et cū anxungia terendo misceā
 deū pulues terendor⁹ sup aspe
 ge. et sic argentū vult in fictili

no

vase pone et sic resina Cūq; liqua
 fuerit cerni adde et usui refer
 ua. fistula nasci solet i cōmuis
 vulneib⁹ et i lateib⁹ aut i atei
 orb⁹ pnb⁹ ventis et i scapu
 las. Cū h⁹ unguētū apponit⁹
Accipe calcē ifectā. 3 4 Saponē
 spatantū 3 12 capitellū qd
 suffiat. h⁹ tū sil⁹ ofice s⁹ vulneis
 qūtitatē et cū aliamio fistule in
 seras 2 sic abstrahē 2 dimute in
 tus donec mortificē. deū vitel
 lū cū oleo ut sup dān ē. impone.
Si mala caro nō fuerit mort
 ficata. 2 sicata. adhibe curiā
 ā et itide rasorio. p lōgū lonū
 dolētē usq; ad pfunditatē et in
 lido ferro rotondo locū mitei
 za **Si** os i loco fuit inde i fer
 ro optiē. **Si** ex p suditate origi
 nē dureit ipossibile ē curari
 fistulā. h⁹ qd de fistula dicit⁹
 de cancro facias. **Si** aliter curare
 nō potes **Si** qis sūbie verat⁹
 itret balneū et ungar isto un
 guēto **Accipe** spumā vit 3 vi
 aceti fortis qd suffiat. h⁹ sil⁹ co
 fice i mortariolo et ex h⁹ iūgnis
 eū optiē. et postea cū i balneū
 ponas. iterū et in exēitē op
 time laues. **Aliud** unguētū.
Accipe sayā 3 tres aceti opti
 et olei cois q suffiat. et h⁹ oia
 i vase fictili bullire facias. **Isto**
 ungas cū iuxta ignē p tres di

es mane et vespe et post tertium
diem balniet eum et lauabis. Ad
ipetiginem et falsum flegma totum cor-
pus exungatur oleo quod fit de fru-
mento sic. Frumentum ustuletur
et in aqua maceretur et eribit oleum. Ust-
uletur inspicum supra eundem
et quod in fluit oleum est. Item Ad pu-
riginem grauem. Apium temet et pa-
nem candidum infusum vino veteri
in unum misce et in fac catha-
plasma. et suppone inibus Item
cornu medium sambuci cum aceto
coque et calidum suppone. Item simum
capnum recentem in aceto forti co-
que. quoad usque totum acutum con-
sumatur. Postea sicretur et pul-
uerizet. et misceatur melli et ca-
thaplasmetur et tertio die soluat.
Item plantago cum aceto trita et im-
posita. multum valet. Item arteme-
sia tansa cum aneuingia ueteri
multum valet. Item Accipe simum
gallinarum et pone in balneo si cor-
pus totum scabiosum habueris et
balnea diu in eodem. et sudabis
postea.

De Corio corporis sui pelle

Corium aut pellis animalis
super extendit. membris om-
nibus ut multiplex mem-
brorum compacta coegetur una con-
tinuatione ligetur. Corium hominis
tenue est. adustitates sustinet non
valens. quippe quod pilorum somen-
tationibus destitutum non tamen in aliqua

sua parte mirissimis. Contra frigus
obuius non munitur. Cutis diuisifica-
tur sicut dicitur. **Sal.** in miritate et spiss-
itudine. ubi est magis mirum et spi-
losa magis et aspera. ubi magis
spissa magis lenis. et plana. sic-
tior magis et aspera. et humida
magis mollis. Cutis alba est na-
turaliter in hominibus. in omnibus sex partibus
orbis. nisi in illis partibus quae feruidi
solis in die recte contra descenden-
tes aduicunt. Remissius est sol des-
cendens calescit obliquus quam
si perpendiculariter descendens adu-
icat. Adustiores ergo mundi par-
tes habitabiliter in ethiopia dicitur
vnde **Theodolus.** **Ethiopi tunc**
In his partibus ethiopes sunt. qui
fusa cute nigrescunt. vnde si acci-
dentalis eorum nigredo. si natura-
lis sit prudenter discurrere relin-
quimus. Scimus autem quod ex uno patre
Adam genuit. sumus. vnde autem her
nigredo irrepserit. si est naturalis
ambigimus. Si rugosa et ruda
cute habueris abluas membra cum
aque decoctionis feniculi. lac asine
ad idem valet. et maxime ad rudi-
tatem. Si autem asperam et rugosam
habueris accipe aquam feniculi et
in te frices et subtiliabit. Sali-
ua ieiunia ad idem valet. Item aqua rosae
quae in mense maii recidit multum
ad idem valet. maxime si bal-
neum inde accipias valet etiam

idem scabiosis et ad multas
alias egritudines et ad clarifi-
candū pectus maxime. *De dor-*

Orsi. so corpis huāni

Dorsū est a collo usq; ad
extimū supfluitatū. Spina q̄ con-
tinuat ipm̄ dorsū. a supiori sui
pte ad pte inferiorē ex multis ossi-
bus constat et ipā oīa ī medio p-
forata recipiunt; vtriusq; lateris
costas in vna extremitate inexten-
sibi iunctum forā. Sūt ipā ossa
dorsi s̄m̄ numer; costar; 2 p me-
diū ipōz ossiū pforator; nucha
descendit. a sumo verticis ī mo-
dū finis. Potest at ipm̄ dorsū
p̄apue sustine labores. Sed cū
ad senū hō puenerit ituruat. Si
dorsū dolueris. accipe vinū ve-
tus et buxurū nō falsū. et marie
si habē potueris. illud qd̄ in mayo
mense factū est. et simul bullias et
postea intinctā lanā dorso suppos
Hoc idē ad humeros valet. Ad col-
lū. Ad scapulas et renes. *De nu-*

ucha a quibusdā. cha corpis

Nputabatur eē medulla nō
falsū est. q̄a *art.* dicit q̄ nō est
medulla. ex hoc patet ex eo q̄
habet in se quandā duriciem. q̄
medulla nō habet. Nucha est
iuuamentū corpis huāni. Cui
p̄pū est trāsire p spinā dorsi ad mo-
dū corde. Iuuat at retensionem
spondiliū et spine et oīm que ex

18
ipsis oriūt. Descendit at a cerebro
ut d̄ *Gal.* sensifim̄ et mouēs mē-
bra caput sequētia et h̄ sūt sim-
plicia hoīs mēbra. In quoz vno
q̄q; mēbro infuse sūt virtutes
ad sui regimē custodiā et tutelā.
et sūt due rei n̄cie. motiua de lo-
co ad locū. maturatiua et diges-
tiua. Motiua diuidit ī tria *phy-*
sici. Appetitiua q̄ trahit re n̄ciaz
ad locū. Expulsiua. q̄ expellit nō
n̄ciam a loco. Retentiua q̄ reti-
net qd̄ n̄cie est. *De pectore hoīs*

Pectus hoīs ps est delicata
q̄ min⁹ pot sine detimento
sui sustine labores. tū prop̄ cor
qd̄ in eo sitū ē. tū prop̄ intnoz
spūalia q̄ sedē quodā. ī illo h̄re
vident. In medio pectoris os ā
plū et latū ac fistulosū sitū est.
cui coste inectunt; ac nerui. sub
quo etiā vene p̄ncipales oriūt
ramificantq; se ad mēbra diuer-
sa cōpagis. et uelut p̄pagines vi-
near; ab vno capite ī extima cō-
tendūt. Sic ab vno pectore ad cor-
pus multiplex diffundit. Homo
est latū pectoris ut d̄ *art.* Alia
aīalia striti. Ergo tu o hō extē
de pectus. desiderū tuū aīa fi-
delis āplifica. salē locū creator
tuus īhabitāe dignabit; nec erit
ulla ī templis glia. q̄ mūdifica-
to pectoris loco. possit cōpari.
Cussis est offenditū epatis est

No

oil

No

No

Dyadragmā. Vuyrū mane et
vespe cū aq̄ decoctionis capillis
Veneisgūm succi liq̄ristie Idem
fiat tū sandali et lī i meidie.
Dieta h̄ carnes pulloꝝ eleri et
minorū auū. Potus sit aqua p̄
dca. l. lac amigdal. l. vinū albū
subtile et bñ lymphatū. Si de
frigido humoe tussis sit. sputa
minū adest hūdanca. frigida
apposita nocet. calida profunt.
Detur paulinū l. pullule auree
Euna dormitū detur aurea cū vi
no decoctionis ysoꝝi vicos liqui
ristie et fiaū. Cont̄ siccitate pec
tois Quere opt̄m̄ remediū i li
de arborib̄ arōnias i caplo de thu
re. Si carbūal. i qdā incētius
ardor q̄ i pectoe l. i stōcho iacet.
bibe cyatos q̄iq̄ aq̄ false. et mi
tigabit. Itē rymas i sup̄ma fo
lia absinthij coques i aqua et cū
vino mirto bibe. Itē pipis gna
q̄iq̄ l. tria mastret. Itē Rutācū
aceto mirtū. ieiunū bibe. Itē Sy
namoniū mastret. Si siccitate
pectoris hēs. accipe liq̄ristiā. dra
gaganā ysoꝝū et indicē femai
li et bullias i aq̄. ad q̄sūptionē
tūe ptis. et bibe aquā her et tus
sim sedat. et pectus clāificat. Nō ut
si tussim hēs. noli aquā mīstere
vino i potu qā magis sepe puo
cat. s̄ aquā p̄ se bibas. et vinū
p̄ se bibas. opt̄e defecātū clarū

et tenue ac albū Itē Ampe dyal. nō
teā et ad ignē pectus vngas.

Mamille. De mamillis.
Arant̄ ex molli carne et st̄. vacua
īstrumenta lactis in feminis ut
d̄ ar̄. lac hūditas ē sepa in
aiālib̄ post īpregnationē. lac
mulierū nigriū melis est quā al
baz. In capris vco contrū lactis
semisq̄ hūditas. ex vniū fontis
origine diuane ut beda dic̄ et phi
sia. Qūq̄ etiā lac erūpit i mascul
ut dicit ar̄. s̄ nō apparet p̄t̄ sp̄is
siccitūne creationis eius. Dixerūt
tū quidā q̄ i mascul de lac denu
nt. māme l. mamille vginū. vbe
ra vco illaz que peperit et dicit̄
vbea ab vbertate lactis. Nullū
aiā l. h̄ mamillas in suo anteo
ri p̄t̄ p̄ hō. Ad māmillaz dolo
re et passionē eiū variās mar
tribū albū cū aruina veteri con
tusi supponet. Ad cancrū mamil
larū sim̄ ouū retens et calidū
suppositus purgat et claudit. Itē
Agmonia cū aruina veteri bis
in die supponat̄ et purgat post
ea ipām herbā q̄usam oleo sup
pone et claudit. Itē yuocans d̄
q̄ mel et butirū mirtū claudit
efficaciter. De Corde hoīs
Quod p̄ncipiū est vite vt d̄
ar̄. et ē p̄ncipiū oīs motū
et oīs sensus i corde. Sensat̄ et
motū nō s̄t i anteriori p̄te cordis

No

No

No

No

et dicimus qd sensus st cōtinuu cū
 corde: s: sensus tactus et gusty.
 Tres uero sensus residui ī capite
 sūt. Olfactus ē ī medio. et visus
 est sup olfctm. et ut lateibus capi
 tis audiri est. Cor lucerna ē corpis
 ut d' phūs. Pulmo nō ē positus ubi
 cor ē. et anhelus sup pulmonē. p'p'
 pncipiū qd ē in corde. et anhelus
 aeris p'mū vadit ad intēius cord'
 Et notādū q' nā posuit cor ī medio
 corpis et meito. ut qd nobili' est
 ordinet' in loco nobiliori. Sāguis
 nō uenit ad cor a loco alio. qm' sors
 ē cor et pncipiū sanguis. et iō v'
 tus ei' expandit' ad oīa mēbra
 corpis. Est at' cor pncipiū motu
 um rerū delectabiliū. Cor appa
 ret in corde embuonis ī inuio
 creationis sue. et videt' mouei
 mē alia mēbra. qm' ipm' ē pnci
 piū hūc aīal' sanguēz. Non
 p' aliq's dicit' q' epar ē pncipiū
 corpis. neq' pncipiū sanguis qm'
 nō ē positi' ī loco queient' pnci
 pio In corde pncipiū ē venarū
 et pma v'us creans sāguēz et
 locus q' v'inat' cordi et pulmo
 ni ē valde calidus et multi san
 guis. Nō ē mēbrū ī quo ē sāguis
 multus. q' fixus maneat nisi
 ī corde. Sanguis v'eo q' est in
 medio cordis ventrile ē dazus
 subalis et tenuis Cor h' tres v'
 triulos. Dext' ventriculus p'uis

no

est. medius medioaris Sinister ex
 ignus. Cor suppositū ē pulmoī et
 ē sup pecty in oīb' hūitib'. Pars
 acuta cordis uersa ē ad anteius
 In hoīe autē declinat cor ad ma
 nullā sinistra. In hūeo q' cor sub
 pulmoē ponitur rō et cā ē quia
 pulmo mollis ē. et iō q' flabel
 lū efficit cordis. ne cor excessu ca
 lois p'p'ij cōsumat'. Cor ī oībus
 aīalib' positi' ē ī medio pectoris
 nisi tm' ī hoīe. S; tm' in hoīe decli
 nat ad sinistra latus ut sit sinis
 tre ptis situs equal' infrigidatio
 nis p'ns dexte. Nisi ei' ess' cor de
 cliuū ad pte sinistra. p' sinistra es
 set frigidior pte dexte. Est at' cor
 hoīs magnū f' q'ntitatē corpis
 nec ē longū s; declinat ad v'itū
 ditatē. Genentur at' cor ex carne
 spissa et dura. et ī ventriculis ei' s'
 vene. et dext' ei' declinat ad
 pulmonē. Sinist' v'eo ei' appli
 catur vene maior et ītestino me
 dioari. In corde aīal' magnū cor
 pois tres qdē ventriculi s'. In cor
 de aīal' pui corpis sūt duo. A cor
 de sūt duo pncipia venaz s; ve
 na magna. et vena minor. et
 v'it' istaz venaz ē pncipiū ve
 naz diuisaz s'dm' differētias
 Quoddā cor ī hoībus ē mag'
 qdā pui. quoddā durū. qd
 dā molle. Corda aīalū carē
 tiū sensu s' dura. Corda vero

est

hūmā sensū ut sūt corda hoīm
sūt mollia. **A**ial vero hūis mag
nū cor respā corpis ē tinudum
hūis ā medioare ē audax. et h
rō q cor ī aīali magnū timorofū
ē. qm calor cord nō p̄t ita imple
magnū et diffusū cor sicut me
dioare. et iō debilit vīuificat sā
guis q̄ in corde ē. Et p̄t hoc ma
net cor magnū frigidius et cā
tunois utiq̄ ē frigus. **V**idem
hoꝝ exemplū. de puo igne qui
p̄us calefacit puā domū quā
magnā. Corda magna sūt in
leporib⁹. cervis. azinis mura
bus et ī aīali qd̄ d̄ celesti re
spāi corporoz suoz. Sūt tñ magis
ceteris bestijs timorofa. Cor int̄
oīa mēbra interiora solūmō nō
p̄t pati dolore neq̄ īfinūtate
et hoc iustū ē. q̄a qm corrupit
p̄cipiū. ī nullo iuuat mēbra
residua. q̄ oīa recipiūt v̄tutē
ab ip̄o. quia nō est ip̄s ab eis
et signū sup̄ h̄ est. q̄ ī mortuis
corpoibus nō apparuit unq̄
dolor ī corde l̄ īfinūtās. In ali
is v̄eo mēbris apparent uulne
ra et corruptiones et apostēm
et lapides. Verūptm̄ potuisset
cor sicut epar l̄ reliq̄ mēbra
corrupi si vita māssisset ī corpo
re. s̄ hec causa q̄ nō corrupit
cor. q̄ nō expectat temp⁹ ut cor
rūpat. Immo corruptio ē im

minente et nō pueniente usq̄ ad
cor mors corruptionē p̄ambulat
et cor eripit a lesina. **P**lin⁹ dicit
exuri nō posse corda illoꝝ q̄ morbo
cardiao obierūt. Negant et illoꝝ
corda posse cremari q̄ veneficijs pi
erūt. **V**ntellus h̄ accepto indiao
pisonē redarguit intēnisse ḡma
nicū cesarē. quo cont̄ se p̄so defen
dit. qd̄ illud nō veneni. s̄ morbi
cardia causa fuisse. **H**uro corde
grignū hoīes quosdā plin⁹ autor
est. eosq̄ esse fortiores. Corda auge
ri in hoīb⁹ oī anno ad pondus
duarū dragmarū egyptij putave
rūt et usq̄ ad quinquagesimū
crescē. et ab eo usq̄ ad centesimū
dehī tantūdē. **P**aucosq̄ ultra
centesimū cū sensū integrū
te. et hoc ex iminutione et de
fectu cordis. **A**d iudicē vñ cor
dependet mēbrū p̄mū ē ut dicit
Gal. q̄ p̄fundamento illi⁹ p̄o
simile cartilagini ut cordi ba
sis firma et fixa. sic eleuata ē
p̄s eius superior ut elongetur
ab appodiatione s̄ ossa p̄cto
ris. et ut facilius descendat ma
lor spūalis ad eleuationē v̄tu
tū mentaliū et pueniāt moēs
boni et elongate sint a dep̄ssi
one q̄ ē causa timois tristicie
et auaricie. **O**m̄ v̄tutes sine vi
tia opat̄ situs cordis ante. re
tro. dextrosū. sinistrosū. sursum.

nō

nō

deorsu. et recessus a suis sitibus
 naturalibus. a q̄ accidit de formi
 tas ī exteioribus cū deformitate
 mētis. Caro cordis fortis et soli
 da. sicca et durā ē. ut sit difficile
 passibilis. Spēs ei uilloz forniū
 Teo cōterte sūt plime diuīitates
 Que ei pōitio ē formans ad ignē.
 eadē ē pōitio cordis ad calorem
 et sicut formans pōitio exigitur
 esse ex rebus solidis. lapideis idis
 solubilib⁹ qd̄ corā igne. ita et cor
 dis pōitio ex duris et opactis
 nō liquabilib⁹ esse exigit. p̄t ca
 lore forte quē continet. qm̄ alie
 staē nō p̄t ī facie multitudine
 sui caloris. Signū sup̄ h̄ ē. qm̄ cō
 fortatur maxime apud sui disso
 lutionē. et remollitionē ex substā
 tijs duris lapideis sicut s̄ coralijs.
 margarite. Jacincti. saphiri et
 similibus. sicut simile a suo simili
 et apar a suo apar. Cor positū
 est ut d̄ Gal. ī pāncula spissa. l'po
 tius ī pellicula spissa et solida
 valde. tātū hūc ī spissitudine
 quātū pellis extūsa ī hoīe ut
 sit cordi dipeus et tuamē. Conē
 dolore cordis q̄ facit h̄ puluis de
 spēbus subiectis. Accipe reupō
 ticū. spiciā grammastric. cyna
 momū. costū. pip̄ aloen. mir
 rā p̄iretrū baccais lauri et iū
 coufice puluerē. Itē Accipe tri
 ogram dyatefferō. Receptū ei⁹

nō

ista ē. Aristologie. Gemiane. bar
 taz lauri murreana idest eq̄
 li pondē. fac electuariū cū melle
 despiumato et ualet. Itē dynamar
 gariton multū ualet. et drama
 tis marie ad defectū cordis. Ad
 cardiacā passionē. q̄ p̄e est de
 fetus cordis h̄ remediū optimū
 adhibens. Itē Accipe spice zizibeis. pi
 pis longi 2 niḡ dynamomi. Ga
 riosile petri. anadragm̄ 3 v
 mastias rosar. salgemē. yama
 tri. carpobalsami petrosilini.
 spice celuce Ana 31. sarisage
 2 risobalsami. grama solis Ca
 rui macedonici. sem̄ brusci car
 dam̄ macis Salāge. sem̄ spagi
 hermodactili. Anadragm̄ 3 ij
 dragndij 3 iij turbi dragm̄
 xx polipo 3 iij zuzama qd̄ sufficit
 Ambre Dragm̄ ij

De Epate corpis huāni

Epar est ex dextera pte. Splē
 ē ex pte sinistra et hoc in
 oibus n̄alibus epar h̄nibus
 q̄ si muta. h̄ situs h̄ quid ut d̄
 ar. eit mirabile. Est at̄ epar dul
 ce et ī eo ē nā lenitatis et benignē
 dispositionis. Epar h̄o totū
 dū h̄ sicut taurus Dicit Clemēs
 qd̄ epar ī dextro latē incet ad
 efficacā digestionis ciboz atz
 ī sanguēz mutandoz et mis
 trā ei⁹ ope sanguis oib⁹ mē

bus. Epar multis subiacz passi-
nibus. Aliqñ ei in caloe distem-
patur et h' fit vicio exteioz ut
exercitio i filib'. Cñ at h' sola cñ
ē tñc adest lassitudo mēbroz oñi.
Et sūmū remediū ques ē. Aliqñ
etiā fit ex cñ intusca et h' duplr
aut ex distēpantiā q̄litas sū hu-
moē aut cñ humoē. Sola nāq̄ cali-
ditas excedēs i epata ipm distēpat
Si de sola q̄litate fiat sū humore
Adē feruor sū ḡuediē. circa derm
ypocondriū. vrina ruben l' sub
ruben et tenuis. Si at cñ humoē
fit adē dextri ypocondrii feruor
cñ ḡmuediē. 2 p̄ctiue ḡues p̄i ca-
loris. inatrinū mutūo urina tu-
ben spissa circa supiora Alba om-
loz atrina sūt 2 nūc d' yterina
De q̄cūq̄ g' cñ fuerit. ne sanguis ca-
loē ebullies. **I** putesciat
et genēt febrēm. nisi fit impedi-
mētū minutio fiat de vena me-
diana brachij. **S**ubseq̄t' det' mul-
sa syrūpi roseacei cñ aq̄ simplia
et det' m' sandali. Si q̄stipany sit
pnaēs lauet' cñ vianū uolacea
ungat' circa epar cñ dyapol' ul'
oleo roseaceo. Suctus agreste ml-
tū prodest. Emplm' fit optimū ex
farina ordeci et succo plāmgis
positū sup epar. usq̄ ad ypo-
driū dextū. Diem sic sarrula
carnes minor aīalū elixē p̄i
sanafit et silia. vinū l' oīno nes-

dextri:

nāt. l' det' subtile albū liphatū. Si
at ex frigida cñ sit dolor palliditas
ē totū corpis maxie faciei. et labi-
oz ḡuedo ut sup. det' mēdū pig
simplex. l' dyagalāgal' dyamary
Vnctio fiat ex oleo laurino. fiat
emplm'. ex scorate ladano. p̄gatio
faciēda nō ē. **O**rem. penonill' bora-
go carnes elixē. vniū clarū. ruben.
tempatū. **M**odice exerceat' p' cibū
caueat a totū et ab hīs q̄ i diges-
tionē faciūt et a potu aq̄ frigide
et a frigoe exteiori. **A**d cūlesatio-
nē epatis subitā. valet emplm'
ex farina ordeacea et succo plā-
taginis suppositū regioni epatis
Ad dolorē epatis reūurea bibat'
i vino cocta. **I**te farina ordeacea
i vino et aq̄. equis mēsuris co-
ta q̄i pultes. i sacculo missa et
sup epar posita prodest. prius
tū vino et oleo unctū pte dext'
Item Hedera trestris tūnsa et ace-
to optimo mixta. p̄anoz iduc-
ta et calida. latei suppositū in-
uat. **I**te puluis epaticis et pi-
pleumaticis recipit aloes m'
est cost' reuponna Ana 3 m'
Absinthij lupini Ana est. v 3.
Fel epari. **D**e felle
Loppoñū ē. fel ē calidū et sic-
cū et igneū. et ē domū colē cūne
ut d' Gal. et posuit des ipm ā-
nexū epari. adiuuās epar sū-
p' decoctionē ribi. **E**t posuit **D**e

dnm colere atrine i vertice caput
 ppt sui leuitate et subtilitate et ei
 altitudine et eleuatione Ex acide
 tib' ei9. e in constantia et furor et
 subalms et animē sensus et soller
 tia et audacia et eleuano et desi
 deriu coitus et memoria et uelon
 tas responsionis et totū corpus rō
 sequit ex felle calore et siccitate. No
 nulli hoies sūt s̄ pauci ut dicit pli
 ni9 q̄ felle carent quoz valimdo
 firma et vita longior e. Quidam
 hoies ut d' az' hnt fel positi sup
 epar et hos credim9 naturaliter
 crudeliores ex fellis vicinitate
 Alij ar hoies s̄ q̄ nō hnt positi
 sup epar et a remoto magis loco
 et h̄j benigniores nali' estimā.
 Valet tamē multū consuetudo
 i hoie ut alienet in eo natura
 l' ad bonū ul' ad malū. Vñ qdā
 antiquoz phoz dixisse fertur
 quidā pho. qui p̄actabat ab
 eo cui9 cōplexionis ess' et dispo
 sitionis s̄m naturā. At ille ante
 phisica pitissim9. nullū iqt vidi
 s̄m dispositionē natuē. te quide
 crudeliorē. et nullū vidi scdm ex
 erationē v̄tutis i morib' benigno
 rē. Et ai' videim s̄m naturā nll'
 te pei9 dispositū ad sapiāz. nul
 lū q̄ vidi p̄ assiduitatē studen
 di in penetrandis subtilibus
 p̄spirationē. phoc ergo p̄t q̄
 consuetudo est quasi altera nā.

No

vidit:

Somnē dicit plini9 eius s̄ mult9
 fuisse. nec mag' hila'is aut tur
 bati et h' credi' p̄ exercitacionē
 v̄tutis. Vide ergo q̄ntū valet ex
 citatio in bonis. et q̄ntū nocet cō
 suetudo i malis. Az' ar auctor e
 q̄ oē aiāl' felle carens diu viuit
 sicut elephans. ceruus camelus
 et delphin. **De pulmone**

Pulmo est instrumentū moty
 q̄ est in corde ut dicit az'.
 spūmūnis officina attrahens
 ac reddēs aiām p̄arco fistulos9
 ac spongiosus e. ut dicit **plinius**
Pulmo eī attrahendo amplifim'
 emittendo minorat. Et qd' puls9
 cordis nō accidit. nisi q̄ hō semp
 sperat et timet. Pulmo habet
 ab oī aiāl' qd' ambulat et t̄hit
 aerem in refrigerationis calo
 ris q̄ e circa cor. Aiāl' uēo carēs
 sanguie l' aquoso humoe nō in
 diger eo. q̄a infrigūtur spū nali'
 Et p̄ndū q̄ oē aiāl' sibi simile
 generās h̄t pulmone sanguineū
 magnū ppt' caloz nē. Quans
 gō aiāl' sicut auis p̄uū h̄t pulmo
 nē et sicut et id oīa ista mōi aiā
 lia nō sitiūt et abstinēt a potu.
 multo tpe ppt' paucaatē calois
 i corpoe Ita gō infrigidant motu
 pulmois qm̄ magni motus ad
 ducūt multū aeris ut sit mag
 nitudo istoz aiālū minor. Ali
 oz aiālū qm̄ calor naturalis

est causa clementi et multatudo
sanguinis est signum caloris
at rectificant corpus animalium et
si fit homo tunc ratio corporis plus ali-
is animalibus et hoc ideo quia homo habet plus
sanguinis secundum quantitatem corporis. et
sanguis ut dicitur est causa caloris
et ignee virtutis que ascendit semper
et ideo rectus fit homo et erectus ad ce-
lum Pulmo habet sanguinis plus quam alia
membra et fit ex carne vacua infla-
ta et molli. Verumptamen sicut dicitur non
est membrum in quo sit sanguis mul-
tus que fixus maneat. nisi in corde
Pulmo autem licet fixus sanguinem ne-
quam habeat. tamen multum habet de sanguine
Pulmone marini piscis si fricet
lignum arde videbit sicut oleum ut
dicitur Plinius. Vnde etiam ex pulmone
quorundam piscium marinum oleum dicitur
simile fieri consuetum est. De animalibus tamen
pulmones caret voce si non conuertat
ut dicitur. Dicitur Plinius quod quanto
habet minor corporibus tanto veloci-
tas maior **De Splene corporis**

Splen habet ut dicitur stric-
tum et longum sicut porcus. Splen
in sinistro latere iacet. habet trahit per se
et purgat quodammodo sanguinis sordes
et habet magis in hiis que quarantam
exiterunt quam in hominibus reliquis
Dolet plinque et erumat homines in
sinistre manus aut brachii mu-
tatione vene caute releuetur. Tu-
marindi facis sunt mirti horum

decoctio contra opilationem splenis et
epatis valet usus celidonie per xl di-
es sanat spleneticas passiones Se-
des melancolie ut dicitur Galenus in splene
est dicitur in visu et peruenit ad
citius et cogitatio et frustas et
fletus et tarditas et timor et solli-
tudo et pusillanimitas Splen
periculose curfus impedimentum est
ut dicitur Plinius. Vnde vena splenis
minuit in curforibus habet excepto per uul-
nus uiuere animalia tradunt Sunt qui
putent adimmi sibi risu. hominum item
antiqua eius constat splenis magis
Splenis dolor multis de causis
fit. aliquando ex feulata humois ma-
lidi. l. frigidi. Genealia signa sple-
neticorum sunt sinistri hypocondrii
tumor et durities. corporis decolo-
ratio urina se tenuis. Si uero ex
colera fiat dolor. punctura dextri
hypocondrii adest feruor et sine
urina coloratio est purgatione
fata. secundum arte demonstrata in phisim.
spongia marina oleo ihusa uo-
laceo et agresta frequenter spleni
apponat. fiat minutio de vena
que est in auriculari et amulari
l. sanguisugae super splen ponant
Caro detur elien minor animalium
uinum album subtile lymphatum
Interdum triasandali vltima cu-
ra adhibeat muretum. Quia
splenetica passio est. ex feulata
na humois frigidi ex oleo lau-

tino unctio fiat. butyro quide ad
 mixto ventose supposito sine stari-
 ficatione post unguentū multū
 valent. ab oībus idigestionē ge-
 nerantib' caueāt. et digestiuis
 diuretic' utant'. Cortex raphanū
 vino coctus soluit splen. Qd' si fi-
 at porcello. p tres dies sine splene
 tuenit'. Vinū seruatiū ī vase de
 camaristo multū valet. Sucus
 plantaginis potatus ad idem
 Ad illos autndos q' sūt splene-
 tic'. Accipe matubij fasciculos
 tres rasina ex pino cū tribus sex-
 tarijs vini in vase ad tūā prem-
 coquant' et illud bibe ieiunus p
 triduiū. Item Mediana cortex
 salias plena manu collecta ī ol-
 la cū vino ad tēriā ptē coquat'
 et exp̄ssū da ad bibendū ut p̄us
 Itē Sucus edē valet ad idē cū
 vino Itē Centaurea maior ī vi-
 no cocta et bibita. et herba catha-
 plasmata sup splen valet.

De
Enter quasi. Ventre.
Usatus est ī quo interiora cū-
 rta dependēt. Oē aiāl hīs san-
 guinē et q̄tuor pedes. h' ven-
 tres quatuor ut dicit ar' vent'
 p̄mus recipit cibū crudū. Vent'
 secūd' recipit digestū. Vent' ter-
 tius sup̄tū cibū ī meliori digesti-
 one dedunt. Ventres quart' re-
 cipit cibū bñ digestū et emittit
 Prope tū en p̄s d' corpis q̄ aiāta

vnūsalit' interiora sua diffusionē
 cūndat. hic cūssitudine sua aliqñ
 tantā enormitatē excedit ut mor-
 tē inferat nutrienti. Oīa q̄ vianā-
 tur ventri sūt pua ut nō phibeāt
 tumorē ventis p̄e cibū aiālis. Oīa
 aiālia quenuūt ī hoc. qd' ventrē ha-
 beāt p̄ quē recipiāt nutrimentū et
 vniū mēbrū p̄ qd' susceptū eiciant
 Et omīs venē recipiēs supfluitates
 hūmdas. ī vniā recipit s' fluitates
 sicas s' nō conūit'. Oē eī qd' h' vesti-
 cam h' et ventrē s' nō quertit'.
 Aues eī hñt ventrē s' nō hñt vesti-
 cā et ī hīs idē vent' aiūb' recipit
 supfluitatē repati hūidi et sici
 et p vniū exitū. eicit sicut et hū-
 dū p̄t̄ tempatū. sic soluit q̄stio.
 quāc' aues nō mūgūt. **M**ocandū
 āt q' ar' dicit. hoīes esse similes
 canū. ī ventre sup̄iori. et similes
 porco ī ventre inf̄iori. huius sol-
 lertes sūt quib' aiūdistim' vent'
 est. **V**t dicit **pluu'**. Insatiabilia
 aiālia sunt quib' a ventre p̄t̄nō
 recto ītestino cibi transeūt ut mer-
 gi. lupi. et pellicani. **M**ienteria
 fluxus ventris ē. cū lenitate ītes-
 tinor'. Cui' causa triplex. **N**imīa
 repletio humor' et tūc humor
 mixtus apparet ī egestione. qui
 aliqñ est coleric' et tūc ē atrina
 egestio. spumosa et cū ardore eū-
 tit'. **S**i flamm'. alba ē egestio et
 liquida. **S**i de humoe ē. mel rosar'

no

no

no

frequent dandū ē. cū aq̄ calida
decoctionis mastinis Solet sc̄do
fieri exultatione iustinoꝝ et sto
machij et tūc adest ardor iustino
ꝝ et emissio arniū et sanguis.
H̄ valet tyriaca cū succo mente l'
vino. Ante ⁊ retro iuncta. Caseus
detur recens ī saccharie frigus cū
melle et p̄mū oīm fiat chisteriū
mūdi fiantū de vino l' melle. So
let 3° m̄ fieri de v̄tutis defaū et tūc
humorose nō sūt egestiones s̄ adest
debilitatio et defaū appetitij. Istis
valent cōfortiua sicut. dyamer
garino et filia panis calid⁹ et ru
beo vino iustis et comesta et enā
cathaplasmaty. Hic nulla purga
tio fiat nec etc. Dyeta vniuersalis
risi et filia. farina siligis ī aqua
pluuiali cocta sumētū coctū cū
vitello ouoꝝ Carnes dent assē p̄fise
l' aqua roseacea l' aceto. l' agresta.
l' elixir ī aceto. Dissintētia ē sāgu
nolenta egestio. cū emissionē ar
niū iustinoꝝ. Sc̄dm̄ dissintētiās
lientie p̄dē ista sūt v̄n ⁊ 3° cas⁹
dissintētiās cum variat. Conē
dissintētia valet istud. decoquā
oua ī aqua ita q̄ dura sūt post
spoliata testa strigant iter man⁹
et ponāt ī aceto. et post sup car
bones assent. et h̄ bis ter l' q̄ter
fiat. et dent ad comedēdū. nisi fe
bres h̄eant q̄a tūc nō sūt danda
maxille et ossa capitis de luctio

p̄distē!

nō

nō

in puluere redacta et robusta et
cū aceto ip̄e puluis distēpatus
multū valet sūptis. Creta pellis
cū trita et mixta succo citonioꝝ
pomoz et bullita confert multū
Saccaly pleng tano puluē s̄z cori
cis queram bullitus ī aq̄ pluiali
et positus sup ventrē. restringit
leuit. Tenasmon ē difficultas ege
rendi. Optimū remediū et sine
lesura natūe ē distēfū sicut sup
dixim⁹ in lientētia. valet multū
zum violacea. serū capnū cum
reubarbaro. suppositoriū fūm cū
sale et melle. Olius fūm de maluis
et h̄ba viol' pingue ex aruibas
Cassia fistula ad idē. Ad radicē ven
tris int' v̄lia et v̄gā genitale loc⁹
ē ubi hernia ⁊ ruptura pellis in
terioris fici solet et p̄ illā ruptu
rā cadūt iustina ī folliculū iustino
ꝝ et ē dolor maximus et tortuā
crudel' h̄ fici solet q̄ n̄ ex vna pte.
q̄n̄ ex v̄tū pte virge genitalis
Aliquū etiā ita genealit' fit ut t̄du
sa p̄cūsus v̄gā genitale ul' eam
pellis enormit' extendat et tūc
nullū valet remediū. In p̄mis
uero duob' ḡnibus ruptuē pluā
remedia sūt. Ad rupturā ḡ sine
lesione sanādā h̄ valet. ut sup rup
tura puluinaua pua et mollia for
titer ligent' ne descendāt iustina
et tūc potiones dent. Ad rupturā
sanādā. R̄ radix sigilli salomo

nō

nō

nis. indix hibe scē mare puuca
 et graminis folia cū indiab⁹ Ista
 simul terant^r et cū suato dent^r ad
 bibendū p xxx dies. et sanabit^r
 Cauendū est nō solū hys q̄ ruptu
 in laborāt. s̄ et oībus hoībus ne
 in lecto inccentes crum sua ul^r q̄
 q̄modū nē pant^r vehement^r extē
 dant. Si hō de nouo ruptū ē suspē
 datur p pedes et reponant^r bñ
 viscēa et tūc locus q̄petēb⁹ fasa
 is forte liget^r et deponat^r patēes
 supin⁹ sup lem⁹ mollit^r strātū. ita
 q̄ pedes et tenes altius iaceant
 reliquo corpōe Tūc supponatur
 loco. emplūi male. Coriū pietis de
 coquat^r in aq̄ usq; ad dissoluno
 nem et postea terat^r bñ cū indi
 cibus minoris. et maioris cōso
 lide et alijs herbis que cōsoli
 dative v̄tutis sunt. v̄tat^r at pa
 tiēs interim t̄bis lavatiuis et
 nō inflatiuis. Et nōndū q̄ pa
 tiens debz iacē immotus et su
 pinus p xxx dies et tūc quales
 cet. Extrema tūc ē qm̄ nulla
 alia pdest ut pellis forinsecta
 ad radicē ventis ubi ruptura
 est incidatur et reconficatur
 filo forti et p emplast^r sanetur
 Inuentū ē tū q̄ sine ulla r̄asio
 ne locū rupture a foris q̄suebt
 et ut sup̄ d̄cū ē aumbat locum
 potioibus et emplastis. Ad ven
 trē purgandū. mediū corticē de

no

no

sambuco cōmide et succū exp̄ssū in
 testa ad solem desicā et cū reperit
 indure scē succus. fānes pillulas
 et p̄mittes idure scē et cū n̄cē fuit
 eis vtē et senties nullū periculū
 nō excedes nūmerz v pillularz. n̄
 pus forte digestiū sup̄seis suas
 at pillulas istas cū aq̄ calida. her pauperz
 mediana d̄nt. febricitati vna
 tū pillula danda ē et alleviabitur
 Ad duriciē ventris molliendam
 et raphano trito et sapone catha
 plasina f̄m̄ sup̄ vmbilicū liget^r
 Ad inflacionē ventis rep̄mēdā
 Apij et feniculi indices cū ruma
 t̄ aq̄ corte bibant. Itē Anetū pile
 giū sicat. Apijū vide cū aq̄ ad ter
 tiā p̄tē coquat. et addito vino
 bibat. Itē ayaluis cū indicibus
 ad q̄ntitatē pondeis q̄nz libraz
 mitte tollā et addeas duas libras
 olei. coquesz leto igne. et agita
 bis frequen^r cū spanila. et post
 q̄ bñ coctū fuerit. fundat^r i morta
 riolo. et calidū ponat sup̄ ventē.
 p̄ānoq; liget ita ut occupet totū
 ventē et sedabit iflacionē. ac
 ventē mollificabit. Itē pulegiū
 tritū vmbilico supponat. Item
 plantago tonsa imponat. Ad
 inflacionē corpis ḡnialit^r Acci
 pe succū ebuli et indicis equali
 mensura et coque ad magnā
 spissitudinē et t̄de iungas te. Ad
 ventositatē ventis. Cyminiū tri

no no bñ

no

no

l'ar

tū qñtū tribus digitis leuē po
 teis in vino et cū aq̄ calida accipi
 atur. **Ite** Anzū comedas maē
 et vespe et imediate p̄ cibū. **Ad**
 strīgendū fluxū ventis q̄ ex sa
 guē fit. **Ancglossā** cortā ieiunū
 bibat et comedat mox restrīgūt
Ite herbā plātagis cū leniolla
 cortā comedes et mox strīgūt **Ite**
 herbā pserpinatā tundes et suc
 cū usq̄ ad q̄tuor matos bibes cū
 acetō tū maē et uespe **Ite** ema
 chitē lapidē terre sup̄ cotē et ipm
 cū aqua bibe. **De** radice ventis
 et ruptūa. **Ad** rupturā itestinoꝝ
 Accipe leporinū stercū et mixtū
 mellī ī magnitudine fabe sepi
 accipe et tenem ac retentē rup
 turā mure solidat. **Ide** facit
 pilus leporinū cū melle tritū
 et acceptus cū succo solidē mi
 noris. **Ite** Veronire puluis cū
 aq̄ tepida bibat. **Item** Consoli
 da minor bibat cū vino et aq̄
 stomacho ieiunio **Modus medicinz am**
Modus quodā purgatio ge **pedi**
 nēalis et p̄anulaas debz fieri
 p̄mo quodā iupandi st̄ quā accipi
 ūt medicinā. **Cum** volueis acci
 pe medi^m lara^m p̄us p̄ aliq̄ dies
 duos l̄ tres manducabis abos so
 lubles valde decoctos cū iure car
 nū p̄guū porcoꝝ comedat car
 nes p̄gues porcinas t̄nas et co
 lactas bis et confectas cū cinno

et modico pipe. **Si** volueis acciere
 medicinā cū scamo acciat p̄ r̄ l̄ re
 dies aq̄ detur ubi scamonea ī
 cotiet optime sp̄ebus. p̄us enā sca
 monea fruct̄ mē man⁹ cū oleo ro
 l̄ viol. l̄ cū syr⁹ viol l̄ ros et sic mis
 ceat̄ medicine addito paz̄ mas
 tice. **mastry** cū prohibz ne adhe
 reat villis stomachi **Scamo** qd̄ se
 pe est causa dissenterie **Si** enī au
 fertur scamo malina nō ē s̄belū
 puluerizanda scamonea ne cito ad
 hereat villis stomachi et dissen
 teriā faciat. s̄ aliquātilū grossa dū
 tat̄ ut morā ī stomacho faciendo
 hūiores in remotis p̄tib⁹ possit
 dissoluere. **De** dieta eoz̄ qui
 medicinā acceperūt postq̄ mediā
 cessauit. signū at̄ est qm̄ mediā
 ampli⁹ nō dūat et nullus dolor
 l̄ tortio sentit̄ ī stomacho l̄ ī vētre
 tūc datur ius galline l̄ pistū l̄
 aūgdal⁹ s̄m q̄ temp⁹ exigit. dat̄
 at̄ h̄ ut stōch⁹ mūdificet̄ ul̄ itestū
 si qd̄ ī eis de mediā r̄manserit
 Post ieiunet p̄ horā et tūc detur
 solū mēbrū galline patū cū cymi
 no l̄ dent pisces. l̄ anūgdal. Detur
 vinū valde aq̄tū et p̄m. bibat
 paz̄q̄ manducat ne febris seq̄t̄
 effimā **Secūdo** die l̄ tercio eat ad
 balneū et paz̄ intus moretur
 Caueat at̄ a frigōe et labōe per
 tres dies et vtatur cibis bonos
 hūiores gnātib⁹. **Qualiter**

cognoscat medicus cito an digestio
 nis sit egronius. qñ aliqñ medicus
 nō tā cito p̄t cognoscē si dure a
 facilis digestiois sit debet habē
 pus leuē medicinā sicut ē parz
 de bñdā. si cito digestioē facit
 nō acuenda ē medicina. **S**i nō
 cito egeit acuenda ē magis. **¶**
Qualit̄ esto aliqñ purgandus sit
 Accipias ellm al. et pone tāqua
 tū frumētō. et comedat galli
 ne. post vñ vco dies occidant̄
 et coquant̄ in aq̄ et dent̄ ad co
 medendū et mis ad sorbendū
 sans sine molestia ducat. **Q**ua
 lit̄ stōcho aliqñ purgāō sit. si de
 stamō colico in pondē vñ de
 narj. Detur fleutico in pondē
 duoz. melancolico in pondē tū.
 Coleia quid de stamō parū de
 bent accipe. nā si multū accipe
 rēt cū calidiores et fortiores st̄
 alijs. stamō eos magis caleface
 ret et potius puā hūiditatem
 asumeret q̄ humores nociuos
 purgaret et quito qñ tenuior tā
 to minus repentina idiget pur
 gatione. Et quito qñ mruosior tā
 to meliq̄ potest ferre repentinā
 medicinā qz hūoz multū est
 humidū. Quā discrete agere
 debz medicos qñ aliqñ purgant
 pauca in egris. pauca soluit
 medicina nisi sit forte cōpacta
 et tūc prius indiget digeri. et

postea purgai. multa at mā multa
 indiget mediā. et fortiori tñ non
 tota simul euacuāda ē s̄ p̄ inter
 ualla et paulatī max̄ si sit ī rōnis
 loas nā ut dicit **G.** Sdm̄ multū
 et repente euacuāē fallax ē et oīo
 nō iuuat. **¶ De mō dandi me
 dianā. Mediā dissolutā. alia da
 diua. alia dissipata. diua dat̄
 ī sero ut sopnus seq̄r eā tū m̄ q̄
 purgāē debem̄ fuit ī remons p
 tibus a stō ~~faciēdo~~ ut ī podagris
 et hoc id̄ ut morā ī stomacho fa
 ciendo a nāli calore calefiat et
 firm̄ ab ea resoluat̄ quāqz ad r
 motus ptes ī quib̄ est tā ~~lenit~~
 lenit̄ puenire possit sup̄ dormie
 debet qz ī sopnis nālis calor au
 getur et me^o adiunat vñ ipā
 melius purgat. Danda ē tū vi
 no et tū v̄tute vini ad remons
 ptes penetrit. **¶ Dissipata uō
 datur mediā tū m̄ q̄ est ī stō
 v̄ ī p̄tibus vicinis sicut ī t̄esti
 nis et ī epate purgāē itendi
 et qñz tū calido vino. qñz tū fri
 gida aq̄. Cū calido vino ut ī sa
 nis et fortibus. Cū frigida aq̄
 ut ī egris et debilib̄ qñ vis me
 dicine p̄ aq̄ dissoluit. **¶ Morād̄
 at qz porionati nō debēt assellae
 cū conant̄ vi. ex hoc eī ledunt̄
 t̄estina qñ porionati assellae
 nō p̄nt. Contigit qñ porionati
 assellare nō p̄nt v̄ debilitate me******

dicane. l' pauatate eiusd. l' sustipi-
entis nimia frate et angustia
max sequit' ut apt' nimia hūous
dissolutionē medicinā extinguet
ut i' fleūtias i' quibz nū fleū in-
cipit resolu' extinguit medicinā
sicut terra carbonē. cū h' uenit
ducat panēs ad balnea. l' iux
magnū ignē statuatur et vngat
calidis vnguētis pecty et vent'
et renes et tegulā aut seneci ca-
lidā stō supne ut calor nālis cō-
fortet' et vtiis med' extire' q' si
ner' s' astellauit succurrendū ē
clisteribus mollificatiuis q' sūt
de cātib' polip' malua ngarito-
trins et i' aq' decoctis et cola et
adde panū olei et misce et imit-
te subtus. Aliqñ d' vomitū pro-
uocat medici cū oleo et aq' tepi-
da digitis q' l' penna. missis in
ore qui si torsiones l' dolores nō
senferit nō ē curandū tū ne sm-
mō alit' mēbro adhereat aquā
calidā multā potui damo. **Q**
si nō dureit medi' q'ntū ^{debet} corpus
sit i' motu et deambulet nō tū
cū impetu q' p' sudorē possit v-
tus mediāe exalae q' si nō valz
et stō nō sit idignus det' ampli'
de medi'. q' at' ex habilitate hūo-
z ad expulsionē nimis p'atorz
ut mē sepe excedat modū in-
ducendo ex tali nimietate dis-
sentia sequit' qd' est magnum

piculū si p'seueat scitur at' p' sa-
guinolentā digestionē. ne g' seq'
stringi' fluxū sic. Accipe linteame
lineū et i' dāissima aq' pōe ac ma-
defm' statū torquēdo exprime et
sicut plus calidū abstinē p't sup
ventrē pōe. hoc id' cū linteame
refriguerit repetas q' ad usq' vis
medicane cū sudoribus euanes-
cat. **N**e g' sequitur dissenteia fluxū
stringam' cū aq' v' decoquat'
gū arab' amid' l' cerusa l' pul-
uis noue tegule l' dymodion l'
rosatū cū decoctioē gū et cereoz
dem'. pona' i' vinā aq' plenā
p'us desideris vbi modice sit
tepidā. Debilitas solet i' uandē
pononatos post duas l' tres sel-
las qd' est signū bonos hūores
cū malis purgari. hys statim
dam' ad bibendū vinū i' q' temp-
ata sit nūca pais et predictis
q'strictis q'stringas. **¶** Quomō
purgatio exercenda ē p' vomitū.
Vomitū potentissim' est i'
estate. q' tū leues et calidi hu-
mores solent habundare. est bo-
nus sanis ad custodiendū sani-
tatē egris enā ad expellendū
egri' nē. **S**i sanis dat' vomitus
post cibū detur ut hūor supflu-
us cibo i'uisantus p' vomitū ex-
pellatur. **S**i egris dat' ante
cibū detur. Coleū p'cedente
nocte. fleūci. vel mlin per

110

110

110

Duos l' m

no

Duos dies l' tres h' mō p'pantur.
 An vomitū vti at' debent cibo
 sorbili ut stōchus lubrius fiat sicut
 ovis sorbilis iure pisciū galline
 et similibus. Sciend' est pius si
 de facili veniat. Detur ergo aqua
 pinguis et nimis salsa calida.
 Non est at' dandus voitus p'pae
 tibus i' spiritualibus l' asmatias
 l' stricū pectus h'ntibus q' n'
 mus angustiant' et timēda ē eor'
 suffocatio. et q'z nimius voitus
 l' q'nt' me'. l' h'ud'z habitate fit
 qui ut r'frignat' ponant' pedes vo
 mentis i' aqua frigida et demus
 bibē decoctionē gū. amb. sāg'is
 d'nicōis. boli l' panē assū i' v'io
 l' aqua p'oe et inde bibat et pa
 nē etiā assū aū os et nares p'ot
 Singultus sepe p'ueit vomitū
 Vinū g' i' quo coctū sit z' bibat
 et z' comedat l' castoriū cū succo
 mente ul' elāa conformatiua. Si
 ad spasmū deueiat singultus mor
 tale ē lauetur tamē caput cum
 aq' in q' coctē sint malue viole
 rose ordeū. **De Costis**

Qoste i' hoīe creuit st' ad cō
 seruationē int'noz et custo
 diā. Venit enī tenui pelle curū
 datus de facili lederet' nisi costa
 tū p'ctioē tueret' int'secus Coste
 hoī infert' st' octo vtrifq' lateri
 bus. Non nulli vō hoīes sunt
 in utraq' latē fortiores i' dext'
 latē q' i' sinistro sicut et i' mēbris
 reliquis. Aialia cornigea xij
 costas h'nt. Serpentes uēo tri
 ginta et hoc p'pt' distentionē
 longi corpis. **P**leurēsis ē apo

stema sub costis natū Cuius signa
 Dolor pūctum tussis febris acuta
 Q' de reumate fit stenuatio adē
 nariū emūctio. De q'z causa fiūt
 i' p'mordio faciēda est minutio
 i' opposito brachio. ista spaciū q'
 tuor diez ut multū. Detur s'rup'
 roseus. l' violaceus l' typhana. Q'
 si de calido humoe fiūt et g'st'pa
 tio assit. distē faciendū est cū aq'
 marina. **De Intestinis**

Intestina ut d' Clemēs p'p. In
 strumēta s' huāno corpori
 et vite oī natia. Et nūc ergo vide
 q'nta eor' m'ioē polleat q' ideo i'
 longis nexibus circuloz mō or
 dinata s'nt. ut susceptis digestio
 nes ciboz paulatī egerit quo nez
 ad subitū tātia efficiāt loca et i'
 h'is qui sup'additi fuerūt nō im
 pediantur abis. Sup' stōchum
 nullū intestinū ē. s' p'sophagus
 ut d' q'z. qui applicatur cū cāna
 et ē os stōchi. Intestinū q' d'ā ex
 ceptis alijs maioribus de stōcho
 descendit et istud intestinū vocat'
 ieiunū. et h' iō q'ā sp' ieiunū est
 a corpulentis ciboz. Solū enī
 humorē trahit de stōcho. corpulē
 tia uō ciboz i' secessū vadit et p'
 feces emittitur. In isto uō inte
 stino v' vene figunt' et vocant'
 miseryte a miserrando q'ā p'pa
 tiū oībus mēbris. Hec vene p'
 tendūt' usq' ad epar trahūt' q'
 huorē de intestino p'dit et tra
 hunt ad epar. Deoquit' ab ipō
 au' aquosiss' ad renes defert'
 et de renib' usq' ad vesicā. eius
 vō ps purior i' sanguinē deoq't'

in membris oibus nutrimentū aīmi
nistrat. Cuius sanguis p̄ purior p̄
venā q̄ protendit ab epate ad cor
deducit et inde generantur duo va
pores. calor nāl et sp̄s. Cui sp̄s in
corde dicitur vitalis. In epate nāl in
cerebro nāl. Sp̄s at̄ iste mediū
ē et q̄ vīnū cōiūgēs aīz et cor
pus q̄ nullo mō cōiūgi possent s̄
medio cū sit īcorporea et corpus
trestre **De Stomacho**

Stomachus ē mēbrū quēien
tissimū hūano corpi. hic et
mediante ysofphago crudos re
cipit cibos et decoctos ī meliori
digestione deducit ut d̄. **az.** vil
los ī modū breuioris lane hūc
intrinsecus ut tibi recepti horū calo
ribus foueant et digerunt. et ne
etiā si sine villis stomachi esset
p̄usq̄ nātē esset tibi in isto stomacho
cūius laborerentur. **Stomachi**
passiones diūse s̄. Est et dolor.
singultus. vomitus torsiones et
similia. fit at̄ ex frigida causa.
et ex calida. Ex q̄cūz at̄ fuerit māte
ria utendū ē diuisius utpote sy
ruppo acetoso oximelle cū aq̄ deco
tionis feniculi. mastinis et anisi
post utendū ē purgatiuis utpote
pillul' de pigra et paulino. post
vinctio fiat ex oleo laurino. **Cont'**
singultū aliq̄ timorosi et anxii
inopināte et subito. īfirmo nūā
andū ē. **Cont'** vomitū ḡnālū valet
rosata cū succo violaz data. **Idē**
facit athanasia cū aq̄ pluuiāli l'
succo plantaginis. **Cont'** torsio
nes venis l' stōchi valet tegula
terrea b̄n̄ calestā et p̄fusa vino

No

No

et anxūgia et aspsa sale et tūc in
uoluta p̄ano ponat sup stomachū
prius t̄n ponat herba absinthij int'
tegulā et stomachū. **Itē** ad confortatio
nē stomachi ualet emplū fr̄m de ab
sinthio menta et vino. **Idem** facit
panis calidus et vino p̄fusus et sup
positus. **Itē** vetus vīnū ī argenteo
uase calefactū stomachū confortat.
Itē Agimone fasciculū cū indiabus ī
tribus sextarijs vīni optimi usq̄
ad vīnū sextariū coque et illud sūme
p̄ tridū. **Ad** dolorē stomachi. semen
feniculi. apij. absinthij et petrosilli ^{petrosilli}
equis ponderibus tunde et resoluta
tera at̄ butyro nō salso ḡmiste pul
uēs et postea sup p̄anū lineū exten
de et sup sp̄ge de p̄dīs pulueribus
et cōmiste ac deīn tepefctū ad ignē
stomacho suppone. **Ad** īflationē et
flegma stomachi. **Ex** mīnū in aceto
vno die et nocte positū et ad solem
l' ī testa sitatū quātū cape potes
tribus digitis p̄ tres dies cotidie
masticabis extractoz sūcto promes
de ore qd̄ ē residū. **Ad** suffocationē
stomachi. herbā lingue cerui cū
melle tundas. et ī modū emplāstri
stomacho suppone et p̄ tridū sēp
renoua. **Ad** calefactionē stomachi
lanā succidā in oleo fixam suppōe
Itē herbā febrifugā. abiothaniū. ru
tā lauribacis at̄ folia feniculi
ac lini semina ḡntū vna manu te
nē potes ḡntū simul ī oleo fixa
et bone cocta suppone. **Ad** oīa fere
vīna stomachi. succus centauree
ḡntū testa ouī cape potest cū f̄bus
cyatis aque calide stomacho se
iuo bibatur p̄ tridū. **Ad** stoma

no

dñi que vomitus l' flegma g' uat
 uat Radice feniculi. abrothani. tutam
 et pipis g'mna xxx. in olla ad cōsuptiōne duarū p'ciū
 in forti vino cōq' et ex hoc bibe
 Itē Accipe gingiber galāgā galio
 filos zeduarū l' zodearū equali
 pondē et ex pulueribus eoz et
 herba saluē et petrosilli falsā
 facies. Si aliq' mali aut corrup
 tū comedis statū bibe aquā te
 pida. et pēna plumateā leniter
 ori et gutturi in iecta uome qd
 comedisti. Vel sume sal armonia
 tū et admisce aque tepide ad
 nuas magnitudinē auellane
 ori impōs ipm sal sine aq' effica
 cissime vomitū facies. hoc idē fa
 cias si peiculū de nūmō potu sen
 senris. **De ysophago**

Ysophagus ē os stomachi ut
 d' ar' et applicat' cū mīna
 mediante tela q' continet ipm et
 sequit' radice lingue. et vadit ad
 parietem interius et inde ad vē
 trē. P' hūc g' recipit hō abū et
 potū et deducit'ur ad os stōchi.
 ut ibi decoquant' et trāsmittan
 tur ad iēstina. **De umbilico**

Umbilicus medū est. ^{medū} p' mo
 dum corpis huāni. P' hūc
 dependet puer i' matris utero
 sibi abū attrahit in nutrimentū
 Neq' ei p' os attrahit sanguis ali
 mentū. sed mediante umbilico
 de visceibus mātis. **De Adiphe**

Adipem d' Galien' n' nō ar'.
 ptem esse aīal' necessariam
 au' gnatio ē ex eo qd relinquit'
 de mioris nutrimento īnati et cōa

gular' p' ipsius inbecillitatem
 cū consumi nō possit et ē sbe ae
 ree multū ad qd conūtit se nā
 et trāsfert in usum necessariū
 corpis et recipit ab eo iuuamen
 tū multiplex. et hoc ē notū in zī
 bo et pinguediē renū et ē arca
 membra naturalit' frigida et q'
 indigent calore nūmō p' nūm
 am humiditatē q' solet i' eis dnari
 Hac de causa arca data ē i' aīalib'
 pinguedo adypis et h' p'cipue in
 locis distantib' a p'ncipio et fone
 caloris qd est cor et mag' i' illis q'
 de cōplexione frigidi sūt et humi
 di. **De vesica**

Vesica est ulimū mīoz mē
 broz in corpe q' dependet
 anis p'cedentibus a renib' ad m
 dicem virge ut d' ar'. et ē rela
 vestita q' simulis est capillis. Ve
 sica est exitus supfluitatis hūde
 et non sicre. In hac decoloratur
 potus et supflua hūiditas me
 dīs intestinis decortez hūidita
 tes supflue s' m' dispositionē nē
 In colore sepi' digestio vinnio
 demōstrat. quo icomodo l' cōua
 lescentia corpus hoīs validum
 l' eleuat' i' prospis. l' tabescens
 depmit' in aduersis. Vesica ca
 rent oīa aīalia volatilia et iō
 nō vūnāt. hanc oīs bestia q'
 drupes h'. In mulie ut dicit
 plin'. geminos sinus ab m' r'
 utroq' late h' simeb's quociēs
 spm uersa includit. **Adropis**
 est morbus qui ab aquoso hūo
 re vocabulū trahit. Est autem
 humor subitaneus de vino

no

vesice natus ventre enormiter
 turgente et i membris. Est autē
 in ydropicis destruis virtutis
 digestive in epate. **Sit** at ex ca-
 lore. l' ex frigiditate. **Quē** ex maloe
 vna est rubea. vna inflatus
 et quē crura manus et brachia
 faeces macilentia. **Hec** inambili
 postq̄ confirmata ē. **Ante** confir-
 mationē uēo ut dicit **Aulenna**
 solo haustu plantaginis curat
Haustus at dicit quē ouū an-
 serinū capit. hic haustus cōtinua
 diebus nouen. **Infirmus** tuncbit
 ab oī carne et pisce falso et ab oī
 pisce marino et ab auibus. flu-
 uialibus et carnibus grossioribus. **si**
Non comedat inflatua. **Vespe**
 parū aut nichil comedat. **Non**
 bibat sine cibo. **Cum** iterū certis-
 sima dicit. si semp luna noua
 l' x̄ existente. minueis sangui-
 nem i vena. **Accipies** at consoli-
 dā minore herbā s̄z q̄ i pratis
 medioariter siccis crescere solet et
 est herbā puā. ad terrā depressa
 florem habens albū et puū. hār
 inq̄m herbā cū radicibus sumes
Semp enū yeme et estate viri-
 dis manet i terra. bullies at
 eam i olla cū aq̄ usq̄ ad cōsūp-
 tionem duax puū et hār ydro-
 picus bibat mane et uespe ca-
 lidā. **Mane** anī cibū. **Vespe**
 post abū quē dormitū vadit
Nullū vinū bibet quē sit opti-
 me mixtū cū aq̄ ista **Cauet**
 a potu quē pati pot. **Nullū**
 vinū bibat nisi sit bene defe-
 ratū. **Quō** inde ydropicis que

no

ex causa frigida ē. huius signa sūt
 vna alba ē. et totū corpus in-
 flatū ex molli inflatione cui si di-
 gitū impresseis. caro cedit. **Die**
 ta istorū sit calida et digestibilis et
 diueticā. **Pulli** gallinarū. agnina
 caro et condiantur cū petrocillino.
 gymino et pipe. **Vinū** sit album
 et subtile. **Panis** mādus et bñ co-
 ctus. olus diueticū. **Similit** ydro-
 picis frigidis. **Cum** h̄ efficacissimā
 est. **Ambrosiana** herba x̄ ē ad mo-
 longa cū longissimis et tenuibus
 radicibus odorifera. **Hec** optime
 lota ponat in vino p noctē vnā
 et olla bñ obstruatur et hoc vi-
 nū solū bibat. **Certū** est qd p
 sudore eiet infirmitatē et tūmo-
 rem membrorū. **Dieta** ut sup. **¶**
Cum et remedia cū calculum.
Si lapis fuerit in ore l' collo vesice
 cū algaria depellendus ē inferi
 et ita poteit morari p ānos plu-
 mos sine lesione. **Lapide** at ex-
 istente i renibus nūq̄ inciden-
 dus est p̄t̄ lesionē musculorū.
Frequēs vsus cōtinodie frangit
 lapidem. **Itē** Saxifraga lapis
 iuenitur i capite galli ānosī q̄
 tritus et mixtus betonice lapide
 mirabiliter frangit. **¶** **Si** calculū
 tribus ānis uel longinq̄m tpe
 homo portauit t̄q̄ inambibile
 moneo dimitti. **Sola** ē tūc ad-
 hibenda ē cyruygia maxime et
 specialiter si fuerit. in vesica. **¶** **Die**
 ta horū est. **Comedat** spatagum
 brusū. petronlinū mantrū cres-
 siones cretanos **Ius** ceterū aneto
 l' petrūlino yditū vinū tempēt

no

l' cōtinodie

No

aqua p̄dicta: decoctionū medio-
 criter exerceant. ab oībus duris
 et indigestibilibus teneant. Potio
 musca minor ī mense semel ad
 quīntatē castanee In vino tepido
 et nō forti supra. ad calculū nō
 confirmatū multū valet. Si cal-
 culū in vesica habueis. Accipe h̄r-
 cū quatuor annoz albū colore
 et tene eū in domo. et da ei per
 xv dies comedē herbā centino-
 diam et saxifingū petrocilinū
 buxū et folia hedere. mantrū
 cretanos et anetū. Post xv uēo
 dies liga eū in aliquo loco ubi
 nichil comedat l' bibat penitē
 p tres dies et p tres noctēs Quar-
 to die fac eū lingē sal bñ tritū
 et lingat inde quantum voluerit
 et postea da ei bibē vinū puris-
 simū. Post portione uēo urina
 quā p̄mo eiecit l' proiecit h̄r-
 tus p̄cias. Reliqua uēo diligēt
 obserues et colligas usq; ad sep-
 timā diem et da ei sepe salem
 comedē et vinū bibē ponasq;
 eū in dolio ut comodius possit
 urina suari. h̄c portione
 urinae. da calculoso cū suato ar-
 temesie mane ieiuno bibē et
 in vespe qñ dormitū p̄git. Ut
 at videre et probae possis ef-
 fetū rei. cotem pone ī tali uri-
 na et crastina die fractū et dis-
 solutū inuenies. Dabis at pa-
 tientī sic bibere urina p̄dāam
 ut nesciat qd bibat p̄t abhoī-
 nationē. Itē Sanguis h̄ra de-
 siccatus sup feruentē tegulā
 et puluerizatus bibitusq; cum

succo calido saxifinge l' cū aqua
 calida multū valet. Idem fa-
 rit sanguis lepoīs. Item lapil-
 li inuenta in ventre galline et
 puluerizati idem faciūt. Itē Ius
 in quo agni pedes cotti sūt ocul-
 te virtute iuuat. si ieiunū biberit.
Ad iuuandū illos qui urinam
 facē nō possūt malua et allia
 decoquas ad tertā ptem cū vi-
 no forti et da bibē patienti. et
 statim soluit. Accipe herbā que
 dicit sancti iohis. dicit etiā ypi-
 thon. l' dicit herba p̄forata et
 hanc cū vino coqs et bibe stanz
 sanabeis. Ad illos q; urina cū tor-
 mento faciūt. urina capre tepe-
 factā et ne fastidiat mixtā cum
 vino bibat et sanabit. Itē Gla-
 diolū herbā cū aceto coquas et
 ieiuno stomacho cū aqua cali-
 da q̄atū cotidie dabis bibē. Ad
 eos qui sanguinē cū urina emit-
 tūt. Allia vñ cū folijs suis coque
 ī aqua ad tertā p̄t et ex hoc ca-
 lido bibe haustū unū. post q̄tā
 diem. hoc at facies tribus diebus
 Item Accipe lapidē ematichem
 et tere sup cotem cū aq; et ipm
 puluorem bibe cū ipā aqua et
 curaberis. **De matrice mulieis**
Matrix etiā genitale mēbrū
 ī feminis sicut virga in mas-
 culis. Matrix trippē dicit q; inuer-
 tū p portā uulue fetū suū sinu re-
 cipit tempe debito parientū. Oīa
 at mēbra ī maribus et feminis
 sūt familia. p̄ter matricē femine
 et virgā viri ut dicit ay. Situs
 matris ē sup intestinū. Sicut

No

de virga dirimus ita de matrici
In matrice multe vene con-
currunt ad luxu generationis fra-
die eius ab umbilico est sicut
radix virge. a renibus. vñ et
umbilicus luxurie locus e in
feminis sicut i viris renes
multa de vga genitali et mat-
ce scribenda dimittim' p' ve-
cundia illoz qui de illis legere
l' audie no' auat. **P**ost coplexi-
one membror' i humana sta-
tura de gnatione hois et nati-
uitate disseimus. Contigit pau-
tis et tunc aliqb' prodigiosa
monstruositas. qui duplicem
sexu hnt qd et bestijs auidit
aliqui. vñ **plinius** dicit q' nero
in curro vehabatur in quo sub-
acta erant hermostrodita. aialia
plena veretundia. plene visen-
da **res tunc** p'ncipe inside por-
tentis. **Matricis** suffocatione
mul' toties mulies patiuntur
vñ p' cordis a matre dep'hi-
one fistulis cordis clausis dene-
gatur calor nalis et h' e causa
debilitatis. **Cuius** causa e mestru-
oz retentio et tota abstinentia
mensuris et retentis inflatur
matrice. vñ occupas maiore
loru' cõpmit cor et spiritualia
Spmia ena' retentiu i venenosa
qualitate mutatur. hec maxie
mulieribus viduis accidit solet
passio. De hac qnz' dicit sicut
de cardiacam passione. **A**nne oia
sternutatio prouocetur de pul-
ue pipis p' fistula' naribus ier-
to. facies asperat' aqua frigida

L' viol' l' mirto infusionis aque ro-
see. fumigiu' fiat naribus de fe-
tidis et abhominabilib' herbis
l' de cornu capno sup carbones
posito l' ex lana. l' ex p'is capillis
patientis. **bubax** infusus oleo
mustelino. repide supponatur
l' infusus in trisera. **Det'** dya-
marg. l' dymantes. **S**olent ena'
talibus menstrua puocari. **S**o-
lent quoq' mulieres laborare
de lapsu matris et hoc e laxatioe
neruoz. vñ matrice a p'lo loco
in inferiora et exteriora aliqui la-
bitur **Cuius** causa e humiditas su-
pflua. **fiat** ergo ex pice liquata
sup carbones fumigiu' p' embonu'
sfumigiu' quoz fiat de stercore bo-
uino. l' de pidue galle. boli mas-
tice et de hys ptes intramittant'
fomenta et ois cura q' de lapsu ani
adhibetur. **hic** q' adhibetur et
quere ea inferius i terno implode
handis. **Item** odorifitentur p' na-
res. **Oia** que hnt bonu' odorem aut
p' odore reuocet' matrice superius
et fugiat abhominabilia ab infe-
rius. **S**olent ena' mulieres pro flu-
uio sanguinis laborare et hoc p'p'
nimia sanguinis habudantia
q' neq' potest i venus retineri
Cruciu' et pedu' adest i flatio **Cre-**
pant ena' aliqui vene et tunc ma-
ior fluxus fit. **Si** de sanguis im-
pletu' fuit. minutio fiat de ve-
na mediana brachij. l' interioris
ptis tali. **pes** at' ponendus est
in aqua calida. **detur** aithana-
sia dyachod' cu' aqua pluviali.
Nulla purgatio facienda e nisi

minutio. **D**icta fit sicut in lyente
 ria. supius in caplo de ventre
 Solent eam mulieres laborare
 ex defnu menstruoꝝ naliꝝ aliqui
 et qñz accidentalit. Naturaliter
 quid ut an pubertate et in ultio
 senio et tuc nullu e viciu et nulla
 indigent medicina. Accidentalit
 ut ex sanguis grossiae aut mor
 tuu constrictione et tuc grauedo
 corpis et maxime ptu infeioꝝ
 corporis discoloratio. dolor ptis
 sinistri lateis. **P**rimo omni uide
 atur in retentioe menstruoꝝ ne
 h fiat pꝛt impregnatione quia t
 nullu remediū adhibendu est.
 Ne si menstrua puocata fuerint
 abortus fiat conceptus. **S**i autē
 retentio menstruoꝝ ex causa dca
 absq impgnatione. an oia nul
 lo prohibente minutio fiat p
 interualla de vena inreioris tali
 sm modū pꝛdm. et frequenter
 fiat de tybys scarificatio. **D**et
 etia emagogum. l triseria ma
 ior l pig cum vino l aqua de
 coctionis gmmi. saluie. rutesa
 uine artemesic. **E**t nōndū q re
 media ad prouocanda menstru
 a. valent illis temporibus tñ
 qñ tempus menstrui excedit.
 Alijs vero temporibus nullo
 adhibenda sunt. **D**e **V**irga masculi

Virga masculi gnationis
 instrumentū est cuius ta
 dices sūt ut dꝛ **A**ꝛ l a renibus
 prodeuntes **E**t notandū q ois
 corporis et ptu vene venis v
 ge comunicant ut supꝛdm est
 de venis. **V**irga est exitus supꝛ

fluuitatis humide et tursus sper
 matis creatus ex cartilagine
 et carne. **I**n libidine cartilago
 apparet quia tuc tumescit co
 mota vitali spū ex concupiscē
 tia medijs cogitationibus ex
 ymaginatione rerū delectan
 tiū. **C**ōmouet etiā aliqui ex sol
 humoribus supfluis. l ex hūo
 ribus cōmotis incentiuus q
 ciboꝝ et potuū. **C**ōt irrigidatioꝝ
 iurge et cōt luxuriā sup renes
 ventosas pone. et extrahē san
 guinē. **M**embra genitalia in
 sucto rute lora sepius in frigidā
 Suctus usqꝛam ad idē. **A**bsin
 thiū et acetū ad idē. **C**āphora
 p nares mstiat odore mares.
 folia agni casti ad idē. **M**ulier
 luxuriosa betonica et solsequi
 nū aceto bibat. **S**i genitalia bal
 neent i sucto aqleie. et herba
 mathapletur ualet cōt luxuriā
 et h maxime i pueris. **E**xtendu
 le vermes sꝛ que xv diebus nō
 solstiaū estiuale volant et xv post
 ea et solent lucere denocte. **D**e
 hys v̄mibus si q̄s tres comedat
 libido in eo penitus extinguet
 certissimū est. **S**i ulcea l vulne
 ra i genitali habuis fuis vino
 laua. et postea supsperge pulue
 rem de aloē herba. **M**irma ad idē
 valet. **O**mnia q̄ supꝛdm sꝛ in a
 pittulo de carne de vulneribus
 valent ad vulneū veret. **A**du
 more testiculoy. **A**cipe fabas
 et tems i puluerē et pice mol
 la tū vrina pueri masculi et tū
 bñ corenis addes mel et inde

l'irrigandoz

no

no

antihemesic calamēti pulegij folioꝝ lauri
 Ex hac eadē aqua fiat fomentū ter in
 die vinū decoctiois det castoy calamēti
 pulegij l saluie. sꝛ sꝛ

facies cathaplasma. **Ite** radices
nigrite cortas sub cinē ī pāno cō-
tundes et addes acetū et h̄ ca-
theplasma prodest. **Ite** Canini-
late herbe semen cū vino terns
et cateplasma factū et aufert
testiculis oēm dolorē et tumore
et ferugrē. **Valet** etiā idem ad
podagm et inflatonē et ad do-
lores mamullaz. **Ad** pruriginē
virge genitalis tollendē. **Sal-**
uia et ruta ī vino cortā et ī
fomentata genitalia utriusq;
sexus libidine tollit. **De Reni-**

Renes hoīs. **bus corpus**
sicut renes vacre sūt sicut
dicit **arz!** Dexter ren est alteri
sinus sinistro rene et pinguedo
dextri minorē quā sinistra. In
renibus luxurie loqes viris
A corde ei insit vena ad epar
p quā res apphensa et intellā
descendens conuulsit ab epare
et amatur. Epar ei sedes amoris
est. Ab epare ei illa quā diximus
vena descendēs ad renes. ren
apphensam et itellectā a cor-
de amatā ab epare insduat ad re-
nes in quib⁹ mediante cogita-
ta gupiscencia amoris ignit^r
et accensis renibus ardor multi-
plicat. ad vgam siq; fluxu ad
renes vniūsalit^r descendente
sanguis p quē apphensua et itel-
latua amoris virtus ī ve-
nis ministratur occulto semē
eliat p meatū. **Dolor** renū aliqñ
fit ad distempatiā calidi huōris
et tūc febris fit aliqñ ex sanguīe
et tūc vana colorata ē et spif-

sa. In hoc ergo dolore añ oīa minū-
tio fiat de vena q̄ ē ab anteriori
pte tali. scarismano fiat. circa du-
nes l' circa lumbos. **Si** tūc de co-
lā fiat dolor renū in pñapio pur-
gano fiat. cū detortione mirabol'
rifnoy. **Interdū** tā sandali datur
ad calorū repressionē. **Cliste** fiat
cū aq; detortionis malue et olei
viol. **unctio** fiat ex oleo viol. ul'
agresta circa renes. l' de aceto ul'
de popul. **Ipā** eadē cum prodest
dolori renū ex sanguīe. **Dyem** sit.
portul. scariol. cicorea bleta. oua
mollia. vinū albū. subtile et lim-
phariū. **Si** est dolor ex frigida
causa. tūc renū adest frigiditas
et dolor gūatiū. **Detur** añ oīa
bñdā simplex iustū elāū duris
filantipos. fiat cliste de bñdā re-
soluta. **unctio** fiat ex oleo lauri-
no. vltima cura cauteriū. **Si** do-
lorē renū aut coraz aut liboz
habueis **Accipe** betonice dring-
mas duas et tunde et sic cū sero
lactis potū da et mirifice pdest
Ite Artemesiā tundes cū anxiū-
gia addito aceto et cathaplasma
bis sup renes. **Idem** fiat herba
simphoniā tūsa. et cathapls-
mata ubiq; ī renibus l' ge-
nibus aut tybhs dolueris. **Ite**
facit senecionis herba tūsa et
cū sale imposita. **Ite** et ngrī-
monia cū anxiūgia. **Ite** lana
sucida tinctā ī oleo liquam pi-
re et sulphure addito vino et ace-
to calidissime imposita. bis in
die imponant et sanat effica-
tissime. **De Anchis q̄ et nates dñi**

no

Achas ho habet loco caudax
 Omne eni nial quidupes
 ut dicit **Az** cauda lz. hoibus aute
 trisit i anchas. qd' alys bestijs tris
 sic i caudas. et eade ro qd' ursus et
 sinua no hnt muda qm hnt achas
 ut homo. Prouda na posuit cau
 dam ad cooptatione exitus dige
 stialis. hoc ergo faciut anche in
 hoie qd' facit cauda in quadrupe
 dibus. **C**ont' scabiem anchaz po
 nitur ventosa in ultimo spondi
 li sup anchas et sanguis extulha
 Idem ualet in eodem loco cont'
 luxuria debilitando renes. Idem
 ualet cont' emorroydes. **V**oca
 eni emorroydes qnz' vene que
 inflantur aliqn in ano in modu
 fabax. hee vene inflare qnz' emut
 tuc sanguine et tuc difficilis tu
 ra est. Cu at tmmio inflare sut
 debet fieri subfumigatio sup late
 rem feruente de aceto et tuc debz
 patiens sup sede masse q' facta e
 de herba mille folij trita et pista
 ta cu hirtino et teruino sapone
 ita ut illa massa inaret anu sup
 sedentis. Valet etia abfintium
 tritu cu oleo coi. et tepidu suppo
 situ. **C**ont' lapsu ani fiat sumi
 gu sup lapide molaru calidu ul
 sup carbones lentasti. **D**e pice li
 quata vaporatio fiat circa anu
 ex sacculo tn i aqua pluuiali bul
 lito. **A**d emorroydes ani caudas
 que fluut sanguie. Accipe mani
 plin herbe colubine et manipulu
 ellebori. maiplin selidonie. et
 duos canarete siluanice. et duos
 ex radice ebuli. et duos ex radice

no bn

albi marrubij. et vnu mille folij
 et hec simul coquant' diu i vino
 in olla q' lz' strictu orificiu postea
 deposita ollam ponet i terra usqz
 ad superficie orificij et sedendo ap
 tabit anu ad orificiu olle et circum
 ponet lineam vestem ne fumus pos
 sit exire s' totalit' inaret anu et de
 sicabit emorroydes. **C**aveat aute
 ne fumus tangat alias ptes cor
 poris quia esset pericul. **C**u aute
 refrigescit repetit olla accipias te
 gulas candentes et pinas i olla
 ut herbe caleant et exant' sumi
Item detur lac vacinu patienti
 ad bibendu cotidie p' dies et nichil
 alud gustet n' tm lac. et no sen
 ciet emorroydes oibus vite sue. bi
 bat at illud frequit' in die et in noc
 te et optime sine fame et periculo
 viuet ix diebus sine alio cibo. **I**te
Remediu emorroydax qd' uiuat
 maxime ad hora i illis q' no fluut
 sanguie. **A**ccipe mille foliu et fri
 ca int' manus fortit' ita q' succus
 exeat et sic cu succo appone ano.
 vñ qnz' fistula in ano puenit pt.
 cu diuertis i itinē ad requisita ne
 caueto vñ anu detergas. qdam
 eni herbe exant' vesica in loco
 ubi fricant' et fistulam generat.

Via loca. **D**e plijs corporis
 sunt eregione splenis et e
 patis sup spondilia. **P**lia i mulie
 re fetum suscipiut digestuqz sa
 guine in pinguedine comunit' i
 viris et feminis conuertit. **P**lia
 sepius vexant' excessu ciboz et
 maxime in hys q' fumositates
 generant. hoz passio vehemens i

diat yliaco passio. Hec passio non
habet cursu in venis nisi p vias
vrinales ut dicit constantin⁹ et
id videri in vrina negat nisi for
te accidentalit fiat utpote si ex do
lore vehementi attendat paties
et p hoc istamet ul' alietur vrina

Remediu cont colicā ul' yliacā
passionē ē loco dolenti famulus
cū tritico in vino decoctus et sup
positus l' regula ignita et aspsa
vino et sale et inolum pāno et su
pposita ualet. et uellus ouiu de
positū de oue et nō lotū ac suppo
sitū. **P**om sit vinū tempatum
cū aqua decoctionis feniculi se
minis apij. radicū mami et apij
et sarirole. **D**icitur vetule q angu
lū de conolupi verissime soluit co
licā et yliacā passionē. et pseruat
Cliste valet multū ad idē. **N**otā
dū pterea q yliaca passio frequit
causae h; de calculo harenoso et
tūc sumendū ē electuarū. **L**yanē
pos. centinodia herba comestal
surtus eius bibitus multum va
let. **De spondilibus**

Spondilia sūt fulcimenta re
nū et continēt locū ab an
clis usq; ad genua vestiūt ossa
spondiliū multa carne. et h; ut
grossiāes superior. responderet
inferioribus et statū debiti hñs
i plantis pedū uelut i basibus
colūpne in tybijs essent. **S**pon
dilia q; grossiora capitella sustē
tent ut tota machina corpis cō
uenient ac firmē in inferiori
bus fulciat. **De genib⁹**

Genua ossicula pua hñt intei⁹

quibus ad robur ligamēts. spondi
lia tybijs cōiungunt. **S**ub hñs autē
sūt neru fortissimi. Duo at pñci
pales q a renibus p spondilia et
de spondilibus medijs genibus
p tybias usq; ad calcaneū. certa
protenfione ducunt. **De genib⁹**
siue aruribus certū ē. qd tā a su
peiori quā inferiori spatio trū
vndiāz. l' sup nodū pedis eadē
mensura mornti vulneis locus
est sibi em est quedā medulla qua
extracta statim mors sequitur

Tibie locū. **De Tybijs**

Tenent i hoie a genibus usq;
ad pedes et pñt diri colūpne sup
bases pedū. hñs sustentat totum
edificiū corpis et id. nre fuit ut
fulciretur nā ossiū formoz. Duo
eis ossa sūt. vnū validū minus. n
minus validū. **O**s maius tybia
dicit et ē ad h; nālit roboratum
ut infortunij casus frequenē ex
cipiat. **A**liud uero q minus carnē
et musculos in tybijs sustinet et
dirigit usq; ad tales. **S**i tibiam l'
aliud membrū fistulatū habuens
laua mēbrū fistulatū cū aqua de
coctionis entule et suppone radi
cem bñ pistatā cū vino ueteri.
et curabit infra se dies. **De pe**

Dibes sunt velud. **D**ibus.
Pbases in fulcramēto planta
rū solide roborati qui hñt quq;
digitos in anterioribus nō exte
dentes certa distinctione habili
tant ad gressus. **I**n hñs digitis ū
gues sūt cornei quibus coz exte
mitas i offensione gressuū pro
tegit. hñ vngues breues sunt qdē

et leues nō acuti ut volucres quib⁹
 intelligit humanorū affectuū be
 nignitas leuis et sinceris hūitudo
 Quedā aīalia hñt qñz digitos ī
 pedibus posteioribus ut sit mo
 tus leuior ac uelocior Quedam
 uēo aīalia sunt q̄ hñt qñz digi
 tos ī pedibus anteioribus et
 quatuor ī posteioribus sicut leo
 canis et lupus et h̄ scdm̄ **Az**
Si pedem l̄ manū lesam habueris
 ex contorsione. fac bullur mel
 Trecto sale et ī facto emplastro
 curabit. **S**i ī pedibus l̄ māib⁹
 aut alijs quibuslibz mēbris ar
 theticā passionē ul̄ paralisim
 hueris optimū emplastrū est
 suppositū loco patienti. de calce
 vniua. gmino tartaro olibano
 bacis lauri synapi et melle cru
 do factū. **H**oc id̄ valet cont̄ emi
 graneā sciaticā et colicā et pl
 aram passionē **C**ont̄ artheticā
 capsus. barbastus ī vmo rubeo
 et feni decoctus et loco frequē sup
 ractaplātū multū valet. **C**ura
 efficacissima podagre herba q̄
 vocatur sigillū bñe marie distem
 pata cū optimo moreto et inde
 fiat emplm̄ et iuoluatur totus
 pes l̄ tibia artūducto corio. Cal
 camenta ī pedibus ex pelle ca
 nis autem sanant. **C**ont̄ arthe
 ticā probatissimū. accipe mnta
 rides et puluerē pipis et spge
 sup remm calidā et sic pone sup
 locū dolentē p̄ vnā noctē et maē
 inuenies vesicā **T**ūc impones
 setam extrahens aquā et numbe
 ris. **N**ota at̄ diuisionē arthen

Nō bñ

Nō bñ

Nō

te quadruplicē. Arterica q̄pe vo
 catur gutta q̄ tenetur ī articu
 lus Sciatica passio dicit̄ a scia scie
 Cynagra a manibus. Podagra a
 pedibus. **S**i pedis nodus disūgit̄
 tū a crure q̄ a calcaneo pes ab
 aliquo abstrahatur et nodū ex
 utq; pte manibus cōpme. **P**ostea
 ligetur et curetur ut ceterā lesa mē
 bra. **S**i pedem l̄ membrū aliquod
 īgelatū habueris ex frigore ni
 mio ī aquā p̄mo frigidā pone
 et paulatā redibit ad se māibus
 q̄ interī confricabis **Q** si ī aq̄
 calida membrū posueris cōgela
 tū statū resolutū a iūctura cadet.
Et ut hoc habens pro constanti id̄
 ī ouo congelato expiatis **Q** si ī
 aq̄ calida posueris statim rūpet
 ouū. si at̄ ī frigida manebit
 illesum. **De Talis**

Nō

Talos creauit dñs ī posteio
 ri pte pedis ut equaretur
 pti pedis anteioris quatinus
 p̄ hoc firmaretur status et gres
 sus hōis et tota corpis fabrica p̄
 hoc q̄si p̄ basim firmissimā fun
 daretur et nō reuulsi cadēt taloz
 fulcramento subnixus **C**eterū autē
 aīalū creatūe taloz adiutorijs
 non idigebāt q̄ ī facie profunde
 sūt et non erigū ad celos. **S**ymia
 tū ut d̄ **Az** talos h̄ et id̄ stac̄ p̄
 et ambulāe ut homo licet modice.

De plantis
Plantae sunt quozd̄ hōim
 stinta plantie. quozd̄ tūate
 de medio et h̄az elegantior et
 firmior iudicant. **P**lantaz raris
 dura spissa usibzq; succrescens

finis

no

cotidie et hoc fit ut in ro thōibus ac
 tentur in hys maxie q̄ usū eundi
 nudis pedibus diutius habuerūt
 Cutis tñ illa plantarū q̄ tenuis et
 subtilis admo^m ē ad eūdū fortior et
 habilior iudicat. Vñ remediū est
 illis qui cōtinue nudipedes vadūt
 ut sepius pedes lauāt et atterunt
 lateibus plantas et subilet^r cutis
 et non duricie l' grossicie. nimia dis
 seret l' p̄grauer^r et h̄ mirū de plā
 tis natum demonstrat. qd̄ nec ubi
 ferrū l' es duraret attricioē conu
 nua cutis ibidē oīm euo p̄seuerat
 idēp̄ms. **De hoīe. et seie ḡna^o**

Homo in oīa aīalia p̄cipue
 est mula seminis. et propt̄
 hoc multi coptus ut d^r ay^r. Omne
 masculinū eicit semen in feminā.
 femina uēo in suā matricē. Vir
 geneat usq̄ ad septuagesimū an
 nū s^m ay^r. Alij uēo dicūt qd̄ usq̄
 ad nonagesimū. mulier uēo con
 cipit usq̄ ad quāgesimū. Hoīes
 pingues inro generāt et h̄ cau
 sa q̄a h̄nt corpa nimis uēmpata
 et accidit ī mulieribus. qm̄ sup
 fluū qd̄ est ī corpib⁹ pinguib⁹
 digerit^r et tr̄sit ī pinguedinē. Vñ
 qdam arbores sūt q̄ nō fructificāt
 propt̄ p̄ditas causas sicut salix r
 nux romana. S̄p̄mata masculi
 et femine diuisa^r int̄tionū sūt
 ut dicit gal. Int̄tio ei⁹ spermatis
 masculi ē inforte ad similitudinē
 eius a quo sepatū est. nisi aliud
 prohibeat. Int̄tio spermatis mu
 lieris est inipe forme s^m simi
 litudinē eius a quo sepatū est. A
 sp̄mate ei⁹ masculi est sp̄s artifex

r aīa uegetabilis similis illi q̄ est ī
 plantis. et forma a sp̄mate mulieris
 est fidamētū gnatiois r materia Ca
 ro uēo et adeps ad replenda loca
 membrorū uacua ex solo sanguīe ge
 nerant. S; caro ex sanguīe gnāt^r
 spisso quā caliditas et siccitas coa
 gulāt. Adeps uēo ex ei⁹ aq̄sitate et
 vinctuositate quā frigiditas coagu
 lat. Ideo caliditas eā dissoluit. Ex
 sanguīe caro renasit^r gnata post
 pditionē suā. et id qd̄ generatū ē
 ex sanguīe ī quo adhuc virtus ex
 istit sp̄matis. si tollat^r itez nasa
 pt. sicut dentes ī etate puericie It̄ez
 q̄ p̄plexioni sanguīs vicina non
 indigent multitudīe conuisionis
 sanguīs ad sui nutrimentū p̄mo in
 sui ortursū statū ī ea conuertitur
 Quorū uēo materia ē sp̄ma et sūt a rō
 plexione sanguīs remota. nate ē ut
 multis conuisionibus sanguīs ī eoz
 nutrimentū s^m ordinē conuertatur.

Terra genea hoīm sūt q̄ gnare
 non p̄nt. Infirmi. senes. et iuuenes.
 Infirmi p̄p̄r debilitatē. Senes quia
 natura nō p̄t digere in eis sangui
 nē seminalē. Pueri propt̄ cremen
 tū. quia sp̄ma tr̄sit in cremen
 tum. Semen p̄ septē dies ut d^r ay^r. si mā
 serit ī muliere impregnabit^r mu
 lier. **De Imp̄gnatione mulieris**

Item si ī muliere nulla sit cā
 sterilitatis. ueniatq̄ sp̄ma cō
 ueniēs genitrix claudit^r matricē
 ita ut nec acus ut d^r ypoctus possit
 ingeri postq̄ facta ē conceptio Est at
 sp̄ma queniēs genitrix qd̄ nō nimis
 sit calidū l' frigidū. l' siccū. l' humidū
 Si at modū excedat ī vna istaz q̄li

no

tatū cōueniēs sp̄ma nō ē nec aptū
 ullatenus genitūre Proinde dicitur
 quidā solum virile semen sufficere
 ad conceptū nec necessariū semen
 femineū mentuunt plane q̄ hoc
 dicit. Proinde notandū q̄ nulla fe-
 mina aīaliū recipit coitū post im-
 pregnationē nisi mulier. Equae
 et alia aīalia postq̄ impregnate
 fuerit coitū fugiūt et in hoc mul-
 tū culpanda ē humana nā mulie-
 res post impregnationē grauantur
 et videtur sup̄ eaz̄ oculos q̄dam
 obscuritas et apparet ī quibusdā
 rito post decē dies et ī quibusdā tar-
 dius. **Joh̄es p̄s** in libro floz̄ phi-
 losophie. conceptionē et natiuita-
 tē hoīs ita distinguit. At q̄a inq̄t
 añ conceptionē menstruū solet res-
 sare. meīto q̄rit vñ contingat h̄
 Et r̄ndem. Certū ē q̄ oīs mulier
 frigida ē. Calidissima quippe mu-
 lier frigidissimo viro frigidior ē
 Cibū ergo nō bñ p̄t digere. rema-
 nētq̄ sup̄fluitates. q̄ p̄ singulos
 menses purgant. ip̄eq̄ purgatio-
 nes vocant̄ mēstrua. Conceptioē
 uēo fr̄a geminatur calor ex fetu
 vñ melius ribus digerit̄ nec t̄ate
 sup̄fluitates oriunt̄. Item Quia
 ex sanguīe matris nutritu fetū
 non indiget purgatione Inde ē
 q̄ cū cet̄a aīalia ex quo nata s̄t
 statim gradiūt. homo uēo nō gm-
 ditur quia ex sanguīe menstruo
 nutritur. Sp̄mate igit̄ ī matri-
 ce locato oreq̄ eiusdem clauso si
 in dextra pte matris remane-
 at masculus efficit̄. quia epar
 est in dextra pte matrici vicinū

et ideo meliori et calidiori sangui-
 fetus nutrit̄ qui ē p̄p̄us masculu-
 loz̄. Si at̄ in pte matris sinist̄
 sp̄ma resedit femina efficit̄ q̄a a fon-
 te caloris. i. ab epate ille locus sepe
 Si uēo nō bñ in dextra pte s̄ aliqui-
 tulū versus sinistra ptem plus n̄
 versus dextra locatū fuerit semen vir-
 effeminatus genent̄. Si uō in si-
 nistra pte ita q̄ aliquitū uersus.
 dextra semen disponit̄ mulier
 virilis efficit̄ que virgines dicit̄
 Igitur accepto fetu. incipit virtus di-
 gestua opari q̄ calore mris semen
 inspissat. circūducit̄ q̄ semen fol-
 liculo quodā qui puenit ex sicuti-
 te et iste folliculus custodit semen
 ne aliq̄ sup̄fluitates illi se q̄misten-
 tes ip̄m corrūpāt. Hic folliculus
 vocatur secunda et arsat cū pue-
 ro et cū puco de matrice exit. Sept̄
 ergo die a die acceptiois ut d̄t̄ aīa-
 bus gutte sanguis in sup̄ficie fol-
 liculi incipiūt apparere. Vicesimo
 p̄mo die ille gutte sanguinee mi-
 scentur semini. Sept̄m̄ at̄ die post
 vicesimū p̄mū die ip̄m q̄ media
 specie int̄ carnē et sanguinē coa-
 gulat̄. Exinde incipit virtus for-
 tiua et format̄ embrio Cuius presil-
 le q̄ sūt frigide et sicc̄e ī osseam sub-
 stantiā. q̄ uēo frigide et humide ī
 fleumaticā ut est pulmo. q̄ uero
 calide et sicc̄e in coleicam ut ē cor
 que uō calide et hūide ī sanguineā
 ut ē epar modo mirabili diuidūt̄
 Deinde sequit̄ vñs concuatiā
 q̄ manus digitosq̄ distinguit. q̄
 nares auresq̄ p̄forat̄ deducit̄ et ad
 instar fistularū flexibiliū venas m-

uat quibus deseritur p mebra
et ptes singulas corporis. **De m.**

Formatis. **fusione aie inno**
ignitur me. lis et vnde Aia
bus infundit aia diuino munere
et tuc incipit fumus. humidus p ar
terias et venas discurre motus
et vita conferre. hic motus sep
tuagesimo die a die conceptionis
incipit. **Q**uod aia datur solo dei
munere uidet euidentiissime **art**
dicit in libro de naturalibus ubi ait
Intellectus totus a aia tonalis
intrat corpus embriouis extrisem
et ipse solus e diuinus qui opato
eius no hz omuicatione cu opati
de aliq corpali **H**is igit patet qa
aia solo dei munere datur et non
sicut dicit henna Aia ab aia gign
nitur ut corpus a corpe. **Et btiis**
Aug in qstioibus de infusione
aie d. Aia inqra deo infundendo
creatur et creata infundendo **Et**
Notandū q i embrioune oculi sui
valde magni sicut dicit **art** et
hoc huūditate nimia et id no ob
plent nisi tarde. donec desicet
huūditas in embriouē respū cor
poris. eade ro eī in capite et eī
valde magnū e i embriouē respū
corporis. vñ locus sincipitis i capi
te hoc e in anteriori pte capitis sup
frontē huūditas e valde et post na
tiuitate puei p longū tempus et
no fit durus aut consolidatus lo
cus ille in capite nisi postq iua
luerit puer et no pōt loqui donec
indurescat. locus ille i puero et
hoc ppe huūditate cerebri totum
Post her sequit virtus passiu

no

art

ua i puero aiatō q usq ad morte
extenditur i oī aiate hūte vñ
Heito qrit. ut ait dicit **art** **iohes**
in libro floz **phie** quomō puer
pasat in utero matris sue. **D**icitur
q quedā vena quā neruū vocat io.
hānes de matrice mulieis extendi
usq ad vmbilicū puei. p que puer
sanguine a matris epate descenden
tem attrahit et v̄tute eiusde san
guis qī alimento nutrit puer et
arsat in robur debitū **A**t q puer
mediā epate sanguine digestū
recipit. no indiget egestionē sup
flumati. **u**entur ergo qui dicit
puer p os in matris utero cape ali
mentū. Non p os eī. s p vmbilicū
abū nē attrahit de visceribus matris
v̄iuit q puer sanguine menstrua
to ut oēs **ph** dicit. s ipō sanguine
optime et puissime digesto me
diantes dulciori et iocūdiori pte
corporis hoc e epate. **S**i eī nullo
medio aut no optimo medio sa
guis menstruatū trāsiret ad pue
rū. potius illū sua malignitate
occidēt quā nutriet. qd patet i ali
quibus hoīb sic nans ut habeāt
maculas i facie l pte aliq corpis
sui. hoc eī fit ex sanguine menstru
ata qui aliqū nimū hūdas cadit
sup puer in matris utero et nisi ess
sollitidus secūdine mediū inter
sanguine cadente et puer ipm
in nūdo contactū penetrando occi
deret **restat** tñ ex hoc macula
in puero q nūq enā ante exoriam
poterit deleri. **De v̄tute nascitua**

110

Dunc sequit virtus nascitua
ua cuius finini sūt. mens

septimus et mensis nonus. Hic
 q̄stione q̄re mēsis septim⁹ ponus
 q̄ octavus et q̄re etiā n̄ mense
 septimū s̄m̄ ne ordinē nō nascat⁹
 ut possit p̄manē i uita. Ad hoc
 r̄ndent phisici q̄ ān̄ septimū mē
 sem nō est tantus motus i puēo
 q̄ si nascat⁹ uiuē possit. in septio
 uēo ē vite motus sufficiens. Vn̄
 puer se mouēs i m̄ris uēo si debi
 les neruos q̄bus matr̄ iūgiatur
 mouendo fiegēt ydoneus vite
 nascit⁹. In octauo at̄ mense nasci
 quidē p̄t s̄ nō uiuē q̄a in septio
 mense ita debilitatus fuit mo
 tib⁹ n̄alibus ut si nascat⁹ uiuē
 neq̄q̄ possit. Octauo at̄ mense
 et i oī p̄te refoallat⁹ et reparatur
 a laboē q̄ motionis quo attenua
 tus eāt i septio. et sic nono mēse
 iterū mouēi incipiens rūpit ner
 uos p̄dicos et liber nascit⁹. Acq̄ i ca
 lido et hūido nūtrus ē i matr̄is
 utēo nascēs et ad dissimile p̄diēs
 contrēritatē sentit. vocēq̄ euilatio
 nis emittit plorās et iō p̄ma vox
 hoīs. uox doloris. Infans i nascen
 do vocē nullā emittit anq̄m̄ tonus
 emargat. Itaq̄ notandū ē. q̄ aliq̄
 mulieres prothūt p̄tū usq̄ post
 ix menses tribus diebus a qua
 tuor. **Dicit eī yūdo carnotenī**
 libro eplaz suaz q̄ n̄alit⁹ puer
 p̄t expectāre utēo mensibus ix
 tribus diebus aut q̄tuor. **Portu**
 p̄ae uō p̄t dieb⁹ multis. **Hoc est**
 in p̄tū nōndū q̄ si puer ueniat
 ad portā ān̄ natiuitatē ita dispo
 situs ut i latus l̄ dorsū iaceat l̄
 pedes p̄ponat infra l̄ caput supi

tūc difficult et cū laboē et p̄iculo
 m̄ris et sui nascit⁹. s̄ possūt obstetri
 ces huic p̄iculo occurrē. ille t̄n̄ que
 perite sūt. S; heu pauce inueniū
 et iō multa p̄uci abortiūt⁹ et nō p̄nt
 nasci ad vitā et p̄ hoc nō renascūt⁹
 ad gloriā. Et iō plangit plinius.
 feminus inq̄t sepe abortū facienti
 bus q̄ntū i p̄te hac multo ifelicio
 res q̄ fere sūt. Cū ergo puer male
 dispositus ē in p̄tū debet obstetrix
 p̄ portā manu leuē int̄missa p̄ue
 rū int̄ secundinā ad iustū modū
 verte. s̄ ut caput infans dispona
 ad p̄tū. **De p̄tū et arte obstetrandi.**

Hic sequit⁹ de partu et arte
 obstetrandi. in libro cleopie.
 que se vocari uoluit medicam regi
 nar. p̄cepit at̄ ip̄a eadē cleopacta
 filie sue ad quā librū sc̄psit ut nulli
 tam glārem l̄ singularem facile ce
 dat. **P̄mo q̄ dicendū ē. q̄ s̄ im**
 pedimenta p̄tus. **Obseruandū ē**
 quidē ip̄m̄. ne sit paries ueretur
 da. l̄ multū timida aut imanda
 aut corpus hēat puulum l̄ uimis
 gr̄ile aut multū pingue aut i be
 allis matr̄e l̄ orificiū angustū aut
 contortū aut usq̄ p̄te clausū aut
 ubi i uicinitate emorroyde sūt
 aut collēones huōz aut infans
 grande caput aut corpus excedēs
 in q̄ntitate aut mortuus aut gib
 bosus aut contē naturā positus.

Et modis nascit⁹ pueri

OEnemlit⁹ quatuor modis.
 nascit⁹ pueri. In capite. In
 pedibus. In deucro iacēs aut du
 plicatus. **Specialia at̄ pl̄ma sūt.**
 Si in capite ad p̄tū descenderit

s̄ l̄mo

reliqs ptes in late hns .imissa ma-
nu obstetrix puer gponat manib⁹
sz lateibus iuctis ut in orificiū
rectus descendat. Quā iuctis pedi-
bus descendat. nūq̄ eū obstetrix
adducat sicut descendē cepit t̄
missa manu eū teneat et adducat
ne puer brachia manusq; diuari-
cer et lateibus mris infigat. ¶
Si grande caput habueit ut exire
non possit imissa manu obstetrix
adducat tenens caput eius aduulū
te ipā piente conatu suo. ¶ Si cont-
naturā positus sit. pariens i lecto
iaceat caput alius tenent et obste-
trix imissa manu s̄m natū eū
componat et sic adducat. lectus at
parientis sit durus stratus. ¶ Si
manū profert. iubemur nūq̄ eū
obstetrix adducat. plus etiā inclina-
tio int̄ orificiū obduunt. nā ipā p̄
manū amittit et vicio obstetrias
viciosus esse. Iubemus ergo ut hu-
mero eius digitis infixis retrorsū
reuocetur et componat manū eū
iuctis lateribus et apphensō capite
paulatī adducat. ¶ Quā si breuissi-
mū caput habueit. caput eū ad
orificiū cōponat et sic p manus
adducat. ¶ Si pedes p̄fert reliquo
corpe i aliq̄ pte. inclinato sicut dixi-
mus obstetrix imissa manu eū cō-
ponat et sic adducat. ¶ Si unū pe-
dem eiecit nūq̄ adducat n̄ conet̄
sz p̄mū digitis ad ignūna infantis
infixis. sursum eū reuocet et p̄ imis-
sa manu pedē alterz corrigat et
si fieri p̄t manū eius lateibus illi-
gat et apphensis pedibus foras
adducat. ¶ Si pedes in diuersis

ptibus fixeit. manu imissa obste-
trix iulgat et ad orificiū gponat
et adducat. ¶ Si caput conūsiū aut
contortū hūetur imissa manu obste-
trix corrigit et hūerus apphensis
lenit̄ adducat ne matris ipā seqt̄
pleonatur. ¶ Si genua ostendantur
retroर्सū repellant̄ et corrīs pedi-
bus adducat. ¶ Si nares ad orifi-
ciū veniāt. obstetrix imissis digitis
lenit̄ eū inlatus quertat et inteḡ
stemate gponat. r̄ caput infantis
ad orificiū veniat et sic adducat.
¶ Si plures parēs i utero habueit
et simul se contulerit ad orificiū
vnius ab obstetrice retrorsū repet-
latur aut i late si q̄mode p̄t. et sic
vnius post aliū singillatī adducat.
Hōiā fiant sine quassatione ma-
trix et cū moderate lenitatis
et ipē locus orificij cū oleo calido
l̄ succo fetigreti et lini seminis et
malue cocte p̄fundat. Igit̄ mu-
lieres de facili quiescūt p̄ p̄tū ut
d̄ art. que masculos peperit. diffi-
cult̄ uō que feminas. hec id̄ in libro
nro diligēt̄ adiūximus. p̄t̄ p̄tū
lū abortiuoz et ignorātiā obste-
triciū. et optamus ut oēs illi qui de-
bent̄ consulē aīab⁹ sub libō arbitrio
positis. hys etiā q̄ maritē p̄ h̄c
artē consulet̄ q̄ ex suo iudicio et
potestate arbitrij sibi subuenie
minime possūt ut tenebras pos-
sint euadē sempiternas. Suade⁹
ergo et volumus ut discretiores
aliqs conueniāt obstetrices et
eas secretius instruat̄ atq; p̄ eas
et alie q̄modus instruant. ¶ Sa-
endū at̄ ē ut si obstetrix ignora

scie obstetricandi inuenta no fuit
 an oia de quatuor causa fuit dif-
 ficultas i ptu. sternitatio fiat de
 pipe molito et naribus p fistula
 inlecto compisso fortius ore et nai-
 bus p manus. Ungula equi subfu-
 migata pti acalemt et serudina
 eduat ut d' lib' kmamudaz. H' e' v'z
 ad edureda serudina p' p'ni suay
 rube bibitus. ad ide valet castorio
 p'apue admixto. Ad ide valet sur-
 tus porri. Ad ide vinu et aq' decoc-
 tionis dyptani l' castorij petulia
 te remediū e. Denur dramargu-
 ton et zucara roseacea ad confor-
 tatione puerpe. **De Ordine viuendi
 phisice s'm aristote et titam Secretū**

Nunc sequit ordo vi-
 uendi phisice s'm
 ariz. que qui serua-
 ueit multas valde
 et magis egritudi-
 nes vitae potest et
 habe vitam incolumē auxiliante
 et pua mia conditoris. Scribit et
 veneabilis mgr iohes vspalens
 tharesie vspaniar regine libella
 breue de obfuatione diete. l' custo-
 dia corporis. et dicit se expisse de
 libro ariz alexandrio magno edito
 qui ambice vocat gymlatem
 qd' latine pr' dicit secretū secretor
 Et dicit idem Jo. vspalens se acce-
 pisse a quoda pho qui impatois
 cuiusdam iussu huc libru questu
 diutius inuenit in ara maria
 et sollepnissima iouis ubi repoi
 solebant secretus edita phoz
 Inuenit at huc libru literis au-

reis scriptu. Huc ergo libru pdaus
 venerabilis Jo. vspalens de am-
 bico tristulit in latinu et nos
 eudem causa abreuiationis ex-
 cerpsimus. **Epla Arz' Ad Alexan-**

Alexandro regi. **duum magnu**
 Arz'. Cum sit corpus corrup-
 tibile, eiq' accidat corruptio ex
 portione colex atq' humoru qui
 in eo sunt. visum est michi in pti
 ti ope tibi scribe quedā utilia et
 oino necessaria ex secretis artis
 medicine quibus atentus eris
 Si at hoc pspereis exemplar et
 iuxta huc ordine pnosu fueris ad-
 uersatus medico no indigebis
 exceptis accidentijs q' non pnt
 oino vitai. Oportet te alexander
 cu a sopno surrexis modicu am-
 bulae et membra equalit' exten-
 de caput pectē q' extensio conobo-
 rat corpus et pectio extrahit va-
 pores ad caput ascendentes tpe
 dormitionis a stomacho et laua-
 ri in estate cu aqua frigida q' a
 hoc stringit et retinet calore coe-
 pois et hoc e' quasi excitatio vo-
 luntatis ad comedendu. Deinde
 indue **indue** mundas et hones-
 tas uestes et no sordidas quia ex
 hoc animus letatur et confor-
 tat et dilatur virtus splendoris
 vite. Deiu q' fricabis dentes cum
 corticibus arboru annais. calidi
 et sici sapis. Nam mūdat den-
 tes et os et aliq' facit flegma
 et disseit lingua. clausit locu-
 tionē et comedendi excitat desi-
 deriu. Deiu subfumigationibz
 subfumigabis pti tpe q' gruis

quia hoc valde proficuum est Apit
ent clausum cerebri et grossi
ora reddit collum et brachia et
pingue facit et clarificat faciem
et quicquid sensus corroborat et
uetat atque tardae facit curiam
Post hec ut vnguentis optimis
atque odoratis tempore tunc congruis quod
non nisi odoratu aia reficit et
omnis odor suavissimus tibus est et
et cum confortata et refecta fuerit
corroborabit corpus et gaude
bit cor et curret sanguis in venis
ex letitia aie que delicata est. **P**
hec accipies ex gnis aloes quod in libris
medicinalibus inuenitur. Ex ma
modi reubarbaro quatuor argen
teos quia hoc valde proficit. Sub
trahit enim flegma ab ore stomachi
et excitat calorem corporis et fugat
ventos et bonum reddit oris sa
porem. Deum sede cum amaris et
hoc cum sapientibus loque de hijs
que rationem habere videntur. Cumque
voluntas comedendi iuxta horam
consuetudinis affuerit ut modico
corporis labore mouendos corpore
equitando eundo et simile
agendo quia hoc proficuum est. Nam
frangit ventositatis ventos
apertat corpus et corroborat atque
alleuiat et calorem stomachi
incendit et stringit compa
ges et liquat residuos ac super
fluos humores et flegma et
descendit tibus super stomachum
accensum et calidum et animam ex
citatum. **N**onant enim te cibaria
et comede ex hijs quos elegeris

iuxta desiderium tuum cum pane equie
fermentato et leuato qui est proficue
fermentatus et pone de hijs que
debes pone et postpore ea que oportet
postpore verbi gratia. **S**i comedere
homo in prandio vno pulmentum mol
le molliens ventrem et aliud reti
nens secutum fuerit leuius facit di
gestum. **S**i uero retines non comedit
postea molle. **S**imiliter utrumque. **S**i
milit si homo iuxta in vna come
stione plura pulmenta mollia
que cito digeri possint oportet ut
precedat aliud retines in profun
do stomachi quod profunditas stoma
chi calidior et fortior est ad mole
dum eo quod sunt in eo partes carnis que
gmyra et vicina est epati. **E**x
cuius calore tibi coquitur et debes
erigere manum et cessare a comestio
ne donec ad hec voluntas et
desiderium remanserit comedendi
quia superfluitate tibi angus
tratur pectus et animus et re
manet tibus in profundo sto
machi. **S**imiliter de the animam
tuam a potatione aqua super tibus
donec tibi in consuetudine veni
ant quia potatio aqua super tibus
infrigidat stomachum et extin
guat ignem voluntatis et con
fundit tibus et generat impedi
mentum. **S**i multum bibit quo
nichil corpori deterius est. **Q**
si non potest fieri quin aqua bibat
et necesse fuerit propter tempus seu
propter nimium calorem stomachi
aut ciborum aqua bibatur mo
dica et bene frigida et cum refec
tus fueris incede super stramen

ta subalia atq; mollia. Deim dormi
 tempate et dormi vna hora sup la
 tus dextru. deim reuertē ad sinistr
 et sup eū p̄ficē dorminonē. et stias
 q̄ dormino an̄ p̄ndiū manlentū
 reddit corpus. et exatit eius hū
 ditatē. Post refectionē at̄ dormi
 tio refiat et implet et caue. itex
 ne comedas donec c̄tissime stochū
 esse vacuū atq; purganū a p̄mo
 cibo. et h̄ cognostes p̄ desiderium
 t̄ cū comedendi habē cepeis volū
 tatē et p̄ subtilitatē saluē ad os
 decurrentis. q̄a si q̄s cibū sup̄seit
 absq; corpis n̄itate. sine come
 dendi desiderio sup̄seit eū iuēiet
 calorē stomachi uelut ignē ac
 censū. Et cū cepeis h̄re desiderū
 comedendi debes statū comedere
 q̄a nisi cito comedēis statū im
 plebitur stomachus pessimis
 humoribus quos subtrahit de
 sup̄fluitatibus corpis et cōtur
 babit cerebrū uapoe pessimo et
 cū postea affueit cibis fit tepidū
 et nō p̄dest corpori. ¶ **Qua**
 equidē sūt tempa annū. q̄ sic disti
 gnūtur. A medio martij. usq; ad
 mediū iunij. ver habeatur. ¶
 A medio iunij usq; ad mediū
 septembris. estas ḡputet. ¶ A me
 dio at̄ septēbris usq; ad mediū
 decembris. autūpnus n̄metur.
 ¶ A medio siquidē decembris usq;
 ad mediū martij. vbi. ver ma
 pit. h̄temp̄s finitur. **De Tempoe**

Oebes ergo sollinte. **vers**
 custodite quatuor anni tēp̄a
 q̄a ver ē tempus calidū et hūidū
 tempatū et aeri simile et exatit

in eo sanguis et prodest i eo oē
 qd̄ fuerit equalis ḡplexionis. i te
 patū ut sūt gallinarū pulli et tor
 nices et oua nō sup̄flua. s̄ usq; ad
 sex et lactuce agrestes et lac capra
 rū. Nullū etiā tempus illo meli9
 est nec utilius ad minutionē et
 prodest in eo motus corpis. solutio
 ventris usus balnei ac sudois et
 potiones et spēs ad digerendū. i
 purgatoia et qd̄q; erroris medine
 ex mauria videlicet l̄ digestionē seu
 minutionē accideit. hoc tempus
 habilitate sua restauit. **De Tem**

Hinc sequit̄ estiuū. **poze estiuo**
 tempus. calidū s̄ et siccū in
 quo excitatur colēa rubea. Ab estu
 q̄ et potatione et a nimia saturi
 tate. ne extinguat̄ calor. Et come
 dat̄ in eo qd̄q; frigidū fuerit ut tan
 nes vituli cū aceto et curbite. i
 pulli sagman ex farina ordeacen
 ex fructu q̄ acri s̄apois est et mala
 acia et malagranata similiter
 acia. Qui at̄ matrimonio copulati
 sūt. copulā parte petāt et absti
 neatur ab oī minutioē nisi n̄ta
 tas fuerit. et motus corpis et bal
 nea habeant̄ p̄ce. **De Autūpno**

Sequit̄ Autūpnus. tempus f
 gidū ac siccū. in quo colēa
 nigra consurgit. Oportet ut i eo
 sumatur qd̄q; ex cibis fuerit cali
 de hūidēq; complexionis ut sint
 pulli et agni uueq; dulces. vetus
 vinū atq; subtile et. Abstineat̄
 at̄ ab oī qd̄ genēat colerā nigra
 motus corpis plus expedit quā
 in estate. balnea q̄ et purgatoia
 licite sumi p̄nt. **De Tpe h̄eli**

et oz̄tūē in eo ab oī qd̄ fuerit calide
 et sicte ḡplexionis quo exatit colēa
 rubea.

110

// coctū.

Post hec sequitur hyemale tempus
frigidum atque humidum in quo obser-
uatione redire oportet ad cibos et
ad medicinas calidas, ut sunt pulli
colabaz et arictina caro et assam-
re et vniuersa pigmenta calida si-
cutis que et nucis et vinum rubeum opti-
mum. Et sumantur electuaria cali-
da. Abstineatur autem a solutione ve-
tris, atque diminutione sanguinis nisi
magna necessitas coegerit. Et tunc o-
portet mutare aere et calefaci et un-
ctio corpore cum unguentis op-
timis. Nec impedit in hoc tempe-
motus corporis cum unguentis cali-
dis. Caue ergo o alexander et
custodi hoc pretiosum exemplum. Omnia
autem custodia calore nature serua-
qui quoad in homine pseuenuerit
tempus et humiditas mensura
non excedat, reficiat ei ex eadem calor
naturalis tunc vita et salus indubitanter
creditur permanere. Nam duobus
modis homo inueteatur ac deficiat
uno scilicet naturali ac debito que ex sic-
citate prouenit in homine, et vincens
ipsum corpus destruit, et alio ac-
cidentaliter ex infirmitatibus et tu-
ris pessimis. Impinguat ergo
corpus et humectat quies et secu-
ritas et esus ciborum dulcium et po-
tatio lactis dulcis et calidi po-
tatio vini dulcis et dormitio pro
comestione, in locis humidis et
frigidis et ingressus balneorum
aquarum dulcium et sedere in illis mo-
dicum, ne accipiat balneum ex humi-
ditate corporis, si magis corpus
ex humiditate balnei recipiat. Et
odorificentur herbe odorifere vel ipsa

quod boni odoris fuerit vnicuique tamen
queit temperant et huius maxime in estate
ut sunt rose ac viole. Exerceatur
autem vomitus semel in vno quocumque
mense et maxime in estate quia
vomitus lauat stomachum et pun-
gat eum ab humoribus pessimis ac
putridis et cum pauci fuerint humo-
res in stomacho confortabitur calor
ad digerendum et implebitur cor-
pus et rigabitur humiditate et
pinguedine. Ab eo autem melius ac
utilius si cum hac dispositione con-
tingatur ei huius gaudium et letitia
rationalem, spemque et fiduciam
sua implere libros delectabiles
audire et legere, cantus delectabi-
les audire, et cum dilectissimis con-
uersari. Contra si siccum corpus
ac debilitat, comedere nimis, mo-
dicum ultra mensuram, plurimum
laborare, frequentem ad sole stare,
ex mensura ambulare, dormire
ante prandium et hoc lecto diuissio,
balneum in aquis sulphureis et
cibos saluos et acetosos frigidos
siccosque comedere et multum vinum
vetus ac corruptum bibere, multum
que digere, et sanguinem multum
minuere, et in venere mensuram
excedere mentem sollicitam metue, co-
gitationes pessimas ac tristes fre-
quent huius. Hec omnia debilitant cor-
pus et siccant. **Explicit capitulum 22°**
Sequitur tractatus de vitiis et aetate hominis
Prima etas est infantia
Infans natus omnium animalium
nascentium debilitate exre-
dit. Et hoc ut dicitur est quia
de sanguine menstruo nutritus

No

l'incorog

E. Currit pullus oim egrediens
 capit cibū et matrē sequitur
Sic et quadrupedū fetus. **Sz**
 ut utamur voce dñi deambu-
 lantis in paradiso. ad auram
 post meridiē. cū iquit. **Adam** ubi
 es. ubi tu et filij tui. et heu qdē
 qui in tantas et tales miseras
 talesq; eripnas p te deiecti su-
 mus. **Sz** reueā scdm **augustinū**
 felix ade patrē et nr̄m. qd xpi mor-
 te delectum ē. **Art.** dentes puēoz ī
 capiūt oriri septimo mense et h̄ ma-
 gis lacte calido puei nō pnt vigi-
 lae et qnto plus crescit tanto plus
 possūt. Infancia p̄inde puei dicit̄
 illa etas in q̄ nō loquit̄. Infans eī
 dicit̄ quasi non fans. hec etas se ex-
 tendit usq; dū loq̄ possit. hec retēis
 etatibus purior quia nec ore con-
 trahit corruptelam **Scda Etas puei.**

No

Pueria etas est a tēpe quo
 loqui incipit puer. Notādū
 at̄ q̄ puei qui tardius ire incipiūt
 maturius loquūt̄. Non loquit̄ at̄
 donec fonticulus ille qui ē in occi-
 pite capitis sup̄ frontē desicretur
 et testa capitis conthit̄ in solidū
 P̄inde ut d̄ **arz.** v̄tutē discernē
 di l̄ idānandi solus hō h̄ et hoc
 patet ī pueo. h̄ eī puer signū et
 semē v̄tutis sequētis. q̄tius p̄mo
 nō disseāt in discernendis rebus
 aīa puei et aīa aīal. **Sz** natum
 gradit̄ paulatī q̄h̄ aīam et aīnū
 informat̄ sensus scdm spēs oīfas
 foris et intus aīe p̄ memoriā re-
 p̄ntatis et impressas formē In q̄n
 q̄ aīis ut d̄ **arz.** crescit puer sta-
 ture sue medietatē. In residuo at̄

eū sui reliquā medietatē. hec etas
 puerilis extendit. usq; ad q̄ntū de-
 cimū annū. et dicit̄ puer a p̄m̄
 te q̄ in paucissimis pueis manet.
 usq; ad statutū t̄m̄nū pueilis eū
 malicia eī supercrescit naturam
 in talibus. **Terna Etas Adolescēti**

Adolescentia etas tertia ē q̄
 a q̄rto decio āno incipit. h̄c
 habilis hō fit ad gnationē et sei-
 nale ī eo v̄tutē natūā q̄fortat
 Quartodecimo āno pauca gnare vi-
 dent̄. Sextodecimo āno plūmū
 Et heu h̄c frena laxant̄ luxurie
 et libido dñata corpōibus exhan-
 rit v̄tutes nales in misēis et tā
 cita sanguinōe debilitat ut cū ro-
 bur corpis. animiq; h̄c deberēt
 iam membris omnibus dissoluti
 effeminati potius dicendi sunt
 quā s̄m v̄bulū v̄ri virtutis
 v̄n̄ consultū esset auq; prudētī
 gnubia. fluxūq; libidie differre
 usq; ad ānos xxij. Tūc eī p̄ferti
 membroz nerui et ossū ligamē-
 ta ī homie confortant̄. cessatq; ī
 longitudinē statūā corpis cresce.
 hec etas currit usq; ad tricesimū q̄n-
 tū ānū et inde incipit robur. **Qta Etas robur**

Robur etas q̄rta ē. et h̄a tri-
 cesimo q̄nto āno incipit. huic
 enī p̄fctē statūē robur ī longitu-
 dine et latitudie accipit homo.
 h̄c paululū in homie libidine.
 modēata ad alia nalis fortitudi-
 nis exercitia membra disponit
 et dū forte fortis imitatur v̄n̄b̄
 se p̄ferre. se gestiens ostendit in
 emulos et omis cōtētōnib̄ et rixis
 Ita etas inuidie ac supbie sub-

hic subiaceret vicis odijis ac se-
ditionibus aguntur. Hec etas au-
rit usq; ad quinquagesimū annū
et inde incipit senū. **Quinta Etas se.**

Senectus etas quinta est. et hī in-
cipit a quinquagesimo anno.
Senectus ut dicitur az. nō est nisi pauca-
tas sanguis. vñ illi qui par hnt de
sanguine cito senescunt. Hic hō deces-
ce incipit s^m plinū. tñ viribus q̄
corpe. hec etas subiaceret vñō cupi-
ditatis et hī rō. qui se videt ad oc-
casum tendē p̄ declinū etatis et
roboris filijs qui sūt p̄ ipm vite
necia aggregando p̄uideat et sue
simul post modicū decrepitate senec-
tū. Et Notandū q̄ oīa vicia mi-
nuuntur in hoīe senectutis tempe
predente excepis cupiditate et te-
nacitate. Tūc eī et luxuria refrigerat.
et gule estus minuit. supbia ca-
dit. Sz illa duo nūc p̄mū regnāe
vident. in sene. etiā si ante con-
vrs pulsaver. Hec etas currit s^m
modernos usq; ad septuagesimū
annū. s^m antiqs uēo usq; ad octoge-
simū annū. **Sexta Etas decrepita**

Decrepita etas sexta ē. et hēc
cipit a septuagesimo anno
Decrepita at dicit. quia ex tūc mi-
noratur hō et decesat vigōe sensū
et ingenij. sicut paulo an̄ t̄ anno
quingagesimo usq; ad septuagesi-
mū viribus et corpe decreuerat
Est at etas ista subdita tenacita-
ti et auaritie et hec rō. Quia la-
borare se ulterius posse despat. ea
q̄ iā in futuris necessitatibus ag-
gregauit quasi cotidie minorā-
da et nō reamulanda conseruat

vñ dicit in psalmo. Anni iqt̄ nostri
sicut arcinea meditantur. Et qd̄
hoc s̄z qd̄ dies ānoz mōz ī septua-
ginta ānis supple. et qd̄ nō sūt dies
lucra s̄z dies dispendij. Quae sub-
iūgit. Si at̄ in potentatib; octogi-
ta anni et amplij eoz labor et
dolor. q̄ dicit. Et tūc nō eī temp;
lucra s̄z oīz. Hec etas currit usq;
ad mortē et ulc nō protendit vita
mortalis. s̄z illa expectat̄ ultima
resurgētū q̄ sine ulla necite sempi-
terna vigebit. **Septima Etas**

Mors quid p̄uatio vice ē sicut
et tenebre p̄uatio lucis. Vita
calida et humida ē. et hī est septua-
etas. mors. mors uēo sicut et fri-
gida. vñ sicut videm; q̄ calor ig-
neus nutrit se ī humido vinctuo-
so. sic calor viuificans vitā. et si-
cut calor igneus extinguit nūc p̄
suffocationē. nūc p̄ exaltationē.
aliquā etiā p̄t̄ defm̄ humidi v̄ctu-
osi. sic calor viuificans ī animā
mortalī. Et nōndū q̄ az. d̄. Dif-
ficilimū int̄ vitā et er; p̄uatiōez
mediū inēre. Si hoīem videis
subito ī cadendo. l̄ ī claudendo a-
euertendo oculos ad subitaneā
mortē disponi. autē ei statū ma-
de cutello sicut solet fieri ouibus
Si uēo locus l̄ temp; illi venam
minuas medianā. Talis eī amō
mors frequent̄ ex repletionē sub-
ita et astentionē humor; q̄ rōgre-
gantur circa cor. et aīal suffocāt
improise. Mors t̄minus est
oīm aīantiū hntū spm̄ vite
sue ī reptilibus. q̄ vegetabilem
tū spm̄ hnt. siue ī hoībus q̄ rō

nalem animam. sup vegetabile accē
 perit. S; vegetabilis trāsit cū cor
 pōe. rationalis uēo iussu creatoris
 siue ad penā siue ad gloriā pro vi
 te meritis a malis siue a bonis mīstr
 āgelis fert. Neq; eī s; m hēricos qd
 dā mori dicenda ē aiā rōnalis que
 s; m ar sola diuina ē. r a deo crea
 ta. Inspiraui eī deus i facie hoīs
 spiraculū vite et fuis ē i aiām vi
 uente. Sp̄s quid vite fuit nō ille
 que aīalibus dedit. hic ē eī tem
 palis. s; sp̄m vite singlē dēū fuit
 ut illā intelligam; q nō h; tēū
 nū mortis. Expliat Athonomia
Inapit liber 29 de aiā. et ei; vti
lib; naturalib; s; dēū bñm Au

No
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Alima simplex ē
 et iōposita ut d
 bñs Aug. Neq;
 duas aiās dicim;
 i vno hoīe. vnam
 aiāle qua aiētur
 corpus et iūmixta sit sanguini et
 alterā spūale q rōne amūstret
 s; dicim; vnā eandē esse aiām in
 hoīe que et corpus sua societate
 viuificet et semetipām sua rōne
 disponat hñs in se libertatē ar
 bitri; ut i sua s;stantia eligat
 cogitaciōē qd vlt. Et qdē solā ho
 miū hē credim; aiām substā
 tuam que exuta corpe viuut et
 sensus suos atq; iūgenia vūa
 riter tenet. nec cū corpe morit
 neq; p; modicū interuallū qā
 substāntialit; viuut. Aiāliū uēo
 substātie nō st. s; cū carne car
 nis viuacitate nascit; et cū car

nis interitu finiūtur et iō nec
 matione reguntur s; ad oīa nē
 incitamenta ducunt. P;inde
 aiās hoīm nō esse ab iūcio incē
 cetās intellectuales natūms
 dicim; nec simul rōas sicut
 origenes finxit. neq; vntū cū
 corporibus seminant; sicut aliq;
 latinoz p;suptores affirmat; q;
 nē q; sequentia seruente. s; dicit;
 corpus tantū p; rōnūq; copulā
 seminari. Creationē vēo aiē
 solū creatorē dñū nosce. dei uō
 iudicio coagulā i vūua et co
 pingi atq; formāi ac formatōiā
 corpe aiām creari et iūfundi ut
 viuat hō i vteō ex aiā q;stans
 et corpe et egrediat; viuus ex
 vteō plenus hūana s;biā. Itaq;
 in duabus substāntiis q;stat
 homo Aiā tñ et carne. Aiā cū
 rōe sua et carne. cū sensibus suis
 quos tñ sensus absq; aiē sōne
 tate nō mouet caro. Aiā uero
 et sine carne. rationale suū te
 net. Non ē terci; in s;biā hoīs.
 spūs. s; spūs ipā ē aiā pro spūā
 li nā. l; pro eo qd; spirat i corpe
 spūs appellat;. Aiā uēo ex eo vo
 catur q; ad viuendū l; viuifi
 candū animet corpus. hēc
 Aug. d; in libro de diffinitio
 nibus recte fidei. Itē in libro
 de aiā et spū sequuntur ista.
 Anim; est s;biā quedā rōnis
 p;iceps. regendo corpi ato
 modata. Animus sapiā illust
 tus et suū p;ncipiū respicit. et
 semetipm; cognoscit. et q; sit
 inderoz ut ext; se q;rat qd; in

seipō possit iuēire intelligit Corpore
is vō passionibus consopim et per
sensibiles foīs ext se abducty obli
tus ē qd fuit Cū uō ab hac distrac
tione p puā intelligentiā ascēdēs
ī vnū se colligit rōnalis d. Ratio
siquidē ē cū aspectus quo se p se ve
rū intuet. **R**ationatio ē rōis īquisi
tio quāe illa opus ē ad vivendū illa
ad inquirendū. **A**nimus īuisibilis ē
Nex et alie īuisibilia cernē poss
Visibilia corpus videt. īuisibilia
p se. et in eose videt. qd īuisibile
se esse videt. Videtur tū ī corpōe
p corpus sicut sensus ī hā manet.
et p litterā videtur aliqō corpōis do
minator rector habitator. videt
se p se. p seipm. semetipm videt.
Non queit auxiliū corporaliū oca
lor. pmo uēo ab oībus corporeis
sensibus tāq impedientibus et
pstrepenibus abstrahit. se ad se
ut videat. se in se. ut noueit se
apud se. et cū vlt cognoscē deum
eueat se sup mentis aciem. **N**ō
ē tale aliqd deus ē. qualis est
animus. nō tū videt nisi aīo pō.
nec ita videt ut aīmus pō. **I**n d
mutabilis quidē ueitas ē sū defū
sbe non talis ē aīm. s̄ defiat et
pfiat. nouit et ignorat meminit
et obliuiscit. modo vlt. nō nō
vlt. **I**pē siquidē est eius patria et
habitatio ad cuius similitudiez
factus ē. **Q**uisqō ergo se talem
reddi desiderat. qualis a deo
fūis est. r̄ simile deo. redeat ad se.
et stet in se. et sic ī semetipm ap
semetipm. queat et videat. vnde
q̄stat homo et ex qua pte sui sit

factus ad ymaginē dei. **E**x dua
bus substantijs q̄stat hō. constat
aīa tū et carne. **A**īa cū rōe. carne
cū sensibus suis. q̄s tū sensus nō
mouet carō absq aīe societate
Aīa uēo rōnale suū tenet cū car
ne. **E**st quid rōnalis. q̄cupisabil
īuisibilis. **P**er rōnabilitatem
habilis illuminat ad aliqd q̄
noscendū. infra se et sup se. et in
se et iux se. **C**ognoscat suū deum
sup se. se in se. **A**ngelū iux se. et
qd qd celi ambitu cōtine? inf se.
Per q̄cupisabilitatē et īuisibili
tatē habilis ē affici ad aliqd ap
petendū. l̄ fugiendū. amandū
l̄ odiendū. et id de rōnabilitate
oīs sensus aīe orit. et de alijs oīs
affiis. **A**ffis autē quadripartit
est. dū de eo qd amamus īā gau
demus. l̄ gaudendū sp̄am. **E**t de
eo qd odimus īā dolemus l̄ dolen
dū metumus et ob hoc se de rō
cupisabilitate gaudiū et spes.
et de īuisibilitate dolor et met
orunt. **Q**ui quidē q̄tuor affiis
aīe. oīm sūt vicioz atq vntū
q̄i quedā p̄cipalia et rōnis ma
teia. **A**ffis siquidē oī opī l̄ cor
pori nomen impōit. **E**t q̄m
virtus ē habitus mentis b̄n cōpo
site. q̄ponendi et īstituenti atq
ordinandi sūt animi affiis.
Ad id qd debent et quō debent
ut ī vtutes profice possint. **A**lio
q̄i ī vicia facile defluūt sensus
Sensus vng ē ī aīa et q̄ ipā l̄
ipm et cū corpus rō sit corporeus
dicat cū intq nō sit nisi vnus. **D**e
rūptū p̄p̄ varia exercitia variat

et vaie nūcipatur. **Dicit** naq; sp⁹
 ymaginatio. **id.** intelligis. itellige
 cia et h⁹ oia i aia nichil aliud sunt
 q⁹ ipa aie et alie int se ppetentes
 sūt p⁹ vaia exercitia s⁹ vna essen
 tia rōnalis et vna aia. **P**ucta
 tes quide diūse sūt s⁹ essentia vna
 s⁹ m exercitia multa sūt. s⁹ m essentia
 uēo vnu i aia qd et ipa. **S**icut mū
 dus iste visibilis qnq; p⁹ta quadā
 distinctioe ē or⁹ **d**inatus s⁹ aqua
 acre firmamēto **i**po q⁹ supmo
 celo qd empiri **u**m vocat. sic
 aie i mūdo sui corpis pegrinanti
 qnq; progressus ad sapiam sūt. **S**e
 sus. **f** ymaginatio. **id.** intelligis.
 et intelligentia **Q**uāq; etenū p⁹ff
 sionibus ratiōnabilitas exeretetur
 ad sapiam. et quatuor ad taitate
 affectibus q⁹tes istis **u** pgressioib⁹
 in semetipa proficiens aia sensu
 et affū q⁹ intei⁹ i quibusdā pedib⁹
 qd spū viuit. spū ambulat usq; ad
 cherubin et scaphin **r** usq; ad plē
 tudine sūe et regnū hēbit tūtatē
 p exercitiū vniū quoz facultates hē
 bit p natūā. et hos pgressus nōib⁹
 et ordinib⁹ angeloz opamē prude
 ti lōri relinquo. facile siqdē est ei
 si sciat aptae sensus q⁹ prius nū
 tius ē aie. ē angelis qui nūc⁹ vo
 cantur. ymaginationē archange
 lis odiū mūdi virtutib⁹ odiū sui
 potestantibus. rōem pūcipatibus.
 amorē p⁹mi dñationib⁹ inteller
 tū. thronis intelligentiā cherubin.
 amorē dei scaphin. **A**nima ad
 similitudine totius sapiē frā om
 i se similitudine gerit. **p**n aphō
 diffinita ē omī similitudo. h⁹ i se

quidā vires quibus oia apprehendit
 siue inuestigat et oibus similis ex
 istit cū sit vna similis tē p s⁹m.
 aq; p ymaginationē. aeri p rōnē.
 firmamento p intellctū. celoz celo
 p intelligentiā. silis lapidib⁹ p esse
 tiā. arboribus p vitā. aialibus p
 s⁹m et ymaginationē. hōib⁹ per
 rōem. Angelis p intellctū. deo p in
 telligentia. **E**t sicut deus ē ab oib⁹
 captabilis et pūcipabilis. sicut
 aia **o**im capax ē dū aiat corp⁹
 aia ex eo dca est. q⁹ ad viuendum
 aiat corpus. hoc est viuificet **S**
 Spiritus ipa est aia pro spūali
 nā. l⁹ pro eo q⁹ spūret. i corpe ap
 pellatus ē spūs. **A**ia et spūs idē
 sūt. i hōie. spūs aia aliud notet. ad
 spūs. **S**ps naq; ad sbām d⁹ et aia
 ad viuificationē. eadē ē essentia
 s⁹ ppetas diuersa. nā vnus et idē
 spūs ad seipm d⁹ spūs et ad corp⁹
 aia. **S**pūs est ignitū ē rōe p⁹ditā
 sbā rōnalis. **A**ia ignitū ē. vita cor
 pois ē. de q⁹ dmi ē. **C**ui p⁹dicat ai
 mā suā saluā faciet eam qd est di
 cē quisq; p⁹ deū hāt vitā q⁹ nūc
 corpis viuificatioe ex aia tempōā
 licet mōrlis qstat. libent⁹ desperit.
 in futūo eandē corpōis nō solum
 sūe. vitā etnā et imortale recipi
 et. huāna aia. qā in corpe h⁹ esse et
 ex corpus aia p⁹ et spūs vocatū p⁹
 nō due aie sensualis et rōnalis.
 altea q⁹ hō viuat. et altēn q⁹ ut q⁹
 dam putat sapiat. s⁹ vna eademz
 aia et isemetipa viuit p inteller
 tū et corpōi vitā prebet p sensū
Duplex ē quide vita aie. **A**lia qd
 qua viuit i carne. et alia q⁹ viuit

l⁹
 tū

p⁹ditā

In deo. duo siquid in homine sunt. scilicet
vnus interior. et alius exterior. et
vtrique bonum suum habet in quo reficitur.
Sensus interior reficitur in contemplatione
diuinitatis. Sensus exterior in con-
templatione humanitatis. **P**ropterea et deus
homo factus est. ut totum hominem in se be-
atificaret et tota querensio hominis es-
set ad ipsum. et tota dilectio esset in
illo cum assensu carnis viret per
carnem et a spiritu mentis per contemplatio-
nem diuinitatis. **H**ic erant totum
bonum hominis ut siue ingrederetur
siue egredetur pascua in suo facto-
re inueniret. pascua foris in carne
saluatoris. pascua intus in carne facta
in diuinitate creatoris. **S**piri-
tus multis modis dicitur. dicitur
namque spiritus. deus et aer iste et flammam
aeris qui a corde receptus. et in
per totum corpus emissus mortalium
vitam natio continet. iste tamen spiritus. vi-
te. anima dicitur non propter quod aereis varie-
tate dissoluitur. **D**icitur spiritus. anima siue
hominis siue corporis percipit. dicitur spiritus
mens rationalis ubi est quidam canon
lus anime ad quam pertinet ymaginatio
cognitio. **O**culus anime est mens ab omni
labe corporis pura. mentis aspectus
est ratio. **I**ntellectus visio est. tria habet
omni anime natura scilicet et ut sanos oculos
habeat. ut aspiciat. ut videat. **S**an-
nos oculos habet cum a mortalium cu-
piditatibus est purgata atque
remota. **A**spicit cum in dei lumi-
ne contemplationis oculos figit.
Vidit cum in contemplatione con-
spicit quanta sunt gaudia quanta
letitia. quanta serenitas quanta iocun-
ditas. **S**anctus facit illam senten-

tiam. **A**spectus rationis. visio beatitudinis. **C**um
et ab omni fere fuerit libera manibus di-
luta tunc se denique in seipsum libenter
sine tenet et nichil sibi metuit
aut vlla culpa sua quod angitur
et tunc ingenti quadam et incredi-
bili fiducia pergit in deum et in ipsam
contemplationis veritatem. **A**spectus
siquid tamen sequitur ipsam visio dei quod
est finis aspectus sicut anima purus factus
natur. sanam **I**ntroducta reficitur. **S**piritus etiam est
quodam vis anime mente inferior ubi
corporaliu rerum similitudines expri-
muntur. neque ipse spiritus corpus est. sed
corporei similis. quod et spiritu videntur
non sunt corporalia sed corporibus si-
milis. **F**acies quid hominis nobis foris
sensu est nota et in memoria habet ymaginem
sua incorporeale quod si corporei si-
militudo. **M**undi quorum istius mirabilis
pulchritudo et nobis foris primo est.
et in memoria nostra habet ymaginem
sua incorporeale. quod si corporei simile
ad quam iurimus cum clausis oculis
eas cogitamus quod et ad corporis spiritum
aliquod corpus in loco hoc est. ad ad
anciem similitudo corporis in memo-
ria et quod est intentio voluntatis ad
corpus visum visionem copulanda.
habet est eadem intentio voluntatis ad co-
pulanda ymaginem corporis quod est in
memoria et visione cogitantis
Quia spiritus dicitur factus ad ymaginem
et similitudinem dei in quo est cog-
nitio veritatis et amor virtutis.
Ymago siquid est in cognitione.
Similitudo in dilectione. ymago
quod rationalis. similitudo quod spiritua-
lis. **H**erere siquid veritati nulla

no

no

dei

no

no

incomposita sba. q. iduale nrm i quo
 ronamur intelligimus et sapi
 mus. spm dicimus. Huc at spm
 aplis mente vocat ubi ait. Re
 novanu spu mentis vie. i. mete.
 nichil ei aliud e sps mentis. qua
 mens. sicut corpus carnis no est
 aliud q. caro. Sensus ea vis aie
 est. q. reru corporeaz. corporeas p
 cipit formas pteses. **Imaginatio**
 ea vis aie e. q. reru corporeaz cor
 poreas recipit formas. s. absentes.
 Sensus at fors in matia papit.
 Imaginatio ex matiam. et ea vis
 q. exteius formata e sensus dicit.
 Eude usq. ad itumil mducta yma
 ginatio vocatur. Imaginatio
 naq. de sensu orit. et s. eis diu
 sitates ipisq. variationes. mul
 ta videt aia carnalib. oculis.
 multa ena fantastica ymagina
 tioe cocipit. et ubiq. q. distendit
 mouet. exigit. et fluctuue videt
 no a se egredies. s. isemetipa tag
 i magno paires spatio. puagar
 no erit ad illa s. tttatibus suis illa
 sibi repntat. **Habet siqde in se. q.**
 quanda latitudine. longitudine
 et altitudine. **Ma p. caitate oes**
 sibi fideles et papue deu. oplet.
 Per meditatione reru unuer
 sa q. a pncipio mudi. usq. ad fine
 deus ppt. mram salute opaty est.
 meditat. Per q. contemplationem
 q. sursu st. celestia. contemplatue
Hatio ea vis aie e. q. reru cor
 poreaz naturas. formas. differen
 tias. ppa et accidentia papit.
 oia incorporea s. no ex corpora
 nisi rone subsistencia. **Abstrahit**

l. 70

no

eni a corporib. q. fundit in corpori
 bus no actione s. consideratione
 Natura naq. ipsius corpus s. qua
 de corpus. corpus e. nulla utiq. cor
 pus est. **Intellectus** ea vis aie e.
 q. inuisibilia papit. sicut angelos
 demones. et aias et oem spm creatu
Intelligentia ea vis aie est. q. ime
 diate supponit deo. cernit siqden
 ipm s. m. veru. et ue. inq. muta
 bile. **Sic aia sensu papit** corpora
 ymaginatioe corporu similitudies.
 rone corporu naturas. **Intellectu**
 spm creatu. **Intelligentia** spm in
 creatu. et q. sensus papit. **Yma**
 ginatio representat. cogitatio fort.
Ingeniu uestigat. ro. indicat. me
 moria seruat. intelligentia cop
 hendit. et ad meditatione siue co
 teplatione adducit. **Ingenium**
 ea vis aie est. siue intentio q. se ex
 tendit aia. et exercet ad incognitoru
 gnitione. **Ingeniu** ergo exquirat
 ignota. ro. discernit iuenta. med
 tra recondit iudicata. et offert ad
 iudicanda. **Sic fit ascensus** ab in
 feioribus ad superora et yma a
 s. m. dependent. **Est itaq. i rone**
 q. ad ad supra et celestia intendes
 et id dicit supra. et e. q. ad ad man
 sitoria et caduca respicies et id vo
 tur prudentia. **Hec duo ex rone**
 sut. et i rone assistit. et diuidit se
 ro. in duo. sursu et deorsu. **Sursu**
 in sapiam. **Deorsu** i prudentiam
Sensus unatur exteius qua
 oculus carnis q.uis ex na. habeat
 facultate. nuq. tamen p. se. q. se q. t.
 visione. nec auris auditu. nisi
 bnficio exteioris lucis et soni. **Yma**

z

gnatio iuuat' in teius q̄a ex sensibili
 bus conapit. **R**atio iuuat' in teius
 q̄a spūs rōnis ex dono creatiois ha
 bilis ad agnoscendū uerū. et dilige
 dū bonū nisi in dio in teioris lucis fu
 erit p̄fusus et caloe suatensius nūq̄
 gsequetur sapiē seu caritatis affcū
Intellāis et **I**ntelligētia iuuat' superi
 q̄a deus et ignis: lux ē. lux ergo splē
 dore emittēs ex se quā retinet i se il
 lūat' intelligentiā ad cognitiōem
 ueritatis. **I**gnis uero de se calore emit
 tens s̄ nō amittēs i flāmat' affectū
 ad amore uirtutis. et sicut solē nō vi
 det oculus nisi in lumie solis. sic ue
 rū ac diuinū nō potest' intelligē
 tiā uidē nisi i p̄i lumie. **Q**uē iat'
 p̄phā. **I**n lumie tuo uidebimus lu
 men. **C**ū ei mōde hoc. inducit imor
 litatē. et corruptibile hoc inducit
 icorruptionē. tūc mente p̄ter et
 corpe spūales effcī s̄ modulu
 nīm. p̄ mētis illūationē oīa scē
 mus. et p̄ corpis icorruptibilis le
 uitatē ubiq̄ esse potēim'. **V**olabi
 mēte p̄ gteplatioē. **V**olabi corpe
 cū sensus nī corpe uertentur
 i rōnē. rō in intellectu **I**ntellctū
 itelligētia. **I**ntelligētia i deū mū
 bit'. **E**rueda ergo s̄ inf rōnē. q̄d
 iux rōnē. **I**nsta rōnē sūt. q̄ sensu
 p̄cipim' sicut durū et mollia et
 calida et frigida. candida et nig
Iuxta rōnē et p̄uā rōi q̄ rōe p̄cipi
 mus sicut q̄moda et icōmoda uerū
 et falsa. iuxta et iuxta. **R**atio siq̄
 ē quidā aī motus sensū mentis ac
 es uerū de falsis distinguēs. **S**u
 pra rōnē s̄. q̄ sensū docet. n' rō p̄
 suadet sicut diuina reuelatione

lumen

q̄dā sup rōnē

q̄phendit' aut sc̄ptūar' auctōitate
 credūtur. sic deū i una subā tri
 nū. et i trib' p̄sonis subāliter
 unū. **D**eus siq̄ ē uerū unūsi
 tas. ita q̄ nulla singulor'. et rō
 motib' rōnis nō subiacet q̄a rō
 nō ē nisi de re aliq̄. **A**nima ē
 spūs itellctualis rōnis sēp̄uēs et
 semp i motu. bone maleq̄ volū
 tatis capax s̄ benignitatē sui
 creatois. atq̄ s̄ op̄is sui effcū
 uariis nūcipat' nomibus. **D**icit
 et aīa. dū uergetat. **S**ūs dū cōtēpla
 sensus dū sentit. aīmus dū sapit.
 dū itelligit mēs. dū discernit rō.
 dū recordat' memoria. dū uult. **V**o
 luntas. **I**sta tū nō diffcī i subā
 q̄ad mō i nōibus. q̄m oīa ista.
 una aīa ē. **P**ropetates q̄d diuise.
 s̄ essentia una. **I**n spū tū et aīa
 p̄t esse differētia. q̄m oīs aīa p̄s
 ē. s̄ nō oīs spūs aīa. **A**īe duplites
 ationēs sūt. **A**lio et cōsilio erigi
 ad deū. atq̄ alio iclīnat' ad carnē
Indīnat' at sic. aīcī subālis et iu
 sibilis uideri nō p̄t. s̄ p̄ potētiās
 suas. se ostendit et extendit. **P**
 ḡcupisabilitatē nāq̄ appetit. p̄
 irasibilitatē cōtēp̄nit. p̄ rōnabi
 litatē inf utruq̄ discernit. **T**ota
 aīe essentia i hīs potētiās suis
 ḡsistit. nec p̄ p̄tes diuidit' cū sit
 simplex et idiuīdua et si aliq̄ p̄
 tes h̄c dicit. rōne potētiā similitu
 dis q̄ ueritate ḡpositiois itelligēda
 ē. **S**implex subā ē aīa. n' aliud
 n' mīn' ē rō. i subā q̄ aīa s̄ una
 eadēq̄ subā. s̄ diuisas potētiās.
 diuisa sortit' uocabula. **H**as potē
 tiās h̄z anteq̄ corpoi mīscat'

rōlis

No

Naturales siqđ se ei. nra d st q ipa.
 Cota nāq; aie subā. i hys tribus
 plena pfectaq; consistit. r i rōna
 bilitate concupiscētia et insabilitate
 te quasi qđā sua trinitate et tota hec
 trinitas aie qđam aie ē vnitas et ipa
 nā. Deus est oīa sua et aīa quedā sua
 habet siquid aīa nālia et ipa omē
 Potēcie nāq; eius atq; vires idē sūt
 qđ ipa. h. accidētia et ipa nō ē. Sue
 uires ē. sue vītes nō ē. nō ē est sua
 prudētia. sua tempantia. sua iusti
 tia. Potētia aie sūt rōnabilitas
 concupiscibilitas et insabilitas. vi
 res sūt sensus ymaginatio mē
 no memoria intellūs et itellige
 tia. Potētie at pnt dīa vires et
 vires potēcie. Quibusdā affectib;
 quadā aīcia aīa corpoi cōiūgit
 sūm quā amicitia nemo carne suā
 odio h; Sociata nāq; illi illicet ei
 sonetate pgrauet ineffabili qđitōe
 diligit i. amat carere suū. et ideo
 libeā ēē nō pnt. Doloub; eius vehe
 mentē afficit formidat itēitū qđ moi
 nō pnt. Timet defm qđ p natūā nō
 pnt. Oculor speculacione depascitur
 sonoris delectat auditib; suauissi
 mus iocūdatur odorib; larga eplā
 tione reficit. et licz hys rebus nul
 latēq; ipa utat. graui tamē me
 rore affligitur si subtrahant. Hic
 etiā nō vniq; subripit iūcia gra
 ria rōni dū aīa dilēct corpoi indul
 gens remittendo locū nosit pbe
 pccō. Per sensus qđ progreditur
 aīa ad corpi mouendū et viuificā
 dū. Mouen ergo foramūā s; i hūā
 no corpe quib; sūm nālē qđ tepānā
 tfluit et effluit. oē qđ idē vegetatur

corpus et regit. Sūt etiā quedā
 vtriusq; similia corpoib; s; sūpniū
 et sps ifimū i quib; sine nāq; qđ
 sione psonali. tñ vnione facile cō
 iūgi pnt. Sūlia enī gaudēt similib;
 s; aīa quē ē sps. et carū qđ uē ē corpi
 i suis extimitant; facile et cōueni
 ent; vniū. i fantastico aīe. qđ cor
 pus nō ē. s; simile corpi et sensuali
 tate carnis qđ fere sps ē. qđ sine aīa
 fieri nō pnt. Sicut ei sūpniū aīe. i
 intelligentia siue ymaginē mēs
 s; similitudiez gēit sui superioris
 dei. Vñ et ei; susceptia ēē potuit
 et ad vnionē psonalē etiā qđ ipē
 voluit absq; ulla demutacione nē
 fuit. sic sūpniū carnis i sensualitas
 aīe gerēs similitudiez ad psonalē
 vnionē ei; essentia suscipe potest
 nec i; mirū ē. cū etiā i sensu et me
 mozia pecudis. qđā ē vnio rōna
 litatis et i appetitu volūtatis et in
 hys qđ refugit reprobatiōis. Sps nāq;
 corpore; qui uē est corpi. et sensu na
 turali. mē multa discernit et vi
 concupiscibilitatis eligit et nā ins
 tabilitatis reprobat. Hab; siquid
 corporea vita qđā gradus iax
 mentor quib; ad ymaginē sū
 me vite proficit. Primus etenī g
 dus corporee vite ē. sensificatio.
 Sedūs p sensū egredies ymagi
 tio. Tertius p ygnationē qđ receptor
 memoria. Quartus sūm sensui pas
 siones. qđā sine discretione itelli
 gentie. puidētia. i qua quidem
 qđ rōnis ymago ē et nulla rōse
 cuta vegetabili. In hys oib; cor
 poreā vita spūalem vitā imita
 primum i eo qđ sentit. Idem i eo

a b

vsicut a

quod sensu percipit. Tertio in eo quod con-
cepta retinet. Quarta in eo quod siue
in ymaginatis siue in sensibus
quandam rationis similitudinem. siue
ad appetendum siue ad fugiendum
se inflectit. Conuenientissima ad
media sunt. carnis et anime sensua-
litas. carnisque maxime ignis est.
Ad fantastici spiritus quod igneus di-
uigor. unde et quidam de animabus
loquens ait. Igneus est illis vigor
et celestis origo. Hinc sciens
carnis et anime spiritus vite et limi-
tis. **Sic et scriptum est. Fecit deus ho-**
de limo terre. et inspirauit in fa-
ciem eius spiraculum vite. datus
ei sensum et intellectum. ut per sensum.
lumen sibi sonantium unificaret. et per
intellectum regeret. et ut per intellectum itus
ingredetur et contempleretur sapien-
tiam dei. et per sensum foras egredetur
et contempleretur opera sapientie. intellectum
itius illustrauit. sensum foras deco-
rauit. ut in utroque refectione iue-
ret. ut in ad felicitatem. foras ad iocun-
ditatem. Sed quia bonum exteriorum diuinae
non potest. visus est homo ab exterioribus
ad interiora redire. ab interioribus
ad superiora ascendere. Tante siquid
dignitatis est humana conditio. ut nul-
lum bonum potest summum ei sufficere possit.
Plenum fuit miraculo quod tam diuisa
et tam diuisa ab inuicem ad inuicem
potuerunt coniungi. Nec mirum mira-
bile fuit. quod limo nostro seipsum deus
contraxit ut sibi inuicem mirum
deus et limus. tanta sublimitas.
et tanta vilitas. Nichil deo subli-
mius. nichil limo vilius. Mira-
bile fuit coniunctio prima. mirabi-

lis secunda. nec mirum mirabilis erit
tertia. cum homo et angelus et deus.
vnus est spiritus. Eodem namque bono.
bonus est homo. quo bonus est angelus.
eodemque bono. uterque bonus. si tamen
ambo idipsum eadem voluntate eodem
spiritu capiunt. Si enim tam disparate natu-
ram carnis et anime ad unam federationem
atque amicitiam deus coniungere potuit
nequaquam erit ei impossibile rationalem
spiritum. qui usque ad conformum terreni cor-
poris humiliatus est. cum eodem corpore glo-
rificato ut sit ei glorie quod fuit ei sar-
cine. Ad gloriam beatorum spirituum qui in sua
puritate persistenter exaltantur atque ad
sue glorie sublimem participationem. **Ad**
hoc siquidem sola caritate nulla natu-
tate illi creauit altissimum ut sue be-
titudinis faceret participem. Si ergo tamen gau-
diu et tantum leticia est vita ista temporalis.
quae consistat ex prima spiritus in corpore corrup-
tibili. quanta leticia et quantum gaudium
erit in vita eterna quae consistat ex prima
diuinitatis in spiritu rationali. Subiciat
ergo corpus animo. Animum deo et unum
spiritus est cum illo. Ita tamen si in humili-
tate permanserit. et gratiam sui creatu-
ris per quam exaltatus glorificandus
est agnouerit. Ex carne et anima consistit
homo et utrumque bonum suum habet in quo gaudet
et exultat. bonum anime est deus cum afflu-
entia dulcedinis sue. bonum carnis
est mundus cum affluentia iocunditatis. **hinc**
sue. Sed mundus iste exterior est. Deus
autem interior. Nichil est eo interior. Nichil
est eo potius. Interior est omni re. quia in ipso
sunt omnia. Exterior est omni re. quia ipse est
super omnia. Ab hoc ergo mundo ad deum
reuerentes et quasi ab imo ad sursum
ascendentes per nosmetipsos transire

No

No

No

No

hinc

debemus. Ascendē enī ad deum
 h̄ est intrīe ad semetipm̄ et nō
 solū ad se intrīe s̄ ineffabili qd̄ a
 mō ī intus seipm̄ trāsire Qui
 ei intrīe intrāns et intrīsem pene
 trāns seipm̄ trāscedit. ille vēaci
 ter ad deū ascendit. Ab huius ergo
 mūdi distractionib⁹ cor nrm̄ col
 ligam⁹ et ad intīa gaudia reuo
 temus et si cor nrm̄ semp̄ tenere
 nō possum⁹ saltē ab illianis cog
 itationibus et vanis r̄stringam⁹
 ut aliqn̄ ī diuine cōtēplationis lu
 mine figē valeamus. **Hec ē enim**
requies cordis nri. cū ī dei amore
 desiderū figit. **Hec ē vici cordis ē**
nri cū deū suū cōtēplatur et ipa sua
cōtēplatiōe suauit̄ reficit et dulcē
ē illi. semp̄ ad cōsidendam qd̄ ad a
mandū et laudandū semp̄ ē sua
ue. Nichil ei ad beatū vitā p̄stam
tius videtur quā uelud clausis an
nalibus sensibus ex carne mun
dūq̄ effm̄. quēpiam intrā semetip̄
conuertit. alienūq̄ affm̄ a mortā
liū cupiditatib⁹ sibi et soli deo lo
qui. Cū aīa sit īcorporea p̄ subali
orē naturā corpis sui. ī p̄ ignem
et aerem q̄ ī ipō quoq̄ mūdo p̄tel
lencia sūt corporea. et ideo magis
spūi sublimiora corp⁹ am̄strat
Ista siq̄de puora exapiūt intus
aīe viuificantis eo qd̄ ī corpōe nē
sūt p̄p̄iquiora q̄ humor et terra
ut ad eoz p̄rimū ministrū totū
moles am̄instratur. Nullus sine
hīs duobus ī corpōe sensus est
ul̄ ab aīa spontane⁹ corpis mo
ty. Ignis et aer q̄ leuia sūt mo
uent̄ trāns et aquā q̄ ḡua sūt

No

No

ad

Quapp̄ corpa etiā post aīe ab
 cessum. mouei vide⁹ q̄ ignis
 et aer q̄ duo p̄ aīe p̄sentia tene
 tur ī corpe terreno et humido ut
 oīm quatuor fiat tēpatio. p̄ q̄
 aīe abcessū ad sup̄na euadūt ac
 sese expediūt. **Corporalis at̄ ḡposi**
tiō fit sic. corpus ḡstat ex officiali
bus membris. officialia ex ḡsimi
libus et ḡsimilia ex humoribus.
humores ex ribis. ribi ex elementis
et nichil horū ē aīa. s̄ in istis tāq̄
ī organis agit. et p̄ h̄ corpi ḡsilit.
et hinc vite. ī qua fact⁹ ē hō. ī aīaz
uiuā. Que aīa tēpata et ordinata
fuerit congruūt viuificatiōi et nū
q̄ recedit aīa. Si uēo distēpata et
ḡfusa fuerit iūta recedit aīa. sc̄n
trahens sensū. s̄ ymaginacionē
rationē itellm̄ itelligentiā q̄n
p̄sibilitatē et īnsabilitatē et ex
hīs s̄m̄ meīta afficit ad delecta
tiōne sue ad dolorē. Corpus at̄ qd̄ p̄
ītegrū tāq̄ organū ḡtēpātū
et dispositū et melos musical̄ in
se continēt et tinctū resonaret n̄
ḡfractū et īutile ē regione inret
Aīa uēo reuertentib⁹ ad regnōes
suas elemētōz p̄tib⁹ nō h̄ns ubi
vires suas excreat. requiescit ab hīs
trī motib⁹ quib⁹ corpus p̄ temp⁹
et locū mouebat. Aīa in̄ deum
et corpus p̄ōm̄ p̄ temp⁹ mouē
do. l̄ reuiuiscendo qd̄ oblita fue
rat. l̄ discernendo qd̄ ignorabat. l̄
volendo qd̄ volebat. p̄ locū at̄ nō
mouet qm̄ p̄ locū sp̄ana nō disten
ditur. Deus at̄ corpe nō eget aliq̄
ut sit n̄ loco ut alicubi. n̄ tā ut
aliūde. Nec forma ut aliq̄. nec

aliquo genere subiecti in quo subsistat
et aliam subsistat. Immortalis est
anima ne a creatoris sui similitudine
discrepare videatur. Non ei poterit
ymago esse. et similitudo dei. si
mortis termino claudetur. **Secundum** quod
dam modum vite. que nullo modo
amittere potest. Immortalis est. et scilicet
quandam mutabilitate qua per
melior vel deterior fieri mortalis est. Et
sicut mortalis est cum vite vivere potest. licet
miseri vivere non poterit amittere. sic re-
spicitur. incorporei dei corporeum est. Nichil
est insensibile et incorporeum natura cre-
dendum est propter solum deum et patrem et filium
et spiritum sanctum. Qui ex eo incorporeus et
insensibilis dicitur. quia in se ipso et in aliis
scilicet simpliciter et sibi omnibus modis
sufficiens se ipso et in se ipso et cum ubique
sit in se ipso incorporeus et insensibilis
esse demonstratur. Omnis vero materialis
creatura corporea est. **Angeli** et omnes
virtutes corporei sunt. licet non carnes sub-
sistant. Ex eo intellectuales naturas
corporeas esse dicimus quia loco ac-
cumbunt sicut et anima humana que carnes
clauditur que idcirco et esse in loco et loca-
lis dicitur per. In loco quia hic et alibi
presens est. localis quia quod alibi presens est
totum alibi non est. Non habet tamen corpa-
lem dimensionem. nec corporalem
circumscriptionem quam corporalis quantitas
expers est. Sed quia per principium et operatio-
nem in loco includitur. localis et ipsa
dicitur verumptamen non sicut corpus cui
primum locum principium. medium. et finis
assignat. Respondeo incorporee nature
que summe immutabilis ubique est. cor-
porea est anima. quam tale aliquid non est
ipsa nec tamen per locum spaciatur ita si-

no

sicut vel mouetur ut maiore sui parte
maiore locum occupet et breuiore bre-
uiore minorque sic in parte quam in toto. **Potes**
siquidem corpus particulas tota simul
adest. nec minor in minoribus nec ma-
ioribus maior. sed aliquid interius. ali-
quid remissius et in omnibus tota et in
singulis tota est. Sicut et deus ubique
totus est. in toto mundo et in tota creatura
sua. sic anima ubique tota in toto corpore suo
tamquam in quodam mundo suo. Intendit tamen
in corde et in cerebro. que admodum. deus dicitur
patet esse in celo. **Ista** tria visionum
genera manifesta sunt. primum corpale quo
per corporis sensus corpora sentiuntur. **Secundum**
spirituale quo corporum similitudines. spiritu
non mente ternunt. Tertium intellectuale
quo ille res que nec corpora nec foris corpore
aspiciunt. In intellectualem visionem nunquam
fallit anima. Aut enim intelligit et uerum est
Aut si uerum non est. non intelligit. In visio-
ne autem corporali sepe fallit anima. cum
in ipsis corporibus fieri putet quod sic in cor-
poris sensibus. sicut nauigantibus
videntur in terra moueri que stant et inue-
nibus celum spectant stant. que mouentur et
diuinationis oculorum radijs res una
duas foris habere videtur et unus homo duo
capita. et ita que remota in factis et multis
huiusmodi. In visione etiam spirituali anima fal-
litur et illud quod quam ea que videtur aliquid
verum. aliquid falsum. aliquid perturbatum. ali-
quid tranquillum sunt. Ipsa autem verum. aliquid
futurum omnino falsum vel a parte dicitur. Aliquid
obscure significationibus vel que figurati-
tis locutionibus pronuntiat. In extasi
vero quam ab omnibus corporis sensibus
alienatur et auertitur anima amplius quam in
sopno solet sed minus quam in morte non fal-
litur sed ipsa mente diuinitus adiuta

no

cal

l'ma
l'f'ma
l'f'ma

uel aliq ipa visa apponere sicut in
 apocalypsi iohis exponebat mag
 reuelatio e. Cu ei bono spu assumit
 aia falli no potest. qa sca angeli mi
 ris modis uia sua faali qda ac spo
 tenti iuctione l' gmutatione veri esse
 faciut et uisione sua quoda ineffabili
 mo. i spu mo i formate. ipi siq de hys
 copalib' inditudo atq' mstruendis
 p'sunt et eoz significatiuas silitudies
 in spu ita discernut et ita poteta
 quodammodo itat ut eas ena possit homi
 frotib' reuelando mstru. Inde e q
 angeli dnu apparuit ioseph i sopnis
 dices. Noli time accipe maria uirge
 tua Et iter. Tolle puer et mrez eius
 et fuge i egyptu. Deus at p pphaz
 dixit. Effuda de spu meo sup oem
 carne. et iuuenes uisiones uidebut
 et senes sopnia sopniabur. Sut alia
 uisa uisita et huana q' l' ex spu ipd.
 mo. mltiplicat existit. l' corpe spu
 quoda mo suggerit sicut fucim?
 affu a carne l' aid. No solu ei uigila
 tes hoies curas suas cogitudo usat
 i similitudib' copoz. uerz ena dor
 mientes. hoc sopniat quo idiget
 na et negocia sua gerut ex aimu ai
 piditate et epulis poculisq' ihiat
 istant si forte esurietes sitientesq'
 dormierut. uigilantib' ena oculo
 quoda istructu igestas esse cogita
 tiones q's diuinarent nouimus
 sicut caryphas pontifex pphauit
 cu ei uictio pphetandi uolun
 te no haberet. i Multa uidet aia
 et eade na e uisionu siue i uigi
 lantib' siue i dormietib' siue i

egrotantib' qm no ex alio gne sut
 q' uident q' ex na spus de quo l' i quo
 fut similitudies copoz. Obscuritas
 naq' uias sentiendi hnt ut uideat
 qd sopnates uidet. uisa siquide ste
 netoz similia st' cogitudoib' uigi
 lantiu. Dormietib' quippe i cerebro
 q' sopit uia sentiendi q' itentionem
 ad oculos dicit. Ideoz ipa uictio
 i aliud auersa cernit uisa sopnatoz
 tanq' spes copales assit ut sibi dor
 mies uigilate uideat et no silia cor
 poribus s' ipa corpa intueri se pueret
 Ego at multo amplius amuz et be
 hementia stupeo qnta celeitate et
 faalitate i se aia fabricet ymagies
 copoz q' copis onulos uideit qua
 frenetoz l' sopnatiu. l' ena i exa
 si uisiones. Quenq' tu illa na uisoz
 e corpus et pauldubio cop' no est
 no ei corpora uisa illas p'gtes i spu
 faciut nec eandem u' hnt ut aliud
 spuale formet s' ipse spus i seipo tele
 ritate mirabili uipote spualis itel
 lectulisq' r' ronalis. ¶ Omniu q'
 sibi uide uident dormietes qnq'
 st' gna uideluz. Oraculu. uisio. sop
 niu. fantasma. Oraculu e cu i sopnis
 pares l' aliq' sca. grauisq' p'sona seu
 sacerdos l' ena deus euenturu quid
 apre l' no euenturu faciendu l' rep
 tandu deuicadu denunciat. ¶ Uisio
 e cu in hys q's uidet qd eode modo
 q' apparueat eueniet. ¶ Sopniu
 figuris e tactu et sn' interpretatioe
 intelligi no pt. ut sopniu qm id qd
 uigilate fatigauit i gerit se dor
 mient. sicut e abi cura l' potus l' ali

No bn

nō

qua studia l' artes l' ifimutes. Scdm
 at studia q' quisq' exerceat sopnat
 et solituz actū simularia i pnciamē
 tis unipssa apparēt i sopnus. Iux' enā
 ifimutu diuifitates diuifa accidūt
 sopnia et p'm motū i humorū uarie
 tates variant sopnia. Alia nāq; vi
 dent sanguinei. Alia colerici. Alia
 melancolica. Alia flegmatica. Illi vi
 dent rubra et varia. Illi alba et
 nigra. **Infantissima** ē qm̄ vix dormiē
 incipit et adhuc vigilaē estimat se.
 aspice vident' irruentes i se l' pas
 sim vagantes foris discerpātes et
 varias. letas l' turbulentes. i hoc
 gnē ē ephialtes quā publica p'sua
 sio q'escētes opināt' euadē ac ponde
 suo p'ssas ac sentientes g'uare. Qd'
 nō ē aliud n' quedā fumositās a sto
 macho l' a corde ascendēs et ibi vim
 aiālem cōpmens. Potencie aiē
 atq; v'tutes longa exercitacione
 atq; successu tēporū crescūt. ipā uēo
 nō crescit nec decrescit. **S'** imparali
 tate mēbroz aut humorū crassitu
 diē. p'pedita vires suas exercē nō
 p't. et h' valde mirū de aiā ut in
 corpe cōstituta corpus portet qd' mor
 tuū potest a q'tuor hōib' vix portū
 Aiā at carne exuta. viuūt. videt. au
 dit. et omēs sensū. atq; i'genia ui
 uant' tenet. utpote pura subtilis
 cita et p'petua. Et sicut de9 ubiq; ē
 ifemenpō sic aiā ubiq; ē ifemenpā
 qdā. Et p' h' ubiq; ē aiā p' corp' ubi
 erat agēs i corpe. Ibi ē deus mō ubi
 fuit p'usq; mūdus fiet ubi enā fo
 ret si mūd' esse desinet. Sicut se
 pedam ē. i corporea enā p't tū hie

aut

similitudiez corpis nō corpale s' cor
 pou simile et corpaliū oīno mēbroz
 cū e corpe egredit'. Sicut ei' aut ad
 spūalia pro meins ferē. aut ad lom
 penalia similia corpōibus qualia
 sepe demōstrata sūt. h'is. qui rapti
 sūt a corporeis sensib' i mortuis si
 miles inauerūt cū et ipi i seipis ge
 rerēt quādā similitudinē corpis
 sui. P' quā possēt ad alia ferri. et ta
 lia similib' sensib' experiri. Aiē si
 quidē que i corpōib' uiuētes p' de
 lectationē rerū visibiliū corpālib'
 y'ginibus afficiūt a corpib' exeu
 tes i eisdē y'ginib' tormēta patiū
 tur. Proptēa ei' corpōralib' passi
 onib' ibi tenei possūt qā a corrup
 tione corpōraliū affectionū mūda
 te nō fuerūt quā corpulentā de cor
 pois delatatione traxerūt. Quedā
 at aiē i eisdē locis i quib' culpa
 q' miserū puniūt. Quedā uēo abdit'
 receptaculis usq; ad ultimā resur
 rectionē continent' sicut vna q'p
 digna ē requie l' miseria. **Hūanū**
 siquidē corp' ex q'tuor elementis
 p'positū ē. s' i carne et ossib' tria mari
 me apparet. p'p' terrenā soliditate
 Aq' i humorib'. Aer g'inet i pulmōe
 idcirco semp i motu ē qā ventalabz
 ē cordis ne nimio calōe cor q'suat
 et dissoluat'. Sedes ignis ē i corde
 et ideo i ferus ē latū et superi9 aci
 tū. quā formā ignis retinet. **Que**
 dā bis ignea aere tempam a cor
 de ad cerebrū ascendit tāq; i celū
 corpis nri. Ibiq; purificata et co
 lata p' oculos aures nares cere
 braq; i' strumēta sensuū foris pro

nō

gredit et ex gnatu exteriori forma
 quibus corporis sensus facit. visu vide
 lis et auditu et odoratu gustu tactu
 quod tangendi sensus ab anteriori parte
 cerebri ad posteriorem transiens et in
 per ceruicem et medullam spine descen
 dens per totum corpus diffundit. Por
 to ipsa vis ignea que exteriori forma
 sensus dicitur eadem forma per ipsam sensuum
 instrumenta per que egreditur et in quibus
 for natura operante introfertur ad
 cellam fantastica usque retrahitur atque
 reducitur atque ygnatio efficitur. post
 ea eadem ygnatio ab anteriori parte
 capitis ad mediam transiens ipsam
 anime rationalis substantiam attingit. exatit
 discretionem in tantum in purificata et
 subtilis efficitur. ut ipsi spiritui immediate
 quingatur. uecitur naturam corporis ten
 nes et perpetuat. Que quidem ygnatio
 in brutis animalibus fantastica non transie
 dit. In rationalibus autem purior et usque
 ad rationale et incorporea anime substantiam
 attingenda descendit et progredi
 tur. Est itaque ygnatio similitudo corporis
 per sensus quidem corporeos ex corporis
 gnatu concepta extrinsecus atque per
 eosdem introfertur ad partem puriorem
 corporei spiritus reducta eiusque impressa
 transiens. corporalis spiritus et in ymo rati
 onalis corpore. informas et rationale
 attingit. Spiritum corporeum nunc uocari non
 aere et potius igne que per sui subtilita
 te uidei non potest. et corpora interius ve
 getando uiuificat. Quedam autem uege
 tat tantum et non sensificat sicut arbores
 herbas et uniuersa in terra gemuna
 tia. Quedam sensificat et uegetat sic
 omnia bruta animalia in quibus quedam
 tantum sensum habent. ymaginationem non habent.

Quedam autem sensum et ymaginationem habent
 atque memoriam et huiusmodi et semel
 in diuina operatione ut anima rationalis
 et hec sola perpetua ut dicitur in libro
 de anima apte diffinitur. Anima inquit se habet
 ad corpus. sicut eternum ad corruptibile
 le. Sed et in libro hermannuday qui ex
 antiquissimis prophetis loquens de anima
 ait. Anima immortalis mortale corpus habet et
 portat. cum autem egressa fuerit a spiritu
 corpore uidebit deum durante aetate
 atque et per totum eternis celsa a laboribus
 corporis nequaquam affligentis. Hec de
 anima dicitur sufficienter. Nunc autem ad librum
 tertium de monstruosis hominibus transiamus.

Expliat liber 2us de anima. Incipit
 liber 3us de monstruosis hominibus
 orientis primo et ygnatio uel homines
 monstruosi descende

Domina de monstruo
 sis hominibus orientis
 liber sequitur. Primo
 querendum est
 si homines illi de adu
 primo homine descende

runt. Et respondendum est quod non. Primo
 si forte sicut Adelinus philosophus dicit on
 centaureis qui per adulterinam ygnie
 tionem hominis et bestie si tantum uerum est
 puenerunt. Cui opinioni illud Ygnatius
 e. quod dicit. monstrum diu non posse ui
 uere ab homine et bestia ygnata. Con
 sidemus igitur quod ihonimus dicitur
 quod deserta orientis huiusmodi animalia
 ferre consueuerunt. quod patitur ipse nar
 rante ihonimo in uita beati pauli
 primi hemite ubi dicit. Beato anto
 nio quarenta paulum monstrum in hemo
 occurrisset cuius superior pars homo

cū capite cornib⁹ asparato. Inferior uō
 ps in capraz pedes desinebat. Et
 dixit monstrū anthoid. Horum
 ego sū. vnus de aitolis hēmi q̄s
 delusa gentilitas faunos satyros
 et maubos vocat. legatione fun-
 gor gregis mei ut pro nobis gnu-
 nē dñm dep̄ceis que olim in salu-
 te hoīm velle agnouim⁹ et iōez
 terrā exiuit sonus ei⁹. Et ne iqt
leōnū hoc fabulosū q̄s estimet
 mī etate i alexandria hugo i ani-
 mal captū est. Hic ergo vidend⁹
 e. si illud aīal qd̄ anthoni⁹ vidit.
 aīal fuit rōnale mōile et q̄stat s^m
theōnū qd̄ deū ita euident⁹ q̄fessū
 e. Sōm aug^m unq̄s definitur aī
 mal hē aīam qd̄ e rōle mortale. Neq̄
 tm̄ for̄ s actus et hūis hoīez mani-
 festat. Animalib⁹ uō monstruosis
 aīam iesse nō credim⁹. et si p aliq̄s
 actus ad rōnis mōi sensu estima-
 tionis habilitat̄ extrinsecus qm̄ nō
 hnt̄ causā. organizatiōis i corpe ut
 sensu itellatāli rōnis stemate p
 fruāt. Et uō mirū si monstrū hui⁹
 aliq̄ actus habitandōe ceteris aīa-
 lib⁹ p̄ferunt̄ qā forte s^m qd̄ plus
 appropiquāt exteiori forma i corpe
 tanto illi appropiquāt sensu esti-
 matiōis i corde. Hic de monstru-
osis hoīb⁹ liber sequit̄. De mulieb⁹
pugnantibus que dicuntur Ama-
zones egregie in armis.

DOmnes sicut dicit Jacobus
 i quibusdā partib⁹ orientis
 ab alijs mādi nationib⁹
 ualde dissimiles. Sūt ei ibi ama-
 zones egregie i armis ⁊ pl⁹s mu-
 lieres iuxta montes casprios in

insula vndiq̄ fluuio circūclusa
 q̄morātes. Sūt at̄ plus q̄ ducenta
 milia p̄dāz mulier⁹ absq̄ viroz
 q̄sortio seorsū habitātes. Cū enim
 hec amazones vicētes cū regina
 sūa a pl⁹s reuertūt̄ a viris suis q̄
 ext̄ insulā p̄ se q̄morātur adorant.
 Semel at̄ i āno ad mātos suos cū
 generande plus exeūt. Postq̄ at̄ te-
 uerise fuerit si masculū q̄ceperit ipm̄
 p̄ sex ānos nutrit et postea p̄ suo
 siue marito suo trāsmittit. Si uēo fe-
 minā peperit ipm̄ secl̄ reseruātes
 custodiūt. Sicut ei i quibusdā volu-
 crib⁹ femine fortiores sūt viris suis
 et qm̄ ex frequēt̄ usu libidinis sūt
 q̄sumūt. q̄nto mir⁹ coeūt tante p̄fa-
 te vungies fortiores sūt et magis
 ydonee ad pugnādū. De exydran-
bus hoīb⁹ q̄ ⁊ nudi sapientes dicūt

DOmnes alij sūt q̄s exydrates
 seu gymnosophistas appellāt
 et nudos sapientes. In nudi-
 tate at̄ et paup̄tate et humilitate
 ambulāt q̄tēptā fallaci et trāsitoria
 hui⁹ mūdi vanitate. In tugurijs
 et speluncis habitātes sūt. nō hnt̄
 casalia l̄ ciuitates. Nulli at̄ nocēt
 nec cont̄ alijs armis se defendūt
 l̄ pugnāt. filij at̄ eoz et uiores eoz
 seorsū hnt̄ cū aīalib⁹ q̄ ad vitā so-
 briā sustentādā enutrit̄. Hos cum
alexand̄ macedo respiss̄ valde mi-
 rat⁹ ait illis. Petite a me qd̄ vul-
 tis et dabo vobis. Et illi. Da iqt̄
 nobis imōilitatē quā sup̄ oīa desi-
 deamus. Alias at̄ diuicias nō cu-
 ramus. Quib⁹ alexander. mōilis
 inq̄t cū sim imōilitatē quomodo
 uobis dare possū. S. Cū illi. Si q̄

mortalē te agnoscas quāc̄ tot ma-
la faciendo vagabundus i orbe
discurris. **De bragmānis q̄ xp̄m̄
dei v̄bū colūt ⁊ q̄sēt̄ enā anq̄
veniret in carne.**

Homines p̄terea alij s̄ val-
de mirabiles ul̄ ḡangem
fluviiū h̄itantes q̄s bragmā-
nos appellāt. Q̄s mirabil̄ religio imo-
tētia moēs ⁊ vita m̄sice decorāt h̄m̄ et
anq̄ xp̄us i carne de ei⁹ coet̄nitate
cū patre apte sc̄pserūt. Nā quidā
d̄indum⁹ d̄yd̄ astalus ip̄oz bragmā-
noz rogat⁹ ab alexandro macedo-
ne mirabilē epistolā scribit ad
eūde alexandrū de vita et s̄is mo-
ribus bragmānoz. et de cultu vni⁹
dei. et de coet̄nitate filij cū patre.
Dicit eī int̄ ceterā. De⁹ v̄bū ē. et v̄-
bū id̄ mūdū creavit et p̄ hoc vivūt
oīa. Nos at̄ hoc v̄bū colim⁹. hoc
adoram⁹. Deus sp̄s et mēs ē et id̄
nō amat aliud nisi mūdā mentem.
**De alijs hominibus et moribus
eorum**

Maſat

no

Homines alij i p̄tib⁹ sup̄dās
sūt q̄ amōe alteri⁹ vite i ig-
nē m̄ttē nō formidāt. **Se**
Sūt et hoīes alij q̄ p̄ntes p̄pos nūmo
q̄frōs senu mactāe et carnes eoz
ad epulas p̄patre. immēsa putāt
pietate et magnā religionē. rēnu-
entes uō t̄q̄ impios detestantur.
Homines etiā s̄ ibi magni ve-
lud ḡigantes ut elephantes facile
tr̄siliant. Hoīes alij s̄ ibi in-
tr̄m̄ pui ut cubitū longitudinis
vix excedant. Sūt matres que
semel parientes annos p̄tus. pro-
ferūt qui t̄m̄ diu viventes i sene-

ctute nigrescūt. Sūt alie q̄ quin-
quēnes parūt s̄ p̄tus nisi octo
annis vivē possunt. Homines
alij sūt qui pisces crudos mādūcā-
tes ip̄m̄ falsū maē bibūt. Hoīes
alij sūt manus aūsas et i pedib⁹
octo digitos h̄ntes. Homines at̄
alij s̄ qui h̄nt plantas pedū tr̄spos-
sitas. Hoīes alij s̄ quos b̄tis
iheronim⁹ cynocephalos appellat
qui tanūna capita h̄ntes unguies
adūctos pellib⁹ peaudū induit p̄
uocē latitatus tanū p̄ferūt. Ho-
mies alij s̄ q̄ ita pui os h̄nt q̄ p̄
cili calamo nō nisi sorbilia come-
dūt. Hoīes alij ibidē s̄ qui car-
nibus hūanis vescūt. H̄m̄ hoīm̄ ue-
stigia tam diu olfactu p̄cipiūt quāq̄
aquā aliq̄ illi q̄s i sequit̄ tr̄sierūt
Hoīm̄ alij s̄ ibi monoculi q̄ aris
maspi et cyclopes nominā i mē fiote
vniū oculū h̄ntes. Hoīes alij s̄
qui vniū t̄m̄ pedem h̄nt qui uelocit̄
sime curūt. h̄nt at̄ tantā pedis la-
titudinē q̄ ei⁹ plām̄ cur̄ solis feruo-
rē umbrā spanosā sibi faciūt et q̄
i domo sub planta pedis r̄quiescūt.
Hoīes alij s̄ qui absq̄ capitib⁹
oculos i humeis h̄ntes q̄ pro naso
et ore duo foramiā h̄nt i pectore.
Setis at̄ horridi s̄ ad modū besti-
az. Hoīes alij s̄ qui odoe cuiusq̄
pomi vivūt quos si longi⁹ ire cō-
tigit ip̄m̄ pomū senū deserūt. alie
enī morerent̄. si pui sentiret fetō-
rē. Hoīes alij s̄ siluestres sex
manus p̄ singulos h̄ntes. Mu-
lieres s̄ ibi p̄terea sp̄nōse valde
in quodā fluvie m̄lido habitā-
tes. horridas uestes h̄ntes armus

Boice

argenteis videntes eo qd nō hnt ferrū
Mulieres etiā sūt ī quibusdā siluis
indie qd barbas hnt usq; ad manul
las pellibus aialū indute nec vi
uūt nisi de venatione hnt enī pro
canibus tygrides et leopdos et m
bida femz genēa. **H**omines etiā
st et mulies nūdi incedētes cōp
pilosū sicut bestie hntes eā ī flumi
ne et ī terrā hntantes. qn at exne
os hoies supueniē aspiciūt submer
si in flumine nō apparēt. **H**oies
etiā agrestes sūt ibi magni valde
et pilosi sicut porci et velud fere
mūgientes. **S**ūt etiā ibi quedā
spenosissime mulies ī flumine
hntantes s; hoc pulcritudis vicū
hnt qd denab; carent huānis s;
caninus horre sūt. ceterū vō albe
st sicut nix. **H**oies pigmei hnt
ī quibusdā montibus indie duoz
triboz quib; bellū ē cōt; grues
qui tercio āno pariūt octavo sene
scūt. **H**oies fuerūt antiquis ut
legit; visi q; caudas hēbant. **A**liud
qui cornua. **A**liquos etiā vidimus
uelud canes latratus emittentes
In qdā regione ut d; **Jacob;** nascū
pueri cū bufonib;. **S**i q; at sine bu
fone nascūt. mater ei; adultā iū
dicat; et q; ab alienigena accepit
a marito suo repudiat;. **I**n quibusdā
regionib; et mariē ī extremis bur
gudiē p; ab; arm alphas. qdā st mu
lies guttur magnū usq; ad ventrē
protensū tāq; amphorā seu cucur
bitū amplū hntes. **H**oies etiā
quidā sūt tantis ī dorso strumas
hntes qd qd qd ī augmētū corporū
cedē deberet gibbus absorber et

pp; hoc pui sūt velud gnany. **E**x
mutis et surdis nūti et surdi ī fan
tes parant;. **E**x leprosis leprosi
nascūt plerūq;. **N**on tñ ex ceteris
cen;. **V**el ex muti laas mutilati.
Vel ex monoallis monoculi. **H**
omies quidā siluestres ī p;ibus
orientis st capti ī siluis q; postq; mē
hoies veniebāt mandumē tenuu
entes moriebant;. **V**euadebāt. **H**
oies etiā hermostodite ī francia
visi sūt masculini et feminini sex;
Comani caudas carnes imediunt
et sanguinē equoz bibūt. **H**oim
genus qdā ī silua est ubi ethne
mōtis incendiū legit; q; unū oculū
sub aspina fronte ad chypel latitu
dinē hnt et dicūt; cyclopidēs et h;
tante st altitudinis ut pulcherrī
max arbor; longitudinē excedāt
et h; sanguinē uestiūt;. **V**isū est ut
legitur q; un; eoz ī antro suo resu
pin; iacens vna manu duos vios
tenēs caudos madumuit. **I**n oc
tidus p;ibus puella repta est q;
vnde flumioz gurgites ab ortemo
terris aduexerāt ignoratur; vlnē
mā ī capite atq; mortuā q; erit
q;inquagim cubitoz longitudinis
et int; humeros q;tuor latitudinis
habuit. purpurea īduta damude
Herculis magnitudinē munit
mūndus munit; etiā arma eius
q; p; deuictū mūdū bellis ac san
guinē ererit ī signū victoriē colūp
nas mīe magnitudis ī occiduis
cyreni maris. ac p; oīā morturū
se vidēs. flāmis se tndidit cobu
rendū. **H**oies quidā st orientis
statura medioari et eoz oculi lu

de monstruosis hoib9 Inapuit Ca
pitula libri 2° de quadrupedib9

O Generaliter de quadrupedib9
 Azinus. Lania. Lanzatu
 Aper sil. Liny. Lymon
 uestris. Lupus. Linastra
 Aper domesticus. quex lupo et ca
 Aloy. Anabulla. ne. lencocota.
 Alches. Ahune. leoncopho. lepa
 Ana. Bubalus. lachm. luter.
 Bochy. Camelus. locusta qdupes
 Canis. Castor uel. ayulus. mono
 fiber. Cama. Ca. cheros. molosa.
 lopus. Cameleo. mauricomoron.
 pous. Capra. Ca. manthicoza.
 puolus. vl' ruy. musquelibeth
 capra. Caais. Ce. vii musthus d.
 fusa. Ceruus. Cy. Namonethus
 mein. Crogrill9. Higale. ayur
 Cuniad9. Cricet9. legus. qet nu
 Coronotas. Cam. siol' cactus dia.
 pheba. Damma. Mustela. mus.
 Damma. Dura. et de ei9 diuisis
 Darius. Elephas. spenebus Leo
 Equus. Equiter. mon. Onager
 uis. Cale. Endy. qui et siluest9
 res. Eruta. He. azinus d. Ona
 rinati9. Erui9. ger indre. Ono
 Erimum9. Sale. centaur9. Orix
 na. Furculus. Oraftus. Ouis
 Furions. Feles. Pardus. Pan
 finge. Glus. Ga. thea. Pammder
 ly. Genecha. Pegasus. Pilo
 Gnesseles. vl' fo. sus. patho. Pu
 serula. Ibites. thorius pyro
 quadrupedes. sus. Kangruer
 Ibuda. Istrie. Symia. et de
 vl' porcus spi. diuers9 spebus
 nosus. Hyena. ei9. Tygris.
 leo. leopdus. Tauri vl' bos.

rent ut lucerne. **H**oim gen9 for
 mosu valde i oriente e iue oceanu
 et h' causa qa truda carne et mel.
 optimu comedur. **H**oies ptea
 sut in insula byzantis fluij q absq
 capitib9 nasat: quos ephiphagos ap
 pellant greci. **O**cto pedu altitudis
 et tota pectoris officina apitis gerut
 nisi p oculos i humeis hnt. **H**oi
 nes quida i byzanti fluiuo corpa
 miri candoris hntes habitat. **A**lti
 tudis xij pedu. facie byptam et na
 so longo et corpe maalento. **H**yo
 losus h9 fuit monstruosus que oc
 asu tybeis fluiuis cooperire no
 potuit et mare p multa spacia
 rubro sanguie ifecit ut d' **A**deli
 rius. hui9 templu et statua iome
 fra est que a noie eius molofus di
 at. **S**dm q **Lucan9** et multi alij
 testantur constar i theuonia gygates
 plumos exiisse. ita p a theua
 no gygante maxio nomen theu
 tonia sortiretur. **V**n **Lucanus**. pla
 tabat sanguie theuonia. h9 sepl
 cru sup danubiu fluiuu i villa q
 vocatur sa stephan ad duo milia m
 ppe vienna i austia no nulli esse
 dixerit q i longitudie nonagi
 ta qng cubitos pmet et i eo ossa
 posse videi q omne q omne amma
 none humana excedat. **T**esta uo
 apinis tante amplitudis esse q stat
 ur aliqs manu duos gladios cum
 capulo apphendes eos uentat in
 apite nec tm atigat teste pietes
 Dentes uo hnt plus q latitudi
 ne palme. **H**ec tibi vienna ciui
 tas austrie propter viciniam
 terra testabimur. **Explint liber 3°**

l' c' 11

vel vacca. l. vi
tilus. Taurus
ydie. Trimer.
Cingelaphus.
Cingodite. Tal
pa. Unicornus.
sive. kynochos
diat. Vrsus. De

fontes. Vrin.
vulpes. Varij
Zubrones. q̄ et
tauri siluestres
dicuntur. Jp
bo qui est de
gnie hyene.

**Explicat Capitulum
libri quartus de quadrupedi
bus animalibus.**

Conceditur pro modum
dum est. de animalibus
quadrupedibus. An
stotiles. Animalia illa
quae habent duos pedes. l.
nullos. l. quatuor habent sanguinem
Que autem plus quam quatuor pedes habent
sanguinem non habent et intelligunt de
sanguine quod ordinatur per venas. Ver
mes vero sanguinem non habent in veis
sicut pediculi et pulices venis
ei carere. Plum. Generalis regula
est quod omnia animalia marina habent oculos
osseos et corium durum. et hoc ideo quia
salsa aqua penetraret subtilia et
leuia nec possent subsistere nisi natura
creasset ea. alijs formosa. et in hoc non
tur quod seculares durum habent intellectum
ad spiritualia. quia non potest eos penetrare
sal sapientie. Az. De animalibus habent aures
has eas mobiles preter homines. et me
to quia fixa debet habere mandatum dei
in corde. Vnde ei dicitur. Et ea in corde tuo
quod in libro scribitur. Quaedam animalia au
diencia non habent aures. sed foramina
ut omnia volatilia et omnes squamosa
et in hoc reprehenduntur obliuosi. Vnde
dicitur in vulgari. Ad unam aurem utuntur

verbis ad alteram erit stulto Omnia animalia
lia mouet mandibula inferiora preter
cocodilla et centelia que mouet superiore
lingua est instrumentum sensus. et ille sensus
non est. nisi in eternitate sua. Lingua sen
tit illud. quod est quod totum corpus. ut est cali
ditas. frigus. Durities. mollities et huius
facit per omnes partes suas. Lingua est et la
tal strata. sed mediocriter est laudabi
lior. Nam ipsa que sentit est bonitati mo
tius. Non ergo diffusus in verbis sis. quia
in multiloquio peccatum non deerit. Nec mu
tus quia tales dicitur. canes multi non va
lentes latere. Nec aliquando absoluta. Ali
quando impedita. et huius accidit. l. ex mala
consuetudine. l. ex mala dispositione sic
accidit in blebis. **O**culi hominis appro
pianat sibi. secundum magnitudinem ipsius
plus quam alijs animalibus. Coniuncti sunt ergo
in nobis intellectus. affectus. l. cogni
tio nostra et cognitio dei. ut sit in nobis
quasi duo oculi quibus ducamur in re
lum. **De hinc in canis.** Duo oculi tu
sicut piscine in esebon. **z. Ambrosius**
Aliquis bestijs dicitur longiora et plixio
in colla formatur ut equus camelus
et elephatibus. Quibusdam angustiora
et breuiora colla. dedit ut leoni atque
tygridibus. Nonne euidenter est quod illis
feris que carne vescuntur. non erant opus pro
lieunte ceruicis. Non est in terras pas
cendi gratia. ceruicem atque ora deiciunt
Sed aut ceruicem inuadunt aut bonum aut onem
deceperunt. Sic vero nec illi longanimitate
spei habere possunt quia impii pauperum
rum viuunt. Quod est misericordie deum spe
nre pueri qui in pauperes audeles existunt
quia tamen illi qui multum faciunt. Camelus uero
tamen sit altior quod herbis minutissimis
pascitur. nisi longiora usque ad terram

colla ad usū passionis extendet. Itaqz q
 camelus pro rōne precitatis sue pluri
 ora colla format. Equus p eade rōne
 Bos quoqz sili mō. h' ei pascit herbis
 Aialia uō ruminātia fere oīa longū
 collū hnt. et t h' signū q illi q rumi
 nāt libenter scripuras diuinas ad
 spem facilius eleuant. Oīa aialiaqz
 i aquis manēt et st' dentam qstipa
 tos et acutos dentes hnt ut cito in
 cidāt et facile sine aliq mora i ven
 trē trāsmittāt ne aqru altiuone de
 ribus coz estā possit auferrī et dilui
 Deniqz nō rumināt pisces. Solus
 piscis stauy exapit q ruminat p
 hibetur. Contra bos et ouis et ml
 ta alia aialia ex vna pte dentes ha
 bent. nec vūqz ps armata ē detib
 qā nāt nō emt. rumināt et ad deli
 beatōne masticat et ribos ad ite
 riora trāsmittūt. Sic et illi q volūt
 ad fructuosā sciām puenire debēt
 diu itellctū sacre scripturē i suis me
 ditatiōib' ruminat ut ex illa aliq
 eliciāt qd valeant vmutā. Nec con
 fidemdi sūt illi qui sicut pisces a
 bū apphensū cito trāsglutientes nō
 rumināt et postea obliuiscētes nō
 tuant vmutā. **Az!** Oē aial hns
 sanguine h' cebū. Oē aial hns au
 dā pilosa h' pūū caput et mādibu
 las magnas. Et heu q uerē h' hodie
 i hns q pncipant. i hōibus et fami
 lias h' est caudas pilosas. i supfluas
 hnt q pūū capitis st' et sensib' mi
 norati et mādibulas magis q mul
 tos tenēt. q supflue qsumāt ea qb'
 debent paupes sustentare. Pili q
 i aialib' et lana Touib' diuersifia
 s' sicut locoz et terris. In terris

no

no

calida sūt arsi et duri. In terra frigi
 da pendentēs et molles. Soli pili hōis
 canescūt i senectute. Oē aial hns q
 tuor pedes et cornua nō hntes dentes
 superiores et h' qtuor vētres. Sz aut
 nō hnt cornua nō h' n' vñū tm vētre
 ut hō et leo. et cetera aialia. **Ex sup**
 fluitatib' oriūt' pili. sic ex supfluita
 te riboz oriūt' supfluitas hūmōz
 Oē aial multi seponis. pūū seminis
 Nec ergo mirū si illi qui sangua iūq
 tatis l' ipinguati delicias aut itmissa
 ti tyalibus sūt. pūū seminis bonoz
 opez iueniūt'. **Vñ d' Incessatū ē dulce**
et remediū. **Et notandū q san**
guis ē hūiditas nālis semp rema
nes i hntib' sanguine et nō ē vicia
lis sanguis nisi in venis et corde.
Gustus ei' est dulcis et color ei' rō
beus nisi sic corruptus. Nullū aial
bone dispōnis ē multū semis. Oē
aial urd' Az! qd h' multos pilos
 et oīs aūs hns multas plūmas
 st' multū semis et multū coctis. P
 semen aliqū verbū prolātū signū
 sumūū qd semen uerba otiosa sūt
 vñ. **Scinastis mūdā. et itulstis**
pax. Qnto augmētā piguedo. di
minuit' sanguis n' mirū qz opu
trēsac iūgū pūū a facie olei granē
Corpus hns multū sanguine cū
putrescat. Vñ. computruerūt iūmē
ta i stercoē suo. Congulū iūētur i
ventre sugentiū et ruminantiū
et qnto plus senescat tanto meli
est et ualet cont' fluxū ventris et
h' maxie lepons et ceru. Meito
ergo illi q rumināt sepe scripturas
i edificatiōne pximi p pdicatiōez
pacam dulcedinē doctrine habēt.

no

no

no

Vn̄ enā in contriū ē q̄ coagulā nō
inuenitur ī ventre aīaliū nō rimi
minānū. **Q**ue aīal h̄ns pilos est
viscosi sp̄matis. q̄ ē ī delicis frequē
tes sūt. p̄la opa h̄ne nō p̄nt. **H**omo
multos pilos h̄ns ī barba et per
tore cia gnāt et hoc magis si ni
gri colois sit. **Q**ue aīal h̄ns sangui
nē. ambulat. vigilat et dormit.
Et oē aīal h̄ns palpebras claudit
eas ī sōpno. **P**ter lepore et leone
Per palpebras distretio uidiū acci
piē et hec frequē claudit et obsu
matur ī sōpno p̄m. **C**ibi aīaliū diū
sificiant p̄m̄ materias a q̄bus sūt q̄m̄
armentū oīm nō fit nisi ab eo ī q̄
delant̄ mutūalē. **E**t q̄de differūt
int̄ se q̄a q̄dā sūt ambulantiā. q̄dā
marina. **A**liē enī p̄dicōdū ē religi
osis. **A**liē seculāibus. **A**liē lapcis.
Aliē litteātis. **V**n̄ seruus fidelis lau
datur ī hoc q̄ dat cibū in tempore
oportuno. **Q**ue aīal pedes h̄ns
nālie namē p̄r ad horā. **H**omo at
minūis nālie p̄r oī aīali. et hoc p̄p̄
fel qd̄ munū h̄s oībus aīalib̄ p̄m̄ cor
pis q̄ntitate. **D**istis at̄ magis p̄m̄
q̄a mai⁹ fel h̄ne p̄m̄ corpis q̄ntitate
Ex quatuor ei h̄m̄oribus q̄stat cor
pus. q̄tuor elem̄torū q̄litate. p̄ferē
tes **I**lle quide q̄ igneā naturā sorti
tus ē p̄petate q̄ calidā et sicā ī felle
gāpit claudit et retinet. **Q**ue at̄ m
lidū et sicā ē id leue esse natē ē **Q**ue
at̄ nālie leue ē. id nisi clausū tenent̄
sup̄ei⁹ tendē q̄sequēs ē. **V**n̄ accidit ut
cū hō ī aq̄ subm̄git. mox fundū petit
post paucos v̄o dies fluitat sup̄ aq̄s
Que ei p̄dā aīa fellea clausa tenet
corpis leuitate mēbra leuā nō p̄t.

nō

Cū v̄o rupto matrē p̄ mēbra diffundi
q̄litate natate ad superiora ferri sua
q̄ mēbra male eleuāe effectiū ē. **H**uc
ratiō et si obuari nō p̄t. roborari t̄m̄
nō p̄t. **A**ntandi uō possibilitatē ī pi
sib⁹ ex vesica potū credim⁹ r̄pleta v̄o
to q̄ ex felle. **Q**uestio q̄ satis rotūda
est q̄ aper dentes. leo unguēs. taurū
cornua h̄. quib⁹ v̄itēt p̄cula. **A**lia.
ut esse suū fuge leuitate q̄feruēt ut
capreoli. **D**āme l̄ lepores. **H**ō at̄ oīb⁹
dignior. ista nō h̄. **E**t soluit. **H**ō q̄de
rōnale aīal at̄p̄ id sociale. aptū ē
ad duas opationes. actionē dico et
consiliū. **I**n bellis ergo negotiis ar
moz usū desiderari quersatio cotidi
ana docet. **P**acis uēo tpe eadē depo
nē. **S**i itaq̄ arma inata sibi hō h̄et
cū pacis fedea t̄tinet ea deponere
nō poss. **I**tē **S**i leuitate fuge mun
tus ess. et q̄stantā vagus amittēt
et ḡmalē mēbroz tepitudinē cū
in bellis adess⁹ debilis reperire
l̄ appareret. **I**ūc v̄o et q̄m̄ natē ē ar
ma recipit. eademq̄ pace postulā
te deponit. et cū eger uelox ēē ut
p̄ vehicula industria p̄t. et natē
sublata ad constantā redie docet.
Sic ergo q̄stio soluit. quē taurū
et nō homo cornua h̄. **A**q̄. **A**m
bulantiā oīa q̄ anhelāt et sibi silē
generāt canua h̄nt p̄ q̄ t̄hant aq̄
et pulmone quo trahant aerem
Pannā desiderij diuinā aīthim⁹
P pulmone spei ad celestia respia
mus. **Q**ue aīal agreste h̄ns serrā
ī dentib⁹ comedat carnes. **I**n h̄
sigtur q̄ oīs p̄nceps stipatus m̄m̄
stris crudelib⁹ ḡmassatur ī paupes
Et oē aīal h̄ns dentes serrales

haurit aqua lingua Sic et ois pdia
 tor debet haurire gnam dei et hoim in
 pdicatione. **A**ialia at q hnt dentes
 equales sugendo thnt aqua i ventre
 suu. Sic et illi q gntiuas hnt orones
 gteplanonis gnam gsequit. **A**ialia
 q suu multoz denau suu longe vite
 i plurib. **I**lla ued q st paucoz den
 tuu suu breuis vite. **Q**ue aial careb
 puluone caret et voce s no gntur
Que eni spe no eleuant ad celu os
 i orone aperire no pnt. **Q**uod eni pe
 teret qd no spermet. **N**ullu aial
 eiat spma ex vas femineu siue vi
 gilando siue dormiedo pt hoiem
 et i hoc ifelicitissim ac flaginosuse
 ho. **Q**ui et si dormiendo sine volu
 tate. vigilando tu cu ppe voluntis
 arbitrio de nephas excedendo pol
 luit ac sedatur. **C**remenu omi
 aialiu est i eo in quo delectant ma
 liter. **E**t qd qd delectabit nos nisi
 nr vnus optimus de. et ipe deli
 cie rectorz corde e. **E**t oia qrit delca
 tionē naliu. **A**uarius delctatur pecu
 nia impudicia. luxuria. **E**t diuisi
 fiant aialia s m loca i quib manet
Quid ei miri. **C**u sco saus eris. **V**bi
 gnt. ut porci q in frigidis loas ma
 net stratos et pendentes hnt pilos
 ac rigidos. **P**orci uo q in calidis lo
 as manet crispis. et nigros pilos
 hnt ac rspantes p oe corpus. **Q**uā
 aialia q ruminat multu iuuatur
 et meliorant ex eo q ruminat qa
 sentiut i eo quanda dilredine et
 hec aialia citi i pinguat puo abo
 qua aialia q neq ruminat et h
 ex ipa delctioe ruminatiois. **N**
 miru q s **S**alomonē aia que.

no

ne

bndiat deū i oronib s impigua
 bitur et q inebriat ipe quoz iebria
Quā aialia dure teste s sicut d. **A**
 sicut arbores qm caput ei ex pte
 radinis e et pte hor accidit ut sint
 mebra ei supiora inferi ad inferio
 ra supius. **V**nde ho dicit. **A**rbor inue
 sa caput cu pilis radices ei h radie
 attrahit alimeta vñ mebra viuut
Sic i aia caput i radie e mes mmi
 vtutes os cordis desideru e. vñ oes
 vtutes nutrimentu suscipiut. **Q**ue
 aial hns sanguine et qtuor pedes
 hz qtuor ventres. **V**ent primus rea
 pit abū crudū. **V**ent scdus recipit nbū
 digestu. **V**ent terci sūpū abū in
 meliori digestionē deducit. **V**ent
 qrtus recipit abū bñ digestū et
 emittit. **Q**ue aial felle careb diu
 viuut. sicut elephas ceruus camel
 et delphin. **N**ec miru qa dñs dicit
 mansueti habitabit terrā et q
 terrā nisi viuentiū. **Q**uedā aia
 lia hnt quiqz digitos i pedib. **A**n
 teioribus et quatuor i posteriorib.
 sic leo canis et lupus. **Q**uedā vco
 aialia hnt quiqz digitos i posteri
 orib. pedibus ut sit motus leuor
 velocior. **A**ffm amois habē debem
 q i quiqz digitos i pedib. **A**d deum
 ad nos. **A**d primū. **A**d amicu et in
 imicu. **Q**ue aial quadrupes habz
 caudā. qa aia fundata i qtuor vñ
 tibz cardinalib. bono fine gcludi
Ho at no hz caudā s anchas i nates
 loco caude. et ei trisit i anchas q
 alhs bestis trisit in caudas. et end
 id e q uisus l symea no hnt caudā
 qa hnt anchas ut ho. **N**atura po
 suit caudā ad coopationē exitu di

no

gestialis, et cunctas finalis operie mē-
titudine patet. **Hoc ergo faciūt an-**
che qd' et cauda. Ut d' magnus basi-
lius. Aīa brutorū sanguis ē. Sanguis
āt gelatus conuertit solet ī carnem
Carn āt corrupta redit ī terrā. Me-
rito go tabida ē aīa iūmētorū. Vide
ergo sequētia. aīe ad sanguīez san-
guis ad carnē. carnis ad terrā. Itēz
resoluēs hec repēndoy eadē ī de ter-
ma ad carnē. a carne ad sanguīez a
sanguīe ī aīam et iūcēs qā pecorū
aīm ī terrā ē. Az. Aīalia magni cor-
pis sūt pue gnāciōis. et pua mulce
et hec cā qm nātē ē ut multa dīssol-
uat ī aīalib' magni corpis et mo-
diū supflūū sit. Et heu qūez hoc
hodie esse videm' ut illi q' maioēs
dignitate esse vident' par' fructi-
fiant et h' rō. qā plunb' intenty
minor ē ad singula s'. De aīalē
uorās abos sicut leo' lupus est ma-
alenti corpis. qā ubi nō est aboz
masticatio tibi male trīseūt ī nāz
Graviores bestie oēs fruge vesūt
Agiliores vō carne ut lupi et leo-
nes. Aīā diluūū frugib' tm hoīes
vescebant' go s' dāū sapientis. fru-
gelabor' homo ī. carne vesūt leo
p'dator. Et q's hīc nī p'iceps nobilis.
p'do q' laborib' paupū viuit. Nō
in quīz s' b' sepat' a multis. Aquile
et lūches clar' cernūt. Volūres
sagittā odorant. Simia subnili
gustat. Aranea cit' tangit. Liquid'
audiūt talpe. L' aper siluatiy. Nōs
aper auditi. lūx visu. simia
gustu. Vulaur odorati p'cellit am-
nea tactu. Quedā aīalia sicut d'
plun' nālīe caluēt sicut struao. m

ripedado

nō

nō bñ

vsus

meli et corui aīa. Nō ē enī ita di-
ues q' non spoliet' suus ī morte sup-
fluis. et h' nālīe qā mortuus nesat
esse possessor. Infaciabilia aīalia s'
quia a ventre p'tan' nīseūt tibi sicut
lupi ceruū et int' aues mergi atz pel-
licanus. Phoc signant' obliuosi
scolaēs l' auditoēs diuine legis q'
semp audīe volūt et nichil ad bñ
opandū ī ventre memoriē redōdūt
Coste hoī octo et nō nullis decē
Aīalib' cornūis xij. Serpentib' xxx.
In oībus aīalibus ut d' plun' cōmū
gnis nullū ē placidū eiusde inuēt'
et ferū. utpote cū hoīm etiā siluestriū
tot gnā iueniant. sicut s'. s'atri ono-
centauri et alia gnā de quib' bñs
leonū' scribit. P'inde sicut ysidor'
dicit. Indūstā hūana diuersū aīal
ī coruū cōegit. sicut adulterina cō-
mūctōne gen' aliud reppit sicut
iacob ex naturā colorū similitudīe
pareant. Nā tales fetus illi' oues
concipiebāt. quales umbas desup
arietū ascendētū ī aīz speculo cō-
teplabant. Plun' Deniq' hoc ipm
in equoz gregib' fieri solet. ut gnō-
fos obiciāt equos uisibus q'cipien-
tū quo eoz q'similes concipe possit
Inde ē q' quedā grauidas muliēs
iubent nullos intueri turpissimos
aīaliū vultus ut cenoccephalos. s'
mias ne visibus occurrentes silēs
fetus pariāt. Hāc enī feīnar' dicit'
esse naturā ut quales p'spexerit.
sive mente q'ceperit ī extremo vo-
luptatis estu dū q'cipiūt talē so-
bolē parent. Etenī aīal ī usu ve-
ncio formas visas ext'nfetus inty
trīsmittēs eazq' faciata typis m

no

no

no

no

pit spes eaz. Uppam q̄lūmē vñ d̄
Ar̄ Q mulier coiuuē cū ethiope
 et genuit filiā albā. et illa filia al-
 ba postea genuit ethiopiā nō
 tūmē de ethiope. Diūc̄ gestant̄ i
 utēo quib⁹ longiora s̄ vite spāa
 ut d̄ Plin⁹. Que solidas h̄nt vn-
 gulas singulasq; bis s̄lū geinos
 pariūt. Quoz i digitis pedū fissū
 m̄ diuisa ē. nūosiora i fem̄. Sz supe-
 riora oīa p̄fectos edūt fetus. her̄ ar̄
 inchoatos i quo s̄ gnē. leena. vul-
 pes et uisā. Quei p̄r quāe quedā
 aīalia r̄tūmāt. Solo. Ignis qd̄
 d̄a p̄ū h̄z ut quāta dissoluat. Aīa
 lia igr̄ q̄ calidū h̄nt s̄tōchū cibos
 facile coquūt. Nulla eī ut d̄ greḡ.
 in docendo mora ē. ubi sc̄is sp̄s
 doctor adest. Sp̄s sc̄um̄ eī. etiam
 p̄hinda cordis et ip̄e est sp̄s itel-
 ligēne. Aīalia uēo que frigidēne
 sūt d̄a cibos accipiūt ex def̄at̄ p̄plexi
 onis. cibos coque neq̄ūt vñ fit ut
 ad dentes reuocēt ut ibi sc̄oō tri-
 n̄bi q̄moliri queāt et q̄moliri deo-
 quant. Palam q̄ ē. q̄ leones. ter-
 u. et hoz filia aīalia frigidioris
 nē sūt. Hnt ar̄ h̄ aīalia p̄guediēz
 sicā et duriorē atz solidiorē quā
 alia aīalia. Huiusmōi aīalia sig-
 nāt tepidos quosq; ac frigidos sco-
 lares q̄ q̄ sp̄u feruētes nō s̄t̄ diffi-
 n̄lū secret̄ sacre sc̄ptūe t̄mpē possūt
 q̄a i maluolam aīaz nō it̄vibit
 sapiā. Illa max̄e q̄ supida dicit̄
 sapiā. nec h̄mbit i corpe subdito
 p̄cis. Hij duriorē et sicā p̄ngue-
 dinē h̄nt i dulcedinē sine deuono-
 ne. Tales a posteiori p̄te p̄us ad
 terrā cadūt. q̄a futuoz bonoz obli-

q̄stio

No

uiscētes p̄missa t̄renis inh̄yanc
vñ Inuicēte moyse. Iteru soarū suū
 ut iret cū eis. eo q̄ d̄ns p̄mississet bō
 isrl̄i noluit. s̄ red̄it i madian. hoc
 est i cā l̄ i iudicio. Honores eī et ca-
 thedras r̄tēs q̄rūt. et iō discrepabit
 d̄ns cū eis i valle josaphat hoc ē iū-
 diaū d̄ni. Tales quidē reuertentes
 ad cor ab anteiori p̄te surgē debēt
 et i anteiora extēti. obliuisa poste-
 riorū. Calidiora uēo s̄t. ut ē porcus
 et ouis. p̄guedinē h̄nt molliorē
 et magis decoctū. Humunat t̄mē
 ouis q̄ calidēne ē s̄ hor q̄a caret ef-
 ficacia dentū. vñ d̄m̄t̄ b̄identes
Quei iter p̄r. Quāe aīalia q̄ r̄tūm-
 nāt et sep̄ū h̄nt a posteiori p̄te p̄us
 accubūt. Solutio. vñq; calidū aīaliū
 mēbus nō iest equalit̄ frigiditas
 maior eī frigiditas posteioribus
 est. et hoc ea de cā. q̄a remonores p̄-
 tes a corde s̄t. Igitur ubi maior fri-
 giditas ibi maiorē p̄guedinē nātē
 est esse. Iure ergo a ḡuoz p̄te accū-
 būt. ab anteiori uēo p̄te p̄us surge
 debēt q̄a calidior lom̄ est. et igni cor-
 dis p̄rimior. Ignis ar̄ semp̄ sursum
 tendit. Quei iter p̄r quāe vidēt
 q̄d̄ aīalia melius nocte q̄ die. So-
 lutio. In oculo q̄ est istrūmētū vis̄
 plures s̄t humores vnus albus splē-
 didus et clarus. p̄ quē sp̄s visibil̄
 diffūdit. Alius niger p̄ quē t̄mē
 ne nūmū disgreget. Humor albus
 et splendidus. Illa uō aīalia q̄ m̄-
 mus de die vident h̄ndāt i albi si-
 mo humoē. vñ fit ut magis diffū-
 datur sp̄s et t̄one diffusionis in
 die vidēdoz discretionē amittūt
 Nocte uō p̄r tenebras colligit̄ sp̄s

q̄stio

q̄stio

et iam maior fit discretio. Cū ei aliqd
discretū vidē volum⁹ sup alia strin-
gimus ut collatis spūs oculi nō va-
genur vñ dicit mag⁹ basilius. Qui-
bus et capris alijsq; p plūm⁹ am-
mantib⁹ suppetit nālis mēdi q̄
tra sens⁹ in herbis solis intellā di-
scernētibus lesionem arnis medici-
ne sollicita suppetit et tñ rerū frequē
expiētia malaz eisdem valde dif-
ficilis. **De Asino**

H Singul⁹ lib⁹ rxx. Añal de-
forme ē vile et despectum
grandi capite lat⁹ et long⁹
auribus ul⁹ tubicalē modū. corpe
maaleuto. nesciūt impignuari. In
hūmeis signū crucis portat. et h̄
forte eo meito quia xp⁹s ad passio-
nē p̄paris. morte nūdū redēptus
tergo illi⁹ hūilis. paup et māsuēt
insedit. Est imq; azin⁹ añal discor-
die nesciūt. Amicū pacis. māsuēt
pacis. ac durissimū in verbē.
oneiferū et nō rebellās sarcinis.
eciā ul⁹ q̄ ferri p̄t impositis. her-
illi insūt nē bona. Via uēo h̄st
añal luxuriosū azinus ē. fortius
ac potētia i posteriorib⁹ q̄ i ante-
riorib⁹. Onus eī i posteriorib⁹ port
pigrū tēssū. et tardū. baurū et ir-
rationale ul⁹ oīa animantia. via
incedēs nesciūt redē obuiāti. hūi-
tū horrificā. Pulli azinorū aliqñ
tulū deoīs h̄nt i iuuetute s̄ qñto
plus senescūt. tanto turpiores sūt
Azinus coyt p̄ xxx menses sed nō
gnāt nisi post tres ānos. Est at
lac azine ut dicit plin⁹ candidif-
simū et candoi q̄ ferre i caue aliqd
existimatur. Vnde iuenitur q̄ po-

pen neronis quine se balneabat in
lacte azine ut d̄ expūmētator. Azin⁹
ex maior pte i firmant⁹ i vno late
Reuma h̄ntes si fluaga nāib⁹ itei⁹
et fluat sup pulmonē moit⁹. Carnes
azinorū comeste pessimū sanguēz
gnāt et difficultē digerūt. Subti-
liores tñ sūt. q̄ carnes equorū. Azi-
nus spinas libentē comedit. Azin⁹
nū lac calidū. q̄st mat⁹ dentes et
eorū dolōēs sedat maxie si ex eis p̄-
fricta fuerit. Suspiria etiā tollit.
ut dicit liber hūmūdaz s̄ vngū
la azin⁹ amulū fetēis et portan-
dū de deis demōiacō eadē die libe-
rabit. Lacina eius nī oleo q̄nisa et
mixta i lucernā et accensa oēs i qui
uio videbūt se h̄nt capita azinina.
Si azinā uē pullū suū posicū
amouens. cohibeasq; pullū seq. re-
manebit pullus in loco ubi eū ma-
ter dimiserat. nec ad qñz passus
mouebit alias gressū s̄ expectabit
matrē. ubi eū dimiserat. **Est at**
azinus añal frigidū valde et p̄t
hoc nō gnāt in locis frigidis qm̄
nā eius pati nō p̄t. nimū frigus.
maxie tpe rōcepty. Vñ i regione
siochia di⁹ et tei⁹ p̄t quis et i gālī-
bus regionib⁹ sicut i pontho. Az-
ina nō concipit nē azinus gnātur
p̄t hoc nō coeūt azin⁹ i equinoctio
i tpe i quo equi coeunt. s̄ i estate
ut sic p̄tus et gnatio fetus i cali-
do tempe. **Gestit at** in uēo per
ānū integrū. In terra septentrio-
nis que est tñ oīm terraz habi-
tabiliū frigidissima. azinus p̄
nimia frigiditate nō iuenit⁹
qā ibi uiuē nō possūt. **Azinorū**

ossa preteritis auozasut ut d' pli
 nu9. Azima mro geinos pait. Pai
 tua luce fugit. et queit tñbras ne
 ab hoie videat. et hoc e qd dñs p
 apit. nesciat sinistra tua qd faciat
 dext. Signat tota vita q est ei ad
 xxx años. ¶ Que bñ quoz vita si
 querela cminis pscuenis. fructus
 bonoz opoz in inocentia pferet
 Qui et pscuenit usqz i fine hic
 saluus eit. Pignes ad fetus tendit
 Huiore mntē nemo hz ut aiām
 suā ponat qz pro amicis suis. Et
 in hoc redarguit platoz segnitā
 es. q nec modicā tbulationē susti
 nē volūt pro subditis. et th se mce
 naidōs qprobāt. Si riuus mē sit hor
 tēt illā pedibus gāgē oīno. Non
 nisi assuetos potit aliq fontes. n
 nisi optimos. Beati q ai sinūt ve
 nūt. et bibāt ut decis fluāt aque
 viue p pdicationē fād xpñ. Sed
 nūc o cleice. qui diuicijs et delicijs
 inhias. responde **Jēmie** mtrōgāt
 Art ei caplo scōo. Et nūc qd tibi vis
 i via egypti ut bibas aquā turbi
 dā. Et qd tibi cū in via assyriorū
 ut bibas aquā flumīs. Aqua tur
 bida egypti. q mēpretat tenebre
 doctna ē seculais. ut aratū et iuis
 tuilis. qā nec p se p ragnosa xpñs
 cūtas nec apphendi. Aqua uero flu
 minis assyriorū sollicitudo eoz ē
 qlabiles piturasqz diuicias ggre
 gant et p has gule dediti. studēt
 cotidie calicibus epomndis. Pon
 tem trāsiri aqm. si p mediū flu
 uū videnc. de facili nō trāsēūt.

Her siluest' ut. De Apro

dicat **lib' rex.** bestia fortis ē q nulla
 doctna bonoz mox recipit ilq. sed
 semp seua et ferox est. Nigri colois ē.
 Dentes magnos et reuuios hz. sempe
 dalis longitudis est qui infasionibus
 apti st. Szans hoc miabile ē. mēcāb?
 qsz in vna bestia idē possūt qd ferrū.
 Denacti uō mortue uim infasionis
 pdidisse pbant. Apro siluestri qdā
 truces hoies scilicet signat pnt. qui ad
 literā nullā doctna bonoz opoz re
 cipit s' semp seu atqz feroces nigri
 raurpes atqz impij i gestibus iudicā
 Dentes i se reuuios hnt qā q nocet
 alteri pmo se p mali ppositū ledit in
 gsaā. Semipedales hnt dentes qā
 et si ledit corpus. aiām i pntē non
 hnt. et hoc dignū i talib' dū viuūt
 seuiē tū pnt. Mortuus uō. illis et i
 ifernū pessundans cessat eoz tyrā
 nidis. ¶ Hoc aiāl si maē aiāqz vniā
 q digestionē faciat a venatoribz im
 pent' de facili lassat. Si uō vniām
 ante l' interū qñ venator fecerit. diffi
 cile captiē cedit. Verūptū lassatū
 nō sedit. nā subsistit i posterioribus
 et lassitudine atrocitate rigida an
 tepe dissimulat. Duellū offerens
 venatori. ferre tñ l' muadē hoicm
 nō psumit n' pus ab illo ictū acce
 pit. Imqz bñ sibi hō cauent qā n' pmo
 ictū ferientis cuspidis vulnus letā
 le inē armū et laterales costas dedit
 de vita plicūm potēit n' forte ad re
 fugiū arbore inueniat quā ascendat
 aut i loco humiliori reliqz terre pla
 niē totis membris se pmat. Sustine
 bit tñ pedū illi' proculationē quo
 usqz sic inenti a pximo succurrat
 Aduersi nāqz ut dixim' et reuui

l' magnitudis

no

no

Dentes eius qui quibusdam valet ad inferenda morte. atrocissimis armis. non possunt quidem nisi elatum et ita attigere. In uenibus fugit ut canes qui ipsi sequuntur aut etiam denariis tenentur amouentur. Aper cunctas bestias precedit auditu naribus sicut dicitur Plinius. pluima asperitas est in cornu. ferre in parte superiores. et ferre sicut in omnibus generibus bestiarum ut dicitur experimenter. Apri finis calidus. et recens papui remedium est contra fluxum sanguinis enaribus. Aper a dextro huiusmodi stum et illud venabilis et matere opposit. venabilis et gladio perforatus super lanceam contra perforantem incedit ut dicitur pedibus auctor. Caro portina frigida est et humida et hoc maxime domestica tartas ceteris est humidior et conuulsi in varios humores et pueros praecipue si male dispositum stomachum inueniat. Si porca multas glandes comedit quam impignata est abortiu faceret. Apri porcorum est esca terre subacta querere. et ore tenus lutosus et vilibus insudat. Finis partus porce minor est et inualidior ceteris partibus. Non multos huius fetus. tunc lac eius puissimum est. In calidis regionibus melior est fetus porce huiusmodi quam estate. In frigidis uero contrarium et hoc propter intemperiam regionum. In india cubitales flexus dentium sunt apri. Sunt etiam apri de quorum frontibus cornua procedunt uelut vitulis. In ambria uero suillum genus non uiuit. **De Apro domestico uel de porco. uel de Sue**

Aper domesticus ut dicitur lib

re: bestia similitur est seua. et inuanda quam in obscuro et lucosis locis frequentissime gignat. Nec dum patitur cum loca fuerit uenturo se in milibus uoluntati. In apros domesticos unus semper fortitudinem prouales reliquis dominatur. Quod si fortior illo superuenit prodeffore pugna imperat uicit fortitudinem optine uictoria. Nec mora cedente victo. victor reliquis dominatur. Stridore uini tonis porcorum grex unquam accurres ad inbient animas. In unilloz incedere periculosum est. Timent ferinas suas ut dicitur Plinius in cornu effertur in terram ut hominem laniet. candida maxime ueste induunt. In partibus inbient tigris aceto nam respicit. Mares uel trimant non gignit. Castrum femine uerba resista celestibus ita piguescit. Prodito uno oculo ceteris moritur. Spacium vite porcorum ut dicitur Arz. per xv annos est. Accidit porcis infirmitas quam dicitur brancos esse et frequenter accidit illis in auricula vel in pede aut in cauda. In alia parte corporis licet inuol. Ex illa ergo egritudine caro quam est in collo corrumpitur et transit corruptio paulatim ad carnem uicinanam. quousque per inflammationem aliam uene pueniat ad pulmonem et tunc moritur et hec egritudo subito augetur. Pastores autem hanc egritudinem agnoscunt statim in ebriis occupant debent abscedere. Infirmitas hec accidit frequenter quam calor est grandis. Ita Arz. Fluxus uentus in ea non remediatur. Porcus gredit serpentes. impugnat radices. Apro sollicitate ferarum rigidas aures tenet et eas animi dimiserit non sentit. Porcus ceteris animalibus natus impugnat. Siluestri uo

porcus infra sex dies. Quarta pars abi
 trisit in pilos et sanguis et filia.
 Cū parit porca marcescit. Hæc porca
 usq; ad trienniu[m] coyt. incipies a sep
 te mensibus s; in tã tenen[te] etate de
 biles fructu[m] fiat. Porca p[er] xv[er] años
 oripit. Porcus mas parit h[ab]et multu[m]
 coeudi. p[er] alijs aialib[us] si tã p[er]ignus
 sit. porca q[ui] pepit dat p[ri]ma manu[m]
 lã p[ri]mo filio. Pessime sues se que fi
 lios natos lanuat. Porane carnes
 i estate post vernu[m] temp[us] ip[s]e q[ui]q[ue]
 nocue s[un]t ad comedend[um] usq; post
 equo noctu[m] autu[m]nale q[ui]a calido t[em]p[or]e
 dormit plus q[uam] co[m]petit n[on]. Excessus
 eni[m] sopni opat corruptione[m]. Adeo
 ut in h[ab]eat sopno et marie porcus
 debilis ut n[on] in t[er]ra exacer[et] q[ui] sopno
 letargio moriet[ur]. De crescente luna
 usq; ad ultim[um] defectu[m] cebu[m] i por
 co p[er] h[ab]et in alio aiali. De cresce fert
 et hoc i t[er]ra ut resp[er]a corp[or]is p[er] mo
 dica manent. **De Aloy**

Hoy est aial milis p[er]e q[ui] sil[er]e. et
 genua flecti neq[ue]nt ut eleph[an]
 tis. Propt[er]ea n[on] cubat d[um] dormien
 du[m] est. s; inuitit[ur] arbor. Que arbor
 ad p[er]e casum sem[per] a venatoribus.
 et d[um] assuetis // fulcimentis inuit
 ruina cu[m] arbore faciat. Ita caput
 Aliq[ui] difficile est. eã manapari. Na[m]
 nullo rigore poplitu[m] i[m]prehensi
 bili fuga pollet. **De Anabulla**

Habulla ut plini[us] scribit. bestia
 est ethiopiae. hoc aial h[ab]et collu[m]
 equo simile pedes et crum ut boues
 caput ut camelus. albas h[ab]et macu
 las. color[em] rutilu[m] valde mebra sin
 gula distinguente. Cū ergo in t[er]ra de
 coe aial resp[er]u[m] sit. pelis multu[m] sper

tibilis cur[us] vendit[ur] et hoc ad luxu[m]
 oculo[rum] q[ui] viv[er]e u[er]o curiofante pestifera
 sanantur. **De Aldie**

Aldie ut dicit solinus aial est mu
 lus q[ui] sil[er]e p[er] oia[m] excepto eo. q[ui] la
 bu[m] adeo protensu[m] h[ab]et p[er]e sup[er]ioru[m] ut
 nisi recedat i vestigia postiora. i re
 trogradu[m] eat herbis depasti n[on] pos
 sit. hoc signat dyalentes q[ui]sdã hui[us]
 temp[or]is. qui d[um] nimiu[m] audi[er]e se ad au
 diendas artes. negligu[n]t g[ra]maticam
 Sa[n]ct[us] ergo tales q[ui]a si pasti volu[n]t sa
 entis veris int[er]eunt ad p[ri]mu[m] gra
 matice fundamentu[m]. Vel eos etiam
 sigt qui d[um] ad g[ra]m[m]atice[m] audi
 s[un]t. p[er]t[er]a sua obliuiscetes n[on] pl[er]u[m]q[ue]
 Vñ David In d[omi]no q[ui]sido quod dicitis
 aie mee tristitia i m[or]te sicut pas
 ser et sequit[ur]. Om[n]i[um] ecce p[er]dites int[er]
 deru[n]t arcu[m] i demones. 2 tem. **De**

Hahine ut. **Hahine**
 dicit Ar[istote]l. Aial est magnitu
 dinem ceru[rum] h[ab]et. i quo n[on]a mutauit
 q[ui]suetudine[m] alio[rum] aialiu[m] quadrupes
 Oe ei aial quadrupes h[ab]et fel. in iure
 riorib[us] ventris excepto isto. Istud aial
 mal fel h[ab]et in aures et ip[s]u[m] fel aial
 sil[er]e e[st] fellu[m] ho[m]i[n]is i colore. et e[st] ip[s]u[m] fel
 amari valde. et causatiu[m] veheme[n]
 tis ire. et ferocitatis. **De Am**

Ala aial zouchis ut dicit Ar[istote]l
 aialie seu[m] nimis. h[ab]et g[ra]uis
 aialia m[er]ita diladone se iure amiat
 Na[m] si viderit alci[us] g[ra]uis aial vni eor[um]
 app[ro]p[ri]u[m] gaurit oes. q[ui]st[us] eor[um] p[er]
 s[un]t. et oes alci[us] g[ra]uis aial iuadut
 dentib[us] et vulneib[us] i flit[us]. vl fug[er]e
 cogit. V[er]o o[mn]i[um] penity. h[ab]et ei h[ab]et
 g[ra]uis aialia dentes magnos ac lo
 gos. vñ accidit ut si forte impetr[et]

ho

hoc animal ab animalibus aliis fortiori se unquam
ferocitate dentium se liberat et euadit.
De Bubalo

Bubalus ut dicitur **liberum** animal
est boue maius et alius corpe colore
nigri cornua hinc longa et tortuosa
collum longum caput ingens. membra
maaculata cauda pura aspectu benignum
et simpliciter. sed summe pernicitatis
et crudelitatis cum ad iram fuerit
provocatum. visibus humanis accommodatissimum
est. fortitudine maxima pollet. ut dicitur
experimentator. **Mac** bubalinum facile
emollit ventrem. vulnera venena sanat.
hinc qui venenum hausierunt prodest. Bubalus
patiens est laboris. pilos hinc paucos voce terribilem
fronte asperam. pede sequitur terram. Fel eius
medicinale est quia vulnera amara sanat. **Burni** lac
tati dolores sanat aurium. **Cure** hinc durissimum.
In hinc nare animalis cretus cum funiculo ponitur
ut facile cedat homini topus quod ei fuerit
impositum. Quod si onus sine ulla voluntate sua
ei fuerit impositum. statim furere quomodo
tamen in terram sternit nec de facili ad surgendum
incitibus cogit. nisi alleiuntur onere. quo gravatur.
hoc alio nomine bisdentes dicitur. Bubalus sub aqua
trahit onera ingenia respicit tamen aere fortitudine
anhelat. **De bono**

l'bisdentes

Bonum animal est. **nacho**
ut dicitur **solinus** cui taurinum caput.
corpus et iuba equina. Cornua autem
multiplici flexu in se reanuam ut si quis
in ea offenderit non ledatur. hoc animal
cum in fugam venit. fluxu ventris
simul emittit per se per spatium in
genus unum odor quem attigerit adu-

rit hinc armis submouet insequentes
se. Signat hoc animal in bonos platos
qui vire austeritate quam cornua in se habentes
dum eam in subditiis exercent subditis
numine ledunt qui in se quod horrent
ostendunt. **De Camelo**

Camelus animal est deforme ut dicitur
Jacobus. Cameli bina iuba habent in
dorso et in parte altera. cum in ambulant
sunt illi cum poplura. collum longum
lentus incessus. **Solinus**. Dum greditur
numquam pedes accit. Sunt et illi reciprocis
quibusdam pulminalibus uestigia
carum lena vni contra est labes ambulans.
Hinc in duplex munisterium. sunt alii oneri
ferendo accommodati. Alii perniciores. Sed nec illi
ulla iusta pondem recipiunt nisi amplius
quam solim spacia volunt egredi. **Cum**
onemendi sunt ut dicitur **Jacobus**.
robis pariter paululum super genua
statim flexis auribus inclinant ad onera.
Plinius. Prohis cupiditate effrenata
adeo ut seuiant cum requirunt
venere. Oderunt equinum genus
vitam in quadriduum tolerant verum cum
bibendi occasio datur fuerit tamen impleant
quod et satiant desideria preterita
et in futurum diu prosit. luculentas aquas
bibunt. ut dicitur **Plinius**. Pumis
fugunt. et eas continua paulatim in
lunam exant ut turbident. Et si animal.
De elementum ignitum purum est. alio
elemento tantum minus nutrit. et in
quantum plus mixtum est aliis elementis
in tantum plus nutrit. Aquam ergo
puram magis ab elemento terre re-
fugit camelus quam minus nutritiuam
et turbidam et quam mixtam appetit quam
nutriunt. luculentas aquas bibunt

sre aie cu gram snenay appenitq
 sm intellcm scpturaz st n illas que
 pue st. rque sine enigmate solis a
 gelis apenit. **I**nta cameli strident
 horribilit ut d^r expimētator. **H**abies
 accidit camelis et podogm de qbus
 finalime moriūt. **N**ō eiaūt vngulas
 s̄ vehementissime ḡuant qm̄ du
 ras et longas. et lapidosas vias i
 cedūt. nec h̄nt i pedib⁹ de forti corio
 sotulares. **P**reterā dicit **M**agnus
basili⁹ de camelis q tenare h̄nt me
 moria maloz et ad unciūdiā gm
 uis mitor et pseuenis est. et cum
 fueit pass⁹. diū dissimulato doloe
 cū tepeit. illam p̄tin⁹ reponit in
 uiriā. **O**ideū aio t̄nsglucētes res
 uat ut rursū r̄muniādo tota nocte
 manducet. **L**ib. **re⁹**. Camelis h̄ pie
 tas esse dicit ut si in grege aut sta
 bulo. alijs egritudiē detent⁹ fuerit
 et nō manducet. **A**lj q̄ copaciētes
 abstineāt ei. **P**lin⁹ apt. **D**uāt p
 ānos cenā nisi forte t̄nslati i peg
 na insolētia mutati aeris morbos
 contrahāt. **F**ruūt validiores si coy
 tib⁹ arceant. **E**st et aliud gen⁹ coy
 is et dromedarios dicit cursu m̄m
 bil⁹ vigentes. **C**amelixij mensib⁹
 ferūt. a trimatu iapientes pariūt
 veris tpe. **H**erūq; post ānū implēt
 a p̄tu. auersi coeūt. **S**altat at mas
 sup femina et p totā die eq̄tat sup
 eam coeundo. **E**st at vga masadoz
 neuosa et dum et p̄t hoc fiūt ex
 ea corde artuū. **C**ortus tpe solitu
 dines et secretā petūt neq; inuēi
 re datur sine p̄uine cortus **I**lli qui
 recti quide cameli dicitur vna t̄m
 i dorso h̄nt gibbositate. **H**ij ued⁹ q

oportunit

eligit

dromedarij macipant b̄ma sp tubā
 i dorso h̄nt. **F**emine cameloz q̄uoq;
 h̄nt mamillas sicut vacce. **M**ares uo
 cameloz vngus h̄nt ad posteriore
 p̄te vñ auersi coeūt. **A**z. **I**n quolibz
 pede ē genu et sup ipm̄ iflectit pe
 dē et in utroq; pede. **M**ab. simile m̄
 ab pedis vacce. qm̄ p̄m̄ resp̄cū co
 pis est. **E**st at hoc aīal turpis aspe
 ctus et pedes fundūt i duo. et poste
 ri⁹ sui pedis ē fissū par et inter
 fissurā coriū. silē ei qd̄ est int̄ digi
 tos anseris et sub eis pedib⁹ caro
 multa. **Q**uapp̄ fiūt ei sotulares
 ex corio fortes. qm̄ h̄nt ut i terram
 remotā ut auferat ab ifructus. qā
 mutatio aeris multū confert eis
 i firmiūtib⁹. **H**ij autē dentib⁹
 i superiori mandibula. **P**lin⁹ **C**e
 brum cameli arefrit et cū aceto i
 potū sup̄cū contumales morbos
 caducos sedat. **D**e **C**ane
Canes ut d^r **J**acobus. **D**ocibiles
 bestie sunt ad oem ludū. q̄
 uis at libent⁹ dormiūt t̄n hospi
 tia dñoz suoz uigilando custo
 diūt. **A**mant dños suos adeo ut
 aliq̄n pro eis morte incurrāt. **H**
 ei rei exempla plima latrati
 nocte nocētes produūt. **A**mbrosi⁹
Annoche ferūt i remotione p̄te a
 turbis crepusculo necatū vitū qui
 canē sibi aduētū hēbat. verū mi
 les quidā p̄dandi studio minūt⁹
 cedis extitēt. **T**ertus idē t̄nbroso
 diei exordio. in alias p̄tes seresse
 mit **J**acebat thumatu m̄duer
 frequēs spectantū vulgus astā
 bat. **C**anis lacrimabili questu dñi
 deflebat eūpnā et forte h̄is q

eis

No

No

No

necem ituleat ut se hys vsuna ingenij
huanu quo versandi i medio aucto
tate psum fide assistet innocenae
Ad illa crumstantis pti accessit ad fin
Tuc canis sequuto paulise qstu do
lois audacia vltionis assupsit atq
apphensu tenuit uelud epylogo quo
dam misereabile carme inuimuntis
vniuos igit quera uilacinas fide
pbationi detulit. qd solu tenuit ex
pluibus nec dimisit. Nec mora malig
nus ille quid defensionem prare no po
tuit digna steleis ulione exsoluit.
hoc narant Ambrosius in libro exame
ron. Refert Plinius et Solinus q pe
renti iudeam alexandro magno
rex albanc canem misit iustitate nig
ritudis q spe delectat Alexander
Iussit uisus pmo. deum Apros emitti
Ad quoz nteptu canis iaces imo
bilis. offensus impator ob seguntie
tanta corpis eu iussit occidi. Qd ut
audiuir rex albanc qui eu misent
altera pmo parte. misit mandas
ut eu in leonib expiret. Nec distu
lit Alexander. leonemq dimissu.
mox laterat. deum in elephantem ad
suigres occidit. Est ena qd da ge
canu. qd fures odoratu itelligit
et a ceteris hoibus odio iplacabili
disciut. Solinus. Canes soli noia
sua itelligit memores st itineu.
Judi cortu tpe religat canes fer
nas i salub et cu hys tygrides co
eant. Sz pmi conceptu ex hys ob
numia ferocitate nuuiles st. Lib
rez. Cria st canu genea. Nobi
lissimu ex hys st illi qs forma ele
gantior et ad cursu celeior. apu
ozq venatu. Hys latinty ede ig

noz ar et nisi producat infra domu
ad cursu se giner. Summa celeitate
viget. pectore valentes st. Hys leuem
rij diant. Snt et alij apu venatu
longis aumb et dependentib hys odo
re et oportunitis lacrimib bestiam
isequuntur. cogunt ad lassitudinem
donec en ad mpor plana i manib
venatoru. lora canu nobilu sangn
ta deiciat. Hys bestia qua iussu vena
toz sequi ceperit no reliquit ena
si alias multas inenerit. Et hoc e
qd apls monet. In ea uocacione q
uocati sumy pmaneam. **Vn iacob**
pgrebat itinere quo cepat et fuerit ei
obuia angeli dei. Terciu ar gen
est eoz qd eoe oib i custodia dant
est. et hys hys rustiores sunt ceteris
tame i ministerijs hoim aptiores
In hoc gne multiformes spes st. St
en ex hys magni et fortes. sut me
dy. sunt et pui. sut et minutissimi
canuili qs manone nobiles in
sinibus suis portat. Hys no omnes
latintu domos defendut et impor
tum sut alienis. Impetus eoz et
seuicia ut d Plinius mutigatur
ab hoie cadente humi. iacob
cu ad mensas dnoz suoz iacet
sic se disponit ut vno largamio
culo dni suu manu obseruet. Al
teo hostiu domi vide possit. Pl
nius. Canes ceteros gignit canulos
et ferit sexagim diebus Catuli
eoz octauo mense generat pro
digiosu putat. si vnu canulu canis
edideit. Inent feine a sexto mense
vuiut canes aliqu xv annis. Ali
qu xv annis. A decimo scdo anno
gnare desinut. In medio cortus

no

Jacob

no

utrumq; coheret et hoc ex nimio ardore
 libidinis puelle dicitur. Optimus in
 fetu est qui nouissime videtur ut dicitur. Aut
 que primo fertur in cubile fetu. Oes ei
 canes grialiter nascuntur et manent
 circa dies xvij. Quidam autem per menses
 tres. Rabies canum sedat gallinatio
 fumo. muto tibus eorum. Morsus eorum
 medetur in dux siluestris rose. Pesti
 fer est ei morsus canis rabidi. Ca
 nis leporarius ut dicitur. **Ar.** coyrt i eta
 te octo mensium. et quodam canes faciunt
 hoc cum impium leuare trus ad mu
 gendum. Lac canum est spissius ois lac
 te propter lac porce et leporis. hinc autem
 lac septem diebus in mamillis non potest
 Dicitur unus canis lesus fucit et cla
 mauit. canes cetere indignati cum
 morsibus tuadunt. Canes in nungen
 do eleuatur trus et odoratur urinas
 suas quia aliquid eorum ex urinis eorum sua
 us aliquando sunt. et hoc animal multum
 afficit suam odore maxime in sua
 ue. olentibus urinis canum et id odore
 tantum inuicem postiora sua. Amidit
 illud leuementis quod magis possunt
 in labore saltem quam in quiete mas
 leuementis decem annis potest viuere. fe
 nima uero xvij. **Et** Notandum quod
 ois gne animalium. mares plus viuunt
 feminis. excepto in gne canum leue
 rariorum et hoc propter labore. Aliorum uero
 canum determinat etas superius. Canes
 quod infirmant ut dicitur. **Ar.** Comedunt ali
 cuius herbe saporis abhominabilis
 valde ut sic humores noxios euo
 mant et sanent. **Ar.** Canum etas
 de facili non agnoscat nisi per dentes.
 quia iuuenum sunt albi. senum acuti ni
 gri obausi. Dixerunt plerumque canem

odois

non posse viuere nisi inter homines eumque
 furus agitari si ex habitacione hominum sit.
 lingua canis medicinalis est. laben
 dorum sanat sua aut aliena vulnere
 Et si vulnere pro lingua attingere non
 potest labitur pedem et delinitur saluie
 medicamine apposit ad vulnere certum
 quod de medicamine quod lingue sue
 non indidit. Sunt et alie bestie que sic
 et canis lingua attenuat lambendo
 Cuius salua si sanguinem lingue atti
 git. agit in tabiem. Ut dicit mag
 nus basilius. Catulo non dum dentes
 formati sunt et in infantibus conantur
 ois defendere. Canes masculi de fa
 cili non ledunt canes feminas et sic
 ita in plinibus quibus bestiarum. deo id
 prudenti iudicantur in brutis ut oste
 det in paribus rationalibus. quod cordia esse
 debent et propter infirmiorum sexui. virile
 sexum. si iusto viri nomine tensesent. Si
 catuli lactes sepe inuicem super per
 ty egroti sua ut dicitur **liber hyrcani**
dax. catuli moit et qualescunt ad
 nunt. Consuetudo canum indigna
 multum ut pulcherrima que loca
 atque videntia fede deturpent. Cal
 ciamenta in pedibus ex pelle canis
 arretica sanant quod non si canes olfac
 tu contingunt demigent. **De Casto**
ribus qui et fibri dicuntur
Castores ut dicitur **Jacobus** et
Solimus a castamido dicuntur
 Testiculi eorum castorum nominati aph
 st medicine propter quos dicitur insequuntur
 a venatoribus. ipsi se castant mor
 sibus quibus venator collatis. fema
 abire permittit. Et si ab aliis vena
 toribus postea fuerit insecutus euadere
 di despatatione functus erigit se et

lā amputatos oñdit testiculos ve
natoru Poloni dicit fuisse esse hoc
in illis castorib⁹ q̄ apud ipos st̄ q̄a
testiculi castoris nō eminet̄ ex. s̄ in
i ventre iacent sicut renūculi. Ege
rit ei sicut aucta. Sill̄ et fel euomit
ut dicit **plim⁹** ad multa medicame
ta uale. Nā et pp̄ hoc psequi se credit
Eius coagulū sedat morbū caduicū.
Arbores iur̄ flumiū ut ferro credit. H
aīal nō p̄t̄ diu subsiste n̄ caudā in
aqua teneat. Quā utiq; h̄ caude pi
sciū simile ut dicit experimentator
sapore h̄ et sp̄m cauda ei⁹ sicut
piscis vñ i ieiunio comedit̄ a xp̄ia
nis. Pars ip̄i caude esibilis ē. Ps
vero usib⁹ indicta. Residuū autē
corpis ei⁹ caro ē. Est at̄ cauda casto
ris ut dictū est caude pisciū similis
longitudis cubitalis pinguedinem
multā h̄ns **pluu⁹**. Edificat go do
mū suā. sup̄ aq̄s facies in ea man
siones diuersas ut cū aquis crescenti
bus l̄ densentib⁹ ascendat. Castor
quod amara arbor folijs atq; corni
cibus pro sumis delictis uesatur vñ
fit ut tota caro ei⁹ et si bono tamē
amaro odore pfundit̄. hoc aīal
morsu potentissimū ē. Cū qd̄ iuase
rit pus nō laxat quā p̄sensit id
crepuisse qd̄ tenet ut dicit experiē
tator Castores i grege viuūt et i
multitudine ad siluas vadūt lignisq;
dentib⁹ absassis ea ad caūnas suas
muro mō deferūt. Nam vñū pro
vehiculo resupinatū pedib⁹ eleua
tis i terrā picūt et iur̄ ei⁹ crum
ligna absassa artificiose cōponūt
et sic eū cauda trahentes ad p̄a
tectā deducūt ut idē experimenta

tor dicit Talē iurā nō faciūt casto
res h̄ns castoribus q̄ iur̄ eos educa
ti st̄. s̄ q̄ de alienis p̄tib⁹ ad se vene
rūt talesq; sub certa custodia i ser
uitute redigūt. Alioz at̄ opinio ē
q̄ castores de illis castorib⁹ faciūt
qui senectute q̄fert et laborib⁹ De
tes obtusos h̄nt. nec āplus ligna
ad comedendū. l̄ edificandū sentie
ualet. Tales i futurū redactos ve
natores agnoscut̄ p̄ assumptionē
piloꝝ i dorso pietateq; q̄moti ille
sos abire p̄mittūt. Idē q̄ sup̄ experi
mentator dicit rem satis mirabi
lem. si tamē vera sit nescio. Luteꝝ
bestiolā seruū i aquā viuē p̄mittūt
et hoc nisi gnā futuris impense.
ut videlicet tpe hieli aīa eoz aq̄s
moueāt ne aq̄ subito congelata p̄
caudas i glacie teneant̄ et capi
ant̄. Luteꝝ suaz caudaz proter
tores si nō habuerit. sūt de se ip̄is
sollia. Descendūtq; i aquā usq;
ad renes ne aq̄ nāli caloe medio
congeletur. In duplices usus lig
sentia h̄nt cortice comedūt. Ex lig
nis uō h̄ntacula ualde artificiosa
faciūt. Cortice comestum i posteri
oribus pedib⁹ residet eleuatus
et anteriorib⁹ pedib⁹ lignū tenēs
h̄nt tñ p̄te ligni q̄medendi de
cortice quā iur̄ pedes tenebāt
qd̄ uēd̄ ex̄ pedes ē. abiciūt et nō
cūnt. Postiores pedes anseri
siles h̄nt et si maiores et cū vn
guibus. Antiores at̄ ut ames et
in hoc nā laudanda ē q̄. pp̄ū l̄ p̄ū
de pauit bestie. Postiores pe
des quib⁹ i aqua ut amas auis
natret. et anteriores quib⁹ ita

velud quadrupes ambulat. Cui
 castor arborē semet dentibus dato
 ictu emittit. currit ab arborē ut vi
 tet casū arboris. aut si pūssa cēde
 rit et hoc tū diu et cū sepe quo adu
 illā crebris ictibus cogat ad casum
 Venatio castoris hoc mō fit. veni
 entibus venatorib⁹ ad mansione
 castoris tū ad hoc istructi i ag
 piat qui ad forame mansionis p
 ueiens intrat nec cedit castoris
 morsibus. quousq; illa castorū art
 fiosa a venatorib⁹ mansio cōstri
 gatur. hoc aiāl ad modū canis pō
 tra. longū. s. et gñle. Dentes habz
 acutissimos. pellē delictā et nobi
 lem q̄ quāto nigrior tanto p̄ciosior
 Colores in pilis uelut taxus habz
 s; sūt pili subriles et pulchri. **Sol**
luis. Istius aiālis pili i pelle de
 aurari possūt et iūit eis orienta
 les. sarnicem iornatu capitis et
 armoz. Dentes hz acutissios du
 os sup⁹ et duos inferi⁹. qui sūt idē
 sicut d^r **liber kyranudax** cū labris
 osseis. et i hoc nā puuda fuit ut
 arbores ex hys maxime secaret.
 Castorū malefiant et deficiant et hz
 huōrē extenuādī spm̄ illoz qui
 spasmū paciū. Tremozib⁹ ac mē
 broz ex defcū neruoz utilissimū
 est. **Sagumē** follū i testiculoz et
 ignis illius pluimū ad p̄dicta
 valet. Vinū bullitū cū castoreo et
 odor ipsi⁹ castorū penes hoīnem
 patientē palissim q̄suatus itom
 pabile remediū est. **De Cama**
Quama bestia est ut scribit
 plin⁹. quā ut idē dicit gulli
 ruffinū dicit. hoc aiāl effigiem

no

sagumēz pellē

h; lupi respiciū est p totū p̄dorū
 maculis. In ethiopia hāz bestiaz
 copia ē. licet pegrinus tris ab ho
 minib⁹ iuectē sint. hāc bestiam
 magnus pomperus iōnis p̄mū
 ludis intulit. **De Calopo**
Qalopus ut phisiologus di
 aiāl acerrimū ē. ita ut nō
 a venatorib⁹ possit appropiā
 Cornua longa hz ferre figurā hñ
 tā ita ut possit altis arbores
 secando deice. Cū sint ad flūmē
 eufiatē bibit. Est at ibi frutex he
 ricina. v̄gultis subnlib⁹ et plūis
 Cū dū adueniēs cornib⁹ alludit
 ipā cornua obligat i virgultis
 pugnās q; diu nec libēare se va
 lens exclamat horrifce **Ca** voce
 venator audita acurēs heren
 tē occidit. **De Camelopardali**
Qamelopardalis ē bestia ut glo
 sa dicit. collo eqs similis. pe
 dibus rerūnis. capite camelino
 pedibus bubali. nūcō rutilo. al
 bis maculis supsp̄sa. hoc aiāl
 ductū tome legitur resais tempe
 hec bestia i ethiopia nascitur.
Qapra. **De Capra l'hyrco**
 ut dicit in libro rerū aiāl
 barbarū est. longis et acutis cor
 nibus. pasit i cōuallib⁹. i mō
 tibus et in raris arboz quos
 oē p̄t atfigē. lacte hñdat. et lac
 eius suauissimū est. s; statū ut co
 agulatū ficit viciat. Nā case⁹
 ex eo frūs ad nichil pene vtilis
 est. ut d^r **Ar**. In quibusdā regi
 onibus post p̄mū fetū nō expe
 ctat i p̄gnatio capre. s; cū v̄ti
 ca fricant manille eius. p̄mo

quidē erit sanguis. Sedō quidē fami-
es et postea lac bonū nō per lacte
impregnate capre Capre aliqui pūit
seinos s ad mo^m taro ferūt quāq;
mensibus ut oues pūguedie steiles
cūt. Vtilius capiūt nouembri mē-
se ut i marrio pariūt mēse. Pariūt
octenis ānis ut dicit plini. Aborti-
unt etiā frigoe obnoxie multas lac-
tis ubertas ē maior. Capre silue-
stris. aīal sagacissimū ē. altos mō-
tes amat. De longe pētus hoīes
agnoscat ambulantes Si venato-
res aut viatores sint. plini. So-
lertia tantā hūt capre ut si gūgit
i ponte pūiri valde tenui et an-
gusto. duab⁹ vīs edūso nō posse
hē trāsitū nec reciprocationē retro
eūdi vna recūbe atq; ita alterā
proculante supgredi. aurib⁹ spūā
re nō narib⁹ n̄ ūq; febre curē di-
cunt. Aīalib⁹ hīs calidior ē quā
ouibus ardentiorq; gūbitū Ca-
pras i occasū solis i pasaus negāt
int se intueri. s aduersas. Reliqs
āt hoīs aduersas et int sese ut
dicit plini. Hirtus lasciuū aīal
ē. ut dicit ysidor et feruēs semp
ad coytū. Cui⁹ oculi i trāsuersū ob-
libidine aspiciūt. Que nocte et i
die retnūt. Ideoq; capnū iecur si
vesantur restituet vesptinā aīe
Hīs quos nichilopas vocāt phi-
sia. Dicit tū Ar. q multotiens
exceant de die et nō bñ videāt
nocte uo acūtur eoz visus ut d^r
expimentoz. Fel hirti pilis sup-
positū palpebrar. eos annūhilat
Nebulis et suffocationibus oculo-
rū medet fel etiā hirti. si in aliq

loco posucis rinas ad se gregare fa-
cit. Fel etiā ad idē v3 ut dicit liber-
tyrannidaz. Sanguis hirti est ve-
nerū oīm piloz. Ide d^r q; fumigū
ex sanguē eius litargiros et leni-
tos sanat. Pili ei⁹ usi oēm fluuū
strigūt. Sanguis ei⁹ venena bibita
extinguit sibiit. Adeps ei⁹ morsu
et lesure medetur. Stercus ei⁹ max²
dolori dentiū si cathaplasmet. Cor-
nū capre adustū sicut dicit phisia
si añ nares illi⁹ qui uē caducus est.
teneat statū cadit. fugat etiā serpe-
tes. mas int capras. hirti⁹ vomat.
Aīal aīosū ac bellicosū et robustū
est. In fronte et i cornib⁹ maria
eius fortitudo ē. Sanguis ei⁹ cali-
dus ac recenē fusus tante vūitatis
est. ut adamantē lapidē oī metal-
lo insupabile frangat. Capre ut
dicit plini. herbis venenatis in-
uūt nec moriūt. hausto at melle
neari eas vna dixerūt. Dependet
oīm mento villus. p si qis apprehē-
sū manu. ex grege vna trahat cere
stupentes spectāt morsus eoz. Carbo-
ri exitialis Oliuā lambendo sterile
faciūt. mel aliqui lambentes. mori-
ūt. capre. Refert at Ar. Quiddā
sup modū mirabile q i quadā in
regione cap mascul⁹. inuent⁹ est
q mamillas hīs extractū est lac
ab eis i tanta qūitate q inde vna
posset fieri cascus. Qui cap deū coy-
uit cū capra et genuit marē. Dicit
at Ar. hoc nō esse nālic fām s sig^m
fuisse alit⁹ futuri euent⁹ Certissi-
mū tū ē. q idem cap et maris et fe-
mine naturā hūt sicut i hermosto-
ditis hoībus retnē possum⁹ q utaq;

l. mirtis

l. mirti

namu hnt **R**arissimū tū ē et for
te iromptū. ut vna talū et genēt ut
masculi et cōpian et pariat ut fe
mina. **I**nta. qm capre siluestres sa
gitta pautū pulegiū herbā come
dūt ut extrahant sagittā de corpōe.

De Capra siluestri q et capreola dī

Capra siluestris. q capreola dī
l'rupiacpra ut eā noiat. **plim**
bestia ē seu incōpae gnīs sui ad
alias uō bestias timūda et māsueta
nimis **I**ncra insula capra siluestris
pauissa sagitta. qrit pulegiū quo
comesto exilit sagitta de corpe. **plī**
ma int mares discordia pte femi
nas et hoc tpe corpi. **I** bestia pē
vix capi a canib' celerrima eī ē s
capre' hoc mō Cū premitur a can
bus i campis planis. **C**onfugit ad
montes alassios tūc venator īseq
tur fugientē et ascendit p' illam
Que cū veniat i altissis caunimū
bus altissimoz mōtū n' h' locum
ascendendi supius. descendēq' non
pē de facili qā nālie illi descensus
difficilis et ascensus facillim' uī
deat cū hasta venatorē insiste. ge
mit et qrelis lacrimabilibus inter
pellat quodā mō venatorē. s' frust'
neq' eī i eius gemitu mouet' s' ex
tenta hasta. deiat eā de caunimū
int' scarpulosas valles. deiecteq'
canib' faciat. **V**erū q' est q' ipa m
preola cū tanto discrimine ascendit
strā pasauat ut descendē nō possit
et tūc fame l' standi lassitudine de
sūnus deiat. **S**z et ipē venator
aliqui ita inuicte īsequit' fugientē
ut nec ipē possit descendē s' cōmori
tur morienti et cadit i pindā qd

picante

De Laco

Qacus monstrū ē i archadia h'
aial totū cetosū ē. q' porcus. Et
sicut scribit **Adelinus phis.** flāmas
de pectōe suo eructuat i anhelinū
et spm flāmeū. facit h' maxie cū un
p motū fuerit. **S**ed quei pē. quomō
flāmas aut spm flāmeū de oē suo
possit euome. et ipas flāmas esse
efficaces ad abuendū prume cōtre
ctam. et nō ipm corpus aialis flā
mus absūm. **R**ūde possu' q' cum
anhelinū adhuc i uiscēb' aialis p
membra multa ac diuersa late
diffusus est et tepidus usq' nō
exubēat i flāmas. s' eructuat qd
tinuat' ac multiplicat' in obiectū
aliqd' corpus vtrūq' recipit cōbu
rendi. **V**erbi grā. **S**icut videm'
p' mediū berilli lapidis solare lu
men. multiplicat' radios. et i sup
mo vnitōnis. acunūe mdiōz ig
nis vtrūq' suscipe i subiectā ma
teriā. et ignē effia violentū. **H**oz
aialū similia fuerūt illa. de qui
bus i libro sapie scriptum testatur
diuina. q' ignes de ore suo spūabāt.
Igitur mōstrū tūc i antris sup
flumen tyberim cōmoratur. **H**oc
aial tuadit subito vacat' et tu
toz greges. nec unū eide grege
aial suffiat. s' p mudas tuuos
tres aut quator apphensoz vi for
titudinis sue. i antrū trahit ocul
te. gressu retrogrado ne. s' iuesti
gari possit de facili. **E**st at nō solū
ifestū aialib' hoc aial verū ipi
hoi gussie insidiat' cū tamē ipz
hoiēm pluimū timeat. **C**acus
signat quosdā iracūdos q' quide'

qsto

no

pmū ad modicā unfa sibi vidēt
interius. s; cū seipōs in crescere
refrenāe nō possūt. q̄ flāmas ī
pximū. ḡtumelias et p̄bra eructu
ant. Adco ut nō solū se. uerū enā
plures ad odiū seā. in victos ī
flāmāt. siq; occasione sue neq̄ne
multos ad infiu claustr̄ thunt.
et hoc gressu retrogrando. q̄a nul
lū rectū ul' iustū odiū esse p̄t. In
cand; igr̄ nō solū ifestus ē bru
tis hōib; ut eos ad iracundiā pro
uocet. uerū enā tōnabilibus et
religiosis hōib;. Aliq̄n q̄a quidē
valde p̄fūs ē. que q̄m; un nō de
icit. **De Cefusa**

Cefusa monstrū ē. sicut dicit
Solin; q̄ cefais tpe romē
ductū est. q̄ posterior pedū crura
nec nō et uestigia humanos ar
tus mentebant. Priores uerū
pedes hōim man; referebāt. **H**
ypocritas signat. qui licet uide
ant h̄c affectiones v̄nitis et opa
Inuis t̄n pleni sūt dolo. Vnde
vni talū dixit paulus. P̄nate
te deus paries dealbate. **De**

Ceruus aīal est. **Ceruus**
celestitate mirabile. frontē
h̄is ramosis cornibus asp̄atū
Solin; Cornūū uerū creatio est.
q̄n ceruus fuerit biennus. p̄eta
te ramos augēt. hoc ītremētū
p̄sexānos p̄seuerat. Deū nūme
rosiora nō p̄nt esse cornua s; ma
iora. Castrens nūq̄ crescūt. nec
tamē decadūt. **Ar;** nullū aīal
mutat cornua p̄ter ceruū. Quā
cornua aīalū sūt uacua. p̄ter
ceruū. q̄ s; diua et t̄n ī eis nō est

aduatns. **S**up̄ modū hoc aīal glo
riatur ī cornib;. Cū enā aliq̄n non
cornua ei sūt. t̄n tāq̄ habent ī fron
te pludit atq; ex eo q̄nūq; exptus
est tela minutac; ut d; **Ambrosius**.
Dentes monstrant senectū cū s; pau
ci iueniū aut nulli. Cū se ḡuatos
īfirmūte l' etate senseint ut dicit
Plin; spū mariū suar serpentes
extrahūt de cauinis. quib; deuora
tis fontē petūt urgente veneno.
sumentesq; postq; aquā biberint
recupant iuuentute. Ceruū uero
ut dicit **Aug;** Cū flumē trāsire vo
lūt gr̄a pasuar. cornua sua du
nibus inuicē sustentāt. Postq;
āt p̄mus fessus fuerit. loco illi nul
tim; succedit. **C**ū uo homo ymi
tāe naturā hui; aīalis. **A**plica
mandata complentē. Qui d; **Alc**
alceig onem portate. et iuicē iqt
supportantes. Non asp̄ū s; olfāt
petūt litora ut **Solinus** dicit.
Cū insequū; a canib; minus ca
uent semitas hōis uestigijs t̄as
q̄ secreta loca. **M**ares cū statuti
tempus uenerē inatruent; seuiūt
rabie libidinis. **Plin;** **F**emine
nō q̄apiūt aī arcturi sydus. i
augūsto mense exeunte et intrā
te septembru. Separāt at se a cō
ceptus tempore. An̄ p̄tū purgāt
herba quadā que silesis appella;
faaliore ex hoc uentes utero.
Solin; Interī pariūt gēinos fe
tus. quos studiosē occultāt et ab
fronditos inter fructecta. pedū
uerbē castigāt ad latendū. **C**
Cū maturauerit ad fugā robur
exāno docent cursus et assuescūt

salire p abrupm. **H**ynuli carnes
 in ureo mris occisi venena efficiat
 ter fugat et morsibus serpenam me
 dentur. **C**u insequit a canib m
 tant latrat. **I**deoq f m veniu vi
 as dirigut ut voces ai ipis recedat
 q riant et sibilu fistular oemq co
 tenat. **I**deoq ai lactus amu aliquo
 effugeint psequit eosde ita ut est
 itemto pinda madat. **R**ectis au
 ribus acutissime audiut submissis
 uo nil audie dicit. **C**uriositate du
 cti stupent oia. **P**retea facili se p
 bent obuia sagittatib ut em dicit
expimetur. **V**enane hu oia occisi
 one. **D**uo venatores vadut i siluam
 ubi ceruoz copia est. et vn sibilat.
 atq canit. **S**equit centu ceruus.
Que quide audiunt canit captantur ale
 venatoz trahunt sagitta et pimit. ve
 natores pro expimeto cussimo pro
 diderit. q ceruo ad eme gauda ve
 niente osse capitis i oculo naluer
 tebrato uespe coarete et forte inter
 ex humoe supfluo velud alij autu
 mat ex medulla prodeut euolantes
Tuq dicit eu diu no posse vi
 ue nisi in primo sedm hoc qd sup
 dan est. immouet. **P**dit ead aliq
 dicit easde vespas gartas e nai
 bus cerui. **O**ryptanū herba ut di
Ambrosius. **N**ā ai vulnecā fuerit te
 lis edut ipam herba ut ei vntu
 accepta iacula exuatiat. **H**oc id Am
brosius d. **D**e capra et alijs bestijs
Idem passu. **a**phalangio qd e qdā
 gen a rancee. cancos maducado
 sibi medentur. **C**eruus etiā ifir
 mitate gtuatus ramusculos oleo
 mandit ut ait Ambrosius. et eger

fit sanus. **E**t nondu valde q san
 guis cuiuslibz aialis q hz neruū co
 agulat. et si tollat neruus no co
 agulat nisi valde debilit sicut lac et par
 i quo iacet coagulū. **S**olin. **N**ūq
 febresat. **Q**uāob causā. qm ex eoz
 medullis vngueta cedat calores
 languentū homi. **C**ontinuus etiā
 i maturo tibus carniū illoz vi
 tā imūne seruat a februb. **M**aiō
 ris at vtus aut similitatis ff car
 nes illoz vbi vno solo icu fuerit
 occisi. **H**ystoria psar. **A**lexander
 magnus ad dinostenda viuanta
 te eoz. torques aureos ad optos
 ante eoz pluimū ceruis inexit
 qui post ānos cētū captū nudum
 senj indiaū pferebat. **L**iber rerū.
Venenam oia fugiūt et nūo odo
 re discernūt. **V**n antiq venatores
 veneno ifectū iacula ianebā p loca
 ubi mīsic habebāt cerui. **I**lli uēo
 venenata sentientes iacula diū
 tebat. **E**x cornib ceruoz ut dicit
Plin. herbe germināt. apij et
 a fangi. **M**ares solun desiderio
 libidinis aude petūt pabula. vbi
 uo se ppigues senserūt latebras
 petūt. facientes i qmodū pondus
Cū fugiūt sepiq subsistūt et hoc
 fit intestini doloē tā ifirmū ut itū
 leu rūpanē incūs. **S**oli cerui oī
 bus ānis statuto veris tempe cor
 nua amittūt. **I**deoq q maxime
 antea petūt. et i illo tempe nocte
 pasātur. fugiūt ei lupos scientes
 se destituros armis. **Q**uerūt autē
 sole sicut d. **A** et **P**lin. et stat
 teo qm cornua eoz fuerūt recentia
 ut maturescant et desicent p ca

lore solis et sunt forma. Et postea va-
diūt ad arbores et cōfrāt se ibi tē-
ptantes cornua et tūc exeūt secū
qm̄ arma hñt. **Hoc frequēt patuit**
ramusculis edē cornib⁹ illoz herē-
tib⁹. latēt amissis cornib⁹ velud
thermes. s̄ et hoc bono qd̄ hñt īm-
dentes dextrū cornū medianib⁹
utile negant reppri. Ideoq; ī aq̄s
mūtāt cornua. ut illuc ab huānis
visib⁹ omittent. **Vñ pūbiū antiq̄**
dicebat. Vade ad locū ubi ceruus
cornua deposuit sua. Remediū si-
gillatē est. abigendis serpentib⁹
odor adusto. cerui cornū Cornū cer-
ui gbusū ac puluerizatū ac ponb⁹
mictū oēs humores exsiccāt ut d̄
euulapi. Itē puluis eiusdē q̄fir-
mat dentes ex eo frictos. Itē pul-
uis cū vino bibit⁹ inducos sanat
menstrua et fluxū ventis q̄strigit
lābricos ventris p̄mit. Si q̄s co-
rio cerui se īuolueit serpentes nō
timent. lapis ī matre cerue l̄ iūe-
frūlo aut ī corde cerui īuenitur
qui facit muliēs concipē. Vedula
cerui oēs dolores membrorū sedat
Ceruus q̄tuor dentes h̄ ī vna pte
oris. et ī alia quatuor et p̄ eos mo-
lit cibū. et h̄ alios dentes magnos.
qui s̄ ī masculo maioēs et mino-
res ī femina. et dentes eoz decli-
nāt ad īfēiūs. Platanus. In cor-
de cerui qd̄dā os ē q̄ sustentamē-
tū ei⁹. sicut ī mēbris ceteris. In si-
nistrū ei⁹ pte quedā granitas est.
ad quā splen h̄ receptaculū et e-
mittit suas supfluitates. Que
supfluitates p̄ siccitatē caloris
mūtāt in ossēam sbām et est ipm̄

os aut illaginosū. **Os os extinctū**
de ceruo. et idurātū iustar ossis pul-
uerizat⁹ et dat⁹ īfirmatib⁹ ad andin-
cā passionē et sinopū. Intestina cer-
ui fenda valde s̄. et hoc opina⁹ **pli-**
ni⁹. Pica q̄a felin ītestinis hñt qd̄
abhoīnant canes. Non nulli at cer-
uoz fel īmuda hñt. Alij ī aure ut
dicit **Az⁹. Quapp̄ nō comedū a ca-**
nib⁹ nisi qm̄ famelia s̄. Cerue li-
beut parūt ubi accessus lupoz est
rarus. Ducūtq; matos sems ad loca
petrosa ubi un⁹ introitū ē ad spelūcā
quo tutius pugnaē possit cont̄ adū-
sarios. In capite eius v̄nis vnus
est q̄ eū fere vexat assidue. S̄ et oē
atū et ī p̄e h̄o v̄niently sub ligna. In
ea uo pte corporis q̄ vene v̄niant
spondili applicatū capiti v̄mes s̄
re nūo. Dicit venatoēs q̄a si ceruus
insecum a canib⁹ aq̄s bibēs ītueit
refocillat⁹ a lassitudine et repatur
ad cursū. Dicit etiā q̄ qm̄ fessus ē
et capi se videit lacrimat. et p̄sagio
qd̄dā mortis amaritudine exhore-
sat. Cerui timēt vocē vulpū. pu-
gnāt cerui masculi int̄ se. et victor
dnāt mulas ī vna pasua. Aliquō
victi obediūt victori. m̄ua obediū.
et pacē hñt int̄ se sub diti vno do-
mino. Cerui h̄mulus cū capris
fueit ab hoīe et ī v̄mulo paz ad
modicū ducty sequit hoīez etiā
nō ligatus ut d̄ **Septimētator. Cūo**
cerui melancolicus est et durū ad
digerendū. h̄mulus qui est cerui
filius h̄ meliores carnes. Et si
h̄mulus castrat⁹ sic melior eit q̄a
ī calōe et humiditate tepator eit.
De Chimeā nō illa q̄ figmētū sed

no

no

no

bestia q̄ a Jacobo dymen d̄.

Chymem ut dicit **Jacobus**. be-
 stia est. i. p̄ibus babilonie et
 altaanteius et demissa postei. H̄ac
 bestia captā sarraceni p̄ioso pal-
 ho cooptā dno suo ut ei ḡtāt ser-
 uiar offerūt. **Signat** at̄ eos q̄ aīas
 suas p̄ aulū et fastū mūdane gl̄e
 demonib⁹ offerūt. Nec dubiū quī
 eas demones ḡtant accipiāt. **Vñ**
i actib⁹ ap̄loz. herodes agrippa
 gloriari in veste regia a demonib⁹
 passus ē et expiavit. et tñ p̄ū regū
 ē purpura et nobiliorib⁹ vestibus
 indui. s̄ q̄a nō dedit honore deo. i.
 honore oblato perit. Quid ḡ tu
 paup̄. hūilis. atq̄ desp̄is pro ue-
 stis ac aīas gl̄a receperis. si nec
 regi. i. uestis gl̄a gloriari patum
 esse consideris. **De Erogrillo**

Erogrillus aīal est lege phi-
 bitū. Est at̄ aīal puū et nālit
 debile. et i hoc pluūmūq̄ miabile
 q̄a licet debile sit. tñ infestū et ca-
 par est. et mortiferū ceteris aīalib⁹
 terre. **De Cuniculo**

Cuniculus bestia ē minor le-
 p̄oe. colore et forma p̄p̄silis
 her bestiola i antrōsa habitacula
 terrā fodit vinea quā marime
 demolit. nocte queit et vineta et
 fruges depastēs. anane uō tū an-
 trū ingreditur os antri terre est
 puluē p̄ iūseaus ne hoīes sup̄uei-
 entes p̄ diē eius habitaculū dep̄-
 hendāt. p̄biatq̄ h̄itant nūmū
 milaplucamē nā sepius i anno
 parūt. Cū aliqui cuniculoz aliq̄o
 aduersi senserūt. in loco ubi habi-
 tāt alias fugiūt. Nec mora ceteri

sonoz inuina dedignant locū cū il-
 lis dimitūt et fugiūt. Innumere
 ei fecunditas s̄ ut d̄ **plini⁹**. Cunicu-
 li coeūt aduersis possessoribus. nam
 illis adūsum membrū genitale est.
Congregans cuniculis ad pastū. si
 q̄s aliq̄o suspectū audierit pede tñ
 p̄ant. et tūc oēs depressis capib⁹
 l'aurib⁹ contrescūt. **De Ericheto**

Erichetus ut dicit **liber rerū**. at̄
 animal est exiguū in apulien. ad
 magnitudinē puoli. caput variū
 h̄ albo nigroq̄ colore diuisū. In vē-
 tre amdet. tubet i dorso. pilus ei⁹
 adeo tenacit̄ adheret pelli. q̄ faci-
 lus poss̄ rūpi quā euelli. habitac-
 cula sibi in terra fodit. equib⁹ de
 faali nō p̄t erui. nisi ipis aquā ca-
 lidā insundas. **Et hoc aīal auaros**
et cupidos signat. Quib⁹ quidem
 auferri vi pot̄ qd̄ h̄nt. s̄ ad hoc in-
 dua nō possūt. ut sup̄flua sua pro
 xp̄o distribuāt. Qd̄ uēs de terra
 erui nō p̄t nisi p̄ aquā calidā. s̄ iūt
 auaros l' cupidos qui de terreno
 amōe vix reuocari possūt nisi eis
 casus adūsitans occurrat q̄ eos
 ad cōceptū mūdi et amorē dei re-
 pellat l' rediē. **Vñ** at̄ quidā pau-
 perū spoliator ex magna p̄te a
 dno crudeli pecunia spoliatus es-
 set. residua q̄ habuit spoliatis re-
 stituit. ac inde conuersus ad dñm
 p̄itētiā egit. **De Corocote**

Corocotes bestia est sicut d̄
Solinus et **Jacobus** q̄ voces
 hoīm ut hyena imitat. Nūq̄m
 claudit oculos. In ore gingiua
 nulla. Deas vnus atq̄ p̄petuus.
 qui ut nūq̄ reuandatur naturalit̄

no

no

No 4

capsularum modo dandi. huic tanta
 virtus inest ut oia mox gmiruatur
 Hec bestia ex cane et lupo cona
 pi dicit. Aristas sicut q̄ semp legit
 curiosa s̄ nō s̄ uē sapida q̄ legit
 Hoz dentib' tanta vis est ut qd
 qd vident derideant. l' velūt pene
 tre quicqd̄ audiāt de scripturis. h̄y
 generāt i' munitoes s̄ illoz qui
 et q̄nq̄ p̄dicat solēt et tamē lupi
 sūt. Tales p̄dicāt filijs dicentes.
 Quae nō possim' saluaī sicut et
 illi. h̄y filij leonū sūt leūali. Di
 sūt p̄dā capē. et hoies deuorare.
 eze xix. l' xx. **De Cathapleba**

Cathapleba est aīal iux' fontē
 qui niger dicit' ut scribit **pl**
 nius et **solinus**. circa ripas nihil
 flūmij h̄itās modim atq; iners
 bestia est Caput ḡuidū egegeit
 Aspā ita pestilenti ut q̄ i' oculos
 eius offenderit statū vīm exuat.
 Hoc in aīali nōt' concupiscentia
 oculoꝝ. vñ. qui videt mulierem
 ad ḡrup' it. vñ **Dauid** berfabee
 vidit. **De Dampna**

Dampna bestia est. capree ma
 gnitudinis robusta admo
 dū et cornupeta in bestias aduer
 sas sibi. Cursu uelox ē. odore sanguis
 et vite prouida. Cornua h̄y ut d'
plini. Acuta. aspa longa ul' cu
 bitale modū. et sursū ut palma
 hois i' aduersū erecta **De dam**

Damma vel. **ma l' dāmula**
 dāmula aīal est ut d' **psido**
 rus sic vocatū eo q' de manu ef
 fugiat ut dicit **experimentator** Cū
 parit. dāmula subito comedit se
 cūdinā anq̄ sup' terrā cadat et o

pinatur idē experimentor. De ista se
 cūdina q' venenū sūt. Timidū enī
 aīal ē et imbealle de quo **marcial**.
 Dente timē ap. defendē cornua cer
 uū. Imbelles dāme qd nisi p̄da su
 mus. Hec bestie hoies paupes et
 firmoretas signāt qui ubiq; patet
 prede et dentib' p̄donū et p̄napū
 Vel illos signāt q' aīo segnes et igna
 ui. resiste nolūt dyabolo tēptatorū
 et id varijs moribus vicioꝝ. hois
 oibus demones i' eos debantur.
 Alij i' capite. hoc ē i' corde. solo q̄ sen
 su pat'. Alij i' oculis. Alij in lingua.
 Alij i' manibus maloz opm. Alij
 i' auribus. Atq; alij in tenibus lu
 xurie. Alij in pedibus flagitioꝝ
 affectuū p' amores illiatos wlne
 rant. **De Duran**

Duran aīal est. ut dicit **ay** au
 dele uelox ac forissimū. hoc
 aīal qñ insequit' a venatoribus
 et desperatione stringi cepit vidēs
 q' nō possit euadē astutia nālī star
 tus valde itorquet tōn' canes
 i' sequētes se retardatq; eos p̄uri
 de egestionis odore. **Fuere et nō**
 nulli qui h̄ar bestia eandē quam
 unicornē esse dixerūt. s̄ nullus
 p̄hoꝝ i' hoc ḡcordat. **De daxo**

Daxus ut dicit **lib rex**. aīal
 est ad magnitudiez vulpis
 Crura breuia h̄y. nec i' sinistro dex
 troq; late eqlia s̄ i' sinistro latere
 breuioꝝ vñ fit ut. vallinilas vñ
 q̄s attritione currus faciūt positis
 pedibus dextri lateis valenter
 currūt. **P**seutoresq; suos ita effu
 giat. pellem villosam et fetis ri
 gidam. albis et nigris pilis co

No

in

h

myrti. Sagimen eius luna crescite
 augetur. deaesciente minuitur adeo
 ut si in ultimo line defra ordatur
 no inuenit sagina. Sagina eius
 officium unguem quib' dolores re-
 nu cedant. mebrozq; lesiones et hoc
 miru q; bestia licet ex vna pte me-
 dianalis sit. morsus tñ eius pluimq;
 exinalis est atq; gnuissimus et her-
 est ro. viuit et sambonibus et aial-
 bus q; in terra repue utpote que ve-
 nenisea sut. et q; venenata dentes
 eius insicunt. morsu eius credimus
 exialem q; q; ena et sine cibo ve-
 nenoso lupoz et vulpuz et mulcoz
 aialiu dentes venenatos aliquu
 lu. homi experientia copbaur. vnde
 morsus lupoz istiu bestys ferro
 calido adurunt ne morsus utiq;
 nonius grahar corruptione Cib'
 vo venenato mediate na. incnoz
 bn disposita. i materia optima m-
 su. et qd est ex pte venem ppehur di-
 gestio. purgata; reliqui et i nutri-
 mentu carnis mūdificante trismit-
 tit et hac cone fit ut sagina dari
 medianalis sit. morsus uo exia-
 lis. Qd melius i tyro serpente pa-
 ter q; venenifeis viuit et tñ carnes
 eius i tyriaca q; fecte venemis oib'
 opponit. De hoc serpente in libro
 de serpentibus planius differe-
 mus. Scripsi esaulapj ad octauu
 anu augustu. Duxta de dano aia
 li ista ganet. Adipe dari iungefe-
 buitates et sanant. Cebra eius
 cu oleo bn coctū oēs inguuis do-
 lores sedat. Sanguis ei' cu sale
 myrtus et mebris illinut p tri-
 duu a peste defendit mortalitatis

Testiuli eius cu melle comi et ieu-
 no stomacho comesti p triduu vir-
 tute qferit comedendi t' coeudi i
 frigidis. **De Elephante**

Elephantes ut dicit **Jacobus.**
 Aialia s' robusta viribus et
 corpe magna. hnt ei rostra mag
 cubitoz r. pminencia q; ampla
 testina ex carne cartilaginosa
 et dura creata q; appellant' pro-
 musades quib' utile loco manus
 habitatas ad oem actu. Hec ut
 dicit **Az.** Nasus dicit' epi elepha-
 tis. foris et longus. et nullu hz
 hoc nisi elephas tm. Et h' mno
Ambrosius Cu ei elephas sit emu-
 nentior auctis bestys inclinat se
 ad pascendu no p. Sane ceruix
 minor e qua posat tantu corpis
 moles. ne ea quoq; onei ess' ma-
 gis q; usu. P ipam pmusadem
 elephas capit abu et reddit ori
 suo. et p ipam bibit et reddit ori
 potu suo. et nullu aial hoc facit
 nisi solit' ipse elephas. **liber xii.**
 verupti no sapit neq; discernit
 gustu ipa pmusade tibi l' potu
 et hoc qphendit' p illud qd vinu
 datu sibi sorbet pmusade. oriq;
 refundit et ita palato oris. to-
 ciditate vinu sentiens ore miltre-
 bu danti congratulat'. **Jacobus.**
 Hac pmusade utit' in bello ele-
 phates et ai ipa hoies capiut suos
 pibus. aduantes. Bellicosu s' et
 audaces nimid. maxie tñ cu eis
 i prelio viuet' mori sanguis oste-
 ditur. perse et indi ai ipis pugre
 solent. turres ligneas cu qd msi-
 ta l' quiquagim armatis sup eoz

doisa porātes Inoleabili impetu
ut ait **Ambrosius** ruit i hostes ut
nullo agmē belloz. nulla gſtipa
tione militū. nullo clipeoz ret ar
dant obiectu. velud quidā mōtes
versant in plijs et ut colles alto
eminēt vāce mugitij fragore pau
bāt omī confidentiā. **Magnus**
Alexander ut sibi i eius eplā.
pugnaturū cont' indos. ereas sta
tuas prunis ardentib' impleri
iūssit. putantes at' elephantes
statuas illas hoies esse. protendē
tes labia comburebant. et statū
fugē ceperūt tū hoies q' eras s'
mulachra nemine audentes at
tigit. **Alia** vice grūntu et stridē
porcoz tū sonitu buanaz mul
tos superauit elephātes eo q' ta
lib' assueti nō fuerāt. **Cū** gene
ratur elephas subito ggenanti
dentes apparēt. Dentes uō ma
gni nō apparēt i eo donec iūue
nescant. Qui utiq' dentes duoz
cubitoz longitudinis s' recurui
a s'ipius. Ex hys dentib' gbusis
pulus fit quē phisici spodium
dicūt. Hic puluis sanguis i nai
bus sistit. ad ifrigidandū valet.
cont' fluxū ventris mēstruoz.
Vemorroydaz datur tū suo plā
taginis. Elephanis etiā sanguis
maxime masculi sistit fluxum
reumatis. Elephanti ut dicit pli
nius intus ad mandendū s' den
tes quatuor. pter eos q' prominēt.
masculis reflexi. Feminis uēo
recti. atq' pui. **Lingua** epl' ele
phantis pua ē. respāū corporis
candore dentū eius intelligitur

iūuentij. quoz alē s' i ministerio ē.
altei patitur. ne ebetaz nimio rep
cussu nimus vigeat si fuerit dimiā
dū. **Cū** venatu pmiū p' affligūt
urosq' dentes ut dāpnato ebore nō
requirant. **Papua** etēi nobilitas
i eis est. q' i ceteris corpis ossibus nō
habet. Confluentes vna nō medi
ocare fautorū aurā hñt. Nā fessos
fauciatosq' i mediū ipoz recipiūt
Et hec venatio elephantiū. **Nar**
rat **ſcriptum** libri. q' continet veterū
relationes. q' Elephās hoc mō capi
tur. **Due** puelle vginēs nūde i
desertū pgiūt. ubi hñtanc elephātes.
vna eaz vna. altera gladiū ferēs
Quib' alta voce clamātib' audit
elephas accurratq' p'e. Qui moy
nali instinctu. vginēe carnis in
nocentiā recognoscēs i eis amois
dulcedie castimonia venem'. lam
bensq' eaz pectus et ubēa delecta
tus mirifice resoluit i sopore. **Nec**
mora puella cū gladio tenerem
ventre p'fodiēs elephantis sangui
nē ruentis fundit. exapitq' i urna
altera puella fūsum. hoc sanguē
regalis purpura tingit. **Et** signat
sanguinē de xpi late fūsum. quē
vna puellaz synagoga fudit. **Al**
tea uēo etiā in vna calias recipit
Ma p hoc impia iudicat. **Ista** pl'
pia redimit. **Nec** ab re tunica vei
Joseph vteō vginis texta. hoc san
guē tigitur. ut merito itrogantib'
Responde spōssa possit. **Dilectus**
meus candid' et rubicūd' electy
ex milib'. **Est** et alia elephāti
venatio. s'm **Az'lem** homines venā
tores domesticos elephantes inc

quitat quatuor siluestres i mfeioi
 bus indie desertis quos ai iuene
 rit sapiunt elephanab domesti
 nis psequi et siluestres pcutē quo
 ad usqz obediunt et defatigati stan
 do qestant. Tūc venatores elepha
 tes siluestres ascendunt et pcutiunt
 eosqz pugnat cū instrumentis que
 assimulant pelus et mouēt eos
 ad hoc ut hoies timent. Ligan tur
 at pedes ipoz anteriores quousqz
 mansuescat. Mansuescat at aīqz oī
 bus aīalibz nec est im domestica
 aīal et obediens hoibus int oīa
 aīalia agrestia. **Solus** penes ei
 sensus humanos itelligentias hnt
 pollentqz memoria. Vñ bñ accipiunt
 istructionē. et mox disciplina. aīl
 ta aīalia ut dicit **Ar.** retinet me
 moria de hīs q videt. l'addiscit.
 Qu verū est de memoria estimatio
 nis. Solus at hō est discretus et h
 memoria itellectuale. **Est** et ali
 modus. quō domestica. Elephas sic
 dicit **glosa**. In pmo qñ captus est a
 venatoe pcutit ab eo. et tribulat
 multas verbeibus. Venatoe ergo
 vberate elephate accedit ali qui
 vlt hre obediēte ipm. et liberat
 eū de manibz vberitatis. Nec moā
 adūnt elephas. liberatē se. et mā
 suesat i manibz eius et diligēs eū
 ac liberatoe sui semp recognoscēs
 obedit ei. Tu ergo hō qz es tu. qui
 isipientior elephante liberato tuo
 xpo. nō refers grās. et eius semper
 madans obrepas. Qui cepit nos
 iqt apostola. de pīate tūbraz hanc
 et tūstulit i regnū claritatis sue **Et**
dauid. Diligū te dñe fortitudo mea
 dñs firmētū meū et refugū meū
 et liberator meū. Et ppe' her. subū
 gens dicit. laudās inuocabo dñm

no

et ab iuuas meis saluus ero **So**
linus. Proinde elephantes q bibe
 volūt amnes gregni petūt. sese i
 uice diligentes et concorditambu
 lantes moribz quibz pnt sibi ap
 plaudūt ale' ad alterū. qī saluū
Natu maxim' agmē duat. etate
 pxim' sequētes cogit. flūuū trāsi
 turī minores aī maiores mittūt
ne maiores ingressu alueū attemē
 et profundos gurgites depssis va
 dis faciāt. Int' hos et dracones in
 gis discordia. Serpētes i altis col
 lū quibz congregatū elephantes solēt
 incedē delirēsūt pmississqz pōubz
 adēūt posteriores ne eos qui antea
 serūt. queat opitulari. Pmū dmo
 nes nobis pedes elephantis ligāt
 s' resoluūt pmisside qī quādā ma
 nu nodos. Deit' oculos uel nares.
 petūt eo q her loca nō defendunt
 pmisside. Dracones tū magnū ut
 dicit **plinius**. q totū elephantis sangui
 nē bibentes capiāt. Exhausti uō ele
 phantes siccant et arefaciūt. Itaqz ai
 biberūt dracones eoz sanguinē ruit
 belue n' nō ipi dracones tebrati
 sanguinē mole ruentū oppmūt. Di
 mutationis tū pīpua est q dimoēs
 torrentes estu frigidiori elephantis
 sanguinē recreent. Quā ob rem nūqz
 iuadūt illos nisi potu frūdōs. ve
 nis s'z eoz ppenus irrigatis. Iti
 elephantes draconibz hoc mō insi
 diant. Notat loca i quibz dracones
 sub saxis arboribusqz paupit. ibiqz
 iacentes mole tegminis oppmūt. **E**
 lidit at elephas cū suis truibz
 magnos pāietes et magnas arbo
 res. cū sua fronte p'stut **vt d' expi**
mentator. Aliqñ eā inuentū in
 via serpente iuadit. Inuasūqz rō
 nūlat pedibz donec occidat eum

Taurus etiā agrestibus multū formi-
dabilis est. elephas. n̄ mirū q̄ illos
valde p̄sequit̄. In mauritanie salu-
tibus ut dicit plinius. Annus ē maris
cui nomē a nulo. Ad hāc annū lu-
na noua descendit ibiq̄ se sollepnit̄
aqua purificat̄. **Ar.** Deānes femine.
quiquēnes masculū. inuēt̄ venerem
Solinus. biennio coeūt̄ unus nec ā-
plus ī anno dieb̄ pudōe nūq̄ nisi
in abscondito ut dicit plinius. Non
p̄us ad gregariū nūm reuertunt̄
q̄ vnius aquis abluant̄. Propter
feminas nūq̄ dimitūt̄. Nulla enī
noueūt̄ adulterā. Dicit̄ q̄ nisi frū
mandragoe vesamē femine neq̄
ant̄ gape. Femina parit̄ p̄fidū
stagnū ingredit̄. nā si fetus ī tra-
cadet̄. surge nō valeret. **Glosa q̄d**
Fetus suos reponūt̄ ī insulis p̄pter
dracones qui eis insidiant̄. v̄t̄ et
in ip̄is aquis cū femina parit̄. tu-
stos est ei masculus. **Ar.** In cornu
elephantis femina iauriat̄ et mas-
equitat̄ sup̄ eam. et hoc ī vere. p̄
q̄ parit̄ feia quiescit̄ p̄ trienniū.
Postq̄ feia fuerit̄ imp̄gnata. oīno
non tangit̄ a masculo et t̄mbit̄
ī uterō p̄ bienniū. Ip̄e fetus equal̄
est ī p̄tū viulo triū mensū. **Soli-
nus** dicit̄ sel̄ elephantē parit̄ sed
reueā. quiquētes l̄ter in etate pa-
riūt̄ elephantēs. Membrū virge
eius ut equi s̄ p̄uū et nō aduēiens
corpōi suo. Etā eī testiculī nō sūt
apparentes ext̄. s̄ int̄. p̄e renes. **Ar.**
p̄t̄ est velocis cōynis. Elephas fe-
mina duas mamillas h̄ ut muli-
er sub ascellaibus. Etā p̄t̄ quā nō
h̄ plūes est. quia nō parit̄ nisi vni-
cū fetum. Et causa quāc̄st̄ loco sub-

ascellai. q̄ h̄ ē p̄mus locus mamil-
larū. Mas etiā elephas h̄ mamillas
ut her̄ s̄ nō irriguas. Duo at̄ eorū
grā sūt. sed nobiliores indiat̄ mā-
gnitudo. Mures timēt̄ et fugiūt̄
eo q̄ eorū fetore verant̄. pabula est
eorū recusant̄. ut d̄ **Ambrosius.** Nō
minus miror̄ mure q̄a terribilis
ē elephantū q̄ elephantē. q̄a pro-
cerus et spectabilis gloriofus. Et
reueā mirū q̄ elephas qui formi-
dabilis est tauris et equis. mure
timet̄. **Mirabilis ī extelsis deus.**
mirabilis est et ī mūnis. Est enī
donata p̄rogatiua q̄dā a deo sin-
gulis creaturis ut quibūdā p̄uilegiis
p̄pis fulciant̄. **Solinus** d̄. Gr̄m̄
simas ī elephantēs in p̄stu pal-
mas h̄t̄. Si q̄s fortunū ameleon-
tem deuorauit̄ veneno īficiat̄ s̄
oleastri p̄stū medet̄. Tergo diuissi-
mi sūt. ventre molliores. **Setarū**
mille hirsute. p̄sumū qui fit ex
ingūe et pilis elephantis quelib̄
et venenata fugāt̄ aialia. v̄iuit̄
in annos trecentos. frigois impa-
cientissimi. **Jacobus v̄n.** Ebur q̄d
de ossibus eorū fit frigidū et candi-
dū est. Nā si eborū p̄ano supponatur
igne supposito p̄ano nō exurit̄
s̄ nali eboris frigiditate ignis ex-
tinguit̄. Domestican̄ regē adorant̄
et eis coronā porrigūt̄. **Solinus** Au-
dito vestigio hoīs p̄se nec p̄us vi-
so tremisat̄ et metu īdiaz subsi-
stūt̄. **Histor.** p̄st̄ adeo demētes
sūt ut **botas rex** xxx hoīs coram
illis p̄t̄ lignos nūq̄ efficit̄ ponit̄
ut audelitas aliene muniste-
rio fugēt̄. **Solinus.** Non nisi lasce-
siti noent̄. **Mustus** dorso īdentes

ante i rugas contracta nent hor
 illis pro cruda villos. **Az.** Ele
 phas sedet sup renes altitudinē
 s m pedes posteriores nō flectit. p
 mo tōlit crura posteriora aurib⁹
 ac pedib⁹ anteriorib⁹ erecte stann
 bus et sic reclinat ad laus dextrū
 l sinistrū sup arbore. **Ambrosius.**
 Neq̄t ei flecte quatuor pedes prop
 pondus corporis q̄a rigidiorib⁹ op⁹
 fuit aurib⁹ q̄ velud colūpnis tā
 ta possit mēbroz machina suste
 ni. Calcaneū leuē ituruar et ri
 gent arēa pedū a sumo usq̄ ad
 p̄mū. Q̄n ergo dormiē aut q̄este
 volūt arborib⁹ inclināt q̄ nō nū
 q̄ ut aut **Ambrosi⁹** vicit atq̄ iflexe
 tanto corpe frangit. atq̄ elephas
 q̄ sese in illis refudēt corruūt. Q̄
 uo magis expti sūt p̄cula cali
 bus arborib⁹ inuitū q̄ nūq̄ ca
 de p̄nt. venatores at arbores fecit
 quib⁹ inclināi solēt. eas q̄busdā
 obiab⁹ ne penit corrūat fulciē
 tes. in insidijs latēt donec reuer
 tēs elephas cū arboe cui inuitur
 cadat et r̄surgē nō valet. Ad gar
 riat̄ ei illi plinq̄ currit aliele
 phātes Cūq̄ se iauruā et sociū eri
 gē nō p̄nt genuit p̄t et garrūt
 et q̄ copatiētes cū lugente lugēt
Puuli at elephātes p̄t valet sese
 supponētes cū sua p̄mūstide ip̄m
 aliq̄n prostratū erigūt et im de
 manib⁹ venatoz libeantur. **Liber**
Reg. hec at ē cā quāe cadentes sur
 gē nō valet l p̄nt. h̄nt ossa solida
 sine iūcturis vñ crura et tybias
 flectē nō p̄nt. Iniuuentute t̄n fle
 ctē possūt. Ossa ei⁹ maxima sūt.

Caro eius puissima resp̄tū corpis
 Crura sē equalia h̄nt i grossitudine
 istar supitū ab uno pedis usq̄ ad
 ventrē. ut d̄. **expimentoz.** pedes
 posteriores flectit ut hō. pedes uo
 rotundos h̄nt ad instar pomi sed
 t̄n h̄nt digitos uirtum latentī q̄ nō
 fixi s̄t et p̄t hor. nō h̄nt ungues
 oīno. Q̄n q̄d iur elephas ex p̄dē
 corpis sui et v̄tute fortitudis sue
 altissime t̄e pedes suos imp̄mit
 adeo ut p̄iculosū sit alijs aīalib⁹
 sicut equis et muris ambulaē p̄
 ip̄m. Pes sinister leuioz ē. ad motū
 i elephante q̄ dext̄ et hoc arm oē
 gen⁹ aīalū. p̄t q̄ hōis. **Az.** Et no
 tandū q̄ q̄t oīa aīalia terre i testi
 na ei⁹ disposim et formata s̄t. h̄nt
 ei⁹ i ventre iestimū inuolutū villo
 sum. Q̄o si iudeis et manu non
 distinas. putabis q̄ x. ventres
 habeat. Aliū stomachū nō h̄nt
 Ep̄at eius mai⁹ q̄ duplo ep̄ate
 bouis. et residuū iestinoz simili
 excepto splene q̄ modicū ē resp̄tū
 corpis Accidit at aliq̄n elephān
 i finims i flatuē et p̄t hor nō p̄t
 tūc v̄inam eicē aut steroz. Et si
 elephas term̄ comedēt moriet̄
Sūt t̄n aliq̄ elephātes q̄ terram
 assueti s̄t manducāe nec in moi
 untur. et i hoc term̄ pot̄ q̄ntū
 valet q̄sucudo. q̄ videt̄ esse q̄
 alterā natūā. Accidit at elephān
 dolor uirtuarz. et iuuat ip̄m im
 hoc positus aque frigide et ḡmi
 na i melle submersa. Vento mul
 tū nocet. elephātib⁹ et p̄ h̄nt
 tribūt i finimtes. Q̄n at elephas
 dolet i sp̄aculis caro portina assa
 ta et supposim curat ip̄m. Aliqui

110

veo elephantes oleum potant. quodam non potant In his autem qui oleum potant si ferum in ventre fuit extrahetur de potu olei. Naliter autem elephantes libenter potant vinum. Quoniam autem potant non potant signum est quod infirmat et tunc danda est eis medicina qua purgari possit. Illa autem mediana danda est eis cum oleo distillata et aumbur. Elephas autem cum vociferatur sine naso per os vociferatur et eius vociferatio est cum multo spiritu. Alii quoniam tamen euenit quod vociferatur ex parte nasi sed tunc non est horribilis eius vociferatio sed dulcis est tamen fistula. Elephas crescit per xl annos et tunc sentit frigus et hyemem et ventum frigidum. Animal valde est fluuiale quoniam in india ubi gignuntur semper habitant super flumina. Quoniam spatia in aquis vult mergit se in aqua usque ad additamentum in rostrum. quod dicitur per multitudine quoniam est additamentum super faciem aque est. et inspiat per ipsum et non potest multum durmenatando propter sui corporis ponderositatem minuat. **De Equo animali**

Equi ut dicitur folium in uniuersis fere orbibus partibus preueniunt sed illi partibus bonitatis sunt que in sythia et in capadocia gignuntur. Inter equos qui acrior sunt spiritus maioris profundius nares mergunt in bibendo. Equi plinius in plius iuuuicos prius sue nouerunt. Gaudet ad sonitum buane et congressionibus gloriari. Nonnulli etiam equorum tribuam canabum gaudet. et quidam accensis facibus puocantur ad cursus. Equorum libido iubis tonsis extinguitur. Iubar ei gloria ad copiam agitantur. Equi de ad os se officinando ad luxuriam puocantur.

Et hic quidem in mulieribus reperitur mulier ergo castitatis hinc propositum tondentur et ab oculis caues tibus tondentur. et non sinat vantar candiabus pulvere dispositionis humanas scapulas equinari. **Ar** **Amo**. **De quidam Rex** ex quadam pulchra equa et pullo eius. equo pulchro vellet habere equum. Equam ergo in facie cooptam. pullum eius ad soluendum admisit. Quam cum saltasset. et matrem reuelam facie cognouisset fugit et statim mortuus est pro dolore. Equus ergo non salit matrem suam. Equae pullos in sythia prius exuentis conceptos sed is nunquam ultra triennium uiuit. Equae ut dicitur plinius impugnat aliquando abortiuum facit. si enim nares eius extinguitur candela cerea. Hoc idem mulieribus delicatis possit accidere. **Sten** **lis** intelligitur equa. si non primo conceptu reperitur gignere. Equus incipit conuenire duorum annorum et aliquando triu. sed quod quod genem ab eo ante tres completos annos debile est. Quidam uero post fortius et melius usque ad annos xx. masculis autem saltat usque ad xxx annos. Equae usque ad xl annos. uiuit autem masculis usque ad xxxv annos. Equae autem usque ad xl annos. Dicitur olim equum vixisse usque ad septuagesimum annum. Per ad septuaginta annos. Adhuc autem in sythia eos tamen uiuere dicitur. sed illos qui ibidem generantur et in perside. Gallia et hispania parum uiuunt ut dicitur **psidius** **psidius** inde. de animal quod proredit in emte nigrescunt dentes eius propter in equo. quia equus prodes ad etatem dentes albescunt vni etas eorum in dentibus tenentur. Equus hinc dentes tuos

no

quadragim. quoz pmos amittit
 a natiuitate mense tricesimo vt
 usqz binos. sequiti ano toride pxi
 mos illis qui tenderit amittit Q
 da tñ dicit q i nro orbe ut d' plin
 a qnto ano iapiente amittit binos
 qui sexto ano renascit. Septio lz
 tenatos dentes oes et imutabiles
 In equis p'apue. et oiam iumen
 toz gne. aures india aini pfe
 tit. **Marfide** fessis nutates palli
 dis. subrecte surrentib' resolute e
 gris. In gnosis equis ut dicit vsid
 tus quatuor qsidemnt. forma. pul
 chritudo. meim atqz color. Forma
 ut sit validu corpus et solidu co
 bore. queiens alacritudo latus logu
 substrati deniqz rotundi clunes. cor
 pus oē musculoz densitate nodosu
 pes firmus et cornu gnuo solidam
 Dulchritudo ut sit exiguu caput
 et firmu pellis ppe ossib' adherens
 aures breues et argute. oculi mag
 ni. nates parue. erecta ceruix. co
 ma depssa et densa et cauda. vngu
 lax soliditatis. fixa rotunditas. Mei
 tu ut sit oio audax. pedib' alacer
 tremenrib' mebus. q' est fortitu
 ditus indiciu. qz ex suma quiete
 facile tōit' l' exanim festinatioe
 no difficile teneat. Notus at equi
 iaurib' itelligit. vtus i membris
 tremenrib'. Color hic p'apue est
 spectand'. Niger optim'. Rufusqz
 l' glaucus. albus etiā plingz bon
 ceteri colores deteriores iudicant'
 p' alijs ut d' **Experimentator**. Breuior
 vna ē hyspanus eqs et gallicus.
 longeva uo p'inas. pyronis siclis
 et datus Tria gna equoz st. vnu
 est bellicosu. aliud ad vehiculū ap

gnit'

no 9

tū et equam dū aliud apm aratri
Solinus. Non nulli equoz fuisse inue
 nitur. qui nō nisi pmos dnos cog
 nostre voluerūt. ut equus cesais equ
 sythar regis. historia p'sar Equus
 quoz alexandri macedonis qui ob
 dignitate sui defūct' regias acce
 pit exequias In cui' honore alexander
 gdidit urbem. quā in nois eius me
 moria bntesalam notauit. **Solinus**
 et plin'. Fuerūt etiā equi qui reito
 ribus pdins quos diligebāt q' acer
 fierūt morte fame. Interstis l' mor
 tus dnus mula equoz lacrimas fi
 dūt. Solū eī equū pter hoīem lacri
 mari. et dolois affectū sentire. **psi
 domus** dicit. Solēt at ex equoz mesi
 na. l' ab alacritate euentū futurū di
 minuari collige. Verū hñ mores
 igne p'stantissimo equoz repūnt.
 hñ vō qui hui' nobilitatis nō fue
 rūt. nulla boītas sine documenta
 pbuerūt. Sola aīalū. equus et vac
 ca et ceruus. ossa cartilaginosa
 hñt i corde et hoc p' magnitudine
 sui. ut sqz. sustentet cor. ipis ossib'
 sicut ē i mebris ceteris. Sz os cerui
 tm est medianale. equi uō l' vac
 neqz. Equab' feis tanta ē iest pie
 tas ut si vna moriat' illaz. i grege
 alia equa sona illi' nutriet fetum
 eque mortue. In fronte equi nascit'
 carūcula pua cernit' et illa ē effi
 cassimū venenū. spasi enī exan
 ghuat. Sz equa mac' lambendo illā
 adnichilat i mediate post ptū Cj
 enī nali' diligūt suā spem p'ce
 ceteris bestijs. **De Equi ceruo**

Equi ceruus sicut dicit **Solinus**
 aīal est orientis l' grene. Pili
 colli eius st' velud eq descendentes

p scapulas. hz pilos sub domestico
colli et assimilatur barbe. Habet
enā cornuamas. femina uō corni-
bus caret. Pedes eius soleas hnt
Corpus eius ad qñtitate cerui et.

Ale sicut dicit. **De Eale**
solinus. bestia est ut equus. au-
da elephanti. nigro colore. maxill
apertus pferēs cornua ulē tubim-
lem modū longa. ad obsequiū au-
libz modi qmoda l' motz. Neqz ei
riget ut dicit iacob⁹ s' mouent ut
usus exigit p'landi. Cū pugnat
ptendit unū alterū replicat ut si
forte vno retōso l' leso succedat alte-
rū hoc aīal aquis fluminū gaudet.

Bemichus. **De hemichus**
est aīal ī p'rib' orientis ut d' d' d'
ad magnitudinē tauri. et assimi-
lat' ei aliquantulū. s' iueiunt ī colo-
gi crines descendentes ad duas p-
tes scapularz sicut ī equo. et ipi pi-
li molliores et breuiores sūt pilis
equi et calor corporis eius int' nigrz
et rufim. magis declinās ad ni-
gredinē. Pili. pili qui in mēbus et
alys lane assimilant'. Vox aīalis
eius velut vox tauri et cornua ei⁹
multū reuoluta et ad pugnandū
habilia. Pili frontis eius qñ hnt
surtie diuidentes sūt hinc et inde
sup oculos Dentibus superioribus
caret sicut taurus In crurib' ei⁹
pilorz nitens. et hz in pedibus cor-
neos scapulares. et cauda ipsi bre-
uis est respō sui corporis Terram
cauat. et hz coriū durum valde.
et multos itus patiens. Caro ei⁹
dulcissima est. et p'p' hor psequit'
a venatoribus. et dū psequitur
fugit et aliquā subsistens quiescit

et cū debilitatū sūt pugnat et ī pug-
stercus ei⁹ p quatuor passus et hoc
cū timois Est at aīal multa stercois
Cū appiquat temp' p'p' aīalis hz
multa ipsi gnūs aīalia adunant'
circa ipm. et egerentes singuli ster-
cora aggerit ad instar muri ī ar-
citu aīalis. **De hemichus**

Hemichus ut dicit liber heri in p'ri-
bus germanie aīal est modicū
admodū. Mas uō et femina ī esta-
te abos cōgerit quibus viuāt in
hyeme. Hos abos cumulos ī terra
facētes reuolūt. Natūalit' at' feiā
ī sumendis abis auida ē. et p' digna
eront. Masculz p'us et auatus su-
p modū est. Adeo ut vix sibi. l' tenu-
issime vite alimonūā velit unpen-
dē. Masculus at' auiditate feie scies
aditū obstruit p' que abos abstron-
ditos possit atngē. Feiā at' nālit'
callida ē. Auida at' tibi foramen
facit oculū ex altera pte aditus op-
positi. p' qd' possit furari māe nescio
sufficiētia sue auiditū. Accidit
ergo et hoc ut masculz p'us sub-
mane tūbescat. veiente estate. et
econtrario satūm feiā pingue-
dine rutilescit. **De Erinatio q' et erinatio**

Erinatio sicut glosa dicit sup
ipm locū ubi aīalia īmūda
phnt in lege. alteo noie grogril-
lus appellat'. Est at' aīal spinosū
formā pcellā hnt pter ī ventre.
vbiqz spinis claudit' p'p' insidias
Nā statū ubi aliqd' p'senseit p'mū
se subigit. Deū in globū conūsus
ī sua se arma recolligit vñ fit ut
difficilē se videndū palpandūqz
pbeat. Sed hoc agnoscat' liber re-
rū. Mutit' in aquā calidam qua

stati delinens i planā mēbroz delm
 nonē ostensionēq; resoluit siq; vi
 dei palpāiq; poterit i offensū. Hoc
 nālit sūmū puidēs gēinas respicendi
 vias munit ut qñ boream flaturū
 collegerit septentrionē obstruat. qñ uō
 cognouit aeris nebula remouei ad
 septentrionē se confert ut flatus ob
 uos e regione notituros vitet. Hoc
 i exameron refert **Ambrosi**. Erinaq;
 ut dicit **Az**. Audit obtusiq; oī aīali
 hñti testam. i capite Ex resulannā
 enū que fit i testa. auditur sonus fla
 tum et erinaq; est media sicut d' **Az**.
 hñt naturā mollis teste i ameri. et
 dure teste hoc ē lepoīs. l' hoz simulū
 Erinaq; hñt qñq; dentes et int' eos mēbz
 carnosū. Spiritus utit' armor' loro si
 curbos conub' **Erpimētator** dicit q
 nuētmentū corpis erinaq; tñsit i spinas
 ppe paucitate calorib. et qā abus nō
 digeritur. gnātur i corpib' eoz mul
 ta supfluitas. et iñ gnānt' spine dure
 sicut lapides et hoc ppe multū frigi
 ditate. Carnes erinaq; vim hñt defic
 iuūā et dissolutuā. ppe stōchum
 qforat. ventrē soluit et vrinā prouo
 cat. vtilis est hñs qui ad lepram e
 lephantinā dispositi sūt. Erinaq; p
 gnis ē et medianatis exoriat' por
 tello assimilat'. Solus erinaq; duos a
 nos hñt. p quos feces emittit. Oīa a
 nimalia gnāntia quadrupedes hñt
 testiculos in anteriori pte. pter erin
 im auq; testiculi sūt ppe renes sicut
 auū. **Plin**. Qñdo venat' et fracty
 fuerit despatione euadendi vrinā
 in se reddit tabificā dorso suo et spi
 nis ita noxiam ut si etiā euadat
 putrefactis spiritus vix possit viuē
 Qñ saentes venatoēs postq; in ma

tutino vrinā fereit eū inchoant pseq
 Exspoliarī solebant antiquitus vestes
 eius spiritus. **Psidonus**. hñt eū puidē
 tia talis ē tempe vnderuaz vite
 ascendit et exaruat iūam ipsius
 ita ut cadant mactem eius i terrā
 Quibus in vnu congregatis volu
 tar se sup illos. Tūt mactem spi
 ritus eius iuris defert feribus suis
 hoc etiā de pomis arborū face dicit
 Cūis gbusi erinaq; cū pice lique
 fra. citat' pilos reddit ut dicit
Plin. **Az**. Erinaq; coit cū femiā
 stando applicat et quicti ad inuicē
 et ppe aculeos spinaz q; in dorso ei
 sūt. Si enī a dorso coirent aculeis i
 uicē pingerent. Vide ergo nē mīa
 culū q; vnicuiq; puidet qmoduāt.

Erminū. De Erminio
 bestiolā esse de gñe mustelaz
 dicit. s; forma minor ē. colorq; dis
 similis. hyberno tpe candet instar
 mus exrepta extremitate caude. Et
 tate uō in ventre tñt candet. dorso
 at appet fuscus. mures psequit' car
 nibus vesatur. Haz bestiolaz pel
 libus hoīm auositas supmo ambi
 tu in vestibus uti solet. **De fulena**

Falena est aīal in remotis orb
 ptibus nascēs. Datū ac creatū
 i vindictā hoīm supboz et ulionē
 hoc aīal et nāli quadā indignōē
 supbiā in hoīe detestatur. et si om
 sionē accepit qgrediendi pugne
 qstantē insistit et victor supbie in
 dement' hoīem discerpe nititur.
 Erone si in obuū hoīem ex fugn
 et timōē humiliationis inditū
 dephendit. subsistit in dū et eua
 de illū pmitit **De firrimalo**

Firrunulus aīal est qd' vlgat'

no

no

furta dicitur. inter alba et burea colore
habet. paulo amplior quam mustela.
quasi similis valde putatio. Animal itaque
mosu est. et feru nimis. ultra quam in vi-
bus ei non concedit. Ad hoc edocti sunt
furunculati ut antris quibus animal
delicet a venatoribus imponunt
At illi fouens audacter penetrant. im-
penitent morsibus bestiola quoadus
et angustiam in terra expulsit dei-
ciant. Neque oderunt hanc bestiam tamen. sed
quod quod spiritum videtur animalium quoniam
sic magnam pro vibus impetunt. nec
hoc quidem pro desiderio carnis est.
quibus utique non vescuntur. sed volun-
tate malignandi. Aut ut non nulli di-
cunt pro sanguine bestiarum que utique
potu libenter suscipiunt. Paru feru
est. furunculus. utpote septem aut octo
fetus sil edens. Conire dicuntur prostrati.
si femina non habet mare quam luxuria sti-
mulat tumescit et moritur. Porcatis
utroque xl diebus. Cum nati fuerint canu-
li ten sunt xl diebus. ab eo aut tempe
quo vide incipiunt canuli. usque ad xl
rursus dies venai incipiunt canuli.

Furionis ut dicitur. **De Furione**
Animal est luxuriosum. abis in-
gurgitatur. et pro hinc plura inaurit
pauca. Diu durare non potest. prohibere
hoc excessu corruptionis. hoc animal
intempantia exerceat opus libidinis. Ex-
cessu ei in abis sequitur. libido. Est
ei genitale membrum ventri contiguum
et prope vicinitate membrorum sequitur
sepe vicinitas viciorum. Cum corpore ele-
uatur et fere grassandi modo agitur
super femina. Et cum non potest proficere totum
quod intempantia appetit clamat et
inquietatur. coitus tempe. In omni anima-
li quippe non negat multum coitum

licet appetat multum cupido luxurie
Semen ei coitus est virtus sanguis
violenter eiectionem. Vnde quicunque excedit
modum in coeundo. debum virtute.
frustratur. et ante tempus mortem sibi ac-
cessit. Frequenter ei auditum est. hominem
subito mori in coitu. et hoc quia ar-
dentior appetitus exhaurit spiritus et
admiratur. Igitur hoc animal furionis
corpore videtur hominum more. Mas enim
desuper eleuat. et secula subiucendo
equatur sub eo. hunc ordinem nunquam
mutat. licet ipse homo omnium animalium
ordinatissimus mutet ordinem
nunc sue. ut coeat aduersus utranque
vel stando. ut eritatus. vel femina supra
tente quod est scelus in omni animalium tur-
pissimum. Nulla ei animal propter hominem
hoc facere reperitur. **De Felis**

Felis bestia est ut dicitur **Plinius**
quae licet pua sit corpore. malicia
tamen ingens valde. hoc bestiarum generum
in humo fossu manet. In speluncis
ergo animalibus insidiantes. exre-
mentis stercorum suorum etiam atque tunc
obruunt ne transientes intelligant
odorum suum. indicere esse sui visis ergo
animalibus praesentibus. Ipse quidem in
silento praedat graui tactu leuia
vestigia pertrahens. Nec mora ubi
pudam. videt ori suo. unguibus
apte locum inopinante insilist gressu
saturum crudelis in apprehensa. Nec
bestia signantur pauperum opprobria
qui et quasi stercora eicientes quasi fientes
quibusdam famosis et religiosis vi-
ris ut videantur boni et sub hoc pro-
teru latet. **De Fingis**

Fingis animalia sunt in ethiopia
habitantia. colore pilorum fuscum
tamen hinc ut dicitur **Plinius** Contra more

Handwritten notes in red ink at the bottom of the page, including the number "110" and some illegible characters.

oim fere aialiu pterq hoim manul
las hnt i pectoe geinas quibus fe
tus lactae vident. Aialia st nec fe
ra nimis. nec mansueti peitus. qp
pequeiurias de facili sustine no
possut. pace cu eis qui habe voluit
eis pmo pace feruet. **De Glire**

Glis ut dicit **liber reru**. Aial e
modicu variati colorib. albo
nigro et subrubeo p tota hiemem
dormit et qd pila i vnu gstructum
iacet. in nivo mo ut **psidor** dicit
lpo sopno piguescat. Itera sopito
vitali spu nulla gmotio. S; hoc
miru si sopitu aial. ad aeris fere
na detulcis. paulatim manus
tenetur spu qualescente resoluit.
Queritur quid hoc fit. Sine aniheli
tu ei vnie aial impossibile e. si
tm dicit anhelum adtractio aeris
oculta l manifesta. ad repssionem
imani calois S; tm tu modicus est
ille igniculus ut potiq indigeat
fometo qd tempameto vñ talibus
aialib; suffiat aer tm p poros sb
intris. Pro hac etiã nritate nul
lus ab eis abus assumit qa calor
lentus ponq ab eo sufficit qua
a caloe digeatur. Estq alia ratio
vbi nichil depdit. ex nritate repa
tur. s; in istis nec ex caloe exteiori
aereo l inteiori nulla fit mebroz
gsuptio. vñ nulla nritia existit re
pato. Hec eade id est in gtonia
que cu frigidissima sit i hyeme.
loca q ex sui gmixtoe forntur s;
a aquas qnq pent. et se eis imer
git. et frigiditate gstricta iacet
pmortua q postmodu adueien
te tps tpe. naliu suscitatur. aq; q

egredit. seseq alimo abluēs ad usū
vite reuertit. In hys vobis digesta roe.
gliris nam ulteriq psequam. Itaq;
veris intante tpe cu sol calidus in
dios emiseit. bestia nali more ad ro
bur reuertit. Ratio alia. qre sine ti
bo possit in hieme viuē. illa est. q
aial frigidu est ualde. et pari mlo
ris habet. grossosq humores q tepe
ignis puissim l vapoē gsumi no pnt
In arboribus uelut i terra currit et
pomoz suoz cupidius delectat. Pa
lissim timentib; piguedine gliris de
cocta et ex hac membra inuinata d
plinu proficiunt est l psumit. **De Ga**

Gali ut dicit **Az**. **li bestia**
Aial est multe audacie. pugit
ei cu serpentib; et cu eos deuicit co
medit eos. moxq postea ruta q ser
pennibus e aduersa comedat. Papi
a vo causa e. quae cu serpentibus.
pugnat. qa ipm genus serpentu
muru carnibus viuut. Et ipm ai
mal gali libent inures comedit
ideo qi emulos abi sui serpentes
psequit. Hoc aial ad septentriona
lem l meidionale ptem. ingressus
fouear suaz facit. ut vento sibi co
ttario no fatigentur. **De Guecha**

Guecha bestia e. paulo maior
vulpecula. Color e h; me nigrū
et areu maculas indū nigris or
dinate i pelle dispositas. Mansueti
satis bestia est. nisi furit a ceteris be
stis lacessita iuris. No conscendit
ad ardua n extollit. i mirabilibus
sup se. sed me humilia et supri
uos aquaz gtrant deambulat
et ibi queit abū cu esurit. **De Gues**

sule que 2 roserula dz
Guessules l roserula sic vulgai

no

qtho

ter dicitur. Animal est circa aquas frequenter
habitans. hoc mustela maior et minus
purolo. In dorso subrufum est. in ven-
tre candidum. hoc in terra habitacula
facit. Digerit stercus odoriferum val-
de. et musco simile est odore. si impar
virtute et violentia odoris. et hoc
mirum in bestia. vno in loco stercus
congerit. quo non videat inuade homi-
nem si bonum suum ponit pro omnibus accipi-
endum. visus hominum fugit. quo quidem
nobis inuicem ut bona facientes vi-
sus et laudes euntem hominum. **De**

Ibices bestie. **Ibibus**
sunt. que huius **Gregorius**. In mon-
tibus dicit. puer se corpe. In petris
morantur. et ibi fetus faciunt. Que etiam
cornua hantes cum pialla senserint in-
mine. de rupibus se precipitant et in
cornibus sese recipiunt et sic inuictes
manent ab omni lesione. **has dicit Plinius**
Annianus de puritatis onera-
tissimam esse in capite vastis cornibus
Dicit **Iber** in nido. Dicit **magister in**
historiis. hanc bestiam esse de genere
ceruorum. **Ufus**. **Iber** est animal. a quo
ibis et inuidus ibis. ab eo isit.

Ibrida animal. **De Ibrida**
quadrupes est. bigenerum. ex diui-
sis natum ut dicit **Psidius**. sicut ex
equo et asino mulus nascitur. Ita
Ibrida nascitur ex asinis siluestribus
et porcis domesticis. Tyrturus uero
nascitur ex oue et hircio. asinus uero
nascitur ex capra et ariete. Cumque
mixture animalium fuerint copiosius
renes et posteriora feminarum. ut masculi
non videntur eas pro disparile gene-
ris. **De Istrice que et porcum spinosum dicitur**

Istrix ut dicit **Solinus**. bestia
est que vulgo apud nos porcum

spinosus dicitur. hoc animal circa ma-
rina habitat. In cunius uero montium
non nunquam quoniam sit. uero marina refugium
non habet sicut dicit **Plinius**. **Hy-**
bernis mensibus producit. Estate
lacet. In terra et in aqua potenter
valet. huius bestie terga iaculis hi-
spida sunt. quibus iaculis plin-
tariis. iaculatione voluuntur canes
et homines vulnere perimantes. In
eis eius ut dicit **Jacobus**. ad vindic-
tam citissima est. **His** signant
heretici qui in persecutione ecclesie pro-
ducuntur. Cum uero pace huius ecclesia
latuit. et in occultis insidiantur
ut rapiant pauperem qui auro si-
dei caret. **Hybrids** uero sunt acutis
argumentationibus heresum quibus
primates occidunt. **De hyena**

Ihyena ut dicit **Plinius** et **Solinus**
Animal est semper in sepulchris mor-
tuorum humanis. Duae huius naturas maioris
seu et femine. huius cum spina riget
collum continua uincite flecti nequit
nisi toto corpore circumacta. **Stabu-**
la sequitur equorum. ut **Jacobus** et
Azilius dicitur. et audiam assiduo ad-
ditur nomen quod exprime possit imi-
tatione uocis humane ut hominem
dolosa astucia euocatum occidat. **Vo-**
mitus quorum humanos mentitur
falsis singularibus. Sic etiam canes
solicitationes deuorat. Venantes etiam
canes si umbram eius diu sequuntur
tetigerint latere nequit uoce prodit
Colorem cum voluerit variat. **De animalibus**
malis quodammodo lustrantur heretici vesti-
gio. **Hec** bestia faciosam gemmam
portat in oculis. vel ut non nul-
li dicunt in fronte. Magnitudo hy-
ene ut magnitudo lupi et in eis

collo sunt pili sicut i collo equorum
et pilos h3 duos sup oia spondilia
ut plinius dicit. Hyene plurime gi-
gnuntur i affrica. De leone

Leo ut dicit Jacobus et Solinus
Rex animalium esse dicitur. Leonem
genus in tribus stantur. Sicut plei-
y breues et iubis crispi s3 ignavi
sunt. et imbecilles. Sicut et leones q3
pdi generant s3 ignobiles et dege-
nes sunt. et iubis carentes. Leones
u3 qui longiores s3 et coma sim-
pilia nobiles sunt et aares. Dolis
carent et suspitione nec limis in-
tuent oculis. aspiciq3 simili mo-
volunt. animos leonum fons et cau-
da indicat. Virtus eorum i pectore
et i pedibus anterioribus et i cau-
da. Firmitas aut i pectore e. Adeo
calide ne s3 ut oia tpe uire dicantur
leona i primo conceptionis ano q3q3
catulos educat. Secundo quatuor. Ter-
tio tres. Quarto duos. Quinto u3 solu
parit. Deinde sterilis subsistit. et
hec est causa quae gnare cessat.
Quia ut dicit. Alexander Spuma dimi-
nuunt in leona p3 precedere gnar-
tione catulorum que fit i calore mar-
imo naturaliter i leone assistente ma-
gis q3 i alijs animalibus. et id solidi-
or et fortior e. eius na oibus anima-
libus s3m3 quantitate corporis sui. Lee-
na duas mamillas h3 in pectore
t3m in medio s3 ventis et has puas
no queientes magnitudini corporis
sui. et causa h3 non e. q3 est pau-
corum filiorum mater s3 q3 est modici
lactis qm3 trahit i corp3 et qm3 no
comedit nisi raro et no comedit
nisi carne q3 no suale trahit i ma-

teiam lactis. Augustinus. Cum mater parit
catulus tribus diebus dormit dicitur
donec adueniens patris rugitu treme-
fatis exiter. Et hec id. quae mortuus
genetur. Leo sicutissimum animal e. q3 sicut
tis violentia cerebri humiditas igros-
satur. et viscosa efficitur. Causante go ^{lente}
viscositate. orifina et p3cipia nervorum
p3 que animalis spiritus. ad instrumenta sen-
suum trahere debebat. licet viuificata sit
animal iacet t3m q3 mortuum. q3 pro impe-
dimento spiritus. nec sensum h3 nec motum
et quous calor fortis sit i eo q3 animal
est multum calidum. t3m p3 numerum dya-
foresin pororum efficitur calidus i utero
materno debilitatur ut no possit vi-
siosam humorem dissoluere et enstaxim
nervorum facit. Egredies ergo de utero
frigiditate aeris pori constringuntur
calorq3 in interioribus conformatur
In primo et secundo die calor incipit age-
re i humore et eum dissoluat. Tertio u3
die q3 animal colicium est. ex motu colicis
q3 tertium h3 insulsum. calor plenissime
conformatur. At ubi leo parit natum
sup modum colicium supuenit forte
rugitu facies caliditate flatus et
spiritus aerem calefacit. Quia q3a sicut
tudinis et violentia impulsiois
aures et nares subintrat leonum
li. calori coopatur naturali q3 dupli-
catus. ymo triplicatus humorem opi-
lante sensum auditus patefacit. sta-
timq3 motus et sensus p3ficiuntur
et animal viuificatur. Si uero querit
v3m leona mater hoc id e facere
possit leonculo. dicit q3 no. quia
leona ex natura sexus humidior fla-
tu suo humores potius igrossa-
ret. q3 dissolueret. Solinus. Leo n

lesus, facile nō imitat^r s̄ cū ulro puo-
catur, q̄sigit totalit^r adūsanē. pro-
stratis p̄t captiuos obuios repeda-
re p̄mittit. Hoiēm nō nisi in mag^r
fame p̄mittit ut dicit lib rex. Sicut
magis i viros q̄ in feras, et hoc ma-
gis in hys q̄ agnouerit viros q̄ i pu-
eros ul' v̄gines. Cū dormit ut dicit
Adelinus. Oculi eius vigilanc. Cū
ambulat opit vestigia sua cauda
ne a venatoribus p̄cipiat. Ut dicit
Plinius. Leonū ferocitas int se nō di-
micat sed pacifici sūt int se. Solinus
Cū p̄mit a canib⁹ i venatioē q̄tep-
tū recedit subsistitq; interdū et an-
cipiti recessu dissimulat timorem
idq; agit si campis patentib⁹ urge-
atur. Siluestrib⁹ uō i lonis, quasi
testem ignauie nō formidet q̄nta
p̄ fuga se subtrahit. Cū predam
insequit^r, visu salu adiuuat. Cū
uō fugit salie nō valet. Az^l. So-
lus cū camelo ambito, dextm̄ mo-
uet pedem p̄mo, dein alios. Soli-
nus Cū graditur mucrones ungu-
um vaginis corpm claudit sicut
murilegus ne acamina attrita re-
cundantur. Az^l. Leo eleuat pedes
sicut canis q̄n̄ mungit. Cū ap̄tos
exit odor fortis ab illo. Leo celetri-
mus fortitudie, natura grauis ē
et hoc p̄t difficile digestionē. Cū
currit valide tr̄sic metas cursus
p̄p̄iti, et hoc q̄a se in vehemēna
spūs retinē nō p̄t. Cū esurit p̄ ter-
rā caudam trahit amplo circuitu
rugiesq; de terret aīalia nec au-
dent tr̄sire tractū caude illius.
Et mirū ut d^r Ambrosius multa aīa-
lia q̄ p̄ celeitate possent eius in-

penū euadē, rugientis sonitu, amo-
nita atq; velut victa desināt. Leo
nē sue supbus, fētib⁹ Yallaz sp̄m̄
gnibus miscere se nesit, s̄ quasi rex
quidā plebis eius dedignat^r q̄sor-
tū. Cū etiā cibū fastidit hesternū
et ip̄as sue esse reliquias aduersat^r.
Igit^r cū leo formidabilis sit oī bestie
exiguo tā scorpionis aculeo agitat^r
et ubicūq; eū videit, q̄i hostem vite
sue fugit. liber rex. Dicit nō nulli
p̄po furore leonē interm̄ et q̄sumi
inter^r, igneo auore l' feruocē, et hoc
dū modū furoris nō h̄. Solinus J
Igit^r leo captus a venatoribus ve-
nabilis terret^r Romaz timet strepi-
tus s̄ magis igne. Jacobus. Gallū
etiā albū timet. Plinius. Ita leonus
capti arte sedat^r tali. Verberat^r m̄
tulus corā eo, creditq; illi⁹ exemplo
se timē debē hoiēm, quē i rohercioē
canis potentē videt. Leones nūq̄ntis
si l' sagina onemti iueniunt. Alter-
nis diebus abū l' potū capiūt. Adūc
quoq; abstinentiā, si digestio nō fuerit
subsecuta. Carnes iusto ampli⁹ deuo-
rantes, iora unguib⁹ inferas p̄tra-
hūt. Sane cū insequitur et fugiendū
ē in sanietate idē faciūt. Leo venat^r
onagrū et hūc n̄alut odit. Bleo eger
ut dicit Ambrosius. Simūa queit quā
deuoret ut possit simā. Leo canis
sanguie hausto egritudinē sue me-
detur. Refert Plinius q̄ Syracuzanus
i Syria leone obuios et suplicat^r vo-
lūntate attonitū pauocē cū refugien-
undiq; se opponēt leo et vestigia e⁹
lambēt similis adulaci, aīaduertit
i pede ei⁹ vulnus extractorū surculo
liberauit eū a cruciati. Simili

mo elpis quida famig gne. cu leonu
 habet obuii fugiss qz ad arbore. tan
 dem leo hianti ore an eu vluas in
 dicauit paueri quia os morsu au
 diori dentibus inheserat. No ille
 ternens apprimauit culinz impe
 dimenti ab oe hiantis medio Cy
 manu se curatu leo ternes blandi
 endo gras quoda mo referbat. Se
 nectra defectio dentiu pbat. Fenu
 nis ut dicit plini. et soling. mag
 libido coptus. et ob hoc maribus
 ita. Odoze pdi comu in adulecta sen
 tit leo. et ne qsurgat i pena leena
 viuis aquis se abluir aut longius
 comitat. Soling et plini. Cauda
 imota e blandienti et plando qd in
 ru est. crebrior em ita. Cauda i pna
 pio ure. terra verbeant. i inmento
 terga ceu qdam icatimeto flagellat
 vulneaty obfuatioe in ira passio
 te nouit et i quaculibz multitudie
 petie. In eu uo qui tela mescit s no
 vulnemat correptu vocatisternit
 s no vulneat. philophi. Cu proci
 tulis dimicat. arcem diffigit i ter
 ra ne venabilis terreatur. plini
 Carnes leonis. ex hoc maxime cor
 caloze manducantibz conferut et
 ob hoc intempatis frige in reme
 dia dantur. Ossa eius tante duri
 tie st ut ignis elidat uelud exsi
 lite. Ar. Ossa ei eius papue duri
 st. et maiora alioz ossibus nialiu
 et pte hoc qn collidunt vna ad ad
 emicat ignis. In ipis uo ossibus p
 uissima concuunt e neqz i eis
 aliqua e medulla nisi rarissima
 et hoc tm i ossibus coraru et foal
 luu ut dicit expimetator. Adeps

leonis est contrarius venenus. cu vi
 no et adipe leonino ho punctus be
 stias oes ppellit fugat etia serpe
 tes Calidior est adeps eius omi q
 drupedu adypibz. Leo febriat se
 semp et hoc quartana et tuc ma
 xime appetit carnes symie ut sa
 netur. Ad eius rugitu oia nialia
 figit gradu. etia q eu nuq viderit
 l expta sut. et hoc iubente dnatrice
 natura. Na ei eius leonis eis timo
 rem indidit. Leo qn p terru tritam
 graditur et lapidosam unguibz q
 sius mucronibz pat. plini. Adeps
 leonis tu oleo roseateo facie custodit
 a maculis. andoexq illustrat eam
 et sanat. Os colli eius conanuu est
 Caro uo colli cartilaginosa et qsi
 neuus vnus. Vn no pr ad tergum
 i pte colli inflecte. liber tex. Aliq
 uo putauet qd hoc est idignois
 causa. l stoliditatis causa ignorā
 tes causa. ossis i collo granu. Ar.
 Intiora uo eius assimilāt omni
 mo intioribus canis. Dentes ei
 ur dentes canis licet maiores sine
 molares uo dentes eius intius
 latiores st. De leopdo niali

L
 eopdus ut soling dicit nial
 est gnatu et leone et pdo.
 Hoze femine st audatiores et for
 tiores maribz. plini. Alijs uoles
 resiste leopdo furenti frict alliu
 int manz. nec moa leopardus re
 siliet nec resister qa odore allij su
 stine no pr. Ambrosius. leopardus
 egritudine interna detentus. capree
 siluestris sanguie bibit et vni la
 guores euicat. Leopardus subru
 fu coloz hz maculas p totu nigris

multo minores q̄ leones. Leopardus
q̄n̄ comedit veneno s̄t aliqd̄. que-
rit stercus hoīs. qd̄ comedit et sana-
t̄. Credūt aliqui eandē esse bestia leop-
dū et pdum. s̄ diuisa noīa. Ambrosi⁹
Hec bestie crudelissime s̄t n̄alī. vnde
dicit. Si nūmē p̄t ethiops pellem
suā. et pardus vaīentē suā i muta-
bilitatē animi. Domesticiant̄ aliq̄n̄.
s̄ nūq̄ sit ut sue crudelitatis obliuiscant̄.
Domesticiant̄ n̄ ad venandū
Igitur cū in venatioē duūt̄ relaxat̄
ad pdam. Quā si q̄rto a q̄rto saltu
cape nō p̄t. subsistit imm̄ ferocat̄
et nisi statī venator bestia fuerit
offeat̄. cui⁹ sanguīe placet. irruit i
venatorē. uel quoscuq̄ obuios quā
impossibile est placere. eū uō n̄ insā-
gnit̄. s̄ in hoc p̄uidi sūt illi qui ve-
nari volūt h̄s bestias q̄ semp̄ penes
se agnos ul̄ alia aīalia h̄nt quibus
placēt iustos. De lamia

Lamia ut dicit liber rex. aīal e-
magnū et crudelissimū. Nocte
siluas exit. et intrat ortos et fr̄ngit
arbores et ramos eius dissipat et
hor̄ p̄ brachia forna habilitata ad
omnē actū. Ac ubi hoīes supuene-
runt ad phibendū pugnat n̄ eis
et mordet eos. hoc at̄ aīal e i mor-
su eius mirabile sup̄ modū sicut
Az⁹ refert. homo saunatus lamie
dentibus nō sanat̄ a morfu donec
rugientis vocē bestie audierit
Et nos quidē ignoram⁹. si iste s̄t
lamie de quibus Jeremias i tre-
nis dicit. lamie nudauerūt mā-
mā lactauerūt t̄culos suos Et
quidē sup̄ glosam sup̄ pdam locū
in trenis. b̄n̄ credi p̄t. quia d̄ glo-
sa. q̄ hec bestia ferocissima est. ta-

mē petentibus senibus p̄bet mani-
mas et lactat teneōs. Has bestias
reuocat ad memoriā Jeremias iude-
is. et culpāt eos q̄ ip̄s lamis cru-
deliores sūt. cū puuli eor̄ peterēt panē
et nō erāt qui fr̄ngēt eis. hoc aīal
ebraice vocat̄ lidit. et suscipiant̄
Iudei vnā fuisse de furnis q̄ p̄ce di-
citur. eo q̄ nulli panē. Audiu a
quodā q̄ lamie sūt bestie in ori-
ente circa p̄tes illas q̄ continēt
turrim babel. in campo semmar
et hec bestie maiores sūt capris
et sūt irrigue lactis sup̄ modū.
et domesticiant̄ ab hoīb̄us et du-
cunt̄ ad pastū. et vtilēs sūt in ha-
bundantia lactis. De lamiam

Lamiam aīal est ut Solinus
et Jacobus dicit̄ ferocissimū
a cuius crudelitate nulla bestia
p̄t esse tuta. Nā ut dicit̄. ip̄m leo-
nem deterret qm̄ t̄n̄ formidabi-
lis oībus phibetur. Emittatur
i bestias non sui gn̄is. suo at̄ ge-
neri p̄rit. Illa aīalia infertatur
implacibili odio q̄ reliquas be-
stias dep̄dant̄. et cū hoc scelus
in alijs p̄sequat̄. ip̄e t̄n̄ iniqui-
tatis non meminit. Hoīem mi-
ro mō p̄sequit̄. et hoc forte di-
uino iudicio ut qui debēt esse d̄-
nū aīaliū placidissim⁹ in nā-
oīm est ferocissim⁹ i viciose iqui-
tatis malina. De lince

Linx ut dicit̄ plini⁹ et Jacob⁹
et lapidarius. bestia est q̄
ita p̄spicaces h̄s oculos q̄ soli-
da corpa subtilitate visus pe-
netrare dicitur. Questio at̄ nō
modica est quomodo hoc possit

fiei Constat **sm** **plm** qd oculus fit
 est in humido. Tria ar i oculo sut
 Aqua humiditas. Opacitas et p^h
 caritas lucis. et hac ultima comit
 ai na celesti. Et hec e ultima depur
 tio a materia i na lucis. Et qd lux e
 ultra p^h caritas. i corpe t^h natio id
 si ponat aquea substana i ultra sua
 depuratioe quatu ad p^h caritate in
 oculo lucis. potit penetrare corpus so
 ludu et obscuru. Hoc quoq; i na ei
 miabile reperitur. qd qd videt sta
 ti cu oculos auertere oblaustur.
 Ut **plm** d^r. Nisi tui vna fetu fiant
 line lingua h^z serpentiu similem
 licet maiore qua in magna lon
 gitudine porrigit. Collu circum
 agit unguesq; grandes h^z. Qui at
 aialis hui⁹ nam plenis agnove
 rit eius vinam in duricia p^h riosi
 calidit corre dixerunt. Hic lapis li
 gurius appellatur. S; inuidia q
 dam nali liquore emissa harenis
 aris i qutu possit abscondit ne
 talis egestio in mos usus transeat.

Lycnon Torientis. **De Lycnon**
 tribus bestia e. qd no nulli in
 gnie lupoz ponit. Cervice subatus
 est. et tot modis vari⁹ ut nullu ei
 colore deesse dicit. lupo longior est
 s; crura breuora h^z. ac dissimilia. ve
 lox salu hor aial e. venatu vivit. In
 noau e hoⁱ. Et hoc non dicit in hac
 bestia qd h^z ai m^h uat **sm** **qna**. qa
 h^z veme h^z rsum et pilis horrida
 Estare uo nuda e. Hor aial adula
 tores signat. l detiniores subditos.
 qui du prelan eoz i p^h secutioe ali
 quoz st. tuc qst h^z rsum vestunt
 et uo malignandi i sonos deba

chane. et hoc sibi honorabile credit
 Tempe uo panis frutescit inuidia.

Lupus ut d^r **Jacoby**. **De lupo**
 Aial impacissimu e. et fraudu
 lentu. Lupos siluestres. canes non
 nulli esse dixerunt. forma ei p^h sus
 utramu ululatu qsimilis sed lam
 tu caret. **Jacoby** dicit. qd at postq
 oue impit. insequete pastore ouem
 no ledit. s; sup dorsu suu suauit e
 nae fiant ne forte senes lesionem
 ouis du serpan mouet lupi fuga
 retardaret. **Ambrosi** h^o que prius
 lupo videt conuiescit et amapa
 tus obtutu nocentis. licet claudu
 volutate heat. no h^z vons munstei
 um. Desinatq; eu lupo. t^h q victor
 vons ablate. et hec id. ut dicit expi
 mentator. Radios oculo⁹ suoz mir
 tit i hoⁱem et desinat spm eius vi
 sibilem. qui desinat desinat. Alios
 hoⁱs sp^hs. et illi tande desinat ar
 terias et sic ho. mucis effiat. Epar
 h^z diuisum a ceteris aialibus **sm** **siti**
 tudine a⁹oz. **Ut d^r Ay**. Iuxta ma⁹ amor
 fringit rethia p^h rator. ad desic
 andu exposita nisi eis in loco re
 liquerit p^h rtes. **Expimentator**. Folia
 salinis in ore colligit et sub illis se
 abscondit ut m^h ras veientes ad folia
 latent capiat. Cu int⁹ folia lupo
 inredit ne ex sonitu p^h riat. pedes
 suos lambit. et sic lubricos et hui
 dos facit ne a canibus audiat
 lupo de die obtusum h^z visum
 nocte clarig videt. Aialia at que
 nocte clarus vi dent. de die sepi⁹
 obrubrant. **Plin**. lupo
 si se p^h rsum
 mine deponit seduntatem.

no

Nō bñ

nec enī solite celeitatis vigore h; in
ausu. **Ambrosius.** Si te lupus p̄uene
rit. voce tibi auferet. et si obmuniēis
solue amictū tuū ut sermonē resol
uas. Si in te surrexerit lupus petm̄
fugit. Si te insequit paulatī eūdo
post tergū ut tibi insidiet. ip̄o vide
te signū mediū inter te et ip̄m aliq̄
medū pone et illa q̄atiois metu s̄
sistet. Et hoc idē cont̄ dyabolū siḡm
crucis est. ut cesset impugnās **Liber**
ix. Coeūt lupi toto ano nō amplī
q̄ p̄ dies xii. Sūt at̄ virge eoz of
sec. Solūmō eo tpe quo coeūt grega
tum incedūt ululanti p̄ter vno m̄
panente et ceteris conclamatibus
magisq̄ tūc formidabiles et inse
sti sūt. Manducāt ī fame terram
s̄ et tūc se onem̄t abo terre. tū bonē
l̄ equū. l̄ huiusmōi robustū aiāl
inuađē q̄rūt. Nemp̄e illud p̄ na
res inuađetes. ai aiāl a se exauē
voluēt illā doloso ponde' defatiga
tur et in terrā victū cadit. Tūc ex
onem̄tes se. comesta terrā reuertū
ad p̄dam. **Solinus.** lupi cū post
longa ieiunia reptas carnes mā
ducie repeūt. vbi q̄o casu respiciāt
stati obliuiscunt̄ et īmemores p̄
tis copie. eūt q̄siti quā reliquie
sacietur. **Plinius.** pari diamē t̄
se rapinā eq̄ diuisione. In vestim̄ lu
pi lapillus. sicutates appellat̄ nascit̄
s̄ ī hōim̄ etiā quozdā dūo cruciatu
lupus nō p̄guesat. et q̄a vomat
bos quos comedit nec mastiat ut
transeāt in cor. **Ambrosius.** lupus q̄n̄ infr
mar̄ terram
dit pro me
mesta sta
pois nūtrimetū
et herbas coe
diana qua co
tum vomit et sa

natur. Nullū enī aiāl qd̄ carne ue
satur unp̄ne herbas comedit p̄
hoiez et visum. hoc idē q̄n̄ infirmā
tur canes faciūt. **Az.** at̄ lupis sic
quēter infirmat. q̄a multa aboia
sine abstione et mastiatioe tūc
glutūt et manēt sine abo duob; **Amdit**
diebus prop̄ digestionē cibi. Viuit
at̄ modica aqua et hoc idō quia nō
iuuat potus cibū indigestū. Sterm̄
eius sicut̄ ē et sine aliq̄ humiditate
et diffinit̄ egredit̄ et erit ai eo for
tis ventositas ab inferiori regione
et vrina eius olfacit. leuat at̄ pe
des q̄n̄ m̄gnit̄ sicut̄ faciūt canes. Lu
pi aliq̄n̄ comedūt hoiez et hoc for
tutu karu ei fit. Dicit̄ at̄ nō fieri
nisi aliquo casu p̄us comedeit de
aliquo cadauē hois orti. qd̄ p̄ ar
ua l̄ viā forte exauā inuenerit
Tūc gustās suauē cibū carnis huā
ne que delicatior oibus carrib; est
iterato queit̄ comedē illectus car
nis dulcedie. nec formidat p̄uila
incidē. hoim̄ impetendo. **Lupa** ma
ter q̄ diu vixit. nulla filiaz eius
conape l̄ gnare putat̄ et hoc sans
p̄babile. q̄a si conape l̄ gnare
posset lupoz multoz multiplici
tio alijs aiālibus nimis fieret
importuna. In hoc beigne ml̄tū
prouda nā distreuit. **Lupus** infir
tes hōim̄ impuisse frequent̄ comp
tū est. et aiūs plūmis cibo crudat̄
carnū m̄cuisse. lupi q̄n̄ fugiūt ai
tilos suos ferūt ferū. et si a venato
re fuerūt dephensi saluūt sup arbo
res q̄s salai attingē poterūt et la
tent̄ int̄ frondes quo ad usq̄ vena
tores tr̄ferūt. Cum exeat a cauet̄
nis comedūt herbā cym̄teā et ma

fiant dentibus ad acueñdū dentes
 suos. **P**ū lupoz ē ignē timē. **Q**ñ
 at senescūt lupi vadūt ad loca cui-
 tatis prima ut fualus pda inue-
 niat qm̄ senescentes difficilime ve-
 nari pñt. **V**italupoz longissima
 est et in senectute detes pōūt. **M**e-
 bra interiora debilia sūt de fualu re-
 capiūt corruptionē in suis vulnei-
 bus et residuū corpus eius patit̄
 multas passiones. caput eius ē
 forte nimis et vulnea q̄ aridūt.
 ex moribus eius. l' vnguib' sūt val-
 de mala. qm̄ venenū exit ab eis
 et eadē mediana ē. i' moribus ei9
 sicut i' morfu canis rabidi. **D**ispo-
 sitiones aīe eius sūt tales. **A**udax
 est. et hoc magis eoz genus qd' bre-
 ue ē qd' longū. **D**omestribit̄ nō
 sine ira et ai' amoe q̄ seruabit̄ in-
 hoīes et aīeis ludet sicut canulus.
Venatores tñ nāle fugiet et nō obli-
 uiscit̄ p̄petu odij et odiositas qd'
 hēbat ad agnos et ad minimum aīa-
 lia q̄ solebat māducāe. **L**upos ut
 dicit **p̄sidorus** ethiopia nutrit cer-
 uice iubatōs et tñ varios ut nul-
 lū colorē eis deesse dicit. **L**upus
 p̄ septem trīsies sicut dicit lib quidā
 occulte insidiaturus ouib' si forte
 pede strepiū fereit. mox pedem q̄
 reū mordet. **L**upus estas supstites
 in terrā fodit. **S**oluagos canes
 si q̄s inuenerit et q̄phendē potest
 occisōs in terrā fodit. **Alberij** a fili.
 Et lupū nō solū viuū. verū etiā et
 cadauer emortuū adeo canes no-
 biles p̄sequūt̄ ut si carnes eius.
 delicatissime p̄parent. eas solo-
 olfactu discernāt ab alijs et auer-

so nctū oris. dentibus infendētes
 p̄ nimia indignioē diuos q̄tra illos
 latitatus emittūt. **Johēs Epūs** dicit
Catuli lupoz et si inualidi sūt ad ve-
 nandū. gaudent tñ sanguīe. et mor-
 sibus ludūt. **L**upus ouile intās. oēs
 oues occidit. p̄usq̄ aliquā ad come-
 dendū attingat. **C**erebrū lupi crescē
 et decescē dicit̄ s̄m̄ statū lune. et h'
 licet in oībus quadrupedib'. in lupo
 tñ plus. excepto cane in quo idē nā
 contulit. **C**or lupi q̄ bustū et i' canem
 redactū. i' potū datū ep̄lenticos in-
 uat ut d'. et hoc si nulla postmo-
 pacēs luxuria maculetur. **C**or lupi
 si desicet̄ et obseruet̄ multū arōti-
 cū fieri dicit̄. ut d'. **Exp̄imentator**. **L**u-
 pus ethiopia ceruicē h' ad modū
 equi crinitam et tante vaīetatis
 ut nullus ei color deesse credatur.

De lincio qui ex cane et lupo v'
Lincio animal quadrupes. est. ut
 dicit **exp̄imentator** in libro suo
 animal ex cōm̄sione canis et lupi. et
 hoc fit m̄re lupa. et patre cane. **E**t
 enī utiqz parēs adeo luxuriosus
 ut sibi contradicente odio nāli. qd'
 est inē canē et lupū p̄t̄ delcāmē
 tū canē luxuie. i' copulā quētiat.
 et ita fit ut fetus attrahat sibi colo-
 rem et mores utiqz parentis. **H**ec
 bestie fortes sūt et acerrime. **S**ignit̄
 at illos qui ex possibilitate sciē et l' nō
 grē sibi officū p̄dicatiois uisepant
 et tñ vna lupi sūt. qui cū alijs quid'
 a sclāri vita p̄dicatione quertēt
 illos postea thē ad pat̄ et sclēn nō
 formidāt s̄ quib' nutritores esse de-
 buerūt in p̄fū grē. illis destructo-
 res sūt in sclēz residuatione.

no

Vn princeps pastoz petrus appares
auda p̄bitō multas ānus seculai
bus actibus deduo. dixit ei. q̄orn
ficabas aiās. q̄ nō moriūt. Nā ergo
reduces aiās ab inferno q̄ tuo scelē
suppliois t̄didisti. Et cū ille p̄ confu
sione h̄ndē nō poss. de visione redi
ens ad se. s̄m̄ dereliquit. et xp̄i de
ditus seruituti b̄ssimo sine migra
uit ad d̄m̄ xp̄m̄ ih̄m̄. **H**ec ille s̄ss
mus ac celeberrim̄ h̄o. m̄gr̄ ioh̄es
de niuella pluries recitauit. ut po
te ille. qui in p̄culo mortis. p̄sb̄m̄
eūdem audiuit. Ad quē fr̄ ē ruelano
diuina quā diximus. **De leucrochota**

Leucochota ut dicitur **Jacobus**
et **plinius**. bestia ē que velo
acitate p̄cedit bestias vniuersas.
Corpus h̄z velud azim. clunes tenu
pectus et aura leonis. caput came
li habet s̄ oris h̄yanū magnū ua
stūq̄ ad aures. bifidas h̄z vngulas
loco dentū h̄z os solidū et voces ho
minū imitatur. **De leochophoa**

Lochophona ut dicitur **Solinus**
et **Jacobus** bestia est modica.
que capta exuritur et canēs eius a
sp̄ganur semite leonū. Necantur
enī leones si uel modicū ex illis at
tigit p̄tea leones nali odio be
stiam p̄sequūtur. comprehensamq̄
frangūt. S̄z leones circa morsum
quo mordēt bestiam exāntur. **V**e
rū et illa cont̄ uentē leonē uana
sp̄git. sc̄es h̄c leonū h̄z esse exiciale
Hoc aial siḡt h̄uiles aiās. q̄ apte
vinadis religionis ardent cauitate
dei et pximi quoz anē r̄ recorda
tione et exemplis opm̄ resp̄gi de
bent semite sup̄boz ut cōpūti eoz

imitatione mouant mūdo. Sed illi
econtrio reddentes malū pro bono
auditi eoz fama. infamia et in
uidia laceat. sc̄at q̄ q̄ ip̄a lacea
tione mortalit̄ peccātes sua malicia
et inuidia peunt. **De lacta**

Lacta ut dicit **glosa** aial ē mo
dica. similis in lege prohibita.
frequenter quide in sepulchris h̄i
tat mortuoz. et h̄z q̄pe delat̄ur
nā h̄t solis. **De lepore**

Lepus ut dicit **liber rex** pua
admo^m est bestia. celeritate
viget. int̄ ceteras bestias magis ti
mida ē. Vn̄ raro ad pastū p̄ter in
nocte exit. Nūq̄ pinguescat attestā
te **plinio** Cum hac bestiola muste
la iocandi gr̄a ludē dicit. Cumq̄
ludo lepore lassatū videt. guttur
lassati dentibus apphēdēs fr̄ngit
acerrime. **H**or lepus morsū muste
le senties velocitate conat̄ euadere
s̄ doloso ponde aggrauatus enā si
p̄ aliquitū temp̄ fugē possit ut
vagando more effugiat. lassim
dinus est ponus. q̄ euasionis. Na
fugiente pondus sequitur **I**gitur
fit ut lepore corruete lassato. eum
improba illa bestia doloso astu in
terficiat et māduet. Sexū suū p̄
ānos mūtāt singulos. **Plin** nō
p̄guescūt h̄bernis mēsisbus pro
cibo l̄ cibam̄ niuē h̄nt. et hoc p̄
illud p̄batur q̄ post niuē rutilē
sc̄t. **Ambrosius** In aliquibus p̄
tibus mudi albescūt h̄reme lepo
res. estate uō redeūt in colore p̄sti
nū **Plin** d̄. q̄ toride sūt cauet
ne lepori ad excrementa q̄t annos
etatis h̄z. lepus ut dicit **exp̄nē**
tator tempe segetū et messis ex.

ultat et mouetur ad ludū ut q̄si iō
 to suo ludo loquat. q̄a temp̄ h̄ndās
 instat. et iō tempus leticie nō me
 toris. Pulmo leporis suppositus ocul̄
 medetur. Contriti uō et illiniunt pe
 des lepos sanat. Cor leporis retens
 ut dicit esculapij collo suspensum
 quartanas tollat. et caducas subueit
Fel eius clarificat oculos. Venes ei
 sicuti et puluerizati et bibiti lapide
 de vesica expellunt. Sanguis eius cū
 aqua calida potatus idem facit.
 Matricis eius desiccata et pulueriza
 ta. ut bibita cū coagulo eius facit
 conape masculū. Idem facit san
 guis eius. cū coagulo eius. Nullū
 aīal ex utroq̄ pte mādibularū dētes
 h̄ns h̄ coagulū nisi lepus. et q̄nto
 plus inueteatur. tanto plus i me
 lius. valet at̄ cont̄ fluxū ventris.
Carnes eius generat grossū sangui
 nē. prodest tamē illis. qui nimū
 h̄nt humiditatis Crum h̄ retrolō
 giora. Vñ accidit ut leuū ei sit mō
 te ascendē. quā descendē. Non ru
 minat. Oculis apertis dormit. **D**icit
Magnus basilus. q̄ nō faciale de
 letur genus leporū ubiq̄q̄ in te
 perit h̄itare. et hoc q̄a ult̄ est iati
 onē multiplicante. ut specialī grā
 dicit̄ de eis Cresate et multiplicā
 tū. Lepus si in domū tecta nū
 triatur cū hoībus. motuq̄ veloci
 tatis careat nālis. Sup̄ ren eius
 crassitudo crescit et moritur. Multū
 ei motus in aīali iminuit eius pi
 guedine quā conthē ex multo a
 bo utiq̄ potuisset. Lepus circa lo
 cū ubi quiescē debet. flexu mul
 tipluri saltat et deludat in h̄ernā

venatorū Et hoc expiri pot̄ maxie
 tempe nimis. Lepus oī tpe nascēs
 oportuit ut sup̄ modū multiplicā
 in hoc nā fuit Cū solus se aīalū
 fetū panēs alū intēū pilis uestit
 i utro. alū sine pilis. atq̄ alū in
 semie repositū. simul gerit In cy
 thara. ut dicit **plinius.** Lepores illa
 ti moriūt̄ et hoc extremis quide i
 licoribus sicut nec i affrica apri. mpre.
Cerua l' vñ. nō viuūt. **De lutere**

Liber rex. **Qui et lothar dē**
liber rex. Aīal ē astutū et ma
 liosum Circa stagna et fluuios.
 h̄ntās ad magnitudinē ē murilegi
 for̄ ppe n̄simili p̄ter i capite. Coloē
 fuscum ē et nigrū pelle nires. Inuit
 ut dicit **plinius.** mollior pluma pi
 lis est cuius nitor nō redit. de facili
 vetustati. Vñ de eius pelle fiunt
 ornatus circa collū in vestibus vi
 roꝝ ac mulierū. Hec bestia antra
 habet sup̄ aq̄s et foueas i quibus
 habitat et fetus facit. pisibus vi
 uit et hos mirabili frequentia ve
 nat̄ Quilibet diu viuē possit sub
 aquis respiciatū tñ trahit ab ae
 re. Vñ Aliqñ accidit ut gurgustū
 instrumentū f̄ ad capiendos pisces
 et de v̄gulis f̄m̄ ingredit. grā de
 p̄dandi Et cū nolit p̄dā relinque.
 et p̄ locū p̄ quē ingressus ē redie nō
 possit q̄a disposiō gurgustū phibet
h̄modi hoc. et ipm̄ instrumentū tam
 cito discerpe nō valeat. oportet eū
 i aquis interi suffocari quā spm̄ i
 aere recupare nō potuit. Quidā
 hoc istrumentū massam dicit. Hec
 bestia auuiditate tibi tanta cupida
 et auarūē qd̄ pisces captos i specu

suo in quo delitescat in tanto cuncti
lo congregant q̄ ex nimio fetore cor-
ruptionis cōtincto de putridis pi-
sabus nō solū antrū s̄ enā aerem
infiat. **Q**uō nō sine piculo sui ali-
qui qui hanc bestia mpe voluerūt
expti sunt. Hec bestia domesticat
aliquā. apiscatoribus et arte indu-
citur q̄ pisces cogat suo caruū
picula renū ingredi et capi ei
uuiamē. vñ magnū emolumē-
tū dñis suis p̄stare videtur.

Locusta. **De locusta**

Aīal est quadrupes ut dicit
Jacobus. In orientis p̄tibus h̄itās
circa p̄es s̄osolime. Hoc aīal ad
modū puū est. S; ut illi dicit qui
hoc aīal viderūt. caput magnū
h̄ et carnosum et comestibile. **Vñ**
legit̄ in ewāgelio. q̄ **iohēs bapti-**
sta. horū aīalū tantū carnibus ue-
stebatur. Dicit tñ quidā mōchi
qui circa solitudines iordanis ma-
nēt. ut **Jacobus Ep̄s** refert. locusta
herba est. in illis p̄tibus dulcis ad
comedendū. qua unq; vestebatur
iohēs baptista. nō locustis aīalib;
Herbam vō uocai dicebant vul-
gāi noīe langusta. s̄ locustam rō-
noīe nūcipari. **Cronio Augn**
dicit sup̄ illū locū q̄ locuste aīalia
fuerūt. nō herbe. **M**agis ergo cre-
dendū est **aug^{no}** et ip̄i glose que
hoc dicit. **H**inc tamen notandū
est q̄ locusta v̄mis et locusta ani-
mal quadrupes ī hoc multū dif-
ferūt. cū locusta vermis pua sit.
locusta uō aīal quo **iohēs bap-
ta** usus est. magnū p̄e ad modū
auntuli. **H**oc aīal gregatim ince-

dit. **Vñ Salomon Regem** locusta
nō h̄ et tamen egredietur p̄ tur-
mas suas q̄ unq; de locusta ver-
me minime dñi p̄. q̄ locuste v̄-
mes p̄ turmas nō egrediunt̄ sed
solitarie incedūt. De h̄is locustis vi-
detur dicit **Aug^l**. Dicit em̄ q̄ quedā
femina nutrit locustā ab eo tpe
quo pua fuit. et uiuens cū at cre-
uisset. inuenit eā unpnatā p̄ se
et sine masado. In hoc videtur q̄
q̄ locusta aīal quadrupes ē. et p̄ se
aliquā gn̄at locusta femina q̄ non
h̄ marem. **De aīulo**

Mulus ut dicit **liber rex** aīal ē.
Viribus in labōe erimū ex
adulterina q̄mixtione semini azimi
et equi. Hec p̄a s̄ azim. aures lo-
gas. h̄ymna horridū. cruce in hu-
meris. exiguos pedes. et corpus ma-
cilentū. Reliq; vō h̄ ut equus. aīuli
et burdones et hui; aīalia q̄ ex di-
uersis aīalibus gn̄antur p̄mixtōz
nō h̄nt vñ si relinquat sibi desiant̄
Vere at̄ sp̄s s̄ et nō alie. q̄ si relin-
quant̄. nature p̄uenit s̄. **M**ule nūq;
conape possit. unde fit. ut neq; eoz
nā ex seminis posteritate p̄petare
gn̄ationis accipiat. semp̄ ei oportz
ut ī p̄creatione muli. equus et azi-
mus cōueniat. et her ē causa quae
nō p̄nt muli cōape. **M**enstrui sup̄-
fluitas tr̄sit cū cibo in mulabus
ī nutrimentū corporū eaz. **I**p̄e uō
sanguis quo nō indiget natura
exit. cū sup̄fluitate vesice. **A**lia uō
rō est. quae conape nō p̄nt mule
qm̄ aīal cont̄ nāz gn̄atū est. et ei
nā diuificata est. in equo. qui ca-
lide nē est. et ī asina que sūme fr̄

gignitur est. Non g^o p^t esse i fetu dul
 sificite gnato et male oplexionato. co
 cordantia p^{ri}u et ordinata natura.
 ut qⁱ ex p^{ri}a substantia sui sibi simile
 gnet qui nullā p^{ri}am sui gnis substa
 tiā h^{ic} d^{ic}inosatur. licet ex p^{ri}is sub
 stantijs equi et azini fit natiē ami
 nuculo gnatus. **Plin⁹** dicit. Ex duob⁹
 diuisis gnibus nā tertij gnis fiet so
 let. et neutri p^{ri}u eē similia ea gnata
 nō sibi simile gignē. in oī gnē aīa
 liū certū est. In aīalibus romanor⁹
 ē. pepercisse sepe milas. sⁱ prodigij lo
 co h^{ic} ut dicit **Plin⁹** qⁱ ule calat⁹
 tus inhibetur vni crebriore ponu
 De azino et equa gnant⁹ muli. et de
 asina et equo burduli. **ayulus** qⁱnto
 plus bibit qⁱ pullus ē. tanto maior
 fit et fornior. **De monocherote**

Monocherotes ut dicit **Solinus**
 et **Plinius**. monstrū ē. mugi
 tu horrido. eqno corpe. elephānis
 pedibus. cauda suilla. capite cerui
 no Cornu ex media fronte produat
 splendoē mirificū. longitūdiē pedū
 quatuor. ita acutū ut qⁱ impetat fa
 cile ictu ei⁹ p^{ro}feratur. Captū p^t p^{ri}mi
 sed nūq^{am} domā. Dicit tū **Jacobus** qⁱ
 nūq^{am} uenit viuū in hoīs p^{ri}atē et
 intūm quidē possit. sⁱ nō capi. quā
 vna se cernēs. vitam furore exuit.

Molosus bestia. **De moloso**
 est. ut d^{ic} **Adelin⁹**. ad mo^o magna.
 que i pluibus orbis p^{ri}tibus repitur
 Hec trualetos hostes h^{ic} qⁱ ad hoc cre
 ata p^{ro}sequit. Rictus magnos et in
 gentes h^{ic} dentes fortes et p^{ro}minētes
 cū quibus audacter p^{ro}ntur bella. cū
 aduersarijs **Que** cū hoīb⁹ fortibus
 terribilis et horrenda sit. Audact⁹

ffsetur i obuios tū pucōz inoventiā
 et eoz p^{ro}uitē mirabilē p^{ro}horresat
 fugit⁹ eoz v^{er}ea et i hoc inoventiē. Digne
 magnificentia comprobaf et non
 mirū. qⁱa felins bestiaz nō ad destru
 endā innoventiā sed ad puniendā
 noventiā et malinā hoīm est creata.

Manricomouon. **De manricomouon**
 bestia est oriēns ut dicit **Az⁹** qⁱ
 magnitudo ut magnitudo leonis
 Aīal est feruissimū et tubiādū colo
 re Tres naes dentiū h^{ic}. pedes eius
 ut pedes leonis. et pili ipsius ut pi
 li leonis. facies uō eius et oculi et
 aures ut hoīs sⁱ. et oculi fusti colois
 Cauda eius ut cauda scorpionis agne
 stis. et in cauda eius tubedo pua
 Sonus oris eius velut audires hoīz
 loquentē. et vox eius qⁱ vox tube
 volonē currit tāq^{am} ceruus et venat⁹
 hoīes et eos deuoras manducat. **De**

Manicoza. aīal ē. **Manicoza**
 monstruosūalde. sicut **Solin⁹**
 et **Plin⁹** dicit: sicut. faciem h^{ic} qⁱ
 hoīs. oculis glaucis. coloe sanguineo
 corpoē leonino. cauda scorpionis. acu
 leo spiculata voce tā sibila ut imitet⁹
 modulos fistular⁹ tubarūq^{ue} cōanen
 tū. humane carnes auuissime af
 fertat. ita veloci cursu ē. sicut auis vo
 latu. Hec bestia triplicē in denabus
 ordinem h^{ic}. **De musquelib⁹ aīali**
unde muscus puenit

Musquelibet ut dicit **Placarius**
 bestia orientis est. ad magni
 dinē capreole Taus⁹ inguine aposte
 ma crescit de collectis humoribus **Q**
 cū maturū fuerit collidit illud et
 fricat ad arbore ex t⁹ collisione apo
 stema soluit et decurrit sanies. ibi
 gdensatūq^{ue} indurat⁹ et hui⁹ substa

No

tra mustus dicit. **O**is caro eius. l
enā sternus mustus dicit. s̄ qui de apo
sternate eius currit. multo melior
ē. Mustus p̄ dicitur odorē in fetoribus
et lacrimis v̄nūte suā recupar. **C**u
rtat eī conē fetore et sic quasi luc
tanue reuusat. Valet contra s̄co
pim et cordis debilitate. cerebri epa
tis et stomachi. **H**oc aīal quosdam
leues aīd et magnos p̄dores s̄ḡt
quoz ūquitas q̄i apostema sp̄nali
ter concretū in inguine luerie et
q̄suetudine mala. mortē r̄dēpnatio
nis p̄petue. peccatū aīe. ex sui mag
nitudine representat. Quā ut sepius
videit. et sibi p̄ h̄ac diuinā instāe
vindictā senserit r̄pūgit. arbore q̄
x̄p̄i crucis aggressa p̄ quā saluari
et liberati sumus illacrimat et in
dulgentiā petit. statim q̄ pietate di
uina. ūquitas eius soluit aposte
ma. atq̄ ex hoc deo. q̄i mustū di
gnissimū. dignū fr̄is p̄uie. in sp̄u
humilitatis atq̄ aīd contrito odor
suauitatis offertur. In hoc v̄o q̄ mu
sus odorē p̄dicit recupar in lacrimis si
gnificat q̄ dū penitēs. l̄ contēplatiū
grām ordnis l̄ r̄cōplatiōis p̄didit.
statū ad recordationē p̄tōz recurre
debet et q̄ illa factis nō planxerit co
gritāe. s̄c̄q̄ plangat et fletat uberi
quousq̄ se solū grām p̄ lacrimas se
tiat recepisse. De amonete

Amonetus ē aīal. ut dicit **lib**
rez corpe minori q̄ s̄mua. su
sāi colorē in dorso h̄z. in ventre am
didū. caudā longā h̄z et villosam
et ita magnā collum h̄z ut caput.
ita ut cū ligat. nō illo ligat mō. q̄
rete bestie. cū i collo laqueus se tenē

nō possit. s̄ arca ventre ligat ne pos
sit euadē. **H**oc i isto aīali p̄pe singu
laē ē. q̄ faciem p̄pissime faciei hu
mane h̄z similem nigrā d̄l̄m̄at
sine pilis a collo desup fronte. **N**ec
ē nasus ori cōtinuus sicut i s̄mua. s̄
cū spanū int̄ os et nasū est. sicut
i hoīe. **I**nt̄ has bestias et s̄mias
odiū dicitur i placabile et sepius i
uicē preliari. s̄ licet viribus non
p̄ualeat. astutia t̄m et aīd s̄m̄te bel
landi. s̄m̄is p̄ferunt. **H**ec bestia
i p̄nibus ouentis nascit. s̄ i oīde
te s̄ quasi in p̄a terra viuūt. **H**ac
bestiam tenan et ingenti memoria
pollere dicitur. **De agali.**

Agale ut dicit **glosa.** ē aīal i
lege p̄hibitiū. hoc licet i iuuē
tute aliqui robore filiat. de die t̄m.
i diem. et de āno. in ānū. q̄nto plus
senescit tanto plus miserescit. po
stremo tactū angustis misere sue
p̄ infirmitate. māsuētū se fingit aī
nālū t̄m crudele sit. Cū eī aliq̄s eī
appropiuar subito venenū diffū
dit. Est enī aīal venenosū et bestis
fraudulent̄ infestū. ut dicit **exp̄imē**
tator. equos et mulos maxīe infestat.
et hoc equā p̄gnāre p̄ripue et murū
i modū. cū nulla p̄minet p̄tate. i
moderata adulatioē blandit. Cū
si data fuit aliqui p̄tās. crudelita
tē i aīd latitante continuo māse
stat. **H**oc aīal s̄ḡt ypocritas et ma
liciosos quoz ut quidā sapiēs ait
inbecilla iacent vicia et occultā nō
minus ausura. cū vires adesse po
terūt l̄ ad oē poterūt. **H**ec **frater**
hugo ordnis p̄dicator̄ i postillis
sup leuitiā ponit.

No

De musioe q̄z muilegg l' cattyd̄

Musio siue muileggus aut cat-
teus grece d̄: quasi acutus d̄s.
vt dicit **Jacobus**. tā acute cernit. ut
et in m̄tris tenebrosissimis uelut
in die mures videat. et ut certū ē
carbūculosis oculis et fulgūe lūis
vincit tenebras noctes. **Nial** imū
dū est et odiosum. **Mures** et oē eaz
genus p̄sequit̄. Quibus captis. lu-
sibus p̄mo affiat. Deñ illusas mā-
ducat. **Sūt** et venenosi bufones aī
quibus dimicāe dicit̄. Post pug-
nā uō. nisi citius aq̄s ad bibendum
iuenerit siti arefuit. Cū sepē ab
eam pugnae dicit̄ quoz licet
venenatis aculeis repugnet̄ nō
tñ neant. ut dicit **Experimentator**
Musio tpe tortus. libent̄ siluester
efficitur. loturā faciei lambendo
poribus pedibus. imitatur **Dentes**
h̄nt ad modū ferre. **Pugnāt** in se
crudeliss̄e et hoc frequēt̄ ut tñ
nos q̄suetos sue venationis opa-
neāt. **Ad ludū** ab hoībus facillime
puocant̄. gaudēt blandit̄is. loma-
calida diligūt. **Vñ** ex nimia pigri-
tā pelles suas cōburiūt. **Pilos** lon-
gos circa os h̄nt. quibus ablatis
audatā pdūt. manu hoīs cōtrecta
regaudēt vñ suo mō. cantandi gau-
diū expmūt. **Insidiant̄** illis pelli-
fices et id̄ cautū ē. ut tondeantur
libidine ipacientissime attendunt̄
Musileggus domesticus cū siluestre
rept̄ amputant̄ illi aures ut str-
locis aurū patētibz infioni
sturtus noctis l' pluuie sustinē nō
possit. **Ideoq̄** cogat̄ domus tecta
reperē. **Musileggus** circa simile si-

bi tanto amoe affiat̄ ut si sup pureū
steterit et ūbrā suā ī aqua putei fuit
q̄tēplatus. ut silis sui sonetate sua
sponre ab alto cades deadat ī p̄fū-
dū. et sic umbre vanitate deceptus
aquis obuientab̄ subingat̄. **Hoc**
maxie ī feiā. mare requirēs libi
diē impacient̄ attendūt̄ et p̄cipue
Tūniouibus cattis. q̄ mun̄ exp̄t̄ pi-
cula nō nouerūt. **De mustela**

Mustela dicit̄ in libro rez. q̄si mus
longa. **Telos** enī grece longū
dicit̄ latine. **Duo** enī ḡn̄a muste-
lar. sūt ut d̄ **psidorus**. **Maus** utide
d̄. in ventre candet. tiber in dorso
Hec bestia ingenio subdola ē. cū
los sedule nūtrit. et eos de loco ad lo-
cū sepius trāssert̄ ne forte iueniant̄
vt dicit Experimentator. **Mustela** diu-
tissima et fortissima dormit. **Rupes**
et cauernas inhabitat **Cū** aī serpen-
te pugnae vlt. munit se rum a-
gresta. **p̄inde** et sup oēm meditor̄
arte d̄r esse peite. ita ut si mortu-
os suos fetus. iueniūt. p̄ herba nā
liter notā faciūt rediuiuos. **Mures**
et serpentes p̄sequit̄. **In proselena**
insula mustele nō transeūt. ut dicit
Plinius. que si illate fuerūt moriūt̄
In boecia etiā illate fugiūt statim
et hoc in illa boecia q̄ lebedia d̄r.
Dicit etiā Solinus q̄ basilisai inter-
mit. qui solo t̄r visu hoīes. anthe-
litu aī cetā t̄re aīantia iterfiant **Cō-**
moriūt̄ aī mustele iūfecto basili-
sco. **fel** ipsius remediū ē cūm aspi-
dem. **Reliquū** ē venenū ut dicit pli-
niū. **Mustela** cotta ī oleo oliue usq̄
ad q̄supnonē. et colata p̄ p̄nū ole-
um vadet conī artheticiā et neuos

oe

rigidos et flegmoneos pedū et oē reu-
 ma et saosilos. huius sinistra testiculū
 collo galline artiligam sunt ouū
 sangis. Da epilentico r curat. De
 hac at Glemēs pp d. qd nāpū. et ore
 parit. Gont at psidorus. dicit q sal-
 so opinat. qui ore dicit mustelam
 conape et aure pū effunde. **De**

Mures bestiole sūt. **Myre**
 ut dicit liber r. panis cupi-
 de et eoz enā q ex frugibus ad pa-
 stus huānos fuit. Odor eoz elephā-
 tes uexat. In sup in quirendis r
 bis sollerissimi sunt. et pro hys plūz
 nulla vntat picula. hoc licet tarde
 et tractum fiat. ciboz tū cupidine.
 duriores solidas qz mateias demo-
 liūt. vt d. Ar. mus si aquā bibeit
 morit. et hoc qā valde humide nē
 st inures. Enā nōndū q plim d.
 Myrem libitū qui nō bibeit. nō oēz
 forte mūrē gnalit intelligendū. qz
 qm certū est. q mus mūgit. pbabi-
 le ē. q cibus que comedit. vntur in
 vrinā. sicut de quibusdā hoibus cer-
 tū est. qui fere nichil biberūt et ta-
 men mutatis cibus in liquidam
 sbstanciā. vrinā pluimā faciebāt
vt d. magnus basilius. In egyptianis
 cibus. si pluuias largiores estiuo tpe
 fudeit celū. mox infinitis muribz
 regio tota replet. mus pluimos
 caseos ī vno loco repiens. oēs attep-
 tat. et que optimū inueit. illū cō-
 dit. et deteiores dāpnās. iudicat
 postponendos. Haur dubiū ē mu-
 res albos esse. rufos at nō nullos
 ī quibusdā pābus. Nigri nō sūt
 quos cōit orbis lz. mures uoces e-
 dūt luna plena. et in inē lunio mu-

echelbis

te sūt. ut d. plim. Est enā qdā eoz
 genus. s multo mai. q s intos appel-
 lanus. Hec bestiole adeo pnicose sūt
 cū libidine accendū. ut si vrina eoz
 hoīs pte nudā. attingit. carnes eius
 usqz ad ossa putrefe ficiat. nec pla-
 ga vulneis eius in cicatrem ā modo
 reducēt. Hys in plena luna ietur
 arsat. sicut dicit psidorus. sicut q
 dam marina aīalia augetur ut
 conche. sūt q rursus minūere luna
 deficiūt. Enatione eoz lambendo
 qstae. nō coitu plim dicit. et salis
 gustu fieri pgnantes. Subito oriri
 multitudinē et repente occidē mā
 festū ē. nec tū exāmes repiūt. Lapi-
 los enā candidos cū feribus eoz in-
 ueniri frēpnus certū ē. s ob quā
 causā inctū. n q vulgus edocuit
 eas nō posse parere. nisi pnte la-
 pillo. Troade incolas ut histo-
ria lz grecoz. mures fugasse mā
 festum ē. siccatis eoz puentibus
 mures necabis ut dicit palladius
 si panē. l caseū facias. cui elleboz
 nigrū admixtū est et offeras co-
 medenti. Idem et de mchis dicit
 In ouente mures sūt. ut dicit Jacob
 magni ut vulpes. q aīalia pceūt
 et hoies licet nō occidāt tū morsibz
 illos molestāt. In arabia inuei-
 tur mus magnus. et pedes illi
 anteriores sūt magni. vni s pal-
 me. et postiores vni q digiti. **De**

Neomone
 vocatur bestia. ut psidorus
 dicit. eo q odore suo. et salubria
 ciboz. et venenosa produntur.
 De quo Dracontius ait. produunt
 suillus vni cui qz veneni. Suillus

pedic

a fetis e appellatus qa setas pro pilis
 lz in corpe. Hec bestia serpentes pse
 quitur. q cu aduersus aspide pugnat
 cauda erigit qua aspis maxie ob
 suat qi minante ad qua cu vin
 suam triffert aspis deceptus a be
 stia corrumpit. **De Onagro q et Azim
 siluester dz**

Onager interpretat asinus ferus
 hic xv die mensis martij ut
 dicit ysidorus. duodecies i nocte ru
 git. tota et in die. Vn ex hoc agno
 scit. q equinoctiu e. hos asinm habz
 magnos et idomitos in deserto va
 grantes. Singuli gregibus feminar
 psunt. Nascentibus masculis zelat
 patres sicut dicit solinus. et eoz te
 sticulos detruncat. **Q**tauentes ma
 tres i secretis pariunt et occultant
 femine onagroz gaudet copia
 libidinis. modiqz turpitudinis no
 seruantes. sepius p hor masculis odi
 ose sunt. Et nos ide vidimz int hoies
 uxoresqz a viris odio hntas cu ad
 luxuria impanentia mouerent. Nec
 miru cu sexus femine et pudorosi
 or esse deberet et castior. qa contra
 tiu ne est. cu calidior femina quis
 viro frigidissimo sit frigidior sic
 dicit ypoanis. **U**t d' expunctor
Onager ex nali industria. qm eu
 psequeatur canes. emittit stercus.
 suu odoriferu canibus. curta qd de
 tentis canibus. eos illudit. et eua
 dit. et fugit. ad tutiora. **I**nter oia
 aialia odit hoim frequenta et hi
 tatioem. **S**inis impatens est. domai
 no pt. **A**qua limpissima bibit.
 nec de fanli aliam **O**nagri masau
 li feminas no hntes. cu temp i corpa

adueneit i summitatib monu asten
 dat et desiderio libidinis estuantes na
 ribus ventu attrihit. et vehemet
 rugiunt. ita ut int cetera aiantia ru
 gitus sui horrore gantat **O**nager
 masculus dyabolus dicit esse. **H**ic
 quonda in babilone prouit ut ca
 starent filij de regali semine et in
 egipto ut masculi occiderent. ne dei
 populus augeter. **S**ed et nuc dia pt
 q no vlt dyabolz ut virtuosu hoies
 quibz castitate castrent s ponus vi
 deat eis dae testiculos ad luxuria
 du **S**upbi et elati qi in montibus a
 bulares desiderio libidis estuat. Na
 ribus qi summa sollicita querut ut luxu
 rient et expleat. qcupiscentia suam
 et suo frenitu sepius ledit aias in
 nocentes. **V**italis d' q polonia ona
 gri maxi. atq feroces. cornua latis
 sima. s breuia et hirsuta. **C**erui onu
 los hnt in capite. et pilos sub mero
 longos. hnt cu a canibus ifequuntur.
 hauriunt aqua naribus magna copia
 et hac decoquunt tm ut ifequetes
 canes uelut ad igne feruetem per
 fundat. **De Onagro Indie**

Onager indie magnu e. aial. ac
 crudelissimu. **H**ic ut d' azles
Forma lz ut asinus. vnu ac solum
 cornu lz i fronte ad debellandas
 adusas bestias. acutu ac duru ni
 nus longuqz. i medio capitis lz id
 qm mediu capitis e terminus qis it
 duo exima. **H**t at illud aial. soleam
 pt diminutione nantie ei. sz q ca
 ter cornu altero. **S**ut at eius solee
 acute et fortes nimis recuperantes
 iuuamine ne i semetipsis qd in
 destu cornu alteri pdiderut. **S**ut
 at mire magnitudinis ut **Adeli**

nus scribit, ac fortitudinis precepte
et hoc quide[m] patet q[uo]d exultant fortitudo
vident. **Saxa** ei ingentia de
rupibus euellunt et hoc ad nichil al-
liud, nisi ut fortitudinem suam ad saxo-
rum mole[m] attemptet. **De Onore**

Onocenturus, ut. **muu**
Dicitur **plidorus** et **Adelinus** Am-
mal e[st] monstruosus, et natura biforme.
h[ab]et ei[us] caput velut agni, corpus autem
velut hominis. Alij autem dicunt onocenturu[m]
corpus h[ab]ere equinum, superiorem vero pre-
humanam, faciem h[ab]ere horridam setis, ma-
nusq[ue] formatas, habiles ad omne[m]
actum. Capite setosi sunt, onocentauri
et quasi incipiunt loqui, dum vocem pro-
munt, sed insueta labra, vocem huma-
nam formam non possunt. Dicit **Adelinus**
philosophus q[uo]d hoc monstrum, non est tale
creatum ab inicio creationis inter
ceteras bestias. **Sz** ubi cu[m]q[ue] et quau[m]q[ue]
in aliqua parte mundi visum est, ex ad-
ulterina coniunctione hominis et tau-
ri, vel hominis et equi nascitur. **Sz** huius
opinionum plurimum contendant, hoc
monstruosum animal vidit **beatus**
Antonius in deserto quere[n]s p[ro]gens
ut scribit **beatus Ieronimus**, glorio-
sum paulum primum heremum, sed dubi-
um asserit, si hoc dyabolus fixerit
vel si hoc natura creauerit. **Multa** tamen
dicunt hoc monstruosum animal esse
in partibus orientis et hoc naturaliter
creatum ut multa alia monstra in
animatione digna, ac debicium
conditoris. Post insequentes se
ut dicit experientator mittit li-
gna et lapides. **De Orice**

Orix in nominatiuo, origen i
acusarius dicit, et est bestia

capree magnitudinis, hircus ex parte silis
villu[m] h[ab]et sub mento. In h[er]emo h[ab]itat
et ibi ad capiendum illa[m]atur **vn** **ysa**
le capto dicit **Sicut** oryx illa[m]atus
pleni indignone d[omi]ni, subaudi filij
israhel. **Q**uoniam peccauerit. **T**unc enim dan-
sunt in manibus inimicorum. **S**icut autem eos
qui in deserto huius silis vasto et arido
ab omni bono fructu h[ab]itantes illa[m]ant
et restringuntur sinitibus partem et pi-
tuntur in tenebras ex tiores. **H**ec
ut dicit **plinius**, fera est in affrica de-
sertis, que contra omne[m] animal ferre conuicio
pilo et aspeo ad caput uerso vestita
est. **I**n hoc sicut auaros et cupidos q[ui]
non ut triseunt vitam sustentent h[ab]ent
supflua sed ut cordi cupido satisfaciatur
qui nunquam satiat. **V**n illud **Quarus**
non implebitur pecunia. **Q**uare, quia
concupiscentia in corde est. **D**iuicie
vero dum congregantur cor intire non
possunt, sed in marsupijs reponunt. **N**on
minuit ergo fames sed auget, sicut
fames corporis, quam vident esse oradis,
nec apponunt ori, sed augetur ardens.
Hec quide[m] fera gnatur in ea parte affri-
ce q[uo]d aqua caret. **Q**uia ex ea fit, ut h[ab]et
bestia ardet sicut perpetua. **A**dmit-
tibile autem remedium sinenna, latrones
gentile terre sed que aquis caret ex-
pimentis c[ri]ssimis prodiderunt q[uo]d
homo in siti eo durat auxilio, q[uo]d illo sa-
luberrimo liquore. **V**esice dicitur be-
stiarum infuso pro parte modica videretur
Hec bestia ut tradunt egyptij in exor-
tu sydeis q[uo]d vomit canicula, naturaliter
tripudine videtur. **C**ompagne eius
corpis sentiente visibilis, quia ym-
ber et frigus abijt, instantq[ue] vapo-
res ignei solis ut vestiatu[m] terra flo-

tibus. dulcesq; fruis et gmina in-
 piat ostentat. Nulli dubium e. quin
 tortu caruade sydeis estans feruor
 imineat et id exultat fera. Est ead
 impatiens frigois. ut q frigus ni-
 uesq; no possit de facili sustine. Si-
 gnificante quide q digne dixerim
 de qua pdixim saluberrimu liquo-
 ris aqua n illam xp̄i ihu ditissima
 paupertate. Que idcirco p aqua am-
 pitur. qa habudana est. et id diues
 dr. m qa et pmu pauper pot. Di-
 ues ergo paupras xp̄i. de qua cum
 quis hauserit. dignissimo cogitatu
 cessabit i eo penitus auaritie arde-
 tissima sitis. ut fiat in eo fons suf-
 ficientie que ex deo e. salientis in
 vita etna. Que e emnes gntue co-
 gitas paupertate xp̄i. et no cotinuo
 unitione illi sp̄net. qd qd gntinet
 mudus. ac gustate ei dulcedie. so-
 lo deo gletur et nolit ampli. In h
 q uo exultat ad orn sydeis quo te-
 pus iniquilla venit. et fugiut fri-
 gora. sicut q sancti antiq. q quasi
 sub tempe fuerut frigois. exulta-
 bant videntes i spu. q stella vgo
 maia orietur ex iacob. ut de ea ex-
 urget ho in israhel. q futurus sol
 iustiae. oem hoicm veientem in huc
 mudu caloe gre illuminas i flama-
 ret. **Vn dñs. Abrahā exultauit ut**
videt diem meū. vidit et gauisus
est. De oraflo

Oraflus nra est mumbile sup
 modū. et nu nā dedit deus
 et spem. sup oēs bestias i coloe. Inā-
 reiori pte altū est valde et emines
 ita ut capite extenso altitudinem
 ex tubitorz possit attinge. In postei

ori uo pte demissu est ad istar cerui
 pedes h cerui. et cauda. Colla exte-
 su et caput eqnu. licet forma mino-
 ri. pellem uo im diuisimodx notam
 oim coloz gntibus ut frustra ho tep-
 tet artificio naturalē ei pulchram
 dine imitat. Nec ignam videtur
 ppe venustatis quimo nū hoies
 videit artifice vnt et iuerit se ex
 oi pte. ut i amitatione su oim con-
 uertat obtut. hoc aial mo tpe. **fre-**
deico Impatoru romano a soldano
babilonioz rege trismissum est. De

Ovis ut dicit **Jacobus. Ombus**
 bestia mansuetissima. **Agnor aiete**
 est. ac patientissima. Nichil in se mo-
 struosu h. oia que i ipo st. utilia no-
 tant. lana. pellis. caro. lac. digestio-
 nes et ipē simus in quo qesit. Ovis
 cū infirmā consortē i feruore solis
 laborante nec manducante iacere
 videt. ipā incolumus cont feruore
 erecta stans i umbra infirme fatē
 dicitur. ut ad pastū refrigerata co-
 singat. Dicit **phūs. q agnus alb**
clamat. be. et agnus niger clamat
me. Si alternat. be. me. et color du-
plex itaq; agnus talis nē ē. q ma-
tre suam statū natus int alias oues
balatu cognoscat. aiatez uo agnoscat
agnū cū ei odorat. in cauda. Ad-
mittitq; ubeibus. pastor eat ut
dicit Ambrosius in distreione o-
uū. Agniculus i agnitione mris
nesat errare. pastor fallit sepe s
ouis pietate no fallitur. Vn oib
odor s m h nā odore suū domesti-
cū que soboles tam specialiquada
videtur ppetate redolere. h suos
usus naturā et sensus domesticos

Ut dicitur **ar.** Pastores signū sumūt earū
 ouū, que diuine possūt p̄ hiemē. Proin
 unt aquā glaciālem sup̄ caudā earū. q̄
 q̄ ouis exauescit foris est. q̄ uō nō exa
 tit debilis ē. In ouibus plus h̄ndat pri
 uatio intellectūs, quā in cetis q̄d̄ pedib⁹
Ouis morbida defuāli infiat alias, et
 p̄t̄ hoc eienda. l' ab alijs seponenda ē
 l' seponda. **O**uū quatuor s̄t ḡnā. Ali
 que, q̄ nō valent longi⁹ ire ad pastū
 ortis et riuulis indigent. Quedā etiā
 fetē s̄t et ḡues q̄ indigēt ut pastorem
 sollicitū habeāt, qui s̄m̄ ysiam fetas
 portet, ne grauent̄ in trisā. Quedā
 etiā exaurescentes et vage sūt, q̄ pasto
 re indigent, q̄ eas manu l' v̄ga corrip
 at, et reducat ad gregē. Quedā etiā
 p̄gnes et valide sūt, q̄ pasto rē indigēt
 qui eas paret ut nūq̄ salubri careāt
 pastu, ne deficiāt et moriant̄. **Dicit vs̄**
dozus q̄ venex v̄mē h̄z i capite, cui⁹
 exantus p̄uūtu iūce se conantur
 et pugnātes cū magno impetu feri
 unt. **U**t dicitur **exp̄mētōr.** Aries uel
 ouis aliq̄n, s̄ hoc inro cornua habet
 imodū arali replicata quibus gre
 gē defendē nūtiat. Carnes eius ad
 digerendū duriores quā ouū, cali
 diiores sūt et minus hūditans. Ex
 nāli feitate pede dextro terrā p̄ant
 q̄n̄ insat, aut stupet, aut timet et h̄
 max̄e amoris tpe. **P** dimidiū amū
 sup̄ vnū latus iacet, et p̄ dimidiū sup̄
 aliud, hieme at̄ sup̄ sinistrū, q̄ illud
 h̄z frigidius, Estate sup̄ dextrū. **Agn⁹**
 ab agnoscendo matre d̄r. Carnes
 agni difficile digestionī cedūt. **Fa**
 cile t̄n̄ a stomacho descendūt, s̄ ame
 bus disillume solūtiur, v̄n̄ viscosū
 ḡnant humore. **Agnus** ammiculus

r̄ vnus an̄ laudabiliorē p̄t̄ hūdi
 tatis et sititatis temperie. Et quidē
 licet galienus dicat caseū ḡnālicet
 malū, t̄n̄ dicit **plini⁹** et orosten in
 deserto, solo caseo an̄is vixisse xx, im
 tempato ut nō sentiret dolorē aliuū
 morbi. **V**tiq̄ distigūē dū ē in eo q̄ m
 seus d̄r, ḡnālicet pessim⁹. In lacte tria
 s̄t. **Serū** s̄t, butirū meli⁹. **Caseus** at̄
 p̄ se pessimus. Et nōndū q̄ ubi case⁹
 lacti viānus ē, et crassus atq̄ butiro
 sus, bonus ē, et sanus sanus. **Caseus**
 parū p̄ssus fistulefat, humore caue
 nulas faciente. **Q**ualēcūq̄ sapore
 velis effice l' face potes, adiecto q̄d
 elegetis condimēto, seu pipis q̄qua
 pignētī cui⁹ d̄a, i coagulo sp̄sis pul
 uēibus. **I**upū agnū abhorres, licet
 nūq̄ videat eū, statū fugit. **Q**ui t̄n̄ v̄
 so equo l' alio nāli nec fugēt nec ti
 met. **Plini⁹**, q̄ulti hibernos agnos
 p̄ferūt vernis. **S**olūq̄ hoc aīal utili
 ter nasat, i hieme. **A**rieti nāle est,
 agnas fastidie, puertiores uō affe
 ctāē. **A**rieti senectū, utilis ē, feru
 tas eius cohibetur cornu eius, autē
 iure terebrato. **D**extro testiculo p̄
 ligato l' exaso fetas ḡnat, leuo ma
 res **T**onitrua solim̄ns ouibus ab
 ortus inferūt. **H**ic medū uō conē
 tonitruū, congregnē eas in cetis
Aquilonis flatu mates, austri uō fla
 tu fetas, conapiūt. **J**ulio mēse ut
 dicit **palladi⁹**, in agriculaura vi
 neaz et seminū auctor eximius ē
 ligendi s̄t aietes candidissimi mol
 libus lanis atq̄ c̄spanibus i q̄b⁹
 q̄sideāda est lingua q̄ si maculis p̄
 fundatur vaietate reddit i s̄bole.
De albo plimq̄ nasat coloris alci⁹

no 60

fructu

de fufis nuq̄ p̄r albus arari In no
 nullis terris. oues ḡnalit̄ duos fetus
 faciūt simul. In mesopotamia syrie
 et in ytaliam. oues in vno āno bis fe
 tificant. vñ illis ad littam̄ dia p̄r.
 illud i cantias. Oēs gemellis fetib⁹
 et steillis nō est m̄c̄ illas. Inoue ḡnō
 fitas spectat̄. breuitas crurū. ventris
 vestitus Que eī nudos h̄nt ventres
 dāpnant̄ a p̄stis Illas at̄ q̄ i gaudis
 plūmū lanare st̄. q̄stat esse boitate
 spectabiles. lane eaz̄ subtilitate et
 ruzuam c̄spirudie. ac ḡdensitate uel
 leis p̄bantur eximie. Oues uō impi
 guant̄ multā aquā bibetes. et h̄ ma
 gis post meidiem si aquā turbidam
 biberūt. Vñ et quidā pastoēs solent
 eis dare sal in tribū ut plus bibant.
 et p̄ hoc magis h̄ndat̄ lacte. **Az.** Oues
 pinguedine sterile sūt. Oues p̄cipu
 e int̄ oīa q̄d impedia dant lac p̄ ma
 gñū tēpus. s̄z p̄ vñ menses. lac nū
 ḡmaz ouū est habūdant̄ et melius
 Sed cont̄ i capris. melius eēt. lac i
 albis q̄ i nigris capris. Si oues aut
 capre impregnent̄. in loco contra
 impetū venti septentrionalis nascūt̄
 masculi. et si in meridionale nascūt̄
 femine. Debent at̄ h̄c̄ facies conuer
 sas l̄ ad septentrionalem p̄tē. l̄ ad mei
 dionale p̄tē. P̄inde si fuerit vene
 sub lingua ouis albe. faciet filium
 albū. si nigrū. nigrū faciet. Si duoz
 coloz. duoz filit̄ coloz. Si rubee
 rubeū. Ouis sub aduentu h̄emis
 inexplebilis ad esam ut Ambrosi⁹
 dicit. In satiabilis herbā rapit. eo
 q̄ presentiat asperā h̄iemem affu
 turā. ut se p̄us herbe pabulo. faciet
 quem gelu aduente oīs herba de

fiat. Ad pastū ducte i loris aridis.
 oues viuūt diutius. In loris uō pa
 lustribus si frequēt̄ sup̄seint̄ pastū
 a morbide sūt. n̄ dū viuē possunt.
 Quū vita. ānoz decē. aut ad plus xj.
 Oues p̄iunt usq̄ ad octo ānos. et si
 bñ custodiant̄ usq̄ ad xj. h̄on eas di
 cit̄ cito post maū aut i maio tpe.
 si ros melleus sup̄ ḡmina nocte ten
 deit. S̄z i augusto mēse si spicas usq̄
 ad satietatē siccitas comedēt. et po
 stea biberūt. illis disruptis visceib⁹
 moriūtur. herbā depasūt sepe indi
 citus. Arbores uō si depaueūt vix a
 nūq̄ p̄ficiēt. morsus uō eius multas
 arbustis eximiales sūt. De incensa
 domo. vix eia possit ouis. Verū si
 aecta nō teneatur. vi reuertit ad
 ignē. Boni ḡnis oues s̄z q̄ pastorem
 suū ab alijs recognoscūt. et fures su
 giūt. Certū est eī. q̄ nō nulle p̄m
 pastore fecerūt ab alijs. **Finus**
 ouū. oīm aīalū melior iudicatur
 Oīa q̄ in illo st̄. utilia st̄. et redūc̄ i
 humanos usus. Si oues potāt ex
 pureis aquā salsam h̄ntib⁹. anei
 orāt coyū. Si uō. oues iuniores festi
 nāt ad coyū. signū est pessimū. et
 signū est pestis int̄ illas. Pastores
 docent. oues ambulāe festine ad
 audiat̄ aliauois. P̄inde si am
 deit q̄ vna imp̄gnata sola remā
 seīt. audieritq̄ tonitruū faciet subi
 to abhorruū. In multis orbis p̄tib⁹
 oues faciūt duos fetus. et hoc ma
 xime i ethiopia. Ouis concipit usq̄
 ad ix ānos. Si at̄ ouis aīq̄ post de
 bitū temp⁹ coyū queit. signū est
 mali Quid ergo petit mulier post
 tempus conceptionis secreti aubilis

repetere. **N**on licet diuino iure prohibi-
tū nō sit, videtur tñ in ipso aīalib' nā
declināe, uelut illiā. Signū mali h'
esse in oue p'drimā, et mali etiā por-
tendisse signū in feminis repimus qñ
q̄ p̄ius pacifice uixerāt, itemto coyti
desipuerūt. **De pardo**

Pardi ut dicit **Jacobus**, bestie sūt. sūt
genus a pantheis q̄ notate sūt a
uarietate macularū, hoz adulectimis
coynibus degnānt' p̄tus leenaz, et le-
ones q̄ de ab eis p̄creant', s'ignobiles

Solinus, In affrica p̄t' inopia aque,
diūse fere congregant' ad amnes,
ubi leene miscent se varijs bestijs
vl' vil' voluptate, et inde p̄di p̄creni
dicūt. **U**t dicit **expimētator**, pardu
saltu potius q̄ arsu insequit' p̄dā
et est valde p̄ceps ad sanguinem

Ardit q̄ multonēs ut vehemē sal-
tu ruat ad mortem **U**t dicit **magnus**
basilius, toruus ē pardu et arctus
minus in impetu, quēciens q̄ aīmi sui
moribus h' corpus, r' variū in colore

In eadem affrica p̄di sūt qui conden-
se arboris occultari tamis i' p̄tere-
untia desiliūt, atq; ut dicit **Plinius**,
de volucā cede grassant'. In signāt
hēticos q̄ p̄ p̄sūptionis fastū doctus
varijs et pegrinis fallac' abducūt

et adulectimis erroribus maculan in
oculto cōstite fidei, de h'it et de eis
filijs venenare peste grassant', et h'
de illis frequētia q̄ cherubim' scie ple-
nitudis p̄nis in sublimibus eleua-
ti, sup se curiosius extolluntur.

Panthera est. **De panthera**
Paīal, ut dicit **Solinus**, Colore
variū, speciosum nurus minutis
orbiculis sup̄pictū, ita ut oculis ex sil-

uo arctus reluceat, et i' ceruleū l' al-
bū vaietas distiguat'. Est at' hoc aīal
admodū māsuētū. Inimicū at' solum
h'z draconē. Dū comedat' sanatiū q̄ si-
erit, diūsis abis, recondit' se **philoso-**

phus dicit, i' spelūca sua et dormit.
Inde post triduū exurgēs sōpno rugi-
tū emittit. Ceterē uō bestie cū voce ei'
audierit cōgregant', et sequūt' eius
suauitate q̄ egreditur de ore ipsius,
s' capitis sui corumate tinent'. Quā ob-
rem occultato eo reliq̄ dulcedie corri-

pit inimicos. **S**ūt qui tradūt' i' aīno
h'is similit' lune maculā esse, et i' f're
interdū vridā, et ad lune inimico-
nē variari. **S**olus draco cū vocem
eius audierit timorē conthit' et fulsit
se i' cauernis terre. **H**ec bestia ut d'
psidorus, nisi semel parit, nā fetus

debia t̄pis horā nō expectantes ma-
trice vnguibus laniant. **V**n' mrem
seminecem reddūt iurilem. **N**ā ut **pli-**

nus dicit, Aīalia cū acuis ungui-
bus frequent' nō possūt parere. **V**itā
antur ei intrinsecus se mouentibus
tatulis. **P**anthera p̄micitate nimia
ferox occidit zubronē q̄ ē maximus
ac fortissim'. **I**nsiliens ei dorso eius
discepit eum vnguibus et ei' can-

nibus faciat. **De pyrrandro**
Pyrander ut dicit **Solinus**, bestia
est boum magnitudie nimosis
cornibus, ceruino capite, suillo vesti-
gio, insino colore, pilisq; villosis et
condensis. **H**ūc affirmāt metus va-
rietate colorē mutatē ita ut cū ali-
quo delitescit loco, sine saxo albo,
sive frutectis videntibus ad eoz
similitudine p̄mutet'. **H**ic eueit ut
difficilē capiatur l' capi possit. **Pa**

nō

Paīno

Pegasus ut dicitur. **De Pegasus**
 plinius. Animal magnū et horrendū
 est. in ethiopia. Equi formā h̄. Alas
 ut aquila si multo maiores. caput ar
 matū cornibus. Et adeo monstruosū
 ut ipō cūta fere aiantia terreat.
 Cum ipō ḡu corpe fuga miabili a
 laz remigio adiun̄ ponit aurū q̄
 puolant. et colliso aere v̄tute pen
 narū ad instar turbinis impellunt
 ventos. multas eas deuorat. i q̄ere
 mouent. infesti sūt aialibus. et h̄
 maxie hoī. **De piloso**

Pilosus. Aial est sicut glosa dicit
 sup̄ ysaiam. q̄ in figura homīs
 sup̄ius incipit sed inferius in pe
 des bestie desinit. H̄c bestia diffi
 nit̄ b̄n̄s iheonimus in vita b̄n̄ pau
 li p̄mi h̄em̄re. qd̄ sic h̄o sup̄. fron
 te h̄ns asperā cornibus. et i caprarū
 pedes desinēs. satyros l̄ faunos. l̄ in
 cubos vocari. Assēt idē. q̄ nulli du
 biū est. illud monstrū captū fuisse i
 oriente. et in alexandria visū. et in
 mortuū. saleq̄ infusū ne a calore
 dissolueret. de portanū fuisse i con
 stantinopolim. ut ab impatore vi
 deretur. H̄c etate delata fuit re
 gi francie bestia ad magnitudiez
 canis Caput qd̄ nō multū dista
 bat a capite canis. cetera corpis
 mēbra ut h̄o p̄sus habebat. Cru
 ra quidē nuda ut h̄o. manusq̄ l̄
 brachia collū albū ac nudū. ha
 bebat in dorso pilos. v̄nū liben
 tissime bibebat. carnibus uesteba
 tur et hoc cortis. Ita decēt ac mo
 deste manibus capiebat tibū et
 ori suo inferebat. ut nullas dubi
 taret in hoc q̄ humanū modū ha

beret i talibus Erectus ut h̄o stabat.
 sedebat ut h̄o. puellis et feminis li
 bentissime iugebatur. et i sexu viri
 et femine discretione habebat. Ge
 nitale mēbrū vltimū q̄ corpis q̄nt
 tas exigebat. h̄ebat magnū. Igit̄
 furis agitatū. hoc aial crudelissime
 mouebatur. et in hoīes seuebat.
 Ceterū. cū pacatū esset. instar hoīs
 mitissime ac decētissime se gerebat
 et mulcebatur alloquijs et colludē
 tibus applaudebat. **De papione**

Papiones aialia sūt circa tesa
 ream capadocie. q̄ parū ad
 modū vlpibus maiores. instar lu
 porū simul adiunati ululant t̄n̄ vno
 inchoante et ceteris conclamantib̄
 pilosam pellem h̄nt. vbi cadauer
 occisū fuit statū adiunati clamorib̄
 assunt. Sepulchra etiā ingrediūt̄
 et hoīm cadauerib̄ vesūt. in fame
 vox eorū longū auditur. et cū put̄
 esse i p̄ximo ululant eorū. i remotis
 est. **De panthione**

Pantho aial est q̄ natū ad vi
 dendū et mirandū i orbe ter
 rasse videtur. Corpus eius q̄ rubro
 sanguie coloratū est. Relucetq̄ vi
 su mirabili dū indis solis obiat̄
 Et mirū i modū. cū in viuena bestia
 hec relucētia videat̄. mortue moy
 bestie pulchritudo tanta sub̄hit̄
 q̄ indignū sit. mortuanū tanto v̄
 tuns decore pollē. Nō tamē p̄ētū
 mortue sub̄n̄hitur decore inanis
 cū rubor satis pulchre i pelle p̄
 maneat. Ossa huius bestie fortis
 sima sūt. ac durissima. Nervi uēo
 adeo validi ac fortes ut nisi eis
 violentia magna fiat. de facili

nō rūpanē. Credūt nō nulli hāc esse
eandem bestia cuius genus quidē om-
dentaliū gentiliū qī deos adorant.
Tales ei bestias colois rubei nutri-
re dicūt. illi gentiles. danypēis in
tibū delicatissima fetula et adorāt
eas. tenētq; captiuas ī thalamis.
et hoc silope custodiūt ne exē trā
suam aliquatenū efficiant. et ī h
lex capitalis sanxim ē. Sūt at ad
magnitudinē canū. **De putoio**

Procius ut dicit **lib. rex. be-**
stia ē a putoē dīcā. qā minū
feret. et hoc cū insit. Ipā silē ut
daxus crura breuia h. ī sinistro la-
tere et dextro latē longiora. Domo-
rū ardua et penetrabilia iūtar. Gal-
linax et eay pullozū cupidissima
est. quippe q̄ solū canib; et hui; od-
vuit. Gallinā at l' pullū cū caput
caput ei; inuitē petit. ut h; denico
nō sit illi difficile ī mēbus alijs la-
borare. l' ne possit. clamaē dū capi-
tur. **De pyzolo**

Prolus ut dicit **lib. rex. pua**
bestia ē. maior s; nō longior
qua mustela. corpe rubeus ē. et in
ventre candidus. qm agilitate vi-
get. et ī quiete gestit. In arboribus
habitat. et fetus fouet. de arboē in
arbozē saltu potit q; volatu migrat
quāuis cauda aliqñ pro pēnis uti-
tur. Caudā ei villosam. ppe ad ma-
gnitudinē sui habens. Ad visum in
saltu mouet. vūit nuabus et rito
libenig qui dulcis ē. Estate vitū
congeit quo vūat ī hieme. Hec be-
stia si qñ pastus grā mutāde regio-
nis consilio aq; trāsē h; leue ad
modū lignū sup aquā congeit. Cū

sup sedens q̄si velū nauis. caudā suā
in altū erigit et ventro flante s; dō
ānisū caude velificās ligno trāsue-
hiat. **De Ranguere**

Ranguer ē aual de gne ceruoz
Rul dāmax hitās ī noruegia.
Est at magnū corpe. et toboē foris
simū. fuga p̄celeri. A te nomē habz
tanguer quasi ramos gerēs. Tres
enī ordines comū h; ī capite in mo-
dū virgulatorz. Duo cornua h; ce-
teis maiora. eo loco q̄ ceruus s; ma-
iora et longiora utpote rubroz qñz
ramos augēs qñdoq; ad numerū
xxv. Duo at alia cornua h; recte.
ī medū capinis et her fere ut cor-
nua dāme. lata dūtaxat et multas
innūculis trāsantib; breuib; m.
Sed et duo alia h; c; fronte cornua
s; nō similia cornub; h;. Ossib; at
q; ī scapulis esse solet. consimiliap-
pe. h; cornū ordinib; armata fe-
ra cont; aduersarios. Decus q; adma-
tionis in monstruosis bestijs auget.

Symia. **De Symia et diuisis**
ut dicit **psidous. mib; ei**
bestia est. condense villo membra h;
ut hōis p oīa fere forā. elemētoz sa-
gax est. Noua luna exultat. media
uō et caua ēstatur. fetus q; amat.
nū se gestat ī pectōe et inē brachia
neglectos uō in collo et in dorso suo
portat. s; accidit ut d' **expimentoz**
ut cū venatores psequentes fugerit
dilatū filiū inē brachia portās et
fugies onerata deiciat. et portat ī col-
lo nolēs. q; odit. Ille ei forit tenet
se ī collo matris fugientis. et sic
fit cū mat' dilatū p̄dicit. amae
inapnat filiū quē neglexit. Duos
enī parit p̄eros. vñū diligit.

Aliū uō odio h̄. **Jacobus et Solinus**
 Dociles s̄t ad oēm ludū. et ad seōnta
 te obliuiose. Ingenio pollētes emulā
 q̄q̄ uiderit. Vñ in manus faaluis uē
 unt venatorū liber rex. Nā ubi habitē
 ipās venatores uiderit. habitāt ei i ar
 boribus. ul' rupibus ut dicit **Plinius** Ac
 capiūt caliamēta hoīm et eūr sedē
 in lom ubi ab illis desup in arborib⁹
 uidei possit. Induūtq̄ pedib⁹ caliamē
 ta et diligētius ligant. Demū exponē
 tes. ipā caliamēta reliquūt sub arbo
 re et paul abeūt. Vbi uō abyssē uide
 rint venatores. symie descendētes
 ut fieri uiderūt. induūt se caliamētis
 et diligētius ligāt. mox accurrentes ve
 natores. capiūt illas dolois uinaculis
 irretitis. obduātq̄ captiuas. Inuāt
 at venatores et aliud ut simias capiūt
 ut **Plinius** d̄. Assumūt sibi uisū tenacē
 eūq̄ sedē. in loco de quo ab illis aspici
 possint. Inde mendano suos linientes
 oculos. reliquūt uisū sub arboē. abe
 unq̄ paul. Et symie illuc descendētes
 uisū tenaci oculos suos linūt l' obliu
 iūt. Accurrentes at venatores. retatis
 ita capiūt symias **Solinus** Symie
 gustu inquiete sūt. pre retis at aīa
 libus uigent gustu. cauda curēt. fēo
 res sūt morfu. Nūq̄ at ita s̄t mansue
 te ut nō sūt rabide. ut d̄ **expimentor**
 libent̄ ludit cū pueis et si copia da
 ta fuerit. eos aliqñ strangulāt. Poma
 et nūces libent̄ comedūt. S; cū in
 ueneit in eis amary cortice. cortice
 cū nūce abicit pp̄ amary. reuifans
 dulce. et hoc stulte et cont̄ **boetius**
Philosophū in libro 9 solanonū apre
 dicentē. In lumine quid iouis duo
 sūt dolia. Vnū plenu absinthij. reli

no

quū at plenu mellis dulcorati Ea gō
 q̄dione sub ioue uiuendū ē. put
 quibus leticie cause pueniūt puei
 ant et dolois. Et nōndū valde de sy
 mia. q̄a qui symiā leseit. diu contra
 eū rancore custodit. Symia ergo unū
 ta hoīm memor iurie ciuū. dimittit nā hō
 tite ergo et dimittet vob. Nisi ei ait
 dñs dimiscitis de cordib⁹ vās hoīb⁹
 p̄tā sua. nec p̄ v̄ celestis dimittet
 p̄tā v̄a vobis. Sūt et symie q̄ cau
 das h̄nt. quas catholici medicant. S; et
 et alie q̄ facie ad moᵐ grante s̄t barba
 te. caudas lams h̄nt. et a ceteis simi
 is aspectu pene dissimiles. hoc ge
 licet capi possit. in sola t̄m ethiopia
 uiuit. **Plinius** Symiaz grū p̄apua
 erga feni affectio. Catulos q̄s māfue
 frē. intra domos pariūt. oibus demō
 strāt. tractatq̄ gaudēt. **Az.** Facies
 simie est similis faciei hoīs i mltis
 f naso. aurib⁹. et dentib⁹. Denes ate
 riores h̄ sicut hō. et molaēs similiter
 et i eius palpebris cilia et s̄t curua et
 valde subtilia. et i ipsi⁹ pectore mamil
 le pue. et hoc id quā h̄ brachia ut
 hō. et manus ad oēm actū. Igit̄ cū
 habeat cū hoīe talē dispositionem
 extrinsecus l' ext̄. Intra s̄t l' interq̄
 t̄m nullā h̄ dispositionē. cōmune at
 hoīe et hoc minore quā ullū aīal. Si
 aut pponim rōne iusticie h̄c videt̄
 extrinsecus. s; intrinsecus nullū h̄ virtut
 signū. sed repletus ē oī malicia et
 oī dolo. In india Symie sūt ut dicit
Plinius que toto corpe candide sūt.
 has indi venāt sagaci studio cap
 tasi⁹ domesticat i omne ludū ha
 biles. **Galetrices** ut dicit **Psidorus**
 toto pene aspectu a ceteis distant

Sunt enim in facie producta barba et lata
 cauda. Oes fere bestie manillas hnt
 in posterioribus cont' tenes ut ipsas i
 inferioribus positis attinge possit fem
 et pmpnas hnt cu velint. homo uo et
 symia in pectoe manillas hnt qa
 dedit illis natia manus habiles e
 leuandi fetus a terra ad pectus supi
 us et apandi fetus p manus ad i
 bera. hoc illi deest humani corporis q
 caret umbilico. Vulua symie ut
 vulua mulieis. et vga masculi ut
 vga canis. Pedes eius et iflexioes
 eius cruciu. ut hois st. Calamneu hnt
 i pedibus et apt' hoc erigut' ut homo
 stant et currit cu voluerit s' no pos
 sut hoc nisi modice. et h' p artificium
 et coactione hois qa illas na' qdidit
 i facie esse pstratas. Solus ei homo
 facie eleuatur ad celos ut delunide
 pateat gusatione eius s'm aplm in
 celis esse debere. **De Tygride**

Tygrides ut dicit solinus bestie
 sut notate maculis. fuluo ni
 rent velud itruuente varietate ni
 gm. Incredibilis ferocitatis st. tanta
 velocitate vigent ut volae putent'
 nilqz ta longu qd' no in breui pene
 tret. adeo antecedit q' no illico co
 sequant. et hoc maxie pbat' cu canu
 lis eoz mptoes insistut. nisi in psi
 dio maia fuerit. frustra e' ho' moue
 ausu. ut illaz canulos mpiat. Sz de
 cipiut' hoc mo. sicut dicit **Plinius** Ap
 pe cu raptor. canulos mpuerit. quos
 fem mat' pluimos pepit. stat' ut
 mater vacuu canulis cubile repit.
 raptor e' i momento qsequit. mox ap
 propinquante mat'. raptor vnu e.
 canulis abint. Quo solo solata mat'

desert ad solim. reuertesy acrior cum
 iteru mptoi insistit. recipit q' alter
 l' aliqui truu. si no interu raptor nau
 attingat. et irritata feims. seuiat in
 litoe. Aliud bntis **Ambrosius**. refert
 Colluc mptoes pilas vitreas i quib'
 depicte sut spesies canuloz. sublati
 q' canulis cu ingruet sibi post certu
 tygrides canuloz patetes viderit
 picturas iactat. Tygrides uo rotatu
 spesies uiue estimantes sistut. Tan
 de uo tygrides pedib' spes vitreas
 constrigendo frangetes nichil repuit
 Delusam ergo se vides totu se ad co
 prehendum virib' fundit et un
 audie stimulo velocior fugien im
 net Interu ille spei obiectu sequete
 retardat. n' tu sedulitate matris me
 moria fraudis excludit Cassam vsar
 imagine et qsi lactantia fetus residet
 sic pietatis studio decepta et vidit
 amittit et prole. Ab huius aialis noie
 fluminis tygris dicit. eo q' rapidissio
 cursu a mde caucaso oiumq' montuu
 alissimo prumpit. hns bestijs yr
 canoz regio maxie hndat. Tygris
 aiām signat s'm qd' asuenit l' ad ma
 lu l' ad bonu uelox. s'm qd' d'. In mai
 bus tuis vita et mors qd' nqz vis
 elige. Fetus huius st' opa bona. Insi
 diatur dyabolus. Iactus l' acty pile
 representatio vaicatis. deceptioni in
 tenta. aia pdit bona opa. et sic a
 stura dyaboli deridetur. Atidit
 ena aliqui ut insidiator vnumatru
 canulu reddat. ut sic a ceteris desistat
 Sz attende simplex aia. q' offendit
 i vno. factus est oium reus. s' qui
 vna vntate pdit. pdit oes. quia qui
 vna h'. habet oes. **De Turo vacca**
et boue

no
 ve

Taurus ut dicitur. **De Tauris**

Tiber rex aial e robusti virib
 et int oes sociales bestias mansueti
 satis pter ad eas q in pacitate ceteris
 aduſant. Plures aduſant acerbissime
 pugnare. solus uo qſ qſaus fuit igna
 uie facile succubie. Cu pliant lignas
 suas exeras hnt. nul dentib agut
 s tantu cornib. Nullus ei eis in de
 tibus horro. Cu depasat herbis in
 dices no ledit. s hoc tm sumit. qd
 i sup sine pater. Tauri minores sut
 aptiq fuit ad oe opus. maxie ad ui
 gn. si castan libidine arceantur
 Qnto at seniores. tato tenciores hnt
 carnes si fuerit impiguati. **Plinius**
 Tndit. si in dextem pre abeur in
 coytu tauri. gnatos fetus ee maes
 Si uco in leuam feinas Conceptio
 vno mntu pagi. Paruit mese dea
 mo. et pmu lac vacre. coagulatum
 efficitur lapis et hoc aqua misceat
 lacti. Omis fese sut subnilioris et am
 toris vocis. q masali. pt qua in
 gne vacraz. vacra ei grossiore h
 voce q tauri. Bouu iugalia i so
 rns eximia pietas ut dicit **Psidors**
 Nam ale. alex iqrit. de q l ai quo du
 ce collo antrru qſueuit. et frequen
 mugitu puu testat affrm si forte
 defuit. Vacras gndas. **Plinius** fer
 re negat pter q dext iulue sinue
 na cu gemos ferit robur i quique
 natu est. lauano e frequ aque cali
 de tndit pigues fieri. Tauris in
 aspai gnosisis e. torua frons Cum
 dimicat tota gminatio in porib
 pedibus stat. Ira gssante almos r
 pliant pedes. sgrtq; harenas. ferit
 cornib et capite dissipat hris fio

for: noes.

te valida ad oem pugna. **Aldinos phi**
 losophus culpauit creanone tauri eo
 q no habet cornu i humeis quat
 impulsit fortius. **Sz** errauit ut d' **Ar**
 qm si cornu origo est in alio mebro
 a capite est pondus ei magnu. et pro
 hibes opationes qbus huana na a
 turis uiuat. Ponebat at dais **alchi**
 nos phus q caput debiliq mebrum
 est in tauris et metaty fuit qm for
 tius mebru in tauris caput et collu
 e. et pte hoc iuga ligant eis in capi
 te. non i humeis sicut eqs. s ut cap
 fortius ceteris mebris pondus feat
 Collu at eius ex cartilaginosa carne
 e. et forti. et pte hoc inflexibile est
 quoda mo ad pondus debitu **vr d'**
experimentator. Dos neruos cordis h
 fortiores et duriores qua cetera aia
 lia Taurus tm fortiores h. Ento bo
 uina suta est. Ad copatione porcor
 et hircor. Ideoq gnate sanguine g
 sum turbidu et melancolicu. mul
 tu dat nutimentu. et valde cofortat
 et peius malu. qa tarde digeritur ni
 si cu vino forti et allio Tauri si ma
 ferit multas anus i coyta. multum
 ipinguat et cu uenit excessus subi
 to morientur. et no laborabur in
 firmitate diuina an morte. **Hoc**
 ide videmus i hoibus rustias et
 agricultorib qui tcepti emt deli
 tiaz. et labor exptes cotidie Tau
 rus libent bibit aqua clam. Cor
 nua vacre duriora st cornib ma
 sailoz. fetus que vacra patit. ante
 meses decē no uiuit qm iugule no
 qplebunt. Qn vacre sut multum
 fetise. pluuiosu temp i hieme
 seq hoies dicit. Cornua tauri si ta

lesiant flecti possunt. ad libitum. Vaccis
 acidit podagra. nec de facili curari
 possunt. Alia infirmitas acidit vac-
 cis et signum hanc infirmitatis curium de-
 clinatio est. et non sanant de facili. et
 eis mortuus. si appeiatur perit appa-
 ret quia corruptio pulmonis in causa su-
 it. **U**t dicit **magnus basilius**. taurini
 sanguis haustus letalis est. **S**ocium
 laboris. agrorum cultus. habent bo-
 ue. **T**anta apud porcos est cum boue
 ut sit inter exempla ut dicit **plinius**. quod
 quidam dampnatus fuerat. qui suum bouem
 occiderat. actusque in exilium tanquam
 colonus suo intempto. **S**olus animalis
 est taurus qui stimulo ardescit. **S**anguis
 tauri non citius ingelat. **L**ac uero vacce
 est spissum ualde. nec de facili ingelat
 et frigus. sed segregat. aquosius ab eo
 et residuum fiet grossum. **P**ignere uero in-
 ctassatur. **I**n regione ambarodoru
 sunt vacce magni corporis. ita ut opor-
 tet mulgentem stare. in pedes erectum
Hec superno dant lactis humiditatem
Ded et canes in illa regione sunt
 magni. et omnia animalia propter asinos
 vacce uero frequenter non possunt pati cornu
 tauri propter duritiam uirge. **C**artilagi-
 nosa est enim ualde et nervosa. **A**nt
Refert in libro de animalibus quod taurus ar-
 mentarius aliquando castratus postea con-
 iuit semel cum vacca. et vacca concepit
 ex tauro et peperit. et hoc dicit non fu-
 isse contra ordinem nature. quia antequam
 castraretur haberet semen in organo. quod pro
 castratione effusum in femina generare
 optime potuit. sed nunquam ulterius quia
 seminis cursus in testibus eius erat.
 ad organum per amputationem testiculorum
 Et nonnulli quod menstrua apparent in vac-

cis et Tequabur papue. et cessant in qui-
 or mensibus. **V** in quibus hoc in-
 euenit. nisi in calidis regionibus
 ubi magis humidant humores et su-
 pfluitates in animalibus. **S**ed et ipsa me-
 strua egerunt. aliquando per vesicam in uir-
 na. et uirna vacce ualde lacrima. **D**e
 animalibus hanc uirnam spissiore post partum **C**um
 duo tauri fuerint in grege pugnant in-
 se. et qui uincit corripit cum uacis. **E**t cum
 victor debilitatus fuerit propter multum
 cornu. impugnat eum emulus eius
 et eo deuicto saltat super uacis ut
 eum prouocet. ad suorum. **D**igunt
 annorum etas est taurorum. **S**iquis fuerit
 cornu taurorum et insufflaueit in ipsum et
 post dat ei cibum citius impinguabitur
Refert **ambrosius** quod boues impende-
 te pluuia. ad presepia se quieti tenere no-
 uerunt. **I**dem. **U**bi naturali sensu mutatio-
 ne relictis collegent foras spectant et ultra
 presepia ceruices suas una omnes exten-
 dunt ut pedes se uelle testentur. **S**anguis
 tauri etiam de facili non congelatur. et
 hoc propter naturalem calorem sanguinis. **C**on-
 gelat autem si ualde debilitat. **S**anguis
 calidus tauri fomentat et fructuosa of-
 fa. **S**fel bouum cum melle mixtum. spi-
 nam siue lignum. ferrum trahit. **D**e
Tauri ut dicit. **T**auris
Solinus. qui in india sunt. fuscum
 colore habent. setas rudes et horri-
 das. grande caput. oris ritum ad
 aures patere. uoloces sunt in uolu-
 cres. pilus eius in contrarium versus co-
 ferunt cornua sua. flexibilitate qua
 uolunt. **V** ad pugnam. **V** ad libitum. et ea
 deponunt. **V** produunt. **H**abent et aliud
 iuuamentum ad pugnam ut dicit **A**nt
 quod emittit stercus pro se. remouissime

aius malo et fetore retardat canes et venatores ne eis apprimet Durina qua a tergo hnt telu oed desfricnt. Tam inmanis ferocitas st ut capti aias furore pncat. Snt ena in oriente boues q mmo vnu cornu hnt. Snt ibide et alij qui tribus cornibus i fronte armantur hji neq p fistas hnt vngulas sed solidas sicut equi. **De Erme**

Quoniam aial est modicu ad instar tuniculi ut dicit **plinius** qd licet puu sic corpe. spu tame validu et robustu viribus e. et nalic aid sum ad pugna. Cui etia in signu rei et pugne. na i capite contulit galeam. qua testa capitis ptegetur et tebu. et q dilucide mostrentur p tuuscuq rei gdit. honestu et vale creatis ne prudentia mist ut. hoc aial rubei coloris e et in suo gnie speciosu. **De De tyelapho**

Uragelaphus aial est lege prohibitu. sicut. **Psidorus** dicit. speciem tenui h in multis villosos armos h. ut hircu et metu et hircas barbis Caput h ramosis cornibus aspatu. vntu et armis. potes. adusa queq p pelle. et se imune ab hostibus custodie Cum qnda terru que fusida dicit hntant. nec alibi usq inueniu. **De Trageditis**

Quoniam aial ut dicit **plinius** bestie sut. q cont oia gna qdrupedu aialiu in terru repentiu deiectis cornibus obliq ceruice pasant. et her e causa. Cornua hnt longa et p declinu capitis et maxillaz usq ad terru pendenna Quaobre ut alie bestie in terra pasre no possut pro

hibentibus cornibus s obliq ceruice longa. secare vident herbam ore ^{pona} attracta qua alioz more capere.

Talpa ut dicitur **lib. De Talpa** rex et glosa. Aial e puu. nigrū. et tenu. her ut glosa dicit de terra gignitur splura et luulenta sed corrupta. ut go dignu e in terra hntat. uiuit verna est. liber rex. Aliqu terra sin arescente egredit. s qd tenu e redire nescit. ad locu vni egrediebat. Ideoz plerq fit. ut antiapatu occidatur. fruges oleu et diuisaz herbaru bona q maxime demolit ut dicit **expimentor** humu egeit. et sitaturis frugibus sb terra radices edit. In fame terru coedit **pellis eius e multoz piloz et suavis valde Tetermū colore h. vni greci Alfaleam ea vocat. Talpa g busta in puluerem. et aspsa cu albumie oui supra fauem. contra lepra remediū est** **Sanguis omis talpe si sup nudatu caput liniantur pilis. cogit pilos redire. ut dicit. De talpa** **Az dicit. Qia** iquit aialia q gignit sibi similia hnt oculos pter talpa. q est puata oculis sm qd apparet foras. Na ipa no vider oino. Veruptu siqs snt deit coru qd e sup locu oculoz eius et manu disausseit. locu ipoz oculoz. inuēt et. nigredine quada. et i medio eius pupilla. coloreq et dispositione oculoz videbimz. disuues qd no amdissec talpis obreatio et puano lumis nisi causa coru. l. cutis. demisse sup oculos eius. In hor ipd confidemda e providentia et sapia creatois. qui vniuzq creaturaz dedit inesse qd appetit. et uile est. Talpe ud oculos tribuit cu quibus i tenebus et terre

No

latibilis hians. eā ad lumē habili-
tatis onulis nō vidēt. s; ei oculos lig-
t plenū fortos ceros dedit. quib; et
unilitatis sans facēt. et nē decus oī-
mode nō negaret. Talpa oī aīali
ut dicit plin; liquidius audit. ob-
rura cū terra. tā densa. atq; tā sūdo
elemento. et ī hoc magis murū. quā
oīs sermo in sublimē. dēdit. Tal-
pe intrante uere. sicut ī alio tpe cu-
mulos plures nō cūit. sed longas
vias in terra ī sup; fine pminētes
vbi uō ille diūse uie quēit. mag-
nū cumulū eiat et ī eo cū fetibus
iocundat. Cū ergo iundatio uenit
p vias illas. aq; curēs talpā cum
fetibus suffocāt. Cupidū quidē tal-
pa sigt q; de spolijs arcūq; p; redit;
q; parat. quoz ī medio domoz stru-
em erigit. vbi dicit. Aīa hēs multa
bō rā. Cū ergo uenit iundatio lac-
maz; pauper; corā deo vlnone di-
uina pūntur. et dicit ei. Stulte
hac nocte. r. a. t. h. ā. que. p. e. erūt
fūdet. ptes vulpū erūt pīn-
pis et hēdum possessio. vnuū caro.
aīa demonioz. **De Trastus**

Trastus aīal ē mīmbile supra
modū et aīnā dedit deus r;
de isto aīali hē sup; in ca; de o. et
aliq; dicit orastus.

Unicornis. **De Unicornis**
Aīal est puī quidē ut dicit.
psidorus s; fortitudine corpis. bre-
uīa eāā arum h; s; suā magnitu-
dine. Aterrimū nimis ē. ita ut a nul-
lo venatore vi valeat cōprehēdi.
huic color bureus. Cornu in medio
fronte h; quatuor pedū a quo nec
ipē elephas tunus ē corpis sui ma-

gnitudine. hoc cornu ad saxa limat
in pugna. Nā sepe cū illo certamen
hēs in ventre vulneratū psterit.
ut dicit lib; hyrinday. Cornu illud
demonēs eiat. pforatur eī et sic so-
no ī pīna cornus signa demon. fer-
tū nō timer. manet ī moribus ex-
cellis. et in solitudinib; vastissimis
dmorat. **Jacobus et psidorus** s; hoc
argumento caput. Puella vgo in
silua pponit. solaq; relinquit. Qui
adueniens oī ferocitate deposita. m-
si corpis pudiciā in vgie uenit.
tur. Caput suū ī sinu puelle api-
entis imponit. siq; soporatus iner-
tus dephenditur. a venatoribus
occiditur. l in regali palatio ad
spectaculū exhibetur. hoc aīal
pīmo ut dicit **plin;** magnus pō-
peus ad spectaculū rome exhibu-
it. hoc crudele aīal **xpm** sigt. qui
aī incarnationē seuebat in celo
pūnendo angelos ppter supbia.
In terra hoīes ppter inobediēciam
sicut adam. Et ppter luxuriā sicut so-
domitas; ppter ampulā sicut filios
isrl. huic nullo cōdēditē audente
ysaias clamat. nō est iqt q; sur-
gat et teneat te. hūc vgo in deser-
to mūdi q; cepit. dū gloriose vgis
maie in spabili pulchritudie ca-
stitatis. illectus dei filius q; sinum
ei; uterū introuit. atq; p eam hu-
manatus. corpus accepit. In quo a
iudeis quasi crudelissimis vena-
toribus qphensus occiditur. hūc
resurgens. et ad celos ascendens.
in celestis regni palatiū. ad patris
dextram collocat. **De veso**

Ves; aīal ē seuū nimis. mēbris

no

iodun

no

no

no

no

76
deforme. exornati mēbū fere h̄ ut
hoīs. huius v̄tus maxia in brachy
is est. et ī lūbis. caput at̄ infimū
h̄ et debile. **Ambrosius.** V̄sa t̄resi
mo die a cōceptioe paulo muribus
maiorē ut d̄ **Plin.** In maturam
plem pat̄. carnē quā ex se eduat
lābit et fetū fouendo et formando
p̄duat ī membra. Interdū appeto
ratos fetus. fouēt ut assiduo nubi
tū calescā. aīalem sp̄m trahāt. Da
ne m̄res in terra p̄mis quatuorde
cī diebus ī s̄pno ita cōtidūt ut
ner vulneibus exatū possit. c̄ox
egresse. in die liber tantā patiunt̄
molestiā l̄ insolentiā lucis ut putas
eas obscuras ceitate. Itaq̄ ī ip̄o fetū
cū nascit̄ nullū mēbū apparet. p̄
inguū l̄ uniamēta. **Plin.** V̄si nō
sicut alie q̄d impedes s̄ sicut hoīs co
eunt. libidine suscitāt circa venē
t̄pa. **Solin.** aīares reuerētur hono
re secreto v̄sas gūdas. Nichil in
rius quā parietē vidē ursam. Spe
tus si nō habuerūt. timorū fructūq̄
congeue edificāt in locis q̄ magis
impenēbilia s̄ molli fronde cōstra
ta. **Az.** V̄se femie s̄ foriores et au
danores maibus sicut ī leopdoy
fne ē. Cū domesticā et astutio
res s̄. quatuor mamillas h̄nt. V̄
sus idifferent̄ comedit carnes et
frūis terre. siue arborū. p̄ h̄ūdi
tate corpis. Ascendit ut arboēs l̄
p̄ timorē. l̄ p̄ cibū. frungit at̄
oliuaria et comedit frūis eius. co
medit amarus l̄ formicas p̄ medi
cinā. Carnes at̄ comedit p̄tēa q̄
abus s̄ magne fortitudis. V̄si po
tus ore aquā vorat. q̄ bibat moē

alioz. Corte carnes usi ut dicit plini
us inarescē vident̄ q̄ est cont̄ oīm an
niū morē. pauassimus ei⁹ sanguis
est. p̄tē q̄ circa cor. Hyeme quidem
pax deambulāt. Vere at̄ p̄cedūt et t̄
c̄ p̄p̄gues s̄. maxie mares Cuius
rei causa. nō p̄tēta ē maxime ad
h̄bno t̄pe pax ad modū domuant
Inuēt̄ in libris **physicoy** q̄ uisus h̄
berno t̄pe terrā inuit. et ibidē inae
at sine cibo duob⁹ mensibus. et est
iō quomō hoc fieri p̄t. Notandū q̄ c̄
libet aīalis nutrimentū duplex ē.
cibus corpalis quo mēbra. Aer sensi
bilis quo sp̄o repant̄. Nā sine aeris
īspiratione manifesto l̄ omīto nichil
aīatū viuē p̄t. q̄ nō p̄t viuē sine
spirib⁹ quibus vegetat̄. Et quide
sicut spūm ī grossine subtilitate
mediocritate diuisa ē variens. Sic
ad eoz repationē uaria aeris eri
git̄ diuersitas. Videm⁹ q̄d p̄pter
grossine spūm t̄m ī aqua ut pi
sces. q̄dā in terra ut talpam. que
dā ī aere ut t̄m p̄hes. quedā ī ig
ne ut salmandrā morari. Certū ē
at̄ q̄ in v̄so mixtum elementa do
minant̄. terra et aer. ex quibus
necē est repationē spūs cōsequat̄
V̄n̄ grā similitudis ī hieme q̄n̄
aer spissior eleuat̄. subintrat̄ t̄m.
et hoc causa aeris frigidioris. V̄
sus ei⁹ ex adusto humore ḡnatus.
et iō ferox p̄t̄ nimia d̄raforesim
poroz frigiditate ad interiora pe
netrare maxie ledit̄. Anhelit⁹
v̄si ita pestiles ē ut cont̄ t̄ctū ei⁹
alioz. nulla fem attigat̄ t̄ctus q̄
putre s̄nt afflat̄. Non p̄liatur
ā cū tenuis solū veruēnā cū poris

agrestibus Cum tauris pliatur
saltatq; supi dorſa eorū. Vt cū taur⁹
vult eum cornibus ferire. visus
tenet manibus cornua illi⁹ et ſca-
pulas: p̄ſternuntq; illū deuictū in
trān. Taurū uō ſine cornib⁹ ſan-
le nō vīnat. Ambulat erectus ſup
pedes poſteriores q̄n vult. Luctat⁹
etiā cū brachys. Viſi nūq; impe-
tūt hoiēm. niſi ab ipſo p̄us ictum
ſuſcepit. Prēt vulnēa et letales
ictus oēs leſiones et luozes. lambē-
do pedes diuinit⁹ educē. Dicūt tñ
nō nulli q; cauſa hui⁹ lambitiōis
ē morbus quidā furie q; eū arripit
multis horis et ſans credi p̄t. quia
ſpūmar ore. et toto corpe q̄mouet
Expimētator tñ d. validiorē opi-
nionē illā q; dicit. viſum lambendo
dolores educē. Viſus q̄n capit. nec
ad nūnū hōis manſueſcit. excreat⁹
oculi eius ere candenti. Dū ei es
candens reſpiat q̄ inſenſibiliter vi-
ſum amittit. Vix ſtātē p̄t immobilis
quin ſe de loco ad locū inſtabilibus mo-
ueat. Dicit **magnus baſilius** q;
viſus letali vulnē ſepe p̄fixus. oī-
bus vitetur machinamentis ut ſe-
curate p̄ualeat. Herba p̄cipue q;
dā natura ſictiore plagas p̄pas
opilando. Capit⁹ hoc mo. Venatores
notātes arborē concauā ī qua a-
pes melleos fauos cōgeſſerūt. Hal-
leū quodā ſime dependēt īgentis
molis ita ut obſtruat⁹ foramen
p̄ qd̄ aditus ad fauos ē. indeq; ſb
arboē palos exauiatos ī terra ſi-
gūt. Cūq; uſus mellis cupidiffim⁹
malleū iueneit dependētē ī aditu
inſit⁹ dependētēq; eicere nitit⁹

.l. medicamentis

No

Et ad locū reuertēs malleus nitentem reueberat. hoc dū ſepi⁹ fit. uſusq; mellis cupidior uincē nū-
titur. Tandē feſſus. victuſq; ictib⁹
mallei in palos acutos ſub arboē
deſixos cadit. ſicq; obſeruātes ve-
natores deiectū capiūt. Porridunt.
Plini⁹. Viſi oī bubalos ſilueſtres
inuadūt. aut cornua inuadūt. aut
nares. Cornua ut pondē defangēt
flares ut acior dolor ſit ī loco te-
neri. Aliqñ uſi guſtantes. man-
dragore mala moriūt. ſed vorant
formicā ad recipiendā ſanitatē
Ambroſius viſus qdē graui af-
fectus cede. et ſauiat⁹ vulnēib⁹
mederi ſe nouit herba. cui nome
eſt ut greci appellāt fleonus. hu-
ic herbe. uſa vulnēa ſua ſubin-
ens applicat ut ſolo curetur at-
tractu. naturā illi oſtendente me-
delam. Naturali uō īſinitate pi-
clitās formicas deuorat et recipit
ſanitatē. Viſus int⁹ oīa fere terre-
niana ſemp quādiu uixit creſcit
Vn viſi maximū ac fortiſſimū inue-
niūt. Viſos nigros cōt⁹ orbis
ly. albos at nō nulle p̄tes habēt
et hos maxios adeo ut in xv m-
bitoz longitudinē. eualeſcant.
ut dicit **liber hyrindaz**. Vniq; q;
q; membrū eius ſcit medicinam
In membrīs oīs ungule dextre ma-
nus illi⁹ portare. vīm febriliū ſe-
dāt. Ungule uē ſiniſtre man⁹. de-
mones fugāt. coriū eius pulices
fugāt. **De viſoribus**
Besones ut dicit **Solin⁹** et **pli-
ni⁹**. beſtia ē boui cōſimilis
Collū ſecroſum ly. ſubam ut equus

110

Tam immanis punitatis e ut captus ab hominib' mansuescit l' domari nuq' possit. Sic et quida' senlaes ai ad religionem venerit tam punitosa scelex q' suetudie assuefacti st. ut nuq' possit cor suu ad aliqua benignitatis gram inclinare. s' semp truces et feroces g'sant in sonos. et religionis vincula. **U'iq' iugum abiciunt. Vn' deus imp' perit talib' p' p'ham. A seculo inq' confregisti iugu. rupisti vincula.**

U' n' ut dicit. De U'ym
Solinus et Iacobus. Aial e aug' cornua velut taurina T tantu mo' du' exarsit ut semm ob insignie m' paritate int' regias mensas potulo ru' regioz gerula fiant. **Hos p'sido rus boues agrestes dicit in germa' nia. adeo foues s' hee bestie ut arbo res et armatos milites i' cornibus eleuent.** Hor aial eos signat q' ho nores mudi p'tormenta. ut de coru' laude mumi et scurre tabu' q' tmit sicut de arturo. vel nires aut scos si gnat de quoz potenti meito v' nris laus i' sacrificio posita altaris offert

De vulpibus
Vulpes ut dicit p'sidorus. Aial e' dolosum ualde. Colore ad mo' rubea e. cauda villosa et magna **Ex p'inetator** Cum ea canis isequitur affecutaq' nitie apprehende. Vulpes villosam cauda' sua' p' ora illi' inse quentis i'it. sicq' deludit canem. quib' siluaz condensa. possit attingere. **Refert b'ais Ambrosius.** Q' vulpas imminente p'iculo mortis. plimum arbore petat. et lacina' succu' qui fluit de pino sumit i' tabu' et sic re' cipat sanitate. eum vite p'cedit in

longu'. Vulpes diebus annulaibus q'iq' ita g'uit languet q' fugere non potest. et tuc i' foueaz abditis latet. consus n'alit impotentie sue. **H'nt ent' in terra foueas. ad tutamen. sed plinq' capiunt i' h'is.** Nam venato res. ubi ipas deluesce nouerunt i' fo ueis. puulos annulos arte doctos i' m'ittit. qui penetrates fouee sumi' tate in q' iarent. eas lacratu' p'dunt s'biq' decont' fodientes venatores iarente attingunt et capiunt. **Dicit exp'imentator q' vulpes in fodiendis foueis. no' laborat. sed bestia queda' qua' darum dicimus. Daxus ei cum fouea in terram fodeit ad quiete. vul pes dolosa in ingressu fouee ventre' suu' stercorebus exoneat. ut fetore digestionis putride fouea polluta vilescat. Et reuera daxus bestia fe tore digesti stercoreis abhoriabil' de testatur. locu'q' dimittit. et sic dolo sa bestia locum possidet.** **Dicit exp'imentator q' vulpes os fetidum h'z. et fetidq' est ena' a pte posteriori ma rine domestias insidiatur. fel ei' aures sanat et oculos. Auribus et podagris pdest adeps. Pellucida ar' cu' uoluta pedi podagrico sanat aite intus versa. Jentur eius assu'. et cu' vino bibitu'. p'liaca' passione sanat Cor eius valet fluxu' sanguinis. Je tur similit'. Cerebru' eius insanib' datu' sepe ab epilentia p'petuo libe rat. Sepu' eius. l' adeps. oibus doloibus membroz ualet. Splen quoq' bibitu' conacta' mebra resoluunt **Carnes vulpis si comburant' pul uis eoz ualet asma'ias cu' vino bi bitus. Sagimen adipis eius mul****

No

No

tū doloibus q̄fert aurū. Si amigda-
las vulpes comedit mori d̄r. Cale-
factionē epatis patit̄ tempe estiva-
li. Vñ sanguis fluēs ad exteriōra eū
releuat. et ulcemat̄ aures ei⁹ et p̄ h̄
cadūt pili. de corpe eius. sicut d̄r. Co-
stantinus in viatico. Lepore venat̄
et p̄mo quidē ludit̄ cū eo. dein denti-
bus eū at̄ceptat. et nisi lepus effu-
gerit sola celeitate ab illo capitur.
Non nulli uō ex lepoibus assuefit̄
malicia vulpis fugiūt ludū ipsi⁹
et appi⁹tionē illi⁹ timet ut inimi-
ci. Dicit̄ at̄ vulpem lacus gela-
tos transiūrā aure ad glaciē appo-
sita coniectare spissitudine gelu-
ner audere trāse glaciē. nisi suffi-
cient̄ forte inueniet. **Plinius** vul-
pes infame p̄ angustā latus ca-
nū d̄r imitari. hec enā cū esurit.
nec inuenit. qd̄ manducet. fingit se
mortuā. et resupina ventū attra-
hit lingua p̄tracta. Tūc aues incau-
te q̄i ad cadauer descendētes ap̄to
ore suo rapit et deuorat. Vulpes
affinctuosus fertur disursib⁹. ne
a venatoribus eius vestigia p̄cipi-
ant. Est ei vulpes d̄m q̄i volupis
quia ē volubilis pedibus. et nūq̄
recto itinē currit. Vulpes ī laca
piecta marēq̄ femina coeunt a-
plexante. Virga vulpis ex osse ē
interius. **De vario**

Varius bestia ē pua paulo apli-
oz q̄i mustela. A re nomē h̄z
In ventre ei candid⁹ ē. et ī dorso h̄z
colore cinerū imā elegante ut in-
reris bestia sui creatione spectabi-
lem. De gnē p̄roli ē. In arboribus
habitat et fetus facit. Harū besti-
arū pellibus in ornatu vestium

et maxie in pallijs gloriā solēt ho-
minis utriusq̄ sexus. Et quide cū glo-
rietur hō pelle aliena et naliē nō
sua sp̄a tñ bestia in pelle sp̄a min-
ime gloriat̄. In quo nob̄ datur̄ itelli-
gi q̄ in nr̄is nō debem⁹ bonus. acti-
bus gloriari. maxie cū dñs dicit.
Sine me nichil potestis facē. De

Lubrones. **Zubronib⁹ qui s̄ de**
bestie s̄ fortissime. **gnē turoz**
et s̄ de gnē turoz siluestriū. Bestia
maxima ē. utpote ad longitudinē
quideam cubitoz pilos subnigros
h̄z. Cornua maxima cubitoz trū
et magna. amplaq̄ sup̄ modum.
adeo ut ad mensas diuitū. potuū
gerula fiant. **Sūme** celeitans s̄.
falsoq̄ obtinuerit nullis regionib⁹.
a latinis nomē tigris et hoc p̄t̄ ve-
locitate. Erunt ei qui hoc dicit q̄a
tigris bestia sans modica ē et velo-
cissima oriēte inhabitans. Heruo
in bohemia reperitur. **Zubrones** ut
d̄m est. aialia maxima s̄ et tante ve-
locitatis ut sterco qd̄ cū impetu e-
gerit retroacti in cornibus recipiūt
atq̄ longius post terga p̄iciūt. Ege-
sto largissime. hoc stercore p̄sequētes
canes excant. atq̄ debilitat atq̄
iuitiles reddit. Cū hoiēm aut ca-
nē obuū habueit. eū sustollit in
cornibus et tam diu in altū p̄iat
et itez in cornib⁹ recipit donec p̄i-
tus uiteimat conq̄ssatū. Hoc astu-
a venatorē decipit. nec ē alia ars
venandi. q̄ de facili capi possit. Inf-
sato p̄mitit̄ p̄eīm zubrone a can-
ibus et venatoribus. Venator cū
spido opponit se ei. armā arborem
magne molis. Quē ut videt. Zu-

No

No

bio accurrat ad arborem. et fronte
cornibusq; cingens illa putat stoli
dus q; venatore possit obruere
Ad cui no possit. et venator arbor
semper protegit. interu venator tu
spidelareu luctans pforat et deint
sapia humanis viribus inuincibi
lem. Aliud zibionu gens e. q; polo
ni tuones dicunt. forma ming e. sed
velocitate pstantis. **De zibone**

Zibo aial e crudelissimu in mor
tem homi et bestiaru. Quanta
tem lupi h. In collo eius pili st. sic
equoz pili. et h; pilos fortes sup
oia spondilia. voces homi imitat
et h; pling; vocibus deludit ho
nes eius malicia ignorates Deli
tescens ei in abditis siluaru. voca
bulo aliquo edoctus sollicitat ho
mines insequentes quos ut ppe vene
rit depdatur. Sepulchra ena mor
tuoz ingreditur. et ibi cadaueru
spuantijs delectat. Carnib; ei hu
manis libent; uesat. Canes ena
hoc mo deludit. Latratus eoz imi
tatur. et cu canes audierit su
spuanti; focu. et cu appximauerit
a zibonib; disperunt. Dicunt no
nulli q; zibo de gne hyene bestie e.
et sans videt in morib;. **¶ Expli
ct liber de q;drupedib; aialib;**

Incipiunt capitula libri 4^{ti} de auib;

O Generalit de auibus.

Aquila septentrionalis.	Antipiter.
Arpia.	Anturham.
Agothiles.	Achechantis.
Ardea.	Afalon.
Ardeale.	Alauda.
Anseres.	Alciones.
Anathes.	

Aues padisi.
Anophilon
Bubo
buteus
botorins
bistarda
barliates et bne d.
Caladrius
Cynamolgos
Cignus
Cariste
Cycome
Coretes
Calandrus
Coruus
Cornites
Cornitas
Eucaulus
Coredulus
Columba
Cantates
Coturnix
Carduelis
Crotchilos
Diomedice
Diaciaca
Egitus
Erodius
Fenix
Fulica
Futator
Fenix
Ficedula
De medianis.
auu nobiliu.
et ifinimab; geyz
Fulco
Griphes
Gmtoenderon
Gosturdi
Grues

Gluns
Gallus
Gallina
Gallygallinace
Gallus siluester
Garulus
Granulus
Ibis
Ibor
Incendula
Trundo
Irida
Ifoygnis
kiliodromos
kum
kackalar
komor
kyches
Iarus
Iuandij q; et ppe
nedicitur
luana
lyna thos
lagopus
pylius
magnales
melanchoriph
morplex
menonides
meante
merilliones
merops
merula
menedula
mergus
Nisus
Nictitomy
Onocrotalus
Ochus
Ofina
Orioli
Pellucanus

Porphyrio.

Pauo.

Perdix.

Platea.

Pluuales.

Pica.

Picus.

Passer.

Philomena.

Phicatus.

Strutio

Stryx

Sturni.

Turtur

Trogopales

Turdi.

Vespilio.

Vanelli.

Vlula.

Vuppupa.

Vultur.

Zelentides.

Explinūt capta libri
quint

Incipit liber quintus de naturis

Avium p^o g^o

Avis avis que
est bone ale
velox in volando
est malox pedū
et debiliū sicut p
riundo et similia

Avius avis que
est bone ale
velox in volando
est malox pedū
et debiliū sicut p
riundo et similia

Ois avis. et oē aial qd' emittit so
nū et vocē. hz multū strepitū et
garrulitatē. coitus tpe. p^r hoīem

Aves pui corpis plus voriferāt. q̄
aves que hnt magnū corp^o et hoc
tpe coitus. Oē volante curuoz

unguū habz coras et pecty forā
q̄ alia volatilia. Similit oīa vola
tilia hnt digitos. q̄dam hnt cōca
nuos q̄ natant ut anser. q̄da disūc
ctos ut bubo l' pica. Omne vola
tile hnt curuā unguā in aure

sicut gallus ē mali volatus et de
bilis Spina avium p^omo ē albū. De
inde rubeū ī modū sanguis. dem
cānū. Dixerūt q̄da q̄ oua venti
illa s̄ q̄ veniunt sine coitu ut s̄ ali
q̄n gallinaz l' anser. Oua ī q̄ dīa
ut dixerūt quidā sūt ex supfluitati
bus ouoz puerientū ex coitu. sed

mentū s̄ q̄ hoc dixerūt q̄a sepe vi
se s̄ galline vise ouare sine galli
coitu Sed nōndū q̄ dīa oua insipi
da s̄ et pua. Ois avis hnt adun
cos unguēs. carne vivit. Alie at
ribant. fructib^o. vmb^o. et reptali
bus. Ois avis ī aqs natās pelle
hnt in digitis pedū. Ambulat gre
gatiū. Ois avis hnt digitos ī pe
dibus comedit carnes. Ois avis
q̄ venatur. p̄da venatur grūis al
teius quā de sua spene. et in hō dif
ferūt a piscibus. Solus nifus h
pietatis exps ē. Oēs aves q̄ hnt
longū collū. bibūt et elevāt impur
quousq; aqua descendat ī ventre
multe aves debiles ad multū vo
latū horrentes hiemē. ad cōualles
ī locis calidis fugiūt. et an̄ reces
sū suū p̄muniūt se ut multū come
dāt et impiguant. Ac p̄ hoc meli^o
possūt hieme pati famis inopia
Iacent ei plerq; aves p̄ totā hie
mē. in speluncis ac cavernis val
liū. in locis s̄z ubi calor iugis sūt
ibi inq̄m iacent q̄i seminere inui
tem conglobate et conferente ad
calorē multitudie. Vivūt sine ul
lo cibo. multo tpe creatore eas po
tius sustentante. q̄ vita. Post
hiemē vō veniūt successue s̄m
debilitate suā. Carnes avium q̄ come
dūt carnes sapidiores s̄ alijs car
nib^o nisi forte obster aliqd' specia
lit in eis natie contrū. Omnis
avis adiucos unguēs hnt pedes
que p̄da vivit. gregati nō volat
tū suo gne. Oēs pulli avium q̄n pui
s̄ hntes ventres et umbilicos lon
gos et tū creverit abbreviantur

Et boni volam. et oē volante qd' hz un
guā

Quot aut longos hnt. h' rō p't ee s'm
 qd' dispositi i ouo iacebāt nec i testu
 g'clusi egerere cibos poterūt sic ali
 q'nto tpe p' p'tū manēt. Pulli etiā
 dū adhuc pui s't caput elenatū sursum
 tenēt. et hec ē rō. qā ad abū in disfre
 tis t'pibus suspensi matrē adesse
 suspiciant. Qui dū adu'tiores fiūt
 caput ad yma depo'nūt. q' dispo
 nendi ad hoc ut tpe oportuno nō
 a matrē abū s' p' se in terra h'situri.
 Sapor fuit. Aues nō cadūt sup' cadu
 iter feridū. nisi habent saporem bo
 nū. s' si sapor bonus fuerit. tūc ille
 rē sapōe bono feridē i caduē nō
 euitant. Aues aquas clams uinas
 et currentes diligūt. Omnes aues
 h'ntes unguēs adu'tos nō bibūt
 aq'. et hec rō. qā comedūt carnes
 q' humide magis s't. quā cibi alia
 rū auū. et r'les aues h'nt g'male
 et subtile corpus et alas magis
 p't volatū. Nullū ei aīal non
 h'nt pulmonē mollē et lenē m't
 tum bibit. Oēs aues longū t'ntū
 sanūt in bibendo excepto gallo.
 h'ntudine et ambus q' in aqua
 manēt. **E**gritudines auū cōg
 nosant' ex aliis. qm' tū infirmit'
 turbatur alaz' situs. et disposi
 tione mala. ad yma p'ndebūt
 vniūsalit' masculi auū plus
 viuūt feminis. et hec rō. quia
 femine sepius p' futura auūm
 debilitant' ad mortē. Oēs aues
 vntoz' vnguū inu'te sup' lapi
 des sedent. nisi modico tpe. et h'
 eas ideo nā docuit ne vnguū
 enz' aspitas. lapidū duricia re
 fundatur. Oīs auis vntoz'um

vnguū. **E** auctioris visus. alijs au
 bus. et h' est causa. qm' oportet ut
 videat abū suū a loco remoto et
 p't hoc etiā vntozū vnguū auis
 altius volat in aere ut possit abū
 suū a remotis contēplari. Aues uō
 que in terra manēt nō h'nt natē ut
 acutū habeant visum. ut gallina
 et similes aues qm' vidēt abū de ppe
 sup' t'ntū. Auis q' claudit oculos.
 nō claudit eos nisi p' palpebrā in
 feridē p't duriciam corij contine
 tis caput. Illa q'de aīalia q' lapillis
 harentis q' viuūt ut aues plerūq'
 stomachū nō h'nt. s' quiddā durij
 h'nt natē ē. fecur dico q' ipō stoma
 cho ad digendū fortius ē. harena
 rūq' aspitate et lapilloz' fractu
 ris ferre p't. Nam et exte'iq' et in
 teius fortissimo neruo munitū
 ē. In medio uō carne solidissima
 aptū ad digerendū. Nulla auis
 h' vesicā p't paucitate potus ma
 xime tū p't hoc qā supfluitas aq'
 transit omibus auibus i plumas
 Aues indiget multo visu p't regi
 men vite sue. ut d' experimentoz'
 Siluestria minus s't humida do
 mestias auib'. et teneiōrē habēt
 carne. digestioniq' sanliōrē In lonis
 spinosis nidificāt nudos rotundos
 h'nt exteius aspos. In teius mol
 les faciūt. p'usse i altū se erigunt
 Amissis pullis dolēt. et tū eisdem
 lonis reedificāt. Qñ de terra surgit
 versus ventū se erigūt. caudis su
 is se regūt ut d' magn' basilus
 i exameron que grece s'p'sit. sicut
 pisces aq's ferāt motibus alaz'
 in p'ora tendentes. caude uō guber

nanulo flexus digunt ppos. ita et aues
aerem penis volando credunt pri
pe. In auibus maxima differentia
est. Quaedam ei gregales st. exceptis
pdatribus quaz nulla cu alijs pt
coyru sociantur. Alie st qm uiter vi
uentes sicut columbe. sturmi. grues
graculi ex quibus quedam sine duab
hntur semetipsas regentes. Alie sub
moderamine continentur ut grues
Est ena in eis alia discretio. s. quas
videmus certas aduenas esse. Alias
indigenas. no nullas hieme apelle
te causa pastus ad pegrina discedere
Pluimas masuetas et patientes fieri
exceptis pauidiorib que contrectatio
ne man nequit tollere. Alie circa
domicalia sut. Alie locis desertis et mo
tibus delectant. Est ena auibus ma
gna differentia vocu. et sua cuius ppi
etas. Snt ei loquaces quedam et gar
rule. Alie tratiuene. no nulle canose
atq clamose. cetera stridule. nullaq
penus hntes cantu. Alie naturalit
emulacres st. l ex homi conditioni
bus erudite. Alie vnicu nuq p mu
tabilem sonu vocis hnt. Iasiuus e
gallus. Diligens pavo. libidinosa co
lumba. domestica gallina. Dolosus et
Zelotipus pdix. et oino multiplex.
in illis actiu moruq discretio e. Snt
Taubus tot modi mox qd gna auu
Ois auis hns longa crura. longu
lz collu. Si no breuia crura. et bre
ue collu habebit. exceptis auibus
q hnt corium inter digitos sicut et
auct. Oes aues vncor vnguum
hnt acutu pectus. et p hoc melius
volant. qm aues latum pectus hnt
tes multu aerem mouet et p hoc

tridius volant. Ois auis q vno a
ni tpe coit. et oua gnat. lz puissios
testiculos. n n tpe coitus. Tnt eni
crefuit ei testiculi ult q estimat pos
sit. **Rostra** auu q comedut carnes.
st inauruata ut possit retine qd te
net. et talu vigor e. in rostris et
iungibus. et p hoc e rostru du
ru regimini vite conueniens flati
ta ei semp queit pfrone. **plum**
Aues sole vario ferunt meatu. q
in terra et in aere volant. Alieque
ut cornices salut. Alie ut passeris
Currut alie ut pdices. Alie au se
pedes iaciut ut cyconie et grues
Expandut alas pendetesq mo in
teruallo qclunt. Alie crebrus. Alie
tarij. **Vuaria** auu p mu instituit
inclusis oim auu gribus. meli
turbo. quib meli na assigneant
celum. Aues oes in pedes nascut
cont reliq aialia impur. maior
fecunditas est in pius auib qm
maioribus. Oia gna calore mat
ri corpis formant et aiant. Quoz
vum tanta dicit. ut lignu ouo pfi
sum no ardeat ac ne vestis cont
adurat. Amixta quoz talte glua
nate fertur. vitri fragmeta her
duo dicit **psidora**. s. multu apud
nos ambigua. Grauiore aues
fruge vescunt. Altirole carne
tru. Oatissime paruit Auesq pli
mos gignit **Quato** uo maus e
aial tanto diutq formatur in
utero. **De Aquila et diuisis ge**
Aquila. **heribus** aquilar.
ut dicit **augustinus**. Aue e
nobilissima utpote auu regi
na. Grandis e preda et carnibus

uiuit. **V**isio oculorū adeo acuti et fir-
 mū h̄ ut ureiberita aae indios
 solis intueri possit vñ libet̄ quā ad so-
 lē sedet. **H**ec pullos suos vnguib⁹
 suspensos indijs solis obiat. quos
 cū imobile tene videt̄ aae. tamq̄
 gne dignos conseruat et pasat. **S**i
 quos autē flectē videt̄ obtinū tāq̄
 degenēs abiat. Aliq̄ putauer̄ ut
 dicit **Ambrosius**. hoc fieri nutriendi
 fastidio. qd̄ neq̄ arbitror esse cre-
 dendū. s̄ examine iudicij. ne genēs
 sui. inter oēs p̄nis deformitas igno-
 biliter. **N**on autē eū acerbitate
 nē. s̄ iudicij integritate rōdepnat̄.
Hāc tñ regulis auis seueit̄ ple-
 bere auis supportat̄ exustat̄. cle-
 mentia. **A**uis eī cui filia nōmē ē
 que grece dicit̄ phene susceptū illū
 abdicat̄ et eietū aquile pullū cū
 sua prole cōnectit atq̄ int̄m̄scens
 suis eodē quo p̄pos fetus pabulo
 pasat et nutrit. **A**quila sicut̄ **Ade-**
linus cū senecta gnuatur fontem
 frigidissimū nom̄s ibi de conē in
 sublime volat om̄sq̄ tr̄stendens
 nubes. **E**x calore at̄ p̄p̄qu solis o-
 culorū ei⁹ taligo consumit̄. statim
 q̄ in impetu cū ipsiq̄ caloris estu
 descendēs aq̄us frigidissimis terao
 inuenitur. **I**ndeq̄ resurgēs stati-
 midū petit. et int̄ pullos iam ro-
 bustos ad p̄dam in equalitate fr-
 goris et caloris. q̄ quadā febre cor-
 reptā sudore plumas exuit. foue-
 turq̄ a pullis suis et pasatur q̄
 adusq̄ plumas pennasq̄ recup̄-
 ans innouetur. **A**ug⁹ **K**ostrū
 quorū cū oborū vna⁹ in modi-
 ce adeo ut cū labore vix cibum

cape possit. nāli mō petre allidit. **A**-
 ludēsq̄ vna⁹ exant et repant ad abū.
Pulli aquilarū sine dangōe et sū-
 murmuratione s̄. **I**ndificat̄ in
 montibus in petry p̄ruptis. ut
 Taltis arboribus. **P**lin⁹. **V**iso in
 mari p̄ise p̄ceps in eū t̄ue. alio di-
 faussis aq̄s et peatōe. **J**acobus lapi-
 dem echitem in nido h̄. **V**t aliq̄
 volūt gngatum ad multa remedia
 ualēm. **H**ic lapis uelud p̄gnans
 minutū intus lapidē q̄i fetū intus
 sonantē h̄. **C**onē nimū calorem
 que nālic h̄ aquila in nido d̄ h̄e
 h̄ic lapidē ne calore nimio deoxta
 oua depeant **E**thna eī lapidi calor
 ignis nocē nequit. **D**icit̄ et alij **p̄li-**
 sicut̄ refert̄ **exp̄mētator** q̄ duos la-
 pides p̄riosos noīe indes in nido
 suo tollom̄. sine quorū p̄nna parere
 nō p̄t. **A**q̄la. ut d̄ idē **exp̄mētator**
 ieiunat multis diebus. **D**ocet pul-
 los lambē sanguinē. **V**t dicit̄ **lib-**
lym⁹ d̄az. **S**up oculos aquile in
 sup̄alys sunt duo lapides. q̄ valēt
 conē demones. **K**ostrū aquile si ad
 caput in nocte posucis qd̄cūq̄ vo-
 lueris sopniabis. **A**quila cū sedet
 semp̄ respicit vngues suos ne re-
 curui facti sint. **P**artit̄ aq̄la p̄da
 alijs aibus. secūq̄ comedē pati-
 s̄ caueant si ei nō sufficiat cibis.
 in mediū positus. vna⁹ ex questen-
 tibus aibus impit et comedit.
Cornu aliq̄i insequit̄ aquila. et
 cū aquila diu dissimulauit̄ tandē
 cornuē cū vnguib⁹ apprehendit.
Dicit̄ **Az⁹** q̄ **A**quila gnālit̄ duos
 pullos h̄ et tñ tria oua patit̄. **S**i
 postq̄ tria edidit vna⁹ abint et.

sic tñ duos fouet. Visū n̄ est aliqñ
tres pullos habē aquila. **S**icut dicit
Alyd. hoc nō ex tribus ouis s̄ ex duo
bus. tñ tres pullos educat aquila
duos ab vno ouo vnū a reliquo
Aquilaz p̄ne ut dicit **plinius**. mix
te reliquarū pennis auuū. q̄i quodā
nāli instinctu indignate nō q̄pau
tur eisdem. s̄ eas deuorat. Ale aq̄le
recte s̄ et extente s̄ in sūmmitate re
curue. hęc sola auuū nō fulminat
Hęc de aquilis **plinius**. Aquila ma
iore h̄ dextrū pedē quā sinistrū
Aquila adultos pullos p̄sequitur
longe fugans emulos s̄z t̄p̄ine
rapinā aptā nō p̄tin̄ ferūt sed
potius deponūt. ex p̄te q̄ pondus
s̄m vires suas abeunt. Aquilis
pugna tñ teruis est. p̄nis q̄ uer
berunt donec retrogrados ī rupes
p̄cipitēt. Et n̄ t̄rni congestū ml
tū puluē aquilaz oculis inuā
ūt. Acrior etiā illis tñ dracōne pu
gna ē. At ubi draco inualuit. Alas
aquile multiplici nexu ligat. Est
aquilaz pessimū genus q̄ pullos su
os an̄ tempus expellit. tedio nutri
endi. Ratio at̄ hęc est ut d̄ **A**lyd. q̄
p̄ cubationē in tantū debilitatur
q̄ nō p̄t venari predam et inauriā
ungues eius ita ut nō possit p̄dā
tenere. et albescūt ale sue. et aggra
uatur ita ut vix possit volare.
Est at̄ alia auis quedā. que nālic
misericors et pia est. q̄ miseram ab
iectos pullos alienos fouet et pascat
et ad robur puocat euolandi. Aquila
nō diu sedet sup lapidē ne retū
dant̄ acies unguū eius. In altis
simis arboribus l̄ rupibus nudū

struit aquila. Vbi mala bestia de fa
tali p̄uere nō p̄t. **Q**uasi draco l̄ hō
l̄ aliqua bestia l̄ auis turbat̄ l̄ m
pere voluerit eius pullos pugnat
pro eis mun̄ amositate. exponēs
se mortis p̄iculo. de facili nō v̄inat̄
s̄ pullos caute custodies nō relinq̄t
quousq̄ sciāt seipos et possit p̄tege
Dicit etiā de aquila q̄ quoddā p̄sa
iūm habeat. ut q̄ntūq̄z longe cō
stituta a pullis. adūsarios pullos
suorū sentiat adueire. Aquila in
humeris sustollit pullos ut eos pro
uocet ad volatū. Om̄s aues nobi
les visa aquila p̄timestrūt. p̄dūq̄
audaciā nec de facili possūt vola
re ad predā. De solo gir falco glō
dicit. q̄ caput aquilā et ī hoc cul
patur eius audaciā q̄ rea maie
statis reginā auuū aquilā ledit
puantes subiectos signās q̄ inu
ste verant̄ p̄elatos suos. nō attē
dentes qd̄ d̄. Subdit̄ estote in oī
tīmōe dñis nō tñ bonis et mode
stis s̄ etiā distolis. **De Aquila**

Septentrionalis

Aquila septentrionalis auis
ē magna et grandis ī septē
trione habitās. Hauius ouat duo
oua semp̄ ut dicit **plinius** in ma
nibus timorū suspensā et ca
p̄to lepoē. l̄ vulpe minimā illi
coriū det̄it et inuoluit oua sua
in villo illo ponitq̄ sub calore so
lis et ita relinquit oua sua et nō
cubat ea s̄ expectat quoad usq̄
frangunt̄ nāli maturitate. In e
gressu pullos t̄ p̄mū rediens
ad pullos. eos nutrit vsq̄ ad p̄mū
robur. **De Arp̄ia Aue**

Apia avis e' ut dicit **Adelinus**
 in remotis mundi partibus in
 loco qui strapedes dicit' in solitudi-
 ne iuxta mare **Ioniam** **Kabida** fa-
 me semp fere insatiabilis e'. **Vn-**
 gues h' aduncos. et ad discerpendu
 et rapiendu semp patos her faae
 tu h' humana s' in se nichil v'utis
 humane. Nam ferocitate grassat'
 ul' humanu modu. her p'nuim
 ho'em que' videit in deserto fert'
 occide' **Inde** cu' fortutu' aq's iuene-
 rit et faae sua i' aq's videit et fuerit o-
 t'plata mox sui simile' ho'em oca-
 disse p'spiciens tristat' inmodice et
 hoc aliq'n usq' ad morte' plangit'
 occisu' omi' tpe vite sue. her avis
 aliq'n domesticata loquit' docta hu-
 mana voce sed ratione caret. **De**

Bochyles avis. **Agochyle**
Hest orientis q' a re nome' habe-
 noscit'. Dicit ei **Michael** q' tristulit' li-
 bru' az de animalib' q' agochyles am-
 bic. laane dicit' sugens lac caprar'
 Est at' avis magna q' ouat duo oua
 l' tria oua. her avis pent' capras la-
 te irriguas. supponit q' se ear' ma-
 millas et rostro lato qd' ad hoc crea-
 tu' h' lac de mamillis sugit. q' capre-
 olus et hoc i' eis valde m'abile q' a
 q'n fuerit mamillas am'chilatur
 lac i' eis et desicant' mamille capra-
 ru' Dicit eti' **Plinius** q' ex surione ea-
 dem capre visum p'dit'. has id' ca-
 primulgas vocant. **De Ardea**

Ardea ut dicit **Jacobus** et **vi-**
dozus et **ambrosius**. Avis est
 vocata q' ardua p'p' altos volat' ^{pos}
 formidat ei' umbres et p'p' hor sup
 nubes euolat ne p'cellas turbina

sentire possit **Du** ergo altius volat
 tempestate significat. her avis lig
 in aquis cibum suu' quemat. in sil-
 uis t'n et alas arboru' nidu' suu'
 locat' Dicit' at' q' pullos suos in ni-
 do niu' p' posse rigore defende' nutit'
Accipitres eis infesti st'. ut dicit ex-
 pimentator **Ardea** at' anu' opposit'
 accipitri et sterc' eiat' ad cy' gnetu'
 p'ene accipitris q' putrescunt vni-
 cu' h' intestinu' sicut tyronia h'ac
 no' nulli mentalu' vocat'. pluu' meq'
 istar' auiu' colore h'nt cinereu'.
Queda' uo' albu' **Plinius** equodda'
 ear' gen' quaz' mares i' coitu' cu'
 vociferatione mag' angu' fun-
 du'q' sanguine' ex oculis p' do-
 lore. nec min' egre parit' graui-
 de hoc gen' auiu' **Plinius** vocat'
 ardeales. **De Alio g'ne Ardeaz'**

Ardee gen' quodda' h'ie dicit'
 au' quid' geneis aues. lato
 rostro t'n ab eis differunt. rostru'
 ad plus semissem cubitu' i' antecio-
 ri pte ita latu' ut trui' digitor' ium
 mensura' latitudine' excedat. et
 hoc ad illud solu' creatu' videtur
 ut ex eo sibi vita' comodis q' que-
 rant. pisibus vunt. her avis q's
 utiq' frustrato cu' conamine' rostro
 corripit atq' deglutit. **Papue** h'
 gnus cinereu' colore h' magnitudi-
 nis ardee **Alie** uo' st' toto albo co-
 lore nitent. Est et ear' gen' ut d'
Plinius qd' n' vnu' oculu' h' unde
 videre possit. v'n fit ut auape-
 ritig' capi possit. **De Anseibus sil'is**

Anseres ul' auce' et domesticas
 ut dicit **lib' rex** Aues st'
 magnitudie' aquilina' & quib'

ille que Idomite ff et ppe libertatis
aeris alta petunt. glaucus coloris
ff. volat ut grues ordie luteato ff
flatus ventoz. l' austri. l' aquilois
suos volatus dirigunt. flante aquilone
austri petunt. q' sine sans frigidiora
tempa imminet. nisi interim
manducantes depascat vix a volatu
questunt. Adco ei delatibilis illis
volatus e. ut inro dormiat. At tōt
auris domesticis volatus gruis est.
pascē officiosissimū. q' estā et dormie
p'apuū. **Horas** noctis ut gallus da
gore p'dunt. **Quāt** etiā clangore
p'dere fures. et hoc qā nullū aīal
ur dicit **psidorus** ita tūo sentit odo
rem hoīs Et quide in rōnoz histo
rijs reperitur q' aliqui cū custodes
capitolij sopno fuissent oppsi et
hostes circūfusi ascendē niterent
Anserē clangorē uocis nocte medi
a suscitasse custodes. sicq' artem ca
pitolij liberasse piculo. **Magna**
basilijs et **Ambrosij**. **neito** ergo
anseris debes roma qd regnas.
Dij tu dormiebant. anseres vigi
labāt. **Idco** illis diebus anseri sa
crificas et nō Joui **cedūt** ei dij
vri anseribus. a quibus se sciunt
esse defensos ne et ipi capentur
ab hoste. **plinijs** Anser ita romes
legit. ppetuo adhesisse latidi phō
ut nūq' ab eo nocte l' die i publico
l' secreto voluit separari. Anseres
saqua pariūt. roent vere. **Aut** si
bruma e corre solent post solsti
tū. **Pluima** oua. sedecim paunf
sima septē ff. **Siquis** subripiat
eis oua pariūt donec rūparitur
Aliena nō excludūt i cubando vn

lissimū nouē aut vndeā subicere
pullis eaz vna contracta mortife
ra. **Cont** vna remediū e stramē
to ab in cubiti vrtice subditi mōx
Auce ouat aliqui sine tortu ff sūt
oua sine pullis ut d' **Ar.** **pro** pul
lis defendendis sibilat ut d' expi
mentator. **Pullis** eaz nōdū vali
dis. vna sp' specular' erecto collone
mptoz aquila desup veniat **Disc**
nūt inē aquilā et vulture qd vna
diffiale hoī e. viuūt i annos plu
mos. **Carpin** dicit anseres esse ap
se qui durauerit a tpe pharaonis
mirū tū si verū est. quia et si corp'
durare poss. oculi tū ff i rōione
durare nō possent. qā oīs excellē
tia sensibiliū sensuū corrupit. **Vbi**
grā **Excellentia** sensibilis lucas qn
in sole e maxie ledit oculoꝝ sensū
Nec sine corruptioē diuina stāe po
test. nisi sicut de aquilis narrat.
natiue defnis aliquaten' inoue
tur. **Natura** at anseris inouari
nusq' legitur. **Albi** anseres fecū
diores ff. **Varij** l' fusa mūq' sicut
dicit **palladijs**. qā de agresti gne
ad domesticū trāserūt **Carnes** hūc
duras ad digerendū. **Cont** plu
uā frēptius se balneāt. **Auce** qn
recluse impiguat. si vna sola
relinquat' frustrata societate p
tristitia solitudinis vix ultreus
ipiguat **Cōmage** gen' anser
est. ut dicit **plinijs** cui' adeps i
vase creto cū gnamomo mul
ta tuue obrut' ac rigore geli
do maceratus. valet in usus
pclarissimi medicaminis qd
d' cōmagū **Aliud** eaz gen' e

No

No

qd̄ p̄ter strutionū. maximū n̄t̄ aues
 ē. s̄ adeo ponderosū q̄ manu capiāt
 Imobile sup̄ terrā et hoc maxie sū
 p̄mo t̄uo. q̄n̄ imp̄m̄ auctū fuerit
 Signū hoc genus alpū montes
 et septentrionalis regio ubi rarus ho
 minū visus ē. **De Anate**

Alas ut dicit lib̄ rex̄ Auis est
 p̄ aliquāndū gallo maior ma
 sculus collū et caput viridis colois
 h̄. rostrū uēo latū. Alas albo vidi
 et nigro distinctus torquē albū arm
 collū h̄. pedes n̄fos et latos h̄t̄ q̄b̄
 aquis subremigat. Nā̄ aquis flu
 minū gaudet. Difficileq̄ sine h̄is
 viuē possūt. maxime cū siccit̄ibi
 eam aq̄ ingurgit. A sole ut dicit
 plin̄ queq̄ s̄ eius gn̄s ī subline
 sese p̄tin̄ tollūt. atq̄ subactis ex to
 to corporibus. pedibus relū p̄cūt
 Pulli eī mox ut ouū exēit tanta
 agilitate vigent q̄ si etiā mori ma
 trē l̄ alienari p̄t̄geit sine ^{matrice} matrice l̄m̄
 viuāt. p̄mo nō plane agnoscentes
 fetus mox inc̄i singul̄ edūt. cō
 uocantq̄ solūate. Postremo lamē
 ta circa piscinas et stagna merge
 tibus pullis denū cū m̄rem im
 portunū fetus sequi ceperūt suam
 agnoscentes prolē educūt ad pastū
 Anates et anseres et cet̄e aues aq̄
 tice aqua se purgāt s̄derite Anas
 in pugna ferit certam. nec pugna
 eius grauis aut vehemēs ē. Masau
 li aliq̄n̄ ut plūes simul fuerit tā
 ta ferunt̄ libid̄is īsania ut solam
 anatē feminā viāssim ac certam
 cocūdo occidant. Modus capiēdi
 anates poit̄ auceps Anates plūes
 fēinas domesticas in loco ubi sunt

capiente siluestres. Sup̄ uolantibus
 ergo siluestrib̄ auceps reuertit̄ sinu
 emittit̄ anatē masculā ut volantū
 iūret siluestres. Q̄ ubi viderit̄ ana
 tes femine r̄manētes masculum
 euolāe conclamātes eū reuocare
 n̄tunt̄ nec desideio frustant̄ mox
 eī ut eas audierit̄ masculū secū il
 letat̄ societate siluestres redit̄ ad
 fēinas. et sic siluestres cū alijs te
 sidentes renibus obuoluūtur. Est
 et alia captum anatē ut hamis
 inescatis et depositis ubi insue
 rūt residere voragie capiantur

Capit̄ **De Ampitre**
 Huc dicit lib̄ rex̄ Auis ē nobi
 lis ualde maior utiq̄. sed multo
 tardior herodio. tamē cautior in
 custodiam sui Nam ī volatu mo
 deratior est et mire disposita. Aue
 nū ceperit statū in latē rostro p̄foat̄
 ut corde t̄m̄ō faciet̄. Vñ d̄ns illi
 auis solo corde victorē remunem̄.
 ceterā ī suos usus ip̄e sibi reseruās
 Ampit̄ v̄a veteribus p̄nis exiit̄
 ad austrū expandit̄ alas ut nouas
 renuperet et hoc ut pori apeiant̄
 ad calorē solis et sanliq̄ eī p̄ne
 recrescant. Natiua eī uniuersa ma
 gistra ē fere ī oib̄ mundi rebus q̄
 occidūt et oriūt̄. Q̄n̄ s̄mus ē tūc ex
 tentis h̄ p̄nas. Infirmitus demis
 sas ī sinistram manu accipit̄ porta
 tur. ut d̄ experimentator ut ī dex
 trā aliquid capturū volet. Her
 auis dū videt̄ pullos suos cept̄m̄
 posse volatus ut dicit Ambrosius
 Estameis nō defert. s̄ alis eos v̄
 bemat̄ et nido p̄cipitat̄ siq̄ tene
 ros ad predam apellit̄. ne adulti

l̄mag

No

pigri fiant Quid mirū si inape assue-
ti nutrire fastidunt. Accipit in oleo
roseo decortus. efficacissime me-
detur ut dicit **plinius** vicijs mēbroz.
Accipiter siluestris domesticas rapit
aves et statim deuorat. Domesticus
uō siluestris rapit et dno suo reser-
uat. Lepores at accipit hoc mō. Simi-
stro pede tre infro. dextro currete
bestiolam apprehendit. et hoc id. ne
lepuscula vmbis euadat qui utiqz
fortior ē. Et notandū qz accipit lepo-
ris p̄mū inuadit accipit. Visumqz
illi vnguibz demit i p̄ncipio. Acci-
piteris p̄ne uiolente euulsa de fa-
ali nō recersat p̄p̄ similitate et in-
ritate poraz. vñ accidit ei frequēt
constipatio et nō p̄t abū digerē.
et id dant ei plume in cābi purga-
tionē ut leuiorē sint ad volatum
P̄ne vō que nālit cadūt. accipiteri
facilit̄ recersat quia locus matu-
rus est. et humoē magis habūdās.

Amrahā. De Amrahā
Auis ē orientis ut dicit **Az**
que nidificat sup montes ubi nō
p̄t hō ascendē. et id nō inuenit ni-
dus eius. pulli uō rarissime. legz
ei pulli descendūt ad infima nisi sūt
robusti p̄ oīa et m̄i q̄similes et p̄t
hoc **arontium** sophista argumen-
tū sumit dices qz hānnāham vēit
de alia terra remota quā nemo
unqz vidit pullos eius. Erubescat
miserandz p̄pocrita qui si aliq̄d bo-
nū fecerit ostentatē gestit et laudē
querēs ab hoībus in p̄nti recipit
mercedē suā. Hec aues sequūtur
exercitatus p̄p̄ cadauēa carnibus
ei vīuūt nec faciūt nisi duo oua.

no 91

Chantis Auis ē. De Achante
Aut dicit **plinius**. Hec herbe pabu-
lo reficit et id odiosos lz est Quos
ubi pastenti sibi supuēre viderit
et herbas diripe fugit. vndiatqz se
ultione qua potest derisis equoz hū-
nitibus. hūmū equoz p̄p̄is voribus
ymuata. Hec auis licet corpe pua sit.
fecūda tñ ē. nā pullos facit duodenos
simul. **De Asolone**

Asalon vocat ut dicit **plinius** pua
Auis oua corui frangens cuius
pulli infestant a vulpibus. Illa uō
catulos vulpis ipamqz vulpē vellit
Quod ubi viderit corui auxiliante
vulpibus uelud corū amine hostem
Hec auis in sinis viuit et idcirco
azinos odit. Flores et spine folia de-
uorantes **De Alauda**

Alauda ut dicit **liber rerū Auis**
Est a laude dca. eo qz muna id
tūditate extēns in aere p̄nis vōis
modulamie aure t̄pis lenoris ac le-
uioris congraudeat. Hanc **plinius**.
Galeita vocat. Obnubilato ei celo
l' pluuoso vix l' nūqz cantat. Die
i auroa veniētē vōis prodit iu-
bilo. Sedens in terra vix nūqz cānt
Cāntat i ascendendo sicut dicit expi-
mentator **Paulat** ascendit s̄ subito
descendit instar lapis In descenden-
do alas corpi quūgit et leui motu
cū cauda se regit. In iuuetute capta
ab hoīe tenet ergastulo ubi et si ali-
q̄n cantat plumaz hūficijs interi-
dū edit modulos apte testat sibi in-
iuriā fieri ut cantas auras libeās
adire nō sinitur. **Philosophus** Am-
pitrem adeo timet ut cū ab illo im-
petit sinus hoīm iuolat. vel manu

illud se capiendā i terra de p̄sa p̄bz
Contra satis misereri sibi potius ho
mine q̄ accipit̄. et m̄to. q̄ ille ali
q̄n. iste nūq̄ miseretur captiue **De Alno**

Alaones ut dicit **plinius** **nibus**
Aues s̄ p̄ue passere amphioēs
In mari habitāt et fetū faciūt. coloe
vancee sūt. vivūt pisibus et apte
purpuree candidis amixtis p̄erūs
collo gracili et procrea rarissime vi
dei possūt nisi circa solstina in bra
ma fecerūt tūc ad cū mare maḡ
navigabile ē. Nidos ad istar pile
faciūt qui ferro innadi neq̄ūt s̄ frā
gi ictu valido et arida spūma ma
ris n̄ unde tū cōstringat̄ inueneri
potest **hec sola igit̄ auū int̄ omnes**
aves siluestres tempe hiemali fetū
ficiūt Aues at̄ q̄ in domibus at̄ hūm
nibus habitāe q̄sueuerūt sicut gal
lina et colūba et huiusmodi indiscre
tis t̄pibus fetū faciūt Et hec rō q̄a
tute s̄ ab intemp̄e frigoris domo
rū tutamē custodite **Ambrosius**
hec igit̄ auis alno t̄pe hiemis i are
na deponit oua. et hoc q̄n maxie
insurgit̄ mae et littoribus vehe
mentior fluctus illudic̄ quo f̄ re
pentine planditatis solēntate auis
huius grā magis elucet **Naq̄ ubi vn**
dosum ficit̄ mae. positis ouis nāq̄
mutescit et oēs cadūt uetoz̄ p̄elle
ac plandū ventis stat̄ mae. donec
oua sua alno foueat **Septē at̄ di**
es fetus s̄ quibus deauris edunt
pullos **Alios q̄ septē adūgit̄ dies**
quib̄ enutrit̄ p̄us suos donec
tāpian̄t adolestē. Ne m̄neris tū
exiguū nutrimenti temp̄ cū abso
luto cū paucor̄ dier̄ sit. Tantam

illu

No

cū grām minutissā auis a deo lz
ut hos quatuordecim dies nauitā
p̄sup̄te serenitatis obseruet̄ q̄s et
alcionitas vocāt̄ quib̄ nullos mo
tus p̄cellose tempestatis horrescāt
Significat̄ hec auis illos q̄ tempe
p̄speitatis. desides se et q̄ sine firū
esse farent̄. S; cū adūscit̄es sibi
singē vident̄ tūc se p̄mū p̄miorū
fructus habē confidūt. Vñ d̄ q̄
ibant̄ apli gaudentes a q̄sprū con
sili. q̄m digni habitū sūt pro noie
ihū q̄tumelā pati. **Hoz̄ meitis q̄z**
sit ut et optat̄ frūs. meitis non
frustrent̄ et pacis tēpus a miseri
torde dno largiat̄. qui utiq̄ nō si
nūt nos temptat̄ sup̄ id qd̄ ferre
potim̄. s; sicut cū tēptatioe p̄uentū
sue exiūt ut possim̄ sustine. **De Ae**
riophilone q̄ et aelion d̄

No

2

No

7

Aeriophilon auis ē aelion vul
gāter appellat̄. q̄ aere nomē
hic videtur. latinū eī et grecū est
nomē dōm̄ ab aere et philos qd̄
ē amor. q̄i amator aeris. **hec enim**
avis auū nobilissima. hūmillos
capit et capreolos et hoc vnguū
lanuacione. oculis i bestia p̄mū
excussis ac sic cerebro tēbrato usq̄
ad vire extinctionē. pēnas lz subru
fas **Cauda longā. vngues. rostrū.**
et crura maxia. aquila maior est
volatu potēs et alis velocissima
aeris serena ihabitat̄. et hoc it̄m
ut vix nq̄ aut parū quidē i terra
residet aut quiescit̄ **Sup̄ nubes fire**
quentis eleuata cibū capit i aere
et hoc p̄dantū auū moē **Cui si se**
obuiā tulerit auis i aere ab illo si
ne mora corripit̄ et impulsā illis

violencia de supmo aere ad terram
deiat nec tñ videri p̄t ab hoie quis
ocissim auē ab aere deiecit. Ita ei
alte volat aeriophilon ut raro vi
deri possit ab hoie et maxie cū a
nube sepius intipit eius visio.
Serenitate tñ aeris aliqñ videt̄
et hoc ab illis qui visu hñt acutu
Cū adhuc i pullo ē. anq̄ agnoscat
se caput ab hoibus qui eā dome
sticāe volūt et sic instruit̄ ad ca
pturā et ita mutatur ei nā ab
alienatione siluatica ut aliā nō
putat conditionē suā nisi in do
mibus ubi nutrita ē. et cū hoib⁹
habitāe. vñ fit ut conē q̄suetudiez
aliarū auuū nobiliū sine ullis lign
mentis in p̄tis et i domibus ma
neat. Socialit̄ volant duo et duo.
capit̄q̄ p̄dam diuidūt. **De Auib⁹**

Aues paradisi. **paradisi**
volucres sūt. sic vulgaiter ap
pellate. nō quia de paradiso sūt. s̄
ob insignē pulchritudinem sic vo
cantur. Sūt ei tanti decois et glie
ut nullus eis color deesse credat̄
Magnitudo eis ut anserū ē. vox
ita dulcis et p̄na ut i hoie extimē
possit deuotionē et gaudiū. Si qñ
uō capta ē. et illaq̄ta genuit nec
cessat plangē. donec reddita fue
rit libertati. Sup flumiā. nili flu
uij libent̄ habitat. et raro alias
reperitur. Sūt et alie aues i eisdē
p̄tibus aues paradisi appellate ex
eo q̄ ignorat̄ vñ veniāt aut quo
vadant. Neq̄ ei tortus eaz videt̄
sed certis t̄pibus aggregare t̄nas
quas t̄nsire i habitat̄ reliquūt
et sic recedūt. Color harū sicutus atq̄

subrutul⁹. magnitudo uō minor q̄
monedula. **De bubone**

Bubo a sono vocis nome h̄z q̄posi
tū. hac aue capiūt̄ cetē volucres
Et significat p̄tōres. qui p̄lā in s̄m
dalo hoim peccāt. et peccāe faciūt̄ p̄i
mū exemplo malo. Ut dicit **expime
tator.** bubo bibit oua colūbe. mures
venatur. In ecclesijs h̄tat. oleū de la
padibus bibit et tñ eam defecit ster
coribus. Qñ impugnat̄ ab h̄is auib⁹
que i luce h̄tant. resupina pedū vn
gubus se defendit. **Hec aues signat̄**
in ecclesiā insolentes et dissolutos
cleicos. qui et si viuāt de p̄gna bñ
fimo ecclesie. eā tñ luxurie spurcijs
et scandalis fedant. et cū arguūt̄
a bonis in eos animi crudelitate gra
sant̄. Auis quide ē solis plumis
ornista. S̄z graui semp detenta pi
grina. In sepulchris nocte dieq̄ vsa
tur et semp q̄m̄as i t̄uernis fu
git lucem. **Plinius** dicit q̄ a cauda
de ouo exit q̄m̄ pondē caputū p̄e
corporū fouendā mat̄ applicat.

Buteus **De buteo**
ut dicit **lib rex.** Auis ē de gnē
ampitru. sed ē paulo nigrior tar
da nimū ē et pigra ad volandū
preda tñ viuūt quā dolo l̄ languoe
aliquo aut pigritia detentā asse
qui possit. Hec auis sapore ac gu
stu dulcissima ē in cibū sūpta.

Butorius ut. **De butorio**
dicit **liber rex.** Auis est a sono
vocis sic dicta. Crura h̄z longa. col
lū extentiū. rostrū longū et acutū
ut ardea h̄t. colore t̄ndistat ab illa
nā terre simulima ē. Circa stagna
h̄tat cibo piscū cupida. Hec i lutoē

sub solis ardore loco in quo frequenter
 pisces nouit adeo quieta stat ut si
 eam non intuearis l' auem mortua ac
 das l' immobilis rei materiam. Vn
 fit ut incautus piscibus nunq' suspn
 sit. Sz et collu cu longu heat breue
 reuertitate facit ut cu pisces incau
 nus illi quasi nil pmeditati et in
 secum remotione sedenti apprima
 uerit eos ad se in colli extensione
 trahat. Hec auis cu se laqueo no
 uerit irrenta. quietem simulat.
 Qua cu aduenies auceps capere
 manu septauerit inopinata illa
 rostri correpto iaculo quo potent
 valet. eu vulnere lancinando.
 Vn ei dicit expunctator. rostru h
 longu et acutissimu. que dormien
 do atq' vigilando semp eigit ad
 defendendu se. Cu accipit eu app
 hendere credit i eius rostru ad mor
 te tuit. Hanc et venenata comed
 Hec sola veis tpe pro cantu vocem
 edit horrificu. Nec hoc posse dicitur
 nisi caput suu aquis imergat ut
 int se elementi densitas concepta
 vocem instar cuiusda tonitruanois
 sonora reddat. Carnes eius cu ad
 igne torrent miru odore reddut
 Vn fit ut in dimitu tibos. sepius h
 auis cedat. Sagina eius medica
 minib' utilis est. **De bistarda**

Bistarda auis e q' a re nome h
 Est ei auis ad magnitudinem
 aquile. q' in volatu tarda. bis l' ter
 saltu facit i terra anq' ad ethera
 subleuetur. Vn bistarda nomen
 habere dicit. Hec auis rostru habz
 adiunctu et vngues ut aquila. Car
 nibus vesat. sz neq'p in volatu p

dam diripit sz sic ubi l' oue l' aliqd
 inoffensu aial inuenerit plures
 earz auiu aggregate inuentu de
 itut et occidunt et sic eis carnib'
 faciunt. Cadauibus ena libentis
 sime vesunt. Hec sola pene auiu
 int illas que carne vesunt herb
 depasat. et hoc libentissime piscam
 cu in herba e. In alio colore albu
 hz et in cauda reliquo colore aqila
 imitatur. Oua sua depoie in terra
 et illic ea fouet. dicit seges in fructu
 e. et hec ro. quae no in arboribus
 qua alte volae no pr. **De bono**

Bonosas volucres. **his**
 dicimus in germanie pibus ha
 bitantes. Carne exteius nigram
 interius alba hnt. Cum tempus in
 citauit venere. masculu currit h
 anti ore quoad usq' spumer ore. Et
 venies femina reapit ore spuma
 et inde concipit atq' parit oua
 magnitudis phasianoz. sz Car
 nes hnt delicatas. et ppe ad sapo
 rem pdias. **De barlianibus q' bur
 nete dicit' et sz aues arborz**

Barlianibus ut dicit az. de ligno
 crescut. Auesq' sut quas barne
 scas vulg' appellat nam hntes qsi
 milem. Dicit at az. in libro de ai
 malibus. Vidit iquit quida inue
 stigatoz i mari aial sup modum
 mirabile. cui' eat similis creatio
 creatoni ligni et eat nigru toto
 du equale in spissitudine et hebat
 alas multas in se. mulatudine
 auiu alataz. Dicit at q' qn lignu
 de abiete marinus aquis incidit
 succosu tps qn putreste reperit
 emittit humore nassu. se se et ex

no

illo humore densato. formantur pue
species auium ad magnitudinem alau-
daz nudex pmut. demum maturan-
tes plumescunt. et rostris pendentes
ad lignum p mare fluunt usq; ad ma-
turitate. quousq; se gmoneres abun-
pant sicq; crescant et roborent usq;
ad debitam formam. Vidimus vnos fide-
dignos q; has aues adhuc i ligno
pendentes se vidisse testati sunt de
quibus multas et ipsi vidimus.
colore cinereu nigruq; hntes An-
seibus minus st. pedesq; hnt ut
amates s; nigros. De hns auibus
Jacobus achonens epus in orien-
tali historia no ab re dissimilem
dicit. Aut ei q; st arbores circa ma-
ritima sup ripas maris de qibus
hee volucres pcreant rostris in-
fixis arboribus dempedentes. p;
q; at maturitate tep; aduenit
ex arboribus statim dndut et p in-
crementa proficetes sicut alie vo-
lucres volae incipiunt. nisi cito aqs
didentes inuenerit viue no pos-
sunt. Na in aquis nutrimentu eaz et
vite. hucusq; **Jacobus**. Notandu
at de hns auibus e. q; no in summita-
te ramoz s; i arborz corticib; et sti-
pitibus pendet Crescit at humore
arboris et rois infusione quoad
usq; plumas hntes et robur vite
corticibus abrupant Et hoc qd
de hns auibus certu est. q; i mo-
orbe circa germania. neq; p cor-
tu generat. neq; p cortu genera-
sz nec eaz cortu apud nos ullus
hoim vidit. Viuunt herbis et gmi-
nibus sicut anseres. potu uo dif-
ferre sicut comedentes nullatenus

possunt haz auium caribus i qdrage-
sima no nulli xpiani circa ptes
ubi auium copia e. ut solebat etia
ma etate **S; Innocentius** papa tui
in gnali latranensi consilio ampli
hoc fieri uetuit **De Caladris**

Caladris ut dicit **Jacobus** et **Ysi-
dorus**. Aues est tota alba. hq;
ps interior femois caliginem aufert.
ab oculis. Naturam uo caladris tal
e. ut si ad infirmu hoim aliquo-
ties adducat. vtru infirmus mori
aut viue debeat certos reddit
astantes. Si em infirmus despiciat fa-
ciem et oculos auertit. signu est
moris. Si at oculos no auertat si-
gnu e vite. Na attendit in faciem
eius et oes infinitates egron int
se colligit et uolat i aere ibiq; co-
burit infirmitates et dispoit illas
et statim sanat infirmus Has uero
aues reges antiqui in atris re-
cludebant regalib; Has aues alex-
ander fert inuenisse in pside De hns
igit auibus et de hns similit. qd b;is
brandanus in quadam excelsa et pulch-
rima arboe inuenit. quaz vna ei
respondit q; essent spūs pnam sua
in speciebus volucru ibide facien-
tes. vtz veru sit an impossibile pna
lora iudicandu reliqm; **De Cyma**
Cymamologos. **mologos**
ut dicit **Solinus** Aues est in ara-
bia q; in altissimis arboribus textit
nidu. spitu et angustu introitu ut
d; **Solinus**. Ex frondibus cymamomoz
Ad auis nidu tu facile no possit at-
te pte ramoz altitudiez et fragilita-
te accole illi; tre pnosas cymamo-
moz ggeries iaculis plubans dei

nūt Auis her maior e passe colois
relesthis cū cūmūtare distincta vi
ta eius ē ex piscibus **De Cynnis**

Cynnis auis ē q̄ greci olerē
appellāt. Olor at̄ dicit̄ ē ab eo
q̄ sic tonis plumis albus nullus
ei meminit cignū nigrū Olor et̄
greci totū d̄ latine Cignū a canē
do ē appellatū eo q̄ carminis dul
cedinē modulās vorabus fundit s̄
at̄ suauit̄ cū canē dicit̄ q̄ longum
collū et inflexū habz. et necē ē eluc
tante voce plongū. et fluctuosum
iter varias reddē modulationes
fuerūt ī p̄bozeis ptibus panēab̄
tytharedis olozes pluimos aduo
laē apteq̄ ad mo^m rōanē. **Jacobus**
Cignus plumas h̄z albas s̄ carnes
nigras. Naturalit̄ p̄it̄ mortē suā
in cantu lenit̄ et iubilatiōis moi
turus Olozes q̄n̄ migraturi sūt
ad aliū locū pabuli grā congregati
rōmēt̄ tali ordie. natandi ut rostra
to impetu ferant̄ quo facilis fin
dant aem q̄ si fronte impelleret
A tergo sensim dilatāt se. et tunc
porrigit̄ agmen. Colla imponūt
p̄redentib̄. fesso duce tergo recipiūt
Tempe quo coeūt blandiūt̄ sibi iui
cē mas et feiā. et capita alternat̄
suis collis inflectūt. q̄ amplexan
di grā. Nec mora ubi coierūt. mas
q̄stus lesionis in femina fugit ab
ea. At illa impanēs fugientē in
sequit̄. Sz ne q̄p̄ rancor pseuerat
in longū. s̄ lesione cessante panfi
cant̄. et aīd a p̄secutioē masculi res
sās post vitū frequētī motu. caude
et rostra aquis se immergēs p̄rushi
tat ut d̄ **experimentator** Cignus for

titudinē suā h̄z in alis Instante mor
te pēnam in cerebro figit et sic dul
citer canit. Coleite ap̄plexionis est
et iō uacundū. cū vno pede natat
et cū alio se regit veli mō. paz co
medit s̄m magnitudiez corpis
sui Dentes h̄z minutissios ī rostro
vñ abos inadit sup aq̄s nidifant.
in pullis educandis Auis aeris s̄m
panēs vt d̄ martij uō nec libenter
volat Sz in stagnis requiescē dele
ctatur In capite pauss̄ facile mot̄
tur qui tñ multas alas p̄t sustine
lesiones. **De Caristris**

Caristris ut dicit **Solinus**. Aues
s̄t que impune flāmas iuolat
ita nisi nec plume nec carnes ear̄
ignū flāmis aliquatenū cedant.

Cironie ut dicit. **De Cironijs**
Sidorus Aues s̄t cyneri coloris
Diant̄ ei ut solinus dicit A sono quo
trepitāt q̄ oris potius q̄ vons est.
Trepitāt at̄ quadruplia de causā p̄
aductū compais et hoc ī ḡntula
tione. propt̄ supuolantes aues et h̄
ī timoē. propt̄ itā. et hoc ī defensi
one. p̄t̄ victoriā sicut gallus et hoc
ī elatione Cironia edit oua. l̄ edu
cat pullas s̄m egestatē. l̄ sufficien
tiam alimētā Si copia fuerit plu
res. Si egestas in cibo fuerit pau
cos nō min⁹ tñ quā tres nisi forte
aliqd̄ ex edinis ouis perieit Cironia
videns aurā graue aut grandi
nē iminentē. bruta enī sagittora
s̄t ī discernendis autax̄ euentib̄
extensis alis et ore ad aurā v̄so
se collocat sup pullos et pro h̄is
plexūq̄ p̄uila sustinet. Dū maia
t̄nseūt cornues duces ear̄ ex̄itum

No
ficedūt Ambrosius dicit et magni
basiliq. orientis partibus eas inue
hi et sicut grues p[er]fusa sub agmine
et cornices iuuare eas et p[er]turbel
la cont[ra] aduersas aues. qd[am] aptum
est in hoc q[ui] sanguinolente vulnei
bus reuerse s[un]t ad loca solita. honor
hinc serpentū exino tanta ē in res
salia ut capitale fuerit occidisse ti
tonia. sicut l[icet] hominadam ut p[er]dit
plumq. Maxima ē illis aum fetus
affectio. adeo ut dū nidos p[er]pensa
fouēt assiduo acubitu plumas
exuunt. si et pullis nō minus exi
mia pietas erga m[atr]es. Na q[ui]tū
q[ui]s m[atr]es impenderūt fenibus
educandis tanto t[em]p[or]e et ip[s]a a pull
aluntur. Vn[de] et pia auis d[icitur]. Nidos
suos a[n]no repetit. Vbiq[ue] uō solitos
nidos repetit nōlūt ad instar deser
te quētis desertā sibi mansionem
vulgus nesciūt estimant. Vider[et]
ciconia caput h[er]e valde reumantū
eo q[ui] v[er]stro ei[us] fere continue aqua
distillat et hoc hyeme magis. Hoc
auis gen[us] multasire insidiantur
serpentib[us] et l[icet] comedat eos et a
lia venenata. tū sicut adelus dicit
nō morit[ur]. Busones uō nisi i[n] magna
fame comedit. et i[n] hoc nōt[ur] nāle
malū busonis Cont[ra] venenata vē
triciā ciconie remediū ē ut d[icitur] pli
ni[us]. Tindūt unū e fenibus suis do
mino loca sub quo fenficiūt pluma
tū q[ui] tributū deicit. S[ed] forte magi
causa test[is] rediūt nutriendi. Cuo
nā se loco referūt. l[icet] quo veniant
adhuc inq[ui]tū est. Abitur. in certo
loco ut dicit Solinus congregantur
ita ut nulla sui gn[us] relinquantur

nisi captiua In asia camp[us] ē ubi cō
gregate gregate gregate. camp[us] que
nouissime aduenit dilacerat atq[ue]
recedūt ita. Nec dubia fides ē casti
tatis sentatrites esse. ciconias. sed usq[ue]
cōiugij seruac[ie] iuuicē Ad euidentiā
huius. et si nō certū. quiddā t[em]p[or]e me
morabile vulgus edonit. Ferūt ho
minē quēdā sagnas ingenij i emi
nentiori loco domus sue ut q[ui]suetu
dine h[ab]it ciconium. pax diuicius ha
bitasse. Amidit at[er] ut recedente ad
pastū mare. al[ter] mas supueniens
feminā eius. adulterina g[ra]mione
pollueret. Nec mora recedente adul
terio. statū adulterā i fontē emin[us] se
mergebat puigabant[ur] se p[er] aquā
Cūq[ue] reuēret a pastu compar fē
ne. nō adūtebat i coniuge felus a
dulterij aque lauamento deletū
Sic deluso sepius maē. d[omi]n[us] habita
tionis illi[us] factū frequent[er] adūit
venit[ur] die quadā cū p[er] adulterū.
s[un]t q[ui]suetudine adulterā niteret fon
te lauari. ut eā d[omi]n[us] habitationis
atreret a fonte Nec mora masailus
eius a pastu rediēs i femina sua se
lus adulterij dephendit. ad horāq[ue]
dissimulās abiit. et reuersus s[un]t dā
die maximā ciconiar[um] multitudie
scū aduxit Que sole aggressē adul
terā crudeli morte miserā lamiatū
Si igit[ur] in aeterna. que aqua simplex
hor potuit. quid aqua baptismi cū
v[er]tute v[er]bo[rum] enam i hoīe poterit in
finitis fenib[us] sordidato. et hoc ide
contritiōis lacrima p[er]t. **De choretib[us]**
Choretas Auis ē s[un]t plumū Auis
p[er]petuas Coruus uō vice redduci

illi semp no desinit aduersari In
 hys ergo odns ptinanti existentes
 insidias sibi inuice no desinit me
 ditari Cum ergo nox tetra tuctis aia
 libus quiete sub silentio dedit oport
 tunā illi nec tūc quide sibi inuice
 note desinit. sed egressi nidis oua
 sua alenati cupidus exirentes si
 inuenerit rapiūt. pullis etiā suis
 idem faciūt et multis alijs modis
 quibus se crudeles aues infestant.

Alaudus auis. De Calandru
 est pua. Alaude ppe filis ut d
 liber rerū. her colore fuscū ē et plu
 mus despecta. s̄ min vocis modu
 latione audientes se lenfiant. vnde
 fit ut ab hoibus capta ex gustulis
 includat. S; illa calamitatis sue
 oblitā et captiuitis. vix vnā hora
 diei sine cantu p̄terit. ymo videt
 q̄ delicias sibi. reputet talit̄ esse m
 ptuā ut nō inuendat alibi. nec enī
 am tibi sollicita ē nec vīte p̄inis. s̄
 vnū sibi necessariū gaudet sp̄nciat
 cantibus et in diuersis auiū vocib;
 horis omnibus exantari. Imutat
 erū oīm voces. nec iudicāe posses
 si nō vidēs aue p̄m̄ vocē esse ca
 landris aut illi imutatur. **Et in hoc**

Et in hoc signat̄ sp̄nciat̄ cōtēplā
 tiū gaudū etiā in vita p̄nti cum
 vix et mro memores exilij p̄re dil
 cedine dei s̄m̄ aplm̄. Cōsūfādoez
 iam in celis habere vident̄. **De**

Coruus ut dicit **psidorij. Coruo**
 Auis ē nigro colore. A sono vo
 cis ita dicitur. Nichil ei sonae nouit
 nisi. ans. ans. femina cubat oua
 et masculū fert ei cibū vt d̄ **Aug^{na}**
 Coruus pullos ouis eductos non

pasat donec suos apprehendēs plu
 mus nigrescē vidit Septē itaq; die
 bus sine ulla tibi alimonia manē
 ferunt̄ Septimo uō die nigrescūt
 Corui nō nullos ex pullis nidis eie
 cerūt tedio nutriendi. **Regnate ty**
berio ex altissima turri pullus cor
 ui in sūnam apposita deuolauit
 Qui amendat9 officine dno manū
 sermoī assue frās. oibus matutis
 horis euolans vsus tyberū inde
 gmanuētū et drusium cesares noīā
 tim mox triseunte romanū populū
 salutauit Qui ad officinā vna diez
 rediens a quodā stimulante inuidia
 occisus ē. Nec mora ut auditiū in fo
 ro ē. doluit p̄tē. et occisore illi9 pro
 vindicta occiso. oīs ystia rōni p̄ti
 corui exequias celebrauit. adeo ma
 gnas ut vnus e p̄ncipib; mortuus
 videtur De coruis q̄ p̄tū ē ut si
 aquā in aliquo profundo loco rep
 issent ubi colli breuitate obstante
 p̄tingē minime potuissent illico
 aggregare lapillos in aqua q̄ ad
 usq; adeo ascendat aq̄ ut eā rostro
 possit attingē et concupito lance sa
 tiari. Corui at solstiaū generāt.
 Egredrūt sexaginta diebus. siti max
 ime. Viuit at annos pluimos. et
 sic oē coruinū genus. Ore parē et
 gape dicit̄ Corui ḡmudi dicit̄
 fieri. si eos coruinū ouū edē ḡtigit
 vt d̄ experimentator. **femine** quoz
 dam coruoz cubant oua sole et
 mares dant eis esmas Nūq; coruus
 pullificat duos pullos tñ sed plu
 res Coruus damosus ē. et diuisas for
 mat voces s; **lym̄** sicut **fulgennij**
 dicit. Volando coeunt aliqui Cor

Resistit

hō

hō

uis comedit oua bubonis de die. et
bubo corui oua de nocte. Coruus at
fortior e de die. bubo de nocte. Est qd
dam coruinu gen⁹ i oriente qd pu
gnat cu azino et tauro. Illis ei fugi
entib⁹ coruus sup eos volat et impi
git se cu impetu i oculis eor. et cu
potuit ferit rostro fugiente i ocu
los. et sic teas eos reddit iuniles
dnus suis et p qseques occisi et de
coriati cadauea effiaut volanti
bus. **Sicut** impba auis fortia aia
lia vicit. et impba mulier fortes
vivos deicit. Coruus naliit vulpe
diligat. et id iuuat eu cont auem
q achilon dicit. Achilos at iunior
est corui. **De Cornibus**

Qornices ut dicit **plinius** eiusde
st ignis. Corripuit morbo etia
i solsticio ut dicit **serapion**. Cor
nices aues nobiles ipugnāt qd hostes
suos. et hoc frept in malu. Cu enim
aves nobiles multu ipugnāibus
denulerūt. tandem impaencia vici
lacerāt iporninas. hec sole iuxta
pulos volantes aliquadiu pasūt
quos comitatu sedulo psequūt. et
sollitit st. ne tenei forte deficiāt. Li
bū suggerūt. ac plini tempis nut
endi officia nō reliquūt. Distant go
hoies amae filios ex usu et pieta
te cornu. Cornix nuab⁹ libenter
vesatur. Cūqz aliqn nucas duricia
rostro vince neqt in altu volās
nuce int saxa semel iactat. itez
ac sepi⁹ donec quassatu possit p
fringe. Cornice incubate mas pa
sat. **De Cornica**

Qornica ut dicit **plinius** auis
e maxima i partibus orientis h

avis hz maria sit plumas in plui
mas nō hz fm magnitudiez corpis
sui. et hec causa. Cu ei ois auis ue
sica nō habeat. et supfluitas aq
quā bibit nō transit ad plumas
sed ut credit in pulmone que ipa
avis magnū hz. carnosu sangui
neū. et est similis pulmōi q est in
vacca. **De Cuculo**

Cuculus ut dicit **liber** rex. Auis e
impba. a sono vocis ita voca
tur. In cantando voce nō mutat. s
semp ead replicat. turturis fere
colorem hz. s nature distantiam.
Auis pigerrima e et loco instabi
lis. Ponit oua sua i nido alte i ge
neis auicula. demuz numero ouo
rū q in nido iucit alieno. ad nu
meru ouoz qppa ponit. videlicet
nedū auicula numero supflua oua
inueniat qsi aliena repudiet. fouet
ergo auicula decepta alieni gnis
ouū appositu et fetū eduat nec e
tam callida ut magnitudie fetum
discernat. a pullis forma minorib⁹
Itaqz ut **plinius** dicit. Dū cucul⁹ cu
reliquis pullis adhuc i nido sedeb
iualidus e. pripit cu auiditate
naturali ceteris pullis abos atqz hac
sacietate pinguescit et fit nitidior
pateis. In elegancia gusa nutrix
gaudet e forma imit se ipsam
tale pepisse. **Sic** Omnes pullos
suos yppatione illi⁹ dapnat. Absu
miz seipam s admiratione illius
patit. et hec illi merces. Ignoras
ignorantia reppit. Nam ubi auic
lu putata m⁹ eduxit. et ad robur
nutricit euolandi. auiculus versa
vite i nutrice exungit et pmit in se

no

quentē Cuius hīeme plumaz ue-
 stibus spoliari dicit. mirat vel la-
 tabulū terre l' arborz g'auitates i-
 bigz estate congeit quo uiuit hīeme
Refert quiddā plum no asserendo
 s' potius impbādo opimones falsas
 gentiliū. Aliud ē inqt de cuculo mi-
 raculū quo q's loco p'mū audiat cu-
 culū si dexter pes circūscribat a-
 uestigio idqz effodiatur nō g'igni
 pulices ubiqz sp'gatur. Psidori
 refert de cuculo s' valde ambigū
 h' inqt veniendi tempus h'nt mil-
 uoz scapulis suscepti p'p' breues et
 puos volatus ne p' longa aeris
 spacia fatigati desinat hoz salue
 gradas g'ignūt. **De Coreduo**

Coredulus. Aus ē ut dicit Psido-
rus q'cor edens d'ca Carne enī
 et p'da uiuēs. corde marie inhiat
 facari. sp'm utiqz d'nī signās qui
 p' sapientie fidelem aiām amonet
 dicens. Prebe michi cor tuū fili. Su-
p quo Augu Tantū enī emut ut
 solus posside debeat. **De Colūba**

Columba ut d' Aug Aus est
 mansueta. rostro nō laceat
 sine felle ē. ut beda dicit. t'n Ar
 dicit q' fel h'z s' nō eo loco quo cetera
 aīalia. nā in intestino illud h'z. Sol-
uē g'o contrietas bede qui dicit qd'
 fel nō h'z p' hoc ut subaudiat nō eo
 loco. quo cetera aīalia. Osculo amo-
 rem conat. gregatim incedit.
 nulli noceat. mortuano nō uiuit.
 Puro grano pasatur. gemitum
 pro cantu h'z. pullos alienos nu-
 trit Colūba x viabus visum re-
 cupat In alio nidificat. ut dicit
Jacobus et beda ubi mala bestia

nō p't attingē Tua ergo querisano oai-
 ma fidelis in celis sit. Sup aq's libēti9
 requiesat ut et sic stringat ut et ve-
 encis accipitis umbrā p'p'inat i-
 aq'us. Deaus ergo vir qui in sapiā
 scripture morabit. et in sensu cogita-
 bit circūsp'ctionē dei. cibabit enī
 pane vite et intellāus et aqua sapi-
 entie salutis potabit. Est arbor q'
 dā orientis ut dicit Psidorus q' grece
 pedixon dicit. latine uō arm dexte-
 ram. fructus h'z arbois dulcis est
 quo columbe mirifice delectant
 Umbra uō et ramis e' protegūt
 Est at in ipis p'ib' quoddā draconū
 genus qd' ipis colūbis insidiatur
 Ipē at draco. naturalit' ipsam ar-
 borem p'horrescit. Adeo ut umbra
 illi9 formidet attingi. Sedentib'9
 ergo colūbis i' arboe paul' insidiat
 draco et respiciat si ulla eaz arboe
 deserat. et sibi p'da fiat. Si at fuit
 umbra p're sinistra. dexterā draco pe-
 tit. si dextera. sinistra. Dracones
 intellige demones. columbas aiās
 fideles. Pedixon cruce d'nī. cui9
 circa dexterā mat' e'9. Umbra ar-
 boris signū cruas. Palumba
 ē genus colūbarz q' amisso corpo-
 rali consorte solitaria incedit. nec
 q'p' viride ad requiescendū petit
 nec corpalem copulā ul' requirit
Jacob9 Trans mare versus orien-
 tem colūbe s' q' nūnoz fungentes
 officio. litteras d'noz suoz sub alis
 deportāt tempe modico multa spa-
 cia t'm'z t'nscurtes. Sūt at valde
 necessariē. maxie q'n p' tras iūni-
 corz alij nūc'z t'nsire non audent
Ar. Columbe maxime pudicē

no

finm

no

no

no

no

st nec adulteria norit. fidem no vi
olant ut dicit plinius comunem a
manu domū. et nisi celebs et casta
aut vidua sit. domū no relinquūt
**Certū ē at qd aliq colūbe st. que ma
sculos no nouerūt. Alie uō que ha
bicos pmo ac pditos vidue remā
serūt. Tales at gmunē vitāt domū
eaz colūbarū qd iugis copulant
ne verent inquietatōibz masculo
loz fugiūtqz et imparieminis ha
bitant. Impiosos mares femine.
subinde etiam iugos ferūt. Ope
suspectio ē adulterij. Tūc plenum
querela guttur. seu iugis iusto iugis
hox in satisfactione. osculano et
arma venere preces crebrisqz pedū
orbibz adulatione. Colūba domesti
ca semp ad augmentū iudi portat
quonēs a nido descendit. Amor
utruqz sobolis equalis sepe pul
lis p̄falsiore m̄tū collectā gut
ture in ora expuūt parentes tē
pestiuitatē cibo p̄parantes. Co
lumbē pullos suos eduat binos
semp pariūt p̄us mare. post
triduum uō feminā. Incubant
ambo vicissim. Incubat femina
post meridie usqz i matutinū
tercio at tempe mas. Octauode
cimo die. excludūt ut d̄ **expuūt
tator.** Columba p̄mū penetrat
restā et post illam diuidit. Colūbe
aliquē errantē colubā cū inuene
runt aggregant sibi. Comedūt
lapillos p̄t stomachi temperan
tiam calidissime enī nature st.
**Elevatis p̄enis pugnāt. fumum
h̄z ardentem nimis que quidē ni
do erit et pullos suos docet erit****

**Sanguis colūbe et hyrindinis et
turturis de sub dextra ala acceptus
oculo impositus medet. Est et an
tus et h̄z potentia dissoluendi. In
pillos plūmz inueniūt oua. et dū
alij euolat. alij erūpūt. Ipi demū
pulli trimenses fertificant. Si mas
no sit femine eque salūt. pariūtqz
oua. sed ex h̄z nil gignit. Mas
adultos pullos nido erit s̄ anqz
erit cū ip̄s tot. Colūba valde g
uatur in p̄ti ouoz qd si tardaueit
parere amare pauit. Colūbe h̄t
p̄mū in aues. Non enī eleuat a
put qn̄ potant quousqz eis suffia
at. Columbe ac turtures xv̄ anis
viuūt. Duo st̄ ḡm̄ accipitrū quoz
vniū gen̄ neqz sedendo caput s̄
in aere volitantes. Aliud uō ge
nus ē. accipitrū. qd aues no caput
nisi in terra sedentes. Qd̄ n̄ alie
scentes colūbe discernūt in ḡm̄
accipitrū. et sedendo l̄ fugiendo vi
tant eoz insidias s̄ qd sedendo l̄
volando se ab illis capiendas fa
ciunt. Columbarū pulli meliores et
saniores in vere et in autūpno qd
temporibz alijs. et hoc quia h̄z
tempoibz ḡm̄o maxie viuunt.
**Plinius auctor ē qd columbe carnes
recentes atqz hyrindinū simul
concepte cont̄ serpentes valēt
Propū est columbarū. In recentis
aues collū n̄ biberint no resupi
nare. Iatqz bibē gutture more
iumentoz. Verū colūbis test quidā
glorie intell̄is ut videt. p̄ ali
qn̄ secum sola sedens secreto colo
res suos circa collū varietate di
sp̄sionis mutata consideris a plau****

su alaz et rostro sultat plumencilas
et in regimen volatus cultusq; rōp
tious plumas pennasq; disponit
Nō videns insus soluto volatu in
multū velociōres. fraude lato spe
culatur oculis et gaudentē in ipā
gloria rapit. **De Carthate**

Carthates ut dicitur **Avus** ē q̄
manet iuxta mare et ē minor
q̄ntitate accipit. **Avus** submer
git ī aqua et manet ibi aūq̄ reu
peret spūm in aere tm̄ q̄m̄
homo ambulāc potuit p̄ viam
vniū miliaris. **Ero** vtiā illi qui
aliqui delictis l' diuitis absorbet
salte p̄ tempus ad celestia respi
raret et nū p̄p̄ta optaret pennas
auolationis in requiem deserti.

Cornix **De Cornice**
ur dicitur **liber rex** **Avus** ē q̄
vulgarit̄ quisaulā dicitur. **A** gre
nis nō origina vocatur eo q̄ huius
aves p̄mo sūt vise in origina in
sula. **Dicit** etiā origometra q̄si
gregem duces **Solu** ad ueniendi
hnt̄ tempa. estate depulsa. nū mā
ria trāsire hnt̄ autē impetū dif
ferūt et metu spaci longioris
vires suas nutriūt tarditate **Au**
stro nūq̄ exeūt metuētes flatū
leuiōres. **plimū** aquilonib' se re
dūt ut corpa aliquātilū p̄gna
atq; iō tardiora facili' p̄uehant
facilior simoz ac vehemētiōr sp̄s.
Beati ergo paupes spū q̄ gmitūt
leuissimo austri spū ut mare
r̄ mundū trāsēt. **Sed** infelices
illi sūt qui carnis et mūdi sacra
na p̄gnaati aquilonis flatib'
se credūt et p̄p̄ta. **Et** proptē s̄m̄

pheta Job dicit in bonis dies si
os in p̄cto ad inferna descēdūt
Pinde trāsire coēt caruati. **De**
inde conglobate uelēmentē p̄pe
rant. quaz festinatio pleūq; exi
tū portat nauigantib'. **A**ndit
at in noctib' ut vela incidant
et p̄ponderatis finibus alues ver
gant. **Hij** quosdam signāt qui hnt̄
zelū s̄ nō s̄m̄ scientiā. cū austeita
te nimia p̄cedē volūt. et id pleūq;
exitū sūt infimozib'. **Has** igr̄
approximantes terre. hoc ē portū
maris speculati accipites rapūt
Ac propterea opa ē vniūsis ut sol
liatent externi geneis dure p̄ q̄
frustrent p̄ma discrimina. **Hnt̄**
enī duces coruices. **Memor** ergo
sis fidelis aīa q̄ dōm sit a p̄ncipio
mundi inuico humani geneis
s̄ insidiabēis calaneo ei'. **hoc** est
fini ubi q̄ ad portū salutis l' exitū
venire h'. **Attende** gō qd sequitur
et ipā contēt caput ei'. **hoc** ē dya
boli. et dicit caput e' suggestio
tēptationis e' q̄ ḡuissima et p̄iu
losissima ē in morte hoīs. **Ibi** ergo
tu aīa fidelis contēt caput illius
et hoc purgato spū p̄ contritionem
et reuelata spe in pietate diuine
miē. **Sic** ergo sollicites duce l' pon'
duces tuos. angelos scōs. ut te prote
gant ab infestatione crudelis ac
ripteris dyaboli. **Cornix** nū ge
nus int̄ aves rarissimas hnt̄ fe
minas. **In** gnē at p̄sāū pectines
etiā rarissimas hnt̄. **In** hoīm nō
gnē pauiores et m̄riores mascul'
masculi quā femine. et h' ratio
quia hoīm nā indiscretis t̄p̄ibus

No

No

No

ad coitū prona. In uespe frequenti
us et p̄m̄is horis noctis cū mulier
bus coeūt. tūc s̄q̄ q̄l̄ corpa ex fumo
sitatib⁹ ciboꝝ adhuc repleta. et sp̄s
nūdū p̄ sop̄nū purgati s̄t. qd̄ si t̄
concipit fetus infirmiorē sexum
femineū suscipit. **H**i aut̄ qui auro
ra dū hora sanguis ē. et corpa sp̄s
p̄ euaporationē fumoꝝ purgati s̄t
masculinū sexum in conceptione
frequenti⁹ sortiūt. **H**ec sola auis
cū hoīe mē oīa t̄re aūantia adu
cū morbuū patit. **C**ibos h̄z gr̄at̄
simos semina venenosoz quas
ob causas eas dāpnauerūt pru
dentū mense. **L**iber h̄r̄andaz
d̄t qd̄ oculi eius soluti cū aq̄ modica
in vase vitreo p̄ vij dies et postea
addi par̄ olei. inde unguas lia
nū et in lucerna accendas q̄m
ponas int̄ sedentes videbūt se
mutuo q̄ igneos. **De Carduele**
Carduelis Auis ē p̄ua. nome
h̄ns ex hoc ut dicit **P**sidory
q̄ pascat̄ i carduus. et mirum
in modū q̄ hec auicula acutis
spinaz cardui aculeis nutrit̄.
Hec auis nigro t̄roceq̄ i corpe
ac rubro colore in capite venusta.
De hac vulgo d̄t qd̄ argustulo clau
sa aquam suppositā. ab imo per
filū vasculo suspensō ad se i rostro
trahat. pediq̄ filo interdū supposi
to tū attingit vasculū sitim potu
sedat et hoc quidē nē miraculū ē
que p̄ue auicula cardueli tale
astunā dedit quā nec boui nec
azino magnis aīalib⁹ voluit
im̄p̄ri. **De Crochyle q̄ et rex Auiū d̄t**
Crochyles ut dicit plini⁹ Auis

est quā in ytalīa rege auiū d̄m̄i⁹
Auis quidē oīm auiū minima sed
ut dicit plini⁹ quāto minor corpe
tanto velocitatis minor. **E**st aut̄ aīo
sitate tam magna ut cont̄ aquilā
regina auiū audeat at̄tēptare co
natus. **P**ullis secunda ē q̄ppe que
plūmos vno fetu educat. arane
is vestit. hoīes deludit. ut aui
pp̄inqua quasi manu capiendā
se optuleit. casso hoīs conatu atq̄
labore p̄fugit imparata. **H**ymene
vno antro l̄specu multa numero
condunt̄ ut calor q̄ i minimis
corpibus p̄uus ē. augmentetur
ad calore conferente turba. **De**

Dromedice Aues. **D**romedice
sūt q̄ ad dromede rege. ut dicit
Solin⁹ ita vocant̄. quos greci he
rodios appellāt. **M**agnitudo ill̄
ut agni color candidus et ignei
oculi. et ora dentata. gregatū volāt.
p̄ma in ordine gregem ducit. postei
or vero agmen cogit. **H**ec enā in me
diantib⁹ disciplina. i rostris suis ta
uant lapides r̄ipū gr̄a m̄doꝝ. **D**em̄
surtulis inuersū l̄ surtū suppositis
inuitantur tecta aram̄. tecta ap
parū et ne forte casam auferāt ven
t̄p̄mūt ipsam pulueris materia
quā agesserūt cū m̄dos cauerēt. **A**d
plagas reli metūt. exiūs l̄ ingres
sus. **A**dditus uō q̄ ad pastū ducit
versus orientē destinat. **C**ui exapit
reuerentes solis patet occasu. **C**ū
lacrimosis voribus dolent. l̄ sui mu
tationē l̄ sui regis interitū p̄nū
ciando signāt. **Solin⁹** et **Iacobus**
Si greci accesserit ad eos ipsi ut di
blandiūt. **A**lias aut̄ nationes mor

De Dariatha

Dariatha ut dicitur **De Dariatha**
Avis orietalis e. pedibus nigris. pectore. rostro et alis in rependo utens. vni eaz gen⁹ qd no apparet n p⁹ pluuiam qe in ulno estatis et i hor tpe apparet. Audifant et pullos fiant et cu pullos nutrit ad volatu et impares effereit stati emont. et reliquit filios vite et mortis sue imitatores sed tempe postu mori tuos. **De Egypto**

Egyptia ut dicitur **De Egypto**
Avis minima q cu azmo immitas h⁹ spinens etia se scalpendi ca asinus atteres. nudos ei⁹ dissipat. Ad adeo pauet avis. et voce rugientis audita. mox nudo exiliat et pulli ei⁹ inde madat mecu. sed illa aliqn se vindicat. Na aduo lans ultra ei⁹ rostro auat. nec desistit. q⁹uis ille diffugiat. **De he**

Rodius qui et gyrfale. **rodio**
ut glosa sup leuiticu dicit in loco ubi aves imude phibent^r vel gyrfale d^r ut dicit **lib rex** Avis e int oes aves nobiles nobilissia Coloe ceruleo e. et i maria in pte corpis ad albu coloe declinat p ter i pectoe et alis ubi celestem coloe euidenti⁹ imitatur. Her avis adeo fortis et magna e ut d^r glosa sup leuiticu ut ipam aquilam q fortissima avis e deuinat et rapiat. **lib rex**. Tanta at aiosi tate pollet. ut cu qngz grues uel alias quaslibz aves in nere uolantes fuerit dimissus no desistit a pseruioe auu. donec oes qungz vna p⁹ alia ad tm demat.

Est at annis ad hoc doctus q defig volante herodio i aere et deueniente aues ad tinn. Aues. Deiectas suffocat. et occidit. Carnes crudas et seruatis ut d^r **expimentator** no comedit sed reuertes i altum ascendit et cu impetu descendedo predā deint. In volando ad pda pedes pectori iungit et sic pda ferit. Si no capit pda pmo impetu. in alu conscendit et p idignoe vna d^r clamatuū redit. Cu videt pda excu tiens se aumat. et si apm sic ad capi endu discernit. Quoddā gen⁹ gir falcoz e qd sacru cognominatur. et h⁹ validiores st. h⁹ic at coloe fuscū.

De fenice

Hur dicitur solim⁹. et **Jacob** **psido**
rus et **ambrosi** sine pare in orbe p eme. trecentoz et quadringta a noz sola deges. Aquile e magnitudinis et capite honorato ut pauo tristatis fauab⁹ atra collu coloe aureo purpureus. cauda h⁹ cerulei colois in qua rosee penne inestribut^r vaietate mirifica. Cuq; etatis puida gveste cepeit i altissimus orientis ptibus i arboe pulchrima sup fonte amenissimu posita almē q⁹ nidu struit ex thure et mirra et cyname mus et aromatis p⁹nois. tuc feruidos solis orbes alax agnitione i se conatns. sup struem ruit et sol ardoe accensis aromatis. ipa p⁹ accensa gburit. Inde p⁹ pauos gburionis sue dies. vms ex ipō feminas cinere procreatus infra breue tepus induit alax tenuigia et tuc i a ue p⁹stina matre pfectissime refort^r **psidorus** d^r heliopolu ciuitate egypti

mense adar r apulis ingressi fuis-
se autē fenice oncentis utrisq; alis
diuisis arborib; et abscondisse strue
sermētor; q; querto fuerāt i sacrificiū
a sacerdote dñi. seq; sup strue inē
arōta q; in alis suis detulerāt cōbus-
fisse. **Prima** at die p; die gubstionis
ueniēs sardos iueit gubstia ligna
q; posuerāt sup arā et struētis tne-
rē vniculū inueit modinū suauis-
simo odoe fragrantē. **Secūda** at die v-
niculū i auē fortā iuentū ē. Terna
at die i statu suo integm atq; p-
fectissimā. sardoti valesanes euola-
uit. **Haymo** Proim notandū. hanc
ciuitatē heliopolē r ciuitatē solis cō-
structā fuisse an aduentū saluato-
ris i tēra egypti. et i ea ad similitu-
diēm templi ierosolimitanū i ho-
noe sumi dei tēplū q;structū ab
onra filio ei; onye qui i libro ma-
thabeoz legit; iussu s; tholomei
regis egypti s; vaticinū **ysaie**.
Et erit alme dñi i tēra egypti in
hac ciuitate ut **haymo** dicit. **Bea-
ta maria** dei genitrix fugiēs a
facie herodis cū filio suo et **ioseph**
viro suo frequētius conuersabat.

De fenice moralit

Fenice ambie aues ē sine pa-
re viues trecentis ānis et
quadraginta. **Quam** sigt sumū qua
simplr i fide scē tūgatis. et stabi-
litate q;tuor cardinaliū vtutū.
Prudentia **Temperantia**. **Iusticia**
fortitudie vitā ducat. In magni-
tudie aq;lina. scē q;teplatiois ardu-
itas designat. In pulchritudie
capitis. mentis mūdicia. In tri-
stans fauab; gemitū. In orōne af-

fectus saluus. s; p;e l' aliene. In col-
lo aureo. s;pei triquillitas q; ex mi-
tate procedit. In postrema pte
purpurea. xpi. In mortalitate car-
nis. adimpletio passionis. **De fu-**

Filicū ut dicit **ysidors**. **lucā**
Auis ē cuiusdam leporinā sapit
carne cura stagna habitās. flu-
dū h; i medio aque. l' i petris q;ō
aqua arōdat. **Marino** delocatur
p;fundo. nūdū tēpestatē senserit fu-
griēs in p;fundo ludit. hoc volan-
le intelligibile et prudētissimū
sup oīa volatilia dicit. In anda-
uerib; nō vesat. In nullis diuisis
locis amorat. l' oberat. s; in solo se-
loto quietū tenet usq; i finē vite sue
estam suā arm se colligit. Refert **Am-
brosiū**. de filicū q; pullos aq;le nūdū
deiectos reuerenda clemencia cū
suis pullos pascat et nutrit. **Raō**
nabilib; hoib; exemplū p;stās. q;nta
debeāt erga peregrinos et paupes
ac tribulatos pietate mouei.

Farator aues est. **firmiore**
ouentis ptes inhabitās. her-
aus procreandoz fetuū natura-
lit cupida. **Pannapat** temp; ve-
ris qd s; cetere aues solent inuicē
conceptus. vñ fit ut hēditas ad
quā i p;ncipio festinat in fine care-
at bñdictione. Qua ei que fuerāt an-
vernū temp; tūc s; cū adhuc fri-
gus ifestat. oīa. p; hyemē corrup-
iunt. nec fetuū effectū hñt. s; h;
remediū ad solamē. **Sequenti** ei
tpe calido iterato coit. et facit
oua et sic oua postēiora cōplent
et pullos faciūt. hoc cont; oēs
fere aues agrestes q; semel i an-

no coeunt et oua faciunt atq; pulli
fiunt. **De fenice l' fenice** **l' fenix**

Fenice quocumque est p[ro] illa q[ui]
p[ro]duxim[us] sanctor[um] ut dicit **q[ui]**
que ena licet corpe p[ro]ua sit firmi
tm magnifima. her et ut **q[ui]** in li
bro de animalib[us] testat[ur] bis i ano fe
tificat et pulli ei[us] ad debita vitu
et forma p[ro]ueiunt. et hoc q[ui]a debitam
tempus expectat estatis. nec tempus
p[ro]cipit ut fatator. et id digna
fructu fetus munere no frustratur.

Ficedula e auis. **De ficedula**

Fur dicit **psidori** a re nome h[uius].
ficus ei edit. et vinas et finis arbor
dulces. signatq; eos. q[ui] dulces cotempla
tionis fruis cupidius appetentes.
amaros fructus mortis p[ro]p[ri]a despici
unt. hos detestabiles describ[ens] mor
ses i deuteronomio dicit. vna eoz
vna fellis. et botrus amariissimus.
fel draconu[m] e. Etone uo sponsa i ca
tias cano[rum]. bonu[m] contem[pl]ationis fion
desideris dixit. Et fruis ei[us] gutturi
meo dulcis. **Sequitur de diuisis grib[us]**

**falconu[m] siue accipitru[m] et de firmi
tatis et medianis eaz. Et h[ic] scdm
Aq[ui]la et Symachu[m] et Theodoraon in
epla directa ad r[eg]e[m] Tholomeu[m] egypti**

Falconu[m] gria septē sicut dicit
Aquila et symachus et theo

donon qui utiq; scribunt tholomeo
regi egypti eplam i q[ui] ei[us] p[re]cepto im
ctauerit de auib[us] nobilib[us] quas di
cunt auaripares s[ed] qd iuente potuerit
i ueteru[m] scriptis scribit et eadem
epla de medianis dicitur auium
Que oia breuitatis ca[us]a p[er]pendio
so s[er]mone contraxim[us]. **l' falco
nu[m] octo s[er] gria. P[ri]mu[m] qd appella**

lanaru[m] e[st] duo s[er] gria. **Unu[m]** caput
et rostru[m] grossa h[ic]. pedes ut aqui
la qd cu[m] graui laboe habilantur
ad aucupandu[m] s[ed] habitant i m[er]o
l[oc]o anno egregiu[m] e[st] i uolatu Aliud
uo gen[us] lanary stature munois e[st]
et ab hoib[us] uile habe[re]. **Secundu[m]** ge[us]
falconu[m] p[er]gna d[icit] qd de facili habi
litatur volatu[m]. **Tertiu[m]** genus mo
tanu[m] d[icit] et ex hoc asperi[us] et subn[us] e[st]

Quatu[m] gen[us] e[st] pedibus et curib[us] acu
leu[m] v[er]u[m] et nome[m] accipit[er] e[st] ei. hoc p[ri]o
et 2o ano nobile. 3o uo ano vilissimu[m]
reputat[ur]. **Quintu[m]** uo gen[us] g[ra]tile et lo
gu i dispositioe e[st] et exersissimu[m] i vola
tu.

Sextu[m] gen[us] sup[er]uacu[m] d[icit] qd fe[st] hab[et]
silu[m]idme aq[ui]le. excepto eo q[ui] i pedib[us]
et alis et oculis gutturo assimilatur
falconi.

Septimu[m] gen[us] brutu[m] d[icit]
et istud oim[ne] auu[m] aucupantu[m] optim[us]
p[ro]cipit. u[er]u[m] auidat cora[m] eo au
cupari. nec aliaz auu[m] aliq[ui] ipa desig
volitante. audeat volu[m]e. **Istud** gen[us]
h[ic] pedes grossos acuta nodosa. vni
gues crudeles. aspectu[m] flameu[m]. oca
los tribiles. caput et pectus grossum
iuga alaz magna q[ui] et facillime ha
bilitant ad volatu[m]. et multu[m] et diu uo
lare possunt. Delicatisime pasci uolunt
et tm fere comedunt q[ui]ntu[m] aq[ui]le. et h[ic]
gen[us] volu[m]u[m] credim[us] qd sup[er]ius aeri
ophilon. vl' vulgair d[icit] aelion. totam
g[ra] natura[m] e[st] quere sup[er]ius in lra. At ca
pitulo de aeriophilon.

Octauu[m]
gen[us] e[st] illud qd herodis l' vulgairer
gryfalcus d[icit]. **Istud** gen[us] comunu[m] e[st]
aelionis et curi[us] her[odis] p[ro] moderata
tibi et vite. hui[us] naz plenu[m] quere
sup[er]ius in lra. **E.** in capitulo de heo
dio **Tertioli** n[un]c uolucru[m] aucupa

diu uolante possunt. Delicatisime pasci uolunt
et tm fere comedunt q[ui]ntu[m] aq[ui]le. et h[ic]
gen[us] volu[m]u[m] credim[us] qd sup[er]ius aeri
ophilon. vl' vulgair d[icit] aelion. totam
g[ra] natura[m] e[st] quere sup[er]ius in lra. At ca
pitulo de aeriophilon. **Octauu[m]**
gen[us] e[st] illud qd herodis l' vulgairer
gryfalcus d[icit]. **Istud** gen[us] comunu[m] e[st]
aelionis et curi[us] her[odis] p[ro] moderata
tibi et vite. hui[us] naz plenu[m] quere
sup[er]ius in lra. **E.** in capitulo de heo
dio **Tertioli** n[un]c uolucru[m] aucupa

tū sunt pro sexu in natura sua
 ad aucupandū promptissimi. et hī
 quoq; quāquā in grē falconū. **A**cu-
 pitrū quoq; quatuor grā sūt. **P**ri-
 mu genū est corpoē magnū domabile
 multū. oculis varijs plundis pede
 grosso. longis unguib;. hilari vul-
 tu delinose comedēs calidis auib;
 gaudēs. Oēs aues inuadit. nec aliq;
 timet. De isto. naturā totā sū descri-
 ptā querere sup; i. A. litterā de volucri-
 b; i. i. m. p. i. m. l. o. de accipitre. **S**ecū-
 ndū genus accipitris ē qd̄ alienū alterz die
 possunt. min; pmo grē. alas gros-
 sas hās sū q̄ntitatē corpis. pedes bre-
 ues et unguēs grossos. oculos mag;
 et obscurōs. Nō cito māsfuefat et ideo
 plurib; odiosum. Pmo dno domati-
 onis parū valet. 2o plus. 3o muta-
 et aucupat satis bñ. **T**ertū genus
 accipitris. **N**isus puus quidē spmū
 alioz. s; tñ uelox cito māsfuefat et
 delicate nutriti vult et leuē au-
 cupat. De niso querere i. fer. i. totā m;
 i. l. i. n. i. i. capto de niso. **Q**rtū genū
 frogelly dī que vulgariē muscū
 dīam. hic multo minor ē niso s;
 coloe q̄similis. sicut niso accipitri
 assimilāt in dispositione hī. coloez.
Auis ē q̄ cito māsfuefat. uelox ē ad
 volatū leuē aucupat et delicate
 nutriti vult. mutatioē 2o 3o op-
 timū fit. **De Infirmis et mediis**

Sicut nobiliū auū generib; **Auiū.**
 et naturis discussis. de moi-
 bus et mediis ear; deinceps
 differam; et ab infirmis capinis
 capiā. **S**i infirmas auib;
 acesat i. oculis. vngē illis oculos
 oleo oliue et hoc sepi;. **S**i albu-

go acesat i. oculo. puluē seminis fe-
 madi et lac calidū mulieis i. i. t. t.
 te. **S**i p̄ senectute obscuri fuerit
 accipe habile ferrū et coque eū
 et pone sup; nates ubi i. i. t. t. q̄
 ḡtur oculo. ad nates. **S**i clau-
 sas nates habueit. accipe pulue-
 rē pipis. et scifzage et i. i. i. i. e. i.
 i. naribus p̄ puā fistulā p̄ne et
 postea frimbis solo puluē scifza-
 gē palatū ei;. **S**i reuma i. capite
 habueit pone rutā iuxta nates
 et et arnē. quā comedit i. i. i. i.
 sicut rute. **I**te Allū obtusū ai vi-
 no. ei p̄ nates i. i. t. t. et i. loto ob-
 scuro resideat. et eū p̄ unū diem
 ieiunare p̄mitte. **S**i pupillam
 habueit accipe liguā ei; et ai
 puluē scifzage condito melle f-
 ca eam. Dabis ei butrū comedi-
 si dca nō valet. Puluis caulis
 deficiente ad idē valet. **S**i ul-
 modū clamosus fuerit. Accipe ve-
 spationē. et pip tritū i. i. t. t. pone
 et da ei comedē. **S**i ei alia aue ar-
 tepis ad idē nō obeit qm̄ minū
 clamat. ouam ē i. i. t. t. sepe. **S**i
 fastidiū hūeit. surices viuas ei da-
 ti facias. **S**imiliter et melleū i. i. p. i.
 mū natū aiq; videat. **S**i cibum
 frequēt euomit scamonē acci-
 pe. i. ponde q̄rte ptis obili et tñ
 dem ammi. et trinis istis aspte
 eoz puluē carnes porcinas pin-
 gues et da ai i. i. t. t. **S**i uō come-
 de nō p̄t. accipe albuginē oui et i
 eo pone dictū puluē. et ori ei; i. i. t.
Ite ad idem. si cibū ei. oua cruda
 et frunge. i. lac capnū postea facis
 et hoc totū decoqui et da ter ad so

medendū accipiri et sanabit. Si mu-
 tū pēnas incipit exire eū ab oī la-
 bore et abū ei in habundancia tri-
 bue. Quonēs ei esuriet tot fractūas
 hēbit ī pennis et in hoc secentū nē-
 notat. Valent illis glebe virides sub-
 strate pedibus solis calor nisi magnus
 estus ingruet. Si febres habuerit da
 ei succū artemesie ter l'quater et car-
 nes ī abū. Vel istud fac. Ligna ei h' b'ū
 dextera forat et ī medio apparebit ve-
 na et diligentissime minue illā. In eis
 crure quatuor vene sūt. vna ī anteriori
 pte. alterā inferi. alterā exteri. alterā
 posteri. Supr' unguē maiore. poteris
 ut scie si febricitat auis. Si ale depēdat
 Si impur demissū teneat. et tremat. et
 quasi frigus oñdit ī plumis. aut a-
 bū cū fastidio sumit. aut aude sumit
 et tū male iduat. Si valde sitit. Ac-
 ce puluerē caulis leuistici et comne-
 de aneto et feniculi et coque cū vino
 et ymistras coctar melle et colatu-
 ram da ei bibē. l' inice orū ei. l' vna
 die da ei carnem linitā melle. 2^a
 die carnē linitā oleo v'sqz frigidō.
 Si felle laborat puluerē floz salias
 speige sup abū ei. Si ale ei pepe-
 derit. accipe de sanguē et adipe an-
 seris De sanguē frica ei alas ad
 solem. De carne anseris pignū da ei
 comedē. Itē melis remediū. Accipe
 oleū laurini et lava ei alas et sub-
 alis ei a fellas unge. Itē fel porci.
 accipe. et in ei alas punge. v' succū
 v' verbene abū ei inunge. Ad id
 succus salue. Si alas guttas ha-
 buerit demittēstre ī aqua coque et
 folia ei cocta et bñ grūsi alis ei
 circūliga iuxta latera. et abū ei in

eandem aqua tige. Itē si pedes gutto-
 sos h't. Si t'nee comedant pēne ei
 carnes h' rinas comedat ī aceto
 tinctas. et alas ei aceto calido et o-
 leo laurino p'frica sepis. Si pēnas
 fractas extimē volūis sine dolore
 Accipe sanguē pui aialis siulle l' sa-
 guine muris tū et unge locū pen-
 ne et cadet. et postea melle ad mag-
 nā spissitudine decocto fac v'gula ad
 modū foraminis ubi penna stetit et
 inice foraminū et erit noua pen-
 na. It' succo papauis calido punge
 pēnas ei. et inunge abū ei eide
 succo. Si os fractū habuerit ī crure
 l' in ala. aloē calidū sup ligna et di-
 mitta vna die. et vna nocte. Itē simū
 galli in aceto coctū sup ligna. Si inq̄
 eti sit auis ī p'ca l' in manu gesta-
 tis. mirrā ī aq̄ coque. et ex ipā aq̄
 aspege corpus ei. et tige abū ei
 usqz nonies. Si infirmitate q̄ rampa-
 dit. ifirmatur. succo artemesie abū
 eius inūguat. Itē sanguē agni ca-
 lido pedes ei p'frica. l' vino tepido
 ī quo decocte sint vitice. et ī ipō vi-
 no abū eius inunge. Si simare nō
 p't fel galli da ei comedē ul testudies
 albs decoctas. Si nimū larat succū
 usquam modicū da ei bibē et in-
 unge abū ei. Si pediculos h' accipe
 succū absinthij. l' aquā coctā ī ab-
 sinthio et ad solem eo sedente infu-
 de plumas ei et corp' p totū. Si
 lapidē in ventre nutriet da ei
 vnguentū comedē et butirū. Ad idē
 aloen herbam. puluē apij inuolue
 cordibus puaz auū et da ei come-
 dē. Sic poteris de oī medicina que
 auib' dat' comodū facē Qui acci-

gruille
l' mē

libe

pite vult habere pinguē det ei de car-
 ne bouina aut porcina et h̄ masti
 Qui ei vult h̄re macilentū det ei gal-
 linas iuuenes madesas aq̄ et uō
 tyatas vult h̄re det ei gallinas uere-
 res Qui vult h̄re eū expediat in
 aucupando faciat ei bonā vesicā
 gutturis et icludat eū i t̄bris tū
 lumie tamē modico et alenis dieb̄
 aucupet. **S**i uis ut lepore t̄cum
 tūlū rapiat hoc eū dore i iuuenere
 et liga gyros i aurib̄ eiꝝ p̄pe pedes
 et infecto spacio vniꝝ palme et si-
 ne lesione capiet. **A**mpit siluester
 ieiunare pmittat multū et man-
 suesret. In iuuetute aues. n̄ minus
 calide. nec minus frigide custodian-
 tur. In locis ubi custodiūt herbam
 mentā et salinā semp̄ habe In soli-
 is salinis l̄ sup lignū salinis aut abi-
 etis sedeat. De sanguine uolucrum
 tenemꝝ multas vires sunt et au-
 datā et affectū aucupādi. balneū
 aque frigide da ei. ne multū q̄tignis
 alas eiꝝ. nisi ale pendeat ex diuiso.
 postremo ne tantorꝝ auctozꝝ Aq̄le
 et Symathi et theodonois d̄m̄ iuē
 libros n̄ales vulgūissime cōputa-
 tā nec auisse penitꝝ iudēmur. Ita
 quidē de libro auū nobilū et medin-
 nis eazꝝ. huiꝝ op̄i mō dignū duxi
 inferenda. **Deq̄ de aue q̄ p̄e dicit**
falco De falconibus

Falco Auis ē nobilissima et ad p̄-
 dam dicitur impensissime
 volat et ē m̄tinꝝ t̄anta i custodia
 sui Ideo cū p̄dam dirigendꝝ ē falco
 retrahat a d̄no suo. nec ei auis
 capiendā ostendit nisi p̄us ali-
 q̄ntulū elonget ut p̄dam. cū modē

into impetu. subsequat. In capti-
 ra uō ardet cū duo falcones p̄ter
 relaxant sonaliter uolant. vniꝝ su-
 ma pent. et alig uē t̄m̄ i uno
 volat. videlicet ut ille q̄ i sūma cō-
 stendit. ardea impulsu p̄cipitet. et
 ille q̄ in ymo uolat p̄cipitā am-
 piat. **D**uo gr̄ia falconū s̄t. **V**nū ig-
 nobile qd̄ nisi multo laboe et ma-
 reatione assuefōi aue capiet. **A**l-
 terꝝ uō nobile ē. qd̄ aue p̄uo usu
 naturalit̄ capiet. **S**mū genꝝ qd̄
 vilis reputat. tū aue ardea ad
 t̄m̄ depuleit impromptuq̄ ē ut
 eam capiat ardea. angullā ul
 p̄stā. alit̄ quē recentiq̄ deuoraue-
 rit de ore erit. **N**ec mora falco ig-
 nobilis captā ardea i autas libe-
 ras ualacē pmittit et mung obla-
 tū ac fetidū p̄ferēs gaudēs oaus
 apphendit. **N**on sic agit falco no-
 bilis. p̄mo mung ab ardea eietū
 vilipendēs p̄stat seueriꝝ cape et
 punire dolosam. **F**alco ignobilis
 malos p̄cipue decanos et p̄latos
 ecclesie. iudices signat seculares
 qui accepti pecunia laxant reos.
 et impunita scelēa dimittentes
 detestabili mō. **S**m̄ **p̄saiā**. pro mu-
 neibus iustificat impios. **H**abz
 at falco i pectore os acutū et durū
 qd̄ illi ad impulsione p̄de p̄uidēs
 nā indidit. **De Gryphibus**
Gryphes aues s̄t ut dicitur **J**aco-
 bus et plinꝝ q̄ult modū se-
 uentes. s̄t corpe magno. adeo q̄
 armatos hoies p̄liando superat
 et omidit. Ungulas eī maximas
 et hamatos h̄nt. quibꝝ hoies et be-
 stias laniat. **S**ūt at vngule gry-

plu mnte rapacitas ut aphi ex hys
 fiant humanis usibus apti. hec
 in sichia assiriaca aurū et gemas
 i quodā loco inaccessibili custodiūt
 et q̄a obsident aduenas diuites.
 accessus ibi incus ē. Quippe i ho-
 mines decerpit visos. velut crea-
 te adeo ad plerendā auaricie te-
 meitate Arisinaspi cū hys dimi-
 tant ut rapiat lapides smaragdōs
 quoz gens i hys p̄tib⁹ p̄iosissim⁹
 ē. sicut iuenit in glosa libri exodi
 vbi. aues phibite lege distingunt
 hec aues quadrupes ē. capite et
 alis aquile similis licet multoma-
 lor. reliquo corpe leonē imitatur
 et h̄tat in ypboreis montib⁹ equis
 maxime infensa et hominib⁹ iur-
 diat expimentator. In nudo suo agha-
 te lapidem ponit nec dubiū q̄i ad
 remediū aliqd. Constat q̄o quia ad
 remediū aliqd. lapides adeo dati
 s̄t hominib⁹. **De Gracorenderone**

Gracorenderon Aues ē orētis
 quā mtra castitate et tēpan-
 tia p̄ditā dicit. hec q̄dē aues in
 oīa amantia t̄te gnationē suam
 p̄ficiat minimo cotu. Nā semel t̄m
 i anno cotit. et hoc gloria prohs.
 et p̄ hoc expe ē totiq̄ libidinis Gr
 bestar q̄o homo capax rōnis qui
 idiffēnter cotit oī t̄pe. nec modū
 h̄ illiq̄ tēpancie. s̄ debile corpus
 exhaurit luxuria. et nimietate
 luxus dies suos accelerare nō timz.

Obsardi. **De Gustudis**
 Aues sūt. admodū p̄ue coloe
 t̄te similime. In capite tristā p̄-
 uā h̄nt ex plumis. volāt quidem
 nō moē aliaz auiū sed imitant

vidosos fluctus q̄ vento cogente n̄t al-
 ta nūc ima petūt. De hys vulgo refer-
 tur q̄ eaz oua buso t̄tā posita fouet
 de quib⁹ cū pulli exierūt tūc p̄mū
 parentes cūnt et eis pastū ferūt q̄
 adusq̄ tēp̄cie volans possūt. Signi-
 ficat n̄t q̄sdā i senilo positos neq̄ssios
 hoīes. q̄ cū videint filios suos bona i-
 dole decora nec emulatoēs sue mali-
 cie statū q̄i alienos reputāt. Postmo-
 q̄ si ad maliciā reuertant r̄agnosant.
 quasi p̄ios. et eoz neq̄as fomēta sce-
 lerū amministrāt. **De Gruibus**

Grues Aues s̄t q̄ volāt ordie lit-
 temto. Gruem describūt plini⁹
 et solin⁹ iacob⁹ Ambrosi⁹ et psidor⁹
 Quonēs expeditiones suas dirigūt
 sub quodā miline eunt signo. Nā q̄
 p̄est oī agnum vote instigat alias.
 ut ordinē nō deserāt. qua recessen-
 te l' mucefente alia succedit eidem
 officio deputata. Nocte int̄ se exambi-
 as diuidūt. ut decima q̄q̄ ex sopnis
 sit. Ille que vigilāt suspensio a terra
 pede lapillos tenet quo labente dū
 dormie uolūt euigilantes clamāt
 Dormiūt at̄ sub t̄ alā condito capi-
 te altius pedib⁹ isistentes Dux e-
 recto p̄uidet collo ac p̄spicit Cum
 uō longiq̄ volat h̄nt i aeris altion
 contēdūt ut exelssion spēdilatōē
 metant q̄s petūt t̄ns ut dicit ex
pimentator. Grues si p̄spexerūt ni-
 bes pluuiosas clamāt et vociferāt
 solliatāq̄ ducē celeiores capmē.
 volatus. Nā tendēnt sup̄ frann
 ut comedāt. erigit dux eaz i altū
 caput. et hoc i custodia om̄. cetē
 uō secure depasnit. q̄ si videit ho-
 minē clamat ut sollicitas reddat

intrauras **R**eliquis amb⁹ carnes hnt g
iuores. **P**ri⁹ fieri debet ut omnia gnis vna
die Testate. duob⁹ i⁹ heme sua⁹ debz
anq⁹ comedatur sz ut mrosit l⁹ fiat di
gestibilior anq⁹ teneior **G**rues pmo
semp mouent⁹ i⁹ extremitate terre
et semp uolando opponunt se uento
Gruis vni⁹ ductu visceis lz. **P**onuntis
iture arena deuorat. **H**nt qnq⁹ i⁹ sto
macho lapide. que euomunt. **D**e quo
lapide dixerunt q⁹ expti st q⁹ ipe lap
medianite igne trnsit i⁹ auru. et est
veisite. quia pbabile e. q⁹ aliq⁹ lapides
i⁹ multis locis st qui aurum lndunt
de quibus auru optimu fit. et hos la
pides l⁹ hoz stles grues tollunt de lonis
suis et gluunt ac reuomunt. cu ad nos
redierit. lapillulis quoq⁹ ad modeq⁹
ta frutate se onerant ne expeditionis
pnapis agilitate nimia defurigent
Igitur sublate i⁹ alia angustias impant.
et quide pmpm e eis. oculis dephede
spacia itineis qd hnt page **E**rgo cu
cont⁹ mediu alieu aduertasse se sciunt
lapidu sarrina pedes liberant. **H**or
nauate pdidert q⁹ pluri sepe ex illo m
su ymbre sexaali. **H**arenas no pus
euomunt. q⁹ secrete sede receperint.
Concoris cum e oim pro fatigatis adu
ut si que defecerit congruat vnuer
se lassatasq⁹ sustollunt usq⁹ du vires orio
renuauerunt. **E**tate color pdit. q⁹ ni
grescat senectute. **G**ens pigmea cu
hys pugnae dicit. hntq⁹ induas
cu grues recedunt **S**tat femina gry
cu a mare calcat in coitu. **D**icit **A**z
de pigmeis in libro de natuis aia
liu. ita referes. **A**d plagu septentrone
ul⁹ egyptu ubi currit nilus adue
niunt grues tempe hiemis quibus

occurrunt pigmei sz hoies tubitales
et pugnat cu eis. **G**losa ena sup loni
illu **e**zechiel **G**ens pigmea i⁹ turib⁹
tuis dicit q⁹ talis gens e i⁹ pnb⁹ ori
entis. **S**z ipe az⁹ un dicit. q⁹ unq⁹
no e figmentu si iueit i⁹ rei veritate.
qd d⁹ a gens hoim puu. et ea puu si
militer manet i⁹ locis mduosis. **G**ru
es at uolat aliqui usq⁹ ad extrema
tre. ut tra suis applexionib⁹ apta
iuentat et semp uolando se vento
opponunt **D**icitur q⁹ volantes post
hieme a montib⁹ oriens harenas
aureas et auricala lapide trns glu
tunt et postea euomunt i⁹ pnb⁹ trns
marinis. **P**ugna gruū adeo fortis et
ptinax e ut possit manu hoib⁹ capi.

Gruis Aues e. **D**e **G**lute
ut dicit **p**lin⁹. **H**ec longa exire
ligua bn grece nome ei dant e. **H**ec
istante hieme terredentib⁹ yridi
nibus ac atonis i⁹ imio pegrinatio
nis. **B**landiente sibi sonente rere
dentiu. auide iter pegrinatiois ag
greditur. **S**z postea uolatu et laboe
copto penitennu ducit. **A**q⁹ i⁹ comi
tata reuertit piger. **S**equit⁹ **A**ues ali
qd tanto m tedio. puu dicensq⁹ ut ea
tcopleto itine hrens antinpet **G**re
ramus uo asye auis festinatio: **P**
seueat et ad expetitas sibi trns in
defesso labore pperit. **S**z et sonas in
neis. alias aues istant⁹ **D**e nocte
excitat amonetq⁹ itineis **S**ignit
hec due aues pegrinos quoslibet
quos signatos cruce sepe videmus
vel i⁹ terra sam ad recuperandu glo
osiu xpi sepulchru et templu dnu
cu i⁹ alijs mudi pnb⁹ ubi ecclesiasti
ca necessitas pios filios inuocat

que

ho bii

Sunt ergo in eis multi quibus placet
 viatorum gratia societas. Sed cum laboris
 iter. l' modice expti fuerit. q'nt' disp'e-
 satione legatos tota multiplicat q'
 eos pecunia mediante s'ficiant. libe-
 rentq; p'ris p' l'iteas rec'omendat
 bona salus et ve' b'ia indulgentia omni
 p'ator et q' hanc p'meruerit iure tripu-
 dianc. **S**o q'nti monachi i' claust'is
 st. qui longo tpe. longa ieiunia. disa-
 plinas graues. silentiu' q' continuu'
 vestem asperam nocturnasq; vigilias
 et in hys omnib' victu' tenuit et vix
 ullu' solatiu'. et h' oia' annis pluim'is
 ptulerit et tamen needu' illi' indul-
 gentie litteras acceperit **C**redo t'
 paulo. s' i' apostolatu' tuus successoib'
 credo. credo inq'm tibi. qui ueiduo de-
 dixisti. q' redder' d'is vni'cu'q; s'm' la-
 bore' suu'. taceat de fr'ibus nris p'di-
 catorib' qui studiis continuus et vi-
 gilys macerati no' h'ntes in zona
 es. s' maxime me'branas pauli. no'
 tequis aut aurib' s' fessis artub'
 et pedibus gradientes p'dicatorib'
 terras firuerit. **S** de fr'ib' immo-
 ribus q'd te dicent qui duo t'nti fi-
 niculo et sine amictu' cappe l' pal-
 li' induci tunica sup' nudo pedib'
 nudis sup' nuem gelida' q' sup'
 lana' deambulāt. si no' s'm' suum
 labore' re'tributione' p'm' sortirent.
Tu go' pegne' glut' aue' signat' si
 votu' vouisti deo i' cruce susceptu'.
 si vires sufficiunt. votu' imple. noli
 querere dispensatione'. nisi talis ne-
 cessitas urgeat. p' qua'. exansatus
 esse possis an' ip'i' xpi' facie' iudi-
 cantis qui utiq; p'suadentib' iu-
 deis et p'ncipib' sacerdotu' de au-

re descendere recusauit s' usq; ad mor-
 tem i' cruce p'mansit **T**u ergo uni-
 tate xpi'. inuitate ciuicium proude-
 tem aue'. q' letant' p'it socias. solli-
 citis reddit et exultat a sopno' sop-
Gallus Auis e'. **De Gallo** noletos
 fauicib' cristat' et capite flouit
 sydem. et certas distiguit horns in-
 terdu' cantu'. **C**u' sole eunt cubitum
 diemq; veient' nuntiat cantu'. **H**ic
 adu'ns l' au'is sp'iculis armata ty-
 crua. habent ena' galline q'nt'q;
 sp'acula. s' hoc errore pon' q' ope' ne'
 cum ia' edere vlt. cantus parit.
 alas distigit ut se euigilantiozem
 reddat. **N**octe profunda validius.
 et matutino leui' cantat. **C**u'q; la-
 borauit. mane gallinas vocat ad
 pastu'. **C**antus ipsius tu' vento fer-
 tur et ul' q' estimari possit longiq;
 auditur. **I**taq; cantu' suo equos mi-
 tigt. camelos istigtat. well'e' ean'
 fantastica' dicit. **P**lues herbe que
 gallu' reficiunt. alia a'ialia occidunt
 v'ndit **exp'imentoz**. **G**allus au-
 dam sustollit et admo' semine'
 culi reflectit. **f**orma ei' insidet l'
 reponit turrib' ectae et rostrum
 suum sp' cont' uentū vertit. **D**ormi-
 turq; i' altu' standit et sup' vnu' pe-
 dem quiescit. **C**u' penas turm tollit
 erigit se exanties audantore' r'ddit
Albū gallū leo timet. **G**allus se-
 nestrens i' etate decrepita ouū fa-
 cit ex se. de quo uo' ouo' p'reatur
 basiliscus. s' i' hac gnatione oportz
 ut multa coaurat. **I**n fimo calido
 et multo ponit ouū et ibi fouet
 vice p'ris. **P**ost multū uo' tempis
 exit pullus et i'ualefit sicut so-

lent nulli anati. Hinc autem hanc aialia
caudas ut coluber, residuum vero corporis
ut gallus hinc. Dicitur autem hanc hanc aialis
creatione se vidisse dixerunt quod testa
oui nulla est. hanc pellem validissima
et forte adeo ut possit resistere validissi-
mis viribus. Opinio quorundam est, quod post
quod edidit gallus ovi, cum fouet coluber
l'buso hanc hoc ambiguitatem est, et incertitudinem
relinquimus hoc tamen hanc in scriptis
antiquorum, quod quodam basiliscus genus gna-
tur ab ovo quod gallus detreperit et
senescens edidit. Carnes galli ad
digendum grossiores sunt, minoribus sunt
humiditatis quam galline aut galli
gallinarii. Detreperit tamen galli carnes
teneiores sunt iuniorum galloz. Caro gal-
li gallinarii hanc quiddam viscositatis
hanc in coquendo dissoluit. Si etiam uno
punctu atri plures galli fuerit unum
deuictis crebris denatur, finis sepe in
duello cum morientibus est. Sed quoniam gal-
lus et socium vincit statim in victoria ma-
nit seque ipsum principem testatur. Vicit
vero occultat silens, egregie feruntur
patit. Et non victor superbus greditur
ardua ceruice crista telosa relinquitur
sola volucrum aspicit. In sublime
caudam falcatae eiciens. Itaque ter-
rori sunt, etiam leonibus et hoc quia
assimilatur basilisco ut quidam di-
cunt, et potius ut credimus natura
lucis est illi galli insitum timor. Gal-
linis mortuis, gallus merore ta-
bestrens a tantum abstinet per dolorem.
Gallina avis est. **De Gallo**
ut dicit Augustinus circa pullos
sollicitissima congregat eos sub
alio et fouet, et plerumque contra mil-
uos defendit ac protegit auis

blandas alas aliquando refugietes superbi
pulli, preda sunt aliis. **Plinius** pullis
gallinarum quodam vitia contactu morti-
fica est, quod matres galline natiuitate a-
gnoscentes preuenit apprehensa radice
vicia nituntur euellere hanc sepe non possunt.
Animo et in ipso conamine interius in
corpore plerumque rumpunt. Frangit illis
pauis et furis minutas et affratum
voce aduocat. **Iacobus** Rapiunt condie
oua gallinis hanc non id ouae desistant
si unum relinquit. Ita facit dyabolus
de pettanis, quodum excedentes in ouado
neo mouent. **Iohannes**. Cum uero oua in abstan-
dum posuerit surgens clamando ea in
pioribus prodit. Gallina itaque oua ex
quibus exituri sunt masculi sicut dicit **Pli-
nius** muetris parte dexteram gerit. Oua
uero ex quibus femine exiture sunt parte si-
nistra, femina preferunt, quod in loco au-
tibus rotundiora gignunt. Oblonga
uero et in fine acuta oua mare parant
Oblonga gignunt saporis sunt. **Oribasius** ouis
In medio vitelli pua test gutta velud
sanguinea quodam amara esse existimant
primi in toto tpe id gigni opinantes ipsa
gutta in oua salit palpant ipsum aial
ex ore liquore alio ouis non incoquatur
aliquo pullo. **Cibus** eius in luto est, omnibus
in caput maior est toto corpore oculi
compressi capite maiores. In crescente
aut pullo candor in medio vitatur lu-
teum circumfundit. Vicesimo die mo-
uet. Jam uiuentis intra putamen
vox audit. Ab eo autem tempore plumas
rit ita posuit ut caput super dextrum
pedem habeat. Detrahit uero alam super ca-
put. Vitellus inuerti paulatim deficit
Aues omnes in pedes nascuntur contra omnia
aialia. Quaedam galline gemina oua

forma

pariunt et geminos in idu excludunt
 In egypto arte satis mirabili forma
 gallinarum complent oua et eduntur
 pulli. Aperiunt ei ibi hoies arena
 et accipientes oua. sterore uoluunt
 et sic accipientes sabulo fouent ca
 loe solis et sterore sicq; debito tpe
 complent et extracta oua findunt
 teste et pulli prodeunt **Credim** idē
 fieri in frigidis regionib. Si oua cali
 do sterore inuolunt st et i multum
 die calidissimi fimi diligenti reco
 dita **Ut dicit expimentor** Queda
 galline st q; semp faciunt gemellos
 riuu quode in gallo e qui gallinas
 aduotis pasat et du pauca eas ad
 laboes impignationis et ptus cogit
 ut ei dicit **expimentor** In ouarioe
 gallina multu laborat. et tñ sicut d
iohēs phis post pñi cantat. et hoc
 fm euangelu. mulier cu paic tri
 stia h. 26. Querendo riba puluerē
 cu pede uenit. et sic uictu acqrit Gal
 line cubantes steiliores ouis sūt
 qua nō cubates. Multe galline et
 anseres atq; pauones oua uenti
 faciūt r oua sine coitu s; st pua atq;
 insipida et st humidiora alijs ut
 siquis posucit aliqd illoz ad fouē
 dum nō mutabit modū ei; s; ma
 nebit albu atq; riuu. Cū gal
 lina cubat i calida estate findūt
 teste ouoz p se. et exeūt pulli riuu
 p tpe frigido. Sūt quedā galline
 q; semp faciūt gemellos s; vna ge
 melloz e puus et alē magna. It
 at frequēt ut puus sit monstruos
 et her id. qua maior occupauit lo
 cu et puus q; pressus iacuit sicq; sit
 ut mēbra ei male disponant et

monstru faciūt In gallia visus fuit
 galline pullus cu duob; capribus
 et vno corpe Ambo capra captabat
 ribū et in vna corpus trahiebāt.
 quatuor pedes habuit s; duo pende
 bant inutiles ceteris turrebat Op
 tima forma vñ uenit tpe equoiti
 um. Post solsticiū nō implet mag
 nitudine iusta. tanq; min; tan
 to citius serq; puenire a pre latiori
 pmo exit oua postea a pre acuta
 ps acuta oua caput continet ps w
 tonioz ptes postiores pulli duntor
 e pluu. p gallina illo die. quo oua
 edidit. aspidis ictu nō morit. pmo
 medicina e pmissis. Quappē cotidie
 semp aliq; saltem boni etiā si mi
 nimū est agendū est xpiano ut illa
 oratione ab imminens dyaboli no
 cumento tueretur **Qua** magbata vlt
 decem dies edita. vilissimū. vetera
 autē recentiora infecunda st **Sub**
 in at i pari numero debent **Quar**
 to die postq; reperit incubat. si cōt
 lumen carumen ouoz manu app
 hēso purus et vna modi pluce
 at color. steilia estimat pro quib;
 alia substituenda st **Et** in aqua
 quoz experimentū e. Ouū mane
 fluctuat inietū aqua subsidens
 uō plenū est et subit debet **Con**
 tui expimēto uentur qm nō gign
 nūt q; fusis vitalib; uenis **In** cuba
 tionu dat inicitū p; limā nouam
 qua pus inchoata sepe fallūt **Le**
 leius excludūt calidis dieb; vñ e
 estate decimo nono die edūt fetū
 hieme uō uicesimo nono die **Si**
 subito tonat sepe fallūt et accipi
 tris audita uoce uiciantur **Heme**

no

no

no

die

no

Dicitur enim tonitrus clavis ferrea per
transuersa ouorum positus aut terra ex
erecto **De** Dicitur galli mortuus gal
linus a cantu abstinere. **Plinius** Geneo
simas gallinarum in ore rubicundo et spem
Inimicissima est gallinis pituita. Est
autem maxima in messis et vindemie
tempore. **Medicinae** perna per transuersas
inferna nares et pedes hinc mota auribus
alluit. **Plinius** auctore. Si aurum
liquens in ebriam gallinam admisce
as assumit aurum in se, ita ut dia pos
sit auri venenum esse gallinas. **Vitel
li** ouum quod in plenilunio editum est, oem
macula in lana veste deponit, si ea
inde bene fricuetis et postea laueis. **Qui
at** medum molle sit coctum. **De Gallo**
Gallus gallinarius. **Gallinatio**
Auis est ut dicitur **liber** rex. Testicul
viduatur, que scriptum peponem no
minat, nos uero vulgare caponem
Dicitur autem quia libidine ardentem
impignat, ut dicitur experimentator Gal
lus gallinarius cum gallinis impignat
se neque eas impignando fecundat.
Cum eis pascat, sed neque eas defen
dit. Non cantat, neque horas diei distin
git uel noctis, hinc ad nichil aliud ut
iles sit, quam ad coenam. Carnes eius un
diores sunt omnibus uolatilibus, gene
rant enim sanguinem bonum et optimum
nutrimentum. **Sup** hoc pie memorie
Jordanus magister ordinis fratrum predicatorum
in quodam sermone dixit, loquebatur
eis ad clericum et canonicos in synodo.
Transferet inquit sobria scriba sicut
gallus gallinarius, et ubi. **Ad** nullam
utique aliam locum nisi ad coenam dya
boli. Et quare, quia non gnat neque can
tat. Non gnat filios spirituales et uti

no

no

nam non carnales. Non cantat sicut que
tenet septies laudem in die, secundum canoni
cas instituit septem diei et noctis ho
ras, et id nichil ad aliud utiles sunt
nisi in infernum ad coenam dyaboli trans
ferentur. Non sobria tamen, sed omnis qui se
sine debito fructu clericum et canonicum
proficitur. **Jacobus** et **liber** lapidarius
Castro et aliqui gallus postquam tribus
annis uixerit. Postea sinitur uiuere
quingulis sex annis, et sic in ierore eius
reperitur lapis preciosus cui allecatorum
nomen est. Igitur postquam lapide in
suo ierore concepit, nunquam postea bi
bit. **Unde** si quis habet hunc lapidem in
gurgule ore suo, sitim extinguit. **Ali
quid** hunc aui, plume in pectore suo ex
hinc, utriusque urit ad nidum ut pul
los orphanos vice matris supponat
alio foueantur illos ob calore que
pulli nudato corpori prestat. Ergo ubi
preidum frigidis et urine adustionis
medela in pulloz suppositione se
adeptum esse cognouit maternum
affirmat concipies, fouet illos et pascat
vice matris formans uoces secundum gal
linarum modum, ut quicquam uoce aduo
cet elongantes. **De Gallo que et fa
sianus dicitur**

Gallus siluestris qui et fasianus
dicitur a **plinio**, et ipsum gallinam
comperit nomen. Auis est pulchra ual
de penis chousis et splendidis
instar ignis, ceruleus in dorso et vi
ridis. Rubris penis inscribitur
nitor aureas gemas in capite habere
videt. **Plinius** extantibus subri
gitur eas dum uult, atque submitte
crisis caret in capite, spiculisque in
cruribus. Hinc tamen frustrata armis

Animosa et audax avis esse dino
 scitur. Adfruentes aucupes sicut
 faciunt ex pannolino et albo. In cuius
 medio pinnitulu tubeu ponitur que
 rubore in albo gallo attentus que
 platus figit oculu. insolutuq; mun
 tur. nec mora aucups visu herente
 videns. retrocede eu i dorso cogit su
 ti conamie. quoadusq; i rethia emi
 nus parata captiuu deinat. et her
 captiva galli siluana. Signat at
 illos qui curiositate visus ducti pau
 laci in rethia dyaboli capiunt. et du
 miny ventura auer. curiositate pn
 tuu delectati pti ena actu inndite
 a quib' vanitatib' oculos auerte
 noluerit. Nec no ena signat p eos
 qui du spirituali i gteplanoe dige
 oculos nolit mens. figmenta quedā
 yginione famelicā gprehendit. et
 du deu sibi l' eig angelos lucis spūs
 vide credut. spu erroris et tenebra
 ru multiplicat deludut. **De d' ex
 mentator** Gallus siluest' l' ut ieu
 plinu vocat phasianu. Rostru in
 figes in terra. caput abscondit et se
 se credit totu absconditu. i aut plu
 uosa istat. et tuc i rubis et siluis
 latet circa vespem l' aurora de sil
 ua egreditur et tuc de faali venat
 Penas p pinguedie mutat et
 iteru sese renouat. Carnes subti
 liores h; et leuiore quā cetē aues
 siluaticę exceptis pullis pdiciu.

Garrulus. De Garrulo
 ut dicit psidor' a garrulita
 te nūcupat' est. Est ei auu loq
 uissimū gen9 et uocib9 iportunū
 De vna i aliā garricdo trāsire nec
 vix quisquā illā trāsire potest q

no garrinat. Cetēq; auu voces l' mo
 dulos no ad delectamēta lenae s' ad
 garricndū d' imitari. Her auis ca
 pta i iuuentute clauditur ergastulo
 ut articulata uerba loqui doceatur
 Que ubi euaseit magis garrue ge
 sit. Euenit at aliqui ut du sibi non
 pspint et garrulitati intendit. ni
 sus eam iopinare impit. Her auis
 tanta plumarū vaietate distigui
 tur ut nullus ei cetēq; auu color
 deesse dicatur. Frequēt' isanire
 diat. ita ut experimentator diat q
 p furore nimio in arbore inē fur
 catos imnos iusauēs se suspendat.

Graculus. De Graculo
 Auis est. que falso opinant'
 non nulli eandē aue esse quā gar
 rulu aulea ē distancia inē eas tū
 garrulus ex diuisis plumis i coloe
 distinctus sit. Graculus uo auis ē
 vni9 coloris et hoc nigro p totū
 corpus. De gnie cornis ē. licet mi
 nor sit corpe. libenē nidificat i
 altax arborū siluis et hoc i tanta
 multitudie ut sepi9 in vna ar
 bore septē paria graculorū nidos
 construāt. Optime ei aues iste
 inuicē copatiunt'. Auis clamosa
 ē nimū maxime a tpe corptus
 Cūq; totū vernū temp9 inuicat
 amoris grā masculus cibac fetiā
 Carnes pulloz ei9. esibiles s' et
 hoc magis si excoriant'. **De ibite**

Ibix l' ibis auis. aue
 Est ut dicit solinu circa ri
 pas nuli fluy. q serpentū oia
 depopulat. et ex hys grassiaz
 pullis suis estam defert. Sic in
 resant fetuū mouentis noxiōz

no
 ho

Nec tamen aues iste cum fines egypti.
tam psumt. Nam serpentibus arabie aduo-
lare volentibus penatis. nunquam terminos
excedant. **I**bices aues exitate in partem
eunt uniuersae et in aere occurrunt tur-
bis pestilentibus. **I**bic serpentium ag-
men deuorat uniuersum. **H**orum serpe-
ntium virus tam acutum est ut per morsum. non
morsus. sed dolor sequatur. **H**ec aues ore
parit. **O**ua eius si quis comedere mo-
ritur. **p**sidora. **S**emeticipam rostro huius
aues purgat. aqua posterioribus in-
fundes. **H**ec autem cum abis nimis fuerit
constipata. ut dicitur **plinius** et **Solinus**
super milia regestens. rostro de secretis
naturae indigestibiles cibos detinet. **E**t
in hoc detractores signat. qui semper
pari sunt spei audiam de proximo et
in malum interpretari dubia. **C**irca
litora maris et fluminis et stagnorum
nocte dieque ambulat. quarens autem mor-
tuos pisciculos aut aliquid cadaver
putridum et maridum quod ab aquis eiec-
tum fuerit foras. **A**qua tamen nunquam ingreditur
sed tamen eiec-
tis cadaveribus delectatur. **S**u-
gras aues ibices pelusium habet. reliqua
uero pars candidas. **D**icitur nonnulli habere
autem esse ciconiam. **S**i si hoc uerum est.
mirum est. et miror quare auctores dif-
ferentias posuerunt inter ciconiam et
aues ibices. **H**erunt plane. qui a-
ues ibices dicitur quidem quod ciconiam. non
forte dicitur genus esse ciconiarum non
consuetum uidei in mundo orbe europa. **q**uia
plinius de ybiis dicit. quod rostrum ad-
uncum habet. quod utique falsum est de ciconi-
is. quod rostrum longum directum acutumque in
summitate habet. et non habet aduncum. **J**o-
sephus. **I**nuentur in historiis iosephi
quod moyses adhuc iuuenis directus

contra ethiopes a rege egypti accepit
aues ybices. fecit quod eius praecedere ex-
eritum per desertum inaccessibile ut scilicet
serpentes eorum formidie fugerent.
Ethiopes uero nullo modo. suspicari po-
terunt penam moysi ipsum fieri deser-
tum posse propter serpentes. **U**nacumque ut
a parte deserti ethiopia inuenerit moyses
inueniret. **I**opinatusque aggressus gen-
tem patriam totam subiecit seruituti
eorumque regina ducet in uxorem.

Ibor aues est. **D**e **A**ue **I**bor
orientis est. aut aues aëmosa
et multum fortis. **O**diu perpetuum in
ipsum aue et equum genus est. et her-
cussa. **I**bor aues est quae herbas depascit
ut anser. **I**psa autem uoce horrida quae hinc
tu quodammodo imitatur uocem equi si huius
ad audiendum grossissima. **E**quus autem odit
ibor aue quia terret uocem eius. **I**bor uero
equum odit quia eam de pasuis eiat. **E**rgo
aues ibor depascit herbas. equus
inuidie zelo ductus depellit. **I**bor uero cum
equum secutum in pasuis stans uidit e-
missa uoce. horrida deterrere equum
et in fugam ire compellit. si quis fugatum
aliquem ex nimia inequitate occidit.

Incedula aues est. **D**e **I**ncedula
orientis ut dicitur genus coruini. **H**ec
dolosus et aëmosus multum pugnat autem
cum bubone. **A**t quoniam bubo debilis est
visu in meridie uenit aues incedula
pugnansque et uictus comedit oua
bubonis. **D**ie uero. uictus. bubo clamat
nocte uidentem. itepestare noctis silen-
tio cum incedula aue pugnat quoniam in
redula de nocte uide non potest. **b**ubo
potius uictoria diripit oua illius
et sic malum pro malo reddit. **D**e

Uxundo aues est. **Y**rundine

Pluissia

ut dicit liber rex puissia rostro puo
 forma grata nigredie decetissima
 In ventre candida. e rufa sub gut
 ture ut dicit experimentator modica
 carne lz et nigra. multas plumas
 et magnas alas. et id aiit uolant.
 Diem nuuat p̄tinendo. exant dor
 miētes et ad laude creatois mu
 tat. Sanguis eius de sub dextera ala
 extractus oculis medet. Caudam
 lz firmā tortuosus orbibus et per
 flexuosos circuiū uolat. Garru
 la est. Volando ribū caput. Solima
 habz qōdā p̄saiū q̄ lapsura terra
 desent. nec appetat culmina in
 nidis construendis. educandisqz
 pullis sollertissima ē. Sūt pleriqz
 que gemas portant ī ierore sicut
 dicit liber rex. Repitur m̄ her gē
 ma aliqñ rufa. aliqñ nigra vom
 ituz celidonia. Pdest lunaticas et
 humores noxios fugit. Cū aqua
 obliut infirmis medetur oculis
 Hī pulli hīrūdiniū qui hūc lapi
 dem hūc. cognosai. ī hoc. si pro si
 gno panis ore ad os rōuersi in nido
 sedent. Nā reliqui pulli q̄ nō hūc
 auersis posterioribz sedent. Phūs
 stercora p̄rudinis ad obtinendū
 vim efficacissima hūc. si inuadit
 oculis qd̄ utiqz patitur ī thobia.
Plinū p̄rudiniū pulli s̄ p̄mo ce
 n. semine libidinis ymaginae
 concipiūt aut puluē. psidora ab
 alijs auibz nō impetit nec vni
 q̄ p̄da est. Custodit aduentus
 sui rya. Nouit qñ ueniat et qñ r̄
 uertatur. Prodit aduetu suo in
 mū ueris. Veratis pulloz ocul
 matres celidonia adhibent ad

Plinū

medianā her sola mī aues q̄ unguis
 nō hūc carnibz uesat. Hee apricos
 mōtū recessus petūt h̄yeme. Ibiqz
 inueniūtur nude et implumes hee
 tabeay tecta subire negant. Her in
 digna rex oim̄ p̄ciosores auro nudos
 struit. Ut dicit Ambrosiū. eo q̄ sapien
 ter edificat. Nudos ei sapie p̄nosior
 Z auro. Quid ei sapienqz quā ut vo
 landi libitne ponat. et ī hoim̄ do
 mialys puulos suos foueat. ut so
 bolem nullus inturset. Cū illud p̄
 clarū q̄ grā nudos sibi sine ullo ad
 iutoē tāqz artis peina oponat. legit
 festucas ore easqz luto illinit ut cō
 glutinae possit. Sz qñ pedibz lutū
 portne nō p̄t. summitates p̄enaz
 aqua isundit ut facile hys puluis
 adherat et fiat lima quo festucas
 aggluinet. et eode mō torig nudi fa
 bricā struat. Prudines go nudos
 luto qstruūt. feno roborāt. mollibz
 plumis flectisqz sternūt. tepesca
 endis s̄ ouis simulis ne sit dura
 infimabz nudus. In fetu sūma
 equitate alternāt ribā. et notabi
 li mūdina. egerūt. eximē p̄ulloz
 Aulcioresqz circūuagi dorēt et
 foras satūtatē emittē. Hyrūdi
 nes bis ouāt. s̄ oua p̄ma sepius
 corrūpunt p̄r h̄yemē. Sijs tem
 ueit pullos h̄yridiniū reuertūt
 oculi eoz iterū ut dicit Az. Sz et
Adelinū phūs idē dicit. Prudies
 ut dicit plinū Indoribiles s̄ et
 mures et elephātes et leones mī
 testāt et domesticent. Est et aliud
 gen⁹ earz puissimū. Hee ī p̄tibz
 orientis nudos sibi de musto ari
 do faciūt ita absolutos rotundi

tate ut vix inueniri possit notus In
egypto ergo loco palustri ibi moleuit
continuatoe nidoz euagni nilus q̄si
Texpugnabile murti opponit stadij se
vni spacio q̄ humano ope p̄ficia nō
posset. **ayumūt** palea et stramento op̄
illud mirabile In hoc ope tā sedule
laborāt ut multis ex eis in hoc ope mo
ri q̄stet p̄ laboe nūmio. **De yfida**

Ifidam auē a sono vons sic dia
mus. p̄ua quidē auis ē. futiq̄ p̄e
nanū venustate clāissima. In dorso co
lore lz̄ m̄ viridem et teruleū adeo
pulchrū. ut si solis mōys ex adūso. il
lustratur. siphura sp̄m̄ eius p̄nus
messe videbis Color atq̄ i pectore
ē carbonū ardentū p̄fert ymagi
nē. Duosm̄ digitos i pede habet. vn̄
gues aduncos s̄ rostrū p̄uū atq̄ di
rectū. vniit p̄ficiolis et circa aquas
assidua ē. Rostrū auat speluncas i
terra ubi nidū congeit et fetus facit

De hac auē vulgus dicit. an uō l̄ falso
opment̄ ignoro. quia si pellem
tū plumis mortue auē abstrahis.
et parieti demittā insignis oī anno
plumas ac si esset i corpōe cōmu
tabit. **Signat** at̄ eos qui mores su
os et ueteres cōsuetudines malas
vuentes deserē noluerit quos utiq̄
mortui cōmutabūt. quia pro de
licijs penā. pro vano gaudio do
lorem. pro trāsitorijs malis ge
hennā p̄petua optinebūt. **De Aue**

Im̄ auis est magna ut. **hym**
dicit **Az̄**. q̄ p̄da vniit. bone
pullificationis et boni mous est.
paciēs multū. cont̄ adūsas aues
multe sollicitudis et diligent̄ pa
sat et nutrit pullos suos et non

solū suos s̄ eā cuiusdā pessimi gn̄is
aquile pullos q̄ ante temp̄. expellit
pullos tedio nutriendi. **De carbola**

Carbola auis ē. orientis obscura
p̄naturalis et maliciosa ut d̄ **Az̄**.
Hec enī onū diligēs. et vagā auis
sitarē. Pigna quoq̄ ē. i p̄creatione
gn̄is sui. s̄ qm̄ ex toto debitū nē
negatē nō p̄t. qm̄ femina a masculo
femen accepit. ouaq̄ senseit ma
tura ad p̄tū. petit nidū palūbe s̄
delusa palūbe. fouet oua ex t̄ni gn̄is
pro suis. **De homore**

Amor auis ē arabie ut dicit
Az̄. Est auis optime pullifica
tionis int̄ oīa gn̄a auū siluestrū
Quiescit ei in anno l̄ series ouat.
et pullos facit. et hoc nulla auū
siluestrū p̄ter istam. Aues uō que
i domib̄ manēt sicut colūbe aut
galline sepiū ouāt. **Igitur** i lamor
aue hoc satis mirabile p̄penditur
q̄ de facili nō ouat añq̄. apparet
quedā stelle i firmamento q̄ medio
tpe reuindunt. et h̄az̄ stellar̄ appa
ritio d̄t̄ auū v̄tutem tribuit fecū
dandi. **De kite Aue**

Ires auis ē ut dicit **Az̄**. que
vocalis uerb̄ diuisis et i
quolibet fere die. mutat voce suā
Nidificat at̄ sup̄ arbores ex lana
et pilis. ouatq̄ ibi ouationē. An
at̄ matuce s̄ glandes congregat
sibi. ex eis cibū sufficientē. **Educti**
uō pulli ad uolantū roborati abāt
pentes i senectute. faciūtq̄ eos ma
nere in nidis absq̄ ullo labore.

Arus auis est. **De laro**
ut dicit **glosa**. dupliā natura
p̄dicitus. v̄t̄ni **glosa** dicit super

no

allu loru

illū locū ubi in mūde aues in phibēt
in lege. her auis tā in terra q̄ in aqua
hītat et utroq; delectat̄ elemēto. ī aquis
natans et in aere volās. **De lucidior**

Lucidior aues s̄ ut dicit liber terrū.
et solū dicit q̄ luce dantes q̄
penne p̄ obscurū in nocte micāt vñ
fit. q̄ ut q̄ illarū auiū penas habēt
tū voluerūt p̄actis ī tenebras pen
nis. luciferarū penarū grā vias diri
gunt In hēmo ḡmatue saltū hec
auis habetur ut dicit **plinius**. **De**

Lucania auis est. **Lucania**
De qua ī exameron. **btis** refert
Ambrosius. q̄ hec puigil custos tū oua
sua quodā sinū corpis ī gremio fo
uet. In sopnē longe noctis laborem
cantilene suauitate solatur et ut
ip̄i brō ambrosio videtur. hec summa
auis intertio ē. quo possit nō mi
nus dulcibus modulis quā fetu cor
pois aīare in fetus oua que fouet.
Huius stupendū et valde mirabile
est sed nequaquā dubiū **Cū btis Au**
gustinus et multi alij hoc idē fere
de leone q̄ simile prodiderūt. **De h**

Linachos. Auis ē. **nachote**
ut dicit **ax**. Auis visus valde
et cogit filios suos aspice solem anq̄
habent alas cōpletas. et p̄ hoc
p̄tunt ip̄os et veniunt ad rotā solis
Et si oculis alioq; lacrimetur. infiat
ip̄ū et cibatur alios. hec auis manet
p̄pe mare. et cibatur ex auib; q̄ sūt ī
mari Que aliquā in aere eleuata cō
tēplatur desup ī mari natantes Quā
aues videntes submergūt se ī mari
timore p̄tite **Tū linachos auis.**
descendit p̄pe aq̄s et cogit aues ad
intemptiale submersione ut opor

teat suffocari ī aq̄. tūc suffocantē ī aq̄
aues plumis ad superficie aq̄ deduc
tūtur. quas illa rapit et defert ad
terras. **De lagepo**

Lagopus auis ē ut dicit **plinius**
que pedes h̄. ut lepus nullūq;
plumarū q̄silēm. vñ et nomē accepit.
Cetero in ventre candido. magnitu
dine h̄nt colubarū. ex terrā nō vesū
facile. s̄ que sito cibo rapine modo
regredit̄ ad specus. et sic viuūt spo
lyis ī occulto. hec auis rūtū vitā
māsuēcit. s̄ ortisū ī mali morte de
finitū corp̄ ei; cūssime marcessat
et hoc forte q̄ in terra marada as
sidue viuēs sūt. **H** auis q̄dā spēs ē.
q̄ magnitudie p̄pe ut aq̄la ē onūsta
est plumis. Caput ingēs h̄. ad instar
cornicū plumas ī fronte. dispositas
ita ut horroū possit esse videntib;
Oculos h̄ maximos. ad instar ignis
flāmantis. hos nūq; claudit. sed
pelle quadā obduat eos ī sopno Cru
ra et pedes h̄ pilosos ut lepus. vñ
gues ad uncos ut aq̄la. vñ ut preda.
leporis nocte rapit et comedit Cla
mat nocte ut bubo. vñ et de genē
bubonis hanc esse dixerūt. Cōsuetū
est. ex istis auib; effimissime alias
aues capi. **Chansuescē** hāc quidā
dixerūt. et hoc si pullū ex mdo do
cueris. **De miluo**

Miluus auis ē. ut dicit **psidorus**
p̄pe magnitudie; aq̄le vñ
gues pedes rostrūq; ad uncū hab;
instar accipitris sed curuas et nō
rectas. sicut accipit̄ alas h̄ mollis
tū virib; et volatu. impatissima
pullis domesticis insidiatur Cir
ca macellos extubāt et circa mda

uena mortuorum **Plin.** videntur artem
gubernandi docuisse caude flexib⁹
T celo monstrat natura q^o opus est
T profundo. **Indur** quide in tpe sol
stioz affia podagra. **Milui** recur
medicinale laudauit **Plin.** Vt dicit
experimentator miluus audax e. in
p^ouis. timidus T magnus. Aniso fu
gat. q^ouis in triplo maior sit illo.
Querit cur d^os T euangelio dixit
miluus in celo cognouit t^op^o suu
cu apud nos in europa turtur et
lyrudo temp^o recessus habeat mil
u apud nos semp manet et veme
et estate. **Quo** utiq^o apud iherosolomi
tas no e sic. miluus eni circa ihero
solima exuere plumas no pot. nisi
versus meridionale plagam salvas
aguas maris bibeit. **Un** adueniente
tempe mutationis sue. tra in habi
tationis solute deserens plagam
meridionalem petit. **De magnali**

Magnales ut dicit **Az.** Aues. **bus**
sunt magne orientis velut
vultures. rubei coloris. pedibus
et rostris nigri. hec homib⁹ no
nocet. sed timo pisces quos de
flumine extrahit maduunt et
hys viuunt. **De melanchoripho**

Melanchoriph⁹ Aues e ut dicit.
Plin. q^o et si pua e. tamen ma
gnus alimb⁹ in fecunditate pfert.
Sup xx parit oua sed impari nu
Diligentissima aues e. circa pullos
et notatur ei⁹ diligentia in hoc
q^o tot pullos sola pascat. et t^o cu
adolefcunt. ut sit. rib⁹ predanu. pi
gussime inueniu⁹. **Indis** educti pul
li matre p turmas sequunt. **hec p**
dantiu famem dissimulat quousq^o

sua cum viuē valeat **De morplice**

Morplice aues e sic dca eo q^o morte
plecter. e aues rapida mag^o ut
miluus. mag^o ut merula vnguib⁹
magnus et rostru forti. aquas ut nigu
lus se immerges. et hoc id. q^o a gual
los et pisciculos alios de aquaz fin
do exhat ut manducet. **hec** aues
in alnis arboribus nidu congeur
et pullos nutrit. et hoc i mag^o ha
budanaca pisciu. cu ac pulli ei⁹ ad
robur nutriti fuerit. euolandi tuc
quasi nali instinctu pond^o rymo
du senneres. estas euomut denora
tas ne nimia tiboz farina pre
gruut. si fugendu fuerit. euolae
no possint. et ab adufarijs capiut
s^o qui saluti sue remediū naturalit
institū pbauerit p^ocula vitauerit q^o
uero nime puerit. q^oda eaz gen^o
e. q^o est aliidissime ne. ita q^o capiut
aere in hieme extensis alis. et ster
tus eaz sicut arbores vides in qui
bus fix^o p^oaus requiescit. **De memo**

Memoides s^o aues egyptie. **inde**
a loco ubi menon p^oit. sicut d^o
p^oidorus et **plinius** Nam catiatiu ad
uolare dicunt^o ex egypto ad plium
iuxta sepulchru mennonis. et p^oit
hoc pliensis mennonidas vocat
Quito ano ad illum venit et cum
biduo circauolauerunt tercio die
ineunt pugna et viassim se vngu
bus rostrisq^o dilacerat **De meau**

Meau aues s^o marmis
anathibus maiores ut d^o **liber**
retu coloris cinerei sut. Crura h^o
breuia. collu breue. oculos glaucos
rostru adreū egypte et ex pte ruberū
Aues est a voce soni sic dicta **ayou**
ta eni semp clamat **Cadauerian**

Eupidissima est. et papue cadaueru
humanor. Tempestate imminente
maxime clamāt et quasi tunc ex
ultent pda cadaueru imminente
pno pent oculū in cadauere. Insidia
tur pnis aialibus ubiaiq; fuerint
congregate. **De merillonib⁹**

Merilliones Aues s^t ut dicit lib^r
rerū. sic vulgāter nominatē
Nam nō multū maioris forme sūt
uel colore dissimiles q̄ merule.
excepto q̄ pedes. unguēs et rostrū
hūt dissimiles. p̄de cupide aues s^t
et q̄a pue r̄pui ruboris s^t. puant
auiā. isecurices. Isētes sūt. Socia
liter eī uolant ut herodij. l. accipites
Imbuq; quatuor ex illis possūt ut a
gnū hoc mō capiāt. p̄mus ex illis
signū apud. Sedūs et terris ex utroq;
late alas binas. quarū at pertus
et collū unuadit. Sicq; grūuda auis
signus c̄cepta angustis se mouē
non valens ab auape p̄uenta et m
p̄m omditur. **De aysacapis**

Aysacape Aues s^t a re nomen ha
bentes. Sola hec auis os im pa
tulā h^z ut nulla ei in auib⁹ q̄pari
possit. Et in hoc p̄uda naturā lau
danda ē q̄ eis in oris rictu suplere
voluit in captione p̄de. qd̄ p̄ uola
tus p̄grina diminitū erat. in re
leitate. facilius eī sic cape p̄r. mus
cas et cympbes quibus solūmodo
vesatur quā si reterrima esset in ois
angustia. Que licet oris rictū am
plissimū habeat. rostrū tñ s^m
magnitudinē corpis inter aues
puissimū. Similiter et pedes p̄us
simos h^z. maior tñ turtue ē atq;
colūba. pedes uō et rostrū sicut

yrundo h^z. plumas at h^z sicut lana
rius. **De aetope**

Aetops Auis est ut dicit plim⁹ q̄
nāli colore hūdās. antrū fodit
t̄m pedū sex in altitudie. In hys
antris nidū struit. oua ponit. se
tus pullox educat. et usq; ad robur
debitū in t̄m absconditos pascit et
nutrit. Hec auis in dorso colorem
habet cyneū l̄ viridē in pectore sub
rutilū l̄ subrubū. In ventre palli
dū. **De merula aue**

Merula. ut dicit iacob⁹ antiquus
medula uocabatur eo q̄ medu
letur. amibiles modos uocis red
dit maxime cū uenū temp⁹ imi
nē p̄spereit. Nam h^z bno tpe muta
tacet. sicut merula q̄ huāna arte
docta nouē uotulas. I ordine s^m mu
sicā im p̄fecte cantabat ut nullus
musicorū p̄litate concordāre eam
posset aliquaten⁹ imitari. Hoc car
tūc t̄pis in cleto murū et spectādū
miraculū q̄ auis nō nā dictate sed
arte tñ huāna p̄fectā musicā in no
uē uotulis didiciss⁹ et fere nālis cū
tus oblita hec sola p̄ie t̄ amiratioē
congruā dās et spectātis populi
sep̄ replimbat ut d^r expunctor.
Domestica merula cont̄ naturā suā
canes comedit. et hanculas canit
in h^zeme p̄r̄ p̄guedinē uix p̄t
volare. libent⁹ se balneat et rostrū
plumas purgat cū sit nigra et tu
pis. propt̄ amenitate uocis seip̄m
mouet in delectationē mentis.
merula sicut cete aues nō eruit plumas
sicut d^r plim⁹. Quidā merulam
uocata dicit quia meta r̄ sola
volat. Croceū q̄ntulūcūq; colorem

no

habet in pectore s̄ q̄d̄ reliquū corp̄is
est occupat nigredo. hec aut̄ ī oībus lo-
cis nigra sit in actiua tamē t̄m̄ida
est. **Pliny** merule. palūbe atq; p̄
dices lauri folio animū fastidiū
purgat azeula ex nigra refestit r̄u
canit in estate. hyeme balbuat
rostrū suū singulis ānis mutat in
am̄ore. Et et aliud eaz̄ gen̄. sed
multo maius. hec caprimulgi ex re
nomen h̄ntes intrat̄ pastorū stabu-
la. caprazq; uberib; aduolant p̄
lactis succū. Quia iūria vber capre
emoritur caprisq; tentas oboritur
hec aues interdū visu curere dicit̄
tur. **De monedula**

Monedula ut dicit̄ **Jacoby** quasi
moneta tollēs. v̄ moneta diligēs
dicit̄. Si enī aurū v̄ argentū iūenit
furat̄ et abscondit. Auis hec nigra
ē. sed ad modicū formosa et grata.
Hominiū voces p̄fē sans cū de pul-
lo edocta fuerit imitatur. In matuti-
no cū ortu solis et sollianq; discre-
tius et tenatū rennē dicitur. v̄ d̄
expunctor monedule carnes p̄mi-
tū capitis exantant vnde et ip̄a ī capi-
te fricari appetit. **De margo**

Margus auis ē ut dicit̄ **psidorus**
et flumina et stagna inuatis pi-
sces p̄sequitur a mergendo d̄. eo q̄
se in aquis imergat. Diuina t̄m̄ sub
aquis morari nō valet quia in sup-
bo aere sp̄m̄ recipat liber rerū. Ha-
rū pulli statim ut oua exeūt tā-
to vigore pollēt. ut si matrē eos
p̄dē cōtingit p̄p̄a v̄tute viuāt. **Se-
ueri sulpirii** Has aues b̄nis mar-
tini turones ep̄s. Aquas cōm̄ nāz
sui deserere. et aridas desertasq; q̄

rerē diuina v̄tute cogit. De istis re-
fert **Ambrosius** q̄ sepe mergētes se
auraz̄ signa colligit p̄uidēs tēp̄
estate futurā. p̄pe medio reuolāt
ab equore. et ad litora tuta cum
clamore cōtendūt. mergit̄ q̄m̄ p̄uati
debet. ī aq̄ mergitur. Et sigt̄ eos q̄
se exusat̄ q̄m̄ arguūt ī cōfessione
v̄ d̄ **expunctor**. In hyeme pin-
guiores sunt propt̄ p̄uicitatē mo-
tus. Omne eī aīal sereno aere gau-
det et ī eo multo p̄ly vagatur. q̄
in turbido. Quedā eaz̄ sp̄s ē q̄s a
re cornūtas vocat̄ eo q̄ rubeas plu-
mas in capite istar̄ cornūm̄ habet
cōt̄ d̄ne gen̄. auiū pedes h̄nt ī
cauda ita q̄ ut cū in terra stant
sicut hō gestu pectois eriguntur. **De**

Nisus auis ē nobilis. **Niso**
ut d̄ **lib̄ rex**. minor et forma
et robore q̄ herodius. vnus t̄m̄ a
bobus color plumaz̄ ē. et t̄m̄ reu-
sant socialiter volare. Nā iūdia fer-
tur et fastu. Cū aut̄ impent. solus am-
bit victorie honore potiri. hoc aut̄
estimari p̄t. et forte meito. S; reuēn
hoc magis credibile ē. p̄de solū in
hyare. nedū in volatu socū habu-
erit in pastu sodale accipiat. Non
t̄m̄ dubia fides ē. nisum parē sui ge-
neis dedigri p̄sequi ut alieni genis
aue. et h̄ q̄ oīm̄ auiū genus. Nā ut
d̄ **ax̄**. Oīs auis in volatu p̄dā ca-
piens p̄t̄ sui gn̄is auib; **Solus ḡ**
nisus hui; genēosuitatis exps est.
et hoc cū ip̄o hoīe. quia int̄ quadu-
pedia aīalia aīali sui gn̄is insidi-
are nō cessat. Nisus ī hyeme captū
aue sub pedib; nocte tota v̄lūa te-
net propt̄ frigus. memorq; ut

vulgus docuit impensi bñficij ma-
ne captivā euolae p̄mittit ayemo-
mbile exemplū et plane p̄it. Nisi
in rubis et humuli loco nudifimns
eximius reputat. Qui at̄ i alns et
i magnis sup se midū sunt. minus
audax et villior reputat. **De Nocti-**

Noctuorax ut d̄ Adelins **corate**
Noctis coruus Auis ē unq̄ quā
nos noctuā dicim⁹. Hec noctis tene-
bras amat. solem uō vidē nō patit̄
luasigna eī est. Hec glaucis oculor̄
pupillis nocturnar̄ t̄ribraz caligi-
nē nō sentit horrore. S; quo fuerit
nox obscurior eo cōtrario visu auuū
ceterar̄ in offensos exercet volatus
Exortā at̄ die et aruūfuso solis splen-
dore visus eij hebetat quasi quib⁹
dā. errat i t̄ribus Noctis abos suos q̄
rit q̄ si de die volaret a ceteris aeris
volucrib⁹ impeteret. Noctua autē ut
vulgus opinat̄ p̄nūciare videtur
mortes hoīm vocabus importunis et
sigt̄ illos qui vana spe confidūt in
mortē altei⁹. hūmāis stercoibus de-
lecta. aures et oē eaz gen⁹ p̄sequit̄
In domialijs l̄ parientib⁹ libent̄ habi-
tat et pullos suos fouet Caput ingēs
habet. nec formatū ut alie aues Ro-
strū uō adūncū habz ut visus vn-
gues pedū hamatos et aspos Noctu-
nū circa aues sollers dimittit ma-
iore eī aruūdata multitudine resupina-
te pedibus repugnat. **Plum⁹** Cū at̄
ab hoīe l̄ auib⁹ impetit̄ resupina-
tens rostro ac pedū vnguib⁹ se
defendit Auxiliat̄ at̄ eam accipit̄
quodā collegio natūe. bellūq̄ p̄nt̄
In creta insula si q̄n noctua inuehit̄
statim emoritur. Noctue carnes pa-

De Nepra Aue

Nepa Auis ē et vocat̄ gallice ore
gelina q̄i obscuritatē gallina a re
nomen hās ad magnitudinē pdicat̄
E rostrū longū hz. Cō unq̄ p̄fundis
tre infigens cibū vniuū queit. Cūq̄
se aliq̄ expedie de faali nō poteit. ro-
stro p̄fundis tre ifiro pedes adhibet et
uisu illoz dimons sordibus quib⁹ hy-
ant̄ rostro inheserat libeat se et in
auras libens eleuat. Hec auis die
quiescat in abdins. vespe uō et sumo
mane uolat p̄ aera vñ eisdē horis ea-
rūde captura est et hoc p̄ ampla retia
et in altū usq̄ p̄e t̄ram suspensa qb⁹
cū captum inadeit subito fimb⁹ re-
larantur. P̄dicū colozē hñt in dorso
et in pectore sicut visus. Hec viuē nega-
tur i anglia. **De Onocrotulo**

Onocrotulus Auis est longo rostro
in partibus orientib⁹ hñs. Hec ut
votem cū edē volucit̄ caput i aquis po-
nit et sic instar rugitus uocē emittit
Ut d̄ exp̄imentator nō sine rōne natu-
re. Hec auis in fauab⁹ quosdā hñt folli-
culos in quib⁹ p̄mo abū poit̄ et p̄
horā receptū in scdm̄ ventre mittit
Duos enī tm̄ ventres hz quoz vngē
in gutture. In alio abū coquit ac di-
rigit sic nō in alijs. Hec auis rostrū
longū hz. Sūt at̄ duo eoz genā vnū
aquatile. Aliud solitudinis. Solah
auis inē alias splene caret. Ut dicit
Az. **Psidom** uō dicit̄ q̄ ista auis ml-
tis escas simul in ventre recondit
et in hoc sigt̄ auaros de quib⁹ **Job.**
diuicias quas deuomuit euomit et
de ventre eij extrahet eas deus. po-
stea uō cū esurit her auis exhit̄ et ue-
rū māducat abos illos hñ in iudicia fe-

No

data in lege prohibetur. Dicitur phisica
 exemplo huius auis ypotate clisteri
 remedium didicisse. Sicut dies ei ypotis
 super litam maris vidit aue onocrotu
 lu ciborum timore anxiu ac asipatu
 et cum huc illucq; curres egere non va
 leret hauiens rostro salsam maris
 aqua. rostro posterioribus minas et
 mox nali remedio soluit cum effu. Igitur
 hec auis ut dicitur **Plinius** in pax e. nali
 et pda uiuit. In vere aliu purgat
 et hoc ruminans modo **De Ocho Sorto**

Octus auis e bubone minor no
 ctus maior ut dicitur **Plinius** hec auis
 huans a sono uons dicitur uolgariter
 Aures hanc uidetur eminentibus plu
 mus Adunni hanc rostru ac pedes au
 res psequit uiuit pda carnibus uesit
 odiosum eas relique volucres nocte
 hulu horrifice clamant Ita ppe von
 huane simile ut hoiem contractu fri
 gore clamae credes. Speciales ternis
 hec auis hanc in quibus p dunt voces
 edit. plume uo terre sunt in quibus inu
 sitate et mute sunt nec clamant. **De Osina**

Osina auis e magna ut. aue
 dignus aqis fluuiales ac piscinas
 inhabitat. rostru magnu et forte
 habet prede pisciu cupide sunt. quos
 rostro in corpus trahunt. Et uide qd na
 indidit eis instrumentu qd ab uo tanto
 corpi oportum accipiat. hanc in star
 sacculi ab ipso gutture usq; in pectus
 receptaculu amplu et longu in quo
 magna copia pisciu simul reponat
 et uide qd congrue ut is na non egreat
 in tanta mole diffusa paulatimq; dige
 stis inter in ventre cibis paratu
 inueniat qd pbeat nutrimentu. Nupq;
 frequentes sunt aues huius generis nisi ubiq;

fuerit aqua diffusior et magna copia
 pisciu. Cuiusmodi ei aqua pura et si ro
 piosam piscibus sua in glume eua
 tuant. **De Orulo**

Orioli aues sunt ut dicitur **lib. rex** a so
 no uons sic dicitur uulgariu. Colois
 aurei sunt p totu excepto qd in talis pe
 nas quasda cerulea uarietate distin
 ctas hant. **Plinius**. Nidum in ramis ar
 boru in minutissimis mira subtilitate
 dependent. Adeo ut si nidu in ramu po
 sicuti uideas in solo aere pendere pu
 tabis et hoc qd fetore sui stercois non
 potest sustinere. et pro stercois si diu ueret
 morit. Camerant ab ymbre nidu et
 fronde densa ptegunt. **De pellucano**

Pellucanum dicitur quasi pelle canam
 hanc uo dicitur **Augustinus** et **psidoria** qd
 plumas canas hanc. hec auis habitat
 in egipto circa nilu frequentissima est
 hec pullos diligens. Tu sibi tandem
 importunum fuerit occidit eos et pla
 ctos eos p triduu. seipm in latere
 rostro ptraies sanguine pro uiuificat
 Dicitur at qd hoc ipm faciunt diu pullos
 a serpente qui eis insidiatur inueni
 unt interemptos. **Experimentor** de
 hac aue dicit qd post sanguis effu
 sione debiluat pellucanum. ita ut de
 nudo exire non ualens. pulli eius aban
 tione eius et sua exire appellatur a
 nudo. Quidam uo pullos ignaua se
 gnes nec se nec parentes pasant. Alii
 uo deteriores sunt qd quide se pasant sed
 parentes penitus negligunt. Quia cum pen
 tes post conualescentia uiderit pro
 filios nutrit impios uo abiciunt et
 correptunt. Alii uo exiunt et pntes pasant
 sed segnes exire nolunt et pereunt.

vñ qda. pellicanus dicitur pro pullis
 scando michi cor. **D**uo pellicanorum
 genera sunt. Vñ aquatile qd piscis
 vñit. Alteru uo in tra hñat et serpe
 ribz pasat. lacte etiã cocodrilli vñit
 pellicanus q vñiqz bestia lac p minima
 habũdãtia mamillar in loco alius
 plaustru in magna erat qñtitate. Vñ
 et pellicanus libene sequit cocodrillũ
Phus hãuis semp i ane insiat et qñ
 qd glunt cito digeit qã venẽ ei hñul
 lã ventriãlũ habz qui abũ teneat
 Solũ ei visceis ductũ hz. qui ab int
 itu eius usqz ad nẽ secreta ptungit.

De porphiro

Porus est ut d' **Iohes phus** extra
 qñtitudine et modũ aliaz auum
 Nam vñũ pedem latũ habet ad na
 tandũ. Aliũ uo fissũ. ad ambulandũ
 et in hoc notatur q in utroqz gñudz
 elemento. et in aqua natũs. et in
 m ambulãt ut p dices vñũ pedem
 habz aquile similem. Aliũ asini her
 in aqua piscem pspicẽs se eleuat su
 p nubes. Descendensqz cũ impetu in
 p vno pede piscem in p fundũ aq
 sicqz pede altero enatãt piscẽ ad op
 tata deportat. her auis maior aq
 la e et agno minor. **Porphiro** ide
 est ut aliq fabulant q pellicanus
 h opione phoz improbatur. Exere
 ei regionis auis e. De hac narrat
Plinius q her con qñtitudiez omi
 auis est. Solus ei pter vñtatũ por
 phiro pede suo instar manus
 aquã suscipiẽs ad rostrũ defert
 et potat. Cibanz huãno nõ et h
 illi nã q in penã dedisse videtur
 qã cũ oĩ cibo et cũ solo morsu opor
 tet ut bibat vñtũ ei appetitus de

anates

plumũ

bilem hz nãlũ in atthendo et i corpã
 do sibi cibũ. **S**imilis hãuis e ingur
 gñantibz q ad oem morsũ bibe vo
 lũt siue cibũ. laudatissimu et ex por
 phiris oibz st qui rostrz hñt mag
 et crura plonga. **De Pauone**

Pauo Auis e pulcherrima amu
 ta pulchritudis et mĩditiẽ. Ca
 put serpentũ hz. et plumas desup co
 rone instar. l' potius criste. **S**aphiri
 nũ pectus. hz collã longã. et extẽtũ
 colore silẽ saphirinũ. penas habet
 plĩmũqz rufas. caudã longã et om
 latam. vorẽ trĩbile. Incessũ simplicẽ.
 clamorẽ suo oĩa venenata nãlia de
 pellit. nec manẽ audet in lonis ubi
 cũqz audierit pauois vorẽ. **Aug** Car
 nes pauois mortui p añũ integrũ
 nõ putrescũt neqz fetent. **Vñus Aug**
 in libro de ciuitate dei se qñhendisse
 cõmemorat. Dicit at idẽ doctor eas
 nũqz putrescẽ. **Jacobs**. pauo cũ inspi
 ratur et laudat caudã in circuitu ex
 tendendo tollit et flectit et pulchri
 tudinẽ ostendit. et hoc auerso sole
 quia sic fulgentiqz radiat. Qui se a tr
 ato spectet oes penas qñ spectari
 gñudet abscondit cõmetis oculis.
liber xxi. Pauo extẽta cauda dum
 pedũ deformitatẽ videt extẽsam
 caudã moy depoit. **Plinius** Scĩnan
 tes colores fundẽ incipit a trimanũ
 et tũc parit. vñit añus xxx. Pauo
 añus viribz amissa cauda cũ folijs
 arborz donec renascat. **S**uribũdus
 ac merẽs qñt latebras. Pauo cũ
 nocte euigilaueit et se in tenebris
 rostitutũ intueri nõ poteit clamãs
 pauide suã pulchritudiez amissã
 se credit. Pauo ter in i anno parit

no

lio

di
pudi

oua Si gallus subiciat oua pulli ex
it hares oua frangit desideio incubā
tū Quappi feie in abscondito paruit
pulos at suos psequit aut alienos p
usq illis cristax nascat insigne. Fabā
lenis torrefra ad libidine puocat Oua
nisi molli stramēto excipit stān frun
guntur. Partus excludit diebus ter
nouenis aut tardig tricesimo **Au** qn
coitū se inuice osculant. Masculi cū se
inuet cone nō pōt s osculat feiq saltat
sup feiām desideio coitus. Pavo deier
ret voce spentes nec audet hūie ppe
de facili ubi vox pauois frequē audit
Pavo qn alte ascendit signū ē plumie
pulli pauonū diligentissime nutendi
sūt facili ei ledūtur ad morte maxi
mū illis piculū ē cū eis incipit crista
pduca et tūc artādi sūt a distorsu pa
uones nō nulli sūt albū colore hūtes
p totū et tū minor ille q solet esse i dis
colorib plumis discernit adeo ut ge
mātes oculi q in ceteris auro l saphi
ro nutet albo in hys splendoe respē
deant Siluestres pauones deserta ha
bent s neq i nūto colore l cauda.
pauomb domestias similes Nec
mirū qā si illis caudax pondus nā
creasset potius videtur honorasse
volantes q i exptes gloria volucres
honorasse. **De Pardice**

Pardix de voce nomē h. vñ dicit
Jacobus ambrosius et psidorus
q Aus adeo dolosa et fraudulenta
ē ut alie oua diripiēs foueat. s
fraus euetū nō h. Nā cū pulli ppe
genitris voce audierit naturali
quodā insticu hāc q fouit relin
quūt et ad eā q genuit reuertit
habet at pdix sicut cerebrū pre

alys aub p gsequēs sic obliuosa
et id obliu sui nudi pdit oua sua et
pripuit ab alia atp fouent. Pdir
nidū suū int gdenfa spinax tota
constituit Ouis stringulū puluis ē
cū quis appropinquauit eoz nidis
egresse mēs se sponte offerūt ve
entib et simulata debilitate l pe
dū ul alax. qn stān capi possit gres
sus fingūt tardioes hoc mēdano
solliatat obuios quousq a nidis lo
gus auocent. Pulli cū se dephendi
metuerit glebular pedib attollen
tes sub eis tacentes abscondūtur
Plexūz matres pullos trisuehūt ut
pries fallat qui eos sepissie affligit
iportunū aduolātes **Plum**. Mas
culis dimicātib pro feminis victi cal
cantur a victoib i iusto tortu ut
dicit expimerator **Obliu** sūt sexū
libido pceps mater uolat i arau
tu venator quousq fugiat pulli
sui et post fugā pullox fugit et ipā.
et tūc sublato timoe uocat pullos
Carnes pdici p alys aliaz auū
siluestrū carnib suauissime s
Cū i gurgustio venali ab auape
capiū. Vna sequit aliā nec discre
nit misera l retrahat sequēs pi
culū iā captiue sonax delusa cō
fortio. i quo euidēt ostenditur
insania peūnū homi p peccata
dū vñ exēplo alieus in vinctū
lū cadūt dya. pnosas aūmas au
cupāns vñ **Abbauc** pphā clāt.
Totū inqt cōgregat in rethi suo
Sup hor letabitur et exultabit
Non sine rōne totū dixit qā. reue
ra totū fere i eo q minima i re
spāi reliq fere nulla ps deo ma

112

net p dices de nocte conuissis postulo
 ribus sedent. feminas p dicitur libido
 sic agunt ut odore dicunt conape te
 pore ei libidinis lignis adiuuere exte
 ris estuat p desiderio tortus p dicitur
 at etas ad sedem annos durare dicitur
 Ad diximus de p dicitur q a vento
 corripuit hoc et de colubis. anseri
 bus pauonibus et gallinis asselinus
 Sz hanc fetus stiles si minores
 et minus iocundi saporis et magis
 humidi. Aceto macerati itatu emol
 luit ut p anulos trisire possint. Fel
 p dicitur cu melle plinu. equo ponde
 prodesse dicit ad oculoz claritatem
 P dicitur no piguescat testante plinu.

De Platen

Platen ams e ur d' her aduolans ad eas aues
 que se in mari pro preda mergunt
 capta eaz morsu corripit donec
 captum extorqat. Eadem ams ali
 qn si se repleuerit conchis. caloe ve
 tris conchas euomit de hinc testas
 sererunt. Carnes uo electas et seq
 stratis recipies in ventre trahi
 rit.

De Pluuialibus

Pluuiales sut aues ppe ad mag
 nitudine p dicitur penis varijs
 ornate sut aereo albo nigroqz di
 stincte. Solo aere uiue dicitur et
 tu pigues sunt. Argumetu q vr
 uir aere illud e q licet piguescat
 tu nichil unq in visceribz eoz iue
 niri p' Capuit hoc mo. hnt auctu
 pes plibatos baculos iactantesqz
 in aere aliq detret aues cogetesqz
 illas i vna volae tendut rethia
 sup terra et capiut fugnate.

De Pica

Pica ams e alidissima. Pica
 ut dicit plinu. Cu diligetius

ab hoie nudu senseit visui oua trasserit
 alias comoditate digitorz iuuante q
 gmoditate alie aues no habetes
 furculu p duo oua iponut ut ferue
 binato aliq glund subdita ceruice
 i medio equa utbiqz libra deportat
 alias. Pica alba et nigra ams e va
 rietate distincta. Nudu suu inq loca
 spinosa qstituit eiqz tm itelus. spi
 nis uo i armutu extel' subty et de
 sup diligetissie sepire ac munire
 studet. nec nisi arassimu foramen
 p qd ingrediat et egrediat' reli
 qt in late et hoc eo loco q nudus
 inaccessibilior e. Carnes pulloz eaz
 ad acume oculoz maadi dicitur
 q cu nisi pus extorqati fuerit facile
 coctioi no redit. her ams cu se laqueo
 noueit dephensam toto corpe qeta e
 solo rostri nisi laqu apire laborat
 nec usq ad vltima despatioem re
 liqua corpis pte mouet. **Plinu. Ca**
pta i iuuetute pica addiscit uba
mori' aliq ubi difficultate victa
punde nisi subide audierit q didi
ceat memoria fallit qretes miru
i modu hylarescut si iteru audierit
id ubu qd obliuioi tradiderit. Eli
gunt uba meduantes ita cogitatio
ne intencionez no omuliat. latiores
linguas hnt q smone mutant hu
manu habebat cesares iuuenes
antiquus aues greco ac latino ser
mone docibiles. meduantes indie
ac noua assidue loqtes. De pica

De Pica

Pica ams e alidissima. Pica
 ut dicit plinu. Cu diligetius

reginocoz

no

educant arboribus In q̄s arbores cū q̄s
sagittā l' aliqd' tale misit p̄cius ad
mota herba quādā statū erit quātā
liber vi ingestū sit Aduncos unguēs
hīs in p̄teris m̄ro cōsistit ne unguū
aspitās retūdatur. plūes ex eoz yne
sūt nigri ut merula crocei ut ouoli
sed illi sp̄ciosiores ac maiores qui
ruri in face v̄h̄e m̄p̄tis ī p̄terde
crocei virides circa collū ī alis reri
lei ī m̄uda rhousi s̄ p̄ciūsm̄arq̄
ī carēno agio negat' v̄uē p̄p̄ hīs
caluescē or̄ āno ē semel. illof tpe ut
dicit plim' cū semiatur m̄pa. Exi
mētator dicit q̄dā in v̄su de p̄cio dix
isse. pua loquax uolucris dūm te vo
ce saluto. Si me nō videas esse nega
bis auem. De passere

Passer Auis ē ut dicit liber in
rectis domoz l' in p̄ietib' domo
rū libens h̄itās Gregari' ad pastū
hui' Aues gnis volant ḡtissimāq̄
ordei medullā in abū h̄it et hoc
mirū q̄ granū a palea tāta subn
litate seponit ut inf̄carpe et distin
guē inuisibilis pene mora p̄ter
Aliq̄ tū cū festinat et ordeū cū pa
lea tr̄isglutie vult aristis palee str̄a
gular'. Sedēs in t̄m ānq̄ euolat
pede t̄m p̄terit et tūc ad aem
subleuat' In furore atus cōtat'
S̄ nulla mora discordie ut d' ex
p̄mētator. Passeres calidiores s̄
oibus aub' v̄n̄ stipta s̄ et san
guis incēnu' Sūt et sup̄ modū
luxuosi. Steroz ei' calidissimū
q̄n̄ emittit' s̄ acissime inf̄rigdat'
Et s̄ijt eos qui in tpe credūt et ī
tpe t̄p̄tationis recedūt Passer ato
digeit q̄m̄d' glutit v̄n̄ fit ut corp'

neq̄q̄ s̄uptus tibus ip̄ignat s̄ n̄
sustentat. fēme plus maib' v̄uē
dicit' Dicit q̄ m̄asali passēs
solo t̄tūno v̄uūt tpe. fēme ued
longo v̄uūt tpe hoc quidē ardi'
de passēib' ouēns q̄m̄ apud nos q̄
sum' in europa passeres m̄asali
diu v̄uūt sicut femine et h̄ satis
p̄babile q̄a nigredo illa de q̄ dicit
az' q̄ ē in collo m̄asali apud nos
nō est sed q̄dā alba m̄asali ī ḡemis
notata nigredie illa ē ī passēibus
m̄asalis ap' nos et h̄ p̄senerat
v̄uū h̄yeme et estate. sicut passēs
fēie. Em̄s videt' passēz ī durina ro
stri q̄m̄ q̄n̄ iuueis ē passer teneū
rostrū h̄. et circa fauces croceū pas
ser uo fēner h̄ rostrū nigri durū
circa fauces magnū In quibusdā
orbis p̄tib' aduicū morbū passe
res p̄ant' et hoc ut credit az' q̄a
semen iusq̄m̄ comedūt Cū pulli
passēis euolat h̄it. Vicini passēs
tū ip̄soz p̄tib' comitat' cognatis
pulloz euolantiū ut imbecilles si
necessē sit cōstipatioē plūmū cōf̄o
tentur. Et ī hoc notat' p̄uidēna
p̄latoz ut cū īfirmiores subditos
p̄uehī ad forū adm̄stratōēs p̄
sp̄ereint eoz īsufficiēnā orōnū
exhortatōnūq̄ suffragio robo
rire debēt. et si qua ī eis defecerūt
sup̄plere si possūt Vn̄ Aulus Alar
alteius onera portante et sic ad ī
plebitis legē x̄p̄i. De philomena
Philomena Auis ē ut dicit liber
x̄p̄i dicit a philos qd' ē amor
et mēnos qd' ē dulcis. h̄ cū auis
m̄ia modulatioē audiente len
ficat Gaudet ad ortū solis p̄m̄p̄

No

lenna veniēte. verno tū tpe cūtat.
 hrbno nūq. her in mino ueris adeo
 voas sue amenitate delectat ut ra
 vissime comedat. et h' tū agit cum
 sūma festinatioe **Dianē** et philome
 na tā p'inaat et idiscrete cūtibz
 delectat ut potius debilitate vitā
 exuat et adeo deficiat q' voas mo
 dulatioe p'uectur **Vn** et philomena
 dianē a philos qd' ē amor et menos
 qd' ē deficiē q' amoe deficiēs **pliny**
Certāt int se palāqz audsa cōtētio
 ē. ita ut victa morte sepe finiāt vi
 tā spū p'us deficiēte q' cantu. **hi** illo
 p'mū miabile cūtur q' tāta vox
 tā puo i corpustulo ē tā p'tinax sp's
Demū in illo mirant p'fiam inuicē
 sciennā modulāt et diat **sony** et
 nūc g'nuo spū tūtibz in longum
 nūc variat inflexo. nūc distiguit
 cōtēso. copulat in torto **Exopinato**
 et it'dū et secū p'e murruiat. ple
 nus g'ius anūz creber extensus vi
 brās et aliqū mediū. sūmus p'mus
 et ut breuē diat. oīa tā puulis isā
 tibz q' tot exq'sitis tybiarz tormē
 tis ars hoīm exogitauit resp'etat
 q' edunt' alie iuniores vsusqz q's
 inuēt' addisūt audir discipula in
 tenaoē mag' reddunt viab' cātū
Intelligitur emēdate correptio et
 in docēte qdā rephensio p'inde ab
 exim vni t'pis aucto estū i totū **Alia**
 uox fit mutatur et color. postremo
 h'eme nō tenuitur **Et notādū** q'
 mox philomena coite repit et in
 p'pare luxuriari. statū p'dit amē
 tate voas. et ut **pliny** dixit. **Alia**
 uox fit mutat' et color **hec** tū pas
 sere aliqū adulterat'. et se calari

ab eo patit' ligus eaz tenuis il
 la non ē ceteris auib' **De phira**

Phitatus Auis ē indie. to l' p'finto

vt dicit **soliny** et **Jacobus** coloe
 viridi torquē p'nuiceo. i aureo **Gm**
 di lingua et lacu vū et arnadatā p' iiba
 fert. ita ut si nō eā videas hoīmem
 loqui p'ures. hoīm ac saluat dices
 Aue nichere p'mo āno et sc'do āno
 nūc dicit et retinet tenacius h'
 vstri tāta duricia ē. ut tū de subli
 mi p'cipitat in saxū nisi ouis se
 exapiat ita ut eo q' quodā fūdame
 to uat' ex modū ordinarie firmi
 tatis **Caput** uō tā valēs h' ut tū
 ab hoīb' capir. ut huānas voces
 inuēt'ur clauicula ferrea uerberā
 dus sit. semetipm pede ribat et de
 fert estas on suo sicut homo manu
In montib' gelboe nudificāe dicit
 p' hoc q' nūq' l' m'v ibi pluit et
 aues p'hitati pluuiā pati nō p'nt
Alias uō aq's quoq'mō patiūt' sed
 pluuiā moriūt' **Caudā** suā sūmo
 studio custodit et cum extergitqz
 p'enas ill' vstro f'reptū ut dicit **ay**
 vinū libent' bibit. et ē auis luxurio
 sa nimū **Her** mirū q' vinū liben
 ter bibit. vinū i quo ē luxuria h'
 quādā voce nāliter q' salutāe vi
 detur resares **Non** f'm ē. ut etmā
karolo magno p' desertā grece
 obue essent auis p'hitati et q' si gre
 ca lingua salutaueit clamātes **Im**
 pator vale. **Quaz** ubū instar tu
 u' dā p'phie enūanone cōpleuit
 euentus **Cū** tū tūc eo tpe tantū
 rex gallie karolus ess' seq'nū tpe
 romanoz factus ē impator **Et**
 et i vita leonis pape legit' **Cum**

No bn

cu

no

enī quidā nobilis Auem p̄simā h̄abile
 ad loquendū h̄ret leoni pape p̄ exemū
 misit **Quē** aī adhuc esset ī via et ho
 mines obuios h̄bēt clamabat auis
Ad papā vado Ad papā vado **Nec**
 mora cū introiret id ad papā clama
 uit. **leo papa vale. leo papa vale.**
Qua ī re multū exhilaratū papa q̄
 pro recreatione p̄ labores condianos
 cōfabulandē p̄sitā sepius utebat.

Trucio Auis ē. De Strucione

Sicut d̄ **plator** q̄ grece assidua vo
 catur dia et camelon eo q̄ pedes h̄
 quasi camelus **Hec** auis aī venieit tē
 pus ut oua pariat. eleuat oculos su
 os ad celū ut videat si stella illa vir
 gilia ascendeit **Non** ei oua sua ponit
 ī t̄ra nisi exorta et h̄ m̄cio **Tepe** ei
 estatis q̄n̄ florēt messes. circa mense
 iulū oritur stella v̄gilia ī celo. et t̄
 quidē assidia fodit ī t̄ra. et ponit ibi
 oua sua et ea coopit sabulo **Quibus**
 coopitis descendit de loco. oua sua mox
 deposita obliuiscitur. nec ad ea ul̄ re
 uertit. **Est** ei obliuosa n̄alū. et idē m̄
 lido t̄pe gnāt oua sua et ī t̄ra sabulo
 coopit. ut q̄ illa fractum eāt sedens
 et fouēs hoc illi t̄ngllitas t̄pis et
 aeris t̄peries p̄are videat **v̄n** et
 de ip̄a aue **Remas** d̄ **Assidia** ī celo
 ggnouit t̄pus suū. **Igit̄** ouis calef̄s
 arena a sole irradiata pulli educūt
 ab eis. **Quē** itur gō quāe strucio oua
 sua arena suffodiat et ea nō sicut ce
 tere aues s̄ solo visu foueat **Solo.**
vid rerū gnano duplia eger exordio
 s̄ causa materiali et efficiētī **Est** at
 causa materialis. materia ex q̄ res suū
 esse t̄mbit **Calor** causa efficiēs **Calor**
 et corrūpit et dirigit et t̄nsduunt in

stella

q̄stio

spem materia at duplex ē. grossissima.
 mediocris atq̄ sbalis. **Dual** gō mate
 ria t̄m̄ queit esse calore **Si** gō ma
 teia fuit subtilis ex debili calore po
 teit imitari ut videm̄ ī ouo galli
 ne q̄ q̄a subtilis ē sb̄stāne ex leui ca
 lore fouet̄ ut ex aīal genetur **v̄nde**
 mulies ea ī ḡm̄io fouēt **Quū** autē
 struonius ḡssissimā sb̄stānā h̄z et idē
 fortissimo eger calore. **Aīal** at tui
 ex potestate v̄ntur diuā h̄mo diuī
 simā h̄z carne et ē aīal calidissimū
 qd̄ rei effus̄ ostendit. q̄a etiā ferrū
 digit **Ex** h̄ gō q̄ strucio oua arene
 iuoluit ut calore arene magis ca
 lefiat **Ip̄e** at visu ī ea intendit ut ca
 lore visibilis sp̄s qui ī ea potētia
 liter calidus ē. q̄a ab aīali calidissio
 p̄cedit aer q̄ arrūfidit calefiat fortis
 caloe ḡssissā sb̄stāna dissoluta et
 corrupta motu gnacionis ex eo aī
 mal au ex p̄tate v̄nt̄ **v̄m̄** p̄re
 atur. **Hec** Auis p̄nas h̄z herodij et
 amipitris sed ē tarda ad volandū
Hec auis sicut **Ar̄** d̄. pene bestiarū
 gnis ē. licet ei p̄nas h̄at nūq̄ eis
 v̄ntur ī volatu q̄a nūq̄ eleuatur
 a terra **Creano** alax ei ē tenuis et
 plume ei uelud pili sūt **Eximen**
 tator d̄ q̄ struono h̄z palpebras **Ps**
 capitis ē diuisa et v̄ntat̄ collo ī
 eundo alas erigit. ferrū cōdit et
 digeit q̄a calidissie n̄e ē. Equū nū
 liter odit et illū īm̄ro mō p̄seq̄tur
As uō ī t̄m̄ eū timet et odit q̄ ip̄m̄
 vidē nō audet **Sub** alis p̄uū h̄abz
 ossiculū quo se pugit ī latē et agi
 tatur q̄n̄ puocant̄ ad irā **Bigit** **no**
 at eos qui leui v̄bo ad irāndiam
 puocati stimulatē dyabolo exēstiat

eo

v̄m̄

no

in vindicta. Aues iste adeo i tina cur
 rit ut celestare pcedat equos. Un
 gulas hinc bisulans l' bisulans ad
 apprehendendos lapides q's i fuga co
 tra usq'tes emittit. Et stoliditas
 tanta nalis eis ict ut cu colla fruti
 ce omulcauent reliq' corpis alitudi
 ne latere credat. Oua eoz magna
 st' ut ex misso secta pro amplitu
 dine sua ad bibenda vasa fiat.

Struuo caluescit nalis sicut dicit
Plin. et plumas ita exuit ut fe
 re in nudis maneat. s' h' fortissim
 autis coru quo implentis a frigo
 nis importunitate ptegit. Os mig
 nu et latu h' i pectoe admodu di
 pei et hoc ei creatu e ad ptechoem
 magni corpis h' ei corpus fere
 ita magna ut azim' statua me
 diocris.

De Struce

Strux aues est ut d' **psidorus** No
 men h' a voce qn ei clamat stri
 da. **Vn lucan'** q' tepidus bubo q' strux
 noctua q'rent. Igit' strux aues est
 nocturna et vulgo aia d' ab amia
 da. puulos ei suos amat. Hec aues
 sola cont' q'suetudine aliaz auiu
 humore q'da lacteu pullis suis i
 stillare phibetur.

De Sturno

Sturmi Aues st' ut d' **pliny** pue
 ad volandu exerte. fusco nitet
 colore caruati volat et quoda pileor
 be caruagiu' s' b' i mediu tendeb'
 et h' p' accipitres q' insidiant' eis
 de. Aggregat' uespe et immes
 turbis q'murmurat. **liber rex.** No
 cte filentes aurora rubente mur
 mur centat. Demu diuise ad tribu
 p turmas volat.

De Turtur

Turtur aues e ut d' **psidorus**. A

sono vons da **Az'** testat' q' mire pu
 dicitae e. soriu diligit. et soli fidem
 seruat. adeo ut eo mortuo. l' ab accipi
 tre capto alrei se nuq' iugat s' soluta
 rie incedes sicut arboru ramis insi
 det gemes et tristis. **Sup h' d' niny**
basila. Audiat mulies qud apud
 aues irrednabiles con' viduitatis
 fre p'ab' nuptis aufertur. Gemutu
 pro canu h'. nulli aui infesta e. si ad
 usus oim auiu ifestationes panen
 tissima e. Ex ramis paucissimis ni
 du struit in quo q'stat et oua fouet
 turtur nido suo ut d' **Ambrosi** ne
 pullos suos iur set aial adusu se ille
 folia supiant. Nouit ei q' huius folia
 aialia venenata fugit q'suenerit
 Turtur ex fiaib' uiuit fugit odore
 sulphuris. **Exymetator** d' q' turtur
 p totu h'reme in cotinus arborib'
 in plumis iacet. In locis tutissimis
 et delectabilib' h'itat et in ramos
 qdense arbois nidu locat. Turtur
 ouat bis in vere sepe ter. s' hoc qn
 vnu par ouoz corruptu fuit aut
 casu p'deic. Inter ceteras aues tur
 tur sola pullos suos in nocte pascat
 Eius pulli st' sicut pulli colube b'mi
 calidi st' et humidi q' testat' eoz q'
 uitas ad volatu. s' volatu icho
 antes ipam g'uitate amittit. s'
 et eoz caro leuioz ad digerendu
 atreptabilior motus ei q'sumit hu
 more nimiu et p' hor g'ruitatem
 Sanguis ale dextre medicinal'
 e inussus oculis. Turtur latet h'e
 me vere p'ducit' ayulce eaz ter
 ms calidas petut h'reme et ml
 te remanet ut d' **Az'**. Si locu ha
 beam aptu ad q'estendu et soli op

g'mcna

posuim Inuenio meridionali no pnt
bene volare qm ipe ventus e humidus
et ponderosus Turtur ena aliqn ita
debilis nalis fit ut manu capi possit
Vociferant ei aliqn qm volat et h
ppri fatigatione volatus palube
et turtures pariut oua sepe trina
nuq tm plus q duos pullos educat
Turtur ut d' psidor Certa homi fu
git et moratur i siluis. **De Trogo**

Thogophales Aues e. phale
ut ait Solin q in ethopia e. ma
ior est q aqila Cornua h ut aries.
vn armati prebet caput adiusus
oēs aues sibi contras cornuū illas
aspitate depelles. Heranus ferrugi
nei coloris e Caput h ut fenix. excep
to hoc q armati pber caput ut dixi
mus. **De Turdo**

Urdi Aues st ut dicit pliny p
ue quide corpe s puidencia no
modica in cacumibus arbor et luo
edificantes pene cetera i qtinue in
seressu gnant a coitu et miru qm de
re diebus p coitu manurescunt oua
in vtro et postea pariut has quide
aues illi signit qui habiles ad oē bo
nū conceptio i corde boni pposito.
stati ad pfiandū apponūt manū
fructusq referūt salutes. **De vespe**

Uespulio dicit: **alione**
quasi vespe vtes mus ala ut
dicit liber rerū. vespe ei tm et no
cte uolat In hyeme latet in ro l'
nuq pcedit ad pustu. dependet i
parietib' l' in mūnis iacet mor
tuus similis Quā si ad solis calo
rem et aeris serena demuleis pau
laci se comouet redditq vigoi
pstinuo reuolat ad sopore In cor

pe vesperilionis pluma nulla nullaq
in alis pene sūt. Nil a mure l' for
distat Quippe q sola amū penidū
moē patit et lactat ubeb' extrepto
q alas et caudā ut auis formatas
h. hys tm nullis extantib' pēris
sed solis mēbrans qsi pellicea volu
bilitate diffusis. Pares uolucas ge
minos aplectis infantestq portat
Sagius ei' ai carduo cont serpen
tū ictus remediū e. papiū ut d'
pliny In abo culices gttissimos h
pedū luniamēta h i cauda. In alis
uero no nulle s nūq vtūtur hys
in ministerio subsistendi Cū ei pau
sandū e pectori ori l' alis inuitur
h illud hoc vile aīal q sibi inuice
adherent et qsi in spem boionis et
aliquo pendent loco. ac si se ulnā
q q laxaueit omis resoluūt Dent
bus utitur qd in alijs auib' repi
re no solem. In india vesperilioes
colubis maiores sūt. quasi homi
dentes hntes quib' i facie hoies
pctunt Nares et aures et alia
membra eis amputates similit.

Uanelle Aues. **De Vanellis**
sūt ut d' liber rerū sic vulgariter
appellate. has pliny simphalides
vocat. formose satis aues sūt mag
nitudie colubina capite cristato
ut pauo colore viridi et lucenti re
liqua pte corpis vaierate distita
hec auis ai hoiem a longe ena a
nido suo appiquae psenseit egres
sa statū ai clamoe venienti omat
rit videlicet hoiem estimas claudus
sui importunitate discedē Sic stul
ta auicula ai hoiem a suo nido cla
more amouē credit. clamoris in
dicio pdit nidū. Nā ho statū certus

facis ad adiut nudū clamāns esse
primo pgressuq; p dū spoliare
conferdit. **De vlula**

Ulula avis ē. ut dicit **ysidorus**.
a planctu et luctu nominata
Cū ei clamat aut fletū imitatur
aut gemitū vsu falso apud augu-
res si lamentatur istā tacēs ostē-
dens prospicit fertur. **De vpupa**

Upupa avis ē lege prohibita ut
ysidorus dicit volucrie ē imūda
que in stercore nudū struit et in
fendis liberatū comorat. Avis tū
admodū pulchra ē. et est plumis
quibusdā crispis existētib; galea-
ta. hyme latet et nuca ē vena p-
ducit. et vna tū voce importuna
sicut cuculus. Senescentes pntes
plumas in nido nū pullos iā ad-
ultos erunt et iterū a pullis pasūt
donec vnes et plumas recipiāt. **D**

No 67

physiologia q; alia test eis pietas
erga pntes suos Cū ei pntes eorū
seno vsū p dederūt pulli nāliter
notā herbam colligūt et inde lūm
ut recatos pntū oculos ut herba
annidoto oculoꝝ recipiāt clai-
tate. et in hoc pietas iūmoris tho-
bie ostendit. **Jacobus** Si q; tym-
pa capitis sui inuixit sanguie
vpupe dormitū vadēs q; demones
suffocātes se videbit in sopnis.
Vpupe cor malefactorib; et incāta-
tomb; valet. **q; q; ad mo** hoc fit
experimentator nō scribit. **De vul-**

Ultur avis ē magna. **tux**
et pondeosa ut **Ambrosius**
dicit. s; ad volandū admodū tar-
da. q;uis anq; a tra eleuat; inae-
tem ad volandū tres saltus fan-

at vñ fit ut aliqñ agilitate annis
incipiatur p usq; q; suetis ad volā-
dū saltib; in alta aeris erigatur
Vultus pene si ponat; igne odo-
res eaz serpētes fugat ut dicit **plinius**
Cor at; vultus hntes ad latus tutos
esse ab impetu ferri spētū atq;
repentiū. idē facit. **V**ultures sicut
aquile ul; mae cadauea sentiūt
Alti q;pe volātes. alta q;q; modū
obscuritate celant; ex alto ille cōspi-
cūt volando olens cadauer respi-
cit **ysidorus** pnt; at; i cadaue oculū
pnt; exāu sequit; ut cadaueib;
facietur mortuoz **V**ultur postq;
adoleuit et mem senē debilem;
videit ad uolatū eā occidit et pi-
mit **glidos** vulturū ut dicit **plinius**
nemo attingit s; fuerit q; falso pu-
tarūt ex adūso orbe aduolāe eas
indistānt ei in rupib; excelsiss;
sed si aliq; avis forte q; etiā fortior
ē uelut ei; pullos diripe exponit
se pūdo pūnt alis. vnguib; mul-
nemat. **N**utrit pullos suos q; ad usq;
volāe possit et hoc usq; ad hyme
cū nix ingruet. fatuus notatis
p hos qui s; diu infimne dilectōes
Deim mae emēs eos a nido uenit
appropinquāe ad locū i quib; nati
sūt. emulaf; abi qm vñ par vul-
turū occupat multū locū nō at; ve-
nant; nido. pūmis locis s; in locis
remotissimis **Valde**. et hoc illis a-
mica paris. natum donat ne o-
diū vicinaz gentiū cont; se ex-
tet Cū venatur aliqd nō fert sta-
tū p dām. sed pūis tēptat pondus
Deim exptū portat **Ambrosius**. Ne-
gantur aliq; vultures q; nibitū

No

et gurgali usu nuptialisq; copule for-
 de misterii atq; ita sine masculo se-
 mine concipit ullo. et sine quictioe
 gnare natosq; ex hys in multa etate
 longe vite procedit et usq; ad centu
 anos vite eoz series pdurat. nec fa-
 cile augusti et finis eas excipiat.
Vultures mores hoim ut Ambrosius
 dicit signis quibusda ammae consuue-
 rit Quada ca ei indiao docti et quo-
 da instutu cu bellu int se aduersa an-
 es hoim itaurat mulce pde vultu-
 res sequunt agmie. ex eo signat q ho-
 minu multitudo casum sit bello fu-
 tura pda vulturib; Que utiq; ex-
 spe instructionis huana qda videtur
 ratione collige **Plinius**. Vultur vena-
 tur a meridie usq; ad nocte et a tpe
 ortus solis usq; ad meridiu cessat Cu
 senescat elongant rostru ei; supius
 Ita q recurritate attingit labium i-
 feru suq; fit ut apire rostru no va-
 lens fame et inedia moriat. Nec ei
 rostru allidit petre sicut aquila n-
 exatit sit tmodu et ideo morit.
 hec avis si hoim no videit libent
 in tra pditur et hoc ppe pond; cor-
 pois Vn et quibusda gmdipes l
 quadrupes appellat **Dixerunt** qda
 vulture morituru deglutit cere-
 bru suu. inuidu. ne usib; huams
 pfit qd cont; palissim valere d. **Expi-**
metator vultur tardq; est magne ei
 carnis avis ppetes volatus hre no
 pt. Si videit pullos suos oia impi-
 guari dolet quappt illos rostro in pe-
 dibus vulnerat. et sic eos efficiat ma-
 lentos Vultur du volat si cadauer
 respicit ad esu cadaueis se deponit
 et qa idifferent se ad de cadauer in-

dicat pcula et laqos no vitat sicq;
 facilius in manu pueit venator. Vul-
 tur pugnat cu herodio et in ipm ruit
 Sz cu herodis agilis sit cu impetu
 ruenti cadit ausq; gmda se retine
 no vales semetipm occidit pugnat
 eia cu psimto et cu alijs aubus Qd
 ei supfluit de cibo in mudo reponit ut
 inde se abet et pullos qm cibū de fa-
 ali no acqrit. **De zelembus**

Zelembus Aues sūt ut dicit **Plinius**
 quaz suffingū pnb; adeo pcut
 incole montis candidi cu a locustis
 fruges illis deuastant. Venit q
 ut certissime credit iussu dei depo-
 pulant locustas Nec tū unde veni-
 ant aut quovadat opū ē nisi cu
 psidio eaz indiget hoies tre illis.
Explicit liber quintus de naturis
Anim. : Incipit capta libri 6i
De monstris marinis

A bydes.	Exposita.
A ctyme.	Belais.
B elue nig; mais.	Foca.
B archora.	Fastileon.
C etus siue balena.	Palacha.
C orodallus.	Glamenes.
C eruus mainy.	Gladius.
C anb.	Ypotomy.
C ricos.	Kylo.
C elethi.	Kylon.
C hyron.	Kochi.
C anes mais.	Luligo.
C eruleum.	Ludolatra.
D raeco mais.	Monachy mais.
D elphingyl.	Monocheris qet
D elphim.	unicorns ma
D elphinoz aliud.	ris dicit.
G eny e in kylo.	Nereydes.
E quus mais.	Nauylus.
E quulus.	Onos.
E quus flumis in	Orcha.
D amascu	

Perna.	Ugnus i ponte.
pister.	Testeum.
Plataniste.	Tunius.
Polipus.	Tortum.
Serra aliud mo.	Vacca mais.
stru maris.	Vituli marini.
Syrenes.	Zedrosi.
Salla.	Zerach.
Sanaq.	Zethuon.
Testudines idie.	Zylius.

Incipit Liber Sextus de monstris marinis

Onstra mari-
na sunt ab oipo-
tente deo i am-
miratione or-
bis data In h-
eni magis admi-
randa videntur

quia raro aspenti-
bus horum offerunt.
Verumpten dia pt qd vix in aliqib9 reb9
sub celo ita mirabiliter opantur de9
excepta huana na. i q vestigiū tmi-
tatis resurtae videntur Cid ei mirabi-
lius videi pt sub celo mostro cethi
atq balene qd i magnitudine mon-
bus ac vastissimis capis pauldubio
comparatur Pfectoz cetoz magni-
tudo apud nos i medicamineis. ai
illis maris q pincabilia ee no so-
let Exceptis at cethis et alia mo-
stra mais sut q sua diuinitate l' ing-
nitudie deu mirabilem pdicant
Vix ei tra aial qdupes h9 qd i pre-
no silē mare hē. Sz et volucru si-
militudies atq serpentū maē oste-
dit frequer Nec credendū ē sicut q-
da opinati sūt. h9 monstra ex adul-
teius qmynois9 generata s9 deu
hec oia mē p mordiales creaturas
originalit' pcreasse. hoz9 no nulla

repūt l' currūt. alia salūt. alia enā
volāt. oia at pū natāt Pluāq ex
h9s squamas. alia cutes foras si-
mas. oia fere pyrulas et caudas
pisaū l' p brachialia mēbra nitūt
Non nulla i aere sicut trestria reu-
pant spm plunqz vē sicut pisces
qiter i aqua raritate sps aūmant.

Abides aial. De Abide

Amarinū ē ut d' r' qd pmo ē
a quosū et nutritū e9 i aq saltae.
Deinde aialis h9 for' muta' et fit
altea et tūc exiens aquā nutritur
a tra Tūc mutat' etiā nomē eius
et vocat' Astoas. et i h' mirū ē ut
cū corpus ipa for' mutat. et ipa mo-
rū nā mutat. ut pus i aq. deū
vita sua habiliter in tra et h' r' p
disponē mēbroz et forme habitū
et ipa enā in morib9 vita mutat.

Chime mostz. De Arhime

Amais est ut d' r' hoc aial oib9
marinis beluis gulosius ē vniut
pda. et qd comedit vertit' ei in
cassitudinem corpis sui vū fit ut
extendat' vniut' ei' h' estimatio-
ne et debita qūitate s' magni-
tudine corpis sui. hoc aial cū pi-
culū timet abscondit caput suū
i tra. se hoc mō. recolligit ei mēbra
sua. in se sicut heria9. Adeo ei cū-
sū ē et pingue aial q pelle et car-
nes suas cōmhes repliat et ab-
scondit in se eximitates corpis sui
ita ut nō appareat Verumpten hoc
ipm nō facit aliqū sine detimento
sui morte ei i tm timet ut dū vi-
deit aliqū piculū iminē caput su-
um inē corpus suū abscondit et cū
senses nō releuā a piculo se nec

" aliqo"

X maris uidei nō solet s i oceano X

abscedē bestia que ī insidijs lacet
neq̄ emittit caput foras qd̄ in
abscondit. Sz cū fame affligit car
nes ppas deuorat magis eligens
in pte assuū q̄ p̄da fr̄a belius in
toto q̄sum. **H**oc cont̄ miserū hōi
nē qui cū vidit sibi corpis et aīe
p̄iculū īminē p̄ ḡuedinē et petu
lantā p̄igus corpis nō dat opam
ut cōsūptione p̄e carnis p̄ ieu
niū et abstinentiā este et potus.
mūdā v̄ carnē v̄ demones sue sa
luis insidiatores euitet. **V**ide
mus eī certissime q̄ p̄ abstineā
am corpale. hōies p̄iculū mortis
freq̄ter euadūt ut ydropisū p̄
abstinentiā potus. febres et mul
tas alias infirmitates p̄ abstineā
tā sibi. Aīal istud caret stomacho
et id̄ qm̄ comedit multū inflatur
ventre et cū ampliq̄ vent̄ exten
di nō potueit eiat pisces p̄ os et
hoc de facili. q̄a os eī est ventri
contiguū ita q̄ collo caret sicut
et cetēa mais aīalia. Nullus eī
piscū tollū h̄. **De beluis marinis**

Belue sūt ut d̄ **plinius** in orie
tali mari tante magnitudi
nis ut illiceāt turbines ac p̄cellas
ab ymo v̄tant maria. pulsatasq̄
nubes cū fluctib̄ voluāt ita ut
in historijs referē q̄ **magnus**
alexander classē aut alio mō
quā hostiū obuia ḡturū agmē
aduersa fronte duxerit. **De bar.**

Barhora ut d̄ **Az.** **hora**
Aīal marinū ē et comedit
pisces puos. **O**riū h̄ aīalis
est os fortis oī ore aīalis q̄libet
qm̄ si accepit lapidē in ore suo

frangit eū hoc aīal qm̄ exit ad
ripam et herbas depasit et t̄
ipm̄ oportet ī aquā reuerti et
submergi aq̄ ne tūtis eī a sole
desicretur et nō possit se flectē
ad nutū debitū. **C**ōprehenditur
hoc aīal a piscatorib̄ p̄ puos
pisciculos. quos filo muros q̄sutos
in mari p̄icūt. pisciculi uō nō
valentes effugē sed īsimul flui
tantes p̄dā aīalis morsib̄ pa
tent. Ac ipm̄ aīal v̄nū p̄ alū
deglutire laborās interī occu
patū dephendit. **De Cithis**

Cithe oīm piscū maximū
ē ut **psidory** d̄. que piscē e
ducit mare q̄tuor iugerū m̄
nitūdis. h̄nt strictos oris me
atus v̄nū nō nisi puos deglunt
pisciculos quos odorifēs oris
h̄nt heluū deuorās et ad se tra
hens in ventre suū mittit in
gutturē eī quādā h̄ pellem
ī modū mēbrane et h̄ multos
meatib̄ p̄forata nō sūt q̄q̄
corpulencia magnū ingredi
ventrē eī. Os uō magnū et pa
tulū habz et eo glutitus credi
jonas p̄phā nimirū habitaculū
sufficēs tanto hospiti. In iuue
tute dentes nigros h̄nt q̄ ī sene
ctute albi sūt. **O**s h̄ ī fronte
h̄nt pisces aliq̄n haustos ita e
ructuāt fluctū ut nimbofa alla
ue depmāt classē nauigāti
s et q̄mononib̄ et turbidib̄
naues mergūt. Itaq̄ cū ī mai
tepestas orit̄. attollūt se sup
fluctus. valene ut d̄ **plinius**.
gestant fetus suos qm̄ infirmā

tur et inuulidi sunt ut dicitur expirant
 tor eos si pui sunt lore recipiunt hoc
 idem facit qui tepestate videt imu-
 ne et post tepestate euomueos.
 Quia fetus balene pro defectu impedi-
 untur ut matre non sequantur mater
 in ore aqua recepta instar fluy ad
 fetus eiat ut sic tre libent in heredes
 Adultos diu qumant. Adolescenti relei-
 ter Deti anus crescit branchas no-
 hntes fistula spuac et hoc pauu fan-
 ut e marinus Queda cethe ta ingne
 sut q misale vident l motes. Psidor
 harenas aliqui sustollit dorssis in
 quib' vrgente tepestate cu naute
 maderit tre se inuenisse gnudetes
 ut pausent a fluctib' anchoras in-
 titat velisq' depositis cu qeste sperat
 infirmitate falsa ignes accedunt Quos
 ut senserit belua impuise ac subito q
 mom denigit. secunq' ta naues q ho-
 mines trahit in pfudu hagnu ba
 silu' ide d' qd psidor q balena ha-
 renat i multa qntitate eleuat sup
 dorssu De. Cethos cu videis in reuer-
 tendo densissima glomea. q fertos
 torrente velonissimu putabis efflu-
 ere. Spectauit her ego et ammirat' su-
 dei sapiam. her mostri T adjalami
 to mai ut d' Ambrosi Infirmitate nig-
 nitudis sut. ita ut motes putes si
 ea videis ad celu alassimus vnaib'
 eminare Captura cethoz flis dia
 Cethus postq' excedit etate anoz
 truu coyt cu balena femina her
 mora i ipo coytu emulatur vntute
 vge genialis im ut ulf coire no pos-
 sit s' intras pelagus alii mais in-
 tantu exeresat ut nulla homi arte
 capi possit infra tres anos ergo

etatis sue capi potest et hoc ut dicitur
 liber rex tali mo. Piscatores nota-
 tes loai ubi cethus aggregat ibide
 cu nauib' milis et facto corentu ty-
 biaz ac fistulaz cu eu alliaut in-
 sequente Gaudet ei somis h' Cuius pi-
 scatores herete videntur uix naues so-
 no modulationis attontu p' amu
 adh' instrumentu quoddam ad istar in-
 stri ferreis dentib' acuminatu
 cla in dorssu cethi picaut. clamq' dif-
 figit' nec mora si certu locu vul-
 no dedit instrumentu. fidu mais
 petit. cethus et affricas se dorso ad
 terra ferru vulneib' violent' im-
 pellit. quoadusq' fossa pignedine
 vna carne inteiis penetruet siq'
 subsecuta ferru salsa mais aq' vul-
 nu' intat et punit vulnentu ajor-
 tuus go cethus fluitat sup mare
 quoadusq' piscatores adunt eum
 cu fimb' adent mortuu et ad lit-
 tus cu magno tripudio trahut ut
 pote certu tantis corpis copys ha-
 budae. De Crocodillo

Crocodillus Atal e quadrupes
 ut Jacob et Solinus et Plinius
 dicit. q' in tra et i flumie equalit'
 valet. p die in tra frequas regesat
 et hoc adeo imobilis ut n' q' sicuti
 dine bestie prognoscat ea mortu-
 am credas. hyan' oues pabuli
 gra inuitas. nocte uo i aqs gmo-
 ratur. habz oua velut anseru q'
 in tra pferit ibi saliz ubi flumius
 exuberans no possit attinge in foue-
 do fetu masculu et femia vice ser-
 uat. her bestia ut d' Jacob pleriq'
 ad xx cubitos enanesat ut d' Jacob
 maxima pelus firmitate quasi di-

// eualesat

pleo munit. **L**ingua caret. Hyatus
orus eius usq; ad aures extendit
maxillā mouet superiore. **M**orsus
h; horribiles et tenaces nā s;apat
se pertinaci series dentiū hyatu
ergo oris inuicem aues pabuli grā
Oculis at clausis se dormire simulat
os patulū et apertū hās **A**ues at qua
si ad estā descendētes eas punit et
insglutit. **I**n h; s;igt vsu mos. q; egen
tes et paupes mercatores iuuat ad
mutuū. **V**el pncipes q; villuos suos
iuuat ad luctū. et postea supra om
sione eos ihumani spoliāt **V**ngu
ū imanitate cocodrillus armat. **I**n
hyeme nullū cibū capit **N**ō solū aīa
libus sed enā hōib; infestus ē. et mī
ut d; **expunctor** **C**ū hōiēm occidit
luger eā. **C**ocodrillo auulso corde po
stea aliquātilū uiuit. qd unq; cont
oc aīal qd vitā hab; a corde **C**arnes
ipsiq; manducat sarnaceni. **D**esterto
re ipsiq; unguētū fit. **V**īi venile et ru
gose metrices pungūt facies suas
ut laxa pellis in planū extendat
et appareāt pulchiores **S**; nequa
q; suscitū color p;seuāt ī longū hā
ubi sudor l' aqua obscena unguē
ta p;tingit flauescit aduicein; co
lor in facie. **P**allorq; cōdensior pos
sudet oblitūta. et hoc vitinā semp
S; suo malo q;cepta ex unguē ni
gredo ad lauamētā fugit aquaz
stāiq; reuertū in autē solita ar
menta rugaz **I**n flumē nili ut
d; **psidorz**. **I**n flumē cesaree palesti
ne plus q; alibi inuēiunt cocodrī
li **I**n flumē quodā palestino ut
scribit **Jacobus** cocodrilloz bestie
sūt. et hac occasione fuerit duo.

fr̄s nobiles in eisdē p̄tib; dnāntes
cū m̄s frēm doleret q̄sortē domi
niū se ferri offerri cocodrilloz ge
nuit flumē. ut q; palā omide v̄e
bant. ex q̄suetudine balneante
ī flumē. clam ferem mōstr; nemer
Transit rep̄iterā. sed itq; frater
inuidus facti imemor ī ripa flu
uij nec mora iopināte littori irre
psit mōstr;. q̄phensuz sedente la
tenat et occidit. cōdēs miser ī laqū
q; terendit. **H**ac beluā d; **plini** so
ciatā pisib; et semp esalento ore
ī littore sopno datā pua auis q;
trōculos ibi vocat **I**n ytalīa nō ex
auiū iuuat ad hyatū pabuli sui
grā **O**s p̄mū scalpūt mox dentes
et intus fauces **D**emū ut telū aliq;
imissam erodit auē. **S**; qd ī cibū
confert tā pua auis tā magne be
lie nisi solū illud qd prede patuit
et rapina fuit. **H**ic qd cocodrill;
ūiquos pncipes s;igt qui p os sūt
magnū pditores qā in ore pacem
ferūt et ī corde maliciā **D**entes uō
sūt villi qui paupes spoliāt. **F**au
tes uō secretor; consiliarij **A**d hos
oēs miser aliq; ruzna; venit qui
ambit villitationē. et oībus de suo
tribuēs atq; pmitēs ipemat in
gressū. **N**ec mora ubi satiam se re
dit nō solū in hīs q; rapuit verū
etiā suos omnib; spoliāt. **G**ens
hōim ē huc belue nālī aduersū
et inimicū circa flumē nili ripas
ab insula q; inhabitāt c̄tiri appel
lata mensura h; gentis pua ē. sed
aīosa aduersus has beluas **S**oli
ei audēt imitare fluū nili in quo
habitāt cocodrilli salūta; supra

hō

hō

hō

hō

dorsu eoz et eos equoz moe tequnt
hyantib' go belius resupinato ca
pite sessores. dextru leuaq; claua
in ore hyantiu quasi pro freno te
net et i' tinn captiuos agut ar vo
ce eia sola tritos cogit euomere
recant assupta corpa Quidā hoc
aial sicut vsu semp treste credide
rūt.

De Caab

Caab aial marinu e ut d' **Ay!**
puos hns pedes r' spai' corpis
sui. qd' vtiq; magnu e. pedes eis
pedib' vacce similes sut. h' at vnu
pede longu quo vnt' loco manus
i' oibus qm p' ipm accipit cibos et
reddit eos ori suo. et p' ipm emdi
cat qd' vult. et e pes ille creatus
mutilaginosus osse axes. cu natu
i' aqua spunt i' ea. sed spmado thir
eam aqua cu anhelu i' corp' suu
et cu aqua repleti fuerit recurret
ad aerem eiat aqua et sic respunt.

De Ericos

Ericos aial. **De Ericos**
marinu e ut d' **Ay!** fissurus
duas h' i' extimitate pedis que fa
ciut tres digitos cu vnguib' suis
pede dextru puu h' sinistru mag'
et p' hoc cu ambulat fert totu cor
pus suu sup sinistru pede **Cutis** ei'
testea e leuis nigrm et i' aliquib'
ptibus rubea **Cuicq;** rei adheret.
forti applicatione adheret Cum
fueit ether l'aer claru hoc aial ab
solutu est et abulabit et cu moue
bur' vena applicabit' lapidib' et
qeseret et no mouebit' Et h' miru val
de videbit' q' claro tpe h' aial po
testate sui habeat. tpestiuoso at
tpe infirmat' debilitat' i' corpore

Ericos mostru maris dissolutos

iuuenes seculi sigt qui pede dextru
i amore. que ad deu l' ad pntes su
os habe deberet. puu l' nullu hnt
Ca vmbrosis amorib' inhyantes
puellas arnueniut et eis aio for
ter adheretes q' nq; eia ille sint.
pus deu et pon'. pntes et primos
offende volut. q' no sua fallacia exe
quatur **Cutis** i' opumetu fallane. q'
amore diat testea e i leuis finalis
dissolutu et niger i turpis rubedi
ne pti thens. fissurus h' duas in
pede q' tres sigillat' digitos fra
ut h' e duas intencoes malas i amo
re fallendi et de honestandi. quib'
puelle decepte triphat' spoliant'
castitate. et honoe aie. et reb' siqs
interim possut exanhere.

l' Antio

Celechi aial marinu e. **Celechi**
ut d' **Ay!** qd' p' alia maris l'
terre mostra i' sua matrice oua
gnat **Que** du debito tpe i matrice
fom fuerit exeit ex eis vmes quos
cu cocepit accipit vmes l' fetus p'
fiam formu et fit aial incredibili
telectate tepis p' pti penib' file
hoc aial dormit grauit ita ut cu
p' possit manui. **Habet** at h' aial
corpus magnu respai' corpis sui et e
tamen timorosu valde.

De Ceruo

Ceruus marinus ut dicit. **malno**
liber h' ymida' qd' polmora
rius hie sup fluctu caput coenutu
erigit et sollicitat aues ut sup se se
deat nq; ad qestendu l' comedendu
carnes suas ille at subito impit et
deuorat icemptas.

De Eylon

Eylon aial marinu e. ut d' **Ay!**
hoc aial in oia gna aialiu no
pasatur h' abatur tm ab humidita

uimolis 169

no

te sua que exit ab eo Est aut ipa hu
miditas viscosa qua ipm aial
sola in nutrimentu su sumit vñ fit
vt hoc aial semp ieiunū sit et
nō corpe validū. In feminis vide
mus plus posse differre ieiunū
ut nō comedāt p multos dies q̄
in viris. et hoc propt̄ supfluita
tes hūidas et viscosas quib⁹ ma
gis habūdāt femine q̄ viri. **De**

Canes maris. belue. **Cane**
marine sūt ut d' **plinius** A fla
tu et hostilitate terribiles. hostes ei
sūt oī aīmati qd' ei⁹ vbeib⁹ cedit
robustissimos hñt brātos clauoz
modo formatos Corū ei⁹ ames
trestres fugat venāt⁹ p māe mul
titudine et greges piscū instar ca
nū ī rīn venātū fems. excepto qd'
latrare neq̄it sed pro latratu af
flatu hñt horribilem Ignare īsequē
tes piscū greges ad loca eos angusta
coartāt et sic incoartatos crudeli
morte grassant. Piscatores uo no
tantes loca ī qb⁹ absconditi pisces
a signa latebāt. retrib⁹ capiūt ar
cūculosos. hec belue diffidēt mul
tis tridentib⁹ confia possūt. **De Ce**

Cerule⁹ vt dicit **solin⁹**. **ruleo**
mōstrū ē noīe et colore qd'
granges flum⁹ educat hec bestia
bina h̄ brachia longitudie cubiti
nō minus seua. hoc mōstrū adeo ro
bustū ē virib⁹ ut īmanes bestias
ad portū venientes morsib⁹ cōpre
hensas brachys inpiat in p̄fin
dum. **De Dracone**

Dracone maris mōstrū ē crude
litate horridū Instar draco
nis trestris in longitudine exte

ditur sed alis caret. caudā tortuo
sā habet. Caput s⁹ magnitudie
corpis h̄ p̄uū. sed hyati oris hor
ridū su. Cutē et squamā duram
habz. Pestifer ē pisc⁹ et ceteris aīa
libus mais. Nam piscis v̄ aīal qd'
momordeit morit⁹ p̄m etiā hoi
nē si vulnēat nō euadet p̄v
nas h̄ pro alis quib⁹ vñc in na
tando Transcurrit mag⁹ mais spa
tia vno impetu et h̄ potius robōe
virū q̄ remigis p̄maz Draco
mais captus ut d' **plinius** atq; ius
sus ī harenā tueriā sibi rostro
nina agilitate cauat Dentū do
lores sanat cūis ossiū ei⁹. **De Del**

Delphini quoq; **phinus**
in mari sūt. ut d' **Iacobus** et
solin⁹. belue speciei multiformis
hys bestiis nul velokus pelagus
habet. ac nisi infra os rostrū os
illi foret medio pene ī ventre nul
lus piscū illo celeitate euadet
S; affert morā ī p̄uidencia nē
quia nisi resupini atq; quersi ali
quid cape aut retinē nō valent
mensis decim⁹ p̄m libent naves
at feminis parientib⁹ fetus deuo
tāt s; oculāt se matres cū fetib⁹
Diligūt ei⁹ eos tenerrime. et longo
tpe ducūt post se. et sub aq̄ sequūt
mrem Arubi ad robur etatis fetus
puenerit ubi validi sint eos etiā
matres psequūtur. fetus delphi
noī ut d' **ar** ato cresūt semp⁹
cresūt usq; ad x annos. Ipi fetus
x mēsis cōplens venere incūt
atq; īp̄gnantur Delphinū solo est
tis tpe parūt. h̄bno nūq; ubi
bus fetus alie Interi fetus tene

ros in faucibus suis recipiunt Ora
 uo no quo cere belue hnt loco sed
 hnt in ventribus et cont nax aqñ
 luu soli linguas suas mouet Au
 leatis hnt penas dorsuales que
 inhonrescunt erente cu belue insat
 Cu uo pacate fuerit qbusda recep
 tualis opium Spume eos i aqs
 negunt et vitales aures no nisi
 in aere supmo recipere. pro voce
 gemitus illis e humano similis
 et hoc qa pulmone hnt et vena
 aspan et lingua eoz no e absolu
 ta nec labia eoz puenit ad disti
 gueda voce aures no hnt s for
 ma loco aurium. Delphinoz olfactus
 n vestigia hnt cu timore olfactu
 sagacissime. Dormiunt sup aquas
 ut possint audiri stertere. Viuunt
 i anos plures usq s i anos centu
 xl. et hoc experimentoz d. Ampu
 tatis eoz caudis Aauq flatu aq
 loms audie phibent. austro fla
 te obaurat audiam. mulcena mu
 fica. gaudet cantibus tybiaz et h
 ubi audierit gregibus aduenit
 artiore citharedite artis hoiem i
 fice nauis i mari pantibus opti
 nuit ab illis ut pus canet cithara
 Ad auq auditu delphinoz gregi
 bus congregatis cu se iesset i mare
 exceptus ab imo eu ad litus puer
 Solus delphin ut d. felle caret
 Delphin pui sep simul s i tanq gre
 ges et hnt duos custodes magnos
 delphinos. Si vnu eoz mortu
 fuerit. alij efferunt eu sup saxulas
 et custodiunt eu quondamsu cingat
 tepestate mais ad litus Custodi
 ut at sua mortuu ne ab alijs pisa

10

bus comedatur Inuicē ei se miro
 modo se diligunt vñ plinio testate
 narunt q delphino capto a rege
 tarie ingens multitudo conueit
 reliquoz ad portu ubi delphin li
 gatus tenebatur. Quibus plagen
 tibus et quasi miseratione posten
 tib rex eu dimitti precepit. Siquis
 carnes delphini comedit sicut
 d experimentator et i mari lapsus
 fuerit si ad delphinu inueniat statim eu
 deuorat Si at no comedit eu eleuat
 sup rostru et ad trahit eiq defendit
 ab alijs piscibus Quid at h sit ut est
 carnis delphini cognoscit i homine
 uide no possit nisi et istud serent
 ne sit in quo sicut i alijs multis de
 mirabilis pdicetur Delphinos seq
 tur alioz pisciu multitudo Qd scie
 tes piscatores venant pisces ubi illi
 traherunt. Sub augusto cesare puer
 i capana fragmens panis pmo
 delphinu illerit. demu alendum
 se manu illius tradidit postea
 tu inualuisset puer. audacia dor
 so delphini insiliens ab eo deue
 ctus e. hoc i pmo mirabile fuit
 videntibus sed postremo ta diu in
 oleuit assiduo spectaculo ut desi
 net esse miraculu. Post multos uo
 anos defuncto puero cu eu ad solita
 inqanone reuertu minime vi
 deret. expectaretq ad certu locu
 nec ille veniret sub oculis publici
 vulgi delphini morte interit h
 machinates fabian et soling sb
 litteis qphendit Apud yponese
 urbem in affrica iuxta mac Del
 phini ab yponensibus pastus e.
 trinctanduz se prebuit impositosq

no

tra

10

no

frequenter gestant. **P**roful q̄ affri-
te flauian⁹ cū eū delinisset vngue-
tis odoris nouitate sopis vndosis
fluctib⁹ velut mortuus iactaba-
tur. **H**istoria psaz Apud lassum
urbem babilonie. puer quēdam
adamant delphing. Quē dū post
qsueta colludia recedente impaa-
ent⁹ sequere. arenis inuictus in-
hesit. Item iuxta eandē urbē. aliū
puerū hianū noīe p marina silē
delphino insedente cū vndosior
fluctus necasset puer delphing
eū reuexit ad tīam et velut fate-
retur reatū suū penitentiā morte
multauit. **De Alio gnie delphion⁹**

Delphinoz quozd gen⁹ aliud
in nulo flumie est quoz dorsa
cristas hūc serratas hūc delphini
cocodrillos studio alliaūt ad natā
dū natūtesq; sub vndis astuta
fraudulētā decipiūt et occidūt. Nā
cocodrillos teneōs ventres serratis
cristas ferūt et intēnūt. Cocodrilli
uō in aquis vidēt obtensū. Intern
uō acutissē vidēt. **De Equis**

Quius mais mōstr⁹ ē magnū
ac forte multū. Hoc mōstrū cō-
tinuā fere mōstrū maina forassim
ē. nichilq; ext aquā potest ut d^r az⁹
Sistat ubi nā carueit aqz carebit
et vita. p̄i formā habz equi et h⁹ i
superiorib⁹. posterior uō ps e⁹ tūna-
tur i piscis naturā. viuit caruib⁹
alioz piscū In pugna crudele est.
fāmet hoīez. et cont⁹ eū p̄iri bella
formidat. **De Equomlo**

Quomlus ut dicit audiael in
flumie nuli monstrū ē ingēs
et ferocissimū in nulo flūie hūc

Erunt et pedes et vngues ut coc-
drillus h⁹ sed multo maiora. hūc
noz mortuū cupidissimū ē Nam
cū nauis illi in portu occurreret
vnu pedē i tīa figēs. alio nauē
i anteriori arripēs facillime sandit
vel aliquā inclinātā ingit vū fit ut
in loas quib⁹ hūc hoīm multitudi-
nē imane p̄dat. sed hoc bonū mūdo
datur qd̄ hec belua rarissima inueni-
uillis instrumētis capi possz nisi re-
thi tamū ferreo ex cathenis qd̄ apud
damascenos in hoc opus mira arte
fabricatū ē Captū uō malleis ferre-
is tū occidit. **P**ellis ei⁹ vni⁹ cubiti
spissitudine hūc dicit tanq; esse du-
rice ut nullo iaculo ul' armatum
possit penetrari. **De Equo flūis**

Quius fluminis ut d^r az⁹ mon-
strū est i orientilib⁹ p̄tibus for-
ma mirabili In tīa et i aquis equa-
lit manē p̄t. h⁹ at crines ut equus
pedes eius fissi sūt. et h⁹ solulares
ut vacca. et ē sublimis faciei et mu-
dā h⁹ ut porcus. hūc ut equus lo-
riū eius valde grossū ē. et interiora
eius ut equi magnitudo at eius
ut azim est. **De Exposita**

Quius bestia ē. in illa pte mais
est. q̄ iudem p̄ter flūis oppido
ioppen allidit. hūc beluaz vna
ut scribit **Plin⁹** rome allata ē. int
alia mūdi miracula q̄stauris ro-
manoz maior in edilitate sua co-
piosissē p̄auit Inuenq; s⁹ in ea
belua dentes maximū atq; longis-
simi. piguedo q̄ cubitoz quāq; hac
ign⁹ iuste signat⁹ possūt nō mō dicit
p̄ncipes sed raptōres orbis terre
qui quasi immanissimis dentib⁹

no

longe lateq; corrodūt ac deuorāt
paupes populos et horū spolijs
saginati eduliū fiūt illius. qui
p̄m̄ p̄phān̄ deuorauit oem̄ plei-
tudine babilonis **De Felco**

¶ r̄m̄c̄i

Fhelus Aial mainū ē. ut dicitur
ber terū. v̄m̄ulus s̄z̄ appellatū
p̄ilosam̄ h̄rautē. Albis nigrisq; di-
stinctā maculis **De h̄ ac aiali istud**
mirabile fertur q̄ ip̄o mortuo et ex-
coruato pilus ī pelle quodā nāli in-
structu ubiq; fuit. p̄ ut m̄c̄e se
habet et pilus h̄aer̄si turbatū m̄c̄e
exsurrexit in fluctu. simile et pi-
lus erectus exurgit. Si uō m̄c̄e pa-
cificatū fuit. sternitur ī planū pi-
lus **Sic** deprehendit statim m̄c̄e in
re insensata et mortuana **pluuis**
hic pat̄ in tm̄ p̄cudū moe pat̄
nūq; geminus pluēs educat fetus
et m̄m̄us lactat n̄ an̄ ex dies dedu-
at in m̄c̄e **h̄m̄c̄i** difficult̄ nisi ca-
p̄ite eliso ip̄is in sop̄no m̄ḡm̄ est
nullū aial̄ ḡuor̄i sop̄no p̄mit̄. v̄n̄
deceat̄ p̄m̄ulis quib; unū ī mai-
v̄m̄ sop̄ni ferā inesse dicit̄ in sop̄-
no subdit̄ cap̄m̄. **De fochya**

Focha bos mainū ut dicitur **eximen-**
tator. Aial̄ ē fortissimū in suo
ḡnie non mutat de facili locū suū
sed sic semp̄ manet in loco ubi cū nā
condidit Aial̄ aiosū et uacūdū est
nec ad alia aianā s̄z̄ sius dome-
stias **Ar̄.** pugnat eī s̄z̄ cū femina
sua q̄adūsq; m̄f̄c̄iāt eā **Nec** sic res-
sar̄ sup̄ ducē fēmas. quodūsq; rō-
t̄gat eū p̄a morte defūgi. vel a
femina sua sup̄atū intem̄. **Hui;**
p̄uine emuli filij v̄m̄ūt m̄p̄ina.
ffom̄ ut d̄ **lib̄ h̄m̄unday** manus

¶ In fēma uō ciat a loco 2 sup̄ dicit̄ aliā

habet ut hoīs. fac̄e vinili. **De fas-**
tleone

Fascleon monstr. **Ar̄.** sed nichil mō-
struositatis h̄ ī morib; Cū eī ḡcta
aialia m̄c̄e sibi iuce adūfantur
et se iuce comedūt. solus fascleon
hui; crudelitatis īm̄m̄s ē. et her-
iv̄. **Fascleon** eī carnē oem̄ nō cōe-
dit sed viuut herbis et ceteris q̄bus
viuūt et cetera aialia abis excepta
carne quā nālic̄ abhōimatur. **De**

Galacta monstrū ē. **Galacta**
marinū ut dicitur **Ar̄.** qd̄ extra mo-
rem oim̄ aialū q̄suetudine h̄ h̄
aial̄ cū senserit fetus suos ī alio vi-
uē extirp̄it eos de ventre suo nō
expectans deb̄it̄ tempus p̄uendi
Ar̄ ubi fetus extirp̄it siquid̄ ad vi-
tā maturos eos inuenit reliquit
foris **Sinaute** reponit eos ī mat̄-
rem et sibi reddit eos ut foueat.

Gamenes. **De Grammenete**
monstrū ē ut dicitur **Ar̄.** qd̄ in aq̄s
fluminalib; manet **Ar̄.** istus mo-
strū maximā sollicitudine h̄ circa
fetus suos. **¶** femina at̄ negligit eos
et recedit vagaturq; p̄ aquas **¶**
masculus pietate motus circa fe-
tus. stat̄ m̄ra fetus suos quousq;
aresant et habeāt p̄tē fugiendi
aduersarios pisces **¶** Interū uō p̄
edificat circa fetus opus qd̄dam
quo inuenitis tpe tuent̄ **¶** ut at̄
aduersarij treant̄ **¶** vociferāt for-
titer. et ē sollicit̄ m̄i tpe circa eos
¶ Si illo tpe ḡtigit eū casu ret̄n̄
inade fortissim̄s dentib; suis re-
ct̄ia sandit et aiositate sua pot̄
eundit ip̄o tpe sollicitudis q̄ for-
titudie. q̄ desiderio fetuū aiat̄ur

ad robur insoluit. **De Gladio.**

Gladius monstrum est marinum ut dicitur **Plinius** et **Psidorus** a re nomine huius. eo quod rostrum habet acutum ut gladius quo naues perfossas mergunt. **De Hypothamo**

Hypothamus sicut ut dicitur **Plinius** bellua in nilo flumine habitat. In terra nascitur in aquis in terra equaliter potens est. Est autem pleuricus maior elephanticus. Rostrum habet resupinatum unguis bifidas. caudam tortuosam dentes purpurescos et adiacentes a proxi dentibus similes. dorso uero et hinc uti velut equus. Nocte segetes depascit ad aquas pergit quasi retro gradiens ut fallente vestigio revertenti nulle pent in sidie. Hec bestia cum minima societate distendit. Harum dines recentis resas audissime pent vel spinax acuminata iniqua ea diu voluptat quoad usque eam in satione vena quedam in cruce vulnere ut minutione sanguinis macerentur. libentibus pre ceteris partibus corporis in pedibus vulnere recipit. Plaga vulnereis diligenter curat quoad usque vulnus in matrice ducit. In partibus in die papue reperiuntur. dorso impetrabilis est nisi cum aqua madet. Ecce eius cute tornatur haste. Hanc belluam cum quibus cocodrillus. Stantus rorus huiusmodi inquit ut dicitur **Plinius**. **De Koke**

Koke animal marinum est ut dicitur **Az.** Habitat in terra sicut in aquis. In aquis spiritare non valet. Dormit prope mare super terram et ibi inuicem per mansionem est. Ibi parit fetus suos. Parit autem duos lites. In partu

erit autem femi secundum et partus eius exit omni tempore sicut hominis. In facta autem die duodecimo post partum sequitur fetus matrem suam ad mare et hoc in die multoates et hac de terra ut assuescat fetus marinus aquis. habet autem animal hoc mammillas vnum lactet fetus suos. Cartilagineos corporis est. ut se pia et ossa nimis robusta debito sunt. vnum sit ut infirmans. animal aliquando vix ambulare possit et se in pedibus sustentare. Ambulatio quod est ex vigore spiritus potius et lenitate corporis est quam ex virtute. Difficile intermum potest nisi malleis vox eius sicut vox tauri est. et hoc maxime cum interficitur. Natura femine hola sicut natura mulieris est ut in ventre eius inuenitur vna formata ad partum. Dentes habet acutos valde. Caudam partum ut cernis venes ut vana. In ventre eius sanguis non est et hoc est ratio. Due venae manifestantur ex eis que sub renibus non perueniunt usque ad ventre et idem ventis huius animalis caret sanguine. Cetera vero membra corporis sanguine hinc qui nunquam congelatur. Quatuor pedes habet hoc animal. et hinc inflectiones digna quibus in utroque pede. Et figura pedis eius est similis figure cruce piscium. **De Lylione**

Lylion animal marinum est sans mirabile ut dicitur **Plinius**. In quo natura errasse creditur. In usus sui ordine inuenisse. Sed absit quod errasse credatur. nam cuncta bene disposuit et vnumque rei creauit quod rectum et iustum est. Venenam autem orbem animalibus tunc tam pius quam magnus episcopus in dextero

hinc magis et moln inis du arditur

Splen vō in sinistro posuēit In hyl
one cū splen in dextro. epar vō posu
it in sinistro. **De karnbo**

Karabo est monstrū magnū mais
qd gabari d' sicut d' **Ar** huius
gnis monstra ut se fortissime pugnat
velut arietes inuicē se multū
diē sonoz p'ns aduerse vñ frequēt
visi sūt ambulāe sicut greges ad i
uce bella p'tiri. sicut ac quatuor
de causis bella i aiantib' Est p'ma
causa nālis supbia q' i oī aiantē do
minat. S'cda causa ē pp' quā dimi
cāt abus. Tercia ropt. Quarta se
tus pro fēb' eī ut se dimittat di
ūsi gnis aialia sicut gallina cū
miluo. et anseres cū cornice karn
bo fedatur abo. Stercoe in luto vi
uit et id aial ponderosū ē. et cū
fundit vent' eī multū de luto iue
nuit i eo. karnbo cauda h' latam
vñ fit ut qū pugt leuē verat se.

De luligine

Luligo monstrū est. **De luligine**
marinū. sicut **Adelung** d' Adeo
mirabile ut nām i hoc luisse cre
das ceru' q' hoc creauit oib' fere
mānus belus p'ferendū. hoc em
aial squamosū autē cū gregib' pi
sūi serunt p'funda mais Cū vero
aquis mais fastidieit eleuat se cū
alys pēnigēis q's illi nā dedit i h'
et cū voluc'ib' scandit ethēa **De**
p'ti eleuatū i aem mōstrū illud vē
toz flatus sustine nō p't. s' post
modicū vbi ventis conuic' obui
is redire ad aq's cogitur et rela
bitur i p'fundū.

De ludolacra

Ludolacra aial marinū ē natu
ra et for' ut d' **Ar** valde mira
bile. Alas quatuor h' ita dispositas

Duas h' in facie et duas in dorso qb'
inua velocitate utit' de loco ad lo
cū quocūq' ipm volūtas impuleit.

De monachis

Monstrū marina s' ex re nomē ha
bentia In mai britanico h' aialia ha
bitat. formā p'ns h'it in ifeiorib'
In supiorib' uo spēm ex pte huānā
Caput h' i modū mōchi recēnt nisi
Coronā desup infam et candidā cir
culūq' nigrū sup caput. sup loca au
riū i modū artili qui reliquit' ex
crūib' in capite mōchi l' deia i mid
ta amplitudine distēta mōstrū istud
libent' alliat hoies sup litus mais
l' ripas. mais ambulātes ludūq' co
m' eis et salub' appropiquat Si at
videit hoieim in suis lusib' delectai
gaudet et multo magis ludit i sup
ficie aque Si at i amiratione ductū
appiquat' videit hoieim. appiquat
et ipe. et si datur facultas rapit
hoieim et trahit i p'fundū. sicut
eius carnib' faciat' facie nō habet
in toto filem hoī. qā nasi similem
p'ns habet osq' naso continuum.

De monocherote

Monstrū marinū dicit' ut dicit
liber rex qd a re nomē h'ē p't avo
nos eī vñū cheros cornu imp'eta
vñ monoceros belua vñū cornū d'
Sicut eī i t'ra seuā bestia vnicor
nē s'pture referit et horridū visu
cornu maximū i fronte h'ns quo
vtriq' naues obuias penetrē et de
struē possit et hoim multitudinē
p'de s' in hoc pietas creatois gni
huāno q'siluit qā cū tardū ē aial
sic creatū respectu crudelitatis na
ues viso mōstro p'nt effugere.

De Mercede
Asimulif belue maïne s̄ sicut d̄
 Plin⁹ hec s̄ toto corpe hirsute hispida
 de h̄nt ei sp̄m̄ aliquā fortā cū ho
 mine h̄az aliq̄ cū ymutrix q̄dicois
 emori debet. auditur paul ab ocul
 gemity ei⁹ et plantis. fateturq̄ isti
 na mortis n̄tate amara eē mōz
 libus hanc miserā aiam significari
 diximus q̄ simulate rōis effigiem
 gerebat cū hoīe s̄ hirsutis flagitioz
 hispida in extremo vite a demōi
 bus exire cōpellit. et h̄nt dubium
 qm̄ istis ac pauida clamet plangat
 s̄ frustra p̄tius deputādā incen
 d̄ns. **De Nauculo p̄ nauulo** ^{p̄ nauulo}

Anaulus mōstz ē marini ut d̄ Pl
 nius p̄p̄m̄ inē maria m̄iaai
 lū In sūma equoris parit et ibi
 se absorbēs emissa p̄ fistulā cum
 se semina aqua exoneat semina et finale na
 uiget post modū duo p̄ma r̄torques
 brachia mēbrana inē illa m̄re te
 nuat̄is extendit Qua velificante
 mēbrana ad auris libens. ceteris q̄
 subremigās brachis medio se cau
 da ut gubnaculo regit. Siq̄ uō inē
 uerit vapoīs molestia hausta se aq̄
 demergit. **De One azim⁹ mais**

Onos azim⁹ mais ē ut d̄ **liber h̄**
 m̄ndaz v̄m̄ pedes in longitu
 dine h̄ns. h̄nt quidā pultrū vocāt
 h̄ carnes q̄buste in olla noua et pul
 uē mixto cū sanguie ei⁹ ad hoc sua
 to iunge freneticos ī balneo et
 sanantur Idem ad calculosos valet
 adeo q̄ lapidē sine lesione m̄iget.

Orcha mōstz. **De Orcha**
 ē marini ut dicit Plin⁹ cū
 ymago nulla representatione exp̄

mi pot̄ alia q̄ carnis imense moles
 hec belue balenas et cethos graui
 odio p̄sequit̄ Dentib⁹ at̄ trauilēte
 irrupit̄ secreta cethoz aut vitulos
 illoz. aut fetus aut balenas etiā
 grauidas lacemat̄ morfu ille uō ad
 flexū immobiles ad repugnandū
 inertes et pondē suo onerare et p̄
 nis inualide solū auxiliū nouerit
 in mare altū p̄fugē et se toto defen
 dē oceano Et cōt̄ orche belue ī ma
 lica p̄tinaces occurre laborāt fu
 gientib⁹. se seq̄ opponē et incautos
 angustis traudāē in vada urgere
 saxis q̄ illidē. **Balenas** quidē signi
 ficari credim⁹ aīas innocentes ac
 simplices boni ac mali p̄ter iexp
 tos Que cū ad q̄sortiū bonoz puene
 rit et secreta seq̄stratāq̄ a mūdo
 vitā ducē repeit̄ ac ingrauescere
 fetu bonoz opoz a timōe dei gep
 to. stā orcha illi⁹ infernalis dir
 gurgitis mōstz dya⁹ eas p̄sequi
 diuisis agm̄tib⁹ tēptationū ag
 greditur et nūc angustis paup̄ta
 tū nūc ī vada lūmie urgere. nūc
 saxeo piculo q̄ ē cordis duricia il
 lide tēptat at̄ ille iexp̄te misere
 p̄ ordines et remina aut p̄ q̄fessioē
 frequē cordis emūdanone resiste
 nescentes ad mare magnū et for
 midolosū desp̄tioē fracte refugi
 ut p̄māq̄ fidem castitatis sponsa
 tā xp̄o irritā fientes p̄da libei
 us fuit̄ illi⁹ antiq̄ neq̄tie crudelis
 mo monstro. **De Perna**

Perna aīal marini ē qd̄ aīal
 monstruosū ac magnū ē ut
 dicit **Adelin⁹** et nascit̄ ostreat̄ mo
 re inē conchas q̄ conche colorem

hnt teruleu. hoc mosty mē ipās
 conchas vestitur velle nobilissimo
 fuluo nymus ac rutilo vñ efficiuntur
 vestes p̄tiose in decorē et ornatū
 vroz ac mulier. Pepla ei sunt
 ex hys q̄ cedūt i ornatū et lucus mu-
 lier. Sic i duplex mīsteriū habent
 uellea p̄dā aialis et cedūt i usus
 utriusq; sexus. **De pistr**

Pistr ingens belua ē ut d' **plinius**
 in illa pte oceanū q̄ galliā re-
 spicit. her tāte altitudinis ē ut at-
 tollēs se sup fluctus ingens colūpne
 similitudinē p̄sent. Altiorq; nauū ve-
 lis diluuiū q̄dā eructuās paucifan-
 at fluctuātes. hāc beatissimā dixerū
 uō beluā. qui rē colūpna fortissima
 et altissima in domo dei ceteris expo-
 sitorib' sup̄excellit doctrinaq; flu-
 entia sup̄ habūdant eructuās totā
 etiā irrigant fluctuātesq; her-
 ticos importunus crebrisq; disputa-
 onib' confutauit. **De plantanistis**

Plantaniste belue marine s̄ te-
 ste **plinio** q̄ in gange fluuio in-
 die nascunt. Rostrū hnt delphini
 et caudā sedecim cubitorū i longitu-
 dinē hnt hys socie sūt belue q̄s
 strachios vocant. binis brachys
 hys vires tantas iesse dicūt ut ele-
 phantes ad potū venientes mor-
 sibus i festent et eoz p̄mises
 morsibus abstrahant. **De polipo**

Polipus piscis ē ut d' **plinius**
 qui pedib' manibusq; brachia-
 libus utit. hic tantā v̄ritē habz
 in brachys q̄ nauā de naua ali-
 qñ manūte stante vi rapit et ten-
 hnt i mai eiusq; carnib' faciat
 Carnibus ei libent' vestitur. In ma-

ri iuxta venenā fregitissie s̄ huc
 cauda bifidula ē et acuta fistula i
 dorso qua maie trissunt eāq; modo
 i dexterā. mō in sinistra pte cū vo-
 lueit trissert. Natat obliquus i caput
 qd̄ p̄durū habet Adherēt sup̄ini sa-
 pulis ita ut auelli neq̄nt soli p̄si-
 ium insitū exeūt. polipi hyeme co-
 eunt parūt vere oua tanta fecun-
 ditate faciūt ut caput nō possit te-
 sta hoīs occisi trissert a p̄grinan-
 tib' et ecludū. Polipi in terram
 verso capite coeūt. polipi sedēt sup̄
 oua sua lans brachys et manūtes
 q̄ cancellatis brachys camerū fan-
 ut non potest auelli. Polipi cū si-
 res fenda admota ficit ab e' odore
 resilit pting. Vesant' conchyaz car-
 ne quas qplexu frangūt Itaq; p̄ia-
 centib' conchis et testis cubile eoz
 dephendi. her astuta conchas de-
 capiūt Conche visu sensuq; mrent
 p̄t qd̄ abos se fieri timētes effugūt
 p̄cula Itaq; cū conche nymis se dede-
 runt insidiant' polipi accepto aute
 saxo ut dicit **plinius** et **ambrosius**. atz
magnū basilis illi tenacat' affigū-
tur. et ex eo saxo umbrā sibi faciūt
cont pisces Dū q' nō p̄cauet non
 ua. et alij pisces saxū trūmō vidēt
 in lecto polip' lapide redusione in-
 terdiat conchis et sic grassim' extra-
 hūntz carnes polipi binis mētib'
 concedū ultra bimatiū nō viuūt. pe-
 reūt at tabe et semp̄ colens quā a
 partū fere nō viuūt. **De ferra**

Ferra marina belua ē ut. **maima**
 dicit **ysidorus**. corpe ingens p̄e-
 nasq; hys latissimas et alas im-
 manes her bestia cū videt veli

no

fitante in pelago eleuat alas suas
sup aquas et in contriū nauis ve
lificāe contendit Cūq; stadiis tri
ginta l' eadē quadraginta aliqñ et
het conata facit nec pualueit tan
dem labore nō sustinens deficit de
ponensq; pēnas suas ad se retra
hit fluctus vō lassam reponit ad
p̄fundū maris ad locū p̄stinū. **De**

Serra quoq; aliud. **Serra alteri** sp̄ci
monstr̄i marini ut dicit **ys**
idorus et **pliu**, a re nomē habet eo
q; serrata cristā habet. **H**ec bestia
subēnatis occulte nauib' eas in
fundo secat ut intantē nā hoies
dolosa astuta merget ut eoz cada
uerib' facietur. **De Syrenis**

Sirene nālia vociferat ut d'
physiologus q; a capite usq; ad
umbilicū figurā mulieris habent
p̄cere magnitudis facie horrenda
crinib' capitis longissis ac squalē
tibus. Apparet at cū ferib' q̄s in
brachijs portat hānus ei femis
lancat. q̄s ī pectore magis hnt flau
te at qñ vident syrenes multū
timēt et tūc p̄uāt ei lagenā va
ciā ut dū cū lagena ludit interī
nauis p̄tiseat. **H**oc testat s̄ illi
qui eas se vidisse p̄fessi s̄. **R**eli
quā ut scribit **adelin** corpus p̄t
sicut aquila. **S**irene hnt unguēs
q; in pedib' ad lamādū habiles
In fine uō corpus squamosas pi
scū caudas quib' ut renuigis ī
guigib' natat. **Q**uoddā musici
et dulcissimū melos hnt ī voce
qua nauigantes delectant et at
tracti resoluiū ī sōpnū. sōpnoq;
sopiti syrenaz unguib' dilare

hnt

rant. **H**ec belue ī quibusdā p̄fundi
guigis insulis et aliqñ in fluctib'
comorari dicitur. **S**i nō nulli nau
gantū sapiētia usi q̄silio obtinēt au
res suas fortit' sicq; imines t̄tiseūt
ne mortifēs syrenaz tantū illiam
tur ad sōpnū. **ysidorus** has syrenas
nō in veitate beluas sed mētrices
q̄sōā esse describit. q; t̄tiseutes dedu
cebāt ad egestatē. **A**las et unguēs
habuēt. qñ amor volat et vulne
rit. **I**n fluuijs amozant. ī fluxu
luenit. **P**leriq; tū et hoc fere oēs
ys et etiā nō nulli expositoz sen
tūt tūc **ysidor** dicentes syrenas
in veitate monstrā esse marina
cū in veitate credunt monstrā esse
mais sed irrationabilia. **C**antus
uō nō articulata credendus ē ut
p̄ sillabas et vocabula distiguat
sed utiq; indistincty articulis si
cut cantus anū. **De Silla**

Silla monstrū est mais sicut sy
renes. **I**stud quidē monstrū ī eo
mai **adelin** phis veaāt manē
dixit qd' mare ytaliam et sialiam
intercludit flautis quidē et oī
hoī inimicū est et eoz sanguinē
ac carib' delectat. **C**aput utiq;
et pectus ut virgo formata h̄
Sūt sicut syrene sed rictus et
oris hyati et dentes horridos
et bestiale uter et caudā ut del
phinus h̄. **lib' rex.** mixe forti
tudis sūt nec facile vinctur
ī aqua. **I**n tim uō minus fortes
et p̄pe imbecilles **adelin**. hnt
et ille voces aliquātulū musicas
et carmūe etiā ip̄e belue miri
fice delectant. **De Symonis**

no

Sannon quoz arma nulū ut ysi
 dorus dicit frequētissimi sunt
 belue quidē cocodrillis similes s
 forma multo minori et angusta
 hoz carnib⁹ infecta pocula vim
 veneni extinguit. Duidēt at hec
 bestie tēpestates obscuratisq; q
 spiraturū ē ventus rāinis ex ali
 a pte fores apūit ipisq; villosior
 muda pro regumēto est. **De Testu**

Testudines hūc iudiciū. **dimib⁹**
 maē de quaz testis capaciā ho
 spiciā sibi faciūt hoies atq; in
 sulas rubri maris hys nauigāt q
 bis ut d^r **Plin⁹** Hec testudines ma
 ris mīto capiūt modo s^r marie
 cū erecte ī sūma pelagi meidiano
 ī tpe iminent toto dorso p^r tūquil
 lam fluitātes que voluptas libe
 spūandi in tantū fallit oblita sui
 ut solis ardore sicato tortire neq;
 ant mgn. inuiterq; fluitāt maibus
 pate p^r dantiū. ferūt et pastu egi
 fas et noctu auide satumtas lassa
 ti atq; ut remeauit matutino sū
 ma ī aqua obdormire. Tūc ad ma
 tantes leuēt tūc aduob⁹ intergū
 vertit. A tigo uo laq;us nātur su
 pine atq; ita ī tūc a plūib⁹ tūh
 tur hūc mōstro dentes nō sunt
 sed rostri margines acuti supiore
 q; ptem infeior p^r claudit p^ridū
 modo. Tanta oris duritia ē ut ca
 am lapides gminuat. Cocūt pe
 cidū more. femine at nō libent
 nec leuēt tortū paciūt donec nil
 nilus ea vōsa ori e^r festuca iponit
 In tūc egressa oua parit ouis an
 serū similia ad centena nūo eaq;
 defossa extrin aquas pectoe māi

bant noctib⁹ Educāt fetus ānno
 spacio. Quidā dicit oculis tantū
 spectando fouei oua ab hys et h^o
 valde miabile. sed res ī abduo
 est. **De Tigno**

Tignus monstr⁹ mainū ē u⁹so
 Anus Caudā h^o duoz cubitoz
 latitudis. In mai fetificat nec vni
 quā alibi. In tūm exit ad pastū
 Dextra ripā intrāt. leua exeūt et
 hoc accidē putat quā dextro ou
 lo plus cernūt vtroq; tū oculo he
 betes flante aquilone ripas libe
 tus exeūt. **Plin⁹** Naues psequū^r
 ob curiositate videndi uela vento
 agitat et hoc stupore ī tantū affi
 ciūtur ut tridente quidē ī eos iacto
 fivere nō moueant. hūc tpe
 latent gurgitib⁹ pinguescūt in
 tūc ut vita longissima sit p^r trien
 niū. In ethiopia tigni bestie sunt
 que colore fusco et geis mānis.
 in pectoe fetus lactāt ut d^r solin⁹
Tignus iō in pontho nascit^r ut
 dicit solin⁹ neq; eī alibi facit fe
 tū et hoc p^r aquas dulciores. In
 trāt flumina dextro latē leuo at
 exit hoc proptea credit^r q^d dextro
 oculo acuti cernat q^d sinistro. **De**

Tignus est piscis. **Cunio**
 main⁹ hui⁹ oculos l^r pulmonē
 resolue ī ampulla vitrea cū aqua
 marina et q^d q^d ex eo scipseis luce
 bit de nocte velut flāma. **De**

Testēū aiāl marini est. **Testeo**
 qd^r a re nomē hūc p^r. testeam
 eī autem h^o **St^r** In mai arabie
 nascit^r hoc aiāl cū infirmat^r ex
 eo q^d calor intei⁹ in corpe p^r medi
 os poros respūculā habē nō

No

tūno

cturd^r

No

pt q̄a spissitudo ac duricia cutis il
lius phibet hoc. Cū infimat̄ t̄q̄ aq̄s
dulces pent et potat ex eis p̄ aliqd̄
tēpus et imutatione dulciū aquarū
effiat̄ cutis subtilis et resudat a
poris angustis et qualescit. Sana
tū ergo aīal reuertit̄ ad aq̄s salias
et redit ad p̄mā dispositionē suā.
manifestū at̄ ē q̄ aq̄ dulcis ī mari
ē et p̄bai sic p̄t̄ accipiat̄ vas cere
ūm et claudat̄ ex oī pre et vacuū
p̄ciat̄ in māe p̄ spaciū diei et
noctis et p̄t̄ repiatur ip̄m vas a
qua dulca plenū hoc aīal max̄m
ē ī māi rubro. **De Tortura**

Tortura mais monstrū est īgens
et forte nimis ad instar torture
frestis for̄ta ē et imēsū excedit et
magnitudinē. octo ei cubitoz lō
gītudo ei) et quatuor latitudo. Sca
tū h̄z triāgulazē ad instar scutū v
sualis sed multo maiore utpote ai
bitoz quīq; Erum h̄z longa vn
gues magnas et digitos ī pedi
bus maiores q̄ ī leonib⁹ s̄t. for̄ne
et audana mirabilē viget q̄ppe q̄
tres hoīes nō timet inuadē. for̄ne
frustrat̄ si eā in dorso ad t̄m̄m ver
tē possis. Difficile eī surgit ī dor
sum quersa et hoc p̄t̄ latitudinē
clipei quo a dorso tanta belua in
cludit̄. hoc clipeo tegit̄ contra ia
cula. Est at̄ clipeus triangulais.

Uam mais ut. **De vacca**
dicit̄ ar̄. mōst̄z ē magnū ac
validū et imūdū ad īurias hoc
aīal nō h̄z oua sed facit fetū ad pl̄s
aut duos facit et sepius vnū cre
sat at̄ ī q̄plementū suū p̄ decem
ānos. marer at̄ diu abar. et dunt
cū

scāi ubiq̄q; vadit q̄a tenē diligit
eū. Et notandū q̄ m̄r decē mensi
bus imp̄gnatur. Viuit at̄ h̄ aīal
centū triginta ānis et hoc p̄batū
ē caudis eoz amputatis. **De vi**

Utili marini pisces s̄t. **tulis**
ut dicit̄ plin⁹. h̄z spūit et dor
muūt ī t̄m̄. hoc aīal pilis hirsutū
ē. parit in t̄m̄ peadū moe. fecun
dū p̄t̄ reddat vno h̄m̄itu canum
more. Parit nūq; gēnis plures e
ducat mānis fetū nō q̄m duode
cimū diē deducat ī māe ex eo sub
inde assuefaciēs illū mānis
aquis. Inificiūt̄ difficile nisi ca
pice eliso. ip̄s in sono mugitus
ē. vñ nomen vituli accipiūt̄. Nul
lū aīal ḡuori s̄pno p̄mitur. Q̄
p̄t̄ dextris p̄nis vñ s̄pnoferam
messē s̄pnoq; allice capiti subdi
tū dicit̄. P̄nis quib⁹ utunt̄ in
mari humi q̄ vice pedū serpūt.
pelles enā eoz detinetis corpoi
sensu equois retinē dicit̄. **De se**

Ledrosi belue silē. **Drosis**
marine sūt restantē plin⁹ q̄
ambīa incolūt. h̄z beluarū ossa
ita magna s̄t ut fores in domib⁹
et palacijs lignaq; l̄ alie structūe
necia de illis comode secant̄. Qua
dragimā ei cubitoz longitudis re
pūnt̄. h̄c belue in ecclesia sc̄os
s̄gnat de quoz ossib⁹ ī v̄turbus
s̄cta vniuersalis etiā decorat̄
roboretur atq; astruit̄. **De zidrach**

Zidrach monstrū ē ma. mōst̄ro
trinū sicut d̄ lib̄ rex. forma
valde mirabile. et qd̄ p̄tendit̄
ī sui figuracione maliciā. sed t̄m̄
ē innocū. Caput h̄z ut equus for

marū licet forma minori corpus uō
draconis ex oī pte similitudinē Caudā
longā scāidū qūititate corpis grāti
lem et tortuosam sicut anguis Totū
corpus diuisimode coloratū ē. loco
alax h; pīnas sicut pisces et moue
tur de loco ad locū moē natantū

Litron mōstr. **De Zituone**
ē marinā qd vulgō uocat mais
militē sicut d' **liber rex**, et ē ingēs
ac fortissimū. huiusmodi dispositioē
hūc dicit in pte antiori qī formā
armati militis pferit. et caput qī
casside galearū ex aute rugosa ac du
ra et firma nimis A collo eiū depē
det scūtū longū et latū et magnū
et cauiū intēiū ut ī eo possit monstr
ricta ictus pugnātū moē defen
di bene quedā ac nerui fortissimi
de collo eius et de spondilibus
ptendūt in humerū et hys qdem
pdaū scūtū dependet ī scapula Est
ac ipm scūtū forma triangulacē du
rica ac firmitate tā validū ut vni
q; vix possit iaculo penetrī. bra
chia h; forma nimis et loco manū
qī manū bissulā cū ita validissie
pauit ut frustra tēptet homo pos
se ictus sine maximo discrimine su
stine vñ sit ut diffidat nimis ca
pi possit ab hoīe et si captus fuit
diffidat possit etiā necari nisi cū
malleis. huius aīalis genū hūmā
gnis discordiā unūcū videt qd
unq; mē bella se cōmouet et tāta
turbanonē mais faciūt ī pugnā
do ut ī loco cōmūnū tēpestas que
dam exurgē videatur In mari **De**
britanico hec mōstrū habent. **Zifio**

Zifio . ut dicit **magnus basi**

lius in libro **exameron**. formidabi
lis valde est. belua maxima ē que
existimationē excedēs hoīm tanta
ē et pūda natura rex mater ī isto
monstro luisse credat Neq; ei signū
nim pisāū alioz neq; monstris
mais neq; bestijs terre aut vola
tilibus celi assimilat. S; spemem
formāq; h; quib; sola belua gloiet
ut dignū spectaculū reddat vide
ribus et ex hoc laudē p eos qui vi
deit oīmōdani reddat creator Cū
caput si videis mōstruosū oīno.
si oris abissū fugies velut mortis
voragine. si oculos horrebis si
ceterū corp; fatebeis in rebus ni
chil simile te vidisse. **Expliat**

lib 6° de mōstris marinis
Ināpuūt capta libri Ami de
pisabus cōmūibus

A nguilla.	Longri.
A phoras.	Conce qī modū nauis
A stans.	Carinate.
A llectia.	Carpe l'arpēn
A lburei.	Capitones mais
A ries mais.	Cornu mais
A ureū vellus.	Coclee
A barenon.	¶ Dies pisas
A ctipender.	¶ Delphim pisces
A ntaus.	¶ Dentrix
A ustralis.	¶ Ethurus
A nneca mais.	¶ Erox
A fforus.	¶ Ericus
A mger.	¶ Eochus
¶ B oche.	¶ Eochus mais
borbothe.	¶ Eradides
babylonin pisces.	¶ Fundula
¶ C ethe.	¶ Gonger
C ancer.	¶ Granus
C latus.	

Prundo mais	Rana mais
Kalaas	Salmones
Kylor	Strurio
lolligo	Spongie
locusta mais	Scolopendre
lepus mainus	Stella piscis
lepus mais indie	Silurus
lucius	Solais
Amene	Sarina
augulus	Salpa
arygnite	Sepia
multipes	Scorpio mainus
myriceps	Sparus
myus mainus	Staurus
mylus	Corpedo
mylago	Trepus
Ostree	Truche
purpure	Tremallus
Pina	Ulpes maine
Pugitius	Uranostopus
Pectines	Vipere
Porcus mainus	Vench piscis
panus mainus	Virgiliales
Rumibus	Incipit liber septi-
	mus de piscibus marinis si-
	ue fluminalibus et primo in
	generali.

Nullus piscis
 ut dicit Ar-
 ly colla l'vgn
 uel testiculos
 l' mamillas
 De his tamen
 Delphinu et
 Cethu et cetere mostri mais ex-
 apim et hoc e qa sibi simile ge-
 nerat. hnt ei mamillas quib-
 fetus lactie no tamen sup. sed me-
 uicturas et no eminet ille ma-
 mille sed habet q' duo canalina

ex quib' egredit' lac. et filij sequi-
 tur matres **Q**uidē ad ueritatis
 iudiciū ad oculū terri potest ubi
 aiq' mostri fenfiat Omnis piscis
 et oia aialia molles teste modicu
 dormiūt. qd' trū nō p' ppendi per
 clausione palpebray. qa palpe-
 bras nō hnt. s' qa capiū' manu
 et ferro tridente in sopnis p'ua-
 untur Et nōndū q' nō mouentur
 cū dormiūt nisi in cauda et hoc p'
 rū **Augy** videt' velle q' pisces aias
 hnt dicit ei eos hnt memoriā **A**it
 enī fontē esse in bulliensi regioē
 plenu piscib' qui cū hoib' sup-
 dientib' gndatū natando eunt
 et redeūt et stant cū stātib' exspe-
 ctantes ut aliq' eis iaciat qa sic
 assueuit **G**losa qdā d' instinetu
 quodā recede pisces cū patū in
 qua manē assueuit depopulan-
 da ē **N**ec mirū qa si hoies nō s'f
 quib' a deo pisces i usu dati s'f
 iuste cessante causa. cessabit effis
 hnt enā pisces sensū audiatū vñ
 piscannab' indiat' silentiū **N**ūq'
 videbit' piscis comē cū alteri' gnis
 piscib' s' suū suat nē ordinē et
 in serū et in gnē **E**rubescent in se-
 lū homo qui et nē metas trā-
 greditur et irrationabilior best-
 is vniūsis. fasq' nefasq' dicit
 equalit' serū suū ordinēq' cōtēp-
 nit impudēs violator **O**es pisces
 mais comedūt se inuicē. excepto
 quodā aiali qd' fusculeon **A**it vo-
 cat hec at causa ē qd' ipm aial
 oio carnē nō comedat **N**ullū ma-
 rinū aial comedit fetus suos in
 si dū opient' et formā p'entibus

simile reperit Carnes piscium ha-
 bitantium in profundo humidiores
 et minus sane. Oes pisces lapidosi
 pingues snt. Et oes meges piscium
 hnt rroz. Ois piscis preda vives
 seualit no nant sicut lucas et sim
 similes. Ois piscis hnt cooptori-
 um hz brancos i capite. Numm
 visus e piscis qui facit totum cu
 pisce alterius gnis. Erubescat q
 infelissim omni brutoz homo
 qui pfigreditur timos creatois
 positos. et cont ne ium. ne ho-
 stis vit cu imudis petoz. Vn
 in libro cosolationu boenij. Non
 imento figuram sapia plange
 visa e in ea pte sassa veste que
 homi sperie picta habebat. P
 terea sciendu est de piscibus q
 multa et pluma ps ouoz que
 ouat pisces mais peit multu
 da occasione. Nec miru qa si oia
 oua pueirent nimu multum
 rentur. Oes pisces q p aptitudi-
 nem nature ut bothe et peties
 ipiguanter vento flante meidio-
 nali. Qui no pisces extenduntur
 i longu ut lucij flante vento se-
 pte rionali impiguari certu e
 masali pisciu hnt vias plenas
 semine ita q semen videt sepi
 extra decurre. Pui pisces fenfiant
 ubi pauca aqua l' pua e. et hoc
 papue circa indices salicu l' ali-
 az arboz. Quidam pisces snt ut d
 plunij qui tante leuitatis snt na-
 lit ut nisi capita portioe corporoz
 maria haberet in aquis mergi
 no possent. Pisciu feie maiores
 q maria snt. Pisces capiunt meli
 an solis ortu quia tuc maxime

fallit piscium visq. Nombus eque sicut
 die cernit. Gustu olei mouit. ma-
 ior ps ouoz peit i piscib. Qm fe-
 mina ouat vagando. Et h cont
 illos religiosos. q curiose vagan-
 do pdut bonoz opm fetus. Infeli-
 ces ergo illi qui quoz p fessio l' offi-
 nu hor no habet ut extra vagan-
 do sepe ab animi virtute dissimu-
 lant. Quidam pisces p se gntant sine
 aliquo coitu. et quidam de limo alioz
 pisciu. et quidam de tra simpliter
 et quidam de putrefactioe et corrup-
 tione que videtur sup aqua vel
 oleu enatire an tepus ptus l' coit
 vagant. Aures ac feie pisciu na-
 tant p coges l' simul. tpe no coit
 et ptus ambulat p cu pari. Quidam
 pisces qu fenfiant infirmant et
 pte hoc plim qphendit hoc tpe
 magis q alio. Sicutis noet pi-
 scibus et maior ps pisciu impu-
 guantur tpe pluuoso qm pluuia
 valet eis. sicut plantis tpe vnde
 sup natie vident et allude ta-
 denti pluuie. Ois piscis q nalt
 hz lapidem i capite hieme magis
 ledit q qui no hz. et h ro qm la-
 pis qui e in cerebro cerebru infri-
 gidat. Quazpt ingruente frigoe
 pisces huius yma ac pfunda petut
 Oe monstz marinu et oe genus
 piscis qd ambulat anhelat p
 seques. Carnes pisciu q in pfundis
 aque natat libent. humidiores
 et ad comedendu minus sane. In
 fundo et i pfundo mais multum
 do pisciu est. et multa gna que
 vix aut nuq exeit ad visq ho-
 nu. Elementu oim ouoz pisciu
 mais est festinu et ueloz. pisciu

no

p pares

alij branchas multiplices hñc sicut
dicit plim. Alij simplices Alij du-
plices Eruttit hñ aqua ore recepta
Senectutis indiau squamaz duri-
ties q̄ nō sūt oibus silēs pulmone
marum piscis si fricetur lignū ar-
dere videbit sicut et oleū vñ eadē
ex pulmoibz q̄dā pisciū maioroz
oleū fieri q̄suetū est vt d̄ expime-
turoz pisces aliq̄ nō tangūt q̄ ve-
nant nisi sit recens. hñt eī sensū
tactū et aliq̄ nō hñt ut d̄ ar̄ et nñ
capū. femine pisciū longiores sūt
masculis et carnes duriores Carnes
pisciū in dorso et antea sūt duriores
reliq̄s p̄tibz corpis non iucūntur
oua nisi ī piscibz qui conūt. maior
ps feciunt ī ripis fluminū si assit
eis et hoc q̄a in eoloto nō ē ventus
et ē calidus in se multas dulces hñs aq̄s.
Pisces paludū imp̄gnant ex maiori
pte post quinq̄ menses et p̄ vñum
annū feciunt oēs pisces genēalit̄
Pisces sep̄ nātū redire ad nativita-
tis q̄ntū descendit l̄ ascendit
et p̄ hoc fixit̄ madūt p̄cula
Quidā pisces ip̄gnant vento au-
strali. quidā aquilonari Est modū
venatiois pisces ut d̄ expimenta-
tor ut fiat fossa iup̄ fluvium ita ut
aqua fluvij intret fossam ibiq̄
ponant ligna et tūc veniūt pi-
sces a fluvio et delitescūt ibi p̄t̄
quietē et hoc maxie ī hyeme.
Dicit magnū basilū vide quō
singula gr̄ia pisciū sibi regioēs
detinet deputatis nullusq̄ alte-
rius fines occupat s̄ suis q̄s̄
sedibz ē q̄tentū Certe nemo agri-
mensor illis habitacula distri-
buit nec minorū ar̄ n̄ sephone

vas //

loni //

hō

signavit nec finnos posuit obser-
uandos sed oibus vñlms ī q̄mu-
ne collata ē. S nos tales nō sumus
nā et maiorū mōz faes audacter
excedim⁹ et saltus tr̄sp̄edim⁹ vi-
tinorū et domos domibz et agros
agris copulam⁹. De Annulla

Anguilla piscis ē ut d̄ scorinū
serpenti similis vñ ab angue
nomen h̄. hanc quō formus str̄e
eis tanto atq̄ elabit. h̄ difficile
excoriatur. hñc dicit ex limo a
pisciū nati. plim de hys d̄ q̄ ser-
masculus l̄ femina ī angul-
lis nō ē. neq̄ eī oua iucūnt̄ in
eis. frequens eī atterit se scopul̄.
Ea signenta iucūnt̄ nec alia
eaz p̄creatio Angulle ī vno ne-
cite ut d̄ ysidorus. qui ex eo bibe-
runt tediū vni hñt Comouent
ad sonū tonitruū Aquas clais flu-
ualibz gaudet Kapaces sūt ad
aliquos inferioris potestatis pi-
sciculos maxie cū nī ī semine repi-
unt Angulle ut dicit ar̄ et plim
vuiūt annis multas Dum at s̄
aqua sex diebz et hoc aquiloe flau-
te Cū uō auster flauet p̄aunon-
bus diebus sine aqua vuiūt. h̄e
me exigua aq̄ viuē nō possūt n̄
fiale tollerāt aquas turbidas et
iō in abscōsioē. plim q̄ n̄t̄ ^{plim}
batur aqua ex ventis oppositis
videlicet ar̄ta vigilanz temp̄
maxime capiūt pisciū noctibz
Exanimēs pisciū sole nō fluitant
nisi cū p̄nt̄ s̄ in aqua dissoluit̄
vt d̄ experimentator Pinguedo
anguille aūibus medetur. Diuis-
simā h̄ mortē q̄ excoriata vuiūt
plus loquitur pisce alio Aliter

nocturnus e abus Ad igne assam pl9
qpetat qa euaporatur malina es
In gange flumie Angulle st xxx
nubitorz longitudis. **De Alphos**

Alphoras piscis e ut d'az. **mate**
no gignit sed creatur ex calido
et humido et hoc i humo loco lu
toso qui aliqn aqua tuer. Crescit
q ex putredie luti illi qn lacus
no hz aquas et creat i modu vni
cili et postea cu ascendeit aqua
arescit vms ille in pisce. Dumt at
modico tpe et statim dissoluit. P
diderit naute q si piscis ille dissol
uatur quousqz solamo remaneret
ex eo caput et oculi itez renascet
longo tpe durabit. **De Astante**

Astans piscis e ut d'az. q tpe
autuipnali et i inicio veris ge
nuntur. Vident ei i spuma plume
iuxta ripas aliqn eodensata e ebu
lure pisces hz sicut bullit vmes
scambeu in sterore equi tpe estatis
Alij at dixerut q gnat ex limo tre
et nutrit ex limo plume. Oni tep9
e frigidu no possut de finali capi
qm in gurgitib9 et i comuis absco
dunt et si fuerit dies claru ad firmi
ascendut in ripis et petut caloze
Est at contra valde et noqua eis
clams solis et io petut arboru
vmbrias sub quib9 a sole ptegnit
Oni no anis multe plume fuerit
et calidus habudancia ist9 ge
neis reperit. **De Allenbus**

Allenbus piscis maior st ut d'
liber rex i octiduo mai quod
meditaneu e. in maiore brutu
na atqz germania. Temp9 quo al
leaa solent optimu d. in oi fere
capi.

grie pisciu maiorz. Vniqdy ge
nus pisciu maiorz hz tep9 suu
et in alio tpe bonu no e. Optia h9
piscis captia e circa augustu me
sem. aut circa septebre. Dumt at
captum ei9 usqz ad decembre s h
taro ppt angustias tps. Hic pi
scis admodu pius est. s cu retens
captus fuerit delictiore tibu pber
Salsus dumt pte smus et ul9 q
ali pisces in homi usus. Dulcedo
in capite ei9 est q vix aut nuqz cor
rupit amantudie salis. H fere om
pisciu solus aqua tu vuit nec n
i aqua viuie pt. statim ut aeris se
rena cotigeit expnat. Nec ullamo
ra e. in contitu aeris et expmat
one. Oculi ei9 de nocte lucet i mai
istar luis s hoz moitur vms cu
ipso pisce vbiqz i mai sup aqs
lume videt gregati aduentat
et hoc astu allucit ad rena. Dicit
tribus qz pati ad capiedu i usus
homi diuino munie deducit. H9
bernis uo tribus secreto maris
usqz ad tep9 debitu abscondunt
et hoc circa germania. Allenaa
optima fut in regione scocie. pes
sima uo vsus germania. **De**

Albures piscis. **Albure**
Amarin9 est ut d'az. de grie
pisciu qui rugana dicit. Hic pi
scis de albures cute hz spissa ual
de et adeo firmu ac duru ut ipa
cute milites utatur pro galeis.
ht ei naturalit vture insita ut
ualidis ictib9 resistit ualeat hac
g9 cute milites osueuerit ad istar
formae pilei et sub galeis fer
reis pone. et si accideit i illu aliq

passio gladij l'altius armatu
re nō inducat dolorem. **De Ari**

Fries piscis marini ē. **etc**
Sicut **plinius** dicit ut latro nig
nax amū in salo stantiū ocul
tatis umbra. si quē venādi vo
luptas inuitet expectat elatoz
ext' aquā capite specular' ocul
tus donec ad natantes mergat.

Areū vellus. **De Aueo velle**

Areā mare nutrit ut testat'
Ambrosius et lanā i memora
tā spem metalli gignūt litoā.
Eius colorē nullū adhuc eoz q
fustis diuisis obducit uellēa ar
te quātūcūq; pitus potuit ymu
tari **De hoc velleis gnē credit'**
illud fuisse uellus pro quo in
finita milia hoīm ciuitates ex
iuste patrie depopulate sūt
in p'tibus troianoz sicut anti
quissima **grecorū** narant **hysto**
ria. De Abareote

Abarenon piscis ē. secund' ut
dicit **ap'**. ouis multus. hic
alioz piscū natū nō h' ut mo
tu et contractu maīs oua gcepta
pariat. Paritur' ergo piscis ista
oua sua nāli quodā instinctu
fricat ventrē suū ad harenam
que cōtactu aspa ē et gustu sal
sa sicq; cōcepta oua parit et edu
cat fetus post temp' debitum.

Accipender. **De Accipendē**
Accipens est ut dicit **plinius** ap
antiq's nobilissimus. hic solus
cont' morē oīm piscū squamas
h' toto corp'e ad os v'sas. hic
piscis iurispitos et cauidicos
cleicos signat qui oēm p'tectio

nē ecclesiastica corpis m' mēbra
fideles sūt in cōtentione v'boz ge
nealit' quertēt aiādūtē nō tu
mantes qā verboz finis nullus
et dū pleiq; scrupulū q'stē et deū
pre oculis h'c nō curāt falsitate
pro veritate. l' veritate p' falsitate
mullationū allegnē nititur. **De**
tlibus misēis et ve itez ac t'no
q' sūt miserie et pene et culpe.

Amus piscis ē. **De Anno**
Amarinus saxatilis est ut d'
psidorus. r' lapidē geit intēus
hic admodū sp'iosus ē. nā i
utroq; latere h' quasi v'gulas p'
puro p'petuo colore p'untens
corp'e autē reliq' diuisis quidem
ac gratis coloribus totus i' mo
dū pām serici variat. **De Au**

Auinger piscis est. **inigere**
Amarinus p'pe coloe q'similis
amo s' forma differt. forma
eī p'pe modū sicut āguilla tenz
s' breuior ē. **rostrū** h'z ouis loco
cartilaginosa longū et penitū
rubrū t'p' cytonia i' l'acē rimu
las longas diuisificatas color
bus **Carnes** eio deliciozorem
tibū prestant dimitib'. **De Affo**

Afforus piscis est ut. **ro**
dicit **psidorus** q' p'p' exiguita
tem hamo capri nō p't. beatig'o
et v'e beata humilis puitas et
pua huilitas q' nec denpe p't
improbe gulositatis i'uisata
malignitas nec i'umia huāni
gnis suis laqis irretire. huī
litas eī casū nescit. **De Australi**

Australis piscis ē ut **psidorus**
d' siue qā aquarū v'ndam

ore suo suscipit. siue qm piscis h tuc
oritur quo tpe i ocaisu tendit plia
des ceperit. **De Annua**

Annua genus piscis e i mari
Aut d' **Isidorus** q in aure stimulos
hns paut aure approximates
Sigt aute eos qui dil auru pauri
gme heant audiendi mala de pri
mis relationib' sepe suis aures
eis accomodantes graui vuluere
ferunt Et id dicit **Sepi** aures tuas
spms. **De bothis**

Bothe pisces fluuiales sut qui
non natat nisi p amplitudi
ne corpis. tenuissim ei pisces st
et lati multu. pmas hnt i arnu
tu lati corpis ai venat a piscato
bus fundu aque petes aqua tur
bat sup se ut videi no possit ma
xime qa strato corpoe adherens
tre sup dorsum simillun e terre
maulas rubeas in dorso hz In qui
busda aquis fluuialib' fenfiant
sed no in oibus In stagnis no vix
et rarissime. bothe sicut **ay** d'
impugnans vento meridionali.

Borbothe. **De borbothis**
Pisces s' fluuiales. sic i gallis
vulgari appellati Cu anguilla
similitudine habe dicitur lubra
ei sunt **Exornant** ut sicut et a
gulle Coru ai nigrū hnt. esu
dulcem et hoc mariē epar qd
pre oibus piscib' optimū habz
et delicia. Caput magnū habz
resptū corpis Os amplū et latū
ualde hz Cū exesseit ānos duo
decā In estate crescit i corp' mig
nū et tūc mutat nomē e' et vo
catur soluis **De quo iserius di**

tendū e. borbothe. gallie lūpe
I quappa theuthonice vocant
sm ydeomata diuisa. **De babi**

Babilonia pisces q's. **lonias**
Bheophrastus circa babilone
mirabiles esse describit in lonas ubi
sz decidentib' fluuijs in cauis aqs
habentib'. ex hys lonas siue cauis
monstruosi pisces exeit ad pabu
la p'mulis gradientes et crebo mo
tu caude hnt capita rane marine
similia Reliq's corpis ptes ut cap
biones hnt brachias ceteris pisci
bus similes. **De Camris**

Camros ut pisces quida appu
tant ut d' **lib rex** pedes et
brachia hnt octo numero. forapes;
hz pro manib' quib' plerūq ser
pūt. **Retrograda** e. nec iqua ut
adelm' dicit. nouit ai facē suā
ambulare Et h' tū intelligas ai
trū in metu et i fuga facere **Me**
mens ei l' fugies cōtineta cauda
retrocedēs in limo abscondi in
titur. l' in spelunca et tūc loco p
uissimo cōtinetur **Naturalit** at
qū sine metu e ai facē suā am
bulat et porrectis brachijs in
antei' gradit' Cū senueit lapides
duo albi colois i capite eoz iuei
unt iuxta rubore **Dicit** ei no
nulli lapillos illos tante eē vir
tutis ut i potū dati cordis pūcti
ones sanet et utiq' satis credibi
le qa ut d' **galienus** in anathomi
a cor maxime confortat' ex sub
stantijs duris lapideis sicut st
margarite. saphiri. iatincti et
hys similia **mutat** colozē cāter
tū coctus fuerit Nam rubeus fit

is bñ

modi

nū vniuersū tū mtoe l'ingredie p'fidat
De canaris mirabile quid refert
Ambrosius dicit eī Cancer nāliciter
ostree carrib' delectat' Sed sicut
appetit epulū ita etiā in capiēdo
sui ipsius vitat p'iculiū Est at' p'ici
losa illi ostree venatio h't eī ostrea
capsas quāsdā duras et validas
quib' induit' et cancer q'dē si i
opinate ipās capsas inuadet possi
p'e capsaz redusionib' contēti et
ocidi **Et** ut cancer p'uaueat in
sideas nota fraude molit' Itz q'a
oīa g'ra aīalū delectatioē mulcē
Explorat cancer si qū illud ostreū
in remotis ab oī vento lons cōn
solis radios d'p'tiā suū illd' ap'i
at et reserat claustra testaz ut li
bēo aere vicissim uoluptatē capiat
et tūc claustrulo calaulū imittens
impedit ostree occlusionē. Ac si
apta claustra impiēs tuos se in
g'it claustris viscēaq' mēna de
pasat' Multa g'ra cancroz s't ut
D' ar' quoz vnu ē in iudea et
dicit miles q' aīal' velocissimū
ē et cū findit' nō iueit' in eo ca
ro l' sup'fluitas et h' id q'a nō pa
sūt' abis. Si eī abis vteret' sup
fluitates h'ēt in mari sicut soli
nus d' occidentali canari sūt' q'
hoīes apphensos subiūgūt h'nt
at' terga dura velut cocodrilli
Canari latent h'eme mensib'
quibus veis tpe sicut anguis ex
iunt senectute Canari h'eme
app'ia sectant' litorā. estate i
opam recedūt gregari. h'eme
ledunt' Autumnō et vere p'm
guescūt s' i plenilunio magis.

l' app'iam

Canaris longa vita femine p'mus
pes duplex in mari simplex **Dex**
trū brachiū oībus pene manus est
mares duas spinas h'nt iū ven
trē et caudā quib' fēie tuēt **Duo**
q' h'nt in ventre cōn serpentū ictus
medent' sole canari signū triseūte
pugnāt iū se corniculis suis **Qn**
mas vlt' corre cū fēia sua ascend'
a dorso sup' eā At illa motū carnis
senties a tergo corre volentis idi
nata sup' latus cōuertit se ad ipū
et sic ap'letur tortus Cancer lacte
potatus sine aqua multis dieb'
viuit. **De Claustrulo**

Claustrulo qui glaci dicit' sicut d'
pluu' aduersus mordet iūf
tatos hamos nec deuorat eos s'
despoliando grassat' hic p'istis
signat eos qui et si apte formatio
nis fugiūt viaū ne forte p' ventre
prohis iudicio capiunt' cū ipis ar
aīstantis fornicationū sicut sūt
oscula. cōfabulationes illiate et
sceleratissime cōtrectationes impu
dentissime polluit'. **De Congro**

Congri marini pisces. **maionō**
forma longi sicut sicut mu
rena sicut d' pluu'. Corp' tū mil
to mari h'nt Carnes eoz ad cōē
dū dulcissime vento flante ve
hementi imp'guant'. **Hns** p'isti
bus signant' illi qui longanimi
tatem sp'ei habentes In virtute
quoq' grandem s't **Cibus** xp'i de
lectabilis fuit p'is eius volū
tate facientes h'ntes. et id ven
to flante spūs s'c'i qui vehemēs
sup' aptos ruit a timōe dei frū
bonoz opoz imp'guant'.

l' p'is

Quiche in mai. **De Conchis**
 nauuū moē carinate s̄ ut d̄
 pluuū inflexa puppe p̄ia rostanta
 in hac condit̄ nauplū qd̄ ē aīal
 ex ignū sepe sile. sola sonente lu
 dendi Et hoc murū q̄ad hoc concha
 ualuas apit. ludūq̄ patit̄ consua
 saas et nulla se fraude deap̄i ab
 hospite intromisso. **De Carpo l'carpa**

Carpo l'carpa ut d̄ lib̄ rex. a re
 nomē h̄ie dicit̄. Dia ei potest
 carpa q̄si que carpens patit̄ Et at
 pisas squamus aureis et laeis sta
 gnor̄ l' fluminis inat̄is. hic pi
 sis ai oua sua i ventre ad pauē
 dū apta nā dicit̄ate p̄fenseit adit
 masculū pisem ore inuit pulsu
 leu ut piturū inuet Tūc masculū
 morū illū intelligēs emittit lac lo
 co seminis qd̄ erectū feiā ore ren
 p̄es staū oua sua patit̄ i sobole
 p̄futura. Neq̄ ei femina p̄t parē
 oua nisi sp̄ semē p̄us recepit Ist̄
 at̄ qd̄ nūc recipit semen. nō ad p̄tū
 tū uiuē videntur. h̄ad oua cōapi
 enda et formāda vñ soboles in fu
 turo āno sperat̄ hōnūq̄ i p̄mo ā
 no natuuntis seīs carpe inasat̄
 niger v̄mialū iux̄ aure et h̄ sepi
 p̄ augustū et hac t̄abe moritur
 Remediū ei aqua dulcis et fluui
 alis. pauas aq̄s carpe soboles p̄
 uicit Opinio vulgi ē. si fosse pue
 rator̄ nouē aut dere in longitu
 dine noue aut ientes fiant et
 singulis fossis singule cōpari po
 nant̄ carpe i masculū et femina
 eaz̄ sobolem puenire Et notan
 dū q̄ ipis imponēde nō s̄ carpe
 fossis. nisi p̄xime an̄ p̄tū. postq̄

at̄ pep̄it̄ eximūc̄. soboles uō trū
 aut q̄o mensū tpe roborata ere
 cta fossis reponit̄ ubi h̄z̄ crescē ai
 p̄fectis Cerebrū carpe crescē ac de
 crescē dicit̄ p̄m̄ augmentū ac deare
 mentū lune. et licet hor̄ i oī pisce
 in carpa tamē magis sicut i lūgo
 et i cane. int̄ quadrupedim nō nūllī
 dixerūt Carpa pisas astutias mil
 tas h̄z̄ ut capiendus rethia eua
 dat Cū ei rethe inuicit aruens
 foramē queit. qd̄ si nō iuencit sal
 tare nitit̄ in auras libeās sup̄ re
 the ut ex̄ cadat Qd̄ si nō potit̄ sub
 ter fugiū q̄rit sub rethi. et hac etiā
 frustans arte herbā ore cōtinet in
 p̄fudo aque ut rethe sup̄ueniens eli
 datur. Nec i isto aliqui p̄ficiēs. de
 mū et istud at̄temptat a sup̄is cum
 impetu veniēs in limo caput fi
 git fortius infelix ut s̄z̄ rethe per
 caudā tr̄siens captione frustretur
 Quāq̄ ergo modi s̄ quib̄ astutus
 pisas conat̄ euadē. Sigt̄ at̄ q̄nq̄
 patit̄ astucia l' pinas maliaosoz̄
 hom̄ qua uaq̄ subit̄fuga q̄rit̄ ne di
 iūm ubi rethib̄ capiant̄ Quaruū
 quidē expositionē erudito lectori
 reliquimus enodandas. **De Capi**

Capitonus pisas est ut. **tone**
 dicit̄ liber rex pius ad modū
 m̄o tā magnus ut semipedalis ex
 crescat. et hic quidē are nomē habet
 Caput ei magnū h̄z̄ p̄e ad magni
 tudinē reliq̄ corpis. hic pisas in
 fluuijs h̄itans libent̄ sub lapidi
 bus et int̄ saxa delitescit. Os am
 plū h̄z̄. et rotundū caput. h̄z̄ pisces
 siḡnt̄ illos qui corde p̄f̄o et optid̄
 audientes et tyranni desideio capi

No

110

entes vbi dei retinet et fructu af-
ferunt in patientia. **De Capitulis**

Capitones sicut sunt pisces maris
triu fere cubitoz. Capita ing-
hnt. caudas vo puillimas atqz
angustas. In hoc signat eos qui
cu spu cepint carne consumant
hoz pisciu carnes edibiles valde
snt sed indigestibiles nimiu vn
et febres excitant maculas rube-
as hnt pmas in dorso acutissas

De Cornis

Cornu dicitur sicut dicitur ysidorus
Grinnit ei pectore suoz voce p
diti capiunt. Signat at quosda
impatientes q et si dissimulent
impatentia fois i opatione hu-
tus tn remurmunt corde et p
hoc sepius dyaboli laqis capiunt

De Corleis

Corleis sicut exerentes se domi-
tilis suis bina cornua ptenden-
tes comahentesqz mouet i auxili-
um sui. Oculis caret s nā illis me-
bra restituit p depts luminibz
Itaqz cornubz suis ptendunt iter. n
fraudant quocunqz volut desiderio
gradiendi. Corleis et ostree et oē
eoz genz auget minuitqz s m lu-
nam vt eni dicitur phisica. Luna
cu i augmēto fuerit humores cu
uo in defectu fuerit minuit hu-
mores. **De Die magno**

Dies piscis est magis ut dicitur
qui p psonē suā nō viuit
nisi p vnu diē. et id dies vocat
ē In quo apparet ortus pfectus
et occasus subitus. et i hoc natura
valde mirabilis q ad vitā tñ cre-
atū aīal. vitā tā subito exire co-

git. Notat at hic diligentia cre-
atoris. hoc ei aīal duas alas et
duos pedes hz. et caret sanguine
Sed ut qd ei pedes l'ale i subitū
ministerium. vere suffines rō est
ut i creaturis suis deus mirabilis
pdicetur. **De Delphinis**

Delphinor genz aliud ē sed
forma minori vt ysidorus dicit
Adelphus belius qui tepestate
imminente i sup fine atqz appentes
ludūt hoc iudicio nature p cognos-
cūt tepestates imminere. Adeo vi-
gent agilitate corpis sui ut enā
naues trisuolent. **De Dentrice**

Dentrice l' pegrus ut dicitur ysidorus
Da re nomē hz eo q duos den-
tes habeat magnos multosqz q
bus grassatur in ostreis pisces
ue inonios. In pisces signat eos
qui crudelitate durantes multos
ministros truces quoz ministerio
grassant in claustra pauper q
i ostreis et in eos qui laboē suoz vi-
tū ducūt inoniam. **De Ethyno**

Ethynus piscis ē ut dicitur ysidorus.
Et **Jacobus** semipedalis tate
vtilis ut nauē adherendo detine-
at huā ventū. seu iat pcellē. tollā-
tur fluctus. Nauis q i radicata i
mobilis stat nec prede potest nec
redire pisciulo eā nō tantū retine-
te quā ei adherente. hoc multis
quidē incredibile visū ē. s tanta
fides in hoc auctoz ē et tanta co-
cordia ut nulli unqz de hoc dubi-
tāe relinquat. sōm i hoc bñs
Ambrosius. **Sedus** **Jacobus** **achone**
lis **Terentius**. **Ortm** **bñs** **ysidorus**
Quintus et ille **magnus** **basilius** hz

No

No

No

No

No bñ

auger

rei auctores Ideo ex ordine diligenti
mirratione posuimus quia mirum quidem
et super estimationem mirabile est.
quod semipedalis pisciculus non ulla
violencia si adhesionem tantum na-
uem ducentorum pedum cum suis in-
tus pondibus retinet ut nec ad-
punctum moueri possit. Vbi si stulti-
ac stolidi non dico plinius si imbecilli he-
tici qui ideo imbecillitate christianorum
fidem quam super naturam et posse hu-
manum et articulos deprehendunt
Dic michi flagitiosissime serpens
Quid incredibilem videtur aut vir-
ginem sine virili semine concipere et
parere. aut pisciculam semipedalem
adhesionem tantam molem nauis
contra ventorum validissimos fla-
tus retinere posse immobilem Credo
quod tibi dictabitur id virginem potius potius
uisse parere quam echinam pisciculam retinere
nauem Equas murilegos pro dices
et vultures teste beato Ambrosio non
nisi et alia multa animalia sine co-
mixture seminum et sine masculo
et cohabitu ex flatu et odore tantum
concipere et creari. et prole parere. et
utique ambo miranda sunt quantum ad
naturam et posse humanum Sed
virginem parere eleganter excellit
et deus omnipotens est. qui sic nasci po-
tuit quia sic nasci voluit Echini
vero piscis nulla alia ratio est insupe-
do pro digno nisi quod deus in creatu-
ris suis mirabilis predicetur. et
hereticorum pro hoc stulticia confidat
quia nichil credere voluit propter gra-
uem naturam causam Ex amara
gracie echini sicut ut dicit plinius qui
spinas simili modo pro pedibus

118
hinc Circa coronam candidi nascuntur
Oua eorum amara sunt quia numero
Ora hinc in medio corpore colore vitrei
pene effigie scorpionis loco den-
tum graues anulos in ore hinc. Plu-
res homines isto utuntur misce in odium
inimicorum Comedi autem non potest piscis iste
quia comestus mortem infert. a statu
dispositionis sue dissoluendo hinc
piscis ale sub ventre sicut quod pedibus
assimilantur ut beatus Ambrosius et
plinius et magnus basilius scribit
Echinus plinque in dextera futuri sepe
statis est. aut tranquillitatis et in his
nauis solet esse nauigantibus De-
nigra cum procellam venturam senserit
calculum validum arripit cumque ve-
lit subirem vehit et non anchoram
trahit ne fluctibus exanimetur. Itaque
non sinit se liberat viribus si alieno
se stabilit et regit pondere. quod vi-
dentes naute munit se. et exem-
plo echini. iactatis anchoris na-
ues stabiliunt. Et hoc contra illos
qui alieno nolunt subdi regimine
et in propria voluntatis regimine pe-
ditari Contra christus dixit. non ve-
lunt facere voluntatem meam. sed eius qui misit
me. **De Ezore**

Ezore piscis danubij est maximus
que sicut husen dicitur. hic piscis
pro corpore lenis est nec habet aspici-
tis aliquid in corpore et in moribus sed est
animal mitissimum et timorosum
quippe quod etiam a minimo pisciculo
se non potest defendere Vnde a pu-
gilio pisciculo agitat ad fugam
huic libentissime affricant se sicut
rio iocandi gratiam Que ezore statim ut
sentit fugit ad latibula que sibi ad

// piscis

tuanne in litorib' soler' effodere
 Et frustra aliqui qm' importun' stu-
 rio erit latitante fugies ergo ezo-
 sequit' sturio et qm' ambo magni
 sut nec ena' iualidissimus aquis
 latere possut discurrendo et ante
 senas agitando. sil' sepe capiunt'
 a piscatorib'. Hic piscis vino fortis-
 simo aut lacte potat' et idcirco h'
 qm' cu' inebriatus fuerit multo vino
 plurimis dieb' viuere pot' et hoc ut
 ad remotas fins tibi gra' deferat'
 bibit at' anq' inebriet' qtuor sex-
 taria vini. Ita magn' est ut vir-
 trahi possit in biga ab equis tri-
 bus aut qtuor. Carnes h' dulcissi-
 mas simulimasq' gustu et spe car-
 nibus porci. Ezo vn' iestinum
 h' ossa pauca et pua. et illa car-
 thilaginosa potius q' solida. In
 capite at' mulca h' et solida. Et i
 hoc notant' illi qui cordis affia
 magni sut' apposito vtius s' effia
 carent opatiois.

no

De Ernio

Ernus piscis marinus est. h'ns
 caput et os ifeius ut d' **pl'**
 et exitu supfluitu' sup' et h'
 cont' cetera aialia vtiur spinis
 loco pedu' anteriora e' sepa' s'
 et inferiora cotinua. horum e' ce-
 teis piscib' mais qm' spinis h'ispi-
 dus. vn' de facili no' fit pda ulli
 pisciu' Carnes ei' vehemet' s'
 rubee color' niueo similes sicut
 d' **plinius**.

l'omus

De Ezochio

Ezochus piscis e' in archadia
 ut d' **plinius** hic p'pe sopnu'
 i sicu' exit. Neq' viuere sine sopno
 pot'. h'ns piscib' signa' pnt' illi q'
 mare r' mudi' fugietes e' deli-

nar' habudarias spunt. et sicu'
 paup'ntis q' in desertu' cu' helia
 rezabel luxuria' fugietes et tu-
 multu' vanitatis mudi' decli-
 nates q' sopno i' senecto q' repla-
 tionis itime req'stut.

De Eozio

Eozio main' ecia'. **maino**
 piscis ille e'. que esu' vulgo
 vocant. hic in longitudie no' sep-
 tuaginta fere cubitos eualesat. In
 altitudine uo' l' in latitudine qtuor-
 decim pedes h'. In inferiori man-
 dibula ossa duo s' q' trabes. In
 h'is s' quadraginta duo dentes
 maxim'. In superiori vo' mandibula
 dentes nulli s' s' in ossibus supio-
 ris mandibule q'cauitates qdam
 ad num' dentiu' quib' dentes in-
 feioris mandibule cu' superiore at-
 tigeit capsular' more claudunt'.
 In fronte pter usum ne ocula' h'
 ad qtuor pedes latu'. Os ita latu'
 hab' q' scapam q' duodec' hoines
 caput oris rictu' concludat. In te-
 stina i' tanta multitudine h' ut in
 quadraginta bobus excedat iuste
 ru' quantitate. Emisitudine singu-
 lare aial est. Caput at' h' mo' exit
 mare ad dulces aqs. Que cu' no-
 tauerit piscatores insequi' ea'
 cu' balistis et arcub' cu'q' fugie-
 do ad mioris aque angustias de-
 uenit ut no' queat ascendere nec re-
 uerti possit p' importunitatem
 sequentiu'. haurit aqua' instar stul-
 le voragie et iopiniate aduersa
 rios p'fundit ut plerisq' mer-
 gat uelut fluctib' iuolutos hor-
 qm' frustrat' at'ceptat' conatu' ali-
 ponit cauda' ad caput et ita va-

hinc paut primates ut vix ullus
que attingit sine discrimine mortis
evadat post huiusmodi captus ac deu-
ctus fuerit ubi lemle vuln' accepit
ta horrende euulatiois uoce emittit
ut sup oem beluar' l' hoim sonu' vn'
ex demonib' exclamasse vident'.

Epadiodes. De Emdrade

Pisces s' circa heindia ponti-
fiat theophrastus scribit. hoc gen'
extimas fluminu' aqs sectatur ca-
uando tras q' medie sut. in flumi-
na et hoc miru' q' tanuos laboes
assumit ut aqua' conria' mutet.
facit ena' sibi cauernas i' tra' ut ibi
vuiat ena' reaprons amibus

De Fundula piscis pu' e. fundula

Fundula piscis pu' e. fundula
ac fluuialis a re nome' habet
Semp eni' fundu' pent vñ in ro-
l' nuq' videtur i' aq' sup' facie. Ci-
bu' dulca' pstat. s' sans indigesti-
bilem colore vari' e. ul' q' gros-
sines exigit longus.

De Congere

Conger piscis quide' e' magna
catq' robustus hic ut d' plim'
cu' murena et alis piscib' i' mu-
cias habet adeo ut sibi i' uice cau-
das apuert' In tra' at fortis e' ut
polipu' lacet fortitudine dentium.

De Sobione

Sobio piscis e' ut d' liber rex et licet
puus sit tra' ubi aqs arenosas la-
pillulis i' nutmetu' h' accomoda-
tione abu' utiq' pstat. Dixerit no'
nulli huc pisciculu' diebus estans
calidis quosda' vniuulos albos
habe' i' ventre. interius horz' tur-
pitudine viciari forma huc pisa-
culo fere rotunda squamis pius
argento similib'.
De Grano l' gne'

De Grano l' gne'

Granus piscis marini e' sicut
l' gner

diat **phus** cont' naz oim' aialium
vnu' oculo i' supmo capitis habz
hic oculo semp supintedes insidi-
as cauet. hoc pisce signat' illi qz
oali sp' ad dnm ut diuine gtepla-
tionis speculo quicqd' aduersi q'qd'
piali amide pt' luaduis cōteplan'
ut sit ei vnus cōteplatiois et inue-
tionis oculi quo curaspecti reddā-
tur an' l' retto.

De Brundine

Brundo mais piscis e' ut d' **pli-**
my simulum quide' voluari
brundiu. hic piscis p' q' l' l' ligo
et alius piscis mais more' h' oib'
piscib' conruu' h' auet ei ut piscis
i' aq' et alas h'is ad amena aeris
l' etheris eleuat' h' piscis apus-
sime signat' eos qui et si ex officio
negotijs aliqu' secularibus impli-
cant. tempe' tu' et loco tu' ad se re-
dierit et celestis dulcedis memo-
res fuerit ad spualē cōteplatioez
cupidus erigunt'.

De kalaote

Kalao piscis marini e' ut d'
arz' specie multiformis qui
i' orientis p'ibus i' uenit' hic pi-
scis cont' oia' gna' piscu' natura'
h' q' pluuia celi q' solet esse cete-
ris piscib' ad remediū vite et i-
piguandis iuuamen. huc pisa-
pro exicio datur. qm' si multa fu-
erit pluuia cernit' oculis et p' q'
seques cu' no' possit abu' quere' fa-
me et inedia morit'.

De tyloz

Tylol piscis marini e' ut d' **arz'**
et applicat' lapidib' Testa e'
i' aqua latet similis e' teste vasis
et e' aspa multu' Creatio e' corpus
sitis e' creatoni annus hoc gen'
piscis sentit q'qd' appropiquat ei
applicat' at lapidib' cu' suis pedi-

No

bus posterioribus Anterioribus uero pe-
dibus quibus quasi per manibus vult
quod per eum misit ex piscibus dependat
Si quod uero misit quod nequaquam vivere
se posse credit timescit et cohibet
se et adheret formis lapidi cui ap-
plicat. **O**ristia est in medio corporis
est. In ista genere piscium sunt duo mo-
di. Unus est per corpus et comedi-
tur et propter hoc venantur ipsi homi-
nes in hyeme et comedunt in esta-
te infuso est sale longo est tpe re-
seruat. **A**lter genus magnus est
et distinctus albedine sicut adeo pe-
stiles est ut si aliquis ipsum attigerit
dissoluatur et deteriores est dispo-
sicio tempe calois. **De loligembus**

Loligenes pisces marini sunt
ut dicit **Plinius** Caput in
bitur quibus vult duos annos ha-
re eorum vita volutat extra aquam
se offerens sagitte modo. loliginum
pedes duo sunt quibus ad os amo-
uet cibos. Aliquod eorum genus est aspi-
num ita ut pugne turris se mun-
dites stabiliunt. **C**aput in pedes
habet et ventre iuxta maritima
in oceano non procul a livo flumi-
ne tanta multitudo loliginum ex
aqua uolat ut etiam aliqui naues
demergat. **L**iber **hyemidax** dicitur
piscis est sine squamis violentus
se erigens super fluctus tpe tempestatis
fit ut a vento valido impiat
et pinnas in motibus et dissipat
lingua furcata hinc ut cauda equi.

Crusta marina. **De locusta**
piscis est ut **Plinius** dicit qui quatuor
cubitos hinc in longitudine.
Crusta fingit minimum in cognie
quod caret sanguine. latent men-

sibus quibus uicis tpe. senectute ex-
uunt anguina more. locuste re-
pantium fluctant. **S**i nullus ignuat
metus recto mentu nascit cornu
binc quod sunt proa rotunditate spatia ad
latem porrectis hinc uero erectis
in timore oblique in latere procedit
Cornibus in se dimittit unum hor
aialium nisi unum aqua feruente in
coquat fluida carne non hinc collu-
vunt petrosi lons. hyeme leduntur
Antipno et vere pignescunt
et plenilunio magis polipum ti-
met in tantum ut uicem posita lo-
custa mouat. **De lepore**

Lepus marinus uolocissimus
est ut dicit **Plinius**. hic in indico
mari adeo notuus est ut in solo at-
tinctu vomitu. dissolutione est so-
macho pertinere. In modo autem mai-
iformis colore lepus est. Lepori ter-
restri similes est magnitudinem pilo-
dunore hinc pisci et aliis aduer-
sariis est pastinata pestilentissimus
piscis qui illos perforat ut ferro ue-
nenu malo quem pisces fugientes
ne ab illo feriantur arborum radia-
bus infigunt. **Q**ui si quis ex eodem pisce
morsus fuerit tunc ipse in reme-
dio est. **De lepore**

Lepus etiam alius quam predictus
marinus piscis est ut dicit
Plinius et **Isidorus** qui a re nome
hinc. caput hinc ut lepus terrestris
reliquo corpore piscis est. **De luao**

Luao piscis est ut dicit **liber** re-
ru quod etiam dicit **lupus** aquan-
tus hic si fluminales aquas dulces
habuit sufficienter pro uita
tibus per successus temporum in longi-
tudinem maximam eualescit. **C**ibus

no

eius sicut pisces Et quod in max
 more cepit pro ad magnitudi
 ne sui pisces hoc modo deuorat
 Nam ubi victu subegerit caput
 pium deuorat ore quo digesto
 adit paulatim septima donec con
 sumat totum pari gnis sui pre
 recusat l' ob mortale crudelita
 te l' q' iudus e' tibi impineq
 impacies q' etia' p' a seia ubi
 piscis forma suscepit p'sequit
 In cerebro lapide cristallo simi
 le portat sed h' cu' euu' i' longu'
 dixerit. l' uij impugnant' ut ax
 d' venio flate septentrionali si
 militer et pisces q' i' longitudie
 eualescunt aninus i' p'fundo lu
 nus solleat h'. Lucius femina
 p'gnas ascendit q'ntu' p't remo
 ty' a loco suo i' q' h'it'e' q'fucuit
 et ibi parit oua ut filij sui no
 sint ei impedim'etu' p'de et h'
 propt' nale' crudelitate' eo q'
 inuid' est tibi impineq' ipanes
 Alij dixerit q' ascendit aq's p'p'
 dulcior'e aqua' q' aq' dulcior e'
 semp' quato font' p'ximior Est
 piscis acros squamas et p'inas
 acutus h'ns que' si lup' aq'ntus
 ap'hendeit et p' caput ato' t'is
 glunt Si no' a p'te caude neq'q'
 p't q' ignariu' r'igesaut' aspem

De murena pisce

Murenas feminum sexus nu
 diaut esse et a serpente co
 npi et ob id in sicutu' egredi ad
 coptu' vni a piscatorib' m'q' a
 serpētis sibilo euocant' D' Am
brosius q' serpēs ventum ad
 murena' ut cu' ea coeat p'us e'

uomit oē venenū huc signatur
 q'nta viri ergo feminā debeat
 esse benignitas q' utiq' i' hoc
 quenerūt ut essent duo i' carne
 vna. fustib' et malleis diffi
 cult' intemūt' capue p'asso
 vix p'nt intemū Cauda vero
 statū necat' Murena oī mense
 parit cu' ceteri tū pisces statuto
 tpe Dua ei' antissime r'efaut' ax
hirnum vocat mare q' gnāt
 n' eas a spente concipi dicit
 Discrimē etiā dicit esse h'ns q'
 varie et iformes s' hirnus
 vnicolor et robust' e'. Dentes
 ex os h' plini In gallia septē
 trional' murenas oib' dextea
 i' maxilla septene macule q' ad
 forma' septētriois r'efulget dū
 taxat vigore quoda' s' p'it' ai' aū
 extinguit' ferūt acen' gustu' eas
 in tibiem agi ax p'iculosū est
 murenas in cibū sumē nisi p'
 us i' vno opte ac diutissime de
 coquat' sp'ebus p'aromatibus et
 maxime pipe diligenti' cōdi
 antur venenoso e' humoe' eas
 habūdae testunt' n' is eos de fa
 cili cede' coctioni murene ut d'
plini tenet se libent' int' harū
 dines et ligna ut si forte coctusa
 sit rethi euadat flexu multipli
 ci murene morsū h'nt venenosū
 sed ipsaz' capitis tunc sanatur
 morsus. **De mugilo**

Mugilus ut d' plini p'isne
 est naturalit' marit' nā
 deridet' ei' stulticia' cu' i' metu
 sit capite abstonsō totū corpus
 abstonsū et securū credit augi

116

lus velocissimus piscis ē ī flumi-
alib' aquis. h' mugilus ī iun-
tas cū lutio hieme tm̄. estate uō
concordes sūt. h' credit' q̄a hie-
me mirus abus ē p̄ quo dimittit
estate uō h'ridās et p̄t' h' p̄anificā-
tur estate. **H**or pisce signant' illi
qui dicūt se custodiē cor qd' ē ca-
put aīe. corpusq; securū credūt
mē nūdana p̄cula nō atreden-
tes q̄ multa de sua formidie p̄-
sumentes miscabilit' penent. sicut
sāpson et dauid et multi alij et
magnū. **De margaritis**

Margarite ut d' solim' hor mō-
fiūt Conche ī quib' unuētū-
nocte litus adēūt et rore celi mar-
garitas cōcipiūt. Si puul' fuit qd'
accipit. candidē gēme sūt. Si tur-
bidū aut palloē languēt aut ru-
fo obnubilant'. Deniq; quocies
accipiūt matutini aeris semen
fit clarior margarita. Quocies
uespe fit obscurior. Quātoq; ma-
gis hauserit rore. tūto magis pro-
ficiat lapidū magnitudo. Si con-
chis aptis repente intueit cho-
ruschaao ī tēpestuo metu q̄-
mūt'. Clause q̄ subita formidie
aut abortiūt aut p̄petue gēme
efficiūt'. Talis conchis ipis est
sensus ut p̄tis suos timeāt ma-
tulāi. Cū sol vientes atq; feruē-
tes orbēs emiserit ne nullo nūmo
fiscēt' lapides. cōthe succidūt
ī p̄fundū. Duo nūq; ī vna con-
cha repiūt' vñ vniones a p̄tis
q; dicūt'. **G**randimib' descende-
tib' conchis lapides flauescunt
piscantū timēt infidias q̄pter

p̄leisq;

int' scopulos frequētib' delitescūt
Gregariū natat et q̄ magnis inter
illas exptā ē gregē ducit. Quā
aliqui capta alie diffugiūt. Mar-
garita in aquis mollis ē s̄ exce-
pta durefat. in lapide ult' sem-
untā nō repiunt'. Diamē at' cū
luna crescē et dearescē cū viuētes sūt
ī concha. In candore mag' disse-
tētia ē sūma laus colois ē q̄ sicut
ad lumē gēme candentes micāt
Alique sūt q̄ oblonge sic fortis cō-
chis excipiūt'. Has margaritarū
gēmas digitis l' aurib' suspēde-
būas l' tinas fēdāz gloia ē. In ac-
to posite citius resoluūt'. **Vñ ī**
pliniū referim'. Duo fuer' p̄maxi-
mi vniones q̄s hēbat cleopatra
egipti reginarū nouissima dātos
sibi a regibus onētis. **I**git' am-
exquisitis epulis condie vir e'
saginaret'. **A**nthonij regina mē-
trix cepit p̄cā vultu epulis in-
sultare q̄testās se vna tena sex-
es sexternes h' est tēnes tantum
quā ille ī epulis assumptū quo
dicto mītam ē rex. **S**ponsionibus
ergo factis mensa apposita sedit
cleopatra allataq; corā se tūti
vase cū aceto detinuit auribus
vnā margaritā. Quā ut ī aceto
iacisset in tabē resoluā regnā
absorbuit. **M**ox inuā alcei ha-
nū. **S**z plāny iudex regie spon-
sionis singulāe illud op' nati-
re p̄ire uolēs mox deuictū pro-
nūtiāuit anthoniū. **H**ic lapis
contrit' et cōfectus sū modū
debitū cōt' debilitatē stōchi
valet. habet ut dicūt et vntē

concordie sanitatemq; confert et mentis et corporis. metus quide qd castu facit gestante. **De megane**

Megaris piscis e maine ut dicitur. **U**ber rex duarum palmarum longitudine h; vilis habet in partibus ubi capitur si ductus ad remotiores partes falsus miras ei pncio su facit. **R**ecent tñ capti et sine sale delictiore abū edentib; facit.

hanc

no

no

no

Signat at h; piscis illos qui et si viles sūt inter natales suos qd nemo pphā acceptus ē in patria sua. ad ignota venētes honores et cathedras forūnt. possūt eam sigre illos qui et si viles sūt. firma et metus a vilib; m; a su qstib; extollūt. v; q; voluerit h;re patrem i scelerē. q; ad honores nūme rep pererūt ydoneū **vñ galloz puerbiū** Propri egeñā boi viri locatur stultus i cathedra. **De ajul**

Multipes sicut dicitur **plini** **mpede**

marini piscis e. **A**re nome hñs. Sicut ei aial trestre multipes multos pedes h; sic et istud pedes illi a latere predūt. piscis iste i h;eme coyt et int; ceteros pisces nidū sibi struit ex sarculis. **D**icit at **magis basilus** qd ouū i nido i aqua positū aqua fouet et fetus pducit ex eo p duos menses ouat. et hoc vñū ouū tantū p uūq; ad istar nuas posth; at femina ouū edidit. sed et p quad; hñta noctes et fouet id et q; sequēti tpe fuit ex eo pisces innumerales et necesse ē qd multū fetū faciunt quia si hoc nō esset multū dūminueret eoz gen; qd seipsos

assumūt et e aial multe qmestio nis Et tñ aial multū debile cit; q; corrūpit et hoc forte p; abū nimū **Az!** Caput mais e lōgū capite feie. feiā qñ ouat. debilis effiatur ualde propi nimūa cibationē et qd nō pasat eo tpe nec faciat cibo **M**ultipes vinct hancbo mōstr; mainū qd tñ validū ē atz robustū et vinct ipm magis astucia q; fortitudie. et hoc signū qd vinct eū qd aliqui dū simul iueiunt in rethi capti hancbo frequent; mortuus iueitur aut letalit; vulneat; et i h; intelligē dat; qd magis valet sapieñā q; fortitudo et nō i vñute sed de celo datur victoria. Est qd dā gen; multipedū qd e nālit; astutū qd ut sit testa dorsi ei; durā et possit pati falsas mais aq; et aduersa scopuloz natat in sup; hñe aq; et poit testā dorsi ad solem ut desicretur et fiat durior. **De muribus**

no

Muribus sicut dicitur **plini** con

che maine st; q; latet contra tanus ortū. **E**xēnt; statuto tpe pnciosū ead; liquorē tīgendis vestibus utilē hñt. **S**; muribus color i sola vena cādida repit; reliquū corpus sterile ē. viuis h; color expmūt; quia cū vita suat; euomūt. **H**ugian; auctor ē refere; **plinio** qd murenis iherentibus nā ipam vētis plenā sicut de echino dōm ē stetitisse nauē portatē piandio regi ut instruerent; nobiles pueri. **N**ō h; spicū os non rotundū neq; i angulis pdeūte

no

rostris sed sicut conche utroque latere
clauditur. **De myze**

Mys marinus in terra exiens et fossam
in terra faciens parit oua et
rursus in terra obruit. Post tres menses
uero diem rediens fossam iterum
aperit fetuque in aqua ducit. fetus eorum
in matris uisu carent sicut fetus
omnium aquarum generaliter. **De mylo**

Mylus piscis est marinus ut dicit
Plinius. cuius non est par alius nobilitatis
generis in esum tamen datur non
nobilibus rarissimus est. huius piscis
copia non in uinariis piscibusque cre-
scit sed septentrionalis tamen hos in pro-
xima occidentis parte gignit oceanus
Cetera genera eorum plura quam alga
uestunt et ostreae et limo et aliorum
piscium carne nobiliores non barba
gemina insigniunt in inferiori
labro uictusque eorum est qui iuxta ripas
aeris serenitate concreuit. hu-
lum nobile expirante diuisi colois
esse et numerosa uarietate spectari
posse cognoscentium lingue narrat.

Duo haec genera piscis. duo seculis
potentiae genera principum significan-
re diceimus. Quorum illi qui uili-
ores sunt et in demonum usus cedunt
peccata pauperum qui carne et alga qui
uacillat superflua uiuunt. Alii uero
qui nobiliores sunt et ex redditibus
proprie diuina largitate concessis
in serenitate gratiae uiuunt gemina
barba qui uirtute gemina gratia
apud deum et homines et post mortem
diuersarum uirtutum meritis insigniunt
et uarietate artium ad mensam
caelestis regis quasi electus tamen
domino ab angelis praestatur.

Mylus piscis est. **De mylo**

ut dicit Isidorus a re nomine huius
eo quod mollis sit atque tenerrimus
Cibo eius libido minuit. Dauidorum
aerem hebetat et qui sepe ipso uen-
scunt piscem olent. Nullus in
uino necatus huius qui biberit in
de tedium uini habet. **De mylagie**

Mylago piscis marinus est qui
ut dicit Isidorus euolat super
aquas et hoc quoniam tempestas mu-
tari cernitur in signum letitiae quod
sauerit uolunt super aquas. hoc qui-
dem contra alios pisces et monstrum
maius que oriente tempestate uide-
tur quasi ludere super aquas. **De**

Ostreae ut dicit Plinius. **Ostreae**
species sunt conchae siue co-
cleae quarum carnes tantum in
ro ingenio uiuunt. Cuius est testas
eorum aperire non ualent atque ita
in insidiis quam claustra aperiant la-
tentes inuidentes lapides atque
ita impedita conclusionem lapidibus
impositis carnes eorum corrodunt.

Purpure sili. **De Purpure**
conche maine sunt uero Plinius
que uiuunt annis pluribus septem
latent circa carnis ortum tricens
diebus congregant uerno tempore et
attritu liquore ore saluant. In
medicinis habent fauorem huius liquore
Purpure conche infra annum mag-
nitudine implent. Quod si annum trans-
currat crescendo conche uim li-
bidinis auferunt nec uile conche
possunt conche ut in tempore praesens
liquore pariant. Vnde summa dili-
gentia fit ut in primo anno purpu-
ris conche detrahantur et conche in

gantur ne ardeant hoc liquore vestes que purpuree dicuntur tinguuntur hic color ut nigritas rose color subluet Purpure cum semine mai reddite fuerit reuiuiscunt Purpure fetidis odoribus capiunt. **De puma**

Puma similis de genere concharum est ut dicitur **plinius** Corpus rotundum habet mas et femina socialiter ambulat Apert puma conchas ad lunam et se quasi mortua puer offert pisciculis Qui exultantes puma ubi licentia audacia treueit implent pumie conchas hox plena se puma senaens apprehensum quicquid incluseit examinat preterquam sono idcirco hoc ei patet indino sensu inesse aquatilibus. **De Pungituo**

Pungituo minus fere omnium piscium est a re nomen habes Pungit eum quibusdam spiritibus in eis circa fauces ruber est. femina illa rubedine caret Ambo maculis arandam sunt vulgus hos opinatur sine seie in aquis ardeat et quod mirabilius est hox seie alios pagani vnde et hunc piscem matrem piscium vocant Ad hoc addunt probationes Dicitur ei si stagnum nouum fiat nullusque immittat hos pisciculos primo anno iueiri in eo Sed ad annum duo diuisi generis pisces ex eisdem pisciculis pagani. **De**

Pectines in mai. **pectinibus** sunt sicut dicitur **plinius** reciduntur magnis frigoribus ac magis estantur. **Temporibus autem** aerem hunc piscem habere ut vi-

uat oportet cum excessu passionum in elementis pati non possunt vinguet hanc piscis vinguibus ei armar lucere in tenebris ignium moe. **De Porco**

Porcus marinus est piscis esibilis. porca terrestres in magna parte speciem tenet Caput idem similitudinem habet membra in corpore et costas dispositas in modum porci Tota fere caro in pinguedine et consistuntine trahit Lingua eius absoluta ut porca est si voce differunt In dorso ex quibusdam spine sunt veneni efficacissimi habentes Et fel eorum remedio puncturis eorum spiritus Est autem cruciatibus eorum magnus sicut **plinius** auctor dicit Estam in fundo maris quoniam et moe porcorum fodunt circa guttur oris officium habent. **De pavo**

Pavus piscis marinus est ut dicitur **ysidorus** a pavone dicitur sic dicitur eo quod illi similis sit in coloribus ut ei dicit **ysidorus** dorso et collo diuisis coloribus punctis Significatque eos quod mulamoda virtute aut modestia primorum onera portant sicut papir apud. Alter alterius onera portate Colorem etiam coloratum habent diuiso colore cum ex multiplicitate ac merito virtutum spem longanimitatis ad celestia erigunt. **De Rana**

Rana maris que piscatrix uocatur a **plinio**. pisces et ipsa persequitur hoc modo Eminetia toruua habet sub oculis quibus turbato limo ea exerit ad depredandum Tunc inuoluit pisciculi

no

turbato limo assultantes nec in-
ptore in eo latitantem viden-
tes cōcurrūt donec tū ppe accē-
dentes ab inimico discerpuntur
Quā multa horū exemplo lucris
spalibus quasi limo turbato au-
dius inhiantes ab inimico hūā-
ni grūs subito absorū sūt et de-
cepti **De hoc limo pphā dicitur** ut
quod aggregas cōtē te cōdensū
limū l' lutum. **De Rumbō**

Rumbus simili mō pisces dep-
natur Est aut rumb' piscis nig-
nus et fortis s' tardus qui etiam
ī limo turbato abscondit pīnas
exercas mouet n' mora ubi pisces
approximā vidēt corripit illos
ac deuorat. Argumentū sollerīe
huius ē. q' cū sit tardissim' om-
niū piscū mugilū tū piscē velon-
mū in ventre hīe sepissīe reperit
Et hoc ē qd' in eua' a dno dicitur
Qui filij tenebrarū prudentiores
filij lucis sūt ī gnationib' suis.

Rarhe l. **De Rarē l' mhis**
Rarhis aut rochen ut eas vul-
gus diuersis linguis appellat pi-
sces mais sūt ut h' **liber rerum**
hic int' pisces nobiles uilis ad-
modū reputatur et hoc ubi pi-
scū copia ē. ubi uō piscū ege-
stas ibi et eis raritas pīnū facit
In latitudine et longitudinem
que eis fere eglis ē. duos aut tres
cubitos h' ppe mō' rotūdi sūt
Oculos hūc horribiles. os defoe-
mitate lucidū et h' nō eo loco q'
pisces ceteri s' loco ventris ubi
uō caput et oculi sūt os nō hūc
Caudā h' longā ut coluber et

in ea spinulas qsdam acutas val-
de h' pisces quāq' lapidē hūc ī
capite nec credim' q' hūc nā-
creauit iūtilem horū carnes idi-
gestibiles sūt ut carnes bouine
h' pisces ipgnantur sicut **ay' d'**
flante vento meridionali. **De Sal-**

Salmones ut d' **liber. monib'**
Sax' pisces sūt q's barbari lastus
vocat Excrescūt in longitudiez
et latitudine magnā. robore fortes
sūt oemq' quā hūc agilitate a po-
tenaa v̄tutis potius q' a leuitate
corpis est. Nā ponderosi et graues
sūt **Salmo** ut d' **plini' antiqui**
oibus piscib' fluminalib' p̄ferbat
et maxime ut **ide' d' ī aquania h'j**
uō fetus faciūt nec diuici' viuere
pūt ī aquis dulcib' stagnorū nisi
liberū trāsū ad dulces flumiorū
vndas habeāt verū etiā ubi in
trāsitu sepem vel hui' mōi obsta-
culū iueneit caput caude quīgēs
flexo corpe trāsuiolat adoptata.
hoc ipm facit cū se senseit irien-
tū Idem faciūt nī ad salfas mais
aquis trāsire volūt. **Sanlime** ē
et citissime crescit ubi mais **ubi**
mais aque crescit ac decrescit
occurrētib' ags dulcib' vñ ī
aquis fluminalib' puissimi sal-
mones iueniūt ad longitudiez
digiti. pedalis longitudis sal-
mones rarissime iueiunt in
aquis dulcib' quia trāsacto āno
ad aquas mais salfas mixtas
cū dulcib' trāsire q̄sueuerūt ubi
in robur debuūt excrecentes
iterū redeāt ad locū natiuitatis
Carnes ei' rubee sūt que licet dul-

res et grate sst multū in saecula
nro ingerat māducañib' **De Stur**

Sturio piscis ē magnus. **rione**
que barbari storā vocāt hic
Taurus fluuialib' hūat et hoc in
hys que magne et diffuse sst viuē
diutius nō pōt ī stagnis nisi ad
aguas dulces fluuioꝝ trāsītū ha
bueit. Nichil aut parū tibi admūt
tū ī corpe. quippe abus ei suffia
ens est. ī nutrimentū suū sola acis
serena tūquillitas. Quā pōt fit ut
uenire modicū habeat s' ppe mo
dū solidus in loco ventris sicut ī
reliq' corpis pte. h' ē ī intestinalib'z
pūssima īspūū corpis. Epar uero
satis magnū. et ipm ī tūū dulce
q' sine abhominatioe stomachi
vix mandī possit. vñ ipm felle
q' contiguū ē epar solet fricū
ut excessus dulcoris ī epate extes
su amaritudinis ī felle considerā
ter tpetur. Ore caret et ē ps illa
integra que ī alijs animalibus ora
occupare solebat. Nec nisi modi
cū sub gutture forame h' clau
sum nō uolueit. aptū uō acis se
retentat. Austro citius īpigne
sūt. Aquilone uō flante subsidet
ī p'fundis. Sturio ī lacte positū
diu uiuit sine aq'. hic recent' ca
ptus et comestus totū fere trāsīt in
corpis nutrimentū. ex solo tonitruo
carnes ei' subito corrupūt' et fetēt
Est et piscis alius q' dānus dicitur
qui si suspendat' ad trabe tremūt
in sono tonitruū et noau' se est.
s' febresq' maxie inducit. **De**

Spongie ut dicit. **Spongis**
plur' nascūt' in mari in pe

tris et ī abruptis scopuloz. Alun
tur cōctis l' pise. l' limo. Inellan
in hys apparet esse. q' ubi auel
li se senseūt o' tracte multo diffic
lius abstinent. h' idē in fluxu
pulsante faciūt auulsas etiam
aut ex relictis indiab' retrestrē.
putrescūt ī aprinis locis. Ideo op
time in gurgitib' uiuūt. **De Sto**

Scolopendrie urd'. **lopendre.**
plur' similes t'restribus. q's
centipedes vocant. hec hamo
deuorato oia ī terra euorūt do
nec hamū egerūt demū resorbēt
ea. hys piscibus signant' illi.
q' t'renas diuitias sibi eē p'iculo
sentientes eas abiciūt. g'munē
vitā in monasteio deuouentes
vbi nō aliquāulā fuerūt cōūsan
u' g'ibus stipendijs voluerunt.
esse cōtenti. p'petares sibi iterum
aggregant. sūtq'z detiores ī eo
q' q' canes ad vomitū reuertētes
pecunie sue fecū sūt in p'diao
nem. **De Stella pise**

Stella piscis est in mari occi
dentali cui' figura ad modū
stelle carne interius collū uō fois
diūssimū habz. huic igneū feruo
re. **Ar' 2 plur' inesse dicūt l' tm**
dūt ut oia ī mari contracta adu
rāt. Cū comedat aīal aliqd' mox
tuenit' in ventre eius durum
q' h'is toctus panis. **De Saluro**

Salurus ut d' plur' piscis est
cui circa fetus nim' sollicitu
do. femina ē īsa tridūū pari
ente. masculus edita custodit
oua quinquagenis dieb' ne as
sumantur ab alijs. hic quidem

no

massatur ubique est aial appetens oē qd' quieit super. **De**

Solais piscis ē. **Solare** are nomē hñs In sole enī libent in ripis fluminū iacet Caput magnū habet. orificiū latū autem nigrum et lubricū qual' anguillarū ē. Spar h' dulcissimū et papue esibilitatis crescit in vastitate et longitudine maxi mā s' hoc tū i enī longū vitā duxerit. tardius ei q' ceteri pisces crescit. **De Sarma**

Sarma piscis marinus ē teste **plinio**. quinq' pedes in longitudine caudam pedale hic in limo absconditus pisces subuo corripit. Corpis autē ita aspan habet ut ea quide' lignū et eboa efficacissime polūant. pilus uo ipsi' cutis breuis et niger est fullonū herbe aristis similis s' multo breuior hñc adeo diuin nature prudentia precauit ut ferri l' milibus acume vix possit inadi. hic piscis impiorū specie tenet quorū crudelitate bñorū patientia compbat' ut bñ expo liti in edificio dñi gloriosius reponatur. **De Salpa**

Salpa ut dicit **plinius** obrepus et vilis ē. hic con nāz mirānū mirānū sui prebet ut nūq' decoqui possit nisi fortiter prius fuste l' fetula verberetur. hic pisces pāores quosdā et vitā sordidos signat qui nūq' spēs sñ l' carnis igne decoqui possūt ut sint elām edulū diuine volūtatis nisi prius in

fmittans aut tribulationis alioy flagello salutiferū castigent'.

Sepia ut dicit. **De Sepia** **plinius** piscis est cuius quīs pisces mais vāri et nigriores sūt cōstinaeq; maioris. femine prusse tridente auxiliant' mares ac cont' mare passio affugit seā nec rependit vice. Ambo at vbi se senserit apprehendi effuso amamento cor qd' hñs pro sanguine l' ut obfuscatū aqua absconduntur. Ipo at attamēto tanta vis test ut eo posito l' lucerna oblato lumine priorū ethiopes videi faci at. **De conp' sicut vīpa facit** **Sepie** nō natāt i mari nisi par et par masculus et seā. **Sepie** oī tpe ouāt et complet' oīa sua in quadraginta noctib'. seā tū ouat sequit' eam mas et insufflat sū p oīa semen ut fetus viuificent. Oua eius dura sūt. **De Scorpio**

Scorpio piscis marinus est ut dicit **ysidorus** manū tollentis ledit traditur a **plinio** ut si decerantur marini tū organū manipulo fuerit alligati et incertū locū mais pecti oēs qui ibi sūt scorpiones ad eū locū congregat'. **Scorpio** marinus ut d' **az'** ouat i vere et iterū in autūpno eos nō imeruo signis quorū opa bona semp tūcūunt nō solū pspūantis sed etiā aduersantis tempe. **De**

Sparus a lancea. **Spario** missili nomē accepit eo q' ei figure ē. trestria opm istrumēta posteiūs inuēta sūt q' marmā et hoc i noīe et nō in creatioē

Nam sparus e' telu' rusticanu' mis-
sibile a spgendo dictu' huius no-
minis piscis e' atq; figure ut dicit
ysidorus. De Stauris

Staurus piscis e' cuius carnes s'c
satis deliciales ad edendum
hic piscis in oia' g'ra pisciu' so-
lus ut dicit **Ambrosius** ruminare
phibetur. Nec ei dentes h' acu-
tos et confertos i' ore sicut oia'
genera pisciu' habet h' p'mo a
peregrinis terris allati rome i'
tyberim p'iecti multiplicati s'nt.
De stauris ysidorus dicit q' ita
ingeniosus sit ut cu' inclusu' se i'
gurgustis videat no' fronte e'pe-
nitatur n' infestus v'v'm'ib' ca-
put inferre s' adusu' caude ictib'
crebris lavare fores atq; ita re-
trosum redire conatur. Cui lu-
ctatu' ei' si forte alius staurus ex-
tr'isecus videat app'hensa mor-
dant cauda ei' nisus adiuuat
erupentis hoc idem staurus s'ant
rentibus app'hensus na' retrogra-
dus exire conatur. **De Torpedie**

Torpedo etia' novit vim suam
sp'a no' torpes ut dicit **plinius** me-
sa ei' in limo se occultat et pisces
qui securi sup'narates obtorpu-
erit subito i'vadit torpescit h' q'
teori teneitas nulla p'fertur.
Paul et de longiquo si q's hasta
v' g'ra torpedine attigerit subito
brachia quaq; fortissia' tangens
obstupescit et torpescit et licet
cursu velocissim' sit: q' ea' reti-
geit stat' cu' attractu' ei' pedib'
alligat. Tanta aut' vis ei' e'
ut etia' aum' corpis ei' corpus

torpede

humanu' insinat hoc de torpe-
dine **plinius** et **ysidorus** dicunt.

Trebis niger. **De Trebis**
piscis e' ut dicit **plinius** pedalis
est in longitudie et cu' ita p'us
est in piscis quaq; digitor' ansiti-
dine habz. hac ei' messe vim pli-
nius recitat ut ps ei' asseruam
in sale aut' q'd deciderit i' altissi-
mos p'uceos ad motu' extrahat et
faciat flume' mutat colore' can-
didu' in hieme et s'nt estate nig-
ores Inter oes pisces trebis qui-
de solus ex alga nudificat et in m-
do ova parit Trebis i' oceano e'
qui duo rostro que h' naues p'fo-
rat s' illi p'maximi s'nt q' in oce-
ano s'nt. **De Trutis**

Trutis pisces s'nt ut dicit **ysido-**
rus in fluvis dulcib' h'nt
et hoc in fluvis qui magno im-
petu de montib' currunt. In qua-
mas h' ut salmo carnesq; simili-
mas s' multo esibiliore et hoc i'
estate tm' a mense iulio usq; ad
novemb' h' yeme no' carnes albas
habet ut pisces reliq' saporisq;
minois maculas in dorso habet
croceas atq; sanguineas. **De Cy-**
Cymallus ex flore no. mallo
men habz Cymu' ei' flos ap-
pellatur hic piscis maris est
ut dicit **ysidorus** et cu' sit spene g'
tus et sapoe ionid' tm' sicut flos
flagrat et sapoe odores sp'nat.

Vulpes mar. **De vulpe**
ne ut dicit **plinius** in piculo ha-
mu' no' glunut s' attractu' ad infi-
ma lince facile p'rodut h' pisces
quosda' in ecclesia signat qui cu'

allia se viderit ad aliqd' delecta-
tionis blandimentū versum in-
nuat. Ita visum piculū i obla-
ta dulcedie respuit et mordacis
consue dente prodit. **De vranos**

Uranoscopus piscis ma-
ris ē. ab vno oculo dāis in-
venire ei vnu oculū hz et hūc
ita acutū visu ut nulle ei infidie
latere possint. **Signt** at ipm sin-
gularis puidencie puidencieq' dñi
oculi sup solem lucidiores cō-
templantur bonos et malos.

Uperere maime. **De Viperis**
piscis marini sūt ad modum
pui paulo plusq' arbiti vnius
in capite sup oculos cornu puū
ferūt acutū et mortiferū. Quēdā
ei eodē cornu vulneauerūt vene-
no insuaūt. Qd' cauētes piscatores
capto pise amputat ei caput
reliquū vō corpus vsibus hoīm
cedit. esibilis enī ualde est. **De**

Tenthypiscus ē. Venthje
sic vulgare dāis qui latine
aristosus d'. n' a re propt' inuea-
biles aristas q's habet. Om̄ pi-
sciū esibilū uilissim' ē. In aq's
dulcibus sicpter habitat. In hys
tū q' fluxu et refluxu mais ama-
ricant' hui' piscis multus et
reuera innumeis aristis interius
caro eius armat' ita ut icōmode
edi possit. Caro e' vilis et plena
fastidio vñ fit ut paupū et vilū
abus fiat. Capitur hoc mō Ten-
duntur retia in longū l' in tūf-
uersū aque et an̄ retia sup aq's
instrumentū instar aras ita
ut fluitet sup vndas. In supioi

uō pte ipsiq' instrumētū nola sus-
penditur cui' sonū piscis audi-
ens gregari' adueit ad tinnitū
nole sonū sequēs q' de causa retia
incidentes in magna multatu-
dine capiūt. hoc indico p' q' se-
sum hz auditis. hoc pise signat'
illi qui licet cū tripudis isamen-
tū et chorizontū musci nolūt
aut q' senes sūt aut q' a nesūt a
quia verecūdant'. libent' tū obse-
na ac turpia audiūt et vbi tin-
nitus nole diaboli ē. q' chorizan-
tū spēm tenet cupidius aggre-
gant'. Caueāt ergo ne retia dra-
madant. In aristis remorsionū
in ysaentia pleni vilissimus de-
moribus q' sūt piscatores mūdi
mais esca fiūt. **De hys piscibus**
et piscantib' eos d' abbatich' pro-
pheta. hoies iqt' q' pisces mais
et post pauca totū iqt' hamo suo
subleuauit. traxit illud i segena
sua et congregauit in rethi suo
Sup hoc letabit' et exultabit q'
dicet pphā. de talib' faciet qui-
um suū et ideo exultabit atq' le-
tabitur piscator ille dyabolus.

Urgiliales. **De vrgialib'**
a re nomē hie possit nā ut
dicat plin'. Duo lacus i yralia
sūt in mdiabus alpiū. qui lac'
larius et vbarin' appellantur.
In hys pisces p'dā sūt qui oibus
ānis iurgiliay tantū ortu appa-
rent hominib'. reliquis uō tē-
porib' condūtur. In squamis cō-
spicui sūt arbus atq' p'acitis
clauoz spene. Effigies eoz cali-
gaz pretendit nisi q' caput ut

116

116

piscis hnt In capite hoc e in unio
fia pui et angusti caligax moe
insequenb at pliamu dilatant

His signant quida in qui q paas
tpe no vident nec apparet hoi
bus quales sut Cu uo vigilax
tpe in quo aliqui crudelitas qua
si dentam videtur et si prius h e
i unio sui pui r huiles visi sunt
Postmodu tu tribulatiois tpe
in nequicia dilatant **Vii Salo**
mon. est qui nequit humiliat se
et interiora e plena sut dolo. **Ex**
pliat lib am Depisabus Ina
piut Capta libri Octauu de spenb

H spis.	Ite ydus flual.
A nsibena.	I acerta.
B asiliscus.	A mais speres.
B oa.	M atrix.
B erus.	N aderos.
C ornuti.	P ester.
C ameleon.	P harias.
C emstes.	R urela.
C etula.	S alamadra.
C entaupeda.	S corpio.
C elidorus.	S inula.
C entris.	S calpign.
C ontra ta gna s	S tellio spes.
S erpentu vasta.	S tellio.
T u filios isrl	S traura.
E rectus e serpes	S inula.
A moyle et fuerit	S pyrene.
H ij serpentes.	S corpio.
O ypsas.	S erps.
D raco.	S erpentes idie.
D raconopedes.	C ornua.
E morvys.	C atans.
F aculi.	C ysus.
I pnapis.	C irus l tyr vi
I oros.	T riaca q fiat.

Cyliauis. Inapit liber Octa
Vipera. ius de serpentib
Et pmo de illis in gnali

Serualit pmo
dicendu est de
serpentib **Az**
Nullus spens
ly testiculos sed
mas sicut pisas
et matrix e9 est longa in alijs i
teioribus e sicut laculus Serpe
tis lingua est subtilis longa ni
gra spissa. et io multu de ore suo
exire videtur Cor e9 e post collu
simile rem Serpentes magnu ha
bent fel sup epar. pui at hnt su
p itestnu Si serpens tene itez
illuminat sicut hyrundo Si uo
cauda eius amputat recrescit
itez naturalit sicut laculi Ser
pens ly xxx costas Serpentes in
inuice applicant in coitu ut vnu
corpus videant et duo capita
Ois serpens idifferent carnes
et herbas comedit. est at aial
pauca potus Serpens multu
desideat vinu vñ vmo setpe
tes solent allire q eos venant
Serpentes licet bibat no tamen
hnt exitus vrine et hoc quia
non hnt vesica potus uo et su
pfluitas in serpentib qsumit
calore nali qui i eis e maximu
hnt tu locu p que exent supflu
tates licet modice sdom qnante
corpis Terra serpente hoi e p
cussu ut d plim amplia non
reapit sed lut penas p9 paulu
lu morituru Serpentes no nisi
vnu solu hoi s sil nec plures pt

fissa

l' iniltar

incedimē nisi salomādra tantū
Serpentes atecta oua tū minū
bant et fetū sequenti anno exclu
dūt **Venenū** ut d' **plim** nichil
aliud q' fel serpentū et iū ad
venas sub spina et postea ad os
pueit l' ad caudā ut in scorpio
bus. lingua serpentis tenuissia
ē trifurca branco atrī colois et
si extulhis p'longa **Serpentes**
hieme tū condūt' aut saris a'
arbor totū et sine cibo du
rant. **Verno** at tpe procedūt In
hibernia nullus serpens viuē
p't s' nec venenatū q' et nō so
lū nō viuē Verū ubiq' terra
de hibernia allata p'icta fuit
sup aiāl' venenatū illico morit'
Vñ accidit ut in hibernos et
scotos pro q'dā insula esset dis
cordia Cūq' iudiciū expeterent hi
berni ut serpentes insule infer
rent horq' futurū signū eoz esse
ut in insula serpentes illan sta
tū morerent' mox allan serpe
tes mortui sūt. et insula cessit
hibernis In syria angues sūt
et nō ledūt q' obre syri nō necāt
eos **Etōn** ay' p'dit q' in lam
deuo carie monab' a scorpio
bus hospites nō ledūt Indige
nas uō intemūt. **Jacob** et ysi
dorus Sūt itaq' serpentes nā
ferudi vñ rui l' parū nocent
postq' infriguerūt Nocte at mi
nus ledūt q' die eo q' nocturno
tore frige sūt hypēli frigōe in
nodos torq'ptur. estate uō resol
uūtur Qui veneno isitū pra
mitus obugesat postq' at tale
factū fuit venenū hominem

No

inficiat ariditate Dicit at q' no
te nō possit nisi q' tigeit hoīs sangui
ne Dicit' etiā q' hoiez nudū serpe
tes fugiat nec ipm audeat mole
stare Refert **Ambrosi** q' ieiuni
hoīs sputū serpente necat Nā si ser
pens ex eo l' parū contigeit illico mo
ritur **Vides** o hō q'nta vis ieiunij
sit ut i' sputo suo hō tēnū serpetē
inficiat et mūto spūale Nullū os
ē in ventre alicui aiāl' ut d' **expi**
mentator tot sūt venena q' ser
pentū g'na. tot p'naes. q' sp'eti
es. tot dolores q' nās hnt **Serpēs**
debilis reddit' qui casu hē nō p't
quia ubiq'q' ictū incidit spūā
soluit p' quā costax pedes et cor
pois motus agebat **Credit** meito
euenē ut sicut p' serpetē mors hoīs
ita et p' hoīem mors serpentis
Splen eius pius ē et rotundus
Serpentes sicut h'rudines visu
recupant amissū **Serpentes** hnt
p'pū qd' mouē possūt caput sine cor
pōe cetera uō aiālia neq'p' **Serpē**
tes hnt spinas i' armb' sicut pi
sces. **Vestigia** serpentū ut dicit
ysidorus talia sūt ut pedib' carē
videant' **Costis** tūmē et squa
marisibus repuat q' a sūmo
guttare usq' ad yma parū ordie
dispositas hnt **Squamis** q' vn
guibus costis q' trūmb' inuitit
viuūt longo tpe. **Caput** abscondēs
serpēs totū corpus obint Nam si
caput ipsi euasit nichilomin'
viuūt amissō corpe **Ingressurus**
aqs venena deponit. postq' at aqs
exieit venena resumit **Qd** si for
te casu quolibz amissa venena

115

nō inueneit caput tre frequē
 allidens morit̄ p̄ dolore. viuit
 longo tpe Nam postq̄ senueit
 carnes p̄nas ieiunādo cōsumit
 donec aute larata macie p̄ fora
 mē petre transit ubi pelle bete
 rem deponendo iuuētūre reu
 pans renouat̄ feniculi succo ad
 iuuatur in h̄ nec sepius q̄ vna
 die et nocte hoc medicamētū re
 plicat. **Sicut** at̄ pelle a capite p̄
 mū. **De** hyberna latebrat̄ visu ob
 scurato narnat̄ q̄ herbe rute se af
 fricans oculis qualesat̄. **Odozē** bo
 nū fugit et hoc pleziūq̄ nematur
De medullis hoīm serpentes pro
 creari dicūt̄ et hoc maxie in spi
 na dorsi.

De Aspide

Aspis serpens ē cerulei colo
 ris morſu venenū imittit
 et spgit̄ vñ et nomen accipit **A**s
 pis enī ut d̄ **Jacobus** venenū gre
 ce dicit̄ et inde **aspis** q̄a morſu ve
 nenoso intemūt̄. **Quozdā** uerboz
 v̄tute incantant̄ ne veneno in
 teūnat̄. vel id ut quidā dicūt̄ ut
 quieti possit capi et auferri de
 fronte e⁹ lapis p̄iosus qui i co na
 turalit̄ nascit̄ sed nālic̄ cautū ē
 cont̄ incantatozē. **Nā** ubi venefia
 sapientis incantatoēs papit̄ au
 da sua vnā aure obturat̄ reliquā
 uo ad t̄m̄ p̄mūt̄ ne incantantis vo
 cem exaudiat. **Aspidi** ut d̄ **Solin⁹**
 nō nisi cū pari uita ē indēq̄ sit
 ut vna interempta altera iure
 dibilit̄ ulnōnis causa it̄emptozē
 assequit̄ eūq̄ iquātūlibz p̄p̄i ag
 mine iſestat̄ p̄cipit̄ oēs difficul
 tates p̄mēt̄ spacia nec nisi animi
 p̄mēt̄

bus arceatur aut pre celei fuga. vi
 uere nō sinit̄ cōp̄ais occifozem
 ut dicit̄ **exp̄imētatoz** **Aspis** non
 nocet affris l̄ syris vñ pucoz de
 se natos obicit̄ serpētib⁹ quoz
 si leseūt̄ t̄q̄ adulteroōz p̄icit̄. si
 uo neq̄q̄ eos quasi suos nutrit̄
Cū ad mensam cuiusdā diuitis
 aspis ueiens aleret̄ assidue in
 egipto enica ē antulos **A** quoz vno
 filius hospitis incēptū ē **Cūq̄**
 mater reuerſa eſſet ad tibi q̄ſue
 tudinē intellexiſſetq̄ culpā an
 tulo mortē intulit̄ nec postea te
 ctū id subit̄ **Dentes** aspidis sup̄
 modū longi sūt ita q̄ extra os
 sicut apro apparēt.

De Ansibena

Ansibena serpens ē duo h̄nōs ca
 pita. vnū in loco suo **Aliud** in
 cauda **Que** causa efficit̄ ut capite
 utroq̄ serpēs currit̄ t̄nctibus ar
 ticularis h̄ac in libro suo **Solin⁹** **Chn**
 phim vocat̄ s̄ et **ax̄** refert̄ de ser
 pentibus orientis qui bina ca
 pita h̄nt̄ s̄ hoc cont̄igē dicit̄ ex
 mostruositate natiuitatis h̄nt̄ at̄
 ip̄i serpētes duo capim et vnū
 corpus **Ambo** capim abū capim
 et in vnū corpus t̄nctū **Ambob⁹**
 capitib⁹ enā in adūsaios serpiūt̄
Causā hui⁹ mostruositatis refert̄
ax̄ q̄ si duo sp̄mata cōmuentur
 i vna matrice et null⁹ p̄tes dist̄
 it̄ inter ea tūc gnabitur serpens
 mostruosus **Nay** t̄m̄ hoc accidit̄
 in serpentibus qm̄ matric̄ serpe
 tū optime disposita ē s̄m̄ diuer
 sos fetus **Ansibena** ut d̄ **plur⁹**
 sola serpentū frigori se gmittit̄
 p̄ma oīm p̄cedens et anteaui ca

culi cantu. Oculi huius igni moe
lucent ut d' **psidonus. De basilisco**

Basiliscus ut d' **Jacobus** serpens
e qui rex d' esse serpentium un
idem e basiliscus grece q regula
latine Est itaq basiliscus malum i
tm singularae. longitudine semipe
dalis. albis maculis i capite lim
atus uelut quoda dyademe isignis
Ad solu anhelitu sava rumpit. huc
serpente alij serpentes timet et
fugiunt eo q solo afflatu eos ne
cat. hoies at solo visu mesciat
Na si hoies pmo uideit, homo pmo
mouit. Serpente uo si ho prius
uideit serpens extinguitur ut **Jaco
bus achonens d' De inuue uide
plini** ubi p'us de cathay herba
aiali dicit q visu hoies interficiat
subiugit Ende inqt vis e in basi
lisco serpente. et post i lib. xxx vi
su iqt hoiem iterficiat Quomodo
hoc possit. ratione reddit expime
tator in libro suo. Dicit ei q radij
oculor basilisci corripunt spm vi
sibile hois quo corrupto corrupu
tur alij sps qui a cerebro et vira
cordis descendunt et sic ho moritur
Basilisa sicut scorpiones arena qqs
sectant. et postq ad aqs puenerit
p'dropicas et lymphaticas faciunt
Nec hois tm basiliscu l' alioz aian
tiu datur exitus sed tre quoq q
polluit mortifere et exiunt ubia
q femle s'unt receptacula Deniqz
extinguit herbas et arbores ipas af
flans exiunt. necat frutices. rump
it sava etia corripit auras adeo
ut aere aius nulla ipiue trisuolet
ifectu spu pestilenti Cu mouetur

l' de cathayleba

media pre corpis serpit **Sibilu**
etia eius alij serpentes phore
scut et ai accepit fugam qqs qqs
possut pperat Quid qd morfu occi
deit no depasat fem n' ales at
trectat Mustelis tamen vinnat qd
illis hoies inferunt cuius i qui
bus deluresat Quib' m'fectis sic
d' plini. comouit mustele et ne
pugna ifiat. Nichil ei placuit esse
sine pare qd sz no possit ab alio na
lit adusatio supari vis tm nec defu
cto basilisco deest Na ubiaiqz aius
eius delimitu fuit nec aranee pos
sunt intexere nec quelibz venenifera
attrectant Templu dixerit esse in
greca hui' ane delimitu Dicit at
fici hoc i quacuqz ede pars corpis
eius reseruat Dicit quide argen
tu ei' ane delimitu colore aureu
inuiti Est qd da basilisa gen' qd
volat sed no excedit terminos regio
nis sue. qd eis ordinatio diuina co
stituit ne quertant deuastare orbem
Est et aliud basilisa gen' et de illo qd
libro de volucib' i capitulo de
gullo. **De boa serpente**

Boa anguis e i calabua ut dicit
Solinus que ad imensa molem
hoc mo conualescit Inuadit pmo
greges. bubalos. vaccas et q plui
mo lacte irruque st' earqz ubeib'
inectit. fugitqz qtinuo sagmata
et longo visuulo tali sanetate nutri
ta ultio ita exuberat ut resistere
magnitudi ei' nulla fortitudo qat
et postmo deplatis aianab' re
giones qd obsident cogit ad vasti
tate huc angue i dalmatia depo
pulantem ut **Leonius** scribit. roga

tus bñs hylaiou lignoz struem as-
 cende diuine vñtis vbo coegit. et
 vgo supposito imane bestiam coare-
 mauit hoc draconu genus tā vastū
 magnitudie describit plini atq
 scōr patz historia ut toruos et bonos
 solidos nīglunat. huius gnus fuisse
 credit angus ille que regula rō
 noz dur ut ipā rōna cōtinet histo-
 ria apud affricā centū vigin pedū
 longitudis interfert. Pellis qz de-
 tracta bestie rome ad spectaculum
 ē delata cuius etiā mqrille rome
 ad amirationē suspense sūt De h
 serpente plini scribit q qñ capie-
 bat oportuit adhibei balistas et
 vala tormēta sicut ī expugnōne
 mtor. **De bevo**

Berus neqsimū gens serpennis
 ē ut d' expūmētator et sup oēs
 serpentes astutor hic serpes mu-
 renā marinā sibilō euocat ad li-
 tus mais. blanditqz illi ut possit
 ad scopulā conuāte murena at ma-
 rina mollis aīo patit' coytū sed
 hoc qñqz ad exitū sui nā inirepta
 adūsantis infōis aīp ad aqis cō-
 uertat' occidit' et pñiaci sue penas
 exsoluit. **De Cornutis**

Cornuti serpentes sūt ut dicit
 solinus ita dicti eo q cornua
 hñt quibus impetūt. pñimātes
 hñt et absqz hoc nociuū virus.
 quo pūssōs hoies iteimūt nisi eis
 tyriam subueiāt hos serpentes
 extinxisse legim' sanctos pñes in
 egipto. **De Cameleone**

Cameleon dicit' aīal a re nomē
 hñs Cameleo ei licet aīal exi-
 guū in pte tñ simile ē leoni vix

enī ad duos cubitos excedē reperitur
Solus aīal qdūpes ē qd nō nlli
 ut dicit plini leonē tre vocāt. hz
 faciē lacerte. v' sicut d' ay' les faci-
 em hz pora et faciē s'pue **Plinius**
 triua reata hz et longiora ventri
 adherencia dorsū altū hz ut came-
 lus atqz gibbosū Caudā hz plixā
 et toruosam ī tenuitate desinētem
 Ungues eius hamata adunctitate
 Corpus asperū hz autē qualis ē in
 cocodullis **Solius** Incessus ei q pi-
 ger qī testudinū Oculi ei subduti
 concauo introfū receptu q nūqz
 claudūt' sed arā agūt' Corp' ei ei
 pene leone est inuis vaauū ullis ī
 fidis alimēti Solo ei haustu aeris
 viuūt Jecur ei ī sinistra pte ei est
 et hoc ē cōm oīa aīalia in extis
 visterū ei ab alijs aīalib' mag
 varietas sicut **Az.** d' mater val-
 de ē. et h' causa qā parū hz de san-
 guine et id etiā timorofū aīal ē
 quia diminiūt' calor ī eo qē in-
 centius audacie. Timor at huius
 aīalis ē causa qā calor ei vauis
 et p momenta mutabilis im ut
 aīcūqz rei se iunxit cōcolor ei
 fiat. Poror at rō ē q hoc aīal
 corpus valde hz aereū et ppter
 hoc facillime diūsoz color' mu-
 tationes recipit ex subiecto **Am-
 brosius.** d' q coloes duo sūt quos
 hoc aīal fingē nō p' Candido
 atqz rubiāid' pene sine carne cor-
 pus ē ei nec nisi in corde paxillū
 sanguis ē. r' dephendit. Sine sple-
 ne ē. lacet h'peme. Vere produci-
 tur Impetibilis ē coran Aq cū
 interfūs fuit victorē suū pi-

mit incempus nā si l' modicū ex
eo ales comedet ilico morit. Sz
cornus h' p'sidiū ad medelā nā
porrigente manū nā cū afflictū
se senseit sūpta fronde lamea re
cipat sanitate In asya mag' hor
copia ē. **De Ceraste l' Cereste**

Cerastes serpens ē ut d' solino 2^{ph}
Octo h'ns cornua i capite corni
bus arietū silia hic abscondit to
tū caput suū. i puluē solis corni
bus relictis foris quib' cū aduo
lantes passeres l' alie uoluares
inciderit grā q'estendi venenosus
serpēs diripit incemptas Est ar
flexuosus h' serpēs plus alijs ser
pentib' et hoc q'a spinā nō videt
h'c qua rigent. hui' cornu men
se diuini appositi sudore venenum
p'dit Et h'ns cornub' manubria cu
telloy fuit Qui cutelli ad mēsas im
pator' an' oē abū ponebant ut illi
sudore manifestaret si q's abus fuis
set appositus veneno ifectus. **De Ce**

Cerula serpens ē admodū. **nula**
p'ius hic oculos nō h'ns vires
tū nocendi habet v' tūce veneni.

Centupeda. **De Centupeda**
serpens ē ut dicit ysidorus mul
tos pedes h'ns. **De Celidre**

Celidros serpens est. ut dicit ysi
dorus qui i aquis et i terra
moratur A re nomē habet nā
chiron grece terra dicit ydros aq.
Terra p' quā hic serpens g'nditur
eam fumare facit vñ **maxer** dicit
seu terga expruat fumāna virus
seu t'm fumar qua t'm labie' an
gnus Semp ar directy ambulat
nā si torseit se dū arrit statim ac

pat. **De Eentpe l' Ceneri**

Centris serpens inflexuosus est
ut d' ysidorus qui semp iter
vni efficit vñ **luam** et semp t'ro
lapsus limite cendhis. **De in b' g' b'**

Centris tria g'na serpentū vt
dicit **Jacob** qui filios isrl' inde
seto vexauit. erectus ē serpens ene
us ex p'cepto dñi in palo p' **mo**
sen latore legis hoc fuisse dicit
Dypsades **scytalas** et **scorpion**es.

Dypsa. **De Dypsa**
serpens ē. ut dicit **Jacob** et **sol**
nus qui adeo subalis ēē phibet
q' q' iuisibilis p'auces cū milat
nō videtur. hic solino teste sui inc
fiat se. Induat ei p' hoc timore.
et iflatione et sic hoc veneno ifecty
morit. Et figt supbia ut d' **expi**
mentator **Dypsa** sic occidit ut fi
nes p'uenta morte nec ifticia in
diut morturi Difficile quidem
conterit supbi qd' patet i **dya** lo
qui sola supbia dāpnat. Nūq'm
ei dignabit' indulgentiā postu
lare et confitei se reum crimi
nis. **De Dracone**

Dracone maximo inc' oia ēre
nāalia ut dicit **Jacob** et **au**
gustin venenū nō h' Est at ar
status capite fm magnitudiez
sui corpis ore p'uo. stratis arrei
anū fistulis ad mēntū lingua
excit ore dehystit sed dentibus
nō nocet **hor**sus t'm eius pessim'
et si p'uis sicut d' **expi**
mentator qm' comedit venenifera **Cauda**
uō si que ligauit occidit A qua
n' elephas tūy ē magnitudie
sui corpis **Dracone** vno tpe nau

feat sicut d' plinius ad malū silue
 stus lactuce succo restrigit an
 sis e' frequēnus e' in speluntis quas
 libent' fornt' rupe lapidea p'p' estū
 essentialē nūmū corpis sui et hoc
 maxie qm uolaucit et p'p' acciden
 talē calozē solis qui maxim' e' in
 p'abus orientis haro ei inuēunt'
 nisi in p'abus orientis calidiorib'
Curra turri babel et in ipa turri ba
 bel et in desertis illi' ānque babilo
 nis et ruinis eis habitacē dicunt'
 maximū dracones quoz vox et ru
 gitus hoies fiet ad vigili et am
 plus cubitos crescēs sepius eua
 lesat visus eis intolleabilis e' ho
 minub' ut ead' aliqū sola visione
 eius t'reant' ad mortē ad senū
 et debita magnitudinē veniētes
 sine cibo multo tpe viuūt Arubi
 comedēt de facili nō faciat' et h'
 id quia aīal frigidissimū e' et pu'
 caloz qui in ipō est nō valet q'su
 mere grossos humores corpis Quo
 mō draco ille viuāt et ad' viuē
 debeat usq' ad finē mūdi sine cor
 pois alimēto. quē b'aus siluester
 papa ī monte quodā tome ad p'
 repnū b'ri petri apti legit' redūsis
 se Ego quidē s'm nāz vidē nō possū
 sed credim' esse diuinū immātilū
 legitur tū ī historijs brutonū du
 os dracones maximos sub t'ra vi
 uentes fuisse reptos In abissis t're
 sicut d' Augy aliqū draco morat'
 et tū ī aere senseit ventoz aut
 pluuie tēpestatē egredit' et super
 aem fertur magnus alaz remigi
 is aere conuātis et impellē alis
 quidem pellicea volubilitate ex
 . nobil'

stantib' et s'm magnitudinē sui cor
 pois late diffisis vbiāq' morat'
 aetern' insiat. pedibus caret Ad
 dā eoz gen' e' qd' pectoz sup' t'ram
 reptit Aliud eoz gen' e' qd' pedes
 h' sed istud mir' iuenit' De cere
 bro eius ut dicit adelin' dragmi
 talapis exadit' s' neq' p' osum
 dicit' nisi vincti extrahatur In
 opinare eī vno itū ad esū cuban
 tes t'isuerbennē ī capite et sic ad
Pleno ī pleno vigore palpitan
 tib' lapis extrahit'. Lingua et
 fel dracois in vinū decocta reme
 diū sūt illis qui vexant' a demoi
 bus Incubis munitis ex hoc eoz
 corpibus Narrat liber q' gmet dā
 veterū q' draco comestibilis e' maxi
 me ethiopiis Cato e' frigidissā
 draco multū estuat in volatu et
 tū recreari appetit sanguē ele
 phantis q' unq' frigidissim' e' ab
 effectū Venatur hoc mō draco in
 tantat quibusdā carnib' antiq'
 ne nocet vterq' implet' vento
 corā ipō corallinis v'gūis verbe
 ratur ut illi' sonitu pauefactus
 nō moueat se. patant'q' violen
 tiā venatois ex h' q' ad imitatio
 nē tonitruoz fit. Tonitruoz eī fin
 gores et fulgūa sup' oīa aīalia ti
 met et ideo qm tonitrua audiet
 fugit ī specub' et aīnis t're hec
 mirū natura illi p' intellā por
 rigente tutelā Dicit' eī inter oīa
 aīalia draconū nāz aīis fulmina
 ri sicut scribit' teste plinio in
 trariū q' aquila int' aues et lau
 rus int' arbores nō fulminat' Quā
 nt' eos vris sonitu t'ruerūt ve

l' dratūna

est

igt

natores faciunt se ligari sup draco-
nes et ut sub paucis horarum spacia
is ad pres remotissimas trasserint
deperunt quoniam longissimus pelagi
spacium et sup vires sanguinis in p[er]fu-
da maris cum suis recessibus demer-
gunt. Est et alia crypta draconis
sumit vitulus et cetera impletur
venter eius lapidibus calas vi-
ue et subnixis spiribus ponit in lo-
co ubi draco habitare consuevit qui
videns vno glutinam vitulum in ve-
tretra trahat nec mora vitulum cal-
hore solui incipiens draconem in se
accendit. qui in fonte mox petens
quanto plus bibit tanto plus accen-
ditur et sic a vastatore patria li-
beratur. **De Dracontopedibus**

Dracontopedes serpentes se-
cut referunt ad elino phid gre-
ci dicit magni atque potentes. huius
facies habent vngueas faciebus similes
humani sed in draconum corpus
desinunt. De hoc grece serpentis cre-
di potest fuisse serpentem quo in ma-
lum suum et nostrum prima mater eua.
decepta fuit. Dicitur ei beda quod serpens
ille quo usus est dyabolus in decep-
tione primorum parentum habuerit vulgum
vngueum. **S**upersit autem corpus serpen-
tis dyabolus non sicut sumit anima cor-
pus ut fit in homine. Non est vnum fuerit
dyabolus et serpens. **S**upersit in qua
conuigendo et potius applicando
sibi faciemque vngueam demonstra-
uit tamen modo fecit ut forma consimili
alluceret. **O**e est animal sicut dicit
sapienter diligit sile sibi. partem
vero reliquam corporis serpenti silez
arborum frondibus occultauit. Quos

No

autem dyabolus efficit potest ut ser-
pens articulata verba formaret
et hoc utique non videmus. si forte ex-
trinfecus et non per serpentis artenas
reuerbato aere volumine artifi-
ali verba formant. Dicit tamen quidam quod
dyabolus per serpentis corpus loqui potest
ut sicut per vates et per fantasticos
olus locutus est deceptis gentilibus.
Si salua reuerentia expositorum multum
interest ut dyabolus loquatur per serpen-
tem qui non habet artenas et officina
ad articulata verba formanda sicut
locutus est per fantasticos vates qui
utique homines rationabiles erant nisi
forte uelint dicere quod sicut serpens ha-
bebat vulgum humanum ita et artenas
et officina disposita habuit ad pro-
ferendum si edocerentur voces huma-
nas. sicut aues videmus uoces hu-
manas loquendo imitari. **De**

Ethoroyserpentes. **Emortoyde**
Et ut dicit solinus. de mortuorum san-
guine eliacis et dissolutis venarum
mentibus tonitruore extrahens
quod anima est euocat sede eius qui
sanguine est destituta. **De Jaculis**

Jaculi serpentes sicut dicit solinus
a pnicia seuissia inuentionis
calit appellati. huius alis volantes
arbores subeunt in quibus delitescunt
Equibus vi maria demittant pen-
tinnit alis quodcumque obuium illi fortu-
na fecerit hic serpens dicitur in psalmo
Sagitta uolans. **De Vpnapis**
Vpnapis serpens est ut dicit soli-
nus. genus ab aspide thens
qui somno quos mordet intemuit
veneno eius somnum imittit qui nul-
lo in pulsu desicit infectum hunc

serpente deopar' apposuit sinistro
brachio sese collocans in sepul-
chro iuxta suū antonū ut si suo
attritu solueretur ī sōpnū et vi-
tā suā quēta morte finiret. **Solm**
uō hūc ypnaie **leōnum** uō et hūc
tota romana aspide vocat et h
id q' ipnaie genus ē aspidis. **De**

Uros ut dicit **ysidorus**. **ydrote**
in nilo flumie serpens ē hūc cū
videit cocodrillū ap' ore sup ri-
pam nili flumis dormiētē voluit
se lutofo limo q' finalis possit. labi il
faucibus cocodrilli. Desoporam q'
cocodrillus illapsū trīs glunt mor-
dilatatis ei' visceribus vnius
egredit'. **Idros** ut scribit **plinius**
ī orbe t'inz pulcherrim' ē angui-
um. hōz ietur seruatur ad re-
mediū paissoz. hūc hoies hoc ser-
pente paissi obtungefaut quem
morbu' boam vocat eoz p' fimo bo-
uis remediāt'. **De ydrote**

Uros flumial' serpens ē nec nō
et qui in palustribus hūtat. si-
cut d' **liber hyrindaz** hūc super
aquis petis erigit. hūc lapidem
gerit in capite q' excoiat' sub
fumigam vnius euomit. visus
ē michi euomisse lapidē aduunt'
p' vniētē deū celi r' tre. hūc v-
tutē lapidis ego p'bau' nudam
mulieri ydropice lapidē arcūari
et cotidie mensuram ventri ei'
et descendebat usq' ad tres digi-
tos donec ad locū debitū redit
sustuli ergo lapidē ne nālis hu-
mor nimū desiccaret'. **Idem** va-
let ad oē reuma et ad oē fluxū **De**
oculoz et ad oē reitū. **lacerta**

Lacerta ut dicit **solinus** potius
verme q' serpente dicitur anti-
qui eo q' clemētor fuit. sibilat tū
ut serpens. caudāq' h' q' simile pedi-
bus g'ndit'. **Capta** vna ex duab'
reliquis effert'. Est etiā et de eoz
grie bestiola forma filis s' colore dis-
tilis que caudā nigrā h't. h' amne-
is siluestrib' uestit'. **Lacerta** ut d'
plinius incubat obliquā ī quo sit loco
enixa qm hūc aiāli memoria
nulla est. p' se caudā erupit vnde
cū nūō **Quidā** dicit a matribus
fenu' deuorari vno relicto soller-
tissimo qui se ipsi' nris hūmēis
impoit. hūc relicto frim' ultoz p' n-
tes suos vindex occidit **lacerte** ī
india sūt pedū viginti quatuor co-
lore fulgenti. **lacerta** lignā habet
bisulcā et pilosam. **De Serpenti-**

bus **maius**
Quare h' serpentes. **bus** **maius**
plūmos et null' eoz h' pe-
des. s' anguillaz more repit in
fundo maus et natat cū necesse ē
quia p'inas hūc. **Siles** sūt serpen-
tibus tre p'ter quā ī capite qm eoz
caput ē durissimū et asperū. magis
malinosi s' sepe quā serpētes ter-
restres. Et notandū q' ī locis p'fū-
dis nō manēt sed ī profundo lutois
et circa scopulos maus. **De marie**

Natrix serpens ē ut d' **ysidorus**
veneno aquā i' hūc. In quo
cūq' ei fonte fuerit veneno imis-
cet. **vñ lucan** Et natrix uolator
aq'. **De Naderote**

Naderos Anguis ē qui ī p'ibus
germanie repitur ad gros-
itudiēm huām brachij. **Colore** ī
ventre aureo dorso virenti hūc

ha

flatus adeo nocuus esse dicitur ut si
virgā recentē resam ori ei adhi-
beas. corticē eius flatu faciat in
vesicas flauas ebullire. Sz et gla-
diū fulgentē ori eius si adhibeas
sola lingua gladiū in ymo tāges
veneno infiat et p̄urres usq; ad
sumū gladij colore terro ac teru-
leo infiat ac si flāma violenta
corripetur. Homo hoc veneno in-
fectus morit̄ nisi ei subueñat ty-
riaca. Est aut̄ modus ipsi veneni
q; cū hoīez in pede paussit p̄ mo-
menta currit ad cetera membra
venenū et hoc p̄ nimio excessu ta-
loris eiusdē nē auget ignis qui
semp̄ ascendit. Igit̄ ipm̄ venenū
semp̄ ascendit quo usq; cor tāgat
et tūc hō cadit et morit̄. Est aut̄
remediū quo hō ī pede paussus
p̄ p̄des in altū suspendat capite
demisso et sic venenū neq; ascen-
dē ad cor sed summitatē pedis atti-
gens restat in loco nec īferius
p̄t descendē. sicq; infectus locus
excidiatur et p̄ medicamentū sana-
tur. Si quis impune ambulare
voluerit in loco ubi isti serpentes
hītant ruta et absinthio fricat
pedes et manus suas mēbra s̄z
que p̄iculo patēt et sic serpens
effugiet. et linūta herbarū reme-
dijs mēbra nō audebit attingere.

Pester serpens ē. **De pester**
ut dicitur iacobus et solinus sēp̄
currēs ore patēti ac vaporanti
De aspidū gnē descendē dicit vñ
poeta. Orasq; distendēs auidus
sumācia pester. hic igit̄ serpens
quēcūq; paussit enormi disten-

dicitur corpulencia velut si ydro
posi laboret sic morit̄. ex tubem
rū ei p̄tredo sequit̄ sicut ī ul-
teribus p̄pendi p̄t. **De phariate**

Pharias serpens ē. ut dicit p̄side-
rus qui semp̄ ī cauda ambulās
sulcū facit videtur vñ lucanus. Quo
contenty iter cauda sulcū pha-
rias. **De Rutela**

Rutela serpens ē orientis cre-
ditur utilis ad multa reme-
dia ut dicitur hoc gen̄ serpentis ca-
pit̄ ab apotecarijs et reponitur
ī custodia. In quo notandū est q̄
multo tpe sine ulla ciborū ali-
monia viuit. Sz et oē serpentū
genus diu sine cibo uiuē p̄t sed
rutela p̄cipue. **De Salamandra**

Salamandra grece stellio dicitur
Est aut̄ serpentis gen̄ nūsq; ^{ingis}
reptū nisi in locis ubi nālis igit̄
nū viget feruor magnū ē et
aīal quadrupes asp̄ctū horridus
et oībus aīalibus formidabilis
preferit quandā lanā pallidam
de quo zone ḡtēte comburi nō
possūt. Ip̄m aīal ut dicitur adeli-
nus Augus et p̄sidorus viuit ī igne
et nō solū nō vrit̄ sed eā extin-
guit incendū Durat eī īuolabi-
liter usq; ad cōsumationē ignis
quācūq; validi. In talis mon-
tibus et ī alijs mūdi p̄tib; ubi
ignis p̄petuus ē salamandra
nascit̄ atq; viuit. Capit̄ aut̄ hoc
mō Notatur locus ī monte ubi
solet ī medijs ignib; hīntē sit
ergo ab hoībus ignis qui eum
capit̄ volūt et longo ductu ignis
ille ḡtinuatur a monte Claiois

ergo ignis splendore salamandra
 conspicies delectata inuit athen
 su igne et portectū usq; i finem
 seques retro eā ignis extinguit
 et sic aūq; ad motē redeat a vena
 toribus caput. **D**icūt nō nulli q
 solūmō in igne viuit. **N**ō utiq; plei
 rimiq; auctoēs diuisis locis et
 scriptis oportum⁹ conēdicūt. **I**nt
 oia ut **psidor⁹** d^r. venenata aia
 lia maximā vī hī salamandra
 nocendi. **C**eterā ei singulos om
 dūt. **H**ec plūmos simul intēmit
 Nam si arbor irrepserit poma illi
 veneno insiat ita ut quicūq; ex
 eis edeit moriat^r. **S**i at i puteū
 recideit vis veneni ei potātes
 intēmit. **S**alamandra oua gignit
 gallinarū mōe et ex eis pro
 duat fetus ut d^r **plini⁹** tū sala
 mādra nō hī masculū neq; femi
 nā. s; oēs gignūt. **F**ertur etiā q
 alexander papa ex h⁹ aialis la
 na vestimētū habueit. **N**ō cum
 aliqū ad mūdina lauāi debuiss
 nō alyis aquis abluēbat nisi q
 pīnebatur i igne et p igne am
 descebat. **V**idi et ego zonā ex h⁹
 aialis lana q̄textā quā ad **expi**
mētū veitans pualido igni p̄
 manu nēci excepīq; p̄ magnū
 spatū quasi ferrū de igne am
 dente refrigeratāq; p̄ horā cō
 tractatā maib⁹ nec i vno pilo
 saltē iueire potui fuisse q̄suptā
De salamādra **adelin⁹** in enig
 matū libro v̄sificās dixit in
 p̄sona salamandre **I**gnib⁹ in
 medio viues nō sentio flāmas
 has s; detinenti rogi ludibria

fixo. **H**ec crepitate rogo n^r fuit
 laute fūilla. **A**rdeo sed flammē
 flāmans vire tepesco. **D**e **Sal**
Salpigna serpes ē qui. **p**iga
 nō videtur de finali p̄ pui
 tate et tū vūm nocēdi maximā
 hī **S**igt at̄ oculti m̄nois viciū
 qd̄ multos etiā nō aīadūtētes in
 fiat et dū ex corde culpa p̄ximo
 nō dimittit in odiū paulatī pul
 lulans vūdicte malū exprimat
 non attendentes qd̄ a dno dcm̄
 sit. **N**isi ex cordibus v̄s remiser
 tis p̄cā hōib⁹. n^r p̄ v̄ celestis
 dimittet uob p̄cā v̄rā. **D**e **Stel**
Tellio ut d^r **psidor⁹** de. **h**one
 colore illo inditū nomē habz
 Est ei tergo depictus lucentib⁹ ocl
 lis i modū stellaz. **S**corpionibus
 adeo contrā ē ut viso eo pauo
 rem hīs afferat atq; torporem
Sigt eos qui decore nāliū bonoz
 p̄diti et v̄tute celestis grē t̄rou
 sūt illis q̄ male agūt. **V**ñ ubiq;
 filij isrl̄ erant ibi erat lux et q̄stat
 q̄ sup̄uēntib⁹ illis tenebre fu
 giebant. **D**e **Stellione**
Tellio serpes ē ut d^r **plini⁹**.
Venenū eius mortiferū ē. **S**i
 fit remediū cont̄ illud ex tritis
 t̄rib⁹ scorpionis. **S**ēp̄ ei nā indit
 dit caratis malis oppositū v̄mū
 i quo submers⁹ et mortu⁹ fuerit
 stellio lentigines abduat i facie
 fel stellionū i aqua tritū muste
 las occulto istictu dicit̄ congre
 gare. **S**tellio scorpionib⁹ mariē
 contrāat. **I**nsequūt q̄ se odio iū
 re nāli. s; q̄ stellio maior ē atq;
 validior eū m̄ro mō scorpio t̄

nō

nō

llo

met ita ut viso eo sudore frigido
p̄fundat. **De Scatur' l' Scatura**
Scatum serpens e ut dicit Jacobus
et Solinus qui cum senescat oculi
eius recant. Ipso uero lumine desti-
tutus ingreditur foramen mens re-
surgens ad ortum solis ut scilicet orien-
te solis radio contra solem intendat
oculis et sic lumine recuperet. **S** et illi
qui lumine septimanarum carient corda sua
mittentes ad solem iusticie erigunt
et contemplatione ut quod illis exercitum
negantur l' littera instruat ipsa
no diuina. et quod negligentiam ueni-
ste uite detestetur noue uite excitatio
sua restant. **De Situla**

Situla ut dicit Jacobus et Solinus
serpens e maliciosus et p̄uus
qui hominem suum interficit. Hic igitur ser-
pens tanta resurgit uarietate ut
pulchritudine sua retardat intue-
tes et quoniam non dedit reptando pigro-
rem miraculo suo stupentes deti-
net quod assequi non ualet. Est autem in
tenuis feruoris ut hyeme deponat pel-
lem huiusmodi si quis tangit ardeat
igneo correptus succendit. **De Sy-**

Srene serpentes sunt. **renus**
sicut et Syrenes in ista maiora
sicut experimentator dicit. In partibus
arabie habitant et ansu validiores
equis sunt. Nonnulli ex eis sunt qui
habentes alas volare possunt. Horum tamen
vires e et uia efficacissima ad in-
ferendam mortem ut morsum ante morsum
quod dolor sequatur. **S**unt autem illos qui
cum graui dolore et remissione quod
pena penetrant et tamen uia musci et ef-
feminati sunt ut se uincti impbe rep-
tatione p̄mittant quorum pena secundum

ap̄liam iam p̄cedentia sunt ad iudicium.
Horum unus quod sit in capite eos uide-
re. nec desinet ietum in ysaia
Vermis eorum non moritur. et ignis non
extinguit. **De Scorpione**

Scorpio serpens e. ut dicit Solinus quod
blandum et quod uigineum dicitur. Hic
vultum sicut huiusmodi in cauda nodosa a-
culeum venenatum quo pugnat et in-
fiat p̄uantes. Ferit autem obliquo
ictu et inflexo nulloque momento
meditari cessat occasionem inuenire
ferendi. Triduo moritur p̄uantes
qui huiusmodi veneno infecti sunt. Triduo
geminos quibusdam melle nucleos
mareis esse sensissimos. Intelliguntur
autem gradualitate et longitudine. **Apo-**
lidora plane quibusdam pinas esse
dicit. Nonnulli homines quod situm suum
sa eo quod venena de membris hominum
sugendo reuocet p̄grinus malis
repleuerunt ytaliam uero hos quoque
comati sunt inferre. **S** in ytaliam sicut in
regione uiuere non potuerunt. **V**identur
tamen in ytaliam aliqui sed plures inno-
cui sunt. **H**omines qui a scorpione percussus
putant esse. remedio ipsorum tunc
potam in uino. **liber huiusmodi dicitur**
quod affatus quod sit scorpio et data late-
ter in cibum frangere sicut lapidem in
vesica et sine dolore mittere. **P**ari-
um uero uinculos ouorum sicut penne quos
cum p̄ deuorat uoluit illi immu-
nes sunt qui se obtutibus mris im-
ponit. **S**olus infectorum scorpio
cauda huiusmodi et brachia et in cauda
spicillu. **S**corpio tamen uere ouat et
in autumno similitur. **S**corpio ut dicitur
duos huiusmodi aculeos. **S**corpio ut dicitur
terra uiuit ut dicitur experimentator

No

Nota

Porcus niger si a scorpione percussus fuerit paulo dubio moritur. Alceus uo colois porcus euadit quia et si no semp. Si in oleo submersus scorpione aceto supfuso sub sole illico renouiscit. Oleu obstruit aream apit poros. Scorpio ut d' Ieo? Aiacia vulne ferit id est triangula. De

Serpis ut d' solinus serpens. Serpe e corpe exiguus. sed malicia in gens atqz maleficus. Cui si quem percussit simul carne et ossa qsiut veneno ac si edacitate flamma corripetur. De **spenibus Indie**

Serpentes indie sicut dicitur Jacobus et solinus in multis partibus orientis. papue tñ in yndia serpentes tñ uasti ut ceruos deuorare dicuntur et ipm oceanu trāsire. Sicut alij serpentes piper albu comedentes. hñ lapides preciosos in caputibus hñe dicunt. pliant singul' annis inter se mutuo et ex pte maria serps in telumit. Alij sūt in oriente serpentes qui uelud cornua hñtes arietu hñnes ex eis uenulando parciūt. De

Corua de gñe serpen. **Corua** tñ no nulli esse dicunt. Est at aial duoz pedu duob' sauis durissimis quasi testis tegit. et hñs adeo munit se ut difficult' pimi possit etiā ualidissimis ictibus. Caput hñ ut bufi cauda hñ ut scorpio uoce debile. Quat instar galline foua ei' noana ad comedendu sūt. Veneno i uia met sed neqz post morte vñ ei d' **Ambrosius**. Renes ei' si quis p' morte nudo pede calcauit veneno statim infiat. **Corua** scia ut d' **ar?** in si vñā viā exitus supfluitatis hñ.

quibus habeat vesicam et hñ e conit alia aialia habentia vesicam. hñ ergo vesicam conit oim aialiu nāz que hñt plumas l' squamas l' coratē quia oia ista no hñt vesicam. De **Ca**

Caurus serpens est ut d' **Plinius** de gñe scorpionu. pu' est. penas hñ uolantibus et pnicos nā quecūqz pupugit morit nisi ei subueiaat tyriaca aut remedijs medicine. hos plinij hñ yndia sed multoties inonuos. Oriens uo hñ multos sed sp' uenenosos uiuit plinij diebus vigin et ampl' sine cibo. **O**ctisus et putrefactis in oleo. est ipm oleu remediū contra uenena et pūcturas tūmms. De

Cylus serpens e in **Tyro** montibus paduanis sex l' septē pedes hñs. In longitudie gñalis. tñ multū grossior in posterioribus q' in anterioribus. Cauda puā et acutā hñ ad longitudie paline. sup ventre gradit. costas hñs quibus visibilis motus instar pedu iunt i currendo. **C**ursus ei' uelocissimus saltus ei' inestimabil' e. Cū currit aut gradit caput et collū usqz ad ventre et costas erectas i subline tenet. nulli nocet nisi graue infestetur. In dorso duas lineas tūbeas hñ. **C**arnes ei' putrefit in abū et potū dant cont' lepra. et habēt frequēte efficacissimū remediū.

Crus ut d' **Jacobus**. De **Tyro** et liber rex serpens e in partibus iherico circa soli. tudines iordanus. Est at serpens infestus quibus et aialibus et maxie ouis amū que unqz ai' ipis amib' comedit

induit

no

110

et misglunt. manes affecte q̄ electu
 arū cū quibusdā q̄ amiserunt oē
 toriā venenū expellūt et emidiāt
 hec affectio tyriaca d̄. **F**erūt nō nul
 li hūc an̄ passionē xp̄i nullā hūis
 se remediū et ifestū maxie fuisse
 hoībus. **C**onugisse at̄ ip̄a die qua
 xp̄us in cruce suspens⁹ vnū ex hys
 serpentib⁹ infestatissimū circa p
 tes iherlm̄ cōprehensū et ad latē
 xp̄i suspensū in cruce et ex illa die
 oē genus serpentis ipsius susce
 pisse v̄tute in effusione sanguis
 xp̄i remediū efficacissimū cont̄
 oē venenū. **Az.** Draconis gen⁹ in
 tim̄ illa est vbi tyri serpentes sūt
 in tim̄ ethiopiae et de ip̄o accidit
 tyriā genus veneni qd̄ ē irreme
 diabile malū. Cū at̄ cont̄ oē vene
 nū tyriaca ualeat. cont̄ ipsa tri
 venenū qd̄ d̄ tyriacō nuchil valet
Tyrus serpens senectute affect⁹ pel
 lem suā hoc mō deponit. pus ex
 coriat coriū qd̄ est int̄ oculos ita
 ut si nescias bestia cecum putes.
Dem̄de aufert coriū capitis et hoc
 in vna nocte et vna die capite
 uō spoliato. reliq̄ ps̄ corpus de fi
 ali spoliat. Cū at̄ spoliat⁹ fuerit
 h̄ modū et h̄m̄ embuonis. Est
 genus tri p̄uū longitudis cubit
 lis pilis h̄spidū p̄ totū corpus et
 morsus putrefacit vuln⁹ in ar
 tūtu et subinde occidit. **T**yrus in
 die p̄uaciosus. **E** supra modū **T**yr⁹
 ouat int⁹ et an̄q̄ egrediat̄ sic **De**
aīal et gn̄at. sibi sile. Tyliauo
Tyliauo ut dicit **liber rex v̄nis**
anguis est in pluuiis orbis
p̄nbus frequen̄ visus qui v̄nis

tylianus d̄. a tylia arboe eo q̄ de
 illa intr̄secus ī arbois medulla
 nascit̄. hic ip̄pe natus medulla
 pus demū ip̄m lignū ī arautu
 sui et int̄ depasat̄ donec q̄sup̄ta ī
 tr̄secus arboe eam cogat ad rui
 nā. hic igit̄ anguis ad ingentem
 extresec̄ mole dicit̄ perudibus q̄
 sidiari. **S**igt̄ at̄ remorsione mor̄
 lis p̄cā etiā cū indubio indiciū
 p̄cā sit. **N**ullus ergo indubio dist̄
 m̄m se q̄mittat sed dubiū dimit
 tēs illis que certa sūt q̄identius
 inuitatur. **I**n eo ei q̄ dubietatis sau
 pulū recipit p̄uacū certitudinem
 incurrit. **S**icut et p̄p̄a venies de
 iudea in bethel ad corripiciendū
 regem ieroboam. sub dubio sug
 gestione falsi p̄ph̄e recepit et id̄
 diuino iudicio mortis certitudiez
 pleonē incurrit. **T**ales igit̄ aliq̄n̄
 in dubiis imorātes paulatī p̄ iou
 riā timē p̄uacū nunq̄ ac min⁹
 incipiūt et dū nō p̄cauet̄ mala
 dubia. madūt in p̄uacū certa de
 structurq̄ virtus mentis cōtēp
 tis que s̄m̄e potuit serua in re
 bus certis. **De Vipem**
Vipem ut dicit **Jacob⁹ et ysidor⁹**
 serpens ē sic d̄cā eo q̄ vi p̄a
 riat. **C**ui n̄a tradit̄ q̄ morit̄ in
 q̄ceptoē p̄. n̄ uō in p̄u necat̄
 voluptate ei libid̄is feiā q̄ in ī
 saniam uersa caput mais ore
 receptū p̄strigit et sandit. **C**ui
 cū ad p̄u venē int̄mucit̄ artu
 li nō exspectātes maturā nē so
 lutionē corrosio eius lateibus
 cū mis̄s int̄citu vi erūpūt. **C**auer
 nas t̄m̄ h̄nt̄ auruū loco et tres t̄m̄

110

dentes. morsus eius irremediabi-
 lis phibetur Tumore q̄ et infla-
 tionē inducit. Ad unq̄ snēbāt illi
 quā paulo mae euaserūt et vi-
 peā inuadente manū pauli eum
 credebant in tumore quereendum
 et subito casinū et mori Refert Ag-
 nus basilus et Ambrosius q̄ si q̄
 vipere mortue renes incaute calca-
 ueit grauius q̄ venenū nocē ph-
 betur et irremediabile vulnus
 serpe Exta ei ualēt contē oīum
 serpentū ictus ut d̄ Plinius Dicit
expunctator q̄ vipē tumax r̄ co-
 rā qd̄ p̄icit q̄ inouat in vino
 cocta dentib⁹ et oculis medet̄ Adeps
 uo eius tollit malignē oculoꝝ d̄
Phis q̄ vipēā facē huānā habe-
 at usq̄ ad umbilicā Ab umbilico
 uo usq̄ ad caudā figurā cordalli
 h̄ carus digestibilis q̄ si forame aq̄
 d̄ et id nō posse gape d̄ moe cete-
 rarū bestiarū si tm̄ pos. Plinius ml̄
 to uelut ac credibili⁹ dicit videt̄
 utpote ratione p̄fundior De vi-
 pera refert iēns. matre grauidā
 et ad tēpus parēdi venētē singu-
 los singulis diebus excludē. et
 q̄ā multa sūt fetus. q̄ppe viginti
 nūo ceti qui excludi neq̄ūt et r̄
 manēt ul̄ tēpus debitū tardi-
 tatis impatientes prupūt late-
 ra occisa parēte Vipa i tm̄ condi-
 h̄eme. hic serpens cū fere in oīa
 serpentū grā. crudelior sit. Ad
 femina tm̄ suā blandq̄. ut dicit
magnus basilus et Ambrosius.
Vipa ei absente requit femina
 et vocat et blandq̄ p̄clamat sibi
 lo. atq̄ ubi q̄pare aduentāe sen-

scit. uenenū eulōmit. reuerentiā
 uxori de se h̄s verecūdam ac ve-
 nematū grām nuptiale. Tu uo **nō**
 o hō rōnis capax glugem repu-
 dias tuā et p̄uis sepe mutāda
 et si vno defuit die suspiciōis ad-
 ultentū et statū incognita causa
 q̄ cognitū exequis iniuriā De-
 pone aspitare moꝝ ut tibi sedula
 uxor occurrerit. p̄pelle idignoz
 Non es dñs maritus. nō ancilla
 somitus es sed uxorem. **Explicit**
liber Octauus de Spentib⁹
Incipit Capta libri noni de

A pes.	A ysa. V mb⁹
A anea.	O pimaus.
A olacina.	P apiliones.
B uffo.	P halangia.
B uffo cornutus.	P ulices.
B laete.	P ediculi.
B ombix.	R ana comūis.
B uicus.	R ubem ge' nne.
C icendula.	R ana puula.
C ynomia.	R ana corriens.
C ynophes.	S telle figur.
C ulex.	S poliator colub.
C antandes.	S etha.
C ambrones.	S uprestis.
C imex.	S anguifuga.
C ycade.	T hamun q̄ et v-
mus salōis d̄
C ruca.	T apula.
C ugulas.	T estudo.
F ornica.	T ynca.
f ornicax leo q̄ et.	T riedines.
f ornicax leon di.	T ham⁹.
f ornice indie.	V na vespe
l ocuste.	V mes q̄ de tm̄
nascentur.
l ansicus.	
M ultipes	
V ermes celidonie.	

**Incipit liber Nonus de ver-
mibus Et primo in generalis**

Dico generaliter
de vermibus di-
cendum est. Nulla
insectorum et vermium
ut dicitur plures habet
sanguinem nisi in
modica quantitate. Insecta autem dicitur omnia
vermium propagatio. Quidam vermes sine
pedibus sunt. Ossa tamen interius habent ut
serpentes hiis repunt per terram. Alii sunt
qui nulla habent ossa in corpore null-
losque pedes et hiis potius consistunt
se quasi rugis quibusdam subtilissimis
in cute extensis per quas mouentur
aut repunt. Alii autem qui duos pedes
habent aut quatuor hiis currunt et habent ali-
quantulum sanguinis. Alii autem qui habent plus
quam quatuor pedes etiam currunt. Sed sanguinem
per se autem. et hiis qui sanguis misce-
tur nutrimentum multorum pedum. Et quia mo-
tus multorum pedum admodum tardus
tullum sanguinem qui est in aliis vermi-
bus paucorum pedum. Omne vermium genus
humore uelut sanie pro sanguine
est. Aliud uero vermium genus quod pedes
habet et greditur et nihilominus
pinas et potius membranas habens
uolando ad ethera sus tollitur.
Hoc genus vermium folijs arborum
maxime uiuit rodens dentes
Nonnulli uero vermes ex genere volan-
tium sunt non rodentes sed potius ui-
uunt ex humidis humida uermium
genera cum estate incipiunt. et cum esta-
te desinunt potius quia ex corrup-
tione nascuntur quam ex semine. Aliud
uero vermium genus est quod cum estate
quidem incipit et cum posuerit in

arboribus et in domibus in hie-
me semen cum estate finit manentem
semina propter mortuum per hiemem
et uno tempore procedente a eis serenitate
et solis calore auantur ad vitam. Ali-
ud uero uermium genus est quod hiemem con-
ditur iacetque uelut mortuum. et cum
ad estate uenit renouatur ad vitam.
Vermes generaliter sunt nutrimenta ele-
mentorum colorum et potentias fortium
ut qui multum habent de elemento ig-
nis aerem sursum petunt. Qui multum
de aere currunt uelociter. Qui uero mul-
tum de terra et aqua tardiores sunt. Ter-
ra enim et aqua deprimunt et aggra-
uant. Ignis et aer sursum tollunt et
agitant. Secundum istam omnium creatura-
rum ordo disponitur. **De Apibus**
Apes ut dicitur Ambrosius in omni genere
habetur genus sobolem habent.
Unam oes incolunt mansionem. unum
patre claudunt limine. in omni oibus
labor. omnibus tribus. quibus operatio.
quibus usus et finis. et est quibus uolatus
Sed plura. Cois oibus generatio. In-
tegritas que corporis originalis oibus
cois et prius. Cum neque ullo in se
conubitu miscentur nec in libidine
resoluitur. nec partus doloribus
quatuor et tamen subito maximum fi-
liorum examinem emittit. Ipse sibi re-
gem ordinat populos creant et
licet posite sub rege sint. tamen
libere sunt. Nam et progerantium indi-
cium tenent et fide deuotionis assunt. astruunt
quia et tanquam a se constitutum diligunt
et tanto honorat examinem ut nunquam
contemnit illam aliam contumacia et discor-
dia moueant. Nec mirum quia spiritus
regis pietas circa populos. et certa

am regē ppli obedientia q̄suat
Plin. Quapp̄t̄ inē oīa uolantū
 vniū aīalia iure p̄cipua amia
 tio est in apib⁹. **Mella** conthūt
 succū dulcissimū atq; subtilissimū
 ac saluberrimū. **Fauos** q̄fingūt.
 et ceras melle ad usus vite labo
 rem tollendū q̄ficiūt. hñc p̄ua
 tī cōsilia et ad duces gregatū uo
 lant. **Nec** mansueti gn̄is nec feris
Estimem⁹ p̄tea ingenū. h̄yeme
 condūt. **Estate** nullus cū p̄ celū
 licueit ono peit dies. nullis frū
 bus nocet. nec mortuus floribus
 quidē. nō solū ab odoriferis sed en
 ā a fendis herbis mellis alimo
 niā sumit. tñ semp̄ vult eē in flo
 ribus et magis bonis q̄ malis
 odoribus delectatur. **Naturalit̄**
 fugit eī fenda. s̄ q̄m̄q; p̄t̄ mellis
 alimonia in eis utilit̄ demorat
Operunt̄ in fin̄ seragim passus
 et subinde. cōsūptis florib⁹ in p̄xi
 mo speculatores ad pabula iū
 liora mittūt. **Nocte** dephense ī
 expeditione excubāt supine ut
 alas suas a iore et a pluuia pro
 tegāt. **Apes** strepitū faciūt in uo
 lando p̄t̄ aerem iterceptū int̄
 alas et corpus. **In** tribus distri
 buūt apū plebes. **Sūt** reges et
 quasi p̄ncipes int̄ apes. **In** vno
 eī alio vniū tñ impatoris in
 signibus dñat. **Hic** forma semp̄
 egregior ē et duplo ceteris maior
Penne eius breuiores. crura eis
 erecta. ingressus celsior. **In** fron
 te macula quadā q̄ quodā dya
 demate candidatū vultu et nio
 re a vulgo differt. **Constat** int̄ aut

ctiores q̄ impator apū nullū habz
 aculeū. maiestate tñ armatus
Ar q̄ nā illi negant aculeū hū
 in regni impator hoc oner a sili
Prima ergo ps apū illaz q̄ ma
 tres et emente st̄ ceterisq; minores
 existūt. **Seda** ps ē humor apū que
 vigōe multo opa p̄stantes quasi
 disciplina quadā matrib⁹ subdit
 st̄ nec q̄cquā agūt sine maiorū
 impio. **Tercia** ps ē apū illaz q̄
 fuce dicūt. **hec** sine aculeo st̄ ve
 lud apes impete **hec** st̄ q̄ dien
 tes et seruicia p̄max et uetēanū
 apū has p̄mas expellūt ī opere
 tardantes sine demētia neant.
 nō ī ope tñ sed ī feni q̄ adiuuāt
 matres ad calore q̄ferente turba
Cū mella reperit matrescē abi
 gūt eas. **Que** nū aliq̄n exire uolu
 erit multe singulas egressse iugu
 lant. **Tūc** matres mediā p̄tē apū
 q̄ doctis satis et sibi sufficē potē
 tes expellūt. **Ille** uō egressse locū
 sibi queūt utpote p̄ se p̄uisire
 sibi. **Prontm⁹** educare opant̄ qua
 dā disciplina cū aliq̄bus ematri
 bus q̄s magistrantes hñt impa
 torē suū iuuenē sedula reueren
 tia comitant. **Iunio** mēse ut dicit
palladi⁹ Custos apū debet esse
 attent⁹ q̄a tūc nouelle apes ua
 gantib⁹ animus vigēt ut te nisi
 seruent̄ effugiāt. **Ante** biduū aut
 triduū acius tumultuāt̄ et mū
 munt. tūc p̄mo exēute rege p̄
 plebs oīs insequit̄. **Et** notandū
 ut si vno loco l'vno ramo arboris
 se suspendeint̄ et vni⁹ iubeis edu
 ctione pendeūt noueis aut vniū

colore

regem esse oibus aut reconcilia-
tis oibus manē cōcordiā. Si uero
duo l' plura ubera se diuiserit disor-
des noueis et tot reges esse q̄t u-
bera q̄phendes. **Uncta** go manu
melle mē ubera apes distines
et cōphensos reges q̄s ex magni-
tudine rēcōgnosces electorū seruato
ceteros conuassabis. **Opus mā-**
lionū castrorū more disponūt. p̄
mi fere tres versus iānes struūt
ne in p̄mptu sit qd' inuiter foris
stante. **Novissime** maxie implet
melle **Ambrosius**. Quis architem
docuit eas dispositiones illas cel-
larū indifreta laterū equalitate
cōponē ac tenues int' domū cep-
tas cernis suspendē stipare mella
et intexta floribus horrea neta
re quodā descendē. Est aut' in mino-
mel ut aq̄ dilutū et p̄mis dieb'
feruet ut mustū seq̄ purgat. Vi-
tesimo die trassat' hox obduā
tenui mēbrana q̄ feruoris ipsius
spuma conarsat h' dispositio apū.
Quies ip̄s i' maturō est donec vna
exitet gemino aut t̄plia bucino
Si dies futurū mitis ē p̄diunāt
ei ymbres uentosq̄ tūc puolant
vniuersē. Si uō turbidus futurū
ē dies tūc se cōtinēt tectis. Cū igit'
agmē ad opus p̄cesserit. **Alie** flo-
res aggregant pedib'. **Alie** gur-
tas ore aquāq̄ lanugie totū cor-
pois **Ambrosi**. Videres oñes ter-
tare de munere. **Alias** iugulare
q̄rendo victualia. **Alias** sollinās
de castris et adhibē custodiā. **Alias**
futuros explorāe ymbres et spe-
culāi conarsū fiderū. **Quib'** est

distende

eay adolescentia ad opa exeūt et
sup̄dita cōuehūt seniores intus
opant' que flores opont' porib'
pedibus femora onerāt tote omni-
ste remeāt sarcina pendente exapi-
ūt eas tūc q̄ternēq̄ exonerāt. **Sūt**
etenū int' officia diuersa. **Alie** struūt
Alie poliūt. **Alie** suggerūt. **Alie** dist'
buūt cibū ex eo qd' allatū ē. Neq̄ ei
separā uestiūt ne iequalitas opis et
cibi fiat et tyris **Amia** obstruā opib'
cessantū inernā notat' castigat' mox
et morte puniūt **Amia** mūdicia ar-
ca eas admoliūt' in medio oīa nul-
le int' opa spurciāe tacēt quin et
excimenta opantiū intus ponūt
ne longius recedāt et cōgesta in
vni locū turbidis diebus et ope-
rū oīo foris effemūt cōgregatū
Cū aduēspensūt i' alio strepūt
minus ac minus donec vna arā
uolet eodē quo extituit bucino
q̄etem cape impans et hoc castro-
rū more. Tūc repente oēs cōtel-
tūt. **Domos** p̄mū plebeis edifi-
cant. Deinde regibus. Si spatū
largior puenit addiūt cōtib'
nacula palacia impatorib'. fu-
turus ex vna pte aliu extruūt ā-
pla magnificā atq̄ separā et cete-
ris eminentiora. **Impatores** plēs
in vno ope inchoant' veniūtq̄ po-
sten soboles sed cū adulti esse repe-
rūt oēs cōcordi suffingio deteriores
neāt ne distrahāt agmina et
excitent seditones. **Hic** q̄fundat'
irrationabilis p̄torū qui sibi
deteriores creant p̄latos l' iudices
et dignos atq̄ necessarios quātū
ad debitā potentā quodā modo

necat dñ reddūt iuiles vidētes
 econērio q apes aīalia munūis
 tiffima et iōnis iēxpta nāli iūctū
 concordi suffragio deteiores necāt
 ne distrahant agmū et exatēt sedi
 tiones fetus quiddā^o p genere ma
 gna int̄ eruduos et subtilis fuit q̄stio
Apū ei cotus visus ē nūsq̄ plūes
 dignus estimauēt eos fieri atq̄ pro
 creari de floribus Alij uō dixerūt vñ
 esse mare q̄ appellat̄ impator p̄apu
 unq̄ magnitudie eūq̄ tāq̄ mare
 fēinas comūti nō tāq̄ dure s̄ hoz
 suā impabilis ē. cū cotū int̄ tan
 ta subtilissā argumētū iūestigātū
 bus latere nūme potuisset **Galli**
 naz moē maibāt fetus **Id qd̄** exclu
 ditur p̄mo videtur v̄miculū can
 didus ita ut pastē uideat̄ **Impato**
 ris vō fetus statū mellei colois est
 ex electo flore et ex oī copia factū
Neq̄ v̄miculi spēm in p̄ncipio sic
 ceteri hñt s̄ stnā p̄eniger cū p̄fectoz
 turba formā suscipit **Vir** etiā ple
 bis circa imp̄tore suū obedientia
 cū p̄cedit vna ē totū agmē et circa
 eū globat̄ angitq̄ eū et p̄regit **Re**
 liquo tpe cū plūs in laboe est sp̄e
 opantes arant silis exhortā solū
 iūmū ab ope **Cum** eū satellites
 quiddā lictozes q̄ sem s̄ assidui custo
 des auctoritatē ei **Non** facile cer
 ni p̄nt. nō foris p̄cedit nisi in
 gnatuo agmē id multo strepitu
 intelligit̄ **Aut** alijs dies murmu
 rant intus apparatū iudice diem
 tēpestuū eligentes **Ambrosius**
Nulle edomib̄ exire audēt nisi
 rex p̄mo fuerit egressus et uolatio
 sui vendicauit p̄ncipatū **Pressi**

at̄ p̄ tum redolentia ubi ihyantes
 orti floribus ubi fugiēs riuus p̄
 granina ubi amena ripaz illic
 ludḡ alacris iuuetutis ibi cupestre
 exercitiū illic exausus suauis in
 florib̄ in herbis dulcab̄ ariose
 satagnit̄ redolētiā expiri **Tūc** p̄
 pastū itoz p̄t̄ aggregante suauit̄ a
 nūt hñt ei grātā mūnq̄ uocis sue t̄
 murmur suauitate q̄ nos frō tubaz
 sonitu videm̄ p̄mo lentū imitari
 quo strepitu ad excitādos aīos t̄ vigo
 re res aptū estimat̄ **Hystubaz** tan
 tibus impatore apū turme cū dāt
 gestūm̄ singule aīare regē magna
 numū etiā et gloriofū fieri **Si** q̄ a
 lam impatoris tūfiens iūē destrux
 rit nō effugiet agmē **Cūq̄** p̄cedūt
 se vnaq̄q̄ illi p̄ximā eē cupit et in
 officio illi se conspici gaudet **fessū**
 humeis subleuāt validiores ex to
 to portāt **Siq̄** lassata ē aut forte ob
 errauit odore p̄sequit̄ vbiāq̄ ille
 p̄cedit ibi ceteraz castri s̄ **Sēp** im
 patore penso totū tenet̄ agmen **A**
 nullo dilabit̄ in gnatū ad alios
 ubi impator ē **Et** utiq̄ sine impa
 tore esse nō possūt **Q̄** si t̄ alio ali
 q̄ mella deficiūt impetu frō in
 p̄ximas ruit̄ impine p̄posito **Ac** re
 cont̄ erigūt acies **Ex** alijs q̄ de caus
 etiā tpe dīant̄ easq̄ acies cōtūri
 as duo impatores struit̄ **hec** rixā
 maxie fit pro cōuehendis florib̄
 q̄ dimicatio h̄ectu pulueis aut fu
 mo tota distat̄ **Heronaliantur**
 uō lacte l̄ aq̄ **Sūt** etiā apes rustice
 l̄ siluestres asp̄tū horride multo
 maūdiōres sed laboe et ope p̄stan
 tiores. **Urbanaz** duo sūt ḡna **Opti**

me sunt breues varieg; et in totum bre-
uitate compactibiles. Deteriores uero
longe sunt ad similitudinem vesperarum. De
terre ex his pilose in pontio apes
sunt que bis in mense mella faciunt.
Sunt autem quedam que mellificat in arbori-
bus. Aliæ uero sunt que sub terra tripli-
ci terrarum ordine uberrime puer-
tibus. Auleu apibus dedit naturam
ventri confertum ad unum ictum hoc in-
fixo. quidam eas statim mori dicunt. Alii
qui dicunt quod nequaquam in tantum adacto
ut intestinum sequatur. Pdoto itaque au-
leo mella de cetero eas facere negant.
Odio habent fedos odores paulque fu-
gunt unguentum etiam factum infestant
eas. Impugnata eas natiuitas in uice
papilio vespe et ambrosiones. et
hyridones et alie sunt aues depo-
pulant eas insidiant et hinc et ad
aquatibus mane nec sentire apum
ictus in me redunt. Inimice sunt hinc
oues difficile se lamis earum expli-
cantibus. Cancro etiam odore si lux
coquant exanimant. et et odore
mortuorum gmoziunt et ipse. Si quis eas
furo psundat olei prope necant eo
quod obstructis poris aereum spiritum
men haurire non possit. Quinuoque
si quis acetum oleo mortuus supsidat
illuc reuulsit eo quod vis acetum a-
to poros qui obstructione olei ob-
struunt humore dicitur apure. Alia apibus
ut dicitur si abscondat l' effluere non
quod recessat. Apis manet in cauinis
diebus frigus et comedit de ppa-
to cibo manet autem in cauinis ab oc-
casu pliadum usque ad unum tepus. Est
et illis inimicus papilio non h' uno
modo nam et ceteris depasit et relinquit

extremam quibus redines gignuntur
Index horum ista et topoi funera
tuum more committunt exequas. Impa-
tore earum peste assumpto incertis plebs.
h' sunt sig' dolois. non quehnt cibos
nec procedunt istes glomerant circa
corpus impatis spectantesque ex
animam lugent. tunc si eis subueniat
fame moriuntur ut dicitur Expimentator
Apes infirmant quoniam tingesunt flores
Magnum basilis. Apes quoniam cum pupa
genit aliquid dimittunt auiam cum au-
leo sil' in vulne. Audiat christiani quibus
mandatum est nulli malum pro malo red-
dere sed in bonitate superare malum
am. Pluu' Mimuma est ex his illis
resonante sono mimica est illis etiam
nebula. Amnee quoque maxime sunt
illis hostiles cum pualuerit et itere-
rint enecant illas hylaitate et
nitore sanitas estimat. Gaudent
plausu et eris tyrnitu eorum quocumque
vni muru est. ipas sensu hinc audiam
effecto ope educto fetu fuerit o' mu-
ne exercitatione hinc solempnem
Spanat in apto in altumque date demum
ad cibum redeunt. Vita longissima est
septenis annis. nunquam ultra decem annos
durare dicunt. Sunt que mortuas re-
uiuiscere dicunt. si infra tertium hieme
fuerint. ac demum ad solem uno tempore ap-
ponant. siel possunt apes de venibus
bubalorum recentibus cum fimo obuitis
Virgilius dicitur has fieri de iumentorum corpore
exanimato sicut de equorum corporibus ue-
spe et sambones et de asinorum corpori-
bus stambes. Sed Notandum quod
apes que de iumentis et bubalis coe-
unt uelut musce sed in fetu eadem
fere nam que ueris apibus mel capiunt

i plenilunio. sereno die abrupi
 stat et resiliere guttas uilitatis
 iudiciu e. bonitatis uo. pbaao e
 ut sit odoriferu et ex redula glu
 tinosu ac plucidu Cu eximut mel
 la apes abigni fumo utilissimu e
 ne iuscant et mel auuditate uo
 rent. fumo tenebuore ignauia
 exatatu opa Na du nimis iabāt
 fauos luudos fauūt Nuzsus fumo
 nimio inficiunt Cuius iuria mel
 la telerrime sentiūt mel calidu e
 i pmo gradu et sicu gradu i scdo.
 mel qsuat et mudificat In medi
 anis ponit ut amaitudo spez e
 dulcedie tepetur In electuans ean
 cil pulueibus misceat ut diuā et
 maou efficacia qsuent Coni fri
 gidos humores stomachi detur
 mel cu aqua calida Extigit ei et sol
 ad facie ean clarificanda ualor lo
 tum ex melle et aq. Suppositouū
 ean ex melle asso i testa admixto
 sale multu ualor febuciantibz.

Aranee de uisceribz. **De Aranea**
 sus ut muscas capiat subtilis
 sima rethia textit Cuius rethia ei se p
 captua muscarz adeo frequēt ut
 pmsus vacuata morte definat Quid
 ergo tu ubi dei p̄dicator et doctor
 nuq̄d negligē debes rethia q̄ re
 tinencia fingē de intimis p̄cordis
 tuis ut nō muscas iamis gloie ca
 pias Vanitatis sicut sedulis et pla
 ndis amonitioibz idessus apias
 audientes. beatus eī vir qui in
 sapiēcia meditabitur Et eī in
 in araneis quedā lanigena sub
 tilis op̄is materia sufficiēs hec
 tā modēto iugue teneri filo tā

equali stamine deducit opus ut
 onē artem hoim imitante deri
 deat a medio ei tere incipies ara
 nato orbe sub tegmina amectit pa
 ribus inuallis Qu si subinde cap
 tura inadeit quā euigilās et paty
 otur sus Cu at sanam fucit alias
 mustas q̄ rethia inideit qd ex su
 pfluo e diligēt i retire solet ne
 euadāt vñ ut ai itez esuriet cibū
 iā capiti. et patū iuciat femina
 putat esse que textit. mas q̄ venat
 Ita paria fieri meita iugio ara
 neaz queiūt Clumbz paruit ve
 miculos ouis silēs paruit at oua
 inē telas Nasciūt ean aranee sine
 coitu ex corruptioe utpote ex pul
 uē athomoz et ex spūo hois p̄asi
Day p̄ araneaz coitū maxie in
 veris sine e. hoc e in p̄ncipio esta
 tis hec igni ai coire uolūt. seia at
 trahit marē p̄ fila tele et mas
 silr seiaz nec cessant donec iugū
 tur Aranea fugit hūiditate egros
 sam et sicā substantiā Delectat
 at in die tpata Idem sereno textit
Plin Sūt et ex ip̄a iuguria fal
 sa gentiliū Quippe icimento anoz
 futuro telas suas alaz attollūt.
Sucto viuūt Ideoq̄ nulla eaz in
 teit fame Non venat aranea do
 nec repaueit qd insup̄n e de tex
 tum ut d̄ exp̄metator Tela am
 nec vulneri supposita seruat id
 sine tumore et corruptioe librat
 aranea se filo in imp̄t serpētis
 porrecti sub vmbria arbois. tātaq̄
 nis moris ip̄i e ut cēbrū ip̄si q̄
 phendat nec desemat usq̄ i fine
 mortis. vmbriū signa s̄ q̄n telas

no

no

311

311

suas altius attollit. **De Adlachta**

Adlachta quis sit colore dissimulatus salic tamē ut locusta. **Re**tro crura hz longiora ut locusta. **no** et hys signantur illi qui nequā s^m aplm̄ in anteciora ad futurū vīm tendentes etnā ad triseūta tpa^l lia longissimus assertib⁹ extendūtur. Qua edit adlachta ex quibus pcedūt fetus vno tpe. et bñ opa in spe tñ ^{rememoratio} factū ut ex hys recipiāt fructū salutis eterne. **De bufonibus**

Bufones ut d^r liber rex inter alios vmes deputat^r. Est at reptile venenosū. visū pestilente hñs ad tactū sordidū. tñ uesnat et hoc ī pondē et mensurā. Quātū eī cōcludē in anteciori pede possit hoc illi pro cibo condiano ē. tñz eī ut sibi pro cibo tñ desinat. Et hoc auaros et cupidos signat. **no**

De Alio bufonū g^o

Bē aliud in ptibus galliarū qd̄ nomē hz comū et hoc a sono uocis q̄a cornuāe vident^r. Colores hñt duos tetrū atqz voceū vere pduāt^r et tñ edūt uoces tubarū more hñuicē reddūt voces duo et duo. In sola gallia viuūt vofere elate pduūt uoces et mute s^t

no Et hñ signat p̄dicatores qui nisi inuiguitos et ī tñ sua p̄dicatōe uolūt nō attendentes. **Ione pphē** in dicitū qui p hoc inobediens deo factus retho datus ē ad deuorandum. **De borace**

Borax de gñe bufonū ē que faciem hz rane. Aīal ē venenosū sicut d^r exp̄mētator vñ propter

veneni q̄ntitatē qñ tangit inflatur. Pugnat aī amnea et ab ea vincit et h̄ q̄a borace pupugeit et ille se vindicāe nō p̄t in tantū extubemē inflando q̄ medius crepat. **Hor**sus borace pessim⁹ ē et insanabilis efficit. lapidem p̄ciosū in fronte nutrit pro q̄ om̄ditur. Duo gñā ipoz lapidū sūt vñū albū et hoc melius. Aliud uo fuscū et nigrū ē et ī medio suo oculū hz qui parūp colore ceruleū imutatur et h̄ in fisco gñe melior. **Hic** lapis ī cibū sūptus mēna hominis mala sanāe dicit^r. Circuit eī itestina et fñā cum p̄ ifeiozem regionē egredit^r. Debet at glutiri integer. **Igit** borax herba specialit^r unē qñ extictū q̄mctū hz oculū et inde visū reapat. **Hum** inficit. loca humida et marada libent^r inhabitat. odit daitatē sol^r nec eū de fuali uidē patit^r. Nocte ambulat et hoc magis vias tritas vestigijs hominū. **Per** die q̄esat ī abdomis. **Odore** vinee florens fūgit. **Crescit** aliqñ ppe magnitudiez cubitale. **In** ptibus hispaniarū optimū boracū est genus et ī papue qd̄ lapidē porcat que gallie compadi nā. **diam** latine uo borace ab aīali a quo ortu porcat^r veneno etiam contrā dicit^r. **De blacta**

Blacte vmes s^t a colore nūcupate. **ut** ysidorū dicit. **Siquidē** cōprehe se manū tangit vñ et blacteam colore hñe dicit^r. **Hec** vmis lucem videre nō patit^r et hoc ī cōmū mure. **Nā** musca lucipem ē. **blacta** lucifuga ē. **P** nocte eī tantū ambulat

Qui ambulat in tenebris ignorante
nescit quo vadat Qui autem in die intel-
ligentie ambulat non offendit quia
lucē huius mundi xpm̄ videt. **De**

Bombax ut dicit **plinius** **bombare**
viniadus est in assiria pueiens
hic luto fingit nudum tamen duritia
ut spinulis non possit perforari In his
ceras largius faciunt quam apes de-
mum maiorem viniadum Annearum mo-
dotelas texit ad uestem. In xijq; feri-
ru que bombycina appellatur. Exe-
igitur tibi o anima sedula consuetudine
ordinatum corpus et animi disposi-
tionem ut secundum **psalmam** **xpius** in suis
mebus tuo exemplo uelut orna-
mento uestatur **Dicitur** tibi in
canticis **Qua pulchri sunt gressus**
tui in calcamentis filia prin-
cipis xpi. **De bruco**

Bruca ut dicit **glosa** est minor
corpore quam adlacta. minusque
in saltu ualet. filium colois est.
holem. herbas et frondes arborum
amaro morfu depascit nullamque
in loco remedium ubi multitudo
concurrit. Et in hoc signat detracto-
res secundum apostolum deo odibiles. Bru-
cus plus ledit quam locusta ut
dicit experimentator. **De Cynodula**

Cynodula genus est scirabeorum
ut dicit **psidorus** ex re nomen
habet. eo quod uolans in gradibus lu-
cet. Est autem uolans instar musce
pue. per multas mundi partes uide-
tur sed maxime in ytaliam diebus
xv ante solstitium estiuale et xv post
solstitium uolat. nequam die sed tamen
nocte uolans scintillam modo inter
tenebras fulgidus radiat a deo

ut si eum in tenebris uideas exala-
tiones scintillam putes In cauda pro-
cipue fulgor ille est et dum uolat ma-
gis. quam uolens complant alas minus uide-
bitur uirtute mirabili prodeius inuenit. Nam
si quis tres ex his uolantibus comedit
libido in eo penitus extinguitur et hoc
expti plinium probauerunt. **beatissimus**
qui opibus lucidus et fama uirtu-
tum inter mundi tenebras habitat. a
tenebris a tenebris non apprehensus
luceat ergo opera uia bona coram
hominibus ut glorificentur premium uerum
qui in celis est. **De Cynomia**

Cynomia uolans est. ut **psidorus**
dicit que grece uocatur musca
canina nam canos grece canis uolans
hec musca importuna est auri-
bus catulorum et licet eas frequenter
extirpant semper tamen reuolant impor-
tune ubi uolens catulos pigros inue-
nerit ad extirpandum se usque ad
vulnere et sanguinem importune
predat Et in hoc signat dyabolum
aut suggestiones. si quis in extir-
pando negligens mentis aure re-
cepit. usque in consensum peccati et de-
lectationis vulnere infligit Cum
abraham ergo mens abige muscas
et uolantia malorum cogitationum.
et hoc in uolans que est signum crucis
In baculo est uolans **dauid** ad **goliath**
Et in baculo **iacob** transiit iorda-
ne et impetu temptationum et cogi-
tationum malorum que secundum sapientem
separatio a deo. **De Cyniphe**

Cyniphe ut dicit **liber rex** uolans
mes minimum atque uolantes sunt
hinc flagellatus legitur egyptus.
a moysi Anhelum per uolans sequitur.

No bn

No bn

no

no

no

et hoc maxie hoim. Pungit ut **ade-
lurus** d' quibusda aculeis dormien-
tes attrisans et pro posse ad dolore
vni in lons ubi habudat eoz pter
uitas delicti hoies rethe expansu
circa lon hie solent ut p hoc amplex
ad nocendu trisire no possint Texe
ergo tibi ex assidua laone et orone
mentis custodia ne intrare possit
dyabolus ad nocendu. **De Culice**

Culix vms e ur d' **psidors** et for-
titur nome ab aculeo eo q san-
guine fugit. hz ei more fistula in
modu stimuli qua carne atalium
terebzat ut sanguine bibat ut d'
expimentator **Culice** luce diligit ma-
q aliqui ad lumen se urit. **psidors**
Culices acida petur et dulcia. su-
gunt ut d' **plini** Et i hys detractoi-
bus qui mala opa hoim sp sparge-
do trunctat et nullu bonu curit ut
reueret ad exēplu De talib' in cano
deuteronomij. fel draconu vnu eo-
ru et venenu aspidu isanabile Si
i via l' dormies a nubiabus libeati
vis allu comedas et **berabit** te.

no

Amides. De Cantidib'
Cantes sut qui i similitud' m-
mox finximi l' alne arbois ex hu-
more i folijs gnane. Conualescunt
sicut crute s' alas p fregz conapuit
uolatz p die. nocte uo i vnu glo-
bu pter congregant. h' vmes colo-
re viride hntes. curv sub solis mi-
tant **Cantidib'** augustu mense de nocte
in remediū colligunt. necantq i
aceto mense. mortue uo vino sup-
fusa sup mebru qd n'ap uolueis
sub vasculo ceruo istar apli for-
to ponuntur suq applicatioe adu-

no

stione suscitāt in vesica Que vesica
cu auro acu l' acunie festuce in lo-
tis plūmis pforata humore malu
erit instar cauterij tantūq ualet
eius eictio p dies quideā qntum
ullū cauteriū infra anum. **De Em'**

Embriones d' **plini**. **bonib'**
Embriones aut sub em degunt
hoz celle sex angulares s' cere ac
corica canese fetus ipē meqlis
et barbarus Alus euolat. Alus
i aqua ē alij sup em. Alus i v-
miculo pseuerit. Carne uestitur
Crescit in plenilunio. hieme re-
condunt. Auctoēs dicit puer
vnu mesia aut aliud nō robustū
aial nouenis pūctus embriou
Embriones et vespe regē nō hnt
sicut apes s' ppo reguntur impeio
vni fit. ut pluib' subiacat pi-
culis. horridos sonos et murmura
depmūt. et hoc magis i canis lo-
tis **hella** eoz mutalia s' huānis
usibus q qui impē uolueit se sub-
dit stulto pūculo nā eoz aculeis in-
culatur. **De Emice**

Embriones

Emex vms e. ut dicit **psidors**
qui de similitudie cuiusda her-
be uocaty eius fetore h' **Sigt** at
vnu luxuriosoz qui copurruerit
sicut iuncta i stercoē suo. et fetoz
eoz vexaret celos i spūales. **De**

no

Cyridib' ut d' **liber**. **Cyridibus**
Cyrū vermes s' quoz duo s'
gna **Cyrida** pūis locustis similes
hec domos inhabitat et ea lom
q magis calida s' ubi s'z iugis
eoz feruor Aliud gen' ē colore
atrum simile papilionibus.
plini **mares** canūt. femie silēt

veūt supine oua candida hñt sed
 corrupta **Exauat** future locū in
 fra et ibi fanūt. plem In pectore
 qđdā aculeatū hñt simile lignus
 quo rore lambūt. Pectus ipm fistu
 losū hñt et hñt amūt. et hic quidem
 dulcis ē in eriguo cyadris guttue
 cantilena quax amab^{ur} **Ambro**
suis dicit. In meridiano estu arbusta
 rūpūtur eo qđ magis canōe mei
 dianis caloibus quo puōre aere
 p id ipis attrahit spū eo cātus re
 sonant claiōres In resino agro ut
dicit plin⁹. Oēs siāde silent me
 branis. eāā nāde uolāt nullis re
 uuisitū pēne euulse. **D²** et qđdam
 eay genus ēē. qđ nos cuos uolātes
 dicimus. quos utiq; **experimentator**
 scabones vocat sub alis ut dicit
 grossioribus. alas hñt subiles et
 tenues sicut brucus. **Cont** uespā.
 potissime uolāt. In uolando strepi
 tū faciūt **Cornua** hñt medianalia
 crura longa et reflexa. hñt cornua
 grandia p̄longa bisulca dentata
 et lucida hñt qđ fortipib⁹ in manū
 ne tū libuēt ad morsū uolūt. In
 tent ignū moē noctu ptes laterū
 et dūmū **Colore** saphirides p̄max
 resurgentes aliqñ cōp̄sse obūbiāt
Amputatū eay caput uiuit dūm
 amisso corpe. sed et ipm corpe uiuit
 sine capite sed nō tam diu sicut
 caput. **De Eruca**

Eruca ut dicit **liber rex** v̄nus
 est longus et multis pedib⁹
 distans **Colore** varius ē. Depasi
 tur olea nec nō et folia arborum
 Circa septēbus inuā celeste rore
 l' umbre p̄fusis mutare subito colo

rem et formā dicit ut qđ inuētis re
 pebat pedibus uolāe possit cōtep
 tis alis. hoc v̄me locusta et bruco
 p̄ manu moysi egiptus legitur
Flagellatus. **Itē** ut **psidor⁹** d^r. Eruca
 frondiū v̄nus ē. fruges deuorans
 ut olus et p̄p̄inos **Idē** nec aduo
 lat ut locusta ut huc illucq; discur
 rēs semipasta dimittit sed p̄ma
 net frugibus pituris et tardo lap
 su p̄grisq; morsibus v̄niuersa
 q̄sumit et ipā demū eruca cōsu
 mitur. p̄q; i summitatib⁹ arborū
 instar būbiās et tecta relinquit
 q̄ sequētī estate i uermibus quale
 scūt **Qñq;** eāā quedā eruce domo
 rū tecta itantes mutata penitus
 colore sub aureo i p̄nibus p̄dēt
 ibiq; i nichilū redigūtur ut dicit
experimentator **Eruca** trisicō p̄ car
 nē hoīs eā infiat et post se p̄ustu
 las relinqt et hoc signū veneni
 et si nō efficax ad magnū ma
 lum. **De Eugula**

Eugulas v̄nus ē qui a re nome
 sic hñt potest ut eī d^r **plin⁹**
 dicit est qđ caput semp i sanguie
 habet sugensq; cōtinue ita intū
 mesit qđ crepat medius. nō em̄
 hñt exitū sup̄fluitatis a quibus
 pediculus siluestris d^r. nō nulli
 thecam noīant In iumentis nūq;
 gignūt In lupis uō et canib⁹ fre
 quent. **De Formica**

Formicā v̄mūtū p̄cipit salo
 mon ubi ait. Vade ad formi
 cam o piger et discite sapienciam
 Est itaq; v̄nus mire p̄uidēs sibi
 et circa vitā suā sollicitus. Itaq;
 formice ut dicit **plin⁹** laborem

l'aus

comunicat ut apes s apes faciunt
abos hęc comedunt ^{frondunt} ac si q̄s oper onca
corz corpibus fatebit nullis animalibus
potiores vires esse maiores et i hual
de laudabilis que ead̄ exigua et debi
lib corpe maiona suis virib̄ audet
Ut d̄ Ambrosius racione eis nā dare
semina p̄us abrosa condūt ne rurs̄
exeat in fruge. etern. Maiona san
dūt ad inuicem spelunce madefacta
ymbre p̄ferūt semina atq̄ faciūt ne
cont̄hant corruptelā. Nouit ei ex plo
mre tpa serenitatis. Formica odorac
ut d̄ **ay.** q̄d sic p̄bat. Accipiat sulph̄
et organū agreste et puluerizata po
nant sup m̄siones earz et statū fugi
ent et dimittent domos. Formice opai
cessāt in inlunio semp̄. In oīa aīa
lia hec sola semp̄ senio fortificatur
et crescit. Opant̄ et nocte plena luna
in inlunio cessant q̄ in ope q̄s labor
que sedulitas. Ac certe qm̄ ex diuerso
conuehūt onca certi dies dant̄ ad recog
nitionē mutuā. Que tūc cōsano
earz quā diligēs cū obuijs q̄dā collo
cutio atq̄ p̄actatio est. Silices in
ne earz attritos videm̄ et ope semi
tam statū salū ne q̄s dubitet q̄lit
inre quid possit q̄ntitacūq̄ assi
duitas effert̄ mortuos suos atq̄ se
pelūt et hoc sole inē oīa animalia fa
ciūt p̄ter hominē. **De formicaz**

Formicaz leo qui. leone q̄ et mir 27
Et mirmicolcon d̄ ab adelino
a mirmon qd̄ ē formica et leon
qd̄ est leo q̄i formicaz leo. hic ver
mis ē de gnie formicaz s̄ multo
maior. Cū ad p̄uus ē et inuadit
robore parē atq̄ modestiā simu
lat. Ac tū accepit robur vires ad

magnauidēz corpis despiciat abdraa
p̄stina et in maiorz unbarz comitat̄
Demde inualefcens delicesat i ab
ditis et exēplo p̄donū insidiat̄
formicis laborantib̄ ad ḡmunes
usus et ut raptor impit earz onca
aut ead̄ formicis ip̄as iugulat et
māducant. In hieme uō cū sibi for
mice q̄i in horreo collocauerūt ci
bos in tm̄. mirmicolcon q̄ sibi nil
i estate ad usū vite paueat diri
pit illaz labores ac destruit. hoc
gen̄ animalū signat p̄pocritas et
dolosos in claustris. **De formicis**

Formice indie s̄ arca. indie
mōtes aureos maiores vulpi
bus sūt. fortes ac seue minus pe
des quatuor. habentes et ungues
hamatos in pedibus. hec bestie
tāte fortitudis sūt. ut visos hoīes
discerpēt. Alias uō bestias ut eq̄s
l̄ asinos aut tauros de facili non
ledūt. consuec sans q̄a aurū illud
ab hys qd̄ in p̄das mōtib̄ iusto
diūt cont̄ huanū gen̄ nō aufert̄
inuitis. Ad plectendā go temeim̄
tem auaiac ibidē a deo locatē s̄
bestie. De hys scribit **ysidorus**.
et **adelino**. De hys quoz **plinius**
dicit. Illis hiberno tpe conditis
euenuūt in di aurūq̄ furantur
s̄ bestie odore sollicitate prouo
lant̄ crebroq̄ lacerūt quāq̄ in
ueloab̄ equis siue camelis fugi
entes. **De lymace**

Lymax testudinis gen̄ ut d̄
Experimentator a limo dictus
quia in limo nascit̄. Ternū come
dit. quatuor h̄z cornua sed duo
longiora. In rependo cornua ex

l̄ m̄c

tendit sed q̄nto tangit cornua re-
trahit et seipsum in se flectit hie
me latet. vere p̄ducitur Sanguis
eius poros claudit et impedit ef-
ficaciter ne pili crescant. confecta
et contrita in quibusdā vulnēib⁹
apostemata sanat. **De locusta**

Locusta ut d̄ Gregorius d̄ q̄ in
loco stās Caput h̄z q̄ equus for-
tū. colore viridis ē. h̄ns retro tru-
m longiora p̄ campos et diueta
saltat. Parit oua ut plinius et adeli-
nus dicūt q̄ densa autumnū tempe-
que durūt tota hieme exiāt at ve-
ris erūpūt fetus forma pusilli si-
ne aruib⁹ reptātes p̄nūs q̄ ho-
ri matres cū peperūt corū ē ver-
miculo stās circa fauces e⁹ erūpē-
te qui eas strangulat locuste sub-
late vento ī maria aut flumina
decidūt Certū ē ab h̄ys longūqua
maia m̄sire cōtinuata pluimoz
diez fame q̄ maxime miram⁹
q̄d̄ propt̄ extrema pabula petē
nouerūt tam remota loca et q̄d̄
miri si propt̄ vite pabula et esu-
riem verbi dei fideles hoc faciūt
Volant locuste tanto p̄narū stri-
dore ut alie aues esse credantur
Populi at̄ ubi a longe veniētes
spectant solliciti s̄t ne suas ope-
riāt tras. Vbiq̄ enī dim nube
tras conigerūt oīā cōmata aduīt
et corrodūt In anerea regione
lex ē ter ī anno debellāe eas.
primo oua deūi fetū postremo
adultas Deteciorib⁹ p̄nūs adu-
dicat̄ qui ab hac lege cessācie
In sicia milium impio coguntur
actole debellāe eas parthi ipās

in abū sumūt In quissimis scapu-
larū h̄e q̄ dentes dicit̄ eos inter
se terendo stridore edē Circa sol-
sticiū coptus locustarū ē Coeunt
mare portate femina mates mi-
nores s̄t feminis ut d̄ expimēta-
tor locuste mutuo se comedūt et
maiores comedūt minores. lo-
custa os h̄z ad modū q̄drāguli dis-
positū Audeū h̄z pro cauda Cru-
m h̄z ad seipsā reflexa A ventro
australi generat̄. A septētrionali
moriūt et aq̄lonai A florib⁹ ar-
borū amygdalarū citis impigūat̄
vnicū h̄z intestinū sanie et imū-
dicia repletū h̄nt. et locuste ut d̄
Ambrosius remediū infirmitatis
sue nā folia abrosa lauri eas li-
berūt ab egritudine. **De lamia**

Lamias v̄mis est longy. co-
maculosus ex multis pedib⁹
distās sparsim colore albet h̄z v̄-
mes lanā sericā ex p̄p̄is visceri-
bus opant̄. Vtūt̄ in abū folijs
arbois mori qui s̄z abus mediā
abus v̄mū viscerib⁹ in sericā
lanā vertit̄. faciūt at̄ fuscōs la-
ne sue in minusculis opanturq̄
in circuitu sui ita ut p̄fectis suis
inclusi sint undiq̄ ope suo post
hec exitū sibi faciūt in sumitate
fusoz egredientesq̄ nā m̄mbi-
li mutat̄ apparēt prorsus a for-
ma porū. adeo ut v̄mes q̄ p̄us
repebāt innumeis pedib⁹ alas
h̄ntes apti s̄t ad uolantū Demū
venerē incuntes trib⁹ diebus
coeūt Quo pacto morit̄ mascul-
lus. femina uō ordiē litterato
innumera oua parit substrato

z
fine

sibi p̄nuculo. l' albo l' rubeo dem̄
emouitur. Tūc p̄nuculus cū ouis
suscipitur. reponiturq; in loco ubi
oua hiemis frigus nō possit atti-
gere. Post hiemē uō cū v̄nū tēp̄
calore iualuerit reposita oua repo-
nuntur ad solē. fouentq; calore q̄
adusq; aīam formētur in v̄mes.
Duos t̄m colores lana ī v̄me susci-
pit albū et crocū. ceteri uō artifi-
cio sūt s; hos duos nā t̄m ī uerme
format. Dicit t̄m q̄ oua de p̄ano.
ī conceptione supposito colore ul'
albū trahūt l' crocū. **De multipede**

Multipes l' centipes ut. **l' Centipede**
Quidā uolūt potius v̄mis ē
q̄ bestia licet forma excedat v̄mes
hoc aīal amet sanguīe. A te nomē
habē videtur. Ex multis ei et fere
īnumerabilib; pedibus distat. De
hoc aīali b̄tus Augustinus in li-
brō archademiocō dicit qd̄ ipm̄
allatū fuit corā ipō et eo p̄tē r
spectante consasū aīal fuit in
multis p̄tib; et t̄m vnaq; p̄
vixit p̄ se ab iūte sepata. Ex hac
occasione sup̄tū ē ut q̄m̄ melio-
si aīa sit simplex et īcōposita l' cō-
posita ex p̄tib; distās. Constat
t̄m q̄ simplex est. **De iustia**

Obsca p̄terua uolat ut d' **lib**
rey. Amat lucē nec nouit in
tenebris ambulāe. Ad calore se
libentiq; confert. Insidet humidis
crore appetit oī aīali infesta ē
et hoc maxie hoī. Carnes recen-
ter cesas ubiq; tetigit statū
v̄mes insequūtur q̄ corrūpūt
īfectas et hoc maxime diebus
caniculaibus. Balsa fugit et aspa

albaq; et mūdiora libent; coiqui-
nat nec macula h̄s spiritūe di-
lū p̄t quā diu artūb; eiusdē aīni
uoluantur ut d' exp̄mētator. Musta
ī aquā mersa exposita remūsat. Ex
corrūptione gnānt; firmi. Cirāuo
lando strepitū faciūt et hoc ex aere
cū agitato inē alas. Rostrū h̄s q̄
cūnam cōcauā pedib; posteriōri-
bus alas exatūt. Anteriorib; nō
rostrū et caput. plūm; latēt hieme
extinctis similime. Mensē uō au-
gusti tpe puolat īportune. V̄-
miculos edūt equib; musce pue-
nūt et h̄s v̄miculi duri sūt et nigri
musce remūscencia cūct. **De**

Obsca gen; **q̄ustaz gne**
Et in ap̄ p̄tib; quadrupes ut
dicit plūm; et p̄nate multo ma-
iores m̄is musas. Hec dicit p̄
mle. a p̄t qd̄ ē ignis. In fornaci-
bus ei manētes et medio igniū
impune uolat et hoc mirabile.
Quā diu in igne est. in igne uiuit
cū paulo extra uolauit longius
tūc moritur. **De Opymacho**

Opymachus ut d' **glosa** v̄mis ē
corpe admodū exiguus sed au-
dacia animi et ingenio robustū
ninus. Dicit ei cū serpentib; h̄c
certamē et vitā suā defendē in
genio plandi. Cū at corpe exigu-
us sit et viribus serpenti impar
exāno t̄m pugne v̄māt fortiorē
se et securus uiuit audacia po-
tius quā fortitudie nāli. **De**

Papilionēs ut d' **papilionib;**
Dicit rex v̄mes uolantes sūt
qui maxime florib; inuitunt;
ut ex eis cibū capiūt. Coeūt post

augustū morientem masculo post
comū feriā edit oua hys editis mo
ritur Oua uō p hīemē dūmtes
estatis tpe vmes faciūt q̄ iualeste
te solis calore et rore nocturno alas
concipiūt euolantes. **De palangione l'**

Palangia ut d' **plūm** genus ē **philāga**
Paranee morisū venenosū et
noxiiū corpe exiguiū et exaumi
natiū. nāres hoīm ut pecudū libe
ter īgrediat̄ Cū ceruos ī siluis p
casserit nisi caneros ī abū sumāt
de vita sua pidiūt. **S**penis māi
bant et oua parūt multū nūme
ro et aliqñ trīcenos aliqñ pauco
res. **S**tati ubi fetus erupit ma
trē et patre q̄sumūt. **A**dūuar enī
pater fetus incubae. **De puliab'**

Pulices ut d' **lib** rē colore ano
saluūt potius q̄ uolāt. **D**e hīs
quoz flagellat̄ hō ī penā minu
tissimū ac vilissimū aīalib' daty
nocte ei magis q̄ die īfestat hoīez
et nisi uehemēs torpor aut q̄uis
sōpnus ī mēbus ipsius sit. tueri
nō possit. Cū q̄s manū adhibet ad
vīdētā repente fuga dilabunt̄
nec q̄nt īueniri. **V**bi uō q̄es q̄rit̄
l' credit̄ celer redit̄. ad īfestandū
consue satis nichil posse hoīez sūm
agitatū. **P**ūgūt hoīez acri morsū.
sanguinēq̄ attrahūt v̄tute fauitū
et hoc tā subtilit̄ reficiūt ut ītegra
pelle q̄ media ē. sanguīe t̄m p̄ poros
et euaporationes nāles exīpiāt
humecto aere et t̄m adlentata
maiori v̄tute grassant̄. **D**e puluē
talesfacto et postea humore corru
pto parari dicit̄. **C**ont̄ pulices
p̄cipuū remediū ē. **O**e corpus ue

No

spē fructū absinthio **V**lur d' **Amb**
suis pulices nō tangēt te si absin
thij herbā cū oleo coquas et totū
corpus tuū ungas. **V**t d' **expimen**
tator pulices arri hoīs cui insidet
vestigiū relinquit. **P**ulex ī duas
ptes diuisa remūnat. **S**i frigus ar
ca Junii mensē fuerit cito peunt
pulices nec erit eay puentū copia
reliquo estatis tpe. **De pediculis**

Pediculi ut d' **liber** rē a nūdōsim
te pedū dicit̄. **I**nnūmeis enī
constant pedibus. **H**oc malū de ipā
hoīs carne aratur. **E**t licet h' indu
bitabile sit t̄m īuisibilis ē pediculoz
paratio. hos nō nulli de sudoe hoīs
Alij de pouis et euaporationib' īu
sibilis gignū dicit̄. **C**ont̄ hos reme
diū p̄cipuū est. ut d' **phūs** frequēs
ablucio corpis marinis aq̄s l' falsis
vehemētus. l' vīnū argentū bulli
tū ī oleo oliue et zona ex hoc īm
cta l' albugo oui. l' vīnū argentū
diligenti' distempatū. **Z**onay la
nea ex hoc ītinata et portata. l' bu
tirū cū vīno argēto mirtū vestesq̄
ex hoc īfectas portat̄. **De Rana**

No

Rana ut d' **liber** rē. **I**nt̄ alios
vmes deputat̄. **C**olore vnet
rubetq̄ aliqñ. sed her q̄ rubet de
teior ē. loquax ē. et uonibus impor
tuna. **T**imet oē qd̄ spūat̄. suspōi
ab oibus odio se hā. **I**n mense au
gusto. nūq̄ os suū p̄t̄ pro q̄libet
īnīsteio tibi l' potus l' uons ap̄re
re. qd̄ si etiā manū l' baculo ap̄re
tēptauis. **D**ifficili' potis ap̄re.
Rana p̄cipuū uocē h' **C**ox et nū
aliud p̄t̄ hanc uocē coax dicere
p̄t̄. nisi cū p̄mit̄ l' ledit̄. tūc enī

foliū.

mutat uocē et exilē emittit istur
muris Ratio hō uocis ppendi p̄t
ex hoc s̄z coax ut d̄r **ax̄** q̄ clauso
ore et inflans lateibus co. sonat
ī gutture ad sillabā uō ax. os apit
et instar foliū rep̄mit lateā ut
fortiori spū uox elata p̄mar. mul
tiplicat uocē q̄n posuit mādibu
lam ī feiore equalit̄ ī aq̄. et extē
deit supiorē. et cū extendit ābas
lucēt oculi sicut tandeles **Coytus**
eaz magis nocte q̄ die. et in hoc
notatur uenūdia coytus hoc
cont̄ illos q̄ indifferēt et impu
dēt cōeūt de die sicut ī nocte. In
coitu tanax magna mora ē et
multū semis effundūt. mas ma
na uocat mānā feminā p̄ uocem
cognitā **Ranas** mare h̄ que alas
h̄nt. ois p̄sas ut d̄r **ax̄**. mittit
fetus p̄cip̄ mā. hoc notat̄ ex di
ctis **ax̄** q̄ māna p̄sas sit. līgua
mne aq̄tice si supponat̄ capiti
dormiētis eū loquat̄e fant ī sōp
nis et reuelat̄ secretū ut ābigua
loq̄tur ātq̄ r̄sthatas. **De Rana**

Rana ē que a **plūuo**. q̄ **rubem d̄r**
rubem d̄r au. ī t̄ra et ī h̄uore
uita ē. plūb̄ referat̄ medicamū
bus sp̄a medicamū deponit ac
resumit q̄n uult et hoc assidue
ī pastu face dicit̄. Venena at̄ illa
nūq̄ deponūt sed q̄ arma sua
penes se reseruāt. H̄ ut d̄r **liber**
l̄r̄m̄idaz degit ī aq̄s sicutis
Cinis ḡbustus et sp̄sus ī bal
neo deponit pilos corpis. Cur
nūq̄ eaz ī hamū positis p̄p̄ms
p̄cipue allia certū ē. Cornua h̄nt
gemina plene ueneficōz ayim

de h̄is certū narrat̄ auctōes di
cūt ut si ossiculus dextri lateis in
aquā feruētē mittat̄ refrigerari
uas nec postea feruē nisi exempta
rubem Cont̄ uenena lepois mari
ni et rubere anis eaz remedio est
ī aq̄ p̄tus. **De Rana puula**

Rana puula ē. ut dicit̄ **plū** in
harūdmens et herbis maxie
uicēs. muta ac sine uoce uiridis
q̄ si hauriat̄ a bob̄. uentres boum
enormi corpulencia distenduntur.

Rana. **De Rana q̄ corriens d̄r**
Rana puula est q̄ corriēs cogno
minata est. her arbores ascendit
et ibi inter folia quiescit. her plu
uias nali p̄sagio in nubib̄ senti
ens clamat fortē nūtra s̄z futuē
inundationis. Reliquo at̄ tempe
re uir unquā cantat. her ī ora canū
pieta uocē canit̄ demē vulḡ
opināt̄. Est at̄ her rana uiridis
et puula. **De Stelle figura**

Stelle figura v̄mis ē ut d̄r **plū**
nūq̄ q̄ nocte ut stella lucet
nūq̄ nisi magnis ymbrib̄ pro
ueniēs et serenitate esse designis
huic tantū rigor inest ut ignem
tangēs extinguit nō alio modo
q̄ glacies eiusdē sanie q̄ lactea
ore vomit̄ ubiq̄q̄ p̄ hoīs eius
sanie contacta fuit̄ toti defluit̄ in
pilla q̄ cōtactū fuit̄ colorem in
uore mutat̄. h̄ h̄ v̄mes nichil
signūt̄. neq̄ ī h̄is masculū est
neq̄ femina. **De Spoliatore**

Spoliator colubū v̄mis ē ut
d̄r **liber rex** colois auri v̄n
a quibusdā v̄mis aureus appel
latur Quiddā v̄m̄is ad umbra

habet hic uocatur spoliator colu-
 bri a re nome hie d: Na ubi colu-
 bri ad esu cibae uideit p mada
 illi ascendes trisurrat ad caput
 eius pus q: fricando demulcet
 demu morsib: carnes ei aggre-
 ditur Cuius anguis senseit lesio-
 ne fugiendo conat euade s: fu-
 gientē sequit psecutor insistit
 letali morsu. quousq: iteiora re-
 bri penetrer pimatq: deceptu et
 ipsius carnib: faciet. **S** omnis
 pius et inualidus angue astu-
 na denpit et in e q: ipm vmem
 spoliatorē colubri nūcipant De
 hoc vme **Aur** videt dice qd est
 miabile apud multos. Aicat q:
 qū nati sūt isti vmes q: noiat
 colous aurei. cibant prius a pa-
 rentib: dem manēt sine cibo di-
 ebus multis et iacet sic imobi-
 les ut mortui videant. Post te-
 pus uo qd nā pfixit eis reuiu-
 scit et surgit ad pastu promisu-
 ri sibi. **De Seta**

Seta vms e l'ponis serpens
 ut quida uolūt. a re nome
 habet Est ei mīmū aīal instar
 fere aut tāq: vms de capillis
 iube equi Est at vms longi se-
 tubitalis. gracilis. exilis ut aq:
 durus et albus et utiq: eximita-
 te nichil differēs Cuiuspe au ca-
 put nō e sed serpit utrobq: au-
 da hic i fonab: q: torrentibus
 puenit et i corruptis aq:ner-
 tū fetidis nascens sepius inue-
 nit Adeo dum e ut vix pede co-
 tei possit Si quis fetidis im-
 ponat et bulliat. coqui tū nō pti-

Veneni eius tanta vis e. ut haustus
 in potu ab hoīe elanguescit eū sūt
 atq: marrescē donec eū dux an-
 natu vīm exuat hoc solo modo
 itert morte. Alias nō. **De Saupesre**

Supesre vms e pius i ita-
 lia ut d: **Psidors**. similitū sū-
 mbeo longos hīs pedes. denpit
 inē herbas latens aīalia sed bouē
 pāpue vñ et nome h: Cuiuspe tū
 bos eū inē herbas latere deuora-
 ueit et sel ei tetigit ita istānat
 atq: tūmesat ut ptnū rūpatur
 medys visceib: **De Sangvisuga**

Sangvisuga vms e i aq: ma-
 nes ossibus taret et pedib:
 atq: pēnis hoīez impellit atq: i-
 petit et bestias ut sanguēz fugat
 Quoz sanguē i facietate nimia
 sepius morte accretat sibi. Spōte
 se solent hoīes pbe istis vmb:
 ut supfluū corpis sanguine bibāt
 sed mū sapiēt aliq: nisi nimia
 corruptionē sanguis sentiāt Nā
 isano hoīe nobilioze et bñ digestū
 sanguine extrahit D: ut sangvisu-
 ga a re opis sui sanguēz fugens
 meliores et magis sine noamento
 dicuntur inē eas q: rugate ac linea-
 te in dorso sūt Deteriores uō q: nigre
 De hīs in **Adelin** scribit **phūs** &
pinictor d: q: sangvisuga euo-
 mut sanguēz que hausit ut re-
 cenore bibat Cū uitas et tribul-
 pūgit ut venenū euomat. si quod
 in bestijs aut busonib: l' serpenti-
 bus aquantis hausit tū arm adhe-
 serit. q: ito magis attrahit tanto
 fortius insidet donec rūpat Sa-
 guine extrahit aliū sanādo seipz

omni die Os huius ad modum sanguinis unde
tibi vulnus sanguinariae reliquit dicit
libi lepididax qd si qbusseis sanguis
fugas et cines earum cum aceto iungas
locum pilorum euulsorum non recrescit a
plius. **De Chamure l' Sanriere**

Chamure l' sanier ut quidam dicit
vomis est qd et salomonis vomis
a re nomen accepit. Nempe cum moyses
in lege prohibuisset ferro madi
lapides de quibus altare domini fieret
et salomon consensu prohibitionis p
tiosissima ac durissima et candida
marmorata quod genus marmorum pa
riū dicebat in edificando altaris
et templi de remotis orbis partibus
conueni precipisset nec de facile pos
sent ad formam debent lapides du
rissimi psecari qsiuit ipse salomon
expunctum in vomibus qd hominum
nesciuit hinc pullum struonem aus
quam habebat accipies in vitreo na
se reclusit. que cum videt struonem s
habere nequit nā? agniti autem
acceptat. ad desertum igitur curres
struono rediensq tulit vomitulum
cuius sanguine linitur vitrum et sta
ti q fractum est siq; feru eripuit q
ubi vidit salomon considerauit
genus vomis quo usa est auis in
fissione vitri durissimi marmo
ris et effusa qsecum est. hic vomis
figura xpi dignus qd gerere potest
cuius sanguis tante virtutis est ut
corda adamantina hominum ad con
passionem et sui cognitionem emolli
at. **De Cappula**

Cappula vomis est qui quatinus
pedibus fulsit. hic vomis
plantas huius audax gunditur

sup aq̄s nec veret aq̄z gurgites
hic equaliter in terram et in aqua viuunt
In terram quidem uelocissime currit
sed tamen magis sup aq̄s ita ut bre
ui tpe longos aquarum tractus dis
currit in impetu. Subsistit tamen
in impetu sup aq̄s vnesq; lassus
reapat. p̄inde in hoc vomine illud
mirabile ualde est. qd licet currit
sup aq̄s sic tamen corpore et pedi
bus manet. Quasi ipsum vomine tene
as diu uolens sub uindis nostri
humectat aut mouet sed ut re
dit ad superficies sic et expeditis
agit celestatis solite uita imp
turbabile. **De Testudine**

Testudo vomis est de corrupto
ne gminum p̄ excedens hui
dum et calidum tempus. Aial tmdum
est et crassum multo sanguine. Alique
rubeae. Alique albe. Aliq̄ nigre. Ali
que citre sunt s̄ mutationes aeris
et corruptiones. sicut sibi domum
nunc modo testudinatum osses l' po
tius marmoree substantiae et hoc
mirum ex spūto ei q̄ lubricum et c̄ss
est sibi facit habitaculum. et calore
solis paulatim quodammodo durescit in
lapide. Hec ut beatus ambrosius re
fert iustreibus pasta serpennis cum
serpentis sibi uenenum aduertit
organo medianā sue salutis ex
ercet ut cum sit uolutabris palu
stribus mersa curare tū p̄po no
uit antidoto certoq; auxilio sa
nitatis potestates herbarum ipsa
scire se comparat. Si sal sup ipsam
picreis fere tota liquescit in mady
lū et vix de ea qd repies q̄ sagn
men et hoc est unile ad medelam

Quia vestimētor. **De Tinen**

vermus ē. ut **psidorus** d' ex eo dā
q' teneat. hic vms de corrupto ae
re i vestibus et ex humoe marido
qui in lanae concreat' et eo usq' in
sudet ut erodat. **De Terebinthib'**

Quod dicitur a grecis vocant' ligno
rū vmes ut dicit **psidorus** et di
cunt' ex eo q' eundo edat. hos nos
teredines dicim'. In ei apud latios
ligni vmes vocant'. q's tpe oportu
no rese arboes gignūt ut d' **Expimē**
tator Terebines caput hnt rubeū
corpus albū successione lignū pfo
rat et i puluerē redigendo domū
sibi edificat lignū q' sumēdo se pū
fiat et puluerē picat. Pauci ligna
orientaliū ptium vmes gignūt
In ptibus uo **ptalie**. **g'maniē l gal**
lie amp **hispanie** fere oēs arbores ex
ceptis quarai atz tylia et paucis
alijs lignis vmes generat. et hoc
satis mirū q' buxus atq' spina
alba q' arboz fere diuissime sūt v
mes terebines generēt Tylia uo
arboz tenerrima. vbiatq' ei' lig
sub siccō suant' neq'q' ex eis vmes
arescūt. sed ppetua sine vmbus
manēt. et in hoc notat' nē secretū.

Quia vermus est. **De Tarmo**

ut dicit **psidorus** qui in lardo
nasat'. lardū at' dicitur p'guedi
nē pora q' imēdiate sub cute ē int'
cute et carne rubea. et ē nomē sū
ptū ex lingua gallica. **De vna**

Quia vermus ē. ut d' **psidorus**

ex re nomē h'. nam ubi mo
mordeit adeo locū ardet ut ibi
vesice surgant. **De Vespe**

Quod dicitur a grecis vocant' ligno

loco nidos faciūt et i hys tems in
uiles sūt si nō ex collectione floz
et id' inuiles sūt. **Vna** enī tū ster
nus est et carne uesat' muscus gū
diores venātur. Amputato capite
et abscondito reliquū comedit cor
pus In plenilunio magis c'cete
dicunt'. **Vespe** aliqū procreantur
ex arribus equis sicut d' clemēs
papa. **De Verme**

Quia vermus nomen licet vmb' q' d'
conueniat uniuersis. ppe tū ver
mus specialit' appellat' Ille q' de pu
ra et mūda tū nulla g'mixtione
seminis generat'. hoc vme inesca
tur ham' in p'scū deceptione.
huic se p' **aphām** dñs p'pauit di
cēs Ego sū vms et nō hō et non
i meūto q' de pura et mūda mīs
carne sine corruptionis seie g'nā
tus ē. vñ eā māna vmem i deser
to legitur generasse. **De vmbus**

Quia vermes celidonie vmes. **celidonie**

sūt sicut testat' **brūs augu'**
in libro de ciuitate dei q' i q'busdā
aq's nālūt feruētib' in celidonie
regione s' sicut pikes i aq' frigida
sūt In illi i aq' calida atq' feruē
ti **Ex** aquā feruente cū venerit
i frigidō aere statū moriūt'. **Noli**
timere vms iacob tu Inquam
huūis aīa amp desprā luctatrix
fortis viciatq' supplāntis noli time
re tu i aq's calidis tū maneat la
cimar' deuota suspres ad dñm
salutifero igne calcas ciuitatis. n'
excas. ne frigus te torpois iudat
Noli iq' timē q' si dñs illuāno tua
ad cōgnitōez sui et etiā i p'uidis
salus q' timebis. q' dicit. **Nullum**

**Explicit lib non^o de vermibus
Incipiunt Capta libri x^{mi} de Arboib⁹**

O Enemluter de arboribus.

Arbores paradisi: **Morus.**

Arbores solis **Malū pinnatū.**

et lune. **Malaginatū.**

Agnus castus. **Mella arbor.**

Arbores oriens **Mux auellana.**

quocantē adā. **Mux arbois in**

Abies. **gilantis.**

Amigdala. **Olea.**

Ariana. **Oleaster.**

Hydellū. **Palma.**

buxus. **Platanus.**

Cedrus. **Pinus.**

Cypissus. **Populus.**

Cernsus. **Quercus.**

Castanea. **Rubus.**

Ebenus. **Sethim.**

Esculus. **Syligua.**

Ficus. **Salix.**

fagus. **Thimus.**

fraxin⁹. **Therebinth.**

Alex. **Taxus.**

Juniper⁹. **Tylia.**

Laurus. **Tylos.**

lentiscus. **Vins.**

lomnder. **Ulmus.**

latex. **Explicit Capta**

**Medica arbor. De arboribus
Incipit liber decim⁹ de Arbo-
ribus Et pmo in gnali**

O Enemluter pmodi-
cendū est de arbo-
ribus cōmūib⁹.
Quedā Arbores
sūt q̄ oriūt^r ex se-
mine aliar⁹ arbor⁹.

Quedā at oriūt^r p se. Quedā at
nutriūt^r in terra. Quedā uo sūt

Handwritten marginal notes in red ink, including a large decorative initial 'O' and some illegible text.

arbores q̄ oriūt^r in alcei⁹ gnis arbo-
ribus et nutriūt^r ab eis s̄ cū iua-
lueūt magnitudie siccant^r. et que-
dā nō siccant^r. s̄ vniūt^r et resant^r
cū ipis arboribus ī quib⁹ nati sūt.
Quedā at arbores sūt q̄ nō nascū-
tur ex semib⁹. s̄ ppagant^r p m-
mos ut vires et salices. **Mod⁹ at**
trāspantatiois vni⁹ ē s̄m⁹ pliniū
ut ī vasis fictilib⁹ dato. p cauer-
nas radiabus spiramēto immo-
rū seriem faciunt. Alius uō mo-
dus est ut si immi pui arbois ppe-
tiam sūt. et in tū stante arbois
deponant^r et sic coopti mssiori-
tia pululet in radices et sic mdi-
cū immi dendant^r ab arbois et
trāspantent^r. Est at et mod⁹ alce-
randi a sua nā arbores. ut succisa
arbois trūco ei⁹ insertat^r imm⁹ alte-
rius gnis vendicet^r sibi insertus
ramus nā totius arbois. **Quē**
ergo nō imēto quō hoc possit fieri
ut cū ramus trūco insertus sit. to-
tus frūis naturā sequit^r inserti m-
mi. cū sint tamē diuersar⁹ naturū.
Constat q̄ crescentia oīa nutrien-
tū habeāt a tū. Cū ergo sint disti-
milia diuersū hnt nutimentū.
s̄ id aut p mediū trūcū trahit aut
aliūde s̄ aliūde neq̄q̄. p mediū
ergo trūcū trahit. Idem at trūcis.
aut idē tū. aut nō. si nō idē int-
rupt^r ē trūcis. Vt tract^r nec p̄t ad
insitū ramū puenire. Si uō trūcis
idem tū. ergo trahit suū cont-
rū et sic suā appetit dissolutionē.
Soluūt sic. Insert^r ram⁹ trahit su-
um nutimentū p trūcū. trūcis
at sibi trahit et alij. vniū qd̄ reti-

no

q̄m

net sibi. aliud qd alij trissunt
 sicut stomachus Sic ergo remanet
 tricus solus in ppa na et ramus
 insitus cetera vendunt p futura.
 Est et alij inferendi modus inter
 cortice et lignu. sed hoc indiget ma
 iori munimine cont ventos Est
 et aliud apud hispanos teste palla
 dio ut inferat quelibz arbor ossa
 hns interius ut p fias atqz cofimiles
 Salias ramz consistudie solidus du
 oru cubitoz accipit et terebratur
 in medio atqz in modu archus cur
 uatus utiqz capite in tra ponit
 nec mora caumen plante p fia
 sicut i suo loco consistit. spoliatum
 oibus ramis p fo. mmen salias
 plantate induat et luto forame
 iunctisqz constringit. Anno igit ex
 empto ubi int medulla salias
 p fia caumen sic heseit ut vntas
 sic ex duobus mixta corpib? p fia
 subius debet insudi opiriqz sa
 lie cu plantula tra crassa usqz ad
 sumu et crebris adaqz nonib? ad
 iuari. hic fit ut p fia fructus
 sine ossibus generent. Est et ali
 inferendi mod? qui in esculano
 d? ex nouellis ramis et nitidis
 gema q bn apparebit sine dubio
 p fessum duobus digitis curu sig
 bis in longu et vno tlatu ita ut
 ipa gema statuatur in medio tanqz
 subalio cortice leuabis acunssio
 ferro ne gema ledat. mox ex ea ar
 bore cu pponis inferre. similiter
 cu gema tollent cortex Tunc ibid
 ueniens astrigit et p fia arange
 ma vnaulis cogit sine gmmis
 lesione coherere ut ea q appositae

reddunt. loai gema pons icludat
 Tunc luto suplinies et libera gem
 ma relinques. Ramos ei supio
 res arbois mox scabis ac vigi
 ti vno diebus exactis vnaulis re
 solutis repies exim seminus ge
 ma mte in arbois aliene trissif
 semebra. hoc iunio mese luna ae
 scente p fiaes. Si arbor stelis est
 inferat et effiat fructuosa. Op
 tima satum pomoz aut piroz
 est. ut maturis pomis grana de
 trahas et sicatam sole octobri me
 se in olla cu pigui tra et crebra
 ta recondas ac seruata p hie me
 marzo mense tra comitas et ad
 aqz nonibus iunes. hense nouebi
 pma lous tepidis conferenda st
 ut solo iuuent irriguo ita et flo
 rem purpureu pferet et magni
 tudine fruis turgens accret. Ex
 seie pomoz et multoz fructuu.
 euope ipnb? nasant arboes
 In oriente q asia cotinet pauce
 arbores st que hoc faciut. Neqz ei
 gariophiloz mustatay aut mir
 ti aut balsami arboes ex suis fru
 ctib? arbores faciut. sed a ramis
 et a radicibus ppagant et h ro
 qa huius fruis in calore excedit
 et maxime in europa q ptes fri
 gidissimas hz generare no pos
 sent. Questioe quae arbores que
 da frondes natus emittut. queda
 uo tardius soluit. vbi subtilis
 huuditas est cu aliquo caloe cito
 frondes pduat et cito deponit
 nisi sup habu det uo huuditas ubi
 uo grossior e cu mediana calore
 et tardius veniut et tardij dendi.

No

qstio

su

lme

lme
lme

qsto

hūiditas at̄ grossissimā cū soliditate
 roboris frondes p̄uenire solet
Questio quare quorūdam fructuū nu-
 clei dulces sūt. q̄dā uō amari **Sōlo**
 ex tali hūiditate ḡnātur medulla
 ī qua si calor p̄ualeat effiat ama-
 ri. h̄z ei amari sapor fieri ex mul-
 ta caliditate et hūiditate nō multū
 dulce at̄ ex multo hūidre et nō nil-
 to calore est. **Q**uestio quare ī alijs
 fructib⁹ cortices sūt amari ut ī nu-
 cibus vigilantib⁹ In alijs acetosi
 ut ī nucibus auellanis In alijs
 dulces ut ī p̄sīs **Sōlo.** Aquosior
 s̄ facis curā sup̄ficiē se colligit
 q̄ si t̄re subtilitatis fuerit ut calor
 desiccando multū ī ea p̄ualuerit
 amari sapor effiat. Si uō hūmi-
 ditas multū caloi p̄ualuerit dul-
 cis sapor ē. **Q**uestio quare q̄dam
 pomorū h̄nt nucleos distinctos l̄
 disūctos. q̄dā uō t̄m unū. **Sōlo.**
 Geneano nucleorū h̄z fieri ex grossi-
 ori hūmiditate fructuū Que at̄
 grossior ē. licet siccitate p̄cipet.
 q̄ t̄m grossa est. siccitas nō p̄t ī ea
 liquidū aliqd̄ consumi ut faciat in-
 scissionē. et t̄m plures nucleos gene-
 ret s̄ t̄m ī sup̄ficiē q̄ liquidū est
 et subtiliq̄ cōsumit vñ fuit nuclei
 rugosi et fissi ut apparet ī p̄sīs.
 Inde ē q̄ nō plūalitas s̄ nucleorū
 unitas ḡnātur. **H**ūiditas at̄ min⁹
 grossa et magis liquida siccitate
 in eam agente facile ī alia p̄te p̄t
 q̄sumi q̄ subtilior ē et sic fit disūctio
 vñ p̄tis ab alia q̄ p̄tes desiccate
 ī nucleos quertūt In ē q̄ nō unitas
 s̄ plūalitas ḡnātur. **Q**uō apparet in
 malis gramans et ī alijs q̄busdā

qsto

qsto

qsto

fructib⁹ **Q**uestio cur q̄dā pomorū
 pilosū cortice. q̄dā aspectū et rugo-
 sū. **Sōlo.** Cortex h̄z p̄creari de sub-
 tiliori facis hūmiditate. **P**ilositas
 at̄ in fructib⁹ h̄z p̄creari subtili hū-
 miditate et pauca siccitate q̄a sub-
 tiliis est hūiditas suffiat fumus
 p̄ calore resolutū ab ea ad exteriora
 p̄gredi **Q**uia uō modica siccitate
 p̄cipat indurari in solidū nō
 p̄t sed in pilos cōuertit̄ ut apper-
 in acornis rugositas uō p̄creat̄
 ex grossa hūiditate et caliditate
 et siccitate **S**iccitas at̄ cōsumit qd̄
 subtilis ē in sup̄ficiē. qd̄ reliquū
 cōndurat ut ī glandib⁹ apper-
 spinosi **S**iccitas at̄ h̄z p̄creari
 de subtili hūmiditate et multa
 siccitate **Q**uia uō subtilis ē fumus
 ab ea resolutus et subtilis ē hū-
 ditas et ideo nō facile ad exteio-
 ra p̄gredit̄ et ī acumen tendit. q̄
 at̄ multa ē siccitas suffiat fumo
 siccitate indurante et ī spinā cōuertit̄
 ut ī castaneis apper. **De Arboib⁹**
Arbores edon. **V**oluptatis
 locū paradisi t̄restrem dicim⁹ in
 capite om̄i arborū ponim⁹ Et q̄d̄
 ut dicit venerabilis iacob⁹ In a p̄-
 ciosissimas medianales aromati-
 tas arbores q̄s deus ī extremis
 et excelsis et tēpatissimis orientis
 p̄tibus ab imo mūdi placauit.
 ī orto voluptatis ī hōpustulo t̄m
 ignotas miserē nō valem⁹ mag-
 nū ei chaos positū ē in ē m̄m̄ exi-
 lū et p̄d̄m̄ voluptatis paradisi
 magis ei tract⁹ finē iudicantis
 innumer⁹ serpentes locū nobis

inaccessibilem reddiderunt p̄sum
 tū usq; ad celū muro igneo clau
 sus esse creditur. et angelus dñi.
 nō solū hoībus sed etiā malignis
 spiritib; introitū interdicit De ar
 boribus at̄ p̄fatis paradisi duas ex
 scripturis diuinus agnoscimus Quia
 tū vna dicit̄ s̄nā boni et mali de
 cui; frū venio ī det̄mētū postei
 tatis sue p̄mi p̄ntes comederūt Al
 tera uō lignū vite nūcupat̄ de q̄
 frū qui māducaēt in eodē statu
 semp̄ imōilis et īuolabilis p̄ma
 neret. **De Arboribus sol' & luc'**

Arbores solis et lune īānuntia
 tōne p̄pua arbor ponimus
 eo q̄ s̄p̄tum diuina et multe alie
 scripture de eis im̄gē videantur
 Dicit̄ ei moyſes ī penultio caplo deu
 teonomy in loco ubi agit̄ de bene
 dictione ioſeph. De b̄ndictione iqt̄
 dñi t̄m eius de pomis celi et terre
 at̄ abisso subiacēte de pomis fru
 ctuū solis et lune. De v̄tice antiq̄
 rū mōtiū Et quide; h; ad litteram
 de pomis solis et lune b̄ndicedū
ioſeph m̄ime ad litterā it̄elligēt
 t̄n aliq; magnū h̄is significari
 eū nō ambigo. De h̄is arboribus
 quoz alexander macedo. Aristoti
 li p̄ceptoz suo p̄ eplaz sc̄psit ī qua
 dicit̄ q̄ unq; h̄c arbores moriente
 sūt ī regionib; indie centū cūbi
 tos ī altitudie h̄ntes et uocantur
 ligna india ebuones vbi etiam
 legit̄. q̄ Alexander magnus ad
 has arbores accedēs cōsuluit eas
 de futuris de uxore s̄z et sorore et
 filiis et si intreret babilonē et de
 morte sua De quibus oībus respo

no

sum ē ei. **Specialit̄** q̄ de sorore
 sua paumite venens iteraret Nec
 dubiū quin a malignis spiritib; id
 actū sit. Voluerūt t̄n nō nulli q̄ p̄
 ministeriū angeloz deo uolante
 hoc frū sit eo q̄ oīa in diluade ei
 p̄dā sūt. Vel sicut ei deus ī effigie
 antistitis iudeoz apparē dignatū ē
 sic etiā p̄ arbores illos ei responde
 valuit. legit̄ at̄ in dā ep̄la q̄ dū
 sol oriebat̄ et splendor t̄gebat̄ ar
 borū s̄mmitē usq; ad indices arbo
 res cōiuebant̄. et tūc r̄sū dabāt
 intrognatib; pomis h̄az arborū
 sacerdotes eaz uestebant̄ et viue
 bant usq; ad trecentos ānos illesi
 Non lucebat̄ aliam m̄re ambitum
 eaz que eāt aīo leuis et imūd; con
 tactu mulier. Vide ergo xp̄iane
 v̄nūte constanac. ḡuitatisq; bonū
 et mūdīac magnitudiez. **De Ar**

no

no

Arbores p̄terea. **boibus sup ri. ma.**
 sūt ut d̄. ioſephus sup ripas
 maris mortui in loco ubi sodoma
 cū reliquis ciuitatib; igne et sulphu
 re consumpta sūt q̄ poma for̄ſeaus
 pulcherrima fuerūt inay uō nichil
 aliud q̄ fauilla fetida t̄uenit̄ h̄c
 poma sp̄m tenēt ypocritaz q̄
 opa pulchra et bona videntur
 sed intus pleni s̄t dolo et oī īqui
 tate. **De Agno casto**

no

Agnus castus ut d̄ platearius
 arbor est calida et sicut sicut d̄
 ab eo qd̄ hoīez castū facit ut agnū
 h̄c arbor nō at̄ alijs arborib; ver
 no t̄pe folia p̄duat sed multo tar
 dius t̄t̄ s̄z at̄ sol calideoz t̄ram
 ardore desiccant̄ h̄ p̄petus est
 defecare et enariuare libidinem

are

no

et eius cōcipiscenā mortificare
 et hec ea rōne q̄ i hoīe sp̄na desic-
 cat hoc agit nō tm̄ vis folioꝝ eiꝝ
 vel succus p̄tus venēnā si iacen-
 ti hoī flores l' folia substemantur
 hoc testat galienus q' de atheniensibus
 d' honeste mulieres folia ngn-
 casti segebant p' domos. ne ip̄e l'
 viri eaz luxuria mouerent. legir
 quoz i veteri scripturis q' antiqui i
 sacrificijs responsa q̄rentes folijs
 agni casti solebant icūbe ut sop-
 no sopiti visiones fantasticas nō
 sentiret. Huius flores l' folia cōpe-
 tit medicane. quoz succus p̄tus
 l' aqua decoctiois eoz efficacissie
 libidine rep̄mit et inflationem
 tollit. fomentant' in genitalia Co-
 rruā etiā in hys decoctū succo ualet
 cont' gonorrhēā. r' volūtūā sp̄m-
 matis effusionem. **De Arboib'**

Arbores in oriente sūt ut. **orientis**
 dicit Jacobus q' poma pulch-
 rima ferūt colore citrina i quibꝝ
 quasi morsus hoīs nū dentibꝝ ma-
 nifeste apparet. et idcirco poma
 Adam. aboib' appellat' Et hoc
 mirū q' deus scelus p̄mi hoīs uo-
 luit adhuc i frū pomu demonstra-
 re morlibus. **De Abiete**

Abies ut d' psidorus Arbor est
 sic dicit q' p' ceteris arboib'us
 longe eat. et i excelsū p̄minent
 Cuiꝝ nā ex p̄s ē tremi humois ac
 p̄inde habilis atq' lenis habet
 et sine nodositate exortm. her dif-
 filime cedit putredī. v̄nibus
 uō nūq'. **De Amigdalo**

Amgdalus sicut d' psidorus
 nōmē grecū ē q' latine nux

longa uocatur. Cunctis arboribus
 p̄or se flore cōuestit. liber rex in
 lonis calidis frū habūdat frigidis
 orb' uō lonis negat arbor uestita
 flore fecūditate. d' Ar' in libro p̄mo
 de vegumbilib' p̄ amigdale nuca
 tur a sua malicia p' culturā claus
 cōfixe gūmi p' multū t̄pis emittit
 et sic frūis eius sūt dulciores plu-
teari Amigdale amare cōpetit
 medicane. dulces esu. Ex hys lac
 fit cū terunt' et dat' acuta laborā-
 tibus quā efficitā refrigerandi
 h' et cōfortandi. Amigdala ad se-
 rendū noua eligam' et grandia
 Anq' plantem' ea maceranda
 sūt in aqua diebus 2° et debet la-
 pis sub testa. i' frū depoi ut non
 recta indice in firmu vadat sed
 indices late diffūdat. Lonis frigi-
 dis ubi de p̄uina timor ē aneq'
 floreat nudent' indices. et iterū
 opiant' dū ḡminat' Si si stelis. t̄de
 cuneū. terebrata indice nigam'
Si p̄mo infert' eit utilior Inocula
 bit' at ut i capitulo p̄cedenti dixi-
 mus genealiter de arboib'us. **De**

Ariana ut dicit. **Ariana**
plini frutex ē q' continuam
 est audā genti in oriente a q' dicit
 ē frutex ariana Est at frutex pe-
 silens ut d' plini. m̄phai folio.
 lauri odore. Cuiꝝ odore elā p̄tū q'
 cū alexandro india inaserūt pene
 equatu orbem ē. i' p̄mo introitu
 alexandri. et ē ibidē sp̄na cuius
 liquor sup̄fusis oculis tenacem
 infert i oib'us aīalib' Est et hec
 herba ibidē odore p̄p̄m refer-
 ta minutis serpentib' q'z ictu

prim^o moriendū ē. cū quis punit.

Bdellū est. **De bdellio**
Arbor nobilissima coloe nigra
magnitudine oleo folio rubois frū
caputia. lacrimā habet Cui⁹ quidem
nā est q̄ et gūmū. Nigra ē cū in offas
uoluit Cū uo lacina recēs ē. trīflucet
ere filis. Odorē h̄ optimū et cū firmi
gūtur p̄guescūt gustu amam Odo
mior utiq̄ ē. infusione uim Arbor
hui⁹ i baccia nasat. **her plim^o d^o**
et glosa. sup genes de boellio arbor.

bastra

Byrus arbor ē. **De byro**
semper uiuens ut d^o **psidor⁹** et le
nitate materie elemētorū a piabus
apta vñ s̄p̄num d^o. **Scribe in byro.**

Cedrus arbor ē. **De Cedro**
nobilissima alitūdiēs q̄ ad nu
bes elam sicut dicit **Jacobus** et **psi**
idorus cui⁹ folia ad cypressi simili
tudine respondēt odorifera mul
tū et iunū serpentibus. lignum
quoq̄ iocundi odoris ē et diu du
rans nec a tinea unq̄ extirminat
hec arbor resinā tribuit q̄ cedra d^o
q̄ i consiliandis libris adeo ē utilis
ut p̄ lūmū ex ea nec tinea^s patiāt^{ur}
nec tpe consenescāt Odor eī ipsi⁹
serpentes fugat Cedrorū s̄ duo ḡnā
Cedrus q̄ floret frūm nō fert. fructi
fera ub nō floret et t̄ ea a n̄ceden
tem occupat nouus Que n̄t frum
fiat maritime dicit^{ur} et pue sunt
frūis ei⁹ ē s̄m̄ humani capitis q̄
titatē. triplicē substantiā in se
h̄ pomū cedrinū. **Jacobus.** In p̄
ma pte q̄ ē de foris subān calidā
h̄ In anteiou pte pomū sedā p̄s
tpata ē. Mediu ub q̄ cor pomū
intrifecus latens frigidū existit.

regalia

hūc dicit frūm de quo dñs in le
uico **Sumeris** uobis p̄mo die
fructus arboris pulcherrime Circa
libanū mōtē pulchre et sublimes
cedri sūt sed steriles. **De Cypresso**

Cypressus ut d^o **psidor⁹** arbor
est dca grece q̄ cyparissus qd
ē capue i a rotunditate uocat. alca
eī rotunditate in acumē erigit^{ur}
h̄ lignū cedro pene primā habz
v̄tute Temploz tmbibus aptū
ē impenetrabili soliditate. nūq̄
oneri cedit sed ea q̄ in p̄ncipio fi
erit firmitate p̄seuerat. Antiq̄
cypressi ramos ape rogu cōstare
solebāt ut odorē cadauerū dū
urerent oppmeret iocūditate odo
ris sui. **De Ceraso**

no

Cemsus ut d^o **psidor⁹** arbor ē
a censa urbe p̄m̄ sit uom
ta **luallus** at cū censa urbe pō
ti deleuisset. hoc gen⁹ arboris inde
aduexit et ciuitatis noīe censem
appellauit. Arbor cerasa. frūis ce
rasū dicit. hoc gen⁹ arboris et an
luallū in ytalīa erat sed durissi
mū frū vñ et corneū appellatū
ē. Est at arbor apta hastilib⁹. **De**

Castanea ut dicit. **Castanea**
psidorus Arbor ē frū gemi
no i modū testiculorū in fin folli
culū recondita iacet q̄ cū eriat^{ur}
quasi castamē et in nomē accepit
castanea. h̄ arbor sil' ut exasa fuit
tāq̄ silua sil' expullulacē cōsueuit.

Ebenus ut dicit. **De Ebno**
psidor⁹ in india et i ethiopi
a nasat qui cesus durestat in
lapide cui⁹ lignū durissimū est
non facile cedens igni **Qd** licet

in igne uehementissimū ardeat q̄
dāmodo et cōsumat nūq̄ cū q̄bu
stio eius crescit ī flāmā ligna ei⁹
imputribilia sūt Cortex ei⁹ leuis
ut lauri Qd̄ in yndia nascit ma
culosū est ī p̄uis distictionibus
albis et nigris Ethiopū uō p̄stā
tius ē ī nullo maculosū ē s̄ nigrū
leue ac corneū. lignū ebem crepū
dys alligat ut infante nō treant
nigrū visu. **Platan⁹** lignū etiā
ebeni puluerizatu lapidē in vesti
ca frangit. **De Esculo**

Saulus ut d̄ **ysidor⁹** ab esca
dicit. arbor ē spinosa et aspa
fruct⁹ ei⁹ calidus quōq̄ lapil
los in se h̄ns Durus in arbore
fruct⁹ ei⁹ et acerbus. s̄ colectus mol
lescit et dulcis fit. **De fici**

Ficus arbor ē ut d̄ **ysidor⁹** que
vastis diffundit ramus et
folijs quoz inferiores rami curua
ti et opt̄a cū nouā p̄paginē sibi
faciūt matrē vmbra folioz ei⁹
oibus nocet q̄ sub eis crescit firm
gignit totū sole p̄dula sapore.
harū abo indie sapiētes viuūt
sed incōpabilis dulci⁹ **Plinius**
Est et in india etiā fici⁹ multo
dulci⁹ sed ext̄neoz ualitudinē.
ifesta. Vñ **Alexander magn⁹** cū
illas p̄tes occuparet exercitū edix
it ne q̄s hos fruct⁹ attigeret pdu
ctos. hec arbor an̄ folia firm̄ pro
ducat. **ysidor⁹**. A senib⁹ sepius in
cibū sup̄te fici⁹ rugas eoz adm
chillae dicit. Et idē **ysidor⁹** d̄
fici⁹ arbore tante v̄tutis esse ut
si tauri ferocissimū ad ipsam ar
bore ligant⁹ repente mansuescē

diciant. Sucus ei⁹ lacteus mor
sibus venatoz medet. Cont̄ impe
tiginē et maculas ī oculis ualet
ut d̄ **expunctator**. Itē **ysidor⁹**
lignū fici orientalis ī aq̄ missū
illico mergit. et cū ī limo aliqui
culū iacuerit demū ī superficiem
erollit et h̄ versauice nē q̄n ma
descēt debuit humois pondere
residere **Galien⁹** d̄ fici⁹ cō digesti
bilis vñ consultū ē nō uti eis n̄
cū s̄ sumē grossū sanguinem **lycamb⁹**
generat. **De fago**

Fagus ut d̄ **ysidor⁹** arbor est
glandifera cui⁹ fruct⁹ dulcis
sed nocu⁹ pectori. Oleū uō claussi
mū lapadib⁹ am̄strat. Satis ad
modū durū sed v̄nibus penetra
bile. lignū ei⁹ nisi sit fumo pene
cōnue delibutū dicit ac fagus
a comestione. fage ei⁹ comedē dicit
hoc lignū viride p̄ longa t̄pa ī aq̄
positū in lapidē durescē dicit. **De**

Fraxinus ut dicit. **fraxino**
ysidor⁹ arbor ē q̄ magnis in
aspis locis motuosissiq̄ atq̄ saxosis
nascit. lignū ei⁹ hastis uale ē am̄s
uō penetrabilis si aceto misceatur
vñ autēioz vulnea et hoc fici solēt
frondibus fraxini cū aceto catha
plasmatis scabies l̄ pustule num
tur l̄ solidant̄ plage Cortex etiā
ei⁹ l̄ folia cū intencindie sūt si cō
trita optime vino calido admixto
sup̄ fricturā ossū ponant̄ et cito
consolidāt. lagumula de fraxino
medicinale vinū cōseruādo facit
ut p̄sit spleneticas. **De plire**

Plex arbor ē ut dicit **ysidor⁹** cū
fructū hoies. p̄mū ad victum

no

sibi elegerunt. Pius ei q̄ frumētū vsq̄
esset antiq̄ glande vixerūt vñ p̄o.
mortales p̄m ructabāt gutturē glā
dem. De Junipero

no

Juniperus ut d̄ psidorus et Jacobus
Arbor ē grece sic d̄cā a pyr qd̄
est ignis eo q̄ cōceptū d̄m teneat ig
nem Adeo ut si p̄uine ex ea anere
fuerit opte usq̄ ad ānū pueniāt
Juniperus alia pua ē Alia magna
ē. Sūt at̄ huius arboris fructus sicut
d̄ platearius sicut et calidi. In uere
colliguntur vñ h̄nt dissoluēdi et
cōsumendi. Cont̄ fluxū ventris fiat
decoctio fructuū ei⁹ in aq̄ pluuiali
Cont̄ yliaā passionē vñū coctū
ā fructib⁹ ualet. Ex lignis iunipe
ri oleū fit hoc modo. In tm̄ ponit̄
olla uacua et sup̄ illam ollā alia
olla ponit̄ q̄ in fundo forame ha
bet. hec superior olla impletur lig
nis iuniperi sicis et optumē op
time ne aliqd̄ exeat de fumo fiatq̄
cūq̄ ignis ualid⁹ lignus uō ar
dentibus intr̄secus oleū modicum
fluat ex olla sup̄iori ī ollā inf̄iore
sed efficacissimū ē. Cont̄ q̄rtana
ualet. et cont̄ yliaā passionem
inunctis ex hoc corpib⁹ et ī abū
supto oleo. Cont̄ epilepsiā etiā
ualet inuncta spina dorsi. Cont̄
melancoliā nālem ualet oleū
h⁹ in abū sup̄tū. Valet et cont̄ ar
teriam. De lauro

no

Laurus ut d̄ psidorus Arbor est
a uōbo laudis sic d̄cā. hac ei
nū laudibus victorū capita coro
nant. Apud antiq̄s laudea diceba
tur. hec sola arbor fulminai mi
nime dicit̄. Folia nūq̄ deponit̄

et sūt odoriferā multū. h̄ncq̄ vñ
confortādi ex aromaticitate. fo
lia eius siccant̄ in umbroso loco
nō fumoso q̄ p̄ ānū seruātur in ml̄
ta efficacia medicane. Platearius
Cont̄ dolores stomachi. et cōt̄ vo
mitū ex frigida causa dat̄ vñū
decoctū ex folijs lauri. Cont̄ frigi
dū reuma capitis decoquāt̄ folia
lauri et rose ī aq̄ ore vasis opila
to et recipiat̄ panēs sumū. et cū
ipā aqua lauent̄ frons et t̄pōa.
fructus lauri que bacte vocant̄
uim h̄nt dissoluēdi et cōsumēdi. Ex
bactis laurinis fit oleū qd̄ ualet
cont̄ artēciā et cont̄ quoslibz dolo
res ex frigiditate. Fit at̄ hoc mō
bacte recentes contem̄ et diu coi
cte in oleo exp̄mātur et colentur
hoc d̄ oleū lauriniū. hoc idē de fo
lijs eius recentib⁹ fit. De lenisro

no

Lentissus ut d̄ psidorus Arbor
est. cui⁹ trūq̄ lent⁹ ē. et mol
lis vñ et nomē accepit lenisus
lentū ei⁹ dicim⁹ oē flexibile. hui⁹
fructus oleū desudat. cortex uō resina.
q̄ mastix appellat̄. Cui⁹ habūdan
tia melior ē q̄ in calidis locis gi
gnit̄. Platearius folia ei⁹ fructus
cōpetūt medicane. Vñ etiā h̄nt
constrigēdi et cōsolidandi. contra
fluxū mēstruorū. dissinēciam et
vomitiū ex debilitate. cont̄ exul
ceratioēs. lingue. labiorū. oris
et etiā in febre acuta fiat ī aceto
decoctio foliorū ei⁹. et fiat garga
rismus et recipiat̄ sum⁹. De lo

Lander ut d̄ psidorus. mandro
Arbor ē q̄ wdūdar dicit̄. foliū
lauriniū h⁹ florem ut rosa. Sunt

influndoz

eius venenatus est et venenosus cum
malia insidiat sed medetur serpentium
uerationibus. **De laurice**

Laurice ut dicitur psidorius nomen est arbor
ris a loco laurino dicitur Ex cuius
arboris ligno tabule domibus affixe
flamma repellunt. Et hoc mirum de li
gno arboris huius quod nec combustum
ignis carbonem desecit facit Cesar hoc
veracissimum deprehendit. **De medim**

Medica Arbor est insira ut dicitur
plinius. frigiditate laborantibus
medetur. folia eius medicinalia sunt
odore quoque precellunt unde in uesti
bus ponuntur ut suauis odorentur
arret ei aialium noria. hec arbor
spinosa est huius omnibus pomifera
nam alijs cadentibus atque alijs ma
turentibus subnascuntur et alia
hanc non comedunt sed ad medelam
et odores reseruant illesa Tep
taue multa hoc arboris genus ut
alias transferret in vasis fictilibus
dato per caninas in iabus spira
mento. Sed nisi apud medos et in
pside nasci uoluerunt huius arboris
res. **De moro**

Morus ut dicitur psidorius Arbor est
quod lani rubrum appellat eo quod
fructu ruberum In flore eius albescit In
fructu rubescit. In maturitate ni
grescit. Huius folia super iactata ser
penti fertur intemere. Item etiam
genus est rubi asperum nimis et spi
nosum unde et in psalmo dicitur pusch in
telligent spine vire rannu quia
spinax aculei pusch durescit in
rannu optimi sunt ad comedendum **Pla
teari** mora domestica frigida est
et siccata vni huius dissoluenti et re

frigerandi Sucus eius expressus et
decoctus valet contra squamiam dicitur
at dyamorem Sucus eius paululum in
lesfactus uentrem soluit constipatum
Cum melle liberos occidit. **De malo**

Malo punicum ut dicitur psidorius **punico**
ex regione nomen habet quia ex punicis
in punicam genus eius insitatum est Idem
est quod malo gnatum Est autem sic appella
tum pomum ex eo quod in cortice rotundum
ditate genera habet inie disposita et or
dinata Arbor malagranata. pomum
uero malognatum malum grecum est quod
nos latine ualde rotundum dicitur pos
sumus unde huius dicitur uera mala que ualde
rotunda sunt. flores arboris purpurei
sunt et odore ionidi. Poma eius si siccata
attinctu aeris siccata seruentur in se
cundum annum integra manent Malo
gnatum dulce. temperate calidum est et hu
midum Acetosum uero frigidum et siccum
febricitantibus ex colem conuenienter
in usu datur Sucus eius cum zucam mix
tus ad digestionem multum ualeat **Pla
teari** mala matiana frigida sunt
et siccata hec dicitur mala siluestria
habet enim uim restringendi unde ualeat
contra vomitum et fluxum ventris **Pla
teari** mala dulcia uetosa sunt meli
ora autem ea que acetosa sunt insipida sunt.
conuenit autem febricitantibus post cibum
cocta datur siue cruda sed magis
cocta. **De mella**

Mella ut dicitur psidorius Arbor est
magna fructu ferens comestibili
lem et maiore pipe gustu suauem
unde et mella uocata est Est et coqui
mella sed multo nobilior quam pomum
stomacho medetur De hac arbore
genum glutinosum distillat quod media

vtungur Est et oleo mella i palma
na ^{supra} Sine acitate ex cytriuo oleu
defluit i similitudine mellis sapoe
suauissimu. **De myrto**

Mirtus arbor e. ut d' **psidorus** ex
amantudie sic noiam amat
i crescendo litora mais i solitudine
et saxosa humo nascit. Ex q' eaa ar
bore malefias arbor odia conat
dicunt **physicon** at libu scribit hac
arbori apta mulier necessitatib'
pluuiis **tepare** d' calores nuni
os corpis l' frigora iportuna hec
alio noie trismarina d' **Platanus**
Decoctio ei' cu vino cont opilano
ne splenis et epatis ualet puluis
eius decocti in abu ad ide ualet. **bn**
lagucule ex huius arboris ligno fi
unt i quib' de nocte vinu pome
qd' de die sumit panetes. doloescq'
splenis mitigar et epatis **Cortex**
maiois efficane e qua folia. **De**

freques d' ex
lign uap
l' subino
ad ide v' d

Noces ut dicit. **Quab' anellais**
psidorus Auellane puest' et
puent' habudatu i siluis plare
ari' huius nucis min' mude sut
et solubiliores alijs nucib'. Ven
tositate aret. corpus ei optime
nutriut **Cardiores** st' ad digen
du. si cu cortice extiori comedant'
qui unq' frigid' et situs e. **De**

Nux appellam e ut. **Nuce**
dicit **psidorus**. eo q' umbra ul
stilitudiu folioz ei' pximus nos
arborib'. hac latini vigilante
vocat **Cuius** fruis tanta vim hz
ut nux comesta int' suspectos her
bar' l' fugo' abos q'qd' i eis vi
tulentu e excludat atq' extin
guat. **Nux** noua et pectori. uo

niti prouocat et uoce tollit et mu
am facit **Nucem** ut d' **palladi** cu
plantae uolueis ea pus i aqua di
ebus quoz madrabis. plantabis
ei' ea mense **Januario** l' **februaio**
et in trisuerfu lombis ea lapis uo
sub testa ponend' e ut mdice non
simplicet sed repaissam distin
dat. **lanus** fiet si sepius trisferat
hannalis exptu se dicit virides
nucis stati libeatas putamibus
suis melle demergi et post anu vi
rides inueniri **pmay** mel ad ar
teias curadas et fauces ponone
ex eo mirabile fiet **Inferi** pt' mese
februario ut maiorib' fructibus
ponatur. **De Olea**

no

Olea ut d' **psidorus** Arbor e cy
fruis oliua. succus uo oleu
dicit **Est** arbor pars i signe oleu
ei' viride suauet et pigue lumie
pbens oculis. amicu infirmis p
ma gutta ei' dulcissima **Sada** mi
nus. tna amam et aspida gustu
In frigidiorib' mudi pnb' floret
sed no fructificat. m flos odore
mirabilis e sed ualde notuus
pgnantibus **Creu** iubet teste pal
ladio oliua cu plantat' et legu
a mudis pueis atz vginib' opa
du credo recordai huc opi pre
sule esse castitate. **Pannus** leuis
viridis et steilis i media olea
absidend' e velut tong' arboris
iunicus **Steilias** ei' et pestilen
tia equo mo fugienda sut. **De**

|| fact: ased

Oleaster ut d'. **Oleastre**
psidorus Arbor e sic dca eo
q' sit folijs olei similimus sed
lacionibus Arbor est inulta atz

siluestris amara atq; infructuosa in
minus oleo inferius vinum mutat
indias et vnt eam in pnam quali
tate. **De Palma**

Palma ut dicit **psidorus** Arbor
est sic dicitur eo quod manibus victis
et ornatus l'expansis ramis est in
modum manus hominis. Hec ut **Ambrosius**
dicitur proceris decoris; vngulo
nascentur diutius vestita frondibus
et folia sua sine ulla successione con
seruans **Plinius** hanc in longissima
etate durat et licet in multis nascatur
locis. non in omnibus locis tamen fructus
perficit maturitate. habundantius autem
fructificat in partibus orientis Ge
nus l' sexum hanc mais l' seie. Hec
nunquam fructificat nisi pares et ita
vicine sunt ut superioribus ramis in
clinata se invicem amplectantur et hanc
tamen fit vno tempore Et hoc mirum valde
ut dicit **Ambrosius** quod plerumque inclinatur
ramos ad pariter et subit et hanc
piscine atque complexus spem pre
dit et sexum suum subiectiois specie con
fiteatur. **Mas** in palme floret. seie
circa flore germinat spem modo primo
nascentur dactyloz caro. deinde quoddam
diurum interius et hoc arboris semen
Planari autem dicitur in hunc modum
palme accipiuntur dicta seie recen
tia et ponuntur per xv dies in aqua ubi
admixta sit terra et cinis post deinde
tali modo ponuntur in terra ut per seie
acutior ponatur inferius. et quod gros
sior est per seie superius l' superne sicut dicit
Plinius ut illa per seie que tumet sicut
venter superius Illa vero que est sicut
dorsum inferius et hoc tamen modum
ferre omnibus semibus acutiores per

omni semine quod in alijs ferre

tes ponuntur superius **Cuius** palmarum
semina plantantur duo et duo ponuntur
iuxta invicem **Cuius** et platearum debiles
sunt sic iuxta posite roborantur aqua
salsis l' vinum scabum adiuvantur Ter
ram solutam et sabulone requirit in fundo
tamen plus aquam plantetur pingui terra de
fecta Sequenda hieme postquam plantae
sunt palme muniti debent contra hye
mem et hanc primo anno postea valide
sunt contra frigus **Alexander** milites
viridioribus fructibus palme strin
gulati sunt Est autem tanta suavitatis mu
stelus ut esus earum non nisi ad periculum fiat
Summus foliorum tamen tenebitudi
nis et suavitatis Et ut albarum nictu
dulcore excedat In uno quidem cornu
tis aspa palma est. atque nodosa hanc in
gimalis in summo vero plenissime dilan
tur. **De Platano**

Platanus ut dicit **psidorus** Arbor est a
latitudine foliorum sic dicitur **Platanos**
hanc grece latini vocant **Alm** arbor est et in
nus diffusa folijs tenerimus ac mol
libus. folijs vntis similis **Plinius** non
nisi muret arborum umbra gratia ex alio
petra orbe **Ab** insula **Dromedis** pri
mu aduecta est. in **luna** **platanus** est
gelidi fontis socia que circumquaque octogi
ta pedum spatium longis optinet um
bris. hanc tamen honos fuit antiqua ut
mero infuso in regnum atrijs nutritur.

Pinus ut dicit **psidorus**. **De Pino**
est arbor ab acuminis foliorum sic
dicitur. **Pinum** antiqua acutum nominabatur
hanc piceam dicitur eo quod desudet
pice. **Ambrosius** in germanie insulis
hanc arboris lacina electrum vocatur
Gutta eius que defluens omni tempore in so
liditate duret et gemam facit. hanc

alio noie succinū eo q̄ succus sit a
 boris **P**inus p̄desse auctis d̄ que
 sub ea suant **Platanus** frūis es
 pulcherrimi sūt cōgruentissio or
 dine in pomo oblongo gmmox sc̄i
 ne disposito poni debēt ī media
 mentis p̄us positi sup carbones et
 aliquāntulū cōburāt deū abiectis
 corticib⁹ q̄s h̄nt duplicib⁹ nucle⁹
 nudus ponat ī aqua mūda et
 optime decoquat̄ et postea ponā
 tur sup carbones. sumūq; ex p̄a
 ens p̄ nates r̄cipiat. h̄nt eī vim
 lenificādi et humectādi et h̄ mari
 me cōt̄ dissentēiam **Optam⁹** a
 bus ē laborātib⁹ in spiritalibus
 et apostemate et frigidō humore
 et sicte tussienab⁹. sanguiez enīam
 augmētāt **S**ūt enī ip̄i frūis cali
 di et humidi **Q**oddā gen⁹ uulnea
 to cortice hiemali tpe generāt. s̄
 ē obscur⁹ et vilis. thure orien
 tali.

De populo

Populus ut dicit **ysidor⁹** Arbor
 est sic dca eo q̄ a calce es mul
 titudo nascit̄ **C**ui⁹ gen⁹ duplex
 ē. h̄ā alca alba. alca niḡ **Alba**
 p̄t̄s folia ex vna pte alba h̄ ex al
 tea pte uo viridia. noctis s̄q; et diei
 notis h̄is q̄ tpa ortu solis et occi
 su cōstāt. **Populus niḡ** ī summa
 te v̄gula resina gnāt odoriferrim
 et multis medicamibus aptā **Ma**
 ioris at̄ v̄tutis ē illa q̄ mense maio
 suscipit. **Platan⁹** fit at̄ hoc modo
Acapuit̄ tubem q̄ eūpe debeant
 ī folia et decoquūt̄ in butiro nō sal
 so qd̄ solū butirū de lacte vaccino
 collectū sit ī maio **C**oquūt̄ q̄ usq;
 totus liquor sit viridis **D**emū cola

hō

tur et ponit̄ in uasis fictilib⁹ hoc
 unguentū optimū est et d̄ **popu**
 leon multūq; ualet ad sedandū
 calores et de calida causa dolores
 capitis tympona pungunt̄ **S**in
 copim sedat si fit ex calida causa
Inflaciones etiā mēbroz et vul
 nera extr̄secus īflucta corpi effici
 tissime curat. **S**i dyapopuleon
 maḡ frigidū et hūidū h̄nt uolu
 eris pone loco butiri aquā feruē
 tē et oleū s̄q; penetrūū acetū et
 oleū cōputrescāt p̄us et p̄q; bul
 liāt in duplici uase **D**eū coletur
 et qd̄ sup natant̄ colligūt̄ hoc
 ualet p̄apue cōt̄ frenesi et q̄
 liber dolore ex calore et colem. **De**

si in frōs 2 capis //

migt //

si //

Quartus ut d̄ **Quartu**
ysidor⁹ q̄si q̄rim⁹ q̄a p̄ eā soli
 ti em̄ dū gentū q̄reab⁹ respōsa
 p̄amē **Arbor** ml̄tū ānosa ē sicut
 legit̄ de quartu mābre sub q̄ ha
 bitauit abrahā q̄ fertur usq; ad
 cōstāntini regis imperiū p̄ multa
 secula p̄durasse hec difficile credit̄
 putredim l̄ nūq; in sicco suata.

Rubus ut d̄ **Ambrosi⁹** **De Rubo**
Arbor ē in oriente **I**n italia uo
 arbustula orientalis rubus cōpe
 tit mediane cortice rubeū h̄ lig⁹
 durū ac acreū folia tāte v̄tutis s̄q;
 ut supiecta serpētē eū sine m̄rei
 māt v̄n et melio efficaciā h̄nt cō
 tra venenū. **De Rosa**

Rosa ut d̄ **platan⁹** frigida ē
 ī p̄mo ḡndu. sicut ī secūdo
 rosa tā sicut q̄ viridis op̄etit me
 diane **E**st at̄ rosāus frutex pon⁹
 q̄ arbor rose colligi debent ex p̄se
 oīno et rubore p̄ totū p̄fuse palli

Da uo l' subpallida abiri debet ad
solem. Desiccande sūt rose et p' triē
nū possūt seruari. De rosis mul
ta sūt. Mel rosarū hoc mō fit. Mel
p'mo dispumet' deū bñ coletur
postea addant' folia rose abiectis
stripiab' et q'dā albedie q' ē inter
us. Cū rosis minutati insasis et
melli mixtis fit coctio usq' dum
color rufus fit. et spissus. Hoc mel
vini h' confortandi ex aromati
tate rosarū et mūdificandi ex vir
tute mellis. Mūdificat' at' stoma
chū ex frigidis humoib'. Zucari
at' rosarū sic fit. folia rosarū
bñ pistata cū zucari ponant'
in uase uitreo ad solem p' xxx
dies et cotidie cū opileari bene
moueant' et cōmisceant' ad so
lem ore bñ opilato uasis p' tres
ānos bñ seruari potest. h'z autē
vinū confortandi et refrigerandi
ualet cōt' dissimulaz. Cōt' vo
mitū coleiciū et sincopum cū sit
vicio spiritaliū multū ualet
data tū in potu cū aq' rosata. Sy
ropus rosarū sic fit. Rose i' aq'
decoquat' et i' tali aq' addita zu
cari fit syrop' meli' tū de succo
rosarū viridiū. Talis syropus in
p'ncipio laxat s' postea cōstringit.
Cōt' fluxū ventris et vomitū et
sincopum ualet sed nō denu' cōsti
patis. Oleū rosarū sic fit. Rose bñ
trite cū virides sūt ponūt' in ua
se vitreo et p' quadraginta dies so
li exponūt' ore vasis opilato. Cō
tra calefactionē epatis inungit'
tur locus epatis et detur i' abum
loco olei alteius gnis. Cōt' dolo

re capitis ex calida causa frōs et
tūpa lauent' aq' rosata sed diffin
le insinuari p't n' videat'. Hec
aq' vim h' confortandi et cōstrui
gendi et refrigerandi et ualet cō
tra fluxū ventris coleiciū. Sino
pānb' et cardiacā patiētib' det'
i' potu aq' rosata et sup' asygar'
funei. Potio rosarū sic palladio
auctore cōfinitur. Quāq' libras
rose purgabis et i' decē sextariis
vini ueteris merges et p' xxx di
es decē despumati mellis addi
ties et h' potu cōt' sup'dm' icōmo
da uteris. Rose nōdū apte seruari
possūt i' olla obruta et bñ nuū
ta sub diuo. Rose sicut l' vides na
ribus apposite cōfortat' cerebrū
et cor et spūs repando. Anthem' ^{Arch' 108}
d' flos rose q' inter' auct' repit'
ualet at' cōt' vomitū. **De Se**
Sethum arbor est nobi. **thim**
lissima orieas ut glosa dicit
Arbor ē albe spine similis sed re
uēa q' maior et altior crescit us
q' ad maximā quantitātē. Qmō
ē ex ipsi' sethim gnie ad istar
pue arbois spine alba ligna pos
sent esse exilia vñ **Archa noe** le
gitur fabricata q' tot milia besti
arū ac uoluc' cū abis earū et ho
minib' cōtinebat. Cōstat ergo
q' sethim arbor maxima sit.
lignū ei' albū ac leue legitur
et icōbustibile. De faali nō ce
dēs igni. Imputribile qd' nūq'
aliquo humoē l' ānq'tate corrū
pitur qd' p'z adh' in **archa noe** q'
sup' mōtes armenie icorruptibi
lis p'seuerat. De lignis istis et

no

archa testamēti legit^r fuisse et ml^r
ta alia tēdificiū tēpli et uasorū
eius. **De Silice**

Silice arbor ut d^r **psidor⁹** a gre-
cis sic dicitur. eo q^d frūis es dulcis
sic Silice ei lignū d^r licon dulce. h⁹
arbois frūis sicutus. et exp^rssus habi-
lis ē ad bibendū sed frūis magis
porcor⁹ ē q^d homin⁹. **De Salice**

Salix ut d^r **psidor⁹** arbor ē in
fructuosa. d^r at salix eo q^d nro
salix r⁹ crescit arbor mollis ē et flexi-
bilis habilis vint⁹ uinondis flo-
ret s⁹ nō fructificat t⁹ flore siq^s in
tibū sup^rseit libeis carē d^r. **platea⁹**

Est at her frigida et siccā. cortex flo-
res. et folia cōpetūt medicane. vint⁹
cōsolidandi et cōstrigendi hnt. sicut⁹
ex floribus exp^rssus et i⁹ potū dant⁹
febres tollit. frondes et folia aspsa
aqua arm febriantes aerem in
frigidat. **De Thimo**

Thimus ē arbor nobissimā oriēns
hui⁹ gnis ligna regina saba
videre venies sapiām salomōis
attulit serū De quib⁹ d^r in libro
regū q^rto. q^d nō sūt allata neq⁹ vi-
sa h⁹ ligna usq⁹ in p^rntē diem De
hys lignis rex salomon fulan fe-
cit a fulaendo r⁹ postes dom⁹ dⁿi
et domus regie et cytharis et li-
ras cantorib⁹. De hys lignis glo-
sa dicit. q^d sūt iputribilia spinosa
i⁹ similitudinē albe spine Arbores uō
lignoz illoz rotundē sicut p^rin⁹
ligna alba atq⁹ fulgentia nimis
polita s⁹ ac relucētia instar ebo-
ris. **De Terebinto**

Terebinthus ut d^r **psidor⁹** arbor
ē nobilis folijs grānosa et pul-

chra nimisq⁹ exera in annis li-
bens eleuatur. her arbor resina
gnat oim resinaz pstantiore ac
magis odore iocūdiore. **platea⁹**
Ad rūpēda apostemata fiat em-
plastrū ex ea et farina ordeī et
generat odoriferū thus valde.

Arus ut dicit **psi. De Taxo**
Adonus arbor ē uenenosa et toxi-
ca uenena exp^rmut⁹ Ex h⁹ arbo-
ris ligno gentes sibi arais faci-
ūt amp balistas Colom⁹ uianū
ē. dunt i⁹ ānos plues sup^r terrā
iacens facile robur p^rdit. folia
eius toto āno manēt viridia.

Tilia ut d^r **psidor⁹**. **De Tilia**
Arbor ē sic dicit. eo q^d lignū ei⁹
utile sic ad usus teloz pro leuim-
te iaculi iaculandi Est ei leuissi-
me materie. frūis es puus ē sed
admodū dulcis. Vulgo d^r mare
esse i⁹ hys et femina⁹ has i⁹ canō
flore. et feia flore. **De Tulos**

Tulos insula in sinu bacte est
repleta filuis ut d^r **plim⁹** In
qua nulla arbor deponit folia sed
manēt ppetua. **De vite**

Vitis frutex ē potius q^d arbor
Int⁹ oia gnā arboz siue lig-
noz habūdantior frūi. nūq⁹ ei
fructuū germen deest i⁹ vite si-
rite et sollertia colat⁹. licet mu-
mater⁹ estu nimio germen pcat.
botriones eius pēdent i⁹ subtilis-
simis vngulis q^d nisi sustentent⁹
baculis l⁹ arboz nimis cadūt p^r
nimia ubertate in frū. ligamen
ex ipsa vite nālit⁹ nascit⁹ quo s⁹
ligetur i⁹ stipite ut sua quodā⁹
loquat⁹ spē se nō posse sine fula⁹

no

meto stare. **G**utta e⁹ i vinu d⁹
e. alba et rubes mustu e⁹ adeo
validissimu e⁹ ut si h⁹re no possit
aem solidissimas mateias pene
tret. Si uo aem h⁹re no possit mu
stu dulce manet et t⁹ defecatur.
Vua e⁹ in clibanu calidu ponit^r
et ibi desiccata i uia passa d^r. **F**los
vitis serpentes necat. **L**acina vi
tis impetiginē et scabiem sedat
In cypro vites st^r q⁹ oim mense bo
nos h⁹nt. et vina eoz fortissima ad
ur quatuor pres aq⁹ et quita ps vi
nu miscent^r ad bibendu et t⁹ talis
mixtio fortis est. nimis h⁹is qui
ea uti no cosueuer^t. **V**uaz esu fere
oe aial delictur. **V**inu neapolis r
gionis si i igne pieceis t⁹ oleum
exurgit i flamas. **E**t at nutimentu
ut abus de tra celo et loco piguedi
nis vineis cogrieti. **P**alladi⁹ i li
bro de agriaultum sic loquit^r. **T**er
ra vineis ponedis no spissa non
mra l' resoluta. no exilem no leti
no papue no capestre. no siccā. no
uliginosa sed media int^r h⁹ esse opor
tet. **C**elū mediocris q⁹litate tepidū
magis q⁹ frigidū. siccū potius q⁹
nimis vbudū. **S**ed an oia vites
ventos pcellas q⁹ formidat. locus
qui misera v⁹gulta pduit l' uli
ginosus l' salus l' amam l' fiau
losus l' aridus impbat maxime
utile solū est. q⁹ int^r oēs munera
tes tepamentū tenebit. **I**nt^r nouel
las vites nichil oino coserendu
e⁹. **C**osiderem⁹ nouvelle vites sarme
ta q⁹ protulit et ei pauca et soli
da relinquam⁹ et amuniculis
firmem⁹ donec brachia prolata

durescat alligent^r q⁹ p^r iuriam
venta. **V**ua vinea alia nali^r tale
fiat et multiplicatione vineaz
habilitat^r locus ad firm⁹. **I**n vit
bus putandis tria cosideranda st^r.
fructuū spes. successum mateies
locus q⁹ seruet ac reuocet vitem
si matur⁹ putes pluia sarmeta.
si seris⁹ fruis pluimos cosequeis
Post bona vindemia strictus.
post exigua largus puta. **I**n vite
l' arbore q⁹ fruenda st^r page ante
apitione floris et gēme. **Q**ui t⁹
steile vineis occupat et laboib⁹
suis et sup^rtib⁹ e⁹ iunio. **C**ap^r lar
gus vinu. colles nobilij p^rferit
Aquilo vites sibi obiectas. **A**uster
nobilitat. **I**ra in arbitrio e⁹ an pl⁹
habeam⁹ an meli⁹. **L**igatura in
vitibus locū debet mutare ne inde
sp^r assiduitas contem^r vinculoz
loci nāz pleriq⁹ vitib⁹ mutant^r
Calida statū potius quā frigidū
sustinebūt. **V**ue l' arbore melius
e⁹ de maan tra ad pigue trasser
re. quā de pigu ad maan q⁹ suetu
dine in rebus mutare nāz. **P**almes
i suo loco fecidat a matre trislata
uo sterilitatis tenet vinu qd⁹ nascē
di conditione suscepit. **Q**ui fructū
maiorē i vite uolūt mateias plu
res p ramos submitūt q⁹ vinu
melius sarmeta i caume extendit
Ramus formosus pluēs mat^r erit
debilionib⁹ iponede st^r paucoēs
Cyracū vite sic facim⁹ q⁹ iste p^r
fectus e⁹ ut vinu eius l' acetū aut
vua cont^r morsū valeat oim be
stiaz. **F**ic at sic v⁹gultū vites cu
pangendū est trū digitoz spa

No

l' nutritiuū

No bn

No 64

No

fertiles
no

No

no

tum in vna pte findat et sublata
 medulla ad es vite tiriac medi
 camne addat. tuc tre madat vin
 aulo diligēter astrictū sit et ex q
 namomeis laxativa vuis effici
 tur. **Sed** Notandū q nec ī ista n
 ī alia potētia medicamūs iuris te
 nec s alias trisserat. qn potius
 oportebat vim succi senescentis
 īfusione medicamūs itētre. vi
 neam inseri posse teste palladio
 columella sic retulit. **Terebratur**
 arbor ulmus usq ad medullam
 plaga intē⁹ leni⁹ inclinata tuc
 vite l ramū ad modū foranūs for
 tie impmes una aut duab⁹ gem
 mis foris relictis. mox argilla fo
 ramē oblinies. **Est** et pulchra spēs
 uue teste palladiū q gravis inte
 rioribus caret sine impedimēto
 ē ī sūma iocūditate spēbet. **Sic**
 at grecis auctorib⁹ hac rōne per
 autē succedente nā **Tēpe** quo vūe
 putat sarmētū frugiferū putā
 te vitis ī ipā vite nū terebello ex
 cauāt nō diuisū et alligāt stipiti
 ut nō possit iueni **Cū** oleū qrimai
 nū ī excavata pte īfundit. et p octo
 dies semp renouāt donec gemas
 pducit et vigeat. **In** malognanis
 idem fit. ut dicit palladi⁹ **Cōqssan**
 tur at et pōdeib⁹ cōpmūt aut plo
 Idem de censis exprūi neesse ē
 Vinū de piris fit ut d⁹ palladi⁹
Cōqssant at et pōdeib⁹ cōpmū
 tur aut plo. p hiemē tm dunt
 et accessit estate. **Acetū** fit de piris
 Pira siluestria firmūt et q sūt
 aspi gnīs matura resuam⁹ in
 tumulo p tridmū. **Demde** mittūt⁹

ī doliā et nq infundit et optūuas
 p xxx dies relinqt. ac subinde qn
 tū sublātū fuerit acetū ad usū tm
 cotidie nq reddit ad repationem
Acetū ac citius et meli⁹ si parū
 de forti aceto vni misceis. **Idem**
 exprūi de pomis siluestrib⁹ si nūe
 ē. **Vni** nāz tali rōne discernūt et
 hāt in eo volūt esse distātia ut qd ē
 dula⁹ gūnis dicit. qd albū et ali
 quaten⁹ falsū queire vesice **Qd**
 acetū digestionū accommodū **Qd**
 rubeū stipiat. **Vinū** melleū si fa
 cē uolueis. **Vindemiaz** tpe am
 pies mustū statū ut de uua exps
 seis et ī cūbo bullies usq ad cō
 sūptionē tūe pns. reliqs uo duas
 ptes recondes doliō et dulce vinū
 manebit p totū ānū erit saluber
 rīmū macilentis homīb⁹ et cō
 sūptis ut ī eo offus panis mūntis
 comedat resoluas. et nutrimentū
 optimū cōsequat⁹. **Ut** vitis butō
 nes et albos et nigrōs pferre pos
 sit. **Palladi⁹** ex rōditione grecorū
 iussit hoc fieri **Si** viane sūt vites
 nigra et alba cū putat. sarmēta
 utriusqz intē se diuisa sic iūge ut
 suedios. **Utriusqz** gnīs oculos
 equando possis reddē vnitati
Tūc papiro ligabis stricto et
 molli atqz tūa humida adlinire
 aumbis et intiectis quaternis
 diebus adaqre donec germen
 noue frondis erupat. **De Ulmo**
Ulmus vocat⁹ ut d⁹ psidorus
 qd vinū hū multā vīroris na
 tum ei ipsū talis ē ut enā acetū
 si abluat⁹ renūuat. **Demde** ex
 asa et ī humo fixa radicibus se

no

inimitas

ipsa demargit. **Explicit liber
Decimus de Arboib? Incipit Capta
vnde in de h'bis aromatis**

- P**rimo generalit' de arboib?
V herbis aromaticis.
Aloeh'ba. Gaiophylon.
Aloe lignum. Salanga.
Amonium. Ligricia.
Argena. Saura.
Bdellium. Macis arbor.
borax. Macis flos.
balsamum. Muscata.
Cynamomū. Onicha.
Cassia lignea. Pipeis arbor.
Cassiana arbor. Peredion.
Cassia fistula. Stecte.
Calam' aromatis. Storax.
Coloquinda. Sandali.
Capparis. Thus. **Expli
nit Capta vnde
Decimi libri. Incipit
liber vnde in de
de herbis aro
matis et p' in gnali**

Drimo generalit'
dicendū ē de ar
boribus l' herbis
aromaticis et de
generatioe ipax
vt d' magnus ba
silus in libro ex
ameron puma ē in generatioe
nascentiū germinatio. deinde
cū paulisp' emiserit herba fit. et
cū creuerit paululū h' eademq'
paulatū pubescēs artiadat' et
ita usq' ad tēpestiuā manūtatē
semis coalescat. Et qdē cōstatē pla
tis ac semibus sola musa p'stāe
crescendi. dū en q' de trā pululāt

|| pabulū

eius calois cōtactu ab ymis sedi
bus ad supna ducit. Quedam
herbe l' arbores seia sue ppagan
onis ferūt. Nō nulla uō in india
bus et ī fiundo nosant' obtinē v
tute seīs. et post iacemēta reuena
rursus aliā sobolem de indice sb
mittit. repationē stirpis ī postea
porentuā. Semen ergo cū in tram
tendeit et mediocter fuerit humōe
et calore molliū mox g'muo t're
cōnectit. Quedā subm' g'itua fo
menta suscipiēs et ī uenis es sen
sim labendo demig' spsis fibris
minutissis tumore supicte tel
luris nascendo p'ripit fundatūz
finit iā facile consurgit. tot nūo
sursū calamos explicās q' deoz
sū indices extendit. atq' ita te
neitudo g'minis tepestrā sbiatio
uapore qui tactu caloris illapsū
est p' radices et t're nutrimentū
adhibent. p'tem sui diffidit in
culmē. p'te ducit ī cortice. p'tem
ministrat ī grana. p'tem porri
git in aristas et h' mō congrega
tione p'stā. paulatū ad sui men
surā singula q'q' p'ueiūt. Et qdē
quoz vices s' excelsi eoz radices
multiplicet et p'fundiores h'ntur
quib' moles supposita ualeat su
stentari. Quācū ē etiā diuisitas ī
corticib' e quoz alij amari sūt
alij dulces. alij sapore pontuā
h'nt et ex diuisitate primū alij
calide nē sūt alij frigide. alie stip
tici. atq' alij laxatiui. alij insasi
uā. alij mungatiuā. atq' alij ma
turiatiuā naturale h'nt. Quozū
etiā cortices. alij leues sūt et ni

ndi nō nulli nodosi et aspi. **A**lysi
 plites. alij mulas cōferas india
 bus et qd' magis mumbile. sene
 ctus et iuuetus huāne silim
 do repitū i eis. Nā nouelloz et
 pollentū v̄gultoz deducty et
 extensus ē cortex. senescētū uo
 rugosus et scaber. Sūt ex hys qd'
 cū fuerint āputata regminat
Alia mor cū trūcāt' mēsur' tūq'
 mortē qndā ex īfationis iūria
 p̄ferendo **Q**uid dicā de malis pu
 nicis l' amais amigdalīs q' hoc
 mō ferūt posse molliri **Q**uasi iuy
 ta radice trūcis eaz terebello p
 foratis tūneus p̄ mediū cordis
 trūffigat. oēm modestā sapois
 īcongrui munitōe dulcedis exp̄
 p̄tūz emittit **I**deo nulli homī mali
 gīe malignitatis obfusis de p̄pa
 salute desperet. s̄nēs q' agriculmā
 pomoz qualitates r̄duat ī meli
Labor at' spūalis potēs ē oīm mēbro
 tū oīm morboz sup̄are nequitiā
Quis nō videat quō illa q' mollem
 frūū ferūt sicut ē fias fornora folia
 prorsus h̄c. quoz frūis uō durior
 velut mices sicut it' mēbrana foli
 is molliorib' iherere **E**t qd' fias
 frūis mollior flaguit opimēti ma
 ioris auxiliū. niab' uō lesionem
 face ponisset densius et opantus
 folioz. **N**ichil itaq' fortūū nichil
 irrationabile frūū videm'. **Q**ue ei
 mens cōteplai p̄tetates ualeat
 et discernē differentias singuloz
 l' latentū penitū causaz secreta
 rimari. quō vno idēz humor p
 arbustoz radices adtractus in
 officio uniuersa disp̄gūt. alter ip

sa' radice mures. alit' cortice. alit'
 trūcā et alit' medullā. et quō nūc
 foliū fit nūc palmites r̄mūq' for
 māc' et fructib' p̄bent alimēta
 nascendi. lacrimas etiā qsdā per
 ramos eadem fundit materia.

Aloe ur d' pla. De Aloe

Aloe ur d' pla. **De Aloe**
 trūcā. calida ē et sicca ex succo
 herbe q' appellat' hoc noīe. **A**loa
 hoc mō fit herba aloa terit' et suc
 cus exp̄mit'. bullitāq' ad ignē diū
 soli exponit' et seruat' illud qd' su
 perius puris ē et epaticū dicit'
Qd' at' in medio ē minus purū est
 et hoc acotrinū **Q**d' uō in fundo
 est feculentū ualde ē et hoc ca
 ballinū d'. **P**riū colore cernū est
 ayediū minus cernū **Q**d' uō ī fun
 do nigrū ē. **O**īa gnā ei' amaisi
 ma sūt et sapor eaz abhominā
 bilis ualde. **H**abz at' aloē vim
 cōsolidādi ossa fructa extrisecus
Supligatū venenatoz morsib'
 medetur **I**nrisecus uō uim habz
 aloē purgandi fleuma. **H**abz eti
 am vim mūdandi et expellendi
 melancoliā et cōfortādi mēbrā
 vū ualeat cont' supfluitates huō
 rū ī stomacho retentoz **C**aput
 a dolore releuat cū dolor a firmo
 sitate cōsurgit visū etiā clarificat
Opilationē splenis et epatis ape
 rit. **S**upfluentes mēbroz et cōt'
 pudibūda extinguit p̄apue. **D**isto
 loratū facit ex egritudine colora
 tā reddit **A**loe licet ori amam sit
 tū dulcis stomacho ē. vū vocat'
 epiglostomachon + dulcis stoma
 cho **C**ū vino distēpata dari debz
 l' cū succo absinthij. **De Aloes**

Aloes arbor in india atq; arabia
nascitur ut dicitur psidorius. odoris su-
mi ac suauissimum. lignum ipsius vice
tymamatum altissimum adoleat et
inde dicitur aloes. Dicitur in Jacobus na-
nensis episcopus in orientali historia et
liber circa istis quod nemo lignum huius
arboris deprehendere potuit. sed in
magna impulsione ventorum ex ipso ue-
hustate de montibus cadentes in flu-
mine babilonico retibus capiuntur.
Vnde quidam dicunt quod de terrestri paradiso
per mediterraneos fluuios. lignum
aloes defertur. Lignum aloes optime
cognoscitur ex eo quod est ponderosum
a suo genere et nodosum valde aroma-
tatum sub amari saporis sub nigri
coloris et fibrum. Dentibus non mi-
nime resistens. confringitur. Hasticium
ex virtute odoris aromatici cerebri
dolore patientis statim sentit at-
tingere multum valet contra debilita-
tem stomachi epatis et cordis et
cerebri. Contra retentionem menstruorum
Contra cardiacam passionem. Sinuopum
et alias membrorum debilitates ex fri-
gida puercentibus. Vnum etiam de
cortice cum ligno aloes in his quod proxi-
mus multum valet. fimum huius de-
coctionis per nares hauriat et mil-
limum confert cerebro frigido. Si quis
accipiet puluerizatum lignum aloes
folium et gariophiles et puluerem
de osse cordis cerui conficeretque oleo
et inde unget caput galli in illa
nocte et die non cantabit. **De Amomo**

Aromum ut plinius et psidorius di-
cunt arbor seu frutex arme-
nie botruosus semen reddens de-
sissime sibi conexum. flore albo et

quaque viole odore cinamomi vnde et
nomen habet. folijs similitudinis brionie
Odore eius sopnos suauificat. Cur-
damomum amomo filius frutex est
sed seise oblongo. Quatuor enim genera
sunt illud quod viridissimum est ac pin-
gue et auitis aculeis totum maxime
fructum est. hoc maxime laudatur
Sed non uo parum rufescat et amido
Terminus uo breue ac nigrum. Quartum uo
uarium et pinum odoris et tritu finale
et hoc per se ceteris estimat melius
est illud quod aromaticum redolet et
mixta dulcedine. Vnum habet consistendi
ex aromaticitate. dissoluendi et
sumendi ex suis qualitatibus. Calidum
est et siccat ad debilitatem stomachi
et digestionem et sinuopum. contra
vomitum et debilitatem oris apposita
ualet. **De Arigena**

Arigena arbor est aut potius
frutex iuxta india nascens
quod ab arima gente arigena nunc
cipari potest. hec ut dicitur plinius spinis
siliis. folijs habet ut raphanus. odore
ut laum. hec frutex est pestilens.
intra ut dicitur Alexandrus magnus in-
uadet india et exercitibus eius so-
liorum odore aegre fructes uti
uellet pene equitatu orbatus est.

Bdellium arbor. **De bdellio**
est arabie ut dicitur plinius cuius
gutta luanda est et subalba. leuis
quoque et pinguis equaliter colorata. Eli-
gitur illa que molliat facile. neque
tremet neque ligno commixta sit amara
odoris boni. Adulterant autem admix-
to gummi quod non ita amarum est gustu
Platearius vnum habet consistendi et
attahendi dissinteria ex natura

lem Cumr apostemata in telus ul
exteius iuncta. lapidem i vesica fini
git. **Porosū** omnis in bido. l' alia cor
pois vulnea l' apostemata testi
culoz. si cū aceto distēpata sit mi
rabilit' curat et i magna efficacia.

Borax ut d' **Pla. De borace**
reary Calida ē et sicca Est ac
gūmi cuiusdā arbois i oriente q̄ in
estate fluēs circa arborē condensat
Est ac eligenda alba et dura. v̄m
h̄z mūdificādi et attrihedi. borax
cū melle cōfecta facit illuāt. sup
ulcerā posita ualet. **De balsamo**

Balsami Arbor seu frutex ut dicit
Jacobus et Solinus et alij qui de ea
i multis libris scripserūt. Olim ac ml'
ai tēp̄ i iudea tm̄ iueniebāt in loco
qui d' iherico. **Sz** precedente tpe ab e
gip̄tis est trāslata i cāpo babiloie
Excolit ac a xp̄ianis sub dno sar
mānoz q̄a ut multo nēs egyptij
pbauerūt a sarmatenis exalta
steilis p̄manet et i cūlūia manu
um eoz frān̄ facit dedignāt. **Sz**
ac in dno babilonie cāpo sex fontes
in quoz vno fertur **bm̄ v̄go xp̄m**
balneasse. hoc fonte cū reteis quāq̄
cāpus ille balsamitij irrorat. Aliū
ac idē frutex nūq̄ balsamū reddit
Plin. **Sarps** ei9 silis vitib' fo
lys quidē nite s̄ albidiorib' semp
q̄ manētib'. **Tempe** quo recipit
p̄nosus liquor ille de arboe v̄gul
ta eius lapideis cūltris l' vitreis
plaga tenuissima inndit' et tūc
succus in vitreis vasis suppositus
guttatū distillat. **ferro** ei si infa
deret' ex plaga vulneis iuteruēt
Arbor balsamū lignū xilobalsa

mū fructū siue semen arbor balsa
mū. succus opobalsamū appellat'
Adulcent' gum e oleo cyprino i
melle. s̄ sinez p̄bat' a melle. **Sic**
istillancis guttā balsami cyprino
lacti et statū gum sudū petat et
lac coagulat. **Ab** oleo ei' fructū
p̄bat' si dū istillancis aq̄ admixtū
facile fuerit resolutū. l' si laues ve
stes ex ipō pollue nō maculant'
Adulcentū qdē neq̄ cū lacte co
gulatur s̄ ut oleū i aq̄ supnatat
et vestem maculat. **Balsama** si
pura fuerit tūc v̄ h̄t ut cū sol
itandueit gutta ei' i manu fusa
sustinei nō possit s̄ statū penetret
Penetentiā ei' v̄m h̄z sup oēs liq
res. **De Cynamomo**

Cynamū ut d' **psidorz** et **plio**
Arbor ē in ethiopia frutice
breui duoz tm̄ cubitoz. cortice ni
gro l' cinereo. tenuissimaz v̄gula
rū. **hā** qd in grossitudiez extendit'
despectu habet. **Qd** uō grālius
pueneit eximū. **Arido** similis ē
cū viret' et floret. **Siccate** gnu
det. **steilis** v̄bre fit. **ferūdior** ac p̄
uenit i densissimis uep̄ib'. **v̄gul**
ta ei' q̄ cūne rotūda s̄ q̄ ai frāgū
tur uisibile sp̄m̄metū emittit
ad ymaginē nebule siue pulue
ris. **Plateary.** **Ex** aromatizata
te v̄m h̄t cōfortandi cerebrū
ex caliditate debilitatē stomachi
cōfortat q̄ fit ex frigida causa.
Puluis eius q̄ balsamētū i abū
datus appetitū puocat. **os** ferūdū
aromatizā reddit. **Sz** sepius cō
masticet' qd' mro fit ex alijs sp̄c
bus aromaticis sicut ex garo

philis et nucibus mustans et horz
simulū. Quia licet ad horā uideant
redolentiā aromaticā exhibē. tamē
paulo dubio ex multo usu caliditate
corrupūt et dissoluūt. Cinamomū
uō et si ex caliditate dissoluūt tū ex
nā cōglutinandi h̄ sunt magis.
Con̄t corrupōne gingiuaz fiat p
us locum cū aqua salsa et fricent
ita ut sanguis inde fluat deīn cū
pulue cynamomū vino calido mix
to os optime abluat. Puluis enā
in colluris positus oculos clarifi
cat. Con̄t sinopim et ardiacā pas
sionē puluis datur cū pulue gū
ophili. Vtutē h̄z rep̄mendi uolen
tiā aliaz aromaticaz spenerū
ut camphore.

De Cassia lignea

Cassialignea ut dicit Plinius ar
bor arabie ē. l' potius frutex
ut v̄ga in ductū porrigit. robu
sti roboris ē. ac purpurei. folijs tūm
peri. Vtutē cinomū h̄z s̄ inferiore
v̄n duplex ē et pond' pro cynamo
mo ī medicamētis ponit. Virgū
fructus hui' trū cubitoz ē. tripli
cē colore h̄ns. p̄mo candidū. me
dio rufum. In sūmitate nigrū h̄
ps maxima laudat. Deinde p̄xi
ma inferior uō q̄ candida ē dāp
natur. Illa maxie p̄iosa ē q̄ mi
niū pondēis facit. Placarius
Est at cassialignea l' illocassia ca
lida et sicca. V̄n h̄z cōsumendi
et cōfortādi ex aromaticitate cōr
frigidū reuma l' cōn frigidās
causas epatis l' splenis opila
tiones multū valet. Puluis e
cū ladanō et absinthio cōfecty
mimbilib' cerebrū confortat.

l' lapidibus

Ad cōfortationē stōchi et frigidās
causas decoqui debet ī v̄mo et
v̄mū dari patientib'. **De Cassia**

Cassiana Arbor. **na**
ē satis nota. calida et sicca. In
aquis et palustrib' lonis magis
pueit q̄ in siccis. In siccis tū pueit
sed ligna eius et folia minora s̄
folia ei' et frūctus opetūt mediane
fructus ei' p̄u sūt q̄ iuripei horz
decoctio siue folioz arboris cassiane
cū v̄mo forti multū valet cōn pa
lissim. Si q̄s etiā loq̄lam subuo p̄di
deit morbo palisi et folia viridia
eius siue puluerē folioz desicca
toz sub lingua trita tenuerit in
dubitant' loquelā reddit. S̄z opor
tet ut hoc fiat ī p̄ncipio īfirmi
tis. Si ei' īfirmitas īualuerit diuina
tamē remedia maiora adhibē
da sūt. s̄ tū remediū istud p̄cipiū
ē. Con̄t stranguiriā valet folia
eius ī manu l' ī sinu aut sub mē
to portata. **De Cassia fistula**

Cassia fistula ut d' Placarius
Arbor ē ī p̄tib' orientis natu
re tepantissime. frūctus ei' q̄s quasi
seia longa p̄ducit succedente tpe
elongant' et crescūt postea idem
tur cortice foris eius exsiccato et
cōdensat' medulla intēus ī vna
copula coherēt simul plusq̄ q̄ d̄ra
ḡra. Eligenda ē cassia fistula ḡssa
q̄ multā hūiditātē s̄git. nigra q̄
s̄git maturitātē. Illa at q̄ multū
tusa et alba ē ī nā iudicat'. Est at
cassia fistula calida et humida
valde t̄pate nē. Hec resoluta in
aqua multū calida addita siua
in ventre purgat et valet in

110

no acutus febribus. her gargarizata
apostemata gule soluit medul
la eius apertit mediane h^{ic} ut s^{ic}

Alama. De Calamo
Qaromaticus ut d^r **psidora** a
similitudine calami usualis nota
tus est **Signur** at in india multis
mois gemulata fuluus flagras
spus suauitate Qui cu^m frangit^r
i multas ptes fit sassis similis
gustu cassie cu^m leui acrimonia re
mordente Est at frutex nasces in
india. **Plateari** Calidus est et sic
cus coloris subalbidi ualde aro
maticus cocaiuus intelus vⁱⁿu habz
cofortandi ex aromaticitate Co
tra dolores stochi ex frigida mu
sa et iestinoz et uetositate certu
est remediū Si succus eius cofiaatur
cu^m succo absinthij addito ad dige
stione confortanda ualeat Detur
pulus eius cu^m pulue cynamomi
et hoc ena ualeat cont^r mudiaca
passionem. **De Coloquinda**

Qoloquinda ut dicit **plateari**
est calida et sicca Est at pomu
cuusda arbois i oriente nascentis
iⁿ iherosolimā q^{ue} curabita alexa
duna appellatur. h^{ic} fruis mori
feri sūt **medulla** arbois apertit
mediane In ipō pomō seia sunt.
ena apta mediane q^{ue} vtute hnt
dissoluendi gsumendi et purga
di Cont^r dolore dentiu fiat garga
rismus ex vino calido cu^m seibus
coloquinde. **De Cappar**

Qapparis ut d^r **plateari** Cali
da est et sicca. Est at frutex i
p^{ar}tibus orientis In appulia et i
romania capparū nascit^r s^{ed} non

tantae efficacie **Capparis** igit cortex.
indix. Flores et folia cōpetūt me
dicine Cortex eius detinctus et ad
solē siccatus est subuufy et subama
ry decocta i vino cont^r viciū splais
et epatis duritiā valet. flores eius
adhuc rugosi et nodū dilatati.
colligi debent cōdiriqz cu^m sale et
aceto. h^{ic} vim hnt excitadi appe
titū et digēdi humorē i ore sto
machi existente **Stomachū** en
am isfrigidatū calefaciūt. **De Cub**

Qbbebe ut d^r **plini** **bebis**
Calide sūt et sicce tēpate tū
Est at fruis cu^m da arbois i p^{ar}tib^{us}
orientis Eligende sūt q^{ue} mediocrit^{er}
hnt acutu sapore ex arōnitate
Cont^r frigidū reuma capitis ad ce
rebrū confortandū Adolant^r tūbebe
et naribus apponāt^r Cū at masti
cant^r diuinus i ore teneat^r ut aro
ma eius cerebrū petat. Os enā ex
lyis redolens fit Cont^r frigidita
te stochi et discolorationē ex frigi
da causa detur puluis eius cu^m cype
ro. **De Dyagraganto**

Dygagranū ut d^r **platearius**
frigidū est et hūidū Est at
gūmū cuusda arbois i oriente
effluentis de arboe solis calore
gstrigente Est at dyagraganū albu
et purū qd^{am} meli^{us} est. Est et subuufu
s^{ed} nō adeo laudabile. h^{ic} at vtute
restrigendi et humectadi et mū
dificandi et hoc p^{ar}apue si fiat
elementū ex ipō eo q^{ue} i amido
tario scriptū est **Garganis** enā
ex eo ualeat cont^r dolore pectoris
hoc enā multū valet cont^r tussim
ex caliditate spiritaliū **Dyag**

no

no

no

no

no

gammū enā dissolutū ī aqua calida
ordei addito gūmi ambuo et ex hī
aqua gargarisimus multū valet
cont̄ tussim frigidā et siccitatē pe
ctoris. **De Galbano**

Galbani ut d' platearij Calidū
et humidū ē Est at̄ frutex ī ori
ente au' lacina l' gūmi galbanū
dicit̄ Calore estatis h' arbor cōstri
gitur et erūpit liquor q' arca frun
tē cōdensat̄ Quidā at̄ insādūt cor
tice ut magis fluat Est at̄ eligen
dū qd' albus et pur' ē. Vin' habz
artheni dissoluendi q'sumendi le
nificandi maturandi et īpostemam
relaxandi. Cont̄ letargiā ponat̄
sup carbones et sumū ei' p' anēs na
ribus suscipiat̄ Odozē h' optimū sed
grauē h'is qui fetorib' assueti sūt
Serpentes fugat. reuma purgat.
saporē h' amari **Spenalis** ē ad fan
endū thymiana. **De Guca**

Guca ut d' phūs idē ē q' amo
niach. Genus ē gūmi de arbori
bus fluēs. lucidi coloris ē et albi Ca
lesiat spleneticos purgat et sanat
arthenicos. **De Gariophilone**

Gariophilon ut d' platearij Ar
bor indie l' potius frutex ē ad
instar pue iuniperi au' frūis ga
riophili s' ad instar clauoz ī sum
mitate arpitati et ī ymo pūctati p'
ui ī quāntitate s' ī v̄tute potētes s'
multū ei' cōferūt odore l' gustu de
fectū aīe patiētib' **Platearij** Ca
lidi sūt et sicc' et p'fecte acuti Est
qd'dā gen' eoz qui gariophil' re
missiores s' p' decē ānos seruari pos
sūt ī multa efficacia. Debet at̄ ser
uari ī loco qui nō multū siccus

nec multū humidus sit Eligedi
sūt at̄ illi qui sub vngue pollias
parūp triti substānalē humorem
habē videht̄. **Sophisticat̄** hoc mō
Gariophili acuti saporis accipiūt
et subalut puluerizant̄ cōficiūtq' cū
aceto fortissimo addito modico vi
no odorifero In q' cōfectione sum ga
riophili et iunles ī pāno ligati in
teant p' vnā noctē. Qui ex aceto qd'
trahūt humiditatē ex bonis at̄ ga
riophilis saporis acumen Taliter
sophisticati vix discerni possūt. vni
suā p'dūt post xxx. dies Igit' gario
phili v̄tute h'nt q'fortandi dissoluē
di et q'sumendi Ad cerebrū cōfortā
dū nauib' apponūt̄ Cont̄ fluxū
ventris ex acumie medicane ml'
tū valent. **De Galanga**

Galanga ut d' platearij Calida
est et sicca Est at̄ frutex siue
arbor ī ptibus p'fidis q' m̄dix ī
medicamentis ponit̄. Pānos quūp
seruari p't Est at̄ eligenda q' subru
fa est et in suo gūie pondeosa et so
lida q' acuti h' saporē. Vin' h' con
fortandi et cōsumendi ex q'litatib'
suis. Illa q' v̄tute p'didit sophisti
catur sicut gariophili addito tamē
puluerizato pipe Galanga valet
ad digestionē q'fortandā Cōn' dolo
res stomachi ex frigida causa l' ex
ventositate. vino s'z decocto cū pul
uē eius Ad cerebrū cōfortandū nau
ibus applicatur Os enā reddit odo
riferū. accedit libidine. et hoc pot'
ī estate. hieme at̄ magis utilis ē
usus ei'. excedit ei' calore ī estate.

Gummi. **De Gūmi arabico**
ambin ut d' platearij. fluit

110b

de arbore quadā ambie Est ar m
 lidū et humidū Triplex gūmi
 ambiciū inuenit Est ei albū qd
 melius ē atrinū et subatnū Habz
 v̄tute humertādi. laxandi lemen
 di et cōglutinandi cont̄ asp̄itate
 lingue posim̄ ī aq̄ donet glutino
 sa fuit et inde fricetur lingua Co
 tra vomitū ex debilitate detur
 puluis e9 cū puluē cinamomi Co
 tra tussim frigidā et sicā. n̄ nō cō
 tra siccitatē pectoris detur decoctio
 aque cū illa. et ordeo Cont̄ ignis
 cōbustione ualeat puluis e9 et cō
 misceatur albugini oui. **De amir**

Amir ambie ut d̄ **psidorz** Arbor
 ē quāq̄ cubitorū spinosa et
 aculeata durior amygdice q̄ a
 reliqua pte sui. Cortice h̄z leuem
 foliū oliue sed crispens et aculeatū
 et rotūdi9 dūtaxat Cui9 gutta vi
 dis ac amara ualde v̄n et nomē
 accepit mirra Gutta e9 spōte ma
 nās p̄nosior ē. elinta uō tortis
 vulnē vilior iudicat Sarmētae9
 ignib9 ierem hoies uexat quoz su
 mo satis norio nisi ad odorē stora
 tis reuertat plerūq̄ morbos isana
 biles conth̄it. h̄z arbois folia et
 flores collecti et ad solem desiccati
 confortādi et cōstrigēdi efficaciam
 h̄nt Cont̄ vomitū et fluxū vētris
 et p̄fluuiū sanguis multū valēt
 sed plus fr̄is eius qui miralli di
 am̄ l̄ succus ei9 exp̄ssus. **De**

Mace ut dicit **psidorz**. **Mace**
 Arbor ē in india q̄ cortice ru
 beo mdinis magne ē Ex ea gutta
 fluūt q̄ mastix dicit̄. odorifera ml
 tū coloris puniceī h̄et grimo ma

stix d̄: qz ī modū ḡnoz ē alijs gur
 tis am̄ixta colore faciei cōfert et cā
 pulchritudinat **Adulterat** t̄n resina
 l̄chure Cortex arbois mans cū mel
 le decoctus ad diffinētiā p̄cipuus
 ē v̄m h̄z cōstrigēdi cōsumēdi et
 q̄fortandi cōglutinadi et consolidā
 di Cont̄ h̄uiores fluētes a capite
 ad oculos l̄ ad dentes ualeat. **De**

Mace in alia signi. **Mace**
 ficatione et ḡne ut d̄ **platenis**
 et quidā alijs. flos m̄nis muscate
 ē. v̄l ut alijs dicit̄ cortex q̄ ar̄m nū
 tē muscatū ē. ī quo cōtinet̄ n̄yx
 Eligendū ē qd̄ subruisicē et acūū
 h̄z sapore. v̄m h̄z cōfortādi cēbrū
 dissoluēdi etiā et cōsumēdi h̄uō
 res **hashmatū** ī ore teneat̄ diuini9
 et sua v̄tute petat̄ cēbrū et sup
 flua sp̄gat. **De mustam**

Mustam ut d̄ **Jacobus** et **plim9**
 Arbor ē indie nobilissima ac
 sp̄nosa nimis Cui9 fr̄is n̄res
 muscate sūt paulo maiores n̄ra
 bus auellanis paulat̄. albo fus
 coq̄ colore notate sūt et īnis solide
 odorifē multū calide s̄t et sicte ī
 t̄no gradu. Eligende s̄t ī suo ḡne
 pondeose et sapoe acute. Lauri fo
 lio foliū q̄simile h̄re videt̄ s̄ odoe
 et gustu multū dissile. v̄tute ei
 p̄pe h̄z n̄ris muscate. **Mace** flos
 n̄ris muscate ē l̄ ut quidā pu
 tat̄ cortex q̄ ar̄m n̄re muscatū
 ē. ut t̄nūm9 in m̄nib9 auellanis
 virtus e9 tāta ēē d̄: ut sine panis
 esu. cibo n̄cū muscatūz hoiem
 aliq̄ diu viuē faciant. **Nyx** mu
 scata m̄nibus applicata cēbrū
 ualde cōfortat et sp̄m̄cula. **V̄m**

no

No

enim confortandi hinc ex ariditate et
qualitatibus suis Contra frigidita-
tem stomachi et digestionem et disco-
lorationem multum valet. Nux so-
la mane supra. in cibum multum
puti offert. Excedens usus in pluri-
bus frequenter nocet. debili cerebrum
quia penetrantive ne est mustata et
hoc expertum est. Vinum quoque cum eis
decoctum ad cerebrum confortationem ua-
let qualescentibus ex egritudine
Ad confortationem autem spiritualium cor-
dis et epatis denuo vires masti-
cande. Similiter et vinum decoctum
cum eis.

De Onicha l' vngula

Onicha l' vngula ut dicitur phisus
quia omne grece vngula latine
ostendenda est. l' ut nonnulli dicunt
genus est gummi de arboris orientis
libris partibus. Fluens quod per successiones
temporis duret in lapide periosum mil-
tum. Colorem habet vnguis humani.
Valet contra scabiem. faciem dealbi-
ficat. Igni immixtus odorem suavis-
simum reddit. hoc enim onicha valde
mirabile fertur. Oculo infirmo ap-
positus sponte sua quasi res sensata
intrat sine lesione arduo oculo
et penetrat interius omnes eius partes
usque contrarios humores persus ex-
tulleit et hoc valde mirabile quia
nil ita exiguum est quod non ledat om-
nia si intravit. **Vn' p' ubiu' Angusta**
mansio oculi quam nullum hospitem
patitur.

De piperis arboris

Piperis arbor nascitur in india
ut dicitur plinius et Solinus in latere
montis cariaci quod soli obuersum
est. folia eius et ligna iuniperi simi-
tudinem habent. Cuius filius serpentes

No

custodiunt sed incole regionis il-
lius cum mature fuerint credunt
silvas fugare et in ex flamma ni-
grum piper efficit. Nam nam piperis
alba est. cuius quidam fructus diversus
est. Nam quod maturum est longum piper
vocatur et magis confortat quam
icorruptum ab igne piper album est.
Quod vero tunc rugosa et horrida fu-
erit ex calore ignis fit et colore
et nomine **Jacobus** vironensis episcopus dicit
Alia causa esse nigredinis et hinc ma-
gis probabilis dicitur quod piper tollant
sine adustione in cibum mittitur
ut diuini gseruet. l' ne alijs partibus
pueriat seminat. Piper si leue est
venustum credas. et si graue nouel-
lum **Platonius** piper calidum est in ultimo
gradu. Puluis subtilis fructus ex pi-
pe ex interiori videlicet substantia. abie-
cto cortice sepe aspersus aqua rosata
et defecatum morem colligens oculis
impositus maculam auferit et aduibra-
tiones quasdam que panus dicitur. Sangu-
neis non vnlis piperis usus est. Dissol-
uit enim in quibusdam leporem induat.
puluis eius carne superflua corrodit
in vulnere. Piperis arboris quidam pro-
lia habent ut dicitur plinius si magna ut
est in india nec absimile. In india enim
arbor piperis pura est. Igitur arboris pi-
peris italice amara est et purum deest
ei quoque costa. maturitas est et in
hispania piperis arbor in fructus ama-
rissimum. piperis indice valde dissimil-
neque credimus quod usque uerum piperis nascatur
nisi in india quod mater uerum speciem
erit est.

De peredixion Arboris
Peredixion arbor orientis a-
grens sic dicitur. ex india et arca

No

Dexteram huius arboris fructus ut dicitur **Psidorus** dulcis est. quo colubae mirifice delectantur. umbra uero et nimis eius protegitur. Est autem in ipso p[ro]bat[ur] quoddam genus draconum uolantile quod ipse colubis multipliciter insidiat. Ipse autem draco eandem arborem mirabiliter phoretizat adeo ut umbra illius se formidet attingit. Sedentibus quoque colubis in arbore paulo draco insidiat et respicit si ulla illarum arbore deserat et sibi p[ro]da fiat. Si autem umbra arboris fuit p[ro]te sinistra. p[ro]te dextera draco petit. Si uero in p[ro]te dextera sinistra petit. Signat autem arbor ista crucem xpi cuius circa dexteram uirgo maria umbra eius signum crucis quod draco illic serpens antiquus mirabiliter phoretizat. Tu ergo coluba anima sancta felle iudice carens si te persequitur dyaboli stimulis temptationum. fuge ad memoriam passionis et crucis xpi. Apprehende signum crucis quasi umbra eius. et secundum **Augustinum**. nichil tibi nocere poterit inimicus **u[er]o in manu tuis sanctam animam iuuar sponso. u[er]o colubam mea. formosa mea amica me.** in foraminibus petre que sunt in manibus pedibusque xpi sunt. et in ruina maceie pectoris eius quam latro milianus inflixit. que ruina est os sancti beniamin in qua penultima rep[er]itur p[ro]m[er]um me redemptiois ros sacri baptismi etc.

no

no

Stacten ut. **De Stacten**
Dicitur phisus genus est gummi quod fluit de mirra sed quoniam id uenta est. Est autem multo p[ro]sior mirra unctuosissima est et mire odorifera unde de illa tubebatur in lege fieri thymiama compositionis. **De Storace**

Storax ut dicitur **Plinius** et **Psidorus** Arbor silice ambigua p[er] se g[um]m[is] malognato est. cuius uigule miraculis omnium gutta lacrima fluunt distillata huius arboris in terra mades munda non est sed cum p[ro]p[ri]is cortinis saube seruat. Illa autem que uigis et calamis iheseit munda et alba est de hinc silua fit solis causa. Est autem pinguis resinosa cordis iocandi humectata melleu liquore emunctis. Illa utique bona p[ro]bat[ur] que cum manibus tritatur mox fit humida et magis aromatica. con debilitate et frigiditate stomachi et m[en]t[is] ualeat. et humiditate. **De Sandali**

Sandali ut dicitur **Plinius** Arbor est oriens in india frigida et sicca est. Est ei album rubeum et citrinum illud quod citrinum est magis aromaticum. sed rubeum efficacius est. Eligendum est autem ualde aromaticum et h[uius] papue cum frangi. **Valer** autem puluis sandali mixtus oleo rosato et aceto con calefactioez epatis. ex huius s[er] emplastro fit e regione epatis. **De puluis ualer** con dolores frontis et ad puomandu sopnu. oleo amixto mandragorato et succo lactuce. **Puluis sandali** et cortex feniculi zucari et papauer album et gummi arabicu et puluis liquiricie simul trita et bene pistata et cofecta cum siropo simplicia multum ualeat con calida apostemata et con sitim in febris et con calefactioez epatis et con summe et uerositate pectoris. con tussim. et con dolores frontis ex calida causa. **hoc dicitur drasandali** illud enim conficitur s[er] efficacius est electuariu sic ofertur. **Sopnu** enim inducit efficacissime

no

sed tunc oportet ut puluis man-
dragore adhibeatur. **De Thuze**

Quis ut platea et plini.
Dicitur Arbor nobilis et ar-
tica est ambie imensa atq; in-
mosa lenissimi corticis folio piri
minore atq; subutilo Naturalis
eius vindemia circa canis ortu
est. Estu s; singlanissio qm maxi-
me videtur pgnas tenuissim
q; tendi cortex eius. Tunc cortex
laratur minuto vulne Inde pro-
silit spuma pignus q; cocta coode-
satur et obdunt. Seda vindemia
E in iucio hremis s; qd tuc exit in-
fu e. nec q; pandu pou Creditur
nouellu thus nouvelle s; arbois
esse candidi s; retex odorati Th
qd albu e et rotundu magis p-
nosu e Cu frigit intus iueitur
pigue igni appositu facile ar-
desat Cont dolore pectois am-
puitur thus lucidissimu et opte
pulueizatur Cem ena de fauis
retent excocta. butyru ena no
salsu et h; tria eqli pondē mixta
liq; sūt in uase ad igne et opte
qmistrent Postea her q; seruo r-
frigerata et itez ad igne parū
emollita sup pelle ouina ex ea
pte qua carni adhesent ponit
et pectori supponit et multum
valet cont apostema pectois
Idem valet Cont lacrimaz fluxū
uel dentiu dolores ex fluxū hu-
moz a capite. fiat emplastrū
ex pulue e; et vino Cont reu-
ma capitis i ore tenca duo fru-
stra diuiaz comestaz multū
coferūt. **Explicit liber vnde**

no

am de arboribus aronias: In-
puit Capta libri duodeca de lib ar.

A bsinthiu.	Petroselinum.
Anetum.	Papauer.
Apium.	Peonium.
C rocus.	Primulaueis
Cucurbita.	Psilium.
Coriandrum.	R utha.
Camphora.	S taphisagra.
Cyminum.	Sposa solis.
Centaurea.	Saxifraga.
D ypthamus.	Salua.
F eniadus.	V iola.
I usquami.	Z ürber.
M andragora.	Zodurium.
menta.	Zuchara.
marribuum.	E xpliat Capta
N ardus.	libri xii nu de. h. a.
O pinu q; cissulad.	z

Inipit liber duodecim de herbis
aromaticis et pmo in gualu.

Denariu pmo de
herbis dicendu e.
Habet enu maxi-
ma qstione qlic
nasant herbe si-
ne picianti ma-
terna l seie Solui

at pt sic. Terra i suis singulis opei-
bus q sensu sbiacet huano qtuor
elementa cu suis qluandbus cotinet
bn certu e q; tra ista q; pona e qua ea
simplicē falsa assignatioe uocam
Nullus ei uera et simplicē tra l' ap-
tetigit. puru igne aut aere vidit.
Cōposita st ei q; sensu papim fieri
ipa elemēta sed ex ipis sūt Quae
ergo tra potius aliqd diam q; aqu
l' igneu. l' aereu qua trum Solo.
Ex eo i quo singula magis hndat

qstio

fortia sunt appellatioes Ergo cum
 ea re que tria d' a nob licet subtilit
 puluerizata quatuor cause sunt natura
 e ex ipis quatuor esse opposita. tre
 um in mare dicitur pot' quod triu vide
 Aquem quod par' videtur h'c de tri.
 Aereu ming. Igneu mume r ualde
 paru. p' triu coheres p' aqua diffu
 dens. p' igne et aera surgens nisi
 ei in eo ignis inclusus esset. motu
 ad superiora h'c no possi nisi aqua
 et aera no diffunderet in latu. pa
 tet at' q' oia tre nascentia magis de
 triu papiat qua de alio aliq' elemē
 to et io locu suu et naturitate sua
 iux' triu occupat Cu ergo maior
 pos sit tria que quoda hbe re
 p' iuntur calide. et quoda frigide.
Solo. Sdm q' magis et ming' rez
 qualitatib' adhererunt. Duob' ei
 modis res se hnt vno mo' sdm qm
 titate mactia sequunt' s' m' efficaciam
 mume. P'inde cu' indices s' iux' seq
 rie vna calida alia frigida quae
 viuunt i eode' tritorio cu' vnu q' i
 suo sili nutrit' et destruit a cotinuo
Solo. Nutrimetu herba suscipit no
 a tra simplia sed opposita i qua il
 la quatuor elemēta s' vñ hnt sigule
 hbe nutrimetu ex eo q' sibi appetit
 et p' qd' adhererit vñ cu' emdicā
 tur herbe i aere nutrimetu repiunt
 sed alie oportet vñ aer licet in se
 illa quatuor elemēta cotineat no tñ
 herbis emdicatis nutrimetu prebe
 pt quia de eo q' ming' egebāt hoc e
 aere magis iueniunt vñ nate ea dis
 solui deficiere eis nali nutrimeto s' s'
 treno. Si serenda seia herbaz q's
 comedē aridas uolueis madefis

No

p' triu in oleo laurino l' nardo
 l' in vino condito pulueribus gnaio
 phili l' muscare et postea summa
 itez madefereis ei' de sa pois sum
 nascent' m' suatos seia cobiberunt
 et hoc teste palladio. **De Absinthio**

Absinthiu ut d' platearij. et phi
 sic libu. h'ba e amaisima sa
 luti huane comoda Na succus ei
 p' se l' ai vino potatus ad mltimoda
 remedia ualet Duas proprietates con
 rias h'c laxatiua s' et costrictiua
 h'z q' costrictiua q' succus ei' e. grossio
 ris substāne. laxatiua q' calidi
 tate et amaitudie p'cipua e Et at
 absinthiu et calidu et sicu Contra
 l'ubicos ualet. et opilatioes spleis
 et epans Con' doloēs capinis ex fu
 mositate Con' oppoplexiā ne ve
 niat si qm' timet Con' amissa loq
 lam optimu remediū e Con' uer
 mes aurū. succus ei' aurib' istil
 letur Succus ei' potatu iusum da
 rificat. libros et ligna p' ānos ml'
 tos a umibus et muib' seruat.
 Ad digestionē et stomachū q'fortā
 dū multū ualet Con' tolemā praxi
 nā q' solet face abhominacionem
 stomacho mltū ualet. **De Anet'o**
Anetum ut d' platearij calidu
 est et sicu Anetū herba e ruy
 semen appetit medicine Cu herba
 debet i autūpno colligi et deficiat
 p' triennū seruari pt sed meliq' qd'
 āno inouat Anetū ad costringēdū
 lapides i uesica ualet. Valet enā
 con' vomitū et singultū ex mu
 sa frigida naibus appositū Co
 masticatū l' detortū et potatū te
 brū q'fortat et stomachū uetosum

no bn

no bn

no

te etiā tollit et optimū ē etiā ad
digestionē vīne. **De Apio**

Apium ut d' platearū cali
dū ē et sicū. Est at herba
cuius radix l' folia appetūt medi
cine. Ventris torsionē de grossa
ventris ventositate. l' epatis opi
lationē soluit. Sucus ei' cū vi
no tepido sumat. **De Croco**

Crocus ut d' platearū ab op
pido alicie d' qd' vomit' corthi
um ubi optimū nascit'. Herba ē odo
ris boni cū semen l' potius flos au
rus d' colore aureolū. porrecte lo
gitudinis integrū et neq' i' sing
mēta diminutū. Cū arripit' manū
infiat leuiter aere et i' spinatione
rotandū. Qd' si huius nō fuerit i' uetustū
credit'. Est at crocus alidus et sicus
sed tempore. Vm h'z confortandi vū
multū valet cont' sinapim et de
bilicatē stomachi. Crocus malefis
i' testa et desiccatus puluerizari debz
et poni in brodio qd' distēpatum
fuerit cū aq' mssa. sicq' ventrē sol
uit. Et cont' i' q' p'oxima ualeat.
Coleus dai nō debet q' illis pu
cat vomitū et multus usus ei' ab
hominacionē fecit. Ad ruborē oca
lorū ex sanguie. tolem. puluis no
ci i' uello s' omi' q'fectus et ex hoc
lūbar i' uicty oculis suppositus me
detur. Cont' pliacā passionē catha
plasma pulueis ei' decoctū multū
ualet. **De Cucurbita**

Cucurbita ut d' platearū frigi
da ē et hūmida s' suas i' hys
qualitatib' t'pata. Herba ē q' in
calidis regioib' p'apue i' uenitur.
frūm ferēs pulcherrimū ad instar ca

pitū huānoꝝ magnū. Scia que
interius sūt ribis et medicinis q'
petit nō tamē cruda sed elixa.
Con opilationē epatis. Con apo
stema spūaliū pectois et alioꝝ
mēbroꝝ. Valet i' acutis elixa cu
curbita l' etiā assata sine alio co
dunēto dent'. Ergo ribus illi ē et
medicamētū. Coquat' an i' pasta
et cocta dissoluat' i' aq' et ex illa
aq' addita zuara optim' syrupus
fit una i' aua febricitantib'. Con
talesactionē epatis decoctio ei' in
potū egrotō datur. Notandū at q'
post manūtamē colligūt' cucurbi
te et suspendūt' ad solē seminib'
et sic desiccāt'. postea desiccāt' in
siccō loco sicq' p'dunt i' anū trū.
Extractis subtilit' semibus ex cor
tice cortex iteger aptus ē potib'
ad portandū. **De Coriandro**

Coriandru ē herba calida et sic
ca et sans q'is. cū semen medi
cine cōpetit. Vm h'z confortandi ex
quāditatib' arōmaticitate ad dige
stionē confortandā et dolores stoma
chi ex ventositate det' semen ei'
i' ribū. Vinū decoctū cū eo puluis
ei' sup' ribos aspsus. ribos s'apo
rosiores reddit. **De Cimphora**

Cimphora ut d' platearū her
ba ē in ptib' orientis arōmatica
multū. Hec herba i' fine veris
colligit' et cōteitur et succus ex
p'mitur. Illud qd' ē fetilendū resi
det et abint'. qd' purū et liqdū est
retinetur et soli exponit'. Exsica
tū uō albū fit et pluidū. Hec ato
frangit' et si manib' tractet' nō
puluerizatur. et hoc magis illoꝝ

No

No

manibus fieri dicitur qui libidine pol-
luitur. Casti ei sui gestore requirit
Relinquit et eum castum qui per ipsam capho-
ram in aibus applicatam frequenter odora-
tur. **Utrum phisici.** Caphora per nares in-
struit odore mares. **Servat** ac in
phora in vase marmoreo et maxime
alabastris. **De Cymnio**

Cymniu ut dicitur **platearij** Calidum
est et sicum. Semen est quaedam
herbe. Vinum huius dissolventi et assumen-
di. Contra ventosam digestionem et as-
siduam eructationem detur vinum de-
coctum cum eo ad augmentationem lactis
in mulieribus et ad augmentationem sp-
matis in viris multum valet. Pul-
vis eius in tabula ponitur superius addi-
to absinthio aperit meatum lactis si-
matis colore suo. **De Centurea**

Centurea ut dicitur **platearij** cali-
da est et sicca. Est autem herba ama-
rissima unde vel sic appellatur. Vinum
huius attractivum et consuptivum. Con-
tra opilationem splenis et epatis valde
vinum decoctum cum ea. addita succum
Ad duriciam splenis et epatis summa-
tur indices feminili apud petrosili-
ni et coquantur in succo centuree.
et addita succum coletur. patienter detur
ad bibendum. Ad vliam passionem
et palisim hoc idem fiet. Contra lu-
bricos detur succum eius cum melle. Ad
vulvam solidandam tenetur succus ce-
nturee et supponatur et solidatur. De-
coctio eius cum vino facta et in vespe ca-
lida potata sudores efficacissime
puocat. si tamen nimis usus eius
propter desiccationem nimiam pectoris
In hieme plus operetur ista decoctio
quam estate et hoc propter excessum calo-

De Dypnimo

Dypnimo ut dicitur **platearij** in-
na medicina pualida. Her-
ba est calida et sicca quam in longis la-
pidosis reperitur. Vinum huius dissolue-
di et assumendi et attrahendi vene-
num. Contra morsum venenatorum aia-
lium et circa venenum bibendum. Herba
contrita supponatur et succus
cum vino detur addito aliquo succo
mente. Dicitur quod cerui perdidit hanc
herbam quam cum vulnere esset vene-
natorum sagittis toxicatis curre-
bant ad hanc herbam et confringentes
vulnere sua ipsamque in tabula sumen-
tes venenum cum iaculis educerant.

De feniculo

Feniculo ut dicitur **platearij** Calidum
et sicum est. Herba est subtilis sub-
stantie unde ex qualitate suis in-
na puocat. Semen eius folia et radi-
ces operantur medicantur. In uere colligi-
tur cortex radices eius et huius multum
valet decoctum cum vino contra opilan-
tionem splenis epatis. diffinitur
et vitium lapidis ex frigida mu-
sa. Si ex calidis humoribus inf-
mitas est. Aqua ponatur in decocti-
one. feniculi etiam decoctus ad mo-
dum pulmenti contra perniciam viam valet
Ventositates etiam tollit et dige-
stione reformatur. Eadem facit pul-
vis seorsus eius. contra quosdam adu-
bationes que fiunt in oculis. succus
radicis eius suspendatur in vase
eneo quidem diebus et more col-
liri ponatur in oculo. Si vero pu-
erum est in oculis apponatur aloes
modicum optime tritum et sic po-
natur in oculis. **De Jusqami**

ho
ho

Usq̄am herba ē frigidissā
herba ē viridis et semen
eius op̄ent medicine. Virtute
h̄z infrigidādi. folia e9 viridia
l̄ semen tritū si sup̄ t̄p̄a fuerūt
posita s̄p̄nū puocāt. Semen e9
adeo efficacissimū ē ad puocādū
s̄p̄nū ut si gr̄na frumēt̄ aut
hauene cū ip̄o seie usq̄am in ol
la pit̄ bulliēis gr̄na cū ip̄o bul
lita et postea comesta ab aub̄
inducūt s̄p̄nū aub̄ adeo ut a
ues manū capi possint. Seme
hui9 herbe nulli datur ad cōme
dendū q̄a necat l̄ inducit letar
gicū morbū. **Fer̄** de quodā ep̄o
q̄u sup̄ modū tēptabat̄ a luxu
ria q̄ diuisa remedia at̄ptans
accepit succū herbe ist̄i iucidis
et i ip̄o succo intantū infrigidauit
virilia et ptes illas ifeiores cura
tenes ut stimulu9 luxurie penit̄
educētur. Oleū fr̄m ex seie herbe
hui9 dentū doloēs q̄ puenuit̄
ex calida causa efficacissime cū
rit. Ad iflationes enā et alias
ifinicates multū valet. In h̄yōtū
q̄ ex calida causa sūt. **De mādgōis**

Andragora ut d̄ plateari9
herba ē orientalis frigida
et siccā. masculina q̄ et femini
na. Masculina folia h̄z bechafilia
femina folia h̄z asgiora folijs lac
ture. filia poma portat suauē
olentia q̄ poma t̄re dicūt. Radi
ces mandragore et cortices et fr̄s
et folia cōpetūt medicine. Virtue
h̄z restrigendi et mortificandi.
ad s̄p̄nū marit̄is puocandū
pulus e9 ḡficiatur cū lacte mu

lieris et albumē ouī et inde catha
plasmēt̄ frons et t̄p̄a. Cōn̄ doloēs
capinis ex caliditate folia e9 trita
sup̄ tym̄pa ponant̄. S̄z et oleum
fit ex pomis. accipiant̄ poma mā
dragore trita b̄n̄. et misceant̄ oleo
q̄i. et fiat postea decoctio. postea co
letur et h̄ ē oleū mādragoriatū qd̄
unq̄ ualet ad s̄p̄nū puocādū et
doloēs. S̄h̄z ex eo frons et t̄p̄ora
iungant̄. febrile colozē rep̄mut.
Radices e9 decoquāt̄ cū vino et

Menta ut d̄ plateari9 herba ē
calida et siccā. Est mēta dome
stica. siluestris. Siluestris calidior
ē. S̄z domestica magis op̄ent medi
cine. Vm̄ h̄z dissoluēdi et ḡsumēdi
et ar̄omant̄. **Cont̄** fetore ois
et putredinē ḡgiuaz abluat̄ os
aceto qd̄ sit coctū cū mēta domesti
ca. postea fricent̄ ḡgiue cū pul
uē mēte sicre. **Cont̄** opilationem
splenis et epatis si sit sine febre.
et sit ex frigido humore. Vinū de
coctū cū mēta et aq̄ multū valet
cū dat̄ aliq̄ ponō c̄ venenū cū suc
co mēte debet dai v̄mū decoctiois
e9 l̄ puluis i abū datus digestiois
cōfortat. **De marubio**

Marubiū ut d̄ plateari9 herba
ē calida et siccā. Vm̄ h̄z dissol
uendi cōsumēdi et apiēdi. Cō
tra vicū pectois frigidū et quādā
viscositate e9 ualet. electuariū de
succo e9 fr̄m addito melle et pul
uē dragaginat̄i et liq̄r̄m̄e h̄yō
simul usq̄ ad sp̄ssitudinē decoctio

no

no

no

no

et emoroides inflamms et no fluētes
Decoctio eiusde herbe cu aqua falsa
et vino et melle suppositorio ex hoc
facto multu valet. **De Nardo**

Nardus ut d' platearij. herba e
spinosa Radix e9 gub et rra
e sed breuis et nigra fingilis et cy
pssu redolens odore aspo. q folium
e aspinu densuq canumia i ari
stas spgens In india nascit et si
ria India mularforme e. s meli9
syrriacu Est at leue fiduu comosu
spica puu odoratissimu Sed si mul
tu i ore tardaueit lingua sicut. **N**
Aos e9 tm ppr odore bonu custodit
Est et assaru qd aliq siluestre nardu
appellat. Hedere folijs rotundiorib9
et molliorib9 flore purpureo mdi
abus pluibus et redolentib9 et g
nibus sapis calidi ac venenosi
In montib9 umbrosis bis lano flo
ret. q flores ppurei iuxta radicem
gminates seme pduat. sei uuar
simile. Est at nardu hba sira et ca
lida Radix ac folia e9 apenit me
diane. Vin hnt confortadi ex no
maturitate sua. dissoluēdi ex amai
tudie Conē sncopim et candiacā
passione fiat decoctio ipsi9 i aq
rosata addim zucam. fiatq sirup
pus Conē debilitate cerebri nai
bus applicet. Hoc ide at frigidum
reuma capins. et at frigus stoma
chi et torsiones uiscer ex frigidis hu
moribus et opilaciones splenis et
epatis detur vinu decoctionis e9
fit at unguetu pnosissimu ex spica
nardi eo mo quo fit oleu ex iunigi
lignus. hoc ei ualet at palisim po
plexiam et epilentia artencam

no
no
no

et podagrum si ex eo paties muin
gatur. **De Orpino l' Crassida**

Orpinu l' ut phisia dicit ans
sula herba e calida et huida
Ossu fructibus queiens De hach
ba ctissime pbatu e. qd si tollam
dece diebus an solstiu estuale
in aere infra tecta dom9 suspen
deis spā herba sine ullo tre l' aq
aduumeo p totu fere anu gmi
nas pullulabat sira q i vna p
te sui ex pte altera reuuescit et i
quide secretu nature ppendimus
et oipotentia creatois q i mūmis
eria rebus munda mudo no de
sunt opari. **De Petrosilino**

Petrosilinu ut d' platearijs
herba e calida et sira. Est
at domestica et siluestris Doesh
ca magis apent mediane. Vin
puocandi digestionē urine Co
tra lapide ualet. herba ista uel
semen i abū positu digestionē
puocat et uentositatē excludit
Confortat et uentositatē excludit.

no

Papauer ut. **De Papauze**
dicit platearij. herba e cali
da et sira Est papauer albu qd
est frigidu et sira magis mort
ficat Semen e9. l' radix e9 apenit
mediane. Vin hnt inducedi sop
nu leuendi et mortificadi. fit
emplastru de seie e9 et lacte mu
lieus et albugie oui et supponit
tymporib9. hoc ipm fiat contm
calida apostemata i principio et
at calefactionē epans addito
tu oleo roseateo cu seie papau
ris et hoc meli9 at sira pe
ctois ualet. **Dr apapauer ele**

ctuanū fit ex seie papauis et suc
colūtricie et gūmi ambia et
dyagragana hysf. cū syrūppo
confectis. **De peonia**

Peoniam ut d' platearij Calida
ē et sicca Radix eij i medica
mentis ponit. Vm hz dissoluē
di cōsumendi. D' ei galien' q' h'
herba ad collū cuiusdā puei suspe
sa. aduā morbū repellebat ab
eo hic effūis nō repit i usuāli pe
onia. Cont' palisim detur puluis
eij cū castoreo in vino decoctus.

nō

Primula. **De primula**
Pueus herba ē. are nomē hīs
pma ē. Est q' post hiemen viret et
floret. her efficacissime aduicium
morbū curat i vno rubeo bulli
ta et eius decoctio in potū supia.

nō bñ.

Psellium ut d' platearij. herba ē frigida
et humida. Vm hz refrigerandi
et humectandi cū ariditate i acu
tis febrib'. Ligna pns cū autello
mdat. Deinde ligatū semē eij in
subtili pāno itinguat aq' frigi
de. et ligna ex eo fricet. Cont' sūm
sub ligna teneat. cont' tūssim sic
am vicio spūaliū et cōstipatioez
ventris i acutis febrib'. ponat
psillū i aq' p aliquātulā morā
dein abiecta aqua illa. det aum
aliq' alia aq' frigida. Conseruat
at camphorā frigiditate et hū
ditate sua. qā camphora vniū
substantie est. **De Rum**

Ruta ut d' platearij calidā ē
et sicca. herba ē. cū folia et se
mina q'petūt medicue. Vm hz
dissoluendi et cōsumendi. Aegma

i puluē redacta incita p uares
sed et rebū mūdificat. Vmū enā
decoctū cū ruta ad idē ualet. Con
epilentia ualet eandē sed addito
puluē peonie. Cont' defectū visus
ex multa fumositate ruta ponat
i dolio nouū musti siue decoctum
vmū cū ruta et tali ponū viatur
paties. Cont' dolore dentū ruta
i vino decocta et supponat loco
Cont' frigiditate stomachi et pa
lisis detur vmū decoctū cū ruta
et castoreo. Ad mēstrua puorāda
et fetū mortuū emendū det' p
nantib' et secūdinā emendam
Cū mulies pepererit det' trifem
cū succo rute. Idem opat' succus
rute ore r'ceptus. Cont' dolores
mēbroz ex collisione. Alia de cū
Ruta i testa calestā supponat. Co
tra iflanonē alioz mēbu siue b
chy siue tybie accipiat' ruta op
tine trita et q'fiatur cū butiro
qd' nō sit falsū et ponat' sup locū
inflatū. desup uo pānus aqua
ifrigidatus et residebit iflatio
aut exibat dolor p minutis vesti
tis in loco illo cessabit. passio
Cont' lippitudine oculoz aut ru
bore. puluis rymini cōfiatur
cū succo rute b'ubaez inficta sup
ponat'. hoc idē cont' luore. Con
venenū enā ruta ponita ualet
Sup dorsū uenenatorz aīaliū et
amū mabidi ruta ponat'. Odoz
rute q'rius ē serpen et hoc in
tantū ut si q's totus sit arāda
tus ruta viridi. secury potest ac
cedē ad omndendū serpenē basi
licū. Cui' enā fumū citissime ipm

nō

nō

nō

nō

basiliā nemt In etiā sic q pedes suos inde fricat illi q in uena nata aīalia ambulare uolūt. Sucto eī caput fricta et lendes occidit. **De Staphisagria**

Staphisagria ut d' platearius calida est et siccā in tūo gmdū q aī maīstiac thure olibano maīstiacā multū de capite fleuma purgat. lingua fleumate grauiam purgat. Gargūisim ex aī decoctiōnis eī. de grosso atq viscoso fleumate Cū aceto potata dolore dentū et a gūguay a puaredie curat Staphisagria puluerizata et in pāno ligata oēs pediculos ad se uenire facit de toto corpe et necatur. **De Sponfa solis**

Sponfa solis ut d' platearius. herba ē q solsequū d'. Est at frigida et hūda. her trita et comesta contra venenū qd fit morfu venenator aīaliū. maxie tū supposita vulnei. Suctus eī ualet cō opilatiōne splenis et epatis ex calida causa. **De Saxifraga**

Saxifraga ut d' platearius. herba ē calida et siccā. ex re nomen hūs. lapide frangit i renib' l' in uesica in uinos. in potū data Radix sola apertit medicine. Cont' vliam passiōne puluis eī i ouo scobili idē ualet. **De Salua**

Salua ut d' platearius. herba ē calida et siccā. tū folia eī cōpetit medicine. Domestica ē et siluestris Siluestris salue radix i medianis ponit' Domesticae folia Domestica gsumit et gfortat. Vinū decoctū aīea q' palisim et epilen-

No

No bñ

De Viola

Viola frigida ē in pmo gmdū humida i fine sidi. pbiēniū seruatur. melior tū est viridis. Syrupus violarū fit ex violis. Virole in aī coquāt et ex colatum ipā et zucam fit syrupus. Si ex sucto viridiū hoc fiet meli' esset valet at ad solutionē ventris in febribus. Oleū sic h' mō. Virole i oleo decoquāt et inde exprimat. et inde ē oleū violarū. Vnctio illius olei frā sup fronte et tūpa doloes capitis ex caliditate remouet. Virole vni hūt refrigerandi humectandi leniendi et relaxandi. somnatio facta ex aī decoctiōis eī sup pedes et frōtem in aīans febrib' sopnium pro uocat. **De Zinzibē**

Zinziber ut d' platearius calidū est in tūo gmdū. humidū in principio. Est at herba indie. cura q' iudices zinziber nascit'. Est at zinziber siluestre qd nō nulli maīstiacū dicūt. aūtiore hūs sapore domestico. et substātiā solidiore. Colore tū nō adeo albū hī. frūgūtp facilius melius tū ē domestica m i femininū qd s'q albū ē. Cōn vīnū frigidū pectoris de q' aī mō et at frigidū stomachū pluūmū ualet. ventre etiā soluit et supflum humiditate desiccat. Ad her oīa decoctio eī cū vīno siue comaīstiacō papūū ē remediū. Puluis etiā eius in collāis. oculos clarificat. Electuarū eī dyazinziber efficitus est. **De Zodeario**

Zodeariū. ut dicit platearius siue tytilandū calidū ē et sic

No

ai est ac herba i oriente cum tuis
 radices tytulandū nasat. puenit
 etiā in partibus ytalie Eligendum
 ē colore cyrenū acutū et amarū sa
 pore hñs. Conū uetostitates. yliaā
 passionē et q̄sdā punctiones cord
 multū ualet. Si uō in alijs mēbus
 punctiones fiāt. nō ē accipiendum
 tytulandū ne ipas punctiones misē
 fuaat ad cor. Salsamētū pulueris
 eius. appetitū extiriat et conū sūco
 pun ualet. **De Zucra**

Zucra ut d' plateauis calida
 ē. hūmida i pmo ḡdu. Sūt ac
 i partibus hispaie canne q̄ tū ma
 re q̄z sūmitates ad mēsum duar
 palmarū absise tū ad spem ḡmi
 nis ihgunt. Reliquū uō cānatū
 p frustū sūssū terit et liquore in
 uasis recipiūt receptūq̄ bulliūt
 Cūq̄ liquor totus misē uidetur in
 spūmā exhaurit et i uasis depoi
 tur cooptatūq̄ palen et sup asyge
 aqua frigida. Ex qua fortius etiā sū
 igne ebullit magis extoq̄tur et
 debullit sed eius substācia magis
 mūmū. Cūq̄ plūmū mādūeie.
 cessant aq̄ asyge. Illud uō au modi
 ai aque sup asyge cyrenū remanet
 et multo calidi⁹. Vñ in acutis nō de
 bet poni. frigidus uō ē albū et
 laudabili⁹. Conū dolores pectois et
 cū sitim ualet. Suctus etiā pectus
 hūmectat. Conū dolores capitis ex
 calida causa et ad solutionē vētris
 accipimū zucra et aq̄ decoctā
 uolis et misceat et detur h⁹ pon
 patientibus. **Explicit liber xij⁹**
De libis aromaticis

Inapit liber xij⁹ De fontib⁹
diuisarū t̄m

Denariū de fontibus
 dicendū est. qd sapore aut vir
 tute. l' colore ex or
 cultis tū visceri
 bus t̄m De q̄b⁹
 origine fluentes

Duat subsequētis libri. In singulis
 fere capitulis ductōes sūt. Aug⁹
 stinus. Plinius. Solinus. Psidori⁹
 et Iacobus.

Fons lūpidissim⁹ et amen⁹
 in remotis orientis partibus
 videlicet i paradiso t̄stri ori⁹. q̄ tam
 tā ex se pduat copiam aq̄z q̄ i qua
 tuor flumina diuidit q̄ tū statū sub
 t̄m abscondit et p viscerem terre
 defluentia q̄busdā sub t̄mneis
 meatib⁹ i alijs remotis regionib⁹
 iterū oriūt. Nam phison qui et
 ganges ex quodā mōte indie sca
 turies iterū inapit sup t̄m an
 sū ostendē apte defluendo ut dicit
 orientalis historia. **Fons tyron**

Oyon qui et nilus nō longe a
 monte athlante de t̄m exiēs
 a t̄m p̄tinus absorbetur sub qua
 latene fluēdo. mare rubrū p̄tisi
 ens i mais rubri lutoze inapit
 iterū apparē et ethiopia arauēs
 i t̄m egypti nilo se infundens ut
 dicit orientalis historia.

Tigris ac et eufrates q̄i ex co
 rioris armenie egredientes stati
 a se iūce sepant et a medietate
 mari absorbenē. Cū ac p̄dais fons
 paradisi iūuēse t̄re sup hñe i q̄tuor

fluminib⁹ irrigare duntur ex va-
rijs cie q̄lucantibus quidā fontes
frigidus hñt aq̄s Alij calidas et
fetidas ex r̄m sulphurea ut dicit
Jacobus. De fonte mirabili

Hons ē in egipto mirabilis ut
dicit **Jacobus et solin⁹** i quo
faces accense extinguntur et extinte
iter accendūt. Significat in hoc a.
lacrima quorū dā p̄ nimia indignone
edite et exant̄ furore i aīo. Lacri-
me uō p̄ passionis extingunt eadē
in alieno aīo exant̄. **De alio fonte**

Hons quidā ut d^r **Jacob⁹** est in
ethiopia apud agrum m̄ates
tam frigidus de die ut nō bibat^r
tam calidus de nocte ut nō t̄ga-
tur. **De quodā alio fonte**

Hons quidā ē in p̄tib⁹ oriēns
ut d^r **Jacobus** ex q̄ aq̄s gre-
uis ignis effiat quib̄ dā alijs ad-
mixtus Qui ignis p̄ q̄ uehemē-
ter fuit accensus vix aut nūq̄
potit̄ extingui. nisi aceto et hom̄
vina l' sabulo. P̄ dā aī fontis a-
quas magno p̄tio cōp̄ant sar-
tarenū. **De fonte a^o in ytalīa**

Hons quidā ut d^r **plini⁹** in yta-
lia est qui d^r **syronis** qui
oculorū vulnem curat. **De Aquis**

Hue etiā in q̄b⁹ dā m̄udi p̄-
tibus sūt. q̄ uulneibus me-
dentur. locū ex ipsis aq̄s. **De a^o fonte**

Hons quidā eadē ē in affrica
qui voces amoris reddit ut
dicit **Augustin⁹**. **De fonte a^o**

Hontes in boetia sūt q̄ memo-
riā cōferūt. aliasq̄ et aliq̄ qui
obliuionē faciūt ut d^r **Aug⁹**. **De**

Hontes i sp̄alia. **fonte i ytalīa**

sūt duo. vnus q̄ steiles fecundat
Alius fecūdos steiles reddit ut
d^r **Augustin⁹**. **De flūib⁹ tessalic**

Humina sūt duo in thessalia. ex
vno bibētes oues dicit̄ eas
fieri. nigros. Ex alio albas ut
nix. Ex utroq̄ uo uarias. ut dicit
Aug⁹. **De fonte syri**

Hons ē in syria qui luxuriam
tollit ut d^r **plini⁹**. **De fonte Job**

Hons Job in ydumea ē q̄ qua-
ter i aīo nosit̄ mutae colo-
rem suū. hoc ē in puluerulentū.
sanguineū. viridem. et limpidū.
tius mensib⁹ tenēs. vnu ex hys
colorē ut d^r orientalis historia.

De syria. **De syrio lacu**
lacu ytalie qui bibeint ut
dicit **plini⁹** tedium vim hñt.

Stagna sūt. **De Stagnis**
i quibus nulla res natate
pot̄ sed oīa m̄gunt̄ ut d^r **Aug⁹**
int̄ alia ut illud qd̄ mac̄ mortu-
iund⁹ in q̄bus oīa fluitāt. nec m̄-
gi possūt. **De quodā l' q̄b⁹ dā la.**

Lacus sūt in quib⁹ ter i die aq̄
amare sūt. ter i die dulces
fiunt ut d^r **Aug⁹**. **De Calidis fon.**

Hontes quidā sūt calidi qui oau-
lis medent̄. fures aī argu-
unt. nā q̄ sac̄meto furtū negant
si p̄urus effiat. aquis p̄ dās ex-
citantur. Si aī nō fuerit res claris
videt̄ q̄ p̄us. si h̄ magis m̄ianū-
lo ascribendū est q̄ natie ut d^r
Jacobus. **De fonte quodā a^o**

Hons p̄terea ē quidā qui et
et m̄squillus Si aī iuxta ip̄z
intonet̄ tybie q̄ exultabund⁹
ad sonitū eleuatur et t̄m̄ m̄iet^r

voas dulcedine extim ripas in
tumesat. **De quoda n° fonte**

Fons quida ut d^r **liber reru**
in minori britania ee refer
tur. cui⁹ aq⁹ sup⁹ p⁹iqua lapide
p⁹iecte pluuas et tonitrua puo
rediant. **De Alio fonte**

Fontes at⁹ ta in mai⁹ q⁹ in tra
dulnas aque limp⁹idissim⁹
ueniut quoz vn⁹ ut d^r i p⁹ibus
samaie altius colorib⁹ quat⁹ in
ano variat. viridem seu sangui
neu. pulueruletu seu turbidum
et limp⁹id⁹ colore. mura et grata
viciatidie insp⁹imentu oculis
p⁹tendendo ut d^r **historia orienta
lis.** **De fonte siloe**

Fons at⁹ syloe no centim⁹ s⁹
in⁹polais. diebus ter. l. qua
ter in ebdomada ex visceibus **De**
suis dulces aq⁹s emittit. **Fluuio**

Fluuuus quida est iuxta fontes
libarij in⁹ duas ciuitates ar
chas s⁹ et raphanea cursu uelox
et aquis pluim⁹u h⁹idans que sab
baru appellauit. eo q⁹ sex diebus
nullas i ebdomada ex se penitus
exhibet aq⁹s. die at⁹ septimo p⁹fert
copiosas ex sicc⁹ subito exuberans
et mundas eff⁹us ut d^r **Jacob⁹** **De**

In tyrensi at⁹. **puissimo vitro**
et i aquonensi tritono ex hare
nulis maris ex sabulo uidelicet
et glarea marina subtili artifi
cio purissimu utru effiat⁹ ut d^r
Jacobus. **De mari rubro**

Mare at⁹ rubru qd⁹ sicc⁹ pedib⁹
fily isrl⁹ tr⁹sierut i⁹ co⁹sinuo e
arabie cui⁹ aque ex tm adiac⁹
te q⁹ quasi sanguinei colois e. ru

bee ee vident⁹ q⁹ tm hi⁹ sut colois
cui⁹ sut aque mais altius ut
dicit **Jacobus.** **De fluuio i pside**

Fluuuat qda e in pside q⁹ semp
de nocte cogelatur adeo q⁹ ho
mines et pecora q⁹ ipm tr⁹sis⁹ ua
leant. de die at⁹ semp i aq⁹s resol
uit ut d^r **historia orientalis.** **De**

Fluuu at quida. **Fluuys orientis**
in p⁹ibus orientis q⁹ aureas
harenas h⁹re dicit. ut d^r **Jacob⁹**
Alij uo qui lapides p⁹iosos. **De fonte**

Fons i mari e sup⁹ioris p⁹tis n⁹
uitatis tyrensis qui aquis
dulcissimus t⁹ta uehemetia pro
silit a fondo mais ut duob⁹ aut
tribus cubitis sup⁹ ma⁹e saltet et
hoc cu⁹ ma⁹e tr⁹suillu est. Cu⁹ uo
iundatiois vento ferut. fons q⁹ de
ab eis obuiut. Sed cu⁹ tr⁹serit sta
tim exingit ut pus Est at⁹ emi
nes sup⁹ mare fons. ut i vasis
hauriri possit. **De alio fonte**

Fons e in Regione gelida noz
trugie qui in lapide uertit
de qd⁹ in eo mittit⁹ colore tm ma
nente i rebus Et hoc adeo g⁹na
le est q⁹ ead⁹ mutet i substantia
lapidea imposita uestimenta et h⁹
pbatu fuit ex mandato fredein
impatoris nuays in hoc directis.
Explicit lib⁹ xiiii⁹ de fontib⁹. **In**
apuit Capta lib⁹ xiiii⁹ in de lapidib⁹

A metistes.	Andromada.
A chares.	B erillus.
A damas.	B orax.
A becton.	C arbuiculus.
A miantos.	C alcedomus.
A llectorius.	C orallus.
A bsinthus.	C risoprassus.

Calidomus.	Medus.
Caloponus.	Onidimus.
Cristallus.	Onir.
Crisolitus.	Ostolamus.
Dracontides.	Outes.
Dyonisia.	Perites l.
Dradotos.	pendomy.
Ematides.	Panthen.
Ethiodes.	Prasius.
Eluopia.	Pyrophilus.
Elidros.	Saphirus.
Ginnacy.	Smaragdus.
Gaghatos.	Sardonir.
Gelasia.	Sardius.
Getollitus.	Sirus.
Gamarindes.	Sarrophaga.
Gagatomes.	Samus.
Jaspis.	Sucinus.
Jacinctus.	Specularis.
Judarus.	Sylonites.
Justos.	Sarda.
Jrin.	Topatus.
Jhena.	Saulture gem
Liparea.	max. Saulture
Ligurius.	Explant Capta
Magnes.	xiiii lib. de lapidib.
Mephites.	Inapit liber xiiii
Melonites.	de lapidibus et
	prmo in Generali.

Enemur pmo
dicendum e de la
pidibus pnos
Est at Questio
quod fuit i vistre
ribus. Et Respo
dem ex das phi

qsto

losophor qd ex uaporib. fume
qui de infero pnb. tre cosurgit
et includunt. forntur forma
sm loci que vacuu in terra rexe

ruut. Colore uo sfdm diuifitates
uaporu sicut glanduli i carne
aialis. Subito qde includit
atq. format sed successione tps
solidant. Si vapor magis ex ter
re elemeto cosurgit grossus la
pis fit. et obscurus. Si uo ex elem
to aque ludo. Si ex aere. tenu
leus. Si ex calore ignei elemeti.
rubeus. et sic sfdm ppetates ele
mentoz nuc mixtum. nuc imp
mixtum. nuc magis sub isto. nuc
magis ab illo. uapor exingens
coloru diuifitates lapides forntu
tur. Hy uo lapides qui virides
l' crocei sut ex alijs colorib. colo
re gunt et h ex omixtione ua
poru. Pnde lapides qui de tre
stri paradiso ad nos p qtuor flu
mina deferut. magis pnos
atq. mirissimi. Sed et alij qui
i diuersis regionib. inueniunt
pnos sut ac vtute potentes. et
maxime hji qui in orientis pti
bus sut. Sut at claritate fulgo
ris ceteris canores. et hoc qa ibi
sut uapores elemetoz a sordib.
puriores. Sed et Questio ma
gna e. unde et quod vntus inest
lapidibus. Quippe magna vnt
eoz uidetur et efficacia sanica
tu. Vn at habeat nisi a deo ho
i optu est. Et quide hoc certu est
q ois a deo e sicut ut d' Ar. in
libro methew. Sed inest her
bis ut fructib. mediante opa
tione natue utpote res q natu
ralit' calide st aut frigide et co
petut mediane. Horu nullu in
lapidibus e ut excessus calois

qsto

methew

aut frigidis in nullo lapidū denotet
Constat ergo q̄a sine ullo mediola
pidibus indidit v̄tutē oīpotens
et in v̄tutis potētā tribuit pro
mitione nē. **Excerpta** at̄ ḡm̄ sani
tati. nummula mlm̄ et maḡ expi
iunt et gēnus sicut de magnete
et adamante q̄ in attractione fer
ri vident̄ mutari. De adamante
qui stellā mais demonstrat. et de oslo
lano q̄ hōiem invisibile reddit. De
carbūculo q̄ sine ignis amminulo
tenebras noctis fugat. De multis
quoq̄ alijs ut p̄ns testat̄ liber. ¶
Hoz igit̄ m̄m̄uloz idē oīpoten
tis dei volūtas q̄ in rebus hūanis
mirabilis p̄dicat̄. **De hys d̄ b̄ns**
Auḡ. In libro de ciuitate dei xv.
Qd̄ alluciat̄ demones ad thabim̄
dū p̄ creaturas q̄ aut̄ p̄ dilectoni
cōgruūt p̄ varia ḡia lapidū. her
bar̄ lignoz aīaliū et arminū
v̄n et salomon iclusisse legitur
demones sub gēnis in anulis. Le
gitur at̄ q̄ euax rex arabie sc̄psit
neroni cesari noīa colores v̄tutes
et differēnas lapidū. **Et h̄ septua**
quidē postmo p̄ v̄sus metricos
exarata est. Quoz v̄suū sensum
simplia sermone digessim̄ ad
dentes et alioz auctoz opiniones
In fine at̄ libri possum̄ quozdā
opiniones at̄iquoz q̄s nec crede
das p̄ oīa credim̄ nec p̄ oīa re
futandas. Et in hoc sequimur glo
riofissimū **augustū**. **Quidē filij**
isrl̄ sc̄psisse quasdā gēmas ī
deserto. et marie corneleos q̄rū
sc̄ulpturē ita subtilis acūm̄s cō
p̄bantur ut nullus postoz huij

opis imitationē acceptāe aude
at. **Nec dubitares** ē q̄n̄ sc̄dm̄ ef
ficacias v̄tutū gēmar̄ figurē
et figurāz ȳgines sc̄lpebant̄
Quoz si uer̄ ē ut filij isrl̄ gēmas
lapides diuersis int̄ se sc̄lpsere
figuris cōstat q̄a nō sine rōe v̄tu
tis utpote illi qui spū dei repleri
et spūaliter docti ab illis q̄s deus
in m̄steriū oīs opis fabulis et ar
chitectorie elegit. **Beselcel** s̄z et **oo**
liab. Quoz spūaliter docti ī oīz
artē gēmaria ad sc̄lpendū et po
liendū rationale iudicij et sup̄hu
manale ī pectore et hūneis an
rou ope mirabili p̄fecerūt posue
rūtq̄ in eis sc̄dm̄ r̄n̄sionē duode
cī lapides p̄ciosos et sc̄lpsērūt
ī eis noīa filioz isrl̄. **Hys ḡo** pa
tet q̄a iamē sc̄pturē iuenerūt in
gēmis. nec t̄n̄ p̄ hoc credim̄ qd̄
oīs sc̄ulptura v̄tutis signū et mi
sterialis sit. **Hec de ḡn̄alitate lapi**
dū d̄cā sufficiat. **Nūc sc̄dm̄ ordīez**
alphabeti lapidū v̄tutes et no
mina videam̄. **De Ametisto**
Ametistus lapis vn̄ ē. de du
odecim lapidib̄ p̄ciosis. h̄
est violacei coloris. et hic optim̄
ē. Est at̄ quidā qui ē velut gutta
tubi in corrupta aq̄ hic faalioz
ē ad sc̄lpendū. **Ebuctatib̄** cōt̄
rius ē. **Carior** esset hic lapis sed
maxima copia ei ē. In ethiopia
et in India reperitur. In ḡmania
enā s̄ vilis et obscur̄ est. **De Achate**
Achates lapis ē. **te lapide**
qui vn̄ de duodecī lapidi
bus ē. hic in achate flumio ori
entali reperitur. hic colore niger

No

est venis albis intemixtus hic
 ingenitus hie dicitur figuris et
 impmixti venis vni9 colois in
 suos. hocq; esse opus nature no
 artis. venena fugat. sitim sedat.
 et fouet visum. portate roborat.
 et fecundat. gratiaq; reddit. Ig
 ni appositus odore mire red
 dit. huc lapidem dicit Regem
 puru ta eximie speciei gessisse
 in digito ut i eo noue instrume
 ta music exsculpta essent. In
 quoz ^{medis} apollo erat. cythara ma
 nu tenens. **De Adamante**

medis

Adamas lapis e. E9 gna duo
 sut. Est adamas i ulamis
 ptibus indie q inuenit iur ripas
 cristallinas. Crisallo i colore si
 milis eo m distat q q i ferru
 limatu micat. hic duricia solidis
 simus e. Adeo ut nec ferro nec
 igne frangi queat. s hiroru
 sanguie retent fuso calefact san
 ditur. h9 frangens acutis diuissi
 me gēne sculpu. h9 qmms no
 excedit magnitudine niuas auel
 lane. hic lapis a qbusda dynamis
 dicit. fert at qd gram consert por
 tann si gratis eu accepit ab ami
 co. nichil at coferre illi q ipm emut.
 h9 vis maior phibetur. si sedes e9
 tu in anulo ponit ferrea fit Anu
 lo m pdignitate lapidis ex auro
 ostante. Alteru gen9 adamantis e
 qd reperitur in arabia et i mari a
 pro prima et i ferrata q philip
 pis est. sed hoc gen9 dignitate
 et vte multo infeius h9 gnis
 adamas maioris qntitatis re
 pitur sed colore dissimilis Obscu

ru ei ferrugineu q colore h9. Si
 ne hirano cruore frangit. Ferru
 attrahit. et magneti lapidi aufert
 ferru si presens sit. Stella etiam
 mais q maia d. hac arte m ob
 scuris nebulas p die l nocte pdit
 Naute i me obscuras vias suas
 dirigē no valent ad portu Accipi
 unt acu et acume e ad adama
 te lapide fructo insigunt p m9
 uersu in festuca pua imuturq;
 uasi pleno aqua. Cū aru dant
 uasi adamante lapide. moxq;
 f9 motu lapidis sequit in ar
 tuu acume acis. Rotari ergo
 p inde p aru uati citius lapide
 subuo rethit moxq; acumen
 acis amisso ductore aciem diri
 git et stellam mais. Subsistitq;
 stati n p puctu mouet. Naute uo
 f9 demonstranoz stam vias ad
 portu dirigunt. hic lapis ena ad
 magicas artes uale d. fortem
 facit c9 hoste portate. Sopnia
 ena uana repellit. et venenu
 fugat et prodit. Dr ena sudoe
 made si uenenu adhibens. lu
 naticis ena pdest. et h9s q de
 mane repleti sut. hic lapis in
 leuo lacto portu vult. **De Abe**

Abeston lapis est. **ston**
 in archadia colois ferru
 gnet. hic lapis semel accens9
 nusq; deinceps pot extingui. S9
 pteret semp semp detinet igne
 as flamas vni psidorus De h
 inqt mechanicu aliqd sit l luce
 na ex ipd lapide fra sub diuo
 sic ardeat ut ea nulla tepestas
 nullus pber extinguat.

Amachites. **De Amachite**
Lapis e orientis aluminu
similis. hoc lapide vestis sei
ca plura igni resistit Splendo
reque tñ accepto nitescit ut aq
mudata. veneficijs resistit et
magor p̄stigijs. **De Allectoio**

Allectorius lapis e. ad me
surā fabe cristallo p̄pe silis
sed paulo turbanor. hic nascit
in ventre galli q̄ post tres an
nos castratus et postea septe
ānos viuēs hūc lapidē portat
hic lapis gestatus ore sicim
extinguit. Victoriosus e i bellis
pacē r̄conaliat. honores re
format. Disertū facit et gratū
et marie uxores maritis. Ut
enā her oia habeat clausus
i ore portetur. **De Absinto**

Absintus lapis e colois in
agri nuueis lineis tr̄flinis.
pondeosus ualde. hic si malefīs
fueit ab igne septe dieb̄ culo
rem retine dr. valet illis q̄ pa
lisi sūt destituti.

Alabandina lapis e p̄nosus
et pulcher ualde q̄ppe qui
vicinitate colois h̄z tū grana
tollicet crassiorē h̄ar et magis
emulū rubino Sed et genus
alabandine e qd̄ sardū imita
tur. In regione asye q̄ alaban
dr̄ inuenit. Exhilarat anī
mū in asp̄nū.

Adromāda lapis e q̄d̄us
coloris argētei. durissim⁹
quasi adamas. In rubro mai
reputur. hic tante v̄tutis est
qd̄ possit sedare animū furō

re m̄lente. luxuriam etiā se
dat. **De berillo**

Berillus lapis est vnus de
duodecā lapidib⁹. hic palli
dus e. et colore silis marinis aq̄s
Sed illi optimi sūt qui lucido oleo
similes sūt. maxime h̄z qui ma
nulas interius nō h̄nt. Sūt eī qui
dā berilli qui lucidissimi h̄ntes
interius minutas et longas ma
nulas. uelut puos capillos beril
lus si formā sexangulazē habue
rit archus celestis colores effiat
in radio solis q̄ enā si rotunde for
me fueit. uelut pomū humecta
tus aq̄ in clauitate solis mortuos
carbones l̄ p̄anū lanceū nigrū
l̄ bulliam arbois sicā accendit
Vñ quidā egregie sans v̄sificans
dixit in p̄sona lapidis berilli.

me dedit ilignē v̄tus q̄ foit i igne.
Sol splēdore. nō ignis passa coloz.
S̄ lux etna descēd̄ ab arte sup̄na.
Est iarnata nō m̄re tñ violata.

De ei q̄ morbo squācie medet et
glādes q̄ ex malis humoib⁹ col
ligūt p̄ frictionē tollit maxie
cū adhuc i augmēto st. hic la
pis cōiugū r̄conaliat amore
Magnificat etiā gestates In fir
mis oculis medetur aqua ablu
tis Que aq̄ si in ponū suscipiat
ructatus tollit et suspiria et do
lores epatis. hui⁹ lapides no
uem spes st. Sūt eī quidā lucidi
instar cristalli. hūc lapidē in
dia mittit. **De borace**

Borax lapis e p̄nosus dicitur
ab eo q̄ eū borax qd̄ dā s̄z
busonū gen⁹ in capite portat

Duo gna istoz lapidū sūt, vnu
 albū et hoc melius et raris. Aliud
 uo fuscū et nigrū ē, et ī mediū sui
 oculū h. q parūqz ceruleū coloz
 imitatur et hic in fusto gne me
 lior. Quā buffoni viuo et palpitau
 ti hic lapis extinguit tūc hie ou
 lū or. Quā uo exhit dū aliquitū
 mortuo tūc veneni illi malitia
 oculus extinguit et vincat lapis.
 Hic lapis in ribū supius in thā ho
 minus mala sanāe dr. Circa ei
 intestina et fū cura p infiore
 egredit digestionē. Debet ar glu
 tiri integer. Huius vūte hie ipm
 albū gen⁹ isti lapidis vū p dūri
 mus. Dicit hāc gemā gallia an
 podina uocant. Venenis enā
 conerius dicit. **De Carbūculo**
Carbūculus lapis ē. oīm la
 pidū pnosissim⁹. Hic oīm
 lapidū vūtib⁹ p dūsus phibet
 hic vnus de duodecā lapidibus
 ē. qui in ueste aaron legit⁹ posit⁹
 h⁹ color igne⁹ ē. Nocte magis lu
 cet quā die. qā die obscur⁹. Nocte
 uo in tū resulget clāuit ut noctis
 tenebras fuget et circa se noctem
 qī in diem mūter. Grece autay uo
 catur. In libia q ē transgodiay
 regio nascitur. Hui⁹ spēs tres
 pū in lapidaria arte distigunt
 pme spēi carbūcul⁹ nomen est
 Scdā uo spēi Rubith dr. Tertia
 ut balaustū uocat⁹ et h⁹ vilior rete
 ris. Rubith qdē ignei colois ē s
 icōpabilis minois q carbūcul⁹
 vū nec tūbras nocte fugat. Vtut
 bus enā impar ē. sed tū m⁹ ce
 teros lapides pnosior et elegan

noz colore fr dero. Balaustus uo
 que ē tūa spēs carbūculi multo
 uilior ē coloz vūte et pno tū sa
 phiris et iaspide. dignior esti
 matur. **De Calcedonio**
Calcedon⁹ lapis ē heben colois
 et crassi et semp pallore deten
 tus. Color ei⁹ m⁹ iactū et bezillū
 medius ē q si pūsus sit et collo fe
 intur l digito auusab vūte phibe
 tur. h⁹ lapidis spēs tres esse dicit⁹
 tempat colozē febus. **De Corallo**
Corallus lapis ē rube⁹. **lapide**
 ualde sed n ita plūid⁹ sinur
 cornelius. hic figura h⁹ tāp cornu
 ceru. l tāp herbe indix cū mltis
 canditib⁹. Nec mirū qā p mū in
 mai herba ē et nauib⁹ extincta
 l arte homī. expositaqz lictorib⁹
 durefat in lapide. Inuenit tū se
 mipedalis. Resistit flumibus
 et tēpestatib⁹. vū **Aug⁹** hac opi
 nione ducti hūc lapidem cōsta
 ctū cū semib⁹ in agro iactabāt
 aut suspendebāt in arborib⁹ oli
 uay ne gūndmū sentiret pū
 la Demoib⁹ tribilis ē et hoc for
 te qā modū crucis frequet h⁹
 nūmoz en distentio. Casus diu
 sos auerit et cōmoda diuisa p
 stat. **De Crisoprasso**
Crisoprassus lapis ē de duo
 bus colozib⁹ aurelis sū gut
 tis micās et porri suao colozē
 pmixtus. ualeat⁹ oculis. hūc m
 rissime tūdūt inueiri. vū cari
 or hētur iūctus inuenit⁹ at in
 India. **De Celidonio**
Celidonium lapis ē informis

all

all

all

No

et prius qm̄ ventre hūidūnis re-
 pitur. Aliqñ ruffi. aliqñ nigri
 Pulli hūidūni qui hūc lapide
 in iecore suo portāt cognoscuntur
 ex hoc. si ore ad os ī signū pacis rō-
 uersi ad iūre sedent. **Ruffus** qdā
 nū reperitur lunaticos sedat et in-
 sanos et lāguores dūctinos. faci-
 dū reddit hoiēm et grātū. līneo
 pāno debz inuolui. hic lapis eti
 sinistra portat. **Niger** at qñq; re-
 pitur. hic lapis silr pāno līneo
 portat debet et aptus hys qui ne-
 gotiant. Inui sedat et aqua di-
 lutus lūmīa clarificat. In pāno co-
 ceo portat febres sedat et humo-
 res noxios. **De Calcophano**

Calcophano lapis ē niger qui
 si portet ab hoiē msto uore
 dulce et sonora reddit defenditq;
 fauces a munitate. Est at ipse la-
 pis sonor⁹ et dulcis instar iris. Si
 ferro punitat⁹ aut ere. **De Cristallo**

Cristallus lapis ē induratus
 p̄ multos ānos de glacie. ta-
 mē solim̄ videtur opponē cont-
 riū. qd̄ dicit cristallū repiri in aliq;
 bus p̄tib⁹ mūdi ubi nūq; gelu l
 glacies fuit. hic lapis clāssim⁹
 ē instar glacie. Si rotūde forme
 fūcit accendit subiecto soli fūgos
 sicut sup̄ dixim⁹ de berillo. hic la-
 pis tritus et cū myrtus atq; po-
 tatus ubem lacte replet. valet
 et oculis. **De Crisoletto**

melle

Crisoletus lapis ē auro silis
 horis colore iocundior. Est et aliud
 gen⁹ qd̄ inq; p̄tib⁹ lapidib⁹ inuei-
 tur auro similitimū neq; trīstū

ndū sed obscurū h lapis mitigar
 dolores frontis. et oailoz ex calida
 causa ayungit etiā calore febus
 ī manu portatus. In puluere re-
 dactus scabiē sulam sanat. Est et
 aliud gen⁹ colore mediū int⁹ auro
 um et rubeū. hic lapis si amouen-
 tur igni statī corripit⁹ et imptā ma-
 teia uelut si fuger⁹ ab igne resilit
 valet cont⁹ inflationses mēbroz et
 glandulas que sūt sub cute. **De**

Cerminio lapis est. **Cerminio**
 cerulei coloris qñ greco eloquio
 a fulmine dicitur ē. qñ cū fulmine
 de celo cadit. In loco ubi iste lapis
 fūcit fulmē cadē negat⁹. Est at a-
 citus sepius ex vna pte. **De Cor**

Orneolus l' cornelius. **nelio**
 scdm̄ quosdā lapis iste ē rube-
 us sed obscuri coloris similitis cor-
 ni inase. Inis mitigar. sanguiez
 fluētē de morbo sistit. l' de naso p̄-
 apue ī feiā dū fluxū patit⁹. Hoz
 lapidū multitudiez sculpsisse di-
 cit⁹ nec sine causa filij isrl' in de-
 serto. **De Crisolito**

Crisolitus lapis est vno de xij
 lapidib⁹. hic auro mūcīs et
 sanctillās ut ignis mari silis ē. ha-
 bens qdā vnoz ad vmbra. Si
 in auro portet cū noctnos timoēs
 murela ē portatib⁹. Qui si p̄fora-
 tus fūcit et forame replet⁹ sens
 azim dēones extret et agitat. le-
 uo laerto portat debz. hic lapis.
 hūc uobis mittit ethiopes. **De**

Raconoides. Diacondide
 lapis ē qui ex rebro dracwis
 tribuitur. Qui nisi vūcti dicit⁹
 excisus fūcit nō fit gēma. Q; fit

No

No

hoc mo. Audaces viri explorant
 dironus specus et dormientium
 dironu apim subito trisuebeat
 siap in pleo vige palpitantib ge
 mas extrahut. **Vale d' arma ve**
 nenam aialia et r'siste venenis
 effiant. hoz insignib orientales
 reges marie gloriant. **Sut at co**
 lors tr'sluadi. **De Dyonia**

Dyonisia lapis e. orientis susu
 colous et niueis r'sp'sus gut
 tis. hic lapis in aqua tricy uniu
 flagrat et tu a natura ebrietas
 fugat. eius odore. Odor ei vini
 ebrietate inducit naturaliter
 ena absq potu. **De Dyadocote**

Dydacos lapis e q inuentus
 nqs varias effiat effigies
 demonu. Ita ut det r'sponfa pe
 tetib. hic si amoueat corpi de
 fucti amittit vires et q' visibi
 le abhorret morte. berillo si
 milis e. **De Ematite**

Ematites lapis e ab ethiopia
 l'ambia colois ferruginei
 hic cofractus et resolu i aqua
 sanat eos q sanguineas saluas
 emittit. huc tu aq sup tote te
 ras et id da bibe illi qui fluxu
 lz sanguis. l' qui vuln lz qd
 fluit sanguie et stan sistitur.
 Bombiana lana iticta eide pul
 uei in aqua resoluta et narib
 l' vulnei appofita. sanguinem
 sistit. **Sanat et fluxu m'efruoz**
 et fluxu vetris. vino ena pmix
 tus puluis ei9 ulcem sanat. Ocu
 los more colliri mudificat. bi
 bitus ena lapide vesue frigit.
 carnesq mortuas in vulnere

no bn.

rescentes puluis eius corrodit
 et tollit. **De Ethite**

Ethites lapis e ab extremis
 orbis partibus ab aquila in
 nudu portatus. Na nalic hor ex
 pit aquila huc lapide tutamen
 esse pullis. Alij at dicit q' musa
 her e q' oua aquile itepaco m'ode
 calescit nisi lapis nalic frigidus
 p'sens sit. hic lapis p'uncti coloris
 e. Anteus lapillu lz ex q' sonoz e.
 efficacissime p'gnates uiuat ne
 fauat abortu. l' ne laboret i partu
 In leuo lacerato portari vlt. Sobrie
 tate cofert. auget diuitias et g'mz
 cofert. victore frant. pueros inco
 lumes reddit. **De Elitropia**

Elitropia lapis e qui indys so
 lis in uase aqua pleno subie
 rtus sanguineu reddit ac si patet
 eclipsim. nec mora vas ipm i quo
 iacet uideat ebullire et aqua
 spge uelud ymbre. hor sco arre
 ptim. si p'sentes sunt uidentes in
 p'uit' extm se et p'diait futurum.
 hic lapis gestante pduat in lo
 ga vite tpa. sanguie strigit. et
 fugat venena. et cont' dolos tutu
 e. p'inde si elitropia eiusde nois
 herba subiecta fuit lapidi et legi
 timo carmie sacanta gema red
 dit hoiez iuisibile. **Et nomdu q'**
 ab aliquib' dr q' elitropia herba
 ide e qd flos qui sponsa l' solsequi
 d'. hac gema fert ethiopia. p'p'z
 et affrica. Instar sinarugdi. **Viri**
 dis e et sanguineus guttis aspsa

elips

Ehydros lapis. **De Elidrote**
 est ctallo silis q' muro modo
 petius lacrimis distillat q' valet

febricitatib? et hoc magis mirū qd
substantia lapidis nō hāsit nec mior
lapis efficit. Sed durus et ieger ī
oibus p̄seuerat. **De Granato**

Granatus lapis est colore pul
chrum? colore silis pene rubi
no ē sed crassioris coloris ut rose.
Difficillime sculpi p̄t clarus ruti
lat si substernit ei color niger. h
lapis fugat t̄stia. et anim ad hi
laritatem reducit. hic in ethiopia
inuenit et circa tyru mē harenas
expulsi mais fluctib? **Q**uodā eorū
genus violanū d̄r qn qdā violē ^{1 mole}
colore myrtū h? ruboi. et h? genus
ē magis int̄ cetera p̄nosū et pulchre
assimilat p̄ magis basausso Gra
natus de gne Jacincti est. **De**

Agathes lapis est. **A**gathe
in lina in britania etiā na
sūt. lucidus ē et niger. leuis et
lenis. attrahit paleas calestūs
attritu ardet aqua locus. restri
git oliuo et ydropicis pdest. et
dentes labestōs firmat. Abluty
aqua p̄ subfumiū reddit mē
strua. Acrensis etiā prodir̄ indu
ces zehidros eodē mō silē fugat
et demones ac si loquat̄ p̄ os ho
minis possessi. fum? cogit eos
tace. **S**thomachū euersū inuat
Cont̄ p̄stigna ualet. p̄gnatibus
etiā ualet. Aqua ī qua p̄ triduiū
iacuerit ato p̄tū libent. Sz et ipā
aqua a puella potata dephendit̄
ut d̄ e9 v̄ginitas qā si v̄go est
manet imota. Si uō corrupta ē
itōtinenti m̄gens emittit vrinā.

Glasia lapis ē. **De pelasia**
qui grandinis p̄fert m̄dore

inuade durine ut adamas. h nū
q̄ calefieri ab igne potest. sed sep̄
frigidus manet. Inā mungat az
lyuriam. **De Scolico**

Scolicus lapis ē orientis. m̄
oleo oliue similis. Aspas in
lis est. sed v̄nure p̄nosus. hic aq̄
solutus et haustus lapide vesice
frangit. et cōgregatas ī vesica ha
renas purgat. **De Salarinde**

Salarindes lapis ē silis cineri
cū lacte tritus et pomitus lac
multiplicat. p̄gnates libent. et
stabiem fugat. utellioū au leuis
p̄stat etiā bona gerēt. Repitur
at in nilo. **De Sagittomeo**

Sagittomeus lapis ē simil
pelli capoli. hic gestantem
victore facit in bello. nec ei q̄m
r̄sistē p̄t t̄m l̄ mai. legit̄ Alch
des p̄nceps hoc lapide multa vi
asse p̄cula et succubuisse hosti
bus quonēs hūc secū nō hūit.

Aspis lapis ē. **De laspide**
virens. qui ponit̄ in nūd
xij lapidū p̄nosor. h licet v̄res
sit. t̄n guttas sanguineas hz. Al
le p̄optim? ē qui magis. Si m
stus sit ille qui gestat eū febres
et ydropisim fugat. Inuat etiā
mulieres in p̄tu. portatē tutū
facit. et gratū. Si cōsecantus
sit noxia sil̄ fantasmata fu
gat. Maior eius v̄tus ē si porte
tur ī argēto. hui? lapidis plu
ra st̄ gna et ī multis orbis p̄tib?
repiit̄. **Q**uodā gen? rubēs gutta
tim l̄ p̄ totū instar ignis tr̄slu
cidū est et hoc p̄nosum. Est at̄
qdā aliud rubēs s̄ nō tr̄slua

dū et hoc vile ē. **A**simū **Jaspide**
 et **philosophi** approbant qui ī fron-
 te asini p̄ timorē nasi videtur. fer-
 tur at̄ quiq; ānis venenosis morfi-
 bus medetur. aut̄ puluis potus at̄
 venena valet. **Albus** ē colore et vi-
 lis in sup̄ficie. valet etiā febricitā-
 tibus eius puluis lima rasus et
 statī in aqua datus. **Est et Jaspis**
 qui d̄ **Paricheus** a panthem be-
 stia diuissimus colorib; maculosa
 vñ et ip̄e lapis a similitudinē color
 diuisor nomē sortit̄ ē. magnis
 v̄tutib; p̄ditus phibetur et hac
 maxie ut fluidam mētē in cogi-
 tationib; noxijs in asp̄cū suū re-
 uocet stabilitate sistat sanguēz
 et calore febris mitigat. **De Jacinto**

Jacintus lapis est. **lapide**
 colore ceruleus hic ī obscurū
 nubilolusior. In sereno clar̄. nā
 aera sentire d̄z. Ille p̄ optimus
 ē q̄ nec nimis obscur̄ ē. solidissi-
 me duricie ē. sandi **V**sculpi re-
 cusat. **Sculpi** tñ aliqñ fringmē-
 tis adamāns. et h; magnis si in-
 os mutat̄ confortat gestantem
 t̄sticiā fugat et suspiciones va-
 rias. securū facit in p̄gnas ter-
 ras eunte. **Cucamē** est c̄ pesti-
 lentia. at̄ serpentes. at̄ venena
 Gratū facit gestatē tñ deo quā
 hoib;. **Hanc gemā nobis ethio-
 pia** mittit. **Granatus** de gnie in-
 oncti ē. **De Judaico**

Judaicus lapis ē albus ut
 dicit **psidorus**. et ē fremate
 glandis septuagis inuice modū
 latus q̄s greci gemas appellat.

Saistos. De Istustode

ut d̄ **psidorus** inuenit̄ in ultima
 hispania avco filis tñ leui fulgu-
 re finale frimbilis si ex ip̄o lapide
 vestis fuit cōcerta cont̄ ignē re-
 sistit. ita ut igni imposita nō ar-
 deat sed splendoe accepto nitescat
Alumini aliqñ filis ē. veneficijs
 resistit. oibus. et p̄apue magoz
 p̄stigijs **Est et alius** eidē similis q̄
 caladus candid; d̄z ex re nomē
 h̄ns. qui utiq; magne efficacie ē
Carbūali inflanū mitigat. va-
 let oculis infirmis atq; fluenti-
 bus in puluere redactus contra
 scabiem valet. **De yus lapide**

Yus lapis est. a re nomē h̄ns
Cristallo filis ē. et forma sex-
 angularis hic subinat̄ solis radio
 intra domū efficit in pietē lundis-
 simos colores instar archus ce-
 lestis. **Cont̄ fulmē** v̄tutē h; **In ma-
 ri rubro** nobilissimū ac clarissi-
 mū eius gen; inuenit̄ et circa
 alpes in ytalīa. **Inuenit̄ et hu-
 iusmodi lapides** in ptib; germa-
 nie in lonis saxosis motū **Que-
 ritur** at̄ quō fiat ut oēs fere sex-
 angulaes iueniant̄ **Et solum;**
 qd̄ multi uapores de t̄ra p̄ter
 ascēdentes in t̄ra aliqñ. **In petris**
 uō et rupib; frequētissime in-
 cludūt̄ solidat̄q; p̄ t̄m inual-
 la ex cōp̄ssione arū iacentiū **Et**
 ceptis extremitatib; medij sex-
 angulares reddūt̄. **Vbi grā** ut
 si candelas multas in manus
 cōp̄sseris oēs ī medio positas
 sexangulaes iueies **Sexangu-
 lates** cū forma in cirulo posita
 oibus magis pot̄ cōtinuari. vñ

apes fenuū cubilia sexangulaia
faciūt ut nichil inutile. nichil va-
nuū in ope sit. Sic ergo prudus nē
deus oīa sua ī nūō pondē et mē-
sura deposuit. Costat at̄ q̄ vapor
vnde yus fit ex elemēto aq̄ con-
surgit. et iō lucidus et clarus in
modū aque quasi glacies solida-
tur. **De yhena**

Yhena gēma ē et lapis p̄cio-
sus valde ab yhena bestia
dictus q̄a ex oculis ip̄si bestie tol-
liunt. Hec fertur ab antiq̄s v̄tute
dare gerēn p̄dicē futurū. sed hoc
non p̄t nisi sub ligna portetur ī
ore. **De liparen**

Liparen lapis ē in libia valde
mirabilis ad quē nā dolente
oē genus ferarū sponte q̄ ad patro-
nū currit cū ames l̄ venatores eas
insequūtur sed nec aliq̄s aduersa-
rius eas nocē p̄t. **De ligurio**

Ligurius lapis ē vno de xij la-
pidibus. hūc lapis stillat ab
inguine luxis. In y bestia orien-
tis est. vrina huius lapidis ut dicit
plinius durescit in lapidē. Qd̄ na-
turalit̄ scientes bestie inuident
bono mō. et egestū p̄nosū liquoē
harena obruūt et hoc citius in la-
pidē solidatur. fit at̄ color lapidis
sdm̄ diuisiōne vrine aīalis. Est at̄
frequentius aīte p̄az ad ingredi-
nem tendēs h̄ lapidis color ē
p̄m plinū igneus et rubicūdus
carbūculo silis nisi q̄ neq̄p̄ nocte
lucet. Sdm̄ librū uō lapidarium
viridis ē v̄tus eius h̄ ad multa
remedia sed p̄apue ablutū ī aq̄
cōstipatos inuat et ventrē soluit

et recuperat colorē p̄dicū in fane pa-
leas sicut gagathes attrahit.

Margarite. **De margaritis**
Lapidis nū̄ querē in libro de pi-
scibus. capto xlviij in littera. ay.
Qd̄ sic incipit margarite ut dicit
Solinus hoc mō fiunt. **De magnete**

Magnes l̄ magnetes lapis est
coloris ferruginei.
ferrū vicinū attrahit absente
admanē qd̄ nullo mō tū p̄t si ada-
mas p̄ns sit. Dicit eū ī p̄stigijs
et ī magna arte ualere. hūc enā
dicit mirabili v̄tute p̄dicū. Sae-
cū aliq̄s cupiēs si quiv̄ sua adulte-
ra sit supponat capiti mulieris ster-
tenas lapidē magnetē. mox q̄ il-
la q̄ casta ē petit maritū cū āplexu
cū tū nō euigilet. Illa tū q̄ adultēra
est de lō tūq̄ manu r̄pulsā subi-
to fetore coacta indit. Sic lapis ac-
latū crumen p̄dit. Hic lapis enā
coaliare d̄. uxores maritis p̄m
si aliq̄s furandi gr̄a domū marit̄
p̄ noctē posuerit p̄ loca quorū p̄-
mas et sup̄ aspergat fr̄gmina m̄g-
netis statim sumi vapor eūit mē-
tes inhabitānū domū fugatq̄ a
domo. Ita ut fur impune impiat
q̄cūq̄ in domo h̄re vult. hic lapis
enā contritū et lacti q̄mixtus ydro-
piciū morbū sanat. Cobūsturas
enā in puluerē redactus sanat.
hic t̄uenit apud tingoditas et
yndos. **ysidorus** dicit. q̄ tanto
melior est magnes q̄nto magis
teruleus. vitrū vt ferreū trahit.
hoc lapidē quedā ymago ferrea
in solo aere d̄ teste augustino
suspensa. **De mephite**

Omphites lapis e a mēphis loco egypti qui colore ppe ignis h̄t. hic trinus et acro mixtu datur ad bibēdū h̄is qui vrendi sūt l̄ fecundi ut obstupesce finiat corpus ut nō sentiat cruciatum.

Olonites. *De melonite*
Lapis e ambic. crassū coloz h̄is et viridē smaragdō ppe q̄si mulis sed nō ita lucidus. hic lap firmat tencios et ptegit a sinistris casibus. *De mēdo*

Oodus lapis e in regione medozū virens parūq̄ lacte solutus mulieis q̄ marē pepit visū reddit teris et podagm̄ sanar. freneticos curat. Aquis resolutus et potatus facit euomū pulmone et qui lauit ipis aq̄s frontem. ce nū facit. *De Onichino*

Onichinus lapis e p̄ciosissim⁹ et vnus dexij lapidib⁹ q̄ in narou ueste fuerūt. De hoc lapide. due sūt opmiones. glosa sup leuitai d̄ q̄ ostreola sic puula sua ut redolens. de magnitudinē et colore huān vnguis. vñ et Onicha grece vnguis latie d̄: hec ostreola exempta aq̄s durefat in lapidem sicut margarita et h̄ colore vnguis huān. int̄ colore rubeū et albū. beda n̄ videtur uelle qd̄ Onichin⁹ siue onyx ut ipē dicit niger ex pte sit int̄ curretib⁹ albis et rubeis zonis qd̄ null⁹ auctor dicit. Om̄s ei vno sensu determinat q̄ huān vnguis silitudinē h̄eat et h̄ ualidior opinio *Placari⁹* i libro de aromaticis sp̄ibus videt̄ dice q̄ minime illi

tr̄ glosam et alios auctores creditur. *Dicit q̄ onicha l̄ onyx aut onichin⁹* genus gr̄mū e ab arboe fluens qd̄ postea durefat in lapidē. sicut legit̄ de succino qd̄ quidem concedim⁹ si onicha aliud dicit q̄ onichinū. Sed hoc sciendū qd̄ onicha ponit̄ pro onichino s̄m glosam i loco exodi ubi legitur *Agit̄ de vnguento cōpositiois* Virtus at̄ onichin⁹ e. valet tr̄ scabiem. faciem dealbificat igni inmissus odore suauissimū reddit. hoc etiā de onicha ualde mirabile fertur *Caio* ifino appositus sponte sua q̄ res sensata int̄t sine lesione et curat oculū et penetrat int̄tus oēs ptes quib⁹ eiq̄ cōtios humores p̄sus excludit et h̄ ualde mirabile q̄a nichil ita exigū e qd̄ nō ledat oculū si int̄ uelit *vñ p̄u*. Angusta māsio oculi q̄ hospitem nullū parit. *De Onice*

Onyx lapis e p̄ciosus hic ex pte albus e et ex pte niger Qui si collo l̄ digito ferit̄ audaciā confert. In sopnis etiā isticiā depellit et noxia fantasmata etiā euacuat vires. *Sz h̄ adusi h̄ q̄ lites et discordias q̄ mouet et multiplicat et infantib⁹ ad colla suspensus saluas auget* Ex lapide oniche si uas q̄nerū in modū affi. huēris et ad aure posucis sonū audies i modū cūdentis ac gliscientis aque et in h̄ appet secretū nature. h̄ac p̄emā mittit̄ ambes nec nō et india.

Oscolum l̄ sicut. *De Oscolano*
Alij libri dicit̄ *Oscamos* lap est tūssim⁹ patron⁹ futū Nam

gestante hominem invisibile reddat et
obducat nubes oculos circumstantium
conseruato visu gestantis integro
Et nota quod auctor trahit colore lapi-
dis ne posset facile tepiri. **De Du-**

Erites lapis est virens. **te**
et albas maculas hys que resis-
tat insibus adus. Est et aliud gen-
us lapidis nigrum atque rotundum quod
venenatis morsibus medet. Vinctum
in oleo morsus etiam abigit serpen-
tum et feram. Est aliud genus eiusdem
quod quasi pualamina ferri pignam-
tem facit. vel si sic pignas fetum
fundit. **De perite. l. peldoro**

Perites l. peldorus lapis est ful-
ui coloris. Est et qui hys colore
sicut crisolius sed paululum viridi-
orem. hic valet contra artetiam passio-
nem. hic mirum in modum si fortius sti-
gatur in manu manu stinguens ad-
urit sed leniter tangi vult et pa-
uide. **De pantiem**

Pantiem lapis est datus a bestia
que panthea dicitur. lapis multorum
colorum et hoc omnium hunc gestans debet
in manu capere conspice orto sole ut
sic victoriosus et effray in ore.
Rabiem sedat. de india mittit
tot virtutes hunc dicitur quod colores. **De**

Prasius lapis est. **prasio**
decorus et virens sed transsiore
colore quam smaragdus ad nichil-
lum utilis est. nisi quod autem decet. Ex hoc
lapide smaragdus exarditur.

Prophilos. **De priophilo**
lapis est preciosissimus ut nar-
rat scriptura esai lapidum plurimum adoro-
um in anno augustum missa. Dicitur etiam cor-
poris veneno pempti non potest igne

quod si ipsi cor in igne nouem annis con-
tinuus seruetur. Vntur in lapide
qui dicto nomine inuapatur. hunc ut
dicitur habet potentiam protegit et se gestan-
tem contra fulmina et tonitros Reges
et ducit facit victoriosos in bellis
et contra venenum seruos. hunc alexan-
dria fertur portasse in subligum
purpureo. Cumque redisset ab in-
dia et euasente fluvium transisset de-
posuit vestes ut se lauaret in flu-
mine. Interim autem venit serpens et
subligat morsu perdidit cum lapide
et in euasentem expiuit. hoc scripsit
ap. l. in libro de serpentes. Creditur
idem esse lapis qui vulgo hiuma-
num vocant ab homine de quo fertur
quod hominem a subita morte defendat
nec expiuit posse animam quod diu-
genus istius lapidis portet in manu
non tamen protegit hominem ab infirmitate
Vt pena sicut scribitur de tunc viuente
tunc notata trualle sed hunc facit
ut semper duret in pena et non possit
spiritum exalare. Est autem lapis iste colo-
ris aliquantulum cerulei candorem
amixtum huius. **De Saphuro**

Saphirus lapis est preciosissi-
mus qui ponitur in mudo xii
lapidum preciosorum. hic cerulei colo-
ris est. et ille magis preciosus quam
ex india veniens nunquam translucet
conseruat corpus et membra inte-
gra uegetatione. Ardore interio-
re refrigerat sudorem strigit. tollit
et ex oculis et ex fronte dolores
medet et lingue. vlcem etiam sedat
fugat etiam morbum illum horribilem
qui vulgus dicitur. noli me tangere
sed colore per fugationem dicitur vitari

Dicitur etiam optimus et finitimus et a
 Inuidiam et contumaces. Ad partem
 uero granosus est. Oportet ut ille qui
 portat cum summo studio custodiat fuerit
 In yppio lapides saphiri sunt qui p
 ui pax et virtus sunt maxima pars ex
 eis Illi uero qui ibidem inveniuntur et
 hunc colorem saphiri orientalis op
 timi et virtuosissimi sunt. sed pauca ex eis
 tales sunt. Orientales uero saphiri op
 timi et maxime hi qui uehementer
 splendet colore ceruleo et quasi nu
 beculas hinc in superficie coloris den
 sionis. Sunt et quidam saphiri ori
 entales qui rubicundum lapidem amix
 tum hunc et hinc inter ceteros maiores sunt
 virtutes potentes. **De Smaragdino**
 Smaragdus lapis est preciosissimus
 unus est inter christi lapides. hic
 uirtus pro omnibus rebus uiuentibus quod
 ta sunt gratia eius sed ille optimus est
 qui in sicia reperitur. hunc lapidem
 erismanni eripiunt gryphibus auibus
 eum cum summa crudelitate seruantes
 Illi optimi sunt quos uisus penetra
 de quorum fulgore uisus nec uirtute
 cernit cuius uirtus nec obscuratur
 sole et lucerna et umbra. forma eius
 optima est plana quod dum strata est
 ad umbram si reuerentur portetur
 fugat caducum morbum et morbum
 qui enucleus dicitur. uisus etiam resolu
 tilla et purgat oculos aqua ablu
 tus et uino et oleo oliue punctus. Ro
 dit homines gratum in uerbis. auget
 opes. Auxiliatur et eos qui abdiu
 struunt. auertit tempestates compe
 scit etiam lasciuos motus. **De Sar
 donio** Sardonyx lapis est. **donice**
 ex duobus lapidibus sic na

liter factus. s. ex onice et sardio In
 parte rubens est et hoc ex sardio la
 pide. In parte uero albet In parte nig
 et hinc duo colores ex parte omni sunt
 Vale dicitur et fluxum menstruum ue
 tes etiam multitudinem cogitationum
 destitutus colligit et suo stabili
 ter in aspectu. ubi sardonix pensus est
 nocere non potest onix. Spen etiam pul
 cherrima habet ubi impingenti fuerit
 colores. hic lapis terra nescit co
 uelle prudente decet esse et hu
 mile qui hunc portat. hunc am
 bes et india mittunt. Optimi
 dicitur inter eos. qui sculpti inue
 niunt. **De Sardio**
 Sardus lapis est unus de christi
 lapidibus. A sardis primo re
 ptus est coloris rubei est satriur
 rubea terra. sanguineum fluxum
 restringit. et lapis onix nocere
 nequit. cum sardus prius sit. hic glo
 sa dicitur idem esse quod corneliu la
 pidem. **De Syrio**
 Syrium lapidem a saria no
 men accepisse dicit ysidorus
 Integer lapis fluctuat. in
 gis gminutum et hoc satis mir
Sartraphagus. De Sartraphago
 Lapis est ut dicit ysidorus co
 corpa defectorum in eo condita
 fra quadraginta dies absumentur
 Sarcos ei grece archa dicitur
 fagos comedere. **De Samio**
 Samius lapis est in summo in
 sula sic dicitur quod gminus et
 candidus est hoc lapide politur
 aurum. potum uirgenes sedat
 metes quod comotas restituit.
 hoc uicij hinc quod alligatum manui

laborantis in p[er]tu. p[er]tū contine d[icitur].

Summus q[ui] d[icitur] **De Summo**
appellat[ur] g[ra]eci electon crocei
coloris e[st] et ut vitru[m] aliq[ui] n[on] s[er]uatur
Suctus p[er] p[er]ce arboris e[st] ut d[icitur] **Vsidor[us]**
et id suctum appellatū vocat[ur] etiā
vulgari[ter] lamb[er]a attrit[us] digitis fo-
lia et palens et vestitū fimbrias
impit sicut magnes ferrū Quodāz
mō libeat tingu[er]e nā amase[re] her-
be cui[us]dā radice. cōsilioq[ue] inficitur
Conferre d[icitur] portatib[us] custitit[ur]
fumo eius etiā iuuat[ur] p[er]tinenti-
bus et fugit serpētes indubitan-
ter certū e[st]. P[ri]ma gutta q[ue] de p[ri]mo
arbo[re] fluit pura et lūda e[st] et h[ic]
illa q[ue] in estate calida profilit. reli-
quo uo tpe flues obscura e[st] et in-
mūda. hūc et gothi in flumine
quodā repit sicut lapides in-
dumtos et p[er]fuculos. **De Spenu**

Spenula[is] lapis vocat[ur]. **Iare**
eo q[ue] vitri mōe n[on] s[er]uatur Repi-
tur p[ri]mū in hispania circa sogo-
bricā urbē Inuenit[ur] at[que] in almatia
sub t[er]ra et effossus exadit[ur] et findit[ur]
i[tem] q[ui]libet tenues crustas ut d[icitur] **Vsi-**
dorus Tres illi[us] spēs sūt vniū lu-
nidū ut vitru[m] Aliud nigrū penum
Tertū c[er]nū. et d[icitur] auripagmētū
l'arsenā et hoc curigat nobi-
lius. **De Sylonite**

Sylonites lapis e[st] maxie albo
rubeo. vario. p[er]pureo q[ue] coloe
pulch[er] que portat indie testudo
Quodam eor[um] gen[er] e[st] q[ue] vuet ut
herba hic si portet[ur] in ore p[er]dum-
nat futia vbi gra[ui] Saie vis ali-
qd qd e[st] infici l' nō fici Cū ergo
lapide sub lingua hūeris reuol-

ue nō fici illā l' nō fici nec mora nō
herbit cordi tuo unū istoz Ita ut
nō possit auelli. hic q[ue] luna cres-
cit mane t[er]m[ina] hora sexta v[er]ute h[ic]
Quādecima p[ri]ma et sexta hora De
crescite uo luna v[er]ute c[er]ret. sed
p[re]cedenti die v[er]us manet Igne
nūq[ue] frangitur. Redoliat amore
int[er] odientes. Tyficos etiā laque-
tes curat. **De Sarda**

Sarda lapis e[st] qui adhet tabu-
lis nauū in mari meantū
sponte p[er]ia et i[tem] tenacit[er] adheret
ut vix luna possit euelli. hūc p[ri]m[us]
suis color e[st]. r[ed]iens. **De Topasio**

Topasius lapis e[st] vnus de xij
lapidibus p[re]iosis m[ag]is color auto
similis et hic magis p[re]iosus Aliud
genus e[st] multo lucidi[us] et coloe ma-
gis trun sed deteius e[st]. hic lapis
auxiliat[ur] amorosis lunā sentire
d[icitur] et bullietes aq[ue] copeste d[icitur] et
et luxuria r[est]rige. hūc nobis mit-
tūt mabes in topazum t[er]m[ina] insula
p[ri]mo iuēt[ur] e[st] lapis iste v[er]ū topa-
sius d[icitur] e[st]. hūc lapide scribit pli-
ni[us] tante magnitudis fuisse iue-
tū ut ex eo p[ro]tolomeus philadel-
phus staniam faceret quatuor tu-
bitoz.

Vsidor[us] d[icitur] d[icitur] d[icitur]
De Sulpuris lapidū s[ecundum] antiq[ue]

Sequitur et Relanōes
Antiquoz **Vsidor[us] d[icitur] d[icitur] d[icitur]**
sulpuris lapidū n[on]
approbande multū
nec penit[er] resumde
Hoc at sciendū e[st] q[ue] s[ecundum] figuris q[ue]
ab antiq[ue] sulp[ur]ebant in genus v[er]i-
tus lapidū mōstrabat. honoram

da est ergo lapidū forma nec tñ spes
in eis ponēda sōdñ qđ scribit. sed in
solo deo a quo vñtus lapidū et oīs dig
nitatis impñtur.

In quocūq; lapide sc̄ptū iueneris
arietē. leonē. l' sagittariū. Ille utiq;
lapis orientalis est. et vñtiosus ama
bilem reddit hoiēm. febrib; r̄sistit
et maxie cordiauis. sanat ydro
piciū morbū. higenū acut et red
dit faciū et tuū p̄ oīa.

In quocūq; lapide iueneris taurū
i sc̄ptū aut v̄ginē aut capicornū
hic lapis frigidus ē et meidiona
lis. Consecant; ē. sanat sinetū et tu
tū facit gestantem.

In quocūq; lapide geminos l' aqua
riū i sc̄ptos iueneris occidenda
les sūt. Sanat a febrib; q̄rtanis
et palisi. ḡm̄tūq; gestantem fa
ciūt.

In quocūq; lapide Cancrū i sc̄ptū
iueneris l' scorpionē seu pisces. Illi
frigidi sūt. et septentrionales. dese
dūt ferētes ab artena. trana et
acuta febre. h; cōsecant; sūt.

In quocūq; lapide hoiēz i sc̄ptū
iueneris h̄ntē in dextea manu sul
cē. hic lapis potētē facit portante
et de die. in diem. r̄ddit potētiorē.

In quocūq; lapide sc̄ptū iuene
ris hoiēz et caput ariens. h' lapis
gestatē r̄ddit amabilem ab om
ni genere homi. l' aialium.

In quocūq; lapide iueneris hoiēz
armati aut v̄ginē cū ueste ar
m̄fusa laurū tenentē cōsecant; hōis
signū est in lapide et liberat a
casibus aduersis.

In quocūq; lapide sc̄ptū in

ueneris lunā l' solem portatē ca
stū facit et searū cōn libidinem.

In quocūq; lapide sc̄ptū iuue
neis hoiēz alas h̄ntē i pedibus
et in sinistra manu urgā serpe
te iuolutā. hic facit gestatē ha
būdāe sapiā et sanitate gnudē
et grām confert.

In quocūq; lapide sc̄ptū iuene
ris hoiēz h̄ntē palmā i manu hic
victorē facit portatē et p̄ncipes
gratos facit.

Si in iaspide sc̄ptū iueneris ve
natorē. l' canes aut ceruū l' lepore
ille ptatē h; curādi demōiacos et
freneticos.

In quocūq; lapide sc̄ptū iuene
neis serpetē supra dorsū iuriam
h̄ntē et sup̄ caudā coruū. hic por
tante habūdātē facit astutiū et pro
uidū. calorem etiā sedat.

In quocūq; lapide sc̄ptū iuue
neis hoiēm qui sit i media sc̄ptu
la usq; ad renes. hic liberat a libi
dine et castū reddit ḡm̄tūq;.

In quocūq; lapide sc̄ptū iuene
ris. nauē et velū. hic sup̄iorem
facit in negoio.

Si iueneris lapidē in q̄ sc̄ptus
sit canis. qui in leone ē cū leo ig
nec sit nature et sicc. hic q̄suat
mēbra tuta ab ydropisi et vene
natos morsus canis nō ptimescit.

Si iueneris lapidi i sc̄ptū ho
minē cū ense hic victorem facit
i bello.

Si iueneris lapidi i sc̄ptū
aquilā hic q̄seruat honores.

Si iueneris lapidi i sc̄ptū
signū hic liberat a palisi et q̄r

trina.

Si ueneis lapidi isculpti equi
alati qui de pegnisus. hic opti
mus e militantiab et bellantiab
pbat ei velocitate et audaciam
et libeat equos ab isfusione.

Si ueneis lapidi insculpti mu
liere cu cruce spso et manus re
missas hnt. hic h pnta reton
landi amore quingum.

Si ueneis lapidi insculpti vir
gine manus suas i modu cruce
hnt et tangulare in apite et se
dente in cathedra. hic cofeet sola
me p labore et requie post inf
mptatem.

Si ueneis lapidi isculpti hoies
qui hz serpente anatu et caput ei
i manu dextera et i sinistra cauda
hic libent a veneno supio.

Si ueneis lapidi isculpti hoies
genus flexu hnt in dextera claua
et i sinistra leone. l aliud moste
hic in oi bello uictore fiant. Oportet
at ut femt at omni reuerentia.

Si ueneis lapidi isculptis du
as insas et in medio eoz serpen
te diuident eas. hic reddi hoies
astutu forte et constate. gratum
hoibus.

Hic usq opinioes antiquoz st
de sculpturis qe i oibus nec
refutandas credim9 nec appan
das et in hoc magis dubitabiles
snt quia auctoies eaz minime
iuenim9 anotatos. **Sequitur**
quidam tractans de diuisis
Equitur. ut patebit
et libella. i pgressu
cuusda phi techel no

mine qui scripsit ipm libellum
de sculpturis et d huc editu a fi
lys isrl eo tpe quo p desertu tris
ierut ut intraret i tm pmissio
nis. Sed nec istis opinionib9 ac
dendu existimo et hoc magis qua
lere ad honoracione lapidu q
ad spem ponedu in eis q in so
lo deo sicut anchora tuta ac fir
ma habem9. **Huc igit libella**
techel tristulim9 in latinum.
Quando iuenit Jaspis et in eo
homo qui scutu hz i collo l manu
cuspidem i altera manu et sub
pedibus serpente. hic hz vntu
et oes inimicos.

Quando iuenit in lapide homo
uolans id e cu alis. hic lapis valet
ad negotia marcationis.

Quando iuenit in ensolio femia
hns i vna manu auie. i altera pi
ste valet ad negotiandu.

Quando iuenit in lapide turtur
cu ramo oliue. hz hz grum cofeeren
di ut diligatis ab oibus.

Quando iuenit in lapide serpen
tem et sagittaru pugnates hic
h9 vntu pacificandi.

Quando iuenit in albo lapide
diuidia figura feie et diuidia
pre reliq figura piscis q teneat
i manu speculu et ramu oliue
positus i auro et qclusus i ma
nu. hz vntu ut no videat por
tas.

Quando iuenit in lapide iaspide curide
et i eo cruce. hz vntu q no mgat.

Quando iuenit in lapide basi
liscus et syrena diuidia s9 fe
mina et pre reliq piscis. hic h9

virtute ut possis seare ambulare inter serpentes.

Quando iueneis i lapide hoiez qui vna manu tenet figuram dyaboli q cornuta et alam deservitur et altera manu serpente et sub pedibus leone et sup has figuris stent sol et luna hic lapis poni debet. i plubo et lz virtute cogendi deones ut dent r'sponfa inrogantibus.

Quando iueneis i lapide hoiez qui lz in collo fusafulu herbe ponatur in argento et lz virtute discernedi int' i'firmiuitates. et lz virtute in oi loco i' strigendi sanguine cofert gnam et honore. huc lapide dz galieng portasse in digito.

Quando iueneis in lapide nigro hoiez qui i dextera ponit sceptru et i altera manu aue uolantem expansis sz alis et sub hys figuris cocodrillu. hic ualet cō mactationes demonu et cō oes iunios. demones enā fugat de obsessis. huc alexand' tulisse legitur in ferro poni debet.

Quando iueneis in nigro lapide hoiez sedente seu leopdu et teneat canā i manu. hic cō malas bestias et cō suffocationes aquarū valet.

Quando iueneis i lapide hoieim qui dextera tenet lepore et sinistra virga positus i auro virtute lz pacificandi et victoria i iustis optinedi. cōt' bestias ualet. huc mānā hoc lapide utunt'.

Quando iuenuit' in lapide ho coronam et i dextera eius sceptru et i sinistra eius palma et sub pe-

dibus eius scabellu positus i auro pmouet ad honores et nichil ac tepmbit qd p'ndeu q no auius assequat.

Quando iuenuit' in lapide arbor a au' pte sinistra vir. a dextris uo feia. hic ualet ad cōcordiam cōiugatorū et ad reuolitione discordantiū.

Quando iuenuit' in lapide ho q tenet i dextera lapide et i sinistra caput feie hic ualet ad cōcordiam discordantiū. et si q's habuit eū sup se q dormit de sanli nō extimbitur.

Quando iuenuit' in lapide tritum et aues h ualet ad frāidā et cō ydropisum.

Quando iuenuit' in lapide ho qui tenet falce i manu hic ualet ad amore et gnam optinedam.

Quando iuenuit' in lapide homo alas hys i pedib' baculu i manu hic ualet ad gnam.

Quando iuenuit' in lapide homo qui vgn tenet i manu. hic ualet ad dominādium.

Quando iuenuit' in lapide ho qui lz collu hic ualet cōt' rabiē et cō fantasia.

Quando i lapide ho dimidiat' iuenuit' dimidius bos. hic cofert honores et sensum i'format ad bonum.

Quando iuenuit' in lapide nauis cō malo et uelo hic ualet ad cōsequendū qd digne vis.

Quando iuenuit' in lapide lepus cū longis auribus hic ualet cō bestias malas.

Quando iuenuit' in lapide leo

hic ualet cont' ydropisim et cum
alias infirmitates multas.

Quando iuenit in lapide aquila
et capcoruus hic ualet i nego
tationib'.

Quando iuenit in lapide drome
daru' iuba capillor' expansam
h'ns i humeis hic fiat concordia
int' viru' et uxorem.

Quando iuenit in lapide scia pa
nu' h'ns in capite et cr' man' hic
ualet a' lassitudine et laborem.

Quando iuenit in lapide turtur
cu' duob' pullis. h' ualet ad opti
nendu' gratiam et a' tepestare i man'.

Quando iuenit in lapide aius flo
rem h'ns in rostro hic ualet ad
gratiam optineda' et honores.

Quando iuenit ho' in scabello se
dens coronatus expansis maibus
ad celu' et quor' hoies sub scabello
q' sustinetes eu' ampe mast' et te
bintu' et pone sub lapide i anulo
argenteo q' hat pondus duodeci
lapidu'. hic positus sub capite sop
nians. sopniabit qd' vigilans
cogitauit et voluit.

Quando iuenit in fauante mure
albus lapis et i ipa albedie equus
hic ualet ad gratiam optineda' et glo
riam.

Quando iuenit in lapide equus
spumas et desup' ho' sceptru' h'ns
i manu' hic ualet illis q' p'nt'e
h'nt sup' hoies.

Quedam pulch' Narratio seq'

Sicut dicit liber qui conuincit
veter' narrationes Ois
creatura i p'cedo p'imi ho
minis corrupta e' maxie a' la

pidet p'ios. q' ad cura' huani' gnis
creata sut' sicut herbe et multa
alia. Sz et in ipis v'ant' q' in eis
post p'cedo p'imi hoies imanserut' p'
actactu' et usum i' m'udoz' hoim'
p' p'cedo sepius lapides corrupit'
Tame' sicut ho' b'aptismate et p'ntia
repatur ut ad statu' p'stine creati
onis redie possit. sic lapides p'ce
nos' cōsecratiois s'ntificatioe ad v'
tutu' efficacias repant'. Et i' mod'
s'ntificatiois et cōsecratiois ut in
eode' libro septu' iueim'. p'imo mit
tendi sut' lapides i p'ano lineo et
ponedi sup' altie usq' p' missas
sacris sicut sacdos nudu' exutus
vestibus sacris. Dicit b'ndictioez.
p'misso: Dns vobiscu'. Orem'.

Deus om'nc pater. **Collca**
qui etia' p' quosda' insensibi
les creaturas. v'ant' tua' oibus os
tendisti qui moyse famulo famu
lo tuo in e' cetera uestimenta sacdo
talia rationale iudicij duodecim
lapidib' p'iosis adornari p'ce
pisti. nec no' et joham' ewa' te a
uitate i' h'nt v'ant' eosde' lapides
significatib' cōstrueda' et nalu'er
ostendisti. maiestate' tua' humi
lit' deprecamur ut hos lapides cō
secratioe et s'ntificatioe digne
ris. p' s'ntificatioe et i' uocatioe
nois tui ut sit s'ntificatio et cōsecra
tio ut rapiat' effam' ututu' q's eiste
dedisse sapietia' experientia' cōpro
bauit ut q'cuq' illos sup' se porta
ueit v'ant' tua' p' illos sibi ad ef
se sentiat donaq' gr'e tue et tute
la' v'ant' ampe mereat' p. d. n.
ihm x'. f. t. q. t. v. et. r. i. v. s. s. o. p. o. s. s. a.

Explicit lib. xiiii de lapidib' p'ncipalib'
Incipit Capla libri xv de vii metall'

Aurum. Electrum. Argentum.
Es. Cuprum. Stannum.
Plumbum. Ferrum. **Explicit**
Incipit liber xv de vii metall'
et p'mo in generali

Omnem hunc p'mo
dicendum est de
metallis. Sicut
liber genes te
statut. Lamech
qui septim' ab
adam bigamiam introduces ex
ada vxore vna genuit Jabel qui
p'mo adiuuit tentoria pastorum
Ex altera vxore Sella Lamech ge
nuit tubalaim q' ferruriam arte
p'mus iueit. ut d' ag' in hystoria
res bellicis deret' exiuit sculptu
masq' opm. in metallis ad libidi
ne oculoz fabricauit. Cu' ei suaten
det fructes et diuitem i' pascuis
vene metallor' i' riuulos defluxe
runt et sublata laminae figuris
locoz i' quib' iacuerat refererbat
et ex hoc occasione et materiam
nacty subtilia et sculptilia imi
tatus e'. Sicut aut' metalla i' uiscer
ibus tre et alia pura atq' alia
comixta tre repiunt. Sicut aut' vii
nuo in usus homin' acomodatis
sime data. **De Auro**

Aurum calide ne e' ut platea
ruius d' lepram curat. et
scabiem redactum i' puluere et
mixtum antidotis. Vulnus ex au
ro factum no' corrumpit in tumores
Ponderosum e' in duplo quam ar

gentium les stagnum. Preciosus est
ceteris metallis et tepatius ful
get o'i tpe etia' coignatum. Rubigi
ne no' gsumit. Visum fouet. Quia
to rubicundius tanto melius. p' for
nacem ignis purgat' et adnichilat'
ois gmixtio adulterina et tu ipm
aurum no' gsumit. In p'uulis et
fontib' iuenit' ut Symon dicit in
motibus etia' aliqui s' hoc mro.
ajultus ei labor est i' lauado et si
p' multas minutias tu purum iue
nitur nec in se admixtum e' tre ul
bitumimb' sicut es aut argenti
licet tre et ei' sordibus soietur.
De tali auro fit opus qd' aureolum
dicit'. Vocatur at' aureolum q' de p'
dictis minutis fit que palee ul
aurum molitum vulgari' appellat'
aurum p'tea v'tute h' confortandi et
depurandi. Quo' at' hoc fiat q'stio e'
tu nec incorporetur nec mebra nu
triat. Ad qd' dicendum e' qd' gforti
tium. alia confortat tantu' repando
mebra. alia sp'us ut s' aromati
ca alia alteratiua v'tute imitant
corpus ut e' aurum. Aurum e' durabi
lius tractabili' et magis ducti
le alijs metallis. **De Electro**
Electrum duplex e'. Electrum
natura'le et electrum artifi
ale. Artificiale ut d' liber reru'
et auro et argento pit' mixtis.
confiat'. Natura'le no' simile est
colore sed v'tute p'stant'. Inueit'
at' missime et difficilime discer
nitur sosp'ificatum a uero et na
turali electro potest at' hoc mo
discerni. Vas ex uero et natura
li electro venenum prodit. Cui si

nō

venenū infundit stridet q̄i uolen-
tiam passim et p̄dit colorem usq̄
dū igne purgetur. Est at̄ h̄ metallū
cōseruatiuū vñ antiquit̄ i locellis
ex electio magnorū corpora condeban-
t̄ vñ legit̄ q̄ magnū cōstatū corpora
scōz ap̄toz petri et pauli in locel-
lo ex ere cypro cōdidit qd̄ uaq̄ ex
dicitur electū fuisse qd̄ in cypro in-
sula reperitur p̄cipuū. **De Argento**

Argentū frigidū est et t̄patū
ur dicit placariū. Durabile
est ubi purū fuit Impurū uō de
facili cōtrahit corruptelā. ducti-
le est atq̄ tractabile. sonoz ac ty-
nitu dulcissimū et hoc maxime
si eri misceatur. vñ tubas ducti-
les ex argento fieri p̄cepit moyses
ad terrore hostiū. Osee. clam-
get tuba et populi expanesat
ad exhortationē ad pugnā sicut
dicit in deuteronomio Ad castra
mouēda sicut d̄ numei. Ad vocā-
dū ad eplās sicut d̄ in ps. bucina
te i neomenia tuba in insigni
die solēnitatis vr̄e. Argentū cō-
solidat alia metalla et q̄i vnū
effiat cōsolidata. Cont̄ humidū
et viscosū flegma valet puluei-
zati et antidotis q̄mixtū Arge-
ti vene multe et i multis orbis p̄-
tibus iueniūt̄ nec ē argentū pu-
rū in se sicut aurū sed est icorpatū
et admixtū t̄re in sordib⁹ et iō
labor maxim⁹ ur purget̄ p̄ ignē
fumo purgationis ipsi⁹ notius
multū nec de facili purgat̄ in-
fectus multo fumo h̄. nisi fumo
thuis aut arōtiis speciebus.
Argentū viuū ut quidā dicit

de vena t̄re extoquit̄ qd̄ falsum
est quia p̄ extortione ignis fa-
cile extenuat̄ in fumū. Genea-
lit̄ at̄ a t̄m et tale quale apparet
A t̄ra flues q̄i aqua p̄duat̄. Va-
let at̄ ad diuisa remedia et i me-
dianis ponit̄. H̄t at̄ v̄tute dissol-
uendi hindendi penetrādi et ē
valde actualit̄ fum⁹ et remol-
liendo nervos palissim opatur
Dicit quidā nobilissimū gen⁹
argenti fieri ex viuo argēto. Qd̄
si fuit argentū viuū purū con-
gulabit illud vis sulphuris albis
nō urentis ur cōuertat̄ illud i ar-
gentū. Et si fuit sulphur mūdū
optimū cū rubore clarū et fuit i eo
vis igneatis simplis nō uren-
tis eit res optima ur ex ea faciāt
aurū hoc ei ipm̄ cōmūtet̄ i aurū.

Es siue cuprū. **De Ere**
sonoz ē et uocale nā calidū
est. Sonus eius p̄ se rudis ē. Admir-
tū uō es stagno aut argēto l' auro
ualidū ualde et dulcē tyntū h̄t.
Tyntū at̄ altius ceteris metallis
sed verat̄ audiat̄ i stagno cōmo-
dius temperat̄. Es fusile est i ōne
artificiū ductile uō sed cū labore
et modamine uberāns. Nūq̄ ita p̄-
gū p̄t quin finalime cōtrahat
corruptelā. durat̄ t̄m i ānos plūmos
Ex ere fit auricaly et sic multo la-
bore p̄ ignē. maximis detortioib⁹
D̄ at̄ auricaly ex eo q̄ splendorez
auri habeat. Vel d̄ auricaly eo
q̄ de ip̄o fit aurū. Dicit enā ay
in li. l' de lumine luminū uō qd̄
ex urina puei et auricaly opti-
mū aurū fit qd̄ intelligendū est

ut optimū fiat color et si nō sbā
ut ei idē dicitur color variat
sed substantia manet. hūc auri
calāi scripturę frequēter electrū
uocant et hoc ppter colorē electri
ppter cōsimilem. **De Stagnio**

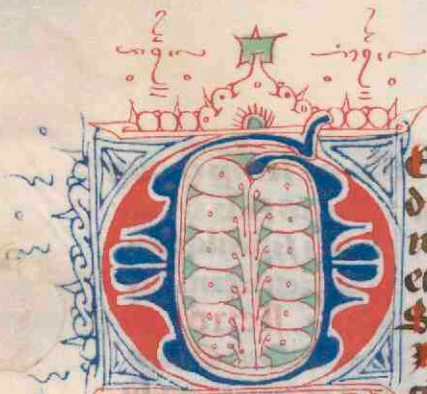
Stagnū tepantissime nē ē. In
britānia tm̄ repiri solebat
sicut multe historie pdūt. sed mo
dernis tēpibus ī gmanie ptib⁹
habūdantissima vena repita est
Stagnū ductile ualde ē atq; tm̄
ctabile. liquabile uō sup oīa me
talla. munit ē p se fāi ex argēto
l'auo munit canoz atq; armoniā
ē fulget itēus. s; fois de finali cō
hit corruptelā et hoc squalois nō
tubiginis. nūq; ei rubiginat. In
aq; diu ināis de finali cōpūtesat vñ
fistule aque ducty q̄ sub tm̄ fieri so
lebāt ex plūbo et cōsolidat stagno
modernis tēpibus ex calido fusili
plūbo cōsolidat. Ars hom̄ exogita
uit eo q; ex stagno solidat ore diuine
nō poterit in longinquū plūbū
ei sub tm̄ semp dunt. **De plūbo**

Plūbū tepantissime nē ē. sicut
stagnū. Ponderosū sicut aurū
ita qd duplex pondus hē argenti
l'eris tractabile et ductibile est
et ualde fusile. minus atq; liquabile
stagnū. Cōpōssimū et lenissimū
ē ad horā. liquatū iure fāt s; post
modicū spatū natūlib⁹ sordibus
adūbratū n̄ solū munit ē nāliter
sed munit enā efficit alia metalla
quibus admiscet. l'q̄stū in igne
ceteris metallis magis munit.
Scia ei⁹ r spūma argenti cōtinet
Est atq; hoc ppter et speciale plūbo

in cetera metalla qd semp et aug
metat et hoc magis sub diuo
et in aere qd sub tm̄ squalorem
continet sed nō rubiginem. **De**

Ferrū frigidē nē ē. **Ferro**
durū solidū et iasūū. Diad
mat fortitudie sua et tm̄ a se consu
mit. Sup oīa metalla finali con
trahit corruptelā et sibi etiā con
nexa inficit corruptiōe. Infrigida
tūū ē et dissolutū ē stomacho pro
dest illuminatis sūptū. Ht at vir
tutē attenuādi et desiccādi sicut
dicit **physis** rauce sonat ex eo
fiūt arma et diuisa instrumenta
apta incisionibus. Igne rubescit
et ductile fit. Calibs ex ferrarijs
sumit et multis incisionib⁹ indu
ritur. Ita ut virtutē hēat sup ferrū
hoc ferri igne acut⁹ armorū ut
valeat. Calibs in argēto uiuo sup
natat et h̄ q̄a proisū ē et id leui
gatur ferrū si in uiuo argēto pro
ceteris statū submergit. Est et aliud
gen⁹ ferri ī ptibus orientis qd wl
gunt andena dī. Incisionib⁹ ap
tū ē et fit fusile sicut Cuprū uel
argentū sed ductile nō est sicut fer
rū aliaz mūdi ptium. **Expliat**
lib xv de vñ metallis. Incipiūt
Capitū libri xvi de vñ regioib⁹ aeris

Prima regio. iuris. **Secūda**
regio. niuis. **Tertia** re
gio. grandis. **Quarta** re
gio. ymbrijs. **Quinta** regio. mel
lis. **Sexta** regio. lagdam. **Sept**
tima regio. mananis. **Expliat**
capitū xvi libri de regioib⁹ aeris
Incipit liber xvi de regioib⁹
aeris et pmo de eis in guali.

Deneali pmo
dicendū de septē
regionib⁹ aeris
et earū humorib⁹
Septē s^t aeris
Regiones. v^o di
cūt philosophi.

sub firmamēto celi in quib⁹ aquo
si humores t^re p attractionē alo
ris ex sole aliqñ visibilē p nebu
las. aliqñ invisibilē p humidio
re aerē ascendentes. Primo in
cores Secōdo in flues. Tercio i grā
dines Quarto in ymbres Quinto in
mella. Sexto i lagdana. Septimo
i māna. Grandatum de regione i
regionē p intervalla t^{em} p^{er}iformā
tur q^u licet vniūsalit^r p totū aerem
sub firmamēto mundus ista cōtine
at tñ in orientālib⁹ p^{ar}tib⁹ ubi aer
purior ē iam d^{ic}ō^r tres p^{ar}tes ulcē
iueniūt uberi⁹ ut mella lagdanū
et manna Quatuor vō p^{ri}me p^{ar}tes
s^z cores. ymbres. grandines at^q
nuues i occidentālib⁹ p^{ar}tibus habū
dantioēs s^t. Et Notandū q^u q^uo
altius de t^{er}ra sum⁹ ascendit t^{er}ra
magis subtiliat. Vñ māna subtilis
simū ē ac vniūficatissimū oībus
humoribus. Hij igit^r septē humores
aeri diuisas substantias et sub^{ar}z
diuisas efficacias tēpantē s^z diū
simodas aeris regiones sumūt
quib⁹ oē aīal spūis habilitat^r ad
vitā. Sed et tñ q^uo germinatiōe
v^{er}itas in ea ē fecundat^r ex istis
ut molle q^uo durū l' asperū dulce
adp^{er}ū l' amarū et i hys oībus cō
cordia p^{ar}tū iuenit^r de quibusdam
istorū humorū i libro methozorum

Aristotal' diffusius et habūdanti⁹
sc^{ri}p^{er}it q^u quidē breuitatis causa cō
pendiosius exequemur. De re

Ros regio p^{ri}ma. grōe ros
ē. et hoc i inferiorib⁹ p^{ar}tib⁹
aeris. Ros i aere veit q^u aer gra
uatus rigore noctis et lune sple
dore distillat. Si uehementius est
frigus noctis ros in puinā ver
sus candidior gelu malbescit. Ro
ris p^{ri}ma ē subtilit^r et q^u iⁿvisibiliter
descendē sup^{er} t^{er}ra. Sup^{er} quā credi
p^{er} infundit t^{er}ra et nix aliqñ min⁹
q^u ymber Efficiatior at^q ē ipō ym
bre in frugib⁹ fecūdādis ayūdisi
cat at^q oīa q^u infundit. Vñ visibilē
grūna viret post rore. Ros geli
dus est et multū infrigidat vñ
estate calida nisi ros supueiret
nocte frugibus solis ardore i de
terius irent. Sicut fecūdat illa q^u
tāgit insidēs. sic ros i puinā ver
sus botros maxie maturos et
frūis arefcē suat humor v^{er}itates
exhauries et h^{ic} maxie dieb⁹ t^{em}p^{or}is
autūp^{er}nalis. In vere vō tū insit
rebus verna tempeies obrepit
q^uo ros puinosus i aere et p
noctis q^ueta silentia diu tabie
depasat aduēdo frugis germi
na fit^r tum diu pestis papue
vineaz ut igne q^uo dāno q^u sup^{er}ca
repētiniis cladib⁹ uideant^r et hoc
i t^{er}ra ut nec ipā quarm q^u ē ligu
gen⁹ diūssimū inuuis folioz ad
ustionib⁹ videat^r non nulla ac
boz aut h^{er}barū h^{ic} pestē nō sen
tiūt eo q^uo illis insit humor rign
dior et possint resistē vastatoz.

Ros regio. De regione niuis

qno

secunda e hanc in diffinit philoso
 phus Nix e inqt aquar vaporē
 nerdu densato in guttas Sed ge
 lu papiante format q i alto mari
 no cadit ut piz tur alba e Queit
 ergo si gelu rigore densat sicut et
 glacies quie ut glacies no trillu
 cer sed alba e Soluit qa ex puissi
 mus inuabilib qz minutis que
 no coheret pferuap mudoze nec
 trillucet sicut diuissima glacies i
 pulues redacta salis pbent effigi
 em. Nue pbant hie montes illi
 qui clunata orbis faciut ut e mds
 tucatus orientis in india motes
 ypborei. montes armenie. motes
 maximi auge. mons adlans in
 adua motes alpui i ytalua motes
 magni in scalia. motes altissimi
 in achaa mons uo olympu ni
 ues no hz sicut nec pluuas nec
 ventos qa excedit oim regiones
 humor. Vn teste Augy hoies qui
 illic ascendē uoluerūt oportuit
 ut habent spongas aqs plenas
 a quibz humidioze aere attinbe
 ret nabis et no suffocaret Nuec
 seruai possut p totū anū sub tm
 paleis coopta. Suant at i oriete
 ad miscendū vinū estate calida
 l ad alterndū aere calidū i esta
 te arca ifirmos Infrigidat enū
 ualde. Et Notandū qz mebra firm
 ta nūe et si ad horā qz frigus in
 tollibile pacant p modicū
 tamen p se calore modeatissimo
 resouent et hoc qa calor nālis i
 hoie accidētalī frigori vlietatur.

Grandinis. De Regione gndis
 Regio tria e Grandine quide

phus in diffinit Sulle iquit pluuie
 uentis et frigoē supioris aeris co
 glutiate i aere coagulāt et i lapil
 los grādinis pnuuat qui utiqz cor
 pus spm hie probant ppe arat
 actionē uolubilitatis qua de aere
 violenti impellūt Grādo aliqū
 pisax l fabax aut etiā nūis uel
 lane magnitudine pferit q si de su
 piorē regioē dilabit et ex materia
 stillas pluuie cōdesati aer fideit
 cōglobate multe gutte inuicatas
 grādines Tūc grando exced solitū
 quāntitē et fit pestis ualida frugū
 et uoluarū. Narrāt ānales et tro
 nica tpm mulconēs grādines tāte
 magnitudis cecidisse ut no solum
 voluax et miora aialia Sed i be
 stias et i hoies extra terra positos
 cōassaret Grando turbida e magis
 qz in tm glacies cōgelata. Et h no
 qa de nūma gutta pmuty coagula
 ta paulatī adiat descendē fitz
 de multas pibz. Qd utiqz no fit de
 glacie qz ex totūna aq materia con
 crescit p gelu Grādo multū ifrigi
 dat aere m Vn qūqz i ue et autūp
 no de celo grādo cecidit tūc pui
 lū immet pestis i frugibz. Dūe
 gelideqz pnuine et hoc mro fallit
 nisi in medietate post grādinem
 sol calidior aere tiam qz lustrauit
 Grando si media etate circa solsti
 tiū estiuale cecidit signū e in supi
 ori aeris regioē frigus esse pmaxi
 mū et nisi ps inferior aeris solis
 mdis calefca grandine liqfacēt
 descendētē i immensā quāntitate
 moles facēt monstruosas Ac qū
 tūc simul et semel st opposita fri

specia

enā

ho

gros et calois morbos gnari tunc
fualime comprobant. Remedium aut
tunc papuum est includi tertis et do
mibus et hoiez tueri calidis muta
tionemque fieri aeris circa se et foam
attendit. **De Regione pluuię**

Pluuie Regio quarta est. Pluuiam
pluis ita diffinit. Pluuia ita
ex nubibus descendit. dum enim gut
tule in maiores guttas coeunt aeris
amplius natura ferite nunc vento impelle
te nunc sole desiccante ad terram dila
bunt. Lenta autem et iugis defluxio
pluuia perpetua et preces nubes
et ymber uocant. Que licet de ama
ris aquis sit. de solis tamen igne in
aerem deoctrum dulcescit sicut mari
na aqua humo infusa dulcem saporem
sumit. In orientis partibus magis plu
uit sed autem pluuia uenit mundat
super modum et hec ratio. Tanti ibi ca
lor aeris est per estum solis ut pauca
tas humorum ascendere de terra pue
ritate non possit ad regionem ymberis
sole medio. qui eos paulatim ascen
dentes desiccat. Rore uero tenuissimum
quodam modo et frugibus efficacem
ibidem esse constat. Cum autem diu coarta
ti humores in uiscibus terre ex sua
habundantia erumpunt calore solis
et aeris firmitate trahuntur tunc su
per modum mundantur et hoc quanto magis
tanto habundantius. per ymbres utique
tempore noie in uindictam omnis carnis que
corrupta uia sua fructus est anthra
cismus sed non solum de his ymbri
bus que de terra per fumos ascendunt
quia impossibile erat. Sed de his que
que medius anthracis celi ru
ptis desuper firmamentum in diuisio

ne aquarum a principio mundi locum
fuit. Pluuie adhuc tunc cadunt se
pius in uero europa. orbe ut tonne
tes ex eis instar fluumum curant et
hinc maxime circa montem iugurum de
magnam basilium. Si estis tempore in
egyptiatis thebis pluuias largi
ores celum fudit mox infinis mo
ribus regio tota replentur et in uero
orbe idem sepius uidentur fieri plu
uia seruam cisternis et stabilitate
purgata omni aquarum clarissima est
et durat sine corruptione diutius
frigida nimium est. salubris est potui
viscera laxata strigit. maior per
piscium impugnat tempore pluuioso
ubi super natae et allude uidentur
cadenti pluuie. **De Regione mellis**

Mellis Regio quinta est. hec talem
habet uidentur diffinitionem. mel
est substantia humoris in aere que de florum
herbarum et fructuum sumis multa
spatia aeris trahens in regione pro
pria super ipsam nubium regionem
solis uirtute ascendit et inde ocul
to ac subtilissimo modo permixta u
ri uerum in herbis frugibus et floi
bus reddit ipsarum saporem in rebus
Notandum autem quod duplex est nature. scilicet
istud quod in aere uirtute nature co
crescit. Artificiale quod aperi labore
l'arte natura natura uirtute. nec ipsi
hoi natura hanc arte uoluit imitari
sed exiguo animal indidit artem. ut
humiliarem nos deo nature. quod adeo
impotentes creauit nos ut etiam
in istis. Sicut in multis alijs a vi
lissimis animalibus uinceremur. Et
quod. Notandum est quod mel in oriente
descendit super terram et in arboribus

qsto

bus atq; h'bis et si nō tanta habū
 dātia sicut ros. **Q**ueit' at' ai i mō
 orbe flores et fructus sūt. vñ sumi
 sicut dān' ē i supiora cōscēdūt ex q'
 bus hūmor melle' g'icatur. quae
 etiā apud nos i ptib' europē sicut
 ros l' nubes l' pluuia mella de su
 piorib' nō descendit. fatem' qd' et
 verū ē q' apud nos aliqñ i mēse
 iunio et circa solstitiū estiuale ml'
 la descēdūt sed hoc mo et i modica
 q'ntitate. et etiā ē q' qñ h' fit pestem
 capraz et ouiu' maximā iminē q'
 ai melle uruatis herbas q' medunt
 moriūt'. Vñ p'iti pastoēs tep' obser
 uat' ai mella decēdūt. et nō s'niūt
 greges ad pastus exire. q' ad usq;
 radis solis hūmor melleus ab her
 bis i aerē trāsferunt'. Apud nos ergo
 sed mo et modice mella descēn
 dūt. In oriente uō oī mēse p' noctes
 cōtinuē. Quae at' nō sūt ap' nos.
 hō ē. hūmor melle' q' de floribus
 et fructib' atq; frugib' i sumis
 p' solē ad supiora trāsuehit' ap'
 nos. viscosas et lubricas acis re
 giones trāsie nō p't et maxie p't
 nebulosa nubiu' regionē ne q'qd
 veniē ad ppam illā trāgillā et pa
 rificā regionē q' sup nubes ē. et ibi
 paulatī densat' hūmor pondē
 suo ad nos iter deferat'. **H**icq; fit
 ut de florib' atq; fructib' melle'
 hūmor visus ascēde ad ppā sedē
 nō possit. s' lubricas acis regionib'
 miscantur. In oriente uō hoc fieri
 cōgrue pot. q' aer ibi p'uisimus
 ē. p'acit' multū i oib' oēs acis
 regiones. **Q**d' fiat de melle et q'ntē
 sūt efficacie e' vide sup' i n' sic

qsto

Capituli de apib'. De Regno ladani

Ladani Regno Sexta. Et dicit
 plateari. quidā dicit s' flō
 q' ladaniū g'ium arbois ē. Et at
 hūmor acis i oriente et nūq' i pt'
 bus grece ai rore l' rois uice de
 scendēs. Cū at' descendēt sup' h'bas
 tre q'busdā regionib' corrigis herba
 p'at' et sic illa p'iosa humiditas
 corrigis cōuiscat'. **E**xp'lis igr' et ex
 tarsis corrigis hūmor soli expōit'
 et exsiccāt'. Exsiccātū at' ladaniū d'
 Quae at' apud nos i europē ptib'
 nō descēdit. eadē rō ē. q' de melle
 p'duim'. Ladaniū p' se puū et nō
 mixtū arōnā ē ualoe et p'iosum
 Sophisticat' at' ai digestioē m'pna
 et h' rebus q' nig' s' et maxillai pos
 sūt. **S**ophisticat' at' i tm' ut uix in
 decē libris una vntia repit'. Est at
 eligendū qd' pondēosū sūt et nig'
 et magis maxillai pot' magisq;
 arōnā est. **Q**d' uō submissū ē et frā
 gū' ut' man' significat' vetustate
 q'sūptū aut nimū sophisticatum
 Ladaniū vntē h' cōstrigēdi et tale
 faciēdi ex viscositate et arōmāti
 tate. **V**alēt cōt' catarrū ex frigida
 causa si odor e' nāibus imitatur
 ladaniū et rose bulliāt i aq' pluuia
 li et uase coopto ai aq' parū tepu
 eie recipiat' p'acēs p' os et illa aq'
 lauent' pedes. eo q' inde fouent'
 neru'. **C**ōt' Relaxationē dentiū
 ladaniū et mastix cōficiāt' et circa
 g'ingiuas et dentes mix' et extra
 ponāt' et cōfinabūt' dentes labiles.
 matricē q'fortat' et q'ceptū iuuat'.
Cōt' dolore stomachi ex frigida
 causa et ad digestionē cōformādū

qsto

qsto

in 61
denu' quāq; pillule ex ladano in seo.
Manne. **De Regione manne**
Et manatis Regio septima ē ut dicitur
Platensis. Manna nō nulli dicitur ēē
sicut herbe. s. Alū ē. Est autē humor ac-
ris i ouēte et i pnbis grene tū uice
l' uis uice descendēs. ayāna autē no-
cturnus hōus descendit sup herbas
mūstac' ibidē et postea colligitur.
S. qā i modum qmāntate tepit. mltā
sophisticat. Quae at apud nos i eu-
rope pnb' nō descendit eandē rō ē q
de melle pōrūm. Manna p se purū
et nō mixtū auctū est. ualde et p-
aofum. Pura ab ipua dno fatur
in eo q sub albida ē. et inter qsdā
cōmunitates hē q fauus mellis et
purissime dulcis et saporis sup mo-
dū iocidit. Si quis at dicit i hac re-
gione manatis q ē sub finamēto
septima Regione cōactā ēē diuino
miraculo illud māna vñ filij isrl'
xl' ānis uixisse legūt. Non credo
absurdū esse sed cōsonū ueritati qā
nō uideo q queientia Italia regione
aeris creari potuit ille abus et si
iēstunabilis tū corpore q i ista et
forte de nō māna. Vñ nūc agimus
et si in melius mutatā spē l' sapōē
Nō uō i ps dicit. Panē angelorū mā-
ducauit hō. pot' ad nos referēdū
ē xpianos. quā ad iudeos qā āngeli
tūo liquabili et corporeo nō uestiūt.
Nō uō panē edunt angelorū. Panē
ut xpūs dicit q de celo descendit.
panē xpūm q uerus ē abus. et ab'
utiq; qui nō peit. Ibi ēi Cistio mo-
ta ē. mē filios isrl' cū uidehē mā-
na et obstupescū dixerūt manhu
qd' i'prietat. quid ē hoc. Nec potuit

populus Rndē. sed nec Ipē sette-
tari' dñi moyses. donec xpūs i
carne ueniēs int' cenādū Am-
ens panē bñdixit et fregit et da-
bat discipulis suis. **Soluūt hanc**
ānquā qstione. manhu dicens.
hoc est corpus meū. hic ē ab' que
cū quāto quis maior desiderio sup-
pseit. tanto ei sit copiosior ad salu-
te. quāte deuotionis tūo suau' su-
mit. Hūc quidā uandie. Alij dicit
mā' esse sumēdū. De hoc bñs Au-
gustin' i libro ad Ianuariū dicit
faciat quisq; qd' uult. qd' scdm suā
deuotionē et fidē nouit faciendū
Neq; ei linguaueit int' se. **Jachus**
et ille tenuio. dū vñ gaudēs sus-
cepit dñm. Al' dicit. Dñe nō sum
dign' ut ires sub tectū meū. Ambo
quidē pñs miseri. Ambo misericor-
diā qsecuti et hoc ē qd' in libro sa-
piētie dicit. qd' māna scdm desideria
singulorū i ore oīm sapiebat. Nō
hūc locū Augusti' retinuisse et
dicit se i'confidēti' dixisse q mā-
na s'm desideria singulorū i oē oīm
sapiebat. Nō ēi intelligēdū ē hoc de
illo māna qd' utiq; eāt qī semen
coruandū. gustusq; ei' qī simila
cū melle. Sed de nō celesti pane
et spali māna qd' tūto iocidius
ē qūto deuoti' sumit. At qā salu-
brius et apte paululū disgressi
sum' ad māna illud ad qd' spali'
spectat negotiū v' dām. Manā
nō nulli sophisticat cū melle. Alij
cū sūto hārine subtilit' pulueriza-
to. Est at māna qū sophisticat' cū
quādā abhoriatione dulce. hē at
māna uirtutē depurandi et mudi

No

No

qno

fiandi sanguine. Unde valet in
 anis februb⁹ ex colen. Debet at eo
 dem mo pari sicut cassia fistula
 nisi forte ponat^r in decoctioe. Debi
 at in aqua resolu et colai et pon
 pum i mediamis In decoctioe at de
 faali no ponat. nisi pum et no mye
 ta si nuueiatu qd⁹ vix nuq⁹ l' taro
 fit. **Expliat liber 16⁹ de vij⁹ re
 monib⁹ acis. Inapit liber 17⁹
 De Spem et motu eius**

Senemur pmo
 dicendu e de spe
 m et motu eius
 Spem celi in ro
 tundu formata
 e ut dicit^r phi. Et
 centru tra e oi
 bus pab⁹ equalit^r co
 clusa. hat spe
 m nec pncipiū hē dicit^r nec fine
 et ideo qā rotundum. **De spem motu.**

Sere motus duobus qrib⁹
 voluit^r ut dicit^r phi. Voluit^r
 septe rionali qui nuq⁹ omdit ap
 pella^rq⁹ bouēs. et australis q⁹ nu
 q⁹ videtur. et austronoth⁹ dr. hys
 duobus polis spem mouet. Her spe
 m celi int^r diem et noctē de oriente
 in occidētē vntur xxvij⁹ hors tu
 sum suū cōcludēs. Tanta celeitate
 spem currit ut nisi adūsus pncipi
 te ei⁹ casu. astrū auerret q⁹ ea re
 morarent^r mudi ruina faceret. pmo
 emisperiū dimidie spē ps est. Emi
 sperion at tra est. ea ps celi qā no
 bis tota uidetur. Emispion sub tra
 e que videt^r no pot^r qua sub tra fu
 erit.

De Septe planetis et eoz

Oenemur vtiutibus
 pmo dicendu e de seprepi

Planetis et quae Planete dicuntur
 Septe celos mundi r globos planeta
 ru oes phi esse dixerūt quoz orbi
 bus oia gnera st. Os sibi gneros r
 quasi insectos uersai retro et econ
 trario ceteris motib⁹ suis ferri ar
 bitrarit^r et dicit^r Planete r et m
 tes qā p aetern vairo motu distar
 rit. vñ qā errunt retrograde di
 cunt. Planete at stelle st q⁹ us su
 fixe in celo ut relique sed i aere fe
 runt. Interdu at in austry nūc an
 septe rione plinq⁹ cta mudi non
 nuq⁹ ai mudo ferūt. hec unesa re
 leitate abozete in occidente mpta
 tur tñ nali casu arta mudi ite co
 phant. sicut musca si in tota mole
 dum artisfert. pñ in po motu r
 releuationē ei⁹ ite videtur. hec
 nūc iferi⁹ nūc supi⁹ ppt^r obliqui
 tate signifei uagites indys solis
 ppedite ario male l' retro grade l'
 stationaie fiunt. **Quere du e at
 quo motu ferūt.** Criples ei e mo
 tus rez. naturalis. violenty et vo
 lūmū. **Notadu e pmo q⁹ volūmū
 e motus. no i planetis q⁹ sensy et
 motus detiniat aial. sensy at non
 e. et si motus e. i planetis Planete
 at motu violento mouetur tñ fir
 mamēto. motu nali tñ firmamē
 tū. **Ratide a forme q⁹ spēta e firma
 mētū in instati mouet. nisi esset
 phibēs et proptea positi sūt pla
 nete magni q⁹ motu nali mouent^r
 r firmamētū ad motu sui velon
 tate impediendū sed qā motu fir
 mamētū pualet in eis. mpuunt^r
 ai firmamētū motu violento. Si
 at mouetur firmamētū instati ess****

rex confusio nec esset ignatio atq; cor-
 ruptio. **P**roinde queit vñ planeta
 rñ ignis alatur. **S**olutio e ignis
 et ignis flama et ignis arbo **I**gnis
 arbo e i materia ferrea **I**gnis fla-
 ma in materia aeris. **I**gnis lux i
 materia lucis **E**t proptea nō indiget
 nutrimento qā nō e ex contrarijs agen-
 tibus **E**x isto ergo igne planete et
 stelle constat et iō nō indiget nut-
 rimento, et iō scdm cursū nature in
 euū luce possent nisi eas creatois
 sui volūtas alit ordinaret **I**pe ei
 ignis lux vñ planete qstāt in pro-
 pria regione ignis e **S**icut tñ
 l'aer i pñis regionib' sūt et iō nō
 hñt respōn ad aliud vñ trahat
 materia aut formā lucis ignis
 lux. **D**e Luna q e pma plūce

Luna pma est planetar et
 minima stellar ut dicunt
 phi. sed sicut d' phidor' Ideo
 maior videtur, qā prima tñ in
 pmo circulo fert. h' corp' globo-
 su est materia ignea sed aqua pmix-
 tu vñ et pñ lumē nō hñt sed i mo-
 dū speculi illuminat a sole et iō
 luna qñ lucana r a luce nata noīa-
 tur **Q**uā d' qñ nubecula videt' ex
 aque natum credit' **D**icit' ei si aq'
 pmixta nō esset tñm ut sol illu-
 minaret pmo ob vicinitatē maxi-
 mo ardore uastaret. Luna ea pte lu-
 cet q' soli e opposita ea uō pte obscu-
 ra e qua a sole e auersa **A** sole uo
 longius remota tota lucet nō ei
 crescit l' minuit' sed obiectu tñe fit
 ne i lumē qd' a sole accipit vide-
 atur her licet cotidie violētia f'
 manēt i ab oriente i occidentem

fere nō e mūdū mites oīa zodiaci
 signa rē dieb' p'vagat' **C**irculum
 at suū xix ānis pambulat' affirma-
 tur. Luna qñ si rubeat ventos oste-
 dit. **S**i in sumo cornu maculas ni-
 gras pluuiidū mēsem. **S**i in medio.
 plenilunū se renū signat' **P**roinde
 fuit phi qui dicit' lunā p'pūm
 hñe lumē. globiq; ei vñā pte esse
 luciflūā **A**liā uō obscurā et paula-
 ti se v'tendo diuisas foris efficit' **H**at
 opinione improbat' bñs **A**ug'us-
 tus qui nō i merito corona phie dicit'
 e qui aptissis assionib' d' i ep'ta
 ad ianuariū solis r adys illustrat'
 eclipsimq; pati eā tñ est. si in-
 ipsam et solem itueniat umbra
 tñe **S**olei luna superior longe est
 hñc fit ut qñ sub illo e pte luceat
 superior, inferior uō qñ h' ad tñs
 obscurā fit. **I**nclunū uō lumē est
 tepus illud iur' deficiēt' et lunam
 Est at tricesima dies q' luna non
 luget **Q**uā iō tñt' videt' nō p't qā soli
 cōiuncta soli obscurā' **S**z eodē mome-
 to renascēs paulatī ab eo t'reden-
 do videt'. Luna tris e vicinior qñ
 sol vñ et breuiori orbe celestis p-
 agit cursū suū nā illud i qd' sol
 in diebus t'recēs quīq; quīq;
 pagit. Luna p' dies triginta p'at-
 rit. **V**ñ et atiqui mēses in luna
 Annos at in solis cursu posuerūt
Eclypsim luna patit' qñ quīq;
 anna e. et hoc eo usq; q' diu cētū
 atq; vmbra obstantis tñe creat
 videat' sole. **L**uident' a sole ma-
 gnitudo lumē multo minor e quā
 sit solis **N**ā dū sol multo superior
 sit quā luna et tñ a nobis ma-

ior quā luna videtur Jam si ppe
 nos accessisset multo maior quā
 luna videtur. Luna humois mī
 ē vñ quidā Amūy orientales tres
 aut ac decessat f^m arenicū ac de
 arenicū lune spā ei humana cor
 pa lune cursus sentiūt et h̄ maxi
 me h̄ q̄ insania uersi lunatia
 dicunt. Ahe enā infirmitates i cor
 pore lunā sentiūt Diālia enā ac
bestie plime sanguina crescūt l' de
cessat f^m statu lune. Luna ifri
 gidat ac tepat estus solis. Luna
 tenebras noctis disciūt Inē pla
 netas tre p̄vior Possūt ac
dece p̄petates lune p̄strigū sex b̄
sibus quibus utiqz apte designa
ri pōt b̄tūdo gloriose v̄gīs ma
rie Cui d̄ in cantias r̄atūoz pul
chra ut luna elā ut sol Sūt ergo
 lune p̄petates tales p̄ versus.
Humoz mī solisqz i frigeat estū.
Eclipsi p̄ant febo faciēte r̄cessū
Huic soldat lumē tūbras de nocte
reliūt. Illustrat mūdū sol p̄stina
qñ reuissit. Inē planetas magis
hic tris p̄p̄iaūt. Cresat decessat
andet tepus mediauit. Humo
rū quidē mī ē b̄tā ugo maia qā
mī grāz. vñ Angela. Ave maria
plena Et i libro sapie In me grā
ois vie et ueitatis. Solisqz ref
gēne estū qā tempat un iudi
cis sicut patuit i theophilo et ml
tis alijs. Eclipsim p̄ant. p̄hebo
faciēte r̄cessum. qñ xps sol iusti
ne p̄ cruce abijt vñ Symeon iu
stus dixit ei Et tuā ipsi aīam
p̄t̄isibit gladius dolois s̄z et t̄
obscurata fuit nō i mēto luna

no

no

meoris tūbris. Huic soldat lumē
 vñ Angelus. Spūs s̄tus supueiet
 in te et hoc ita sicut dixisse fertur
 Ieronim^o q̄ Joseph nō fuit ausus i
tuei faciē v̄gūis b̄tissime quā
dū hūit xpm solem i utero suo vñ
p̄t accipi illud qd̄ d̄ i matheo. q̄
nō ggnouit eā donec parēt filiū
suū p̄mogētiū. Tenebras de nocte
reliūt vñ ei d̄ a fidelib^o Gaude
maia v̄go cūctas hereses sola in
temisti in vniūso mūdo. Illustrat
mūdū sol p̄stina qñ reuissit. f. qñ
xps ascendit in celū tūc relicta ē
ad iūstruōez et ḡsolatōez ap̄loz
et discipuloz xpi. vñ nō i mēto ce
ditur luna et v̄angelistā sc̄p̄sisse
eivā^m suū b̄tā maia reuelāte Inē
planetas magis h̄ tris prop̄ia
ūt i t̄rens p̄ q̄s accipiūt hoies
vñ d̄ mediatrix dei et hoīm. ho
mines ei nimis deiecti et i ymo
erunt. Deus at̄ nimis alte et lō
ge a nobis. Beata uō maia sup
hoies eāt et minor deo. et iō in
medio posita. posuit. sc̄d̄m p̄phe
tā Job. Manū suā i ambob^o. ut
utrūqz poss̄ q̄ūgē i deū et hoiez
i unū xpm. Cresat decessat. Cre
uit i anūnatione et p̄stā sc̄ā est
i natūate filij sui. et tūc qñ luna
plena i dieb^o ueis. Deceuit at̄
i passioē xpi l' in sua p̄a morte
tempali. Peceuit at̄ et p̄stissi
ma fuit i assūptioē aīe et corpis
Candēt m̄st̄e s̄z duplia cordis
et corpis vñ ei d̄ in cantias Qm
pulchra es aīa mea. qm pulch
es. Temp^o mediauit q̄ utiqz fu
it finis legis et iūtiū grē. vel

no

fuit p̄ma in r̄conaliatioē. et ul̄t̄m
in cōf̄uatioē gr̄e. **De martino**

Mercurius qui et sibon grece
d̄r. Planeta s̄d̄s ē. Signu
ferum suū parit̄ xxxvi diebus
Hic aliq̄n̄ an̄ solis ortū. aliq̄n̄ p̄
oc̄asū solis splendēs exurgit.
Ductus at̄ fuit planeta ista a gen
tilibus mercuri⁹ adeo quē mercuri
tū noīabāt et dicebat̄ deus ille
mercuri⁹ q̄i merces cur̄s. Fortu
nas eī m̄rimonioꝝ ī illū ponebāt.
nec oīmode forsitan sine rōne hoc
fecere gentiles ut dei sui noīe pla
netā istū uocarent m̄arū eo q̄
ī ascensioē planete ist⁹ sp̄s sensū
humanorū puiores p̄f̄ic̄tiores
et expeditiores sunt ad lucra fan
c̄nda. et rex musas iuestigandas
Purgato eī cerebro a fumis et sup
fluitatib⁹ humidis. purgator sp̄s
exurgit ad actus. Qd̄ si hoc de sp̄u
fiat ad m̄di vana distractū per
planete sidus in hoīe q̄i potius
fici pot̄ et debeat ut sp̄s mētis
m̄e sup̄ne gr̄e luce purgetur
ut expeditior possit et agnosce
re ueritatē et iusticie opibus ih̄ere
quib⁹ utiq̄ app̄hendat et qd̄ in
habēdas s̄mū est et sine indige
tia p̄petuo possidendū. Et quidē
s̄m̄ Augustin⁹ in libro de ciuitate
dei. Cor nō m̄dat nisi vna et
simplex intentio ī et̄nā uita solo
et puro amōe sapiē. Sola ergo
cordis m̄datio est rex eterna
rū intentio. **De Venere**

Venus Tertia planeta est
qui et hesperus grece d̄r
Vocatur lucifer et aliq̄n̄ uesper

Signiferū suū parit̄ t̄cētis q̄
dragm̄ et octo diebus. Est at̄ stel
la nitēs q̄ oīm maxia et claior es
se videtur. Nā queadmo⁹ sol et luna
ita et her̄ umbriā suat. Ne igit̄ ori
entē solem p̄cedit atq̄ mane nū
tias tenebras noctis lumine sui ful
goris sp̄git. Duob⁹ at̄ gradib⁹ t̄n̄
distat a sole her̄ stella luna sequi
tur in dest̄. Sole etiā occidentem
sequit̄. et t̄n̄bris succedentib⁹ p̄cedit
Et t̄n̄c quidē hesp̄ l̄ uesp̄ d̄r. Hyeme
lucet. estate ḡditur et ī polo ant̄
t̄o qui ē uertex inferior sepelitur
viliū n̄e ut d̄r **plum⁹**. Cūta gene
tant̄ in t̄ris. vñ uen⁹ d̄r q̄i uenēis
numē q̄ utiq̄ dicebat̄ apud gen
tiles dea amoris. Planeta iste ī ex
ortu suo uesp̄tino ī manūno t̄m̄
cōsp̄git uore et nō solū cōceptū t̄re
implet. uer̄ aīantia oīa in suo ex
ortu ad luxuriā stimulat. De h̄ s̄d̄
extant quinq̄ v̄sus. q̄tinetes p̄petu
tes ipsius planete. **Lucis splendore**
fert̄ sen̄. fert̄ sp̄ uore iugens dat̄ letū.
uigilans q̄ d̄r̄s p̄t̄ ip̄m. Solem.
dest̄m̄ lune comit̄s hiemisq̄ t̄
pore lucefat̄ cedens estate quiescat
Possit at̄ her̄ oīa referri ad vñ
p̄p̄ s̄m̄ p̄f̄essōre et doctore et̄e s̄m̄
s̄m̄ aug⁹. ambrosi⁹. gregori⁹ atq̄
theonum⁹. lucis splendore fert̄ se
cū. quib⁹ d̄m̄ ē. vos estis lux m̄i
di et luceat̄ opa v̄a et sint̄ l̄bi v̄i
p̄ncti et lucerne ardent̄s ī mal
bus v̄is. fert̄ sp̄ uore gr̄e. s̄ in
p̄dicatioē vñ tenebrosa aqua ī
nubibus aeris. iugens ē eī sac
dos magn⁹ qui in d. s. p. r̄. Dat
r̄ facit̄ letū s̄z eū qui in tenebris

est p̄cor̄ et ignorantie. Vigilās q̄
vigilās at̄ d̄r̄ q̄a nocte lucet. bt̄is
 ille seruis que cū ueniet d̄ns in
 ueniet illū uigilantē. et Januoi
 p̄cepit ut uigilet. Derēs p̄ sumā et
honestā q̄iſationē p̄t̄ ip̄m solem
iusticie sic miles d̄nm occidendo.
 aduſarios gladio bis acuto ut mor
 tuū mūdo uiuāt deo. Defc̄m lune
comit̄is r̄ eccl̄e p̄ passionē Q̄s
ifirmatur et ego nō infirmor. h̄p̄
 nis q̄ t̄p̄e luceſcit. q̄a t̄p̄e t̄bula
 tiōis tūc apparet boīms p̄latoꝝ
 bonus pastor aīaz suā dat pro om
 bus suis. Cedens estate q̄ſcit in ca
lore fidei. Sed c̄ in ſenectute tepe
 ſcūt multa. Sicut dāuid q̄ nō ponit
caſehei pellib̄ r̄ cooptus. De Sole
Ol Quartus. quarta p̄
planeta ē. Inde ſol dicit̄ q̄ ſol
 luceat. stellis ceteris obſcuratis ſplē
doribus ſuis. Vel id̄ d̄r̄ ſol qd̄ ſit ſup
oīa lucens. oībus ſtellis lunē p̄b̄s
ſp̄e c̄i ſol lux ē uniuſalis q̄ forma ē
oīm formaz q̄a ſine luce. nulla res
 h̄ forma. Per zodiacū t̄t̄c̄ns h̄v
diebus ḡnditur. Circulūq̄ ſuū
xxviii ānis p̄ambulat. Sol ī ortu
maculoſus. ſub nube latēs diem
indicat pluuiālē. Si rubeū. ſine
 r̄ū. Si pallet. t̄peſtuofū demon
 ſtr̄t. Si cōcūius uidet. ita ut in
 medio ſulgēs radios ad austrum
et aq̄lonē emittit. t̄peſtare h̄ūm
 dā et vētoſam ſignat. Si pallidus
ī nigris nubes occidat. aquilona
rē ventū det̄minat. De eius p̄ie
tatib̄ ſeptē ſūt v̄ſus. ſulgidus
effudit radios. ſons ip̄e caloris.
Att̄mbit h̄c nubes. ſpecimē l̄ for

No

No

colois. Illustrat lunā noctēq̄ d̄ic̄p̄
minuſtrat. ſruct̄ mat̄unt. ac hu
mida aīa reſicit. ſicut ſi reſems.
glacies et dum relidit. letificat ſa
nos. oculos h̄yos q̄ claudit. Om
dit ac orit̄. deſcēdēs h̄uc q̄ ſcandit
 ¶ Posſut at̄ et iſta oīa ſignae bt̄itū
d̄nē glorioſe v̄ḡis maie. Cū dicit̄
Que eſt iſta que p̄gredit̄ q̄i auro
in cōſurgēs. pulchra ut luna. electa
ut ſol. Effundit radios r̄ pietatis
b̄n̄ficia p̄ t̄b̄ra miracula. ſons ip̄a
calois r̄ caritatis q̄a eī exēplo. caīta
te accēd̄m in cruce q̄ ſuo filio poſi
to ſicut Ambroſi q̄ d̄. t̄m̄te caritatis
ſuit. ut ſi neceſſe eſſ̄. ſe ip̄am aīa
figendā tradēt et p̄op̄r̄ h̄iux̄ cruce
moī p̄am ſtēt. Att̄mbit h̄c nubes
r̄ illos qui ut nubes uolāt et illi cla
māt Trabe me poſt te. Specimē ut
forma colois In nocte c̄i nemo diſc̄
nit coloes ſed in luce ſolis. Dat ergo
r̄ demōſtr̄nt colozes rerū. Peniten
tibus uolacēū. h̄art̄rib̄ r̄ ſeum
v̄ḡmibus liliacēū. Illustrat lunā.
r̄ eccl̄iā in deſc̄ū poſitā. q̄ vita in
cl̄ta aīctis illuſtrat eccl̄eſias. No
ctēq̄ dieq̄ miſtr̄nt cū boni l̄ mali
ſe uidēt in cōp̄arōē ip̄ſi. v̄n̄ d̄ns
ad ezechielē. ſili hoīs iqt̄ oſtende
domū iſel̄ t̄plū et cōfundāt ab
ūquitatib̄ ſuis et metiant̄ ſabu
cā et erubēſcāt ex oībus q̄ fecer̄t.
 ¶ ſruct̄ mat̄unt cū feſtinam̄ illi
ī v̄tutib̄ aſſimilā. Ac humida aīa
reſicit. cū eī exēplo fortes ſumus
et aīgulū aīct̄atis tradim̄ d̄jama
neo. r̄ xp̄o qui tr̄ſiit ex hoc mūdo
ad pat̄ē. ſicut ſi reſems. Ad ro
gandū et laudādū eā. Sol q̄ cam

No

No

ille nō laudet qui eā laudās eius
grām. exptus nō est. Glacies etiā
dum relidit. consciēcie. s. tepore
et cor impenitēs. Ientiant sanos
oculos. lippos quoq; claudit. Sa-
uos illustrat ad grām. lippentes
in tēnis claudit ut nō possit vi-
dere q̄ suavis. Occidit ac orit. Ori-
tur et in nativitate occidit i mor-
tel passione xp̄i. Descendēs p̄ cō-
passionē ad illos qui clamāt ad
eā. et i firmu l' aia l' corpe. hūc q̄
scandit in assumptione s̄z ubi se-
pte hostia cū hester p̄nsit. Septe
s̄z choros āgeloz. s̄zoz. p̄mcha-
trū p̄phetaz. aploz. martirū. cō-
fessorū. v̄ginū. Nūc redeam⁹ ad
ea que restāt de sole dīceda. Sol
p̄didit sex p̄tes clāntis sue i la-
p̄su p̄mi hoīs. q̄s unq; rempa-
bit post cōflagm̄ōez mūdi et
relevationē elem̄toz. v̄n̄ v̄sa i
penultio capto Et eic lux lune si-
cūt lux solis. et sol septēpliat sple-
debit supple plusq; nūc. Sol cū
igneus sit p̄ nūmo motu cōfusio-
nus sue ampli⁹ incalēscit. Cuius
ignus aq; nutrit et ex cōtiro elem̄-
to v̄tute lūnis et calois accipit
v̄n̄ videm⁹ eū madidū atq; roia-
tē. Sol p̄ seipm̄ mouet nō cū mū-
do ūtitur. Nā cū fixus celo manet
oēs dies equales efficit. s. nunc
spat̄is iequalib⁹ orbes ānuos
conficit. propt̄ tēpū mutanoēs
Oriens die facit. Occidēs noctē
inducit. Nam dies ē sol sup̄ tm̄
Nox uō est sol sub tm̄. Ex ip̄o mē-
ses et āni nūmerāt. ex ip̄o v̄tū-
situdines tēporū sūt. Nā ut tlemēs

fit

aut Sol diuisos cursus accipit q̄b⁹
aeris tēperies pro m̄tōe tempo-
rū dispensentur et ordinē p̄mum
nonēq; motus h̄is idissolubilis
et icōmissa seruet. Nā dū ad supe-
riora cōstendit neis tēp⁹ tēpat
ubi n̄ ad sumū teli veniet est
uos accendit colores Descendēs nu-
sū autipno tempeiem reddit. v̄bi
uō ad supiorē redit cōtū ex gla-
nali cōpage teli rigore nob hiber
ni frigoris dēlinquit. Eclipsis sol
fit quocēs luna xxx ad emde li-
neā quo sol uehit p̄ueit eiq; se
obitēs solem obscurat. Nā defie
nobis sol uidet dū soli oris lime
opponit. Sol fons calois ē. Nubes
de tm̄ accitit p̄ uapores. fr̄is
manunt. Fluida firmit. Sol for-
tior ē tm̄ sicut d̄ p̄sidor⁹ et ut ml-
ti et maximi p̄hi probat orties
maior ē q̄ t̄re globis. sed ideo
cubitalis nobis uidet q̄a remo-
tissim⁹ i altitudine a n̄ris oculis
sepatur. Sicut ergo sol octies ma-
ior ē tm̄. S̄ et b̄m̄ v̄go maia de
siccata p̄ solem. octo p̄rogatiuis
maior ē oī creatū q̄ unq; uidere
possum⁹ i quoz uersib⁹. Virgo
p̄ius uouit. v̄go sine seie p̄guās
Virgo deū genuit. v̄go mat̄ siml
extās. h̄ et sine labe manēs oī
v̄tute beatur. Impat h̄ xp̄o sup̄
ipa creatū leuat. Qd̄ oīa sic p̄m-
tionēs et septimaz auctoitates p̄-
bant. Virgo p̄us uouit cōtinen-
tiā s̄ v̄ginitatis v̄n̄ Angelo nū-
trante q̄ filiū cōaper. i mēre et
uoto h̄is nūq; se cognituram
virū. N̄ndit. Quomō fiet istud

110

ho

quā virū nō cognoscit i nō cognoscit
 et ponit p̄ns pro futuro vbi ḡm
 sicut dicit alijs i voto h̄ns semp te
 unare sextas feins. rogati ut bis
 comedat. R̄ndet nō comedo in sextis
 feins nisi semel. ubi utiq; ponit p̄
 sente sufficit. nichil addito de futu
 ro. Vginitate igr̄ p̄ma uouit b̄m
 vgo. vñ enā regina v̄giniū dca est.
 Iudei carnales et rudes male in
 tellexerit q; sterilis maledca essi in
 eoq; plen nō haberet maia n̄sa
 ne et spiritualit̄ intellexit male
 dcaū esse sterilem q; nō fr̄ū bonoz
 opm h̄ndaret vñ x̄ps maledixit
 fiau nō iuenēs in ea fr̄m et iō
 stat̄ aruit. Sequit̄ vgo sine scie
p̄gnās sicut vgn̄ aaron sine h̄ud
re viruit. fronduit. floruit. et fr̄m
tulit. Viruit b̄m vgo ubi i cōcep
tione filij eius sp̄s exultauit. fr̄m
dunt ubi ā ḡlo nūciat̄ prudent̄
r̄spondit. floruit v̄nitū ḡm. fr̄m
tulit. nūc̄ au? nūcleus deitas. te
sta h̄māitas fuit. Vel p̄t̄ f̄ expoī.
 Virgo sine scie p̄gnās h̄p̄a v̄gna
 velle media inē radia et fr̄m
 restitit fluxū huāne ḡupie a
 marū et corruptū sicut solz fieri
 p̄ insertionē. Sequit̄. Vgo deū ge
nuit. vñ poem. In p̄genes noua
celo dimittit̄ alio. Sicut x̄ps vn̄oz
pa. sic et vn̄oz vn̄oz matr. vñd̄
pepit̄ filiū suū p̄mogenitū i vn̄
tū. i p̄mogenitū an̄ quē et post
quē nullā. Sequit̄. Vgo m̄r̄ siml
extans. Et inde q; digne optima
p̄tē sibi elegit de statu duplici.
 In quingio duo st. fecūditas et fe
 ditas. In v̄ginitate duo. steri

ho

litas et mūdicia. De v̄ginitate acc
 pit mūdicia. De cōiugio fecūditatē
 et duo alia deliq̄t. Sequit̄ h̄ sine la
be manēs et hoc q̄a uas sapore t̄m̄
a cōcepto. vñ Auḡm̄ de bono cōi
gij in libro. Om̄s m̄qt qui nascit̄
ab adā et eua tenent̄ dice dimute
nobis debita n̄ra. excepta b̄m vir
gine maia de q; mox̄t̄ honore d̄ni
cū de p̄cō agit̄ nullā p̄sus uolo
m̄tionē h̄i. Sequit̄ oī v̄tute ven
tur. vñ Angelus dixit ei. Aue ḡm
plena. et liber sapiē i p̄sona est. In
meḡn̄ ois me et ueritatis. in me
ois spes uite et iūctis. Sequitur.
 In par̄t̄ h̄c x̄p̄o et hoc iure sicut
 n̄r̄ filio. vñ auḡm̄ adā de s̄cō v̄cto
 re i sequētia sua ad b̄t̄m v̄ḡnem
 Ora p̄m̄ Jube nato vñ illud qd̄
 sup̄ legit̄ in libro e^o de q̄drupedi
 bus in caplo de v̄nicorn̄ quomō
 illud fecit̄issimū n̄al p̄ v̄ḡnem
 caput. adaptū p̄t. Sequit̄. Super
ip̄a creata leuat̄. et hoc in assumpti
one aie et corpis. vñ in Apoc. d̄i
luna sub pedib? i ois creatura m̄i
tabilis. H̄c de planeta sole dicta
sufficiat. Nūc de planetis residu
is videamus. De marte 4ta p.
Mars Quinq; planeta est. qui et
 p̄rioris d̄i. Signifex p̄tur
 rit duob? ānis. Est t̄m̄e uocatus
 mars a gentilib? adeo marte qui
 deus belloz dicebat̄. nec ab re
 forsuan oimode cū i āstensione
 sydeis. marts colca sep̄ius in
 h̄oib? accēdat̄. et fiāt calefactiōes
 cordis et epatis et rebulliō re
 bu et corrupc̄t̄ humores. et sic
 causis cōtr̄is ip̄ugnātib? s̄am

gsendar

no

no

tatem bellū utiq; geritur ī creatis
 qd non nisi morte finire. Virtuosa
 ergo insubilitas si integra īsu-
 sione bellū cū vicis pnat et bona
 dignaq; indignatioe et obvianna
 queq; salua ai vtrūe qsingēs fine
 imponat vicis. et meū ad iqua-
 tem pna mortificat. Waledaūis
 est ei vir sicut d' septimū qui a sa-
 gūe gladiū phibet. Donat ergo
 vna qz vtrū gladiū sup femur
 et istar septē gentū qz deus an-
 fanē ppli sui isrl legit destruxisse
Septē vicia oppugnāe nō cesset
 usq; ad oīmōdā extinctionē que
 hic esse incipit et pplebit ī futu-
 rū. qn mōrle hoc inducit īmōr-
 lūte. et corruptibile h ī corrup-
 tionē sempitnā. Nūc ergo vtrū
 hūilitatis impugnet caput vi-
 tiorū supbia. q utiq; sctm Augusti-
 nū ī dya^{lo} marie dnat. Contraz
 huic vtrū hūilitatis ī ei aduer-
 sario qui xps marie pdicit. Man-
 suetudo dem vincat mā. Pietas
iudiciā. Exeratio vtrūis amidiā
Sobrietas. gula. Caritas. auaritia
Continentia. luxuria. Ista s' licita
 et oīmōde nccāria fidelū. In qb'
 si qz legitime certauit coronat
 Qui hz ergo tūmā uedat eā et e-
 mat gladiū. **Jupiter vi⁹ plae**

Jupiter sextus ē planeta.
 qui et fenon dī. Jodiaciū
 suū pagit xii ānis Est at plane-
 ta iste calidus et siccus Est at uo-
 catus a genlib' iupit a deo suo
 qui iupit dicebat Dicit iupit
 quasi iubes pater. nec totū hz
 forte sine ratione tū ī ascentioe

s' deis. h' oīa t're nascuntia in corp
 iunt nisi ei vtrūte quadā oculūoi
 rerū scia a suis pncipis diuiden-
 tur semp appetent ī statu sue crea-
 tionis īmobilē pmanē. S; indi-
 dit deus globifeis stellaz circularis
 et maxie planetaz talē vtrūte ut
 a motu sui pncipij creata rerum
 vegetabilū tūsure faciētes se ad ml-
 tiplicatioez tūsserāt qsimilū et suc-
 cessiois ac posteitatis qī sobole cō-
 cubita ī se manē uolētes soli se-
 mina de se fundūt seminū uerū
 materias ī alijs pueturas. Sedūq;
 sēp succedentib'. Alijs ad rerū pī-
 apū tū itez ruerūt. Et hoc ē
 qd dñs ī pma rex creatioe aīan-
 tibus dixit Cresce et multiplicamini
 Et t're dixit. Germine tū h'
 ba vūetē et faciēte semen et lig-
 nū pomiferū faciēte frūm iuxta
 gen' suū aut semen ī semetipō
 sit sup tūm. Ratio hoz h' ē q' h'ec
 dē uegetabilū materie pncipio
 ordie de mādato ad locū redeūt
 vnde pncipij se mouēt tū oī pnci-
 sus modeamie secretus expectā-
 tes ut ad eadē q' pncipio aut ad alia
 reuocēt vñ Salomon ī eclefiasti-
 co pmo caplo Qd ē iquit qd fuit
 ipm qd futurū ē Quid ē qd fūm
 ē ipm qd fledū ē. Nichil sub sole
 nouū. nec ualet qsq; dicē. ecce re-
 cens hoc. Jā ei pcessit ī secul' que
 fuerit an nos. et ut lucidū ista pa-
 tesant utam' exēpli gen'. De cor-
 pus qstat ex quorū elementis. lig-
 nū at corp' est. et lignū quidē
 igni qiectū ignis materies q' ei iest
 ardet Terre uō materies ī tūne

vnaur. Aeris at eraque materies
 psumu in aere euanescent Ideo at es
 fumus amarus e q nā aque salua
 ē. l' qā tū pmyra ē Ecce q̄ euiden
 tissimus idibus ostensu ē qd oīa
 uegetabilia nō ppis motib' ad su
 piora conscēdūt S; lune solis l' ceteris
 motib' planetar' ad alia trāferūt
 Exceptis ergo hys q̄ ad libū arbitiū
 hoīs l' ad spālia diuine uolūtatis
 opa spectāe vident'. Deū op̄erū
 causas istar' q̄ in seius st' sub stella
 rū motib' esse cōstituit Qd lucidi
 sub motib' planetar' solis et lune
 cōstāe pbatur dū sub augmēto lune
 l' defū e; humoēs i hoīb' et i alijs
 aīalibus creste l' de creste uident'
 Veis at tpe sole supius ascendente
 erūpūt frondes. flores. fructusq;
 de floribus et dū diuotū ascen
 deit sol uacet et hoc p id qd p hu
 miditate supflua calore desiant
 et i eis r' maneat siccitas et hūidi
 tas t'pata. Rursus q̄s nō vident so
 le postmodū descendēte et p orbis
 obliuata i deuerā cadēte qualie
 pōre estū t'pīs ordine i rebus euer
 tit ut q̄q; vicia solis auisionib'
 arefiāt cadāt stūtia. rigida cūte
 tepesāt et ut breuē dūā spene sua
 dolēt oīa et r'cessū fomētū solais.
 lugubri fine. et mībida forma de
 plorant. Si h'gr' in sole et luna
 uident' quāe nō idē de ceteris pla
 netis plena rōne credam'. Dicit
 cōmētātor sup astrolōgiā mar
 tianū q̄ si nō esset alius planeta
 a Ioue qui et Iupit' in celi firmamē
 to oēs hoīes essent imōrles Intel
 ligendū ē at f' causum forsitam

nē nō f'm uolūtate et potētā aen
 tois. Est at ut dicit martian' i li
 de astrolōgia Stella iouis q̄ ē Ju
 pit' ad oīa salutis. et f'm natūā
 mōrilib' sanūis impit'. Neq; q̄ at
 aliquē de fidelib' moueat dān' es
 se i genesi. Fecit deus duo magna
luminaria. magna dān' ē nō qd
 maīōa corpe l' lumie ap' se. sed
 mag' dān' est q̄pātiōe alior' syder'
 q̄ min' et id' mīōa uident' ap'
 nos q̄ tū sūt maīā apud se et h'
 popt' remotionē suā Si ei luna
 equalis quāntū videt' soli. tū quī
 series l' septies maīor ē et id' qā
 remotior. qd estimāe potim' de
 reliq; t'bus planetis q̄ longe su
 piores sūt sole. h'ars ei planeta
 quātus i tantū et paulo plus supi
 or ē quā sol. Iupit' uō sextus pla
 netar' i quāplū martē altior ē
 Saturn' at planetar' septimus
 q̄ ultim' ē in puero i duplū fere
 supior. Vñ ergo i quā satūrnus
 planeta septim' sole supior cōpro
 betur et estimem' si possūmus
 quā satū sidus magnitudi solis
 ualeat cōpari. Sufficiat ergo m
 notatio ista de singul'. et de sa
 turno planetar' ultio videam'.
Saturn'. De saturno **11ta p**
 planeta septim' et ultim'
 qui et pheron dī Signiferū suū
 pagit xxx ānis Sūmū oīm sat'
 in sydu ē Ideoq; mīmū uideri
plū d' A pte sinistra g'rit oēs
 planete Excepto saturni sydere
 qui semp i pte dextera p'cepis g'rit
 dicit. hinc ē qd iūmēsa celeitate
 i ortu su attolleret' nisi cōiūsiōne

110

assidua obuijs alijs syderijs impe-
diuntur. Nunc uero impeditur mundi
vtrigie ignauo globo torpet et fit
gelide ac rigentis nature vñ fit
ut tardius ceteris cursu pagat. **Augu-
stinus** at qui corona philosophie
datus e. Alia causa potest, quae ge-
lidus sit planetam saturni. Dicit et
i li^o sup genesim ad litteam. **Stel-
la** iquit saturni ualde frigida
e q̄ tanto ardentior esse deberet. i
quatu celo impit^r aliori. Cetero
in quippe sydeia i spem celestius
impit^r ergo ea frigida sunt aq̄
ru q̄ sup celos fut vicinias. Est
at nec absq̄ oimoda rone pla-
neta iste saturnus uocant^r a gen-
tilibus s^m nome dei sui saturni.
Or at saturnus q̄ saturnitatis mu-
ni et hoc forsitan p̄t illd qd in
ascensioe sydeis h^o facta semina
mortificam^r in tm ut firmi affe-
runt i sanitate ois carnis. Nisi
ei pus tacta seia mortificet firmi
affere no possut. vñ et ipse **deus**
s^m phos. ne deus e eu^o dixit
Nisi granu frumeti cades i tm
mortuu fuit. ipm solu manet
si at mortuu fuit multu frum
affert. Hec singularit de planetis
dca suffinat. Nunc generalit ali-
quid de eis uideam^r. Oes pla-
netae p^o q̄ngentos et xxxij annos
circulos suos pagut et eosdem
ut pus repetit. Signifer i ne-
tilus xij signoz diuidit et xij
ptes planu. Sub hys feruntur
septē planete qui cu cordi et
suau armonia voluut. I tm
usq̄ ad celu ee centu et noue mi-

lia et trectm septuaginta quinq̄ mi-
liaia phophi et multa catholica
iuri ueidias assertioib^o et argu-
mens finissimis pbauerit. Nec
haudeat qsq̄ teme q̄ medatu
iudicac q̄a tm euidenti rone pro-
bat^r ut a nullo possit tanta uitas
firmat si qm tanta res oau singu-
lae deposuit. de hys ad pns sup
sedendu melius iudicam. **Exphat**
lib^o 11° de spea et vñ planetis et
Incipit liber 12° de passionib^o
aeris. fulgure tonitruo et q̄silib^o

Encaliter pus
de passionibus
aeris uideam^r
q̄ quod. aut qua
rone aer toni-
nat^r in multis
ut fut venti ful-
mina chorustationes ac tonitrus
q̄ no solu aere i superiorib^o uerum
etia tm in ai sus aialib^o inferiori-
bus turbac nosat. Postea disse-
rem^r. Ois at uentoz flab^o maxi-
mus ac chorustationib^o subitis pas-
sionibusq̄ tonitruu l ad horam
amens serenitate delectus non
ptubet. **Qd** si no sit impossibile
tame e quatu ad ifinitate car-
nis potius illu stulu reputo
qua audac. Illu tm et q̄silēs
reuent extipim^r q̄ vita hnc in
pacia. et morte. quoz vñ diuis-
se fertur nulla ee morte desidera-
tore morte tonitruu q̄ subito in
ictu oculi p̄mit. et bñ morte de-
lectu illico tr̄smittit ad celos. **Ve**
bñ mors iusti q̄a s^m **Augustinu**
Non pt male mori qui bñ vixit

no

no bñ

Hic singulariter de passionibus aeris videamus. **Incipit capitulum 11 libri**

De tonitruo et choruscatione simul, et quid sit fulmen.

De eo quod videtur nobis aliquando stelle cadant.

De vento generali primo. De quatuor ventis principalibus.

De octo collateralibus ventis qui subdividuntur eis.

De nubibus. De arcu caelesti qui vocatur iris.

De Tonitruo. **Incipit liber 12 de ro. et silib.**

Tonitruum est spiritus phlogos qui venti suo spiritamine

aquas in aere trahunt quae conglobate in nubes densantur. Quibus dum venti inclusi fuerint erumpunt nimit et magno murmure coarcentur

nubibusque collisibus tribulata ignem erant. Crepitu igitur nubium et ventorum est tonitrus. Ignis inde excussus est fulgur.

Qui ignis ideo penetrat quod tangit quod motus est subtilior et magis viventorum impellit. Ab aegione fulgur.

ab euro tonitrus tempestatis signat. Igitur fumo calido et humido ad superiora tendente cum ad summum aeris pervenit et ponderatione

humoris movetur. Summitas aeris cum particula ad modum undarum aquae sibi concurrentium frigidore et tonitruum faciunt ex motu aeris calidissimis

transit in igneam substantiam, fitque choruscatio quae quantum cum frigidore fiat tantum

citius ad nos pervenit quia visus vel sonus et validior est auditum ubi gra. Dum enim a longe horum parte

arborum cum ante ictum in arbore cadere videmus quam sonum ictus audimus. Cum ergo sit aer superior

ex fumo humidus et ex humido fumo spiritatus fit occursum generatque impetum qui si ascendit sursum

fit frigus sine fulmine. Si autem ille impetum deorsum tendat tantum non fit quod usque ad obstaculum pervenit. nuncium est fulmen. Cum

vero usque ad obstaculum pervenit obstaculum findit. Sed quia prius est motus aeris tendens sursum nulla

matia exire videtur. Propter quod aer ignes recolligit. Si vero in hac inferiori parte aeris multus sit humor

aer existens nullo impetu ignis non potest fieri fulmen fundens non urens. Si autem ibi non sit humor et motu et siccitate ignescit fitque

fulmen urens. Est ergo fulmen pars aeris collisione aliquo usque ad obstaculum perveniens cum impetu.

Tonitruum non est proprium aeris cum impetu generetur sonus. Choruscatio vero est pars aeris ex impetu ignis et ful-

dens non est fulmen lapidea substantia ut quidam dicunt. Si enim lapidea esset substantia non huc illuc discurreret nec

sursum revertetur ut cum aliquid ferretur carnet et ossa comminuet. fulmen

sepius aliam sternit quam cum ab alio aliquo descendit citius aliam repetit.

Et notandum quod quorundam sententia est fulmen esse lapideam substantiam et assignat rationes quia cum fumus et hu-

midus ad superiora ascendit cum eo elevatur aliquid terrene substantiae quod

ex calore solis in lapideam substantiam transit. quatenusque in coarctate

nubium donec nubes impetu aliquo dividatur et sic cadens sub-

iectu generat. Hinc digne quare

ni in oi tpe am fumo humidus ut
pduximus ascendat, quae no in
oi tpe tonitrua contigit et fulmi
na Cui qstioni Rudei pt et si ex
humido fumo habeat ee toni
trua tñ dñ inferiores ptes acis
ipe optinet fumo et no ad supio
ra ascendit impulsat in tram
et no pt huc illucq impellere
aem. Si at ad sumu puenit huc
et illuc ex habitate eñ impellit
fuitq; tonitrua et fulmna. In hye
me uo et si aer spissus sit no est
tame tanty calor q spissu fumu
ad sumu possit acis impellere
Remanes ergo i inferiori pte acis
uctos gignit et plurias et non
tonitrua. In estate uo tñ e maxi
mus calor humor usq; no sum
mu acis eleuat. sicq; pñ acis
diuisa mansio et in contigit toni
trua. In autumno uo qa frigidus
e et siccus, neq; e humor q eleue
tur neq; calor qui eleuet. In orie
te at estate no st tonitrua sicut
apud nos i pñb; euoipe sed in
hyeme ibide sunt q humor suf
fices de tm ascendit et e aertu
lidus quo eleuet. S; q; tpatus
aer calore et humore ut facillime
fumu coalescant i nubes et fiat
contursus uetoz et nubiu q toni
trus et fulmna pueniant. Potest
at ma estas i europa orientis
hyemi qpari, fulmnu pluia ge
nera tradit. Plin. Que sicut
ueniunt no dissipant s; adurunt
Que at humida st no adurunt
s; dissipant atq; ihusant. Tertiu
est q; claz uocant sed hoc mirissi

mi hoc magis misicū maxim
pne secretū quo dolen exhauri
unt intactis opimētis nullosq;
alio rliuto uestigio. partia Ro
manoz princeps ictu tonitru fulmna
puer q; hebat i uero occisus est
ea incolumi rmanere Plinius
d; q; nullū aial nisi pus exaia
tū fulmne accendit. Vulnea ful
minatorz frigidiora st reliq; corpe
Ex his ptea que tm gignit lau
ri frutice uo uat hūq; qñq; ala
pedib; fulmne descendit in tra
Ideo pauidi altiores spem tuat
simos putat. Solet pauidi ho
nes tabnacula sua coopire pel
lib; beluoz q; vitalos marinos
uocant eo q; h; solū aial marinis
no pcutiat. Sed nec e uolucris
aquila fulmne pcutit. Cui; at oi
aiali dicitone pimit. Et io qñ toni
trua sūt fugit i spemib;. Nullū tā
git fulmne qui pñs lumē uideat aut
audiret tonitrus. In silentio ei ra
at fulmen. fulmne quide tactū ho
mine no semp extinguit. Cetera at
aiantia semp hūc humore natua
hoi tribuete. Solā int aialia aq;
la no fulminat. Auctor e Plinius
Int arboes uo laurū no fulminat
dicit. De tonitruo qdē psidor. d;
Tonitrus uicōū graue uocant o
nia qa tñ pcella uehemētissimi
uētū nubib; se tpete misicuet t
bine iualefete. exitaq; qrete nu
bem qua exuabat impetu mag
no resandit. Ac si tñ magno fra
gore defert ad aures. Qd; mmi
quis no debet tñ uesica q; pñs p
ua magnū tñ sonitū displosa

no

no

emittit Ideo at fulminis igne uim
maiore ad penetradu hie pbat
qa e ex subtiliorib' elemens Tri
plex e nome fulmis. fulgur. ful
gur. et fulmen. fulgur q' tangit.
fulgur qa incendit. fulmen quia
frudit. **De Casu stellarum**

Actelle aliqui tade uident in ae
qd' tñ falsu e. Cuius ignee sint
nature et p'p'us locu stellaru sit in
ethera nuq' ad terram descendit. Si ei
vna ex illis cadet tota tñ l' eis pte
maxima occupat uider' Que et si
maxie sint. ex remotioe tñ pue vi
dent' No ergo cadut si tade uider'
Sut at igniculi ut dicit **phophi**
a flatu uetoz ab ethere i aere trahit
et mox i madido aere extitit. Sepe
ei in supiori aere sut ueti. e ventu
et q'motio et si no sit i inferiorib' Se
ea q'motioe aer q'moty ignit' et
p'aera splendēs disaurit Qui tu
uix aliqua stella tñsiet splēdoe
suo usum illi' stelle nob' aufert
et uider' q' stella illa obiecta cen
deit. **S**z dicit aliqs Quid e qd' stel
la postea no uidem'. huic Rinde'
q' sum' de extinctioe ignis cadetis
i humidu aere stella nob' obtegit
Vel dicam' stella eandē a nob' po
stea uidei si esse ea nesciri Cu ei
ut p'dixim' aer ignit' disaurat
aer spissior et inde tardior subse
quit' qui int' nos stella illa int'
positus usum ei nob' aufert si anq'
tñsiet et illa stella apparet fina
metu qd' ad occasu tendit stella
illa ad ultreiora detulit Cuiq' ap
paret qd' i alio loco qua an' esset
uidetur. Alia stella reputatur.

De vento et p'o in Geneali

Enealit p'mo vidē
dū qd' sit ventu. **V**e
tū at diffinit **phus**
dices. Ventu e aer
q'moty et agitanis
et nichil aliud q' aeris fluctu. Que
rit at no imcito q's p'mū motū
i aere faciat. vñ ventu creati pos
sit. Ventu sut ut d' **phus** sū assi
duo mūdi matutu et cotrio fidez
ocassu sine e h'ille geneal' rex
nature sp's huc illucq' tñq' i aliq'
uteo uagus sine disparili errā
tū syderū ita indiozq' multi
formi iactu flagellat' aer Q'dā
ab aliq's phis alia assignat' uoz
h'itū abissus p'fidissia de q' i **ge**
nesi scribit. Rupti s' oēs abissi
magne fontes sūe h'ar s' auino
sa loca et spelūce late patentes In
hys uenti de spiritumie aq'z cōa
piūt q' et sp's p'cellaz dicit' et h'z
suos spiritumie aq's mais p' patētes
aquaz tuinas introrsū i abysū
tinhūt et ea iundatioe itez mag
no ipetu impellit De hys uentis
fit et t're motus.

Res no indiq' sicut de uetoz
origine similitudie breui de
puta et euidentior fiat alia re
petenda e quo aliq'tem' eoz pit'
dephendat' effectus humores
de t'm matutano solis ortu mon
tū egredūt' i quacūq' teli pte st'
p'dinat' trudit' aera ac deinde p't'
uaauitate loci. Post se recipiūt e'
ruetes undas Aer at q' ruendo sic
tendit eos quocūq' p'pelles p' vni
sp'is crescentes impety facit ven

torum qui solis ope collatis tollunt in
altitudine nubes quas postmodum propter
plenitudinem et gravitatem liquefactas dissi-
sit hęc rei sunt iudices ipsi. Nam quia frigi-
dissimis partibus veniunt septem-
trio et aequilo extenuatos siccitatibus
in aere flatus spirant. Auster vero
et reliqui a solis cursu impetum
faciunt qui a regionibus feruidis per
caelestem veniunt humidissimi sunt
et semper advehunt nubes quas ad
septentrionem profundunt. Ita namque
in feruore tacta profert humores
ut corpus hominis ex calore sudores.

Ventus. Quid sit ventus et unde sit

Vest aeris unda fluens cum in-
ta motus redundans. Nascentur autem
cum feruor effundit humorem et
impetus calefactionis vim exprimit
spiritus per aerem esse licet aspicere
ex coliphidis eredis canis an-
gustissimum punctum humantibus quae aequum
infundunt collocanturque ad ignem
et aequum calefaciant non habent ullum
spiritum. Simul autem ut feruere ceperint
vehementer flatum efficiunt. **De**

Sapientia diuina.
fontem caloris solis in medio
torride zone constituit. Sed quia ex
solo calore nihil viuere posset in
medio eiusdem torride zone fontem
humoris supposuit ex quo calor
feruidus repetitur. hic est ergo in me-
dio equatorialis circuli tram ex
omni parte tridans. Ex isto igitur in omni-
dente due effluunt. vna ad
austrium. alia ad septentrionem diui-
duntur in quarum separatione aer uti-
que commouetur. et commotionis impul-
sus si tantum fuerit ut ad nos usque

perueniat. ventum zephyrum generat. Due
vero orientales refluxiones sua diuissi-
one commouet generant eurus. hic est orien-
talis. Cum vero orientalis et occidentalis
ad septentrionem se ingerentes sibi occur-
runt mouet aer fitque boreas et est
frigidus quia in frigida orientis zona. Si-
militer cum due refluxiones ingren-
tes ad austrum in medio sibi occurre-
runt generant austrum. Viso vero quatuor
cardinales uenti orientem uidentur
unde collaterales uenti orientem. Igitur
si in partibus refluxionibus ungetibus
boreamque partem generantibus. hoc igitur
generat quod orientalis ex aliis acciden-
ti sit uelocior uel medium septem-
trionis occidentali occurrit. Nas-
centurque duo uenti collaterales in-
boream et eurus. Sicut et de ceteris
dicimus. **De quatuor uentibus prin-**

Quatuor uenti principales sunt
et cardinales. Primus cardi-
nalis septentrio qui et a paruas dicitur
hic facit nubes in aere et frigidam
creat. Secundus cardinalis subsola-
nus qui et a philotes nominatur. Iste
uentus tepidus est non est multum frigi-
dus aut multum calidus. Tertius
cardinalis auster qui et nothos dicitur
Iste humor calorem atque flumina
generat. Quartus cardinalis est zaphi-
rus qui et febonius dicitur. Iste hyemem
resoluit. floresque producit. **De**

Primus primo uento prin-
cipalis uentus est septem-
trio hic uentum a dextris. ar-
tus nomine quod et tertius dicitur faciens
niues et grandines. Cuius si uis aequilo
est qui et boreas dicitur. restringens nubes
Secundus cardinalis subsolanus hic.

ventū a dextis vultū noīe q̄ et
 calcus dī cūta desicās **E**ig si
 rust eum ē nubes grāns **T**er
 cardinal **A**ust q̄ h̄ uētū a dextis
 euroausti calid⁹ ē **E**ig siust eu
 ronoct⁹ ē et tpat⁹ ē **E**t nōndū
 q̄ australes uenti faciūt maio
 re tēpestatē ī mai q̄a ex humi
 li flant **Q**rtus cardinal uētus
 ē zephyr⁹ **E**ius dext affrim qui
 et libet tēpestatē tonitrua et sul
 muna grāns **E**ig siust chorus ē
 ei⁹ q̄ in duos uētos diuidit au
 ra et exaltans. aum ī t̄m. exal
 tans ī pelago. **Q**nt⁹ uenti qua
 tuor cardiales qui subdiuidit eis
 et vntes eorū quoz q̄ cordm oē
 arant ī suo ansu ordinate q̄stine
 rūt **De nubibus**

Nubes dicit q̄ n̄yboz naues
 ferūt ei plumas de t̄m p̄ ua
 pores ad aem sublimitas p̄mo ut
 p̄us dicit ip̄e nubes calore solis
 de t̄m ante ī aere cōglobant et cō
 densant q̄inde fr̄e mimentate hu
 miditatis et se ferre āpl⁹ nō va
 lentes. vento de facti dissolūtur
 et p̄ plumas niues seu grādines
 ad t̄m itū relabūt ut itū ascen
 detes q̄rescāt ī nubes. **S**edū q̄ nu
 bes uolāt et uēt⁹ ī aere deferūt
 siue ad austrū siue ad aq̄lonē cōtra
 p̄t aum l̄ pluuialis aut sicā fr̄i
 grida l̄ remissa. **S**i uespe ī occasū
 nubes solē tegūt. īm̄stūū futu
 ras plumas hoīes suspiciunt. **S**i
 mane orientē solē tetm nubes
 obtegnit celo residuo clarescente
 aut pluuia sperms a mane usq̄
 ad meīdie. aut a meīdie usq̄ ad

no

noctē. **S**i uēt⁹ cōtr⁹s flant
 ut se dispariles discordauerit
 nubes temp⁹ īdubū expecta
 bis q̄a quis cū suis nubib⁹ uēt⁹
 aliū sup̄auit illi aum cede r̄pen
 te agnosces. **De Nebula**

Nebula fit dū humide exala
 tiones uaporaliē r̄hūntur
 ī ethem. l̄ mod⁹s solis repellunt
 ad t̄m **S**i ascendit nebula pluuia
 sp̄ca. si descendit serenū. w̄rēq̄ sa
 luterū t̄re fructib⁹ aduētūū **S**u
 p̄ aq̄s et infima q̄p̄ loca t̄m p̄se
 uerunt⁹ manet et h̄ p̄t uamita
 tē humiditatis p̄ hoc q̄ nebula cō
 tracta ex humido suo simili cōtinū
 etur **I**n locis uō alte sitis p̄t sub
 tiliore aere nebule t̄m dissolūtur
Un̄ **A**ntiq̄ salubri q̄suetudie loca
 ī alto et sicco sita libent⁹ īnhabi
 tāt **E**ronē modern⁹ p̄t cōmodū
 aque locis demissis et c̄ra aq̄as
 edificāt et ē causa mortis īmanie
 mult⁹ et causa languois. **E**st ne
 bula q̄nq̄ fetida et densa multū
 ī aere et h̄ cā q̄a humoēs corrupti
 de t̄m ad aem sublimāt et h̄ est
 ml̄tis sepi⁹ infirmitatis occasio
Pectus ei ledit. et reuma pesti
 mū creat in capite. qd̄ si ad p̄ct⁹
 descendit sepi⁹ efficit apostēa
Nebula t̄m maū et estuale sol
 sticiū atq̄ post septēbriem pesti
 ma. **De yride siue Arctū celesti**

no

Uris. **A**rctus celestis uerū
 plum⁹ ex miāculū. frequē
 ter uidetur ostens⁹. **C**h̄ aīfestū ē
 ut dicit **p̄t** radiū solis īmissū
 t̄m nubi repulsa aae ī solem
 refringi sicut dū sol ī uas aque

plenū fulgens splendor ī celo red-
ditur. colorūq; uarietate inextima
nubiū ignū aëis fieri. Certe n̄ sole
aduso nō fuit nec nūq; nisi dimi-
dia arcuū forma. Nec nocte q̄uis
Ar̄. p̄bat aliq̄ nocte uisū. qd̄ fa-
retur t̄n̄ idem. nō nisi tricesima
luna posse. Pr̄is ē lumb̄ nubiū
cōcaue que ē q̄si speculū solis et
quidē sicut t̄n̄ specula. Ita et uapor
specius. Si igit̄ ḡnietur nubes cō-
caua opposita soli erit hymbus et
diuisi coloris et erit exima p̄s rubei
coloris p̄t̄ aduictionē multi nigri.
De fumositate ḡmota fuit h̄yeme
archus maxime ab eq̄noctio au-
tūp̄nali die dearefēte. Quo rursū
arefēte ab eq̄noctio iūno nō existit
nec t̄n̄ solstitiū longissis diebus
frequētes fuit + sublimes humili
solo. humilesq; sublimi d̄mōēs
fuit oriēte atq; occidēte. Estate p̄
meidiē nō tenuit. post autūp̄ni
eq̄noctiū quacūq; hora n̄ nūq; sil-
plures q̄ duo. H̄is uerbis Plin̄
de arcu celesti. cōtra fieri ī iūno eu-
rope orbe videm̄. S; unq; uā ar-
dim̄ q̄ dixit ī p̄te orbis ubi tantus
ph̄is māsit et sc̄psit. Archus igit̄
celestis quadricolor ē. De celo h̄t
igneū. de aq̄ ceruleū. de aere pur-
pureū. de t̄n̄ t̄n̄ colore ḡmū
neū + viridem. P̄inde q̄stio satis
d̄ficialis ē. quāc̄ et q̄mō post dilu-
uū pactū deus posuit arcū cele-
stem int̄ se et hoīem ī nubib; ut
nō inducēt aq̄s diluuij sup̄ oēm
arnē. Et pot̄ f̄ndi sic f̄m̄ uocem
nē. P̄mo t̄n̄ videndū ē qd̄ sit ar-
cus celestis. Et exceptis h̄is q̄ f̄m̄

antiq̄s d̄c̄i sūt uideam̄. Vnde
cōstet arcus op̄mōē q̄p̄d̄. Ar-
chus celestis ex nubib; fit et m-
d̄is solis. caloe ei solis attrahere
humores aq̄os de t̄n̄ et maī cō-
crefaut ī nubes ip̄isq; humoib;
de t̄n̄ ad sup̄iora sc̄dētib; int̄ar-
rūt r̄ndy solis q̄bus med̄is illu-
strātib; nubes fit arch; celestis
ex diuisis colorib; ceruleo s; q̄ ex
aq̄ cōtrahit. et ex caloe rubeo q̄
ex igneis solis r̄ndis ḡnāt. Ceterū
ar̄ colores sūt uirides atq; p̄purei
f̄m̄ qd̄ magis et min; ad p̄n̄apa-
les colores rubeū atq; ceruleum
accēdūt similitudiez t̄h̄t̄ quāq;
p̄d̄c̄i sūt q̄ arch; celestis alios du-
os colores purpureū de nere h̄eat
de t̄n̄ uō ḡmūneū. Manifestū est
q̄n̄ deus id̄uxit aq̄s diluuij sup̄
t̄n̄ q̄ diluuiū nō fuit ex aq̄s t̄n̄
q̄ erāt sub f̄m̄amētō q̄ nō suffe-
rissent cathaclisimū facē + totā
coopire t̄n̄. Verū etiā ex aq̄us
maxie q̄ sup̄ f̄m̄amētū erāt. Vn̄
in genesi d̄c̄i ē. Et cathac̄ente te-
li apte. h̄t̄ f̄m̄ ē ut d̄icēt d̄ns p̄
diluuiū. Pōnā archū meū ī nu-
bib; celi ut nō inducā ul̄t̄ aq̄s
diluuij sup̄ t̄n̄. q̄ d̄icēt d̄ns. aq̄
q̄ sup̄ celos erāt induxerūt dilu-
uū sup̄ t̄n̄. s; nūc̄ pōnā archū
meū in nubib; q̄ sit ex humorib;
aqueis t̄n̄. ut ostendā plane oī-
bus q̄a et si aq̄ pluuia; uertute ī
aere pendeat archū meo app̄re-
te ī nubib; nō timeat hoīes q̄a
de t̄n̄ aq̄ sūt q̄s uidet̄ ī nubib;. f
nec tā magnū cumulū facē pote-
rūt q̄ mūdo id̄ucāt diluuiū. H̄et

q̄mo

no

mto e quae posuit deus archu i
 nubib⁹ ob signu⁹ fedois. Dicunt at
 no nulli q⁹ archus iste celestis
 anis quadragita an⁹ sine mundi
 no videbit in nubib⁹. Hec de aere
 et de e⁹ passionib⁹ dia sufficiat.
 Expliat lib⁹ 15^m de passionib⁹
 neis. Inquit lib⁹ non⁹ x⁹ de q⁹ ele.
 mēte

Encalhe p⁹ modo di
 tendu e de quator
 elemētis Et p⁹
 quide distiguen
 du e. q⁹lis. et qd
 sit mundus. q⁹u

dus e ut dicit phi quasi vndiqz
 motus Est ei in ppetuo motu. h⁹
 figura e i modu⁹ pile torida sed in
 star oui elemētis distincta. Nam
 mūd⁹ iuntiqz celo ut testa tūdat
 Celo uo purus. ether ut albumē
 etheri turbid⁹. aer ut vitellū. aere
 fia ut piguedis gutta iccluditur
 Creatio mūdi quiqz modis scbit
 uno quo an⁹ tpa secularia vniūsi
 tas mūdi i mēte diuina coapit
 Que conceptio archetip⁹ mūd⁹ d⁹
 vñ scribit. Qd⁹ fia e vita eme
 Scdo ai ad exēploz archetipi h⁹
 sensibilis mūdus i materia creat
 sicut legit Qui manet in etnū ac
 auit oia simul. Tertio ai p spēs
 et formas sex dieb⁹. h⁹ mūd⁹ for
 tur sicut scbit. Sex dieb⁹ fent dō
 opa sua bona ualde. Q⁹to ai vni
 ab alio utputa hō ab hoie. petra
 a petude. arbor ab arboe. vniūqz
 de seie sui gnis nascit. sicut dicit
 Pater meo usqz mō opat. Q⁹to
 ai adhuc mūd⁹ inouabit sicut
 scbitur. Ete noua fauo oia. Ele

mēta dicit q⁹ p⁹le ligamēta p⁹le
 at e matia. Sūt at quatuor ele
 mēta ex q⁹bus gstat oia s⁹ Ignis
 Aer. Aqua. Terra. q⁹ i modū aru
 li in se reuoluūt dū ignis i aere
 Aer i aqua. Aq⁹ i tra qūtū. Rursq⁹
 tra i aqua. aq⁹ i aere. aer i igne
 gmutat. Hec singula p⁹ris q⁹li
 tatib⁹ q⁹ quibusda⁹ cōtrīs gmut
 sent. Nam tra aida et frigida. fri
 gide aque guertit. Aq⁹ frigida et
 humida humido aeri astrigit
 Aer humid⁹ et calid⁹. calido igni
 associat. Ignis calidus et aridus
 arde tre copulat. Ex hys tra upu
 ta gnuūsimū unū Ignis utputa
 leuūsimū optinet locū. Alia duo
 medū q⁹ qdā soliditatis vnicū
 tenēt. Quoz aq⁹ gnuoz tre p⁹rimū
 Aer leuoz igni p⁹rimū possidet lo
 cū. Deputat uo tre gndiātia ut
 hō et bestie. Aque natātia ut pisces
 Aeri uolantia ut aues. Igni rādia
 tia ut sol luna et stelle. Celū appel
 laue maiores ipm⁹ celi finamētū
 sub quo et ipē aer qui in aui filis
 uitalē hūc spm⁹ fundat. ut d⁹ phi
 nus. hic fundit nubula atqz nu
 bes. h⁹ tonitrus et fulmīa. h⁹ grā
 dines pruine. ymbres. p⁹relle tur
 bines fiūt. hic pluūna mōrlū
 mala et rez nē pugis secū habēt
 Terrena i celū tendētia dep⁹mit
 syderū uis. eadēz q⁹ sponte non
 sustollūt ad se t⁹it. Deandūt ym
 bres nebule sustollūt. sicutantur
 amues. ruūt grādines. torrent
 radij solis et cūm vndiqz implet
 vapor ex alto gndit. Rursusqz i
 altū tendit tot aialū haustus spm⁹

70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

e sublimi turbant. Punde q̄s esta-
tes et hiemes que i quib⁹ annua
vice uoluntur. fr̄derū motū fieri
dubitet ut solis go nā ānū intel-
ligit t̄pore. sic reliquorū q̄ fr̄der
p̄a quibusq̄ mōs ē et nō suam
cuq̄ naturā fertilis. Alia sunt
in liquorē solui humois fecūda
Alia coacta i pruinas aut coacta
i nives aut glaciata i grūdines
Alia flatū tēpis. alia uapois alia
oris atq̄ rigois est. Igit̄ in suo
q̄q̄ motu nāz suā exerceat. Tri-
itaq̄ corpa distigunt. Infimū.
mediū. Supmū. **Termin** infima
ē. et in centro posita et id nō mo-
uet. a mediū aqua l' aer l' ignis
Supmū uō celeste ē. sicut diffe-
rūt corpa. ita differūt q̄litates
In corpe infimo ē opacitas **In** cor-
pōe medio diffinitas **In** corpōe
supmo p̄spicuitas est. **De Ter-**
Termin elemētū. **in**
Quē accomodatissimū hoī fl-
la ei hoīem ut celū q̄tinet. deū
aut āgelos. Nos nascētes erapit.
natos alit. semelq̄ editos susti-
net semp nouissime gplexa gre-
mio. iā a nā elemētōz. reliq̄ pe-
nitus abdicatos tūc maxime
nos ut m̄ opies. h̄ est sola que
nūq̄ misatur hoī. Aquē sbeunt
in ymbres. rigescūt i grūdines
tumesūt i fluctū. Aer uō densat̄
nubib⁹. furit p̄cellis. h̄at t̄m
mater semp benign̄ mitis idul-
gēs. usus mōrib⁹ sep̄ ācilla q̄
coacta gnāt. q̄ sponte fundit odo-
res. saporēs. colores succosq̄ l'
reliq̄ nē q̄moda semisq̄ credimū

seminū bona fide cū usura r̄stitu-
it. Ita medicas herbas fundit hoī
et breuē dices semp qd̄ nate ē p̄-
turit. **Punde** q̄ritur. de forma e⁹
si plana parent t̄m si semicirculata
ac annulata ut distus inuersus. No-
mie ip̄a **R̄ndit** Orbis eī rotūdū
indicat. Ideoq̄ quasi globū celo
iccludi remota omī dubietate fa-
temur. **Cont̄** sūtū tāq̄ nō ratio p̄sto
sit ut nos nō decide m̄rem̄ mul-
tis it̄ueit obiectio. **Quib⁹** R̄ndere
possum⁹ qd̄ sicut ignū sedes nō
ē nisi in ignib⁹. aquay nisi i aq̄s.
spūs nisi in spū. sic t̄re arcentib⁹
cūctis nisi in se locus nō ē. **Cingit̄**
tur go celo i forma orbis assidua
firma eā mūdi astrozq̄ uolubili-
tate cogēte. **Terre** forma ē rotū-
da unde et orbis ē dicta. **Si** eī q̄s
in aere positus eā desup̄ īspiciet
totā inormitas motū et cōmū-
tas uallū mūn̄ i eo apperet q̄
digitus alicui⁹ si pilā p̄grande
i manū tenet. **Circum** at t̄re cō-
tū et octogita milib⁹ stadiorū
mēsunt. **Que** i duodecies mil-
le miliaria et quūquagita duo
oputāt. **Termin** q̄i centrū i me-
dio mūdo ut p̄ctus i medio
arali eq̄lit̄ collomat̄ et nullis
fildaris s̄ diuina potēna susten-
tatur ut legit̄. **Qui** suspendit̄
t̄m in nichilo fundata ē sup̄ h̄
stabilitate suā sicut aliud elemē-
tū occupās sue q̄litate metam
Et iū exemplū quō hoc fieri p̄t
Arripe uas sp̄icū in modū t̄m
bi ex oī p̄te rotūdi. **Ip̄m** ergo
uas iū duo ligna fixa tali mō

110

110

110

No

suspēdas p axes ut rotā manu
 possit uelocissimo impetu ut ipi
 uasi lapidē impōs. lignū rotūdū
 pū et lamā gglobatā ut g^o uas ue
 locissime rotāuis uideb manifeste
 sine aliq silamēto lapidē q̄etum
 suspēdi in medio uase. lignū uō qd
 leu⁹ ē ferri arm lapidē uideb. et
 lamā leuissimā arm lignū. Per
 lapidē g^o tū itelligas. p lignū qd
 leuuis humidū aerē. p lamā uō fir
 mamētū ī quo stelle fixe sūt et ē le
 uissimū euidentē accipias Quāto
 ergo plus a tū recedit supā tāto
 leuioza sūt. q̄ uō magis appiūat
 tāto ḡuioza ē. h̄ tū ī caranti oare
 ano ut lymbo agitur vñ ps Abis
 sus sicut uestimētū amictū e⁹ In
 tei⁹ meatib⁹ aq̄ ut corp⁹ uenis
 sanguis penetrat quib⁹ ariditas
 ipsi⁹ ubiq⁹ irrigat. vñ ubiq⁹
 tū ifundit aq̄ repit. Quāq⁹ at zo
 nis r quāq⁹ tū distiguit
 quoz duo extmī sūt ī habitabi
 algōe medys ī habitabilib⁹ caloe
 aq̄ ub⁹ sol nūq⁹ rcedit ad illos
 nūq⁹ accedit. h̄edy at duo habi
 tabiles. h̄ic ardoe h̄ic frigoē in
 tempat. Vbi ḡm. Si ignis ī h̄ie
 me sub duo accedit. q̄nq⁹ lineas
 effice uidet. vñā ī medio feruidā
 duas tūgelidas duas int⁹ h̄ns
 tpatas Qui si sicut tūret nimirū
 q̄nq⁹ artilos rddet Ex hys tūlis
 p̄mus septētonalis. Sedūs solsta
 tionalis Tert⁹ equoctialis Q̄rt⁹
 brumalis. Quintus australis noiat
 Sz solus solstiaonal ī habitati a
 nobis uidentur. habitabil zona
 q̄a nobis incolit⁹ in tres ptes me

dicantur mai diuidit Quāq⁹ vna
 asya altera europa. tūa affrica
 dī psidoz Tern ē corpus subali
 ter et multipliciter frigidū et sicū
 Tern ē in mediā mundi regioē oī
 bus p̄tib⁹ celi in modū centri
 equalit⁹ inuallo ḡsistens. Gm
 iustima ē et iō optinet nouissi⁹
 locū q̄a a nullo elemēto sufferri
 p̄t ut dicit beda psidoz fundata
 ē sup stabilitate ut sicut de nich
 lo frā ē Ita sedes et positio ī se ipā
 ē et ī nulla alia re magis ē pas
 sibilis et mutabilis ī oīa elemēta
 et iō tū a terendo dī. vñdīq⁹ mai
 tū datur vñ ab humoe humus
 dī Circularē et rotūdā formā in
 modū cartuli h̄z Oīa abat et su
 stentat vniūsa vñ a tolledo dī
 tellus q̄a frās e⁹ tollim⁹ Nāu
 mlit⁹ ē frigida arida. vñ dī ari
 da Oīa pondēosa ferūt ad tū si
 cur ad centrū. vñ etiā solū dī si
 si ab humiditate p̄ occultos me
 atus penetrat p̄t sicutat sua
 ī puluē redigētur et destruet⁹
 sicut dicit beda. misabilitate nō
 ex sui natura sed ex aque ḡtigu
 tate h̄z. phūs. Quō frigoē tūstrū
 git humoēs accipit Cū calore
 soluit ī nebula humore rceptū
 emittit. beda. Aqua marina p̄
 mentus tū colam dulcis effiat
 aīre fecūditatis ē tū Nec ei q̄q̄
 crescē p̄t nisi tū. Exter⁹ desp̄cā
 ē tū int⁹ se ḡtinet p̄iosa metalla
 Diffinit⁹ at a pho sic. Tern ē cor
 pus simplū tū⁹ locus nālis in
 medio ḡsistit ī quo nālit⁹ manet
 q̄eta et ad ipm̄ cū motū fuit mo

e⁹

aq̄

sol

uetur nalis. Generatis uiametū
pstat. Terrarū quatuor s̄ modi ut d̄ lo
hānūg. Altitudo p̄funditas uicini
tas motū et maīs eq̄litas t̄re Istis
quatuor differūt sibi inuicē t̄re Nam
altitudo frigiditates p̄funditas h̄ys
cōtrā reddis. Vicinitas motū
ex pte meridiana t̄rā reddit frigi
dam. Nā mōtes calidis obstat uē
tis meridiani. septentrionales uētis
frigidis. flantib⁹ ipam expetūt. Si
uō septē mōtes huērit supiori t̄re
cōtrā eit. Terra si sūt petrosa. fri
gida et siccā eit. si pinguis et r̄ms
sa calida et humida. lūca ut fri
gida et humida eit nisi ex am
dentī uētis cōtrā alit̄ dispona
tur. Terra in inicio dispositionis
sue rotunda fuit et plana i q̄ nō
erāt mōtes et ualles. Sp̄ite enī
forme fuit. Iohānes damascen⁹
Terra ei elemētū sicut et frigidū
de n̄ tene ad ens p̄mo dicit. deducit
marnan⁹. Terra marcescentib⁹
semib⁹ in hieme mediāte aere
calore ab ethē mutuatē fomētū
recipit et fecūditatē. In uē floib⁹
et h̄bis et arboibus ornat t̄m ut
uestib⁹ foliorū arbores quib⁹ oib⁹
i hieme spoliat. In uiscib⁹ t̄re et
harenis gēme p̄nose inueniūt
In uiscerā t̄re ignis includit
q̄ p̄ diuisa loca erūpe p̄hibet. Ve
nisq̄ sulphureis et alluosis nū
trit. Vbiq̄ i t̄m d̄ palladi⁹ sulphu
reis uene s̄t ibi. t̄m maxio p̄culo
p̄funditates et putei fodiūt. Nā
a sulphure immanes euaporati
ones nascūt q̄ nū p̄ int̄ uenia t̄re
fistulosa p̄ueiūt ad fossionē p̄ue

oz obnūtes sp̄s animales q̄ ex
tingūt fodientes nisi q̄s fuge sibi
uelontate succurrat p̄us ergo q̄
descendat ad ifina in eis loas lu
cernā ponas accensa. Qd̄ si extita
nō sūt p̄culū nō timebis. Si uō ex
tinguat̄ canēd⁹ ē loas q̄ sp̄s
Inortifer occupauit. Hodie ergo
ex utraq̄ pte duo foramina q̄ estu
aria dita possūt p̄ que uocatus sp̄s
euaporet. In t̄re siccitatis fundit
t̄m et r̄mas et caninas apit. In
t̄pe uō humiditatis claudit. Terra
ē in media mūdi regioē posi
ta eq̄li in uallo q̄sistēs q̄ singulā
nūo totū orbē sigt. Plūali uō sin
gulas ptes cō diuisa noia dat id
Nalis p̄petas. siccitas ē t̄ris. nam
ut humida sūt hoc aq̄z affinita
te sortit. Cui⁹ motū alij dicit uē
tū ēē i cōcaus eq̄z motū eū mo
uet. Alij aquā dicit ḡnālē i t̄ris mo
ueti et eas simul ḡnālē sicut uas ut
dicit lucret⁹. Alij dicit fundū eadē
t̄m in cui⁹ plinq̄ latētes r̄me sup
posita cūcta ḡnālē. Terra q̄ iacty
motus aut motu ifeius aq̄ sit a
arbus tonitrus aut de ḡnūis t̄re
erupentib⁹ uētis. Terra enā q̄d
d̄ orbis a rotūditate t̄m q̄ sicut
iota ē vñ breuis enā rotella orbis
cul⁹ d̄ vñ d̄ ei oaream⁹ t̄m flūes
eq̄ in t̄ulo ambit fines. Diuis⁹ ē
āt i triphana. e quib⁹ vna p̄ asia
altea europa. t̄m affrica noiat
q̄ tres ptes orbis uētēs nō equa
lit̄ diuisit. Nā asia a meridie p̄
oriētē usq̄ ad septentrionē p̄ueit. Eu
ropa uō a septentrione usq̄ ad om
dentē p̄ueit. Atq̄ inde affrica ab

No

l'gouat

omidente usq; ad meidiem vñ em-
 dent due orbelli dimidiū tenent
Europa et affrica. Aliū uō dimidi-
 ū sola asia **De tñ palladij d.** In
 tris quide ē qrenda feriditas ne
 alba et nuda sic gleba ne mater
 sabulo sine admixtione tremi. Ne ar-
 ta sola ne harena squalides ne aida
 glareā r minus lapillulis plena
 ne autosi puluis lapidosa manes
 ne falsa l'amara. l' uliginosa tñ
 ne totus harenosus atq; ieiunus. ne
 uallus nimis opaca et solida **Color**
 nō magno ope qrenda ē h pigue
 do atq; dulcedo. **P**ingue sic agno-
 sces **G**leba puilla dulci aq; qspige
 et cere dignis si glutinosa ē et ad-
 heret qstat illi messe pigue dme
Notādū at ē q p'sentia dñi puerty
 ē agri. **T**erris nus expta qmutte In
 nouo ei gnie seminu nñ expimentū
 nō ē spes tota ponēda. loas humi-
 dis semina tñ quā atq; degnant
Oia legumia a grecis feri iubent
 i sica tñ. faba tñ i humuda tñ
 spgi debet. In agro pulchante extio-
 ta nisi colūt exina **D**e tritini in
 solo uliginoso p' tñā sanone in
 genus filiginis qmutat. feridior
 ē exiguitas culm i magnitudo
 neglecta **O**rtus q celo clemē sub-
 iacet et fontano humoe paurit
 ppe ē ut liber fit et nulla ferendi
 disciplina reqmt **T**erre feridita
 tē cū alitudine si ad frumētū duob
 pedib' explora. qnoz uō si ad ar-
 busta l' iures **O**ia q ferunt lūna
 et diebus tepidis sūt ferenda nā
 tepor euocat frigus includit fru-
 menū quid collis gmo robusti

ho
 No

sed mēsure min' fecūdet ager aq
 sus plus strouis qrit. sicutis min'
 frumēta oia maxie letant paceti
 campo et soluto et ad solē recliui
Spissa et cretosa et humuda tñ bñ
 fur et tñā nutrit. hordeū soluta
 delectat' et sica nā si in lutoso agro
 spgit' moriet' **C**alidis regioib' et
 autūpnalis satio ferior fieri solet
 et maturior uerna **M**odū tene esti-
 mans facultatib' tuis i affigro
 ne cultūe ne supatis uibus tuis
 excedete mēsum turpie desens
 qd arrogat' assumis **I**n tēb' a-
 grestib' maxie officia uiuētū
 struūt impm senior. **De tre motu**

Terre motū quoq; qsidem' quod
 aut q occasione frequē fiat **I**n
 robus **T**erre moty p'iculosi ualde
 et horribiles nō solū in p'ab' orie-
 tis sed et in europa frequēt' fiunt
 et hoc maxime circa ptes maia-
 mas et h' tre motus causa s'm' **p**
losophos ueni cōmuis loas inclu-
 si dū erupe gestuūt tñ horribili
 fringore cōmūt eaq; tñe faciūt
 Que dū r'siste nō ualet i pulfib'
 rūpit' et fit immēsus h'raty tre
 et hāc ob causā qūq; auitates ab-
 sorp'te s' in abyssū **O**ia uō nō rūpit'
 tñ tñ uehemēn spū p'rellit' q'ata-
 tur et impellit. tñ q' auitates cū
 muus et turrib' et alijs edificijs
 subito contrictes suffocant et oppmūt
 hoies impuulos **E**t hui' q' g'ustioē
 tyrensis ciuitas post q' in manus
 latinoy ueit cū habitatoib' e' se-
 penim ē deleta **E**t nōndū q' hoc ē
 in tñ tremor qd in nūbe tonitru-
 um. hic h'raty sūt q' ibi fulmen

fiut at cu tre motu inundatioes
males eode uidelicet spu infusi uel
i fidetis sinu recepti vñ tellus fi
cille qa minosa ac sulphure et bi
tumine strata uetis pene tota et
ignib⁹ parer spu intorsu cu igne
deccitate mlis sepe locis fumū
l' uapores aut flāmas eructat. l'
etia ueto anr⁹ intubete. harena
z lapidū ve moles egeit. In mo
tis ethue ad exēplū gehēne ig
nū tā diutnū dunt icendium
qd insularū dūt undis nūtri dū
aqz cōarsus in unū profundū
seai impies tā diu suffocat don⁹
uenis tre diffisis fomēta ignis
accēdat. **De Aqua 2° p.**

Aqua s^m elemētū ē ut d^r p^h
d^oz⁹ Aqua ab eq̄litate d^r
huur dicitur plū imensa p^hun
ditas. d^r abissus q̄i absēs fūdis
hē tū fūdū. q̄uis nimis p^hinda
sit. Oceanū d^r q̄i oroz amūs l'
q̄si in modū limbi ambi. Estus
oceanū i accessus et rēssū lunā
sequit. q̄i aspiratioē retro thit^r
eiz impulsū rēfundit. Conditie at
bis effluē et remede. Cū luna re
scēte rēsit. dearsēte dearsēte
Cū luna i eq̄noctio maioris oca
ni fluctus surgit ob viciā
tē lune. cū in solstio ē minor
ē ob lōgīqtatē eiz p^h decē et nouē ānos
ad p̄ncipia motū et ad paia in
cremētā ut luna rētitur. Am
potisqz i uozago i oceanū in
exortu lunā maior estu fluctū
inoluūt et rēuomit. her at q̄ to
tus aq̄s et naues absorbet et
reuomit. ista de cū fit Est i tū

:vide^r

abissus q̄ p^hfundissima. De q̄ sc̄i
bitur. Rupti s^t oēs fontes abissi
magne Oceanū flūioz cursū
nō auget q̄a flūctū dulcia p̄tīm sal
sis uadis q̄sumit. l' ueto aut ardōe
solis accipiūt p̄tīm p̄ occultos me
atus i suos amnes rētit. **D**icitur
p̄durat solus tot flūmū⁹ ac flu
uis irrigatis q̄a exhausto a sole
dulci liquee que fūctū ignea uis
trahit. **D**is aspior trassiorqz reli
quit. **I**deo sumā maīs unda ē dul
cior. profūda amaior. **L**une at ali
mētū ē in dulab⁹ aq̄s. solis nō in
amaiis. **M**ae rubrū de oceanū ex
it h⁹ rose nō colore a tū thit que
tota sanguineo colore rubet ac
vicina infiat littoā. **M**ae d^r eo
q̄ sit amiaz sed h⁹ p̄ uenas tre or
cultis meatib⁹ discurrēs. amai
tudine in tū deponit et dulce i
fontib⁹ erūpit i se itū flūēs ut
sēbit. **A**d locū vñ exēit flūmina
reuerit ut itū flūat. **D**icit a q̄b⁹
dā p̄his q̄ aque nā sit dū. s^t sal
sa et dulcis. **S**alsa ē maīs et q̄ui
or ē. **D**ulcis flūminū l' fontū et
leuior ē. et cū legit^r q̄ **D**e⁹ fonte
in paradiso p̄dūxit et i q̄tuor diui
sū flūmū⁹ totā tū i q̄tuor p̄
bus mūdi diruui p̄cepit. **D**icit^r
q̄ erūptio oīm fontū l' flūioz
dulcis aque. de illo fonte l' eiz flu
uis decurrit. et i abissū inatri
cē eode fontis rēfluat. q̄ lūz unū
ūsa maē ifluat amais tū aq̄s
nō admiscet sed utp̄m leuis su
p̄ ḡues aq̄s. labit^r et i occultū su
um cursū reuertit. **H**ic ē q̄ maē
nō redūdat q̄uis ipm oīā flūmū

no

na inuict et qd supma mais iun
da no e tui amiam q ca q i ymo
posita. Qd fontes i heme sut
calidi. et i estate frigidu her e causa
In estate calor aeris repellit frigi
in tiam et inde fit aqua frigida
In heme uo frigus aeris pellit
calore in tiam et inde fit aq calida
Et ai ois aqua aut dulcis sit aut
salsa videndu tui e vni qda eruipit
calida et putida. Snt qda specu sb
tinet. nalie sulphure pleni In
hys ai vey gapi ey afflam sud
phur accedat. Qd mcedit. euatu
ant etia qda loca ut fit in scalia.
Cu ergo aq p ignea loca currit in
lore ex igne. putore ex sulphure
fit et si ppe loa hnt eruipit et
inflam noia aqua ebullit. Si at
longi rcesseit uix tepesat. Deu
penity frigesat. Snt alia loca ple
na serpētib q vicina aqua infi
nit. Qd de tm eruipit bibetes in
teimut ut fons stix fent. Et non d
q aq mais mortui no mouet a
uetis et i se nichil uiue patit. sic
at ex sotib bituminis ex qb edi
ficata e tris babel. i campo magno
sannaar. Bituminis at na r sistit
aqe et no diuidit nisi mēstruo
sanguie. pisces et aues no nulle
io in aqs qmorat qd de hys facta
legut. Qat aues i aere uolat et
i tra hūmū. io fit qa aer e humi
dus ut aq et tm e aq p mxta. Q
at qda aialia de tm aram i aqua
possut morari ut st cocodrilli et
ypotami. hoc io fit qa aq e tra ual
de p mxta vt d expunctator. Aq
e frigida et humida. Que de lapi

no

de manat leuor e et limpior
uentre et urinā puocat cocta ml
tu medet. In oes aq pluuias
ualet qa leuis e et dulcis facile
digitur cito calefacit. et cito infri
gidat. fluxu uetris strigit. Que
ad ortu solis l meidiē et motibus
calidis exit. h piquat aque plu
uiali. Que uo et orndere l septeto
ne pessima e. Petu ei in uelica et
renib areat aulies ei steiles sunt
et corpoi torpore infert et rigoe
nimio mēstrua strigit. Inhibet eg
tudini sudore. uetris fluxu et nau
sea puocat. Aqua salia v ture habz
simile salu. Aqua gnuis e. sordes
lauat. In uinis fluit. aluēi suū no
desert. In mai rictit. diluuiū seqt.
Terre p mxta lutū facit. pauperū
potus e. Clam e. hētur pro spenulo
uestigū nauis no rinet. Ignē ex
stignit. sicut sedat. Queda e lara
tina. qda gstrictina. qda alcatina
De aqua palladi d. Aque postre
mo salubritas ut d palladi sic
agnosrit. p mū ne dumis l palu
de ducat. Ne de metallis origine
sumat qa h maxime tinosa e
et h signū e si talis e. Supnatat
ei q flos coloe pmpure et h poda
gruos facit. Debet at esse aqua bō
colois p pncū q nullo aut odore
aut sapoe aut coloe. iniet. Nullū
illi limū infideat. frigus tpe suo
mulceat. estatis incendia modet.
Celestis aq ad bibedū oib anfert.
Salutne ergo est p carnales ficti
les duci. et optis mumentē cister
nus illa tm mpre q maio l iunio
mense pluit. Aque puteū fossurus

no

no

in alto ut aqua repire poteis sic
probabis. Vellus lane sup tñ stant
opies et si tantū colligit humois ut
alia die fundat exp̄ssū topias in
esse testabit. Aquā nouā sic probab
In uase eneo nudo aquā sp̄gas et
si maculā nō fereit probabilis in
dicatur. Itē si legumia citā vale
bit extroque melior estimatur.

Her tenu. **De Aere 3° ele^{to}**
Elementū? Aer ē omne qd mani
fili a tñ usq ad lunā asp̄iat de q
vitalis sp̄s haurit. In hoc qmora
tur demōes quoz ordinē et nām
in thymeo **plato** diffinit. Tertio
do maḡ in hac humectā pte aeris
aīal inonale imortale partibile
ē offiāū inuidere et ex inuidia in si
diari. Hos noiāt mtho demones. i
malū faciēs. Hī igit aerē isto infei
ori et caliginoso tū tormēto diē uoi
tū p̄stolātes. ex eo corpa sibi sumūt
dū hoībus apparēt. Et ei quodā mō
cassus et tñ aqua igne p̄mixtus
Verūptū illa corpa q̄ ex aē sumūt de
mones licet atissime liq̄bilia sūt
durū tñ et molle asp̄m et leue sent
in eis. Et hoc fit ex cōtrīs elemēns
simul mixtis. Aliē ei nō recipēt so
nū vñ ad eos quib⁹ apparēt ūba
formāt. Ex aere et in aere sūt vēti
niues gradines pluue tonitrua
atq; thonsationes. Patit̄ ei ex cō
trarietate et uehemētia elemētoz.
In hoc sūt corrupciōes vñ infimā
tes et pestilēne genem̄. hee sūt
ppetates aeris s̄m exp̄mētatoz.
Aer ē intrus leuis mobilis Aūb⁹
p̄uius. facile corrūpit. Sp̄mculā
ē viuētū. nubib⁹ obscurit. Sole

illustrat. hieme cōdesat. vēto agi
tatur. estate serenat. nubilos⁹ sigt
pluuiā. aer arca paladosa loca et
humida q̄densat et fualine cor
rūpit. Cūta mōtes uō subit est
nimū et penetrabilis q̄edys nō lo
cis q̄ nō sūt nimus alta l demissa
optim⁹. **Postremo** aēis serenita
te declarāt loca ab ifinis uallib⁹
liben et nebuloz noctib⁹ absolutū
et hebetoz q̄sideata corpu fallasi
ei color sanus capius. firma sin
ceitas in offensū oculoz lūmen
purus auditus fauces q̄mestū
liq̄de uotis exereat. hoc ḡnie be
nignitas aēis approbat. Hys at
cōtraria noxiū reli illi sp̄m r ac
re q̄fiteat. Hsūt ūba **palladi** in
libro de agriculturā. At qm̄ de pas
sionib⁹ aēis multa dixim⁹. Ad q̄
tū elemētū ignis orus n̄sem̄.

Ignis q̄m̄. **De Igne 4° ele^{to}**
Elementū. Ignis calid⁹ ē et sic
cus. Rutilat ad calozē tñ illa q̄
in eo ponūt. Sursum tendit et q̄nto
maioze tanto alia⁹ ascedit. Splen
dore emittit. fumū ḡnat. calozē
emittit. ligna q̄sumit. attractiō
nē ē. tibos decoquit. materiam se
quit. Effectus ignis possūt videri
p̄ duos vsus. **Destruit emollit**
restringit q̄solidatq; Clarificat ter
ret accedit lenificatq;. Possūt at
et hec ad aptū igni qui ē sp̄s
sūs de q̄ dñs Ignē uei mittere
ī terram et qd uolo nisi ut ardeat.
P̄mo destruit ignis sp̄s sū. et h
rubiginē p̄toz. vñ dē de⁹ nost
ignis q̄sumēs ē. Sequit̄ emollit
dum s̄z sicut ligna et lapides et

ferrū Geni. auferā a uob' cor lapide
 um etc. Sequit' Restringit fluida
 p luxuria sicut sol face solet q' e'
 fons calois Sap. Ortus e' sol id
e' fons calois et arefcent tū Je
 Adhuc ornabeis typanis tuis u'
 go isrl. Sequit' Cōsolidatq' ma
 teies s'z duras sicut es et ferrum
 l' vasa fictilia vii l' vasa figuli
 pbat formax. Vel g' solidat i rep
 at opus p' labore itineis q' uing
 nerui relaxant. Sequit' Clarifi
 cat tenebras s'z l' Clarificat i depu
 rat aere Geni dz. Q' diuisit lucem
 a t'nbis et vidit lucē q' esset bō
 diuisitq' lucē a tenebris Sequit'
Terrēt p' dices s'z vñ in act. frā at
 hac uoce queit multatudo et mē
 te g'fusa e' Er p's In spū uehemēti
Seqr' Arrendit ad cūitate s'z vñ
dñs Ignē uei mitte i t'm ut sup
letificat Scōs s'z vñ in actib' de
dis replens spū scō. dixerit iudei
ayusto pleni sūt isti et h' dixerūt
qā viderūt eos et ardētes i gnu
dio spūs sa. Postea sequūt' ppe
tares ignis p' duos vsus. Mobilis et
siccus mūdusq' fauilla tenet. Crescit
et ascendit sed aqua modica moriet'
Mobilis e' ignis spūs s'z qā sicut p' hie
de v'itate i v'itate. Sequit' Et siccus ab
effrū s'z qā luxuria r' stringit Sequit'
hūdusq' qā nō poterit cōignari Sap
Attigit ubiq' p' suā mūditiā Se
quit' fauilla tenet. hūilitatis erre
cordatiōe singulatis mē. Ysa. Se
de i puluē captiuā Sequit' Crescit
qā qūto maior materia adhibet'
tanto maior fit. vñ in lege p' npi
tur qd' subirent' ligna in altari

189

ut ignis iugit' ardet. Seqr' Ascedit
vñ dī spūs uehemēs i sursū mēte
uehens qā nālit' semp' ascedit. Se
quit' sed aq' modica morietur. aq'
s'z delectatiōis et hūmōe luxurie
vñ ille spūs malus cōtrā spū scō
s'm Job. Requēst' in lons hūmētū
b'. hinc sequit' de illo igne p' uissi
mo q' sup' acie in regione ignis
e' sup' vij regiones humoz' de q'
bus p'dm est. Hec regio ignis si
cut dicit' phi a lune globo usq' ad
firmamētū extendit Is t'm e' in aere
subtilior qūti aer aq' tenuior. t'm
inrior Is etiā ether dz. qui purus
aer noiat' et qā p'petuo splendoe
letat' De h' aere angeli corpa as
sumūt cū ad hoies missi ueniūt.
sicut deōnes in aē inferiori caligi
noso. Angeloz' ut duos ordies in
tymeo plato distiguit Omū at
sic inqt. In ethē inqt. a firmamē
to usq' ad lunā e' aīal tōnale im
mortale impantibile ethereū e'
officiū soli e' diuine g'ceptationi
uacūe et de e' delectatione dele
ctai. Sedm' at diffinit' sic In infe
riori inqt' ^{loco} firm' supiore p'te acis
vicinū lune e' aīal aereū tōnale
imōrle impantibile diligētiā ho
minib' impantens Et e' nōndū
q' d' patibile qā tū diligit bonos
cōgnudet eoz' p' spūati. q' patit'
adūsu. hoz' officū e' offerre p'
res deo et uolūtate dei hoib' p'
p' sopnua l' p' uisa l' p' inamā aspi
rationē. l' p' uocālē amonitionē
et h' calodemonēs appellat'
i bonū sciētes. Notandū at q'
plato male intellexit angelos

110

in ethere gmozari. cū in empireo
celo diuine maiestati deseruere
pbant nisi intellexisse platone
angelos quōq; esse in ethere Ad
hūc tū ut de celo empireo descende
tes corpa sumāt in ethere In qb
possint hoībus apparē In hac re
gione ignis septē stelle r septem
planete singulis annis tū mū
dū ferunt et ob uagū cursū er
ratice noīant. Her sūt quor ele
mēta Terrā Aqua Aer Ignis De
quib; simul et singulaīr quidā
ex nrīs satis apte distīrit dīcēs
Terrā iacēs stabilis. Aqua fluit
labilis. Aer nūtat mobilis. Y
Ignis uolat nobilis. uolūt r
tabilis machina speralis.
Cōsumato igni ope ut aiq; potui
mus a disrecto lectōe ueniam
postulam; Ceteri utiq; et si mū
iueneit quā nccē sit cogitāe po
teit q; impossibile sit oēs phōs
q; adūsīs et mīns iueni et legi
potuerūt toto orbe tūz casuali
r vñū hoīez iuenire posse et lege
atq; ex sperē et i uno uolumē
gpilae Credim; tū qd tāta et tā
diūsa et i tā puo uolumē po
sim. nūc int; latinos potuerūt i
ueniri. neq; eī laboibus aut ex
pensis ullo mō pepcim; qm
opus istud ad effm; pducem;
Anni iā quordecā aut quīdecā
elapsi sūt. Ex quo libro de na
turis rez; diligent; intendim;
illud bñssim; patris Augusti
ni dātū in libro de doctrina xpī
ana. deū hñtes p; oculis. vbi
d; utilissimā fōe si quis labo

Nota

re assumēt quo in unū uolumē
naturas rez; et maxime aiālū
cōgregaēt. Congregauit q; nec
michi suffēnt gallia atq; ger
mania q; tū in libris coposōēs
sūt. regionib; uniuēsis. pmo in
ptib; tūsmarinis et i anglia
libros de naturis editos aggre
gauit et ex oīb; meliora et cōmo
diora decerpsi. Siquē ergo tol
lā iuuat. oret pro me ut s; m
laborē meū michi deus mer
cedē rstituat in futurū. Amen.

Explicit lib; 19 de qor elemētis

Incipit lib; uicesim; de ornatu
celi et motu syderū r hñs sūb;

Est finē laboīs
nrī uicesimam
quor; editionē
apponim; sed
hanc nō tāquā
ex mā copilati
one. sed tāquā

necessariam ipi opī pcedē. Addidi
mus tū aliq; et quedā subtraxi
mus atq; nō nulla corripimus
Est at; scribēns intēno de ornatu
celi et motu syderū atq; plane
taz; et ualet multū Ad intelli
gēdā sperā. in distributionem
signoz; Ad agnoscēdā rōnem
eclipsis solis. siue lune. Hinc
p mū de ornatu celi dicēdū ē
Ornam; uō e; qd sup; lunā
uidetur s; stelle tū infire q; erit
tice. Sed qret aliq; Est ne sup
lunā nisi ether et stelle et pre
taxat sps. An ubi s; aq; ggelate
sup; q; sūt alie aq; Dicit tū qui
dām sup; ethem aq; esse ggelat

tas q̄ in modū pellis extēse oau-
 lis nr̄is occurrūt sup̄ q̄s s̄t aque
 ifirmātes. hoc auctōitate diuine
 pagine que ait. Posuit firmamē-
 tū in medio aq̄z. et iterz. diuisit
 aq̄s q̄ sub firmamēto s̄t ab hys q̄
 sūt sup̄ firmamētū. Si ibi s̄t aq̄
 ḡ aliqd̄ p̄dēosū et ḡue. Sz̄ prius
 loais p̄dēosoz et ḡmūū ē t̄m
 Si t̄m aque ḡgelate ibi sūt. quūte
 sūt igni l̄ non. Si igni quūte s̄t
 igni qui cū calid⁹ sit et s̄ctus. Aq̄
 ḡgelata frigida humida. cōt̄rū
 sine medio suo cōt̄rio quūctōem
 Nūq̄ ḡ ibi cōcordia s̄ cōt̄roz re-
 pugnantia. Ampli⁹. Si aq̄ ḡgela-
 ta quūctā ē igni l̄ dissoluet̄ ab igne
 l̄ ext̄guet̄ ignē. Cū ḡ ignis et s̄t
 mētū remaneat̄ nō s̄t aq̄ ḡgelate
 quūctē igni. Si quūctē nō s̄t aliqd̄
 un̄ eas et ignē ē. Sed qd̄ est
 elemētū. Sz̄ nullū sup̄ igne s̄m
 ē ex elemētis. visibile ḡ. vñ ḡ. nō
 vident̄. Restat ḡ ibi nō ēē aq̄s
 ḡgelatas. Sed uē et catholice pro-
 fitem̄ s̄m q̄ Eccl̄esia tenet. Aq̄s ēē
 sup̄ firmamētū. et si rō h̄ m̄a non
 ualeat̄ indagare. Nūc ḡ ad p̄posi-
 tū redeam⁹. In h̄ ethere dicūt̄ stel-
 le infixe nō ut ḡme in auro s̄ q̄a
 in eodē existētes semp̄ i eadē pte
 eiusdē vident̄. Alie dicūt̄ errantē
 q̄a mō vident̄ in hac pte celi mō
 i alia et qm̄ de ifixis mētionem
 fecim⁹ q̄am⁹ utz̄ moueant̄. l̄
 oīo motu careāt. et si moueant̄
 q̄l̄ moueāt̄. Sz̄ q̄ eas nō mouei
 asserūt̄ s̄ cū firmamēto uti affir-
 as ad ortū et ad occasū referri
 Alij p̄o motu dicūt̄ eas mouei

q̄a ignee nē s̄t neq̄ aliqd̄ i ethere
 l̄ in aere sine motu l̄ meta posse su-
 stinet̄ s̄ semp̄ i eodē loco et au eū
 se mouei. Tertij dicūt̄ etiā eas de
 loco ad locū mouei. nullū t̄m earz̄
 motū ab oculis nr̄is sentiri q̄ t̄m
 sp̄am⁹ p̄ cōgregatiōē suoz articu-
 loz ḡsumūt̄ q̄ viti humana que
 breuis ē etiā ad breue p̄ctū t̄m
 t̄mde ascēsiōis ḡphendend⁹ nō suf-
 ficit. Quib⁹ nō et h̄uc s̄ntē qd̄ de
 loco ad locū moueāt̄ ḡsentim⁹. Ali-
 am t̄m rōnē q̄re nō sentiat̄ motū
 earz̄ p̄tendim⁹ q̄ talis ē. Oīs motū
 discernit̄. l̄ p̄ imobile l̄ p̄ minus
 mobile. Cū ei aliqd̄ mouet̄ et si
 aliqd̄ imobile l̄ min⁹ mobile vi-
 deatur cū i p̄t̄re l̄ app̄quē u-
 dem⁹ motū sentim⁹. Si nauē
 aliqd̄ moueat̄ neq̄ aliqd̄. ex ip̄m
 l̄ imobile l̄ min⁹ mobile uideam⁹
 motus nō sentit̄ qd̄ p̄bai pot̄ p̄
 nauē i mai currentē. Motus ḡ
 stellarz̄ p̄ imobile l̄ min⁹ mobile
 sup̄pōitū sentit̄. Nūq̄ ḡ p̄ sup̄pōitū
 ut p̄ signa motū planetaz̄ discer-
 nim⁹ q̄ mō sub hoc signo. mō sub alio
 vident̄. Sup̄ nō p̄d̄as stellas nichil
 ē visibile. nec ē ideo q̄ motus earz̄ pos-
 sit discerni ayuent̄ ergo sed infixe
 dicūt̄ q̄ motū earz̄ p̄d̄ā rōnē nō sen-
 tit̄. In firmamēto eodē xv. dicūt̄ esse
 circulos quoz duos s̄t uisibiles. alij
 iuisibiles. De uisibilib⁹ ḡ p̄us. dein-
 de de iuisibilib⁹ disseam⁹. Duos ḡ
 sūt uisibiles Galaxias. i lacte⁹ ar-
 cidus Galax ei lac ē in greco. Pos-
 arculus et zodiac⁹. Incipit ei ga-
 laxias iuxta septētione ex pte
 orientis et aliq̄ p̄ cancrū et cap⁹

omni reuertit ad idē p̄ncipiū. Dicit autē
sic p̄t̄ nōm̄bile sū clāimē. Si q̄s
uō unde fit ille in illa p̄te celi nota-
bilis splendor sc̄e desideat̄. hanc
bū legat.

Hec zodiacus a capromō p̄ arie-
tē ad amariū ascendit. De m̄ao
uō p̄ librā ad capromū descendit. de-
scende uō et ascende uir̄ sūi nūm̄
ē intellige. Hic in xij p̄tes eq̄s per
fluxū aque ut r̄fert macrobius. diui-
sus ē quāz vnaq̄q̄ d̄r̄ signū q̄ eis
signam̄ i qua p̄te celi sol sit et alij
planete et ad quā p̄te exisset et ad
quā p̄uēire debeāt. Om̄ illa signa
nōibus alij sūt signata ut aries et
taurus r̄. Circul̄ ea om̄es zodia-
tus d̄r̄. Tōc ei ē aīal. Si q̄s at̄ t̄is nō
mē q̄nt. help̄at̄ legat. Signoz uō
talis ē disposiō qd̄ p̄p̄ius ē uob̄
cancer sed in q̄simo m̄e habitabi-
lis et torride. Deinde leo obliquā-
do descendit. post uirgo. deinde libra
existens i medio zone torride ult̄
quā ē sc̄orpius. Deinde sagittarius
post quā ē capromō a uobis remo-
tissim̄. Deinde oblique descenden-
do aq̄rius. postea pisces. Deinde
aries in medio torride zone. Libe
oppoitus sup̄ quē taurus. postea ge-
mini. Deinde Cancer. Ad signū e-
m̄sis sit. et q̄re loquēdo de sole do-
cebim̄. Nouē alij circuli inuisibiles
sūt quoz v̄ palelli. quoz v̄m̄ eq̄
noctialis d̄r̄. hic q̄ p̄ mediū torri-
de uadēs. p̄ arietē et librā. diui-
dit celū i duo emis̄ia q̄ d̄r̄ eq̄no-
ctialis q̄ q̄ sol ad ip̄m p̄uēit eq̄t̄
dies noctib̄. de q̄ in seq̄ntib̄ do-
cēbim̄. Alē de palellis d̄r̄ quāctio

m̄e habitabilis torride. Tera q̄m̄
ctio eiusdē et frigide. Virtus ex al-
tem p̄te torride. quāctio torride. et
alteius habitabilis. q̄a auctōris
clamat̄ i celo ēē quāz zonas. ut̄
in eth̄e l̄ in aere sint. tractates de
aere dicem̄. In quāz d̄iūt̄ palel-
li r̄ eq̄e distates q̄a a medio r̄ eq̄
noctiali equalit̄ distāt. t̄m̄ eī h̄er
quāctio m̄e habitabilis et torridi
q̄nā quāctio altei. Sūl̄ quāctio no-
stre habitabilis et frigide et altei.

Reter hos.

Duo sūt collum q̄z p̄ncipiū est
in medio septentrionis. S̄ alē t̄m̄ a
ascendit p̄ amariū et descendit p̄ ca-
p̄romū redies ad idē p̄ncipiū. Alē
uadit p̄ orientē et arietē et ruer-
t̄ p̄ occidentē et librā ad suū p̄-
ncipiū et ita in sūmo septentrione se-
int̄secant̄ et celū in q̄tuor q̄d̄ra-
tes diuidūt. Dicit̄ ergo collum q̄
coloniū in m̄ebrū bonis siluestis
Colonei ē m̄ebrū. v̄ron bos siluestis
d̄a sit. p̄t̄ imp̄fectōez nō q̄a imp̄-
f̄a sūt s̄ q̄a p̄ illa altei. poli q̄
int̄secant̄ nūq̄ a nob̄ uidetur.

Duo qui ad p̄d̄m̄ nū.
m̄erū sup̄ sūt s̄z mei.

dian̄ et orizon. Et ē orizon ubire-
lū uidet̄ aī t̄m̄ quāq̄. d̄aūs orizon
q̄ limitas. meridiana n̄raul̄ d̄r̄
linea designas illā p̄te celi i q̄
sol existēs qualit̄ ab ortu et occi-
su isti duo ulā nō s̄c̄būt̄ in sp̄em
q̄a p̄o diuisitate arāsp̄ientū
uel habitantū uaiātur. De motu

Quis uō eth̄e is. l̄. etheris
ignis qui p̄d̄as m̄ionib̄
celū et firmamentū d̄r̄. talis est

ai ignis naliu sic semp in motu
 nec sup ipm sic quo ascendit ut
 ostendunt nec descendit ponit qa
 hoc a nam e9 esset et oia infeiora
 loca ab ifeiorib9 elemētis emitt
 occupata Itēz qā unuale fuit illū
 descendē descendēdo nepe tm̄ ma9
 det nec aliqd i ea vniē posset q
 i quo potest et h̄t mouet i in ar
 nutu et ē i arnutu nō occupando
 diuisa loca. se mouē ē ptes aliē si
 tas in eodē loco h̄t. sic uō in arnutu
 tu se iutendo ab ortu p ortu ad oc
 tu refert secū stellas tā errantiss
 q̄ in fixas Quāuis tū sic ita tm̄
 uoluat nō rō mō f obliq̄ arca no
 strā h̄tabile uoluit qd p polos in
 dei potest Est at̄ polus stella im
 mobilis vna in hoc capite Alia
 in alio. **De Arc**

Alis uō est linea intelligibilis
 De polo ad polū p mediu
 tre directā arca quā uoluit fir
 mētū Si ergo rō mō uoluerit
 firmamētū. rō mō. un9 mō fit int
 mediu tre et latus tre ex mū pre
 et filr ex alia linea q̄ d̄z axis obli
 que et ita ipam obliquā uoluit
 firmamētū et qm̄ falsam suam
 de firmamēto satis impbauimus
 Numū uō ponētes pbabim9 et de
 stellis infixis i eo et de itulis et
 motu e9 nō tacuim9 De planetis
 dicē incipiam9 et qā a sumo ele
 mētoz dicē incipim9 a sumo pla
 netaz dicē incipiam9. **De Saturno**

Solimus q̄ planetaz dicit
 Saturn9 in pagratione xxx
 ānos q̄sumēs. Vn̄ in fabulis se
 nex fingit. hec stella frigida est.

et noua d̄ esse. **De frigiditate pa**
 nu Deinde de nouitate differam9
 stellā illā frigidā esse ann9 astro
 logi pbauerūt. **De satino**

Qum fuerit solem in amaro exi
 stentē t̄ms adurē videbant
 Taliquo m̄ns hoc ḡtē āno solito
 Saentes at̄ ex t̄n solis h̄ posse co
 t̄gē. q̄stierūt q̄s planeta esset in h̄
 signo ai sole recipietes q̄ saturnū
 dixerūt ex eo esse causam frigidit̄
 tis. Sz dicit aliq̄s Cū oē corpus stella
 rū ignee sit nē qd pbat mot9 et splē
 dor eaz Vn̄ vna stella frigida et hu
 mida. alia calida dicit̄ neq̄ enī
 illā pbam9 rōnē q̄ dicit̄ quidā
 ex vicinitate aque et tre. pbam9
 mus 9 gelatus in supioib9 esse
 nō posse Sūt q̄ dicit̄ inde plues
 esse q̄ntitates ignis q̄ in quibda
 corpoib9 sūt quicte. in quibusda
 diuise qm̄ adinde ḡ ē qdā igne
 ū. et nō splendidū nō calidū Di
 cit̄ ei q̄ ignea nō st̄ calida nisi q̄
 vicina sūt alie spisse materie et
 humide ad quā sui sbam t̄nsmit
 tent Vn̄ si alie igneo desit vicini
 tas spissi humois desit in eo m
 lor. hoc at̄ probauit q̄ in quallib9
 montū ubi aer spissior ē mag9
 exaret calore In supioib9 uō ppt̄
 acis subtilitate nō exeret h̄m9
 rei sūt iudiciū. ppetue nubes ibi
 existētes sed loquētes de situ tre
 satis dicim9. Volūt enā ist̄ sup
 lunā nullū sp̄m calois ēē p̄ni
 nua subtilitate etheis. Nos uō
 d̄ms noia qualitate t̄bus mois
 rebus at̄t̄m. l̄ ppt̄ effim̄ ut vi
 nū calidū d̄z qā effiat calorem

etiam si frigidum sentiat ul' p' p' m'
at' d'nis aqua bullient' calidam.
etiam si n'ale dicit' frigida. l' p' p'
signu' ut at' d'nis. sanu' e' b'n' dor'
mire sine difficultate spirare. Cu'
igit' aliq' stella d' frigida effectum
deputet. Quamvis ergo in se sit ca'
lida si efficiat frigus d' frigida
Inde q'a satius uictus e' soli mi'
nuit calore et p' p' effm' d' frigid'
et si in fit calidus. s' quet' forsam.
aliq's si corpa stellar' ignea s'nt
v'n' g'ngunt q' aliq' efficiunt frigus
D'nis no' in oib' posse in eiri' rone'
s' i' q'bu'da' recurreru' e' ad creatu'
re quamvis possim' h'nc rone' red'
de q' diuisa ignea ex p'p'iquitate
et remotione magis et min' ca'
lesciunt. V'n' Saturnus q'a e' remotior
a nob' no' malefacit t'ram. Sol uero
qui e' p'p'iquus t're magis inuen'
dit ea. Vel dicim' q' quis stella
aliq' sit s'nt in ea alie q'litates no'
bis ignote q'bus calor no' p't' desce'
de. s' q'a i' medio p'posuim'. q'm
no' oia' possim' oes. Est ingenij
cur'z inq'ire s' no' p'soluenda. q'd
hac quone' possim' in eire' her'
eadem stella ex frigiditate d' notu'
ua et maxime q'n e' retrog'diua
v'n' in fabulis d'. falsam ferre.
deserens ei' falce' plus nos' rete'
dendo qua' accedendo. Post sat'
nu' est Jupiter i' p'agracione
zodiaci xij' anos g'sumes. her' stel'
la beniuola e' q'ppe ut t'pam in
suis q'litatib' q'd p' quictionem
e' cu' sole p'batu' e' s' q'm uir' sa'
turnu' et aiate e' media. si existat
i' superiori absq'ue circuli sui l' in se'

trou' t'patur eoz' nocuitas et mi'
noratur e' beniuolentia. p' e' q'm
fabulis d' Jupiter p'rem' suu' factu'
a regno expulisse q'a factu' vici'
mor' suis ei' n'ale aufert nocuita'
te. D' etiam adulterando duos ge'
nuisse q'a g'ngedo se p'das diuisa
in eim' effiat. **De aiate stella**

Ternus e' aiazs stella. f. calida
et sicc' et in noctua. In biemo
zodiaci p'agratis. sed positu' in uer'
Joue' et uener'e q' cu' sint beniuo'
le stelle ex uicinitate minuit su'
am nocuitate' et uir' beniuole'
tia. In p'lys d' d'natu' q'a c'f'ert ca'
lore' et siccitate' ex q'b' e' aiositas. **De**
Calidi ei' et sicc' sunt. aiosi. Venie'

Quarta at' s' p' platonicos. Ve'
nus e' stella calida et humi'
da v'n' e' beniuola. Anno s'e' zodi'
acu' t'rues d' adultera' fuisse cu'
marie q'a existes in superiori absq'
de circuli sui fra' uiana cu' marie
min' e' beniuola. Dea luxurie
d' esse q'a fert calore' et humore'
Etia' in calidis et humidis iugit'
luxuria. Calidi et sicc' multu' ap'
petunt ex calore luxuria. s' ex sic'
citate' no' sustinet' effm'. et si fa'
ciunt maxie' nocet eis. frigidi et
humidi e'cont' male appetunt s'
sustinet' effm'. s' frigidi et sicc'
n' appetunt n' effm' sustinet' n'
taro' Calidi uo' et humidi et ap'
petunt. h'nt et effm' maximeq'
corpi' illoz' p'dest' effm's. her' ead'
stella h'esperij et lucifer d' s'
lucifer q'n an' sole' imane. h'esperus
q'n p'geude' uidet' in uesp'e. V'n' **q'm**
e' q'sto an' in eode' t'p'e an' p't' esse

lucifer et hesperus. Dicitur quod hoc non posse esse. Cum ei sit parvis uelocitatis cum sole. et fere in eodem tempore l' spatio cursu suu p'fines. quod in vna et eadem nocte in uespere sequitur. Sole p'cedit in mane. In vno ergo tempore annu p'cedat sole et tunc e lucifer. In alio subsequitur et tunc e hesperus. Alij dicunt uno eodemque tempore anni illa anni ortu solis uidei et post occasu eiusdem non tamen p'cedi eum sed etiam subsequi hoc naq; im-possibile. Dicitur ei stella altiore esse sole. Vnde diuini uidentur in uespere et si non sequatur sole tamen in mane et si illu non antecederat dicitur lucifer et hesperus in eodem tempore anni non quia p'cedat et subsequatur sed quia ante et post. ex sua altitudine uidentur. Tertij dicunt uenerem et mercurium vnius coloris et quantitas semper solem comitari. Cum ergo sic comitatur illu quod vna p'cedit. et alia subsequitur p'cedens in uespere propter solis claritate non uidentur. sed subsequens post occasu eius apparent. Constat autem in mane p'cedens uidentur. subsequens uero splendore diei occultatur. Sed quia sunt vnius coloris et quantitas una et eadem reputate sunt. **De** Quibus e marauis fere in anno cursu suu p'fines cum quo legitur uenit adulterata quia quoniam e in inferiori absque sui arali qualitate illi se comiscet. **De Sole** Extus e sol. sed. **quoniam e 6us** anq; de eo dicimus de statu et retrogradatione p'dictorum docteamus. Deinde Cur caldei et eorum sequaces dixerit solem esse

in
rio
eum

in medio planetarum super uenerem et mercurium. Egyptij uero quos secutus e plato eundem serui dicebant et suppositu mercurio. dicitur quod quod e quedam pars in titulo uniuersum ad quam cum vna quaque puenerit sol facit eam stare l' retroire sed non dicitur quare. Nos uero dominus eas nunquam posse stare si uidei stare quia tunc sunt ignee ne nate e ut sp' sint in motu. uidentur tamen alij quoniam stare exarsu et thesi et eleuatione et depressione. Constat enim uero omnes astrologos unum quendam planetis plus solito eleuari a terra quaque. Aliquoniam plus solito descendere usus tamen quod deprimuntur. Cum ergo eleuantur non deprimuntur si uero modo hoc fiat quia dum eleuantur sub eadem parte signi stare uidentur. Si autem obliquando retroire uidentur hanc eleuationis et depressionis causa e sol. Cum ei sit fons totius coloris. Aliquoniam plus solito desinant superiora et inferiora uero desinant corpora stellarum plus solito ascendunt. Si iterum ad uirtutem suam plus solito attrahat humorem. plus solito humida et graminia reddit ea uero plus solito descendunt. Quoniam ergo uidentur stare astrologu e quia sic uidentur. Deinde dicitur dum e. Cur caldei dicunt sole quoniam. Egyptij uero et plato sextum. Verum e solem esse sub mercurio et ueneri iuxta luna. Cum ei luna sit frigida et humida nate fuit ut sol quod est calidus et siccus ei iunctus esset quoniam ex calore solis frigiditas lune temperaretur et ex siccitate humiditas ne cum uiana sit terre et in magis illi dominans si distempata ueniret. eam distempata red-

dēt. Itē cū luna p̄mo calore lū-
mine careat ut ostēdem⁹ et a so-
le accipiat. Rō est ut fonti sui lūmī⁹
sit subiecta. sine medio. S; quāuis
hoc ita esse uerū sit. caldeis tñ
alī⁹ p̄sum est ex hoc qd dicem⁹. **De**

Sol mercurij et. **mercurio**
venus ita uicti sunt qd in
eodem spatio t̄pis s; in anno pl⁹
ve. min⁹ ve. suos cursus p̄ficiant
fere g⁹ equales s; circuli eorū si iux-
ta equalitatē circuloꝝ planete
breui⁹ l' p̄lixius tēp⁹ in pagin-
atione zodiaci q̄sumauit. Cū g⁹
fere sint equales vn⁹ ab alio nō
p̄t cōtinēi totus. Insecat igit⁹ se-
se ita ut cūlus ueneis in infēio-
ri sui p̄te insecat et superiores p̄-
tes circuloꝝ mercurij. solis pl⁹
q̄phendens de mercuriali q̄ de
solari. Circulus uō mercurij su-
piori p̄te sui insecat uenere s;
infēiore solarem. Circulus at
solis superiore p̄te sui mercuriale
et ueniale. sed qm̄ facilius
illabit⁹ oculis subiecta. descriptio-
nē illā ostendam⁹. Cū igit⁹ cir-
culus solis ex infēiorib⁹ p̄tib⁹
ambiat⁹ iuste infēior illis ui-
deat⁹. S; qā q̄tigit aliquñ qd sol
currit superiore p̄tem sui circuli
et ille infēiores suoz et tūc libe-
rius apparēt. Sol eī nō tm̄ obscu-
ratur subiecta q̄ntū superiora repu-
tatur ē ideo superior illis. Sed
tractatū ad solem t̄sferamus.

Sed qm̄ ceteri. **De Sole 2° 2°**
planete quēadmodū ut
sol mouētur de motu solis loq̄-
mur ut similia de alijs intel-

ligant⁹. **G**nalīs g⁹ snā fere omniū
phōz fuit firmamētū ab ortu solis
ad occasum uolui. Solem uō et ali-
os planetas contrario motu ab occa-
su ad ortū uolui qd oculis ostēdet⁹
p̄ signoz dispositionē. Cū eī aries
sit sit positus qd qm̄ sit in medio
celi int⁹ illū et orientē est taurus
deinde gemini. post Cancer. Inter
eundē et occidentē sūt pisces. post
aquarius. deinde Capricornus ut
i hac figurā apparēt. **S**i g⁹ sol
uersus occidentē tendet de ariete
i signū uisus occidentē positū nisi
ret s; in pisces. deinde in ceteros. Cū
ergo uisus orientē positū de ariete
t̄sferat. s; in cancer. deinde i cetera
sine dubio mouet⁹ in orientē ab oc-
cidente subiciat⁹ etiā rōnē quāe
necē fuit sic esse. cū firmamētū ab
ortu in occasū uoluit. **S**i planete
similit⁹ mouent⁹ tanq̄ esset impe-
tus qd in etiā nichil stāe l' uiuere
posset ut g⁹ rabido motu obuia-
rent ut impetū illi⁹ tēpent in
contrietatē motus retorta sūt.
S; quāuis cont̄ firmamētū dese-
rant. firmamētū tñ refert eos scū
ad occasū et inde ad ortū ut si
aliq̄s existēs i nauē cū quā na-
uis currit se moueat tñ a nauē
quocūq; se moueat fert⁹ nō a cō-
trario motu q̄strens g⁹ nī pla-
nete vadūt ad orientē nālis eorū
causus est. Cū uō ad occidentē ex
impetu aliey ē. **H**elpericy uō
dicit hoc esse nō posse. Cū eī sol
nō sit ex illis infixis in firma-
mētō qualis ab ipō refertur.
Si eī aliq̄s ex nauē ē quomō

a naue refert^r De eo uo q sol uadit
 ad signu uersus oriēte posita. d^r
 sic uidei. nō uo esse sic Cū eī apt
 firmamētū et sol natumle mo
 tu abortu ad occidentē tendat ita
 q sol sit sub pma pte ariens et
 firmamētū aliqn uelotiqe sole
 cū in tricesima pte vni⁹ signu
 eū transit Cū sol uo ueit ad oriū
 nō illa ps signu. q nū uidebat^r su
 pra solem uidetur sed posterior
 et ita p singulos dies triseundo
 uidetur qd erit cū tū nō uadat
 qd pt quilibz nocte p lunā Cū
 eī certū sit lunā ad septētrione⁹
 nō curte si nubes p ipam currat
 qn triseūt lunā uidet^r q ad supio
 ra currat Sed qā porū snie doctis
 sim⁹ oim p hōz qsentit et uera
 ē. Ita illi qsentim⁹ Cont^r q h⁹ q il
 le dicit solem a firmēto nō posse
 referrī cū in eo nō sit. et si possu
 m⁹ dice q e in firmamēto iux⁹ nō
 strā firmā q dicim⁹ firmamētū
 uocai ethera tū dicim⁹ et si nō sit
 ī firmamēto. tū posse referrī ab eo.
 ut i eode exēplo. de naue p sistant⁹
 si aliqd leue sit iuxta naue impe
 tu illi⁹ fert^r. et si in ea nō sit. go
 cū sol leuis sit et ignee nature
 a firmamēto etiā et si in eo nō
 sit pot referrī. q uoet^r go sol et
 alij planete ab oriēte in occiden
 tē nō rō mō s obliquādo. f. descē
 dendo mō ad australia. mō asce
 dendo ad borealia s^m p d cū
 signoz dispositione. **Sed dicit**
aliq^s Que nccitas fuit q sol
 obliquado et nō rō mō. Rnde
 nus magna. quā ut ostendam⁹

p doream⁹ q s diuisantes opet obli
 que meādo a remouori i a capri
 cornu incipietes Cū ergo sol in
 trat capcornū qd qritū i medio
 decembus. semp ei i medio vni⁹
 mensis intrat sol signū et i me
 dio seqtis exit. Atqz mēsi in quo
 sol intrat illud attribuit^r quate
 remotissim⁹ ē a mā habitabili
 illa frigoe qstrigit^r Term at et
 aq nālit frigide st nisi a sole ca
 lescent. Iterū si nō sit quo calescit
 aer spissat^r in nubes q dissoluūt^r
 in pluuias In fit qdā aū uarie
 tas qd^r h⁹emps Est eī h⁹emps
 frigida et humida Extendit^r
 donet sol trisit agrū et pisces
 quoz p mū intrat medio Janua
 ry. sed i medio february Costat
 ergo h⁹emps tribus mēsi⁹ et h⁹
 ē vni⁹ de quatuor t^rib⁹ aū In h⁹
 qstrigunt^r pou ex frigoe i sup fine
 tre nec pt calor euaporai qui re
 manes iux⁹ nutrit indices her
 baz et arbor et vetē mris p^r
 natis optinet. cremētū at nō cō
 fert qā nec calor n⁹ humor ex q
 bus ē oē cremētū ob qstrictionē
 frigois pot ascende Sed vñ gelu
 vñ nūies vñ grādines vñ pluue
 vñ tonitrua et fulmiā qrigāt i
 tractatu de aere dicem⁹. Huic
 tempoi qsimilia st aqua flegma
 etas. decepta. her etenū frigida
 et humida st In eode se hnt meli⁹
 colerici peuis flegmatici. melius
 iuuenes. pei⁹ decepta. Pelli
 ma ifirmitas ē. q est ex flegmate
 ut cotidiana febris. qing mala
 ē que ē ex colerū ut triana febris

110

vale est in eode augmētāe cibū
pori ei humani corpis. frigore q̄
strigū. vñ calor int̄ remanēs
plus q̄sumit. Cont̄ ei infiore
defectiōe oportū e infundē
extiōe refectiōe. In ei qd̄ apud
ātiq̄s deus hypēps p̄gūi vēte
p̄gūebat̄ et ab imūdinā palu
dis spiritū uocabat̄. In eode homi
ē calidis et siccis vñ. Cū enī sol
ascendēdo usq̄ ad arietē p̄ueit
qd̄ in m̄rtij̄ int̄at nec m̄ngre
mot̄ n̄ nimis p̄p̄quus ē. utpo
te remedio torride zone posiq̄
vñ aer m̄ habitabilis nec ni
mis calid̄ n̄ nimis humidus
n̄ nimis siccus n̄ nimis frigid̄
sed est int̄ quor̄ q̄litates t̄pat̄
ex hac tēpie ap̄uit̄ pori t̄re euā
porat̄q̄ fum̄ humid̄ q̄ p̄ indi
ces herbaz̄ et arbor̄ ascendēs cō
fert eis augmētū et uegetatiō
nē vñ quidā mensis h̄ t̄pis d̄
ap̄lis q̄a t̄r t̄m ap̄itur et floēs
Est̄ p̄p̄ t̄pis qd̄ in st̄as sic s̄z mō
pluuosū ex vicinitate hiemis. mō
siccū ex vicinitate estans. mō ex
eadē rōne calidū. mō frigidū
In ei q̄ in martio sepe infirmat̄
hoīes q̄a cū corpa huāna apta s̄t
ex caloe corrupūt̄ et ex subito
frigore. S̄z si aliq̄s i hor t̄pe se cō
seruaēt tardiq̄ q̄ i alio infirmi
tate capet. Hic subiciet aliq̄s. vñ
ē igit̄ q̄ si aliq̄s int̄ret hiemem
cū aliqua infirmitate nō cū sepe
morit̄ in hieme quā t̄ue. Cum
infirmitates eueniāt ex malo hu
moe p̄ mēbra se diffundūt̄ ex fri
giditate hiemis q̄stringunt̄ hu

no bn

mores ne possint difflic ex calo
re solis eide dissoluit̄. q̄bus dis
currētib̄ p̄ mēbra succūbit̄ hō
et morit̄. her tēpies ab arietē i
cipiēs extendit̄. Dū solem i mu
ro et geminis quor̄ p̄mū i me
dio ap̄lis. Sedm̄ in media maraj̄ in
tat̄ hūc t̄p̄ q̄similes s̄t. Aer fr̄gus
puia q̄a calidi et humidis. In eo
melius se h̄nt melancolia peius
sanguinei melius senes peius p̄i
Pessima infirmitas ē q̄ uēit ex san
guē ut sinatha. q̄m̄ mala que
uēit ex melancolica ut q̄terna. In
eode queiens ē uā frigidis et siccis
Cū at̄ sol usq̄ ad cātrū ascēdit ex
p̄p̄quitate t̄m̄ attendit̄ et desiccat̄
vñ est estas calida et siccā q̄ incipēs
i medio Junij̄ q̄n sol int̄at cātrū
extendit̄ donec sol in leone ē. que
int̄at i medio Julij̄ et dū ē i v̄gīe
que int̄at i medio augusti hūc
t̄pis est herbaz̄ et arbor̄ indices
desiccāe. Consimile ē igni colere in
uētua her etenū calida et siccā sūt
In eode melius se h̄nt flegmatici
peius coleici. melius detrepite
peius v̄gīnes. Pessima infirmitas
ē que uēit ex colē. m̄m̄ mala q̄
uēit ex flegmate. In eode utile ē
uti frigidis et humidis Augmē
tand̄ est potus. minuend̄ ē t̄ib̄
Cū ei ex caloe apti sūt pori corpis
euaporat̄ calor n̄alis ex q̄ nō b̄n
digeit̄ t̄ibus s̄z q̄a potus cito t̄nsit̄
in sanguē augmētand̄ ē. Hic
orūt̄ questio. Cū diuinitates iste in
p̄d̄is t̄p̄ibus ex p̄p̄quitate et re
oxione solis habeant cōrige. Sol
uō existens in leone t̄m̄ a nostrā

no

no

no

habicabili distat quā existēs in
 geminis In vigne quā t̄ tanto
 In libra quā in ariete Quae in
 hys tribus opetur Calore et hu-
 more In duob' istoz calore et sic-
 citate In t̄no frigiditate et hu-
 miditate Cui Respondendū est
 qd̄ existens in tribus in alib' Ex h'
 q' p̄pinquus ē estati opat' calore.
 ex vicinitate hiemis p̄cedentis hu-
 more opat' Cū uō ē in leone et v̄gē
 ex p̄p̄inquitate estatis opat' calore
 Sz qn̄ ex caloe estatis et ueis etiā
 humor deficcatus ē. nō ē quo tēpe-
 tur calor nec vñ sit humiditas
 In ar̄ est tēpus calidū. Cū uō ē in
 libra qā oīno iā deficcatus ē hu-
 mor et extinctus ē calor orit'. Au-
 tūpn̄ frigidus et siccus in q' fr̄is
 intus h̄ntes huōres ut facem̄ r̄
 Colliguntur ex gemina vicinitate
 estatis et autūpn̄ maturi In ap̄it
 autūpn̄ in medio septēbris so-
 le intante in libram durās dū
 sol est in sagittario et in scorp̄ioē
 p̄mū quoz̄ intat in medio octo-
 bris S̄dm̄ in medio nouēbris.
 affilatur hūit' t̄p̄i t̄ra melancolia
 senectus qā frigide sūt et sicte In
 eo meli' sē h̄nt sanguinei. p̄is
 melancolia. melius p̄uei. p̄uis
 senes. Pessima ifirmitas ē que
 nascit' ex melancolia. m̄ng ma-
 la q' ex sanguie Vt ei gn̄aliter di-
 cam' i oī tpē āni. Pessima in-
 firmus que fit ex hūmoe sūt
 tpē Qualitatib' ei t̄p̄i augmētāt
 materia morbi In eo quidē utile
 ē vñ calidis et humidis Ineq̄
 le est hoc tēpus ex vicinitate p̄-

to bñ

176

cedētis estatis et subseptis hie-
 mus ex quo fructuū succus. tūc
 habudatū indiscreti piculant
 hic orit' quo similis p̄cedēt Cū
 sol existēs in sagittario t̄m̄ distat
 quā in piscib'. In sagittario quā
 tū i oquatio Cūne alias i illis
 opetur qualitates. alias in istis.
 Huius solutio finalis ē. In p̄cedētib'
 nēper in scorp̄ione et sagittario qā
 i estate deficcatus ē humor. et iā sol
 mediū corride transit est frigiditas
 et siccitas. In istis alijs qā re-
 motus silr̄ ē. sol frigidus ē. sed
 qā iā duoz̄ deficit calor. q' aem̄ de-
 ficat paulisp' sp̄ssat in ymbres
 et sic tēpus humidū. Quāuis
 ut p̄xim' hiempsit frigida
 minus humida in fine magis ca-
 lida minus humida. sed in medio
 equalit' Estas uō in p̄ncipio cali-
 da minus sicca. In fine magis sicca
 minus calida Sed i medio equalis
 Autūpn̄ in p̄ncipio magis siccus
 minus frigidus. In fine uō magis
 magis frigidus minus siccus. In
 medio equalit'. Notandū est uō
 q' āni circuli quatuoz̄ h̄nt p̄p̄erā-
 tes ex accidēt t̄m̄ caliqn̄ euenit
 ut fiat in hiemalib' signis sit
 aliq̄s calidus et siccus planeta
 ut mars ē p̄t' nam calidus et sic-
 tus silr̄ si in estate cū sole sit ali-
 quis frigidus et hūmid' plus
 soluto est frigida et humida Id
 prudētī phico p̄uidendū ē que
 signa optineat sol et q̄s plane-
 ta cū eo sit in eodē signo ut sciat
 qualis sit futura estas et alia
 tpa ut cū qualitatē futurū p̄sto

sit medicame. **C**ū igitur has diuſita-
 tes opetur ſol aliquā aſcēdendo et
 deſcēdendo videm⁹ ipſi malū ſeque-
 retur ſi rōd mō uolueret et de hoc
 nullus dubitat. q̄ ſi ſemp ita
 p̄p̄iquus nobis mouetur i eſtate
 ſemp eſtate h̄em⁹ neq; aliud cre-
 ſcē poſſ. **S**imul ſi ſemp remo-
 ty eſſet ut i hieme rigor frigus
 ſemp eſſet nec ex t̄ra fr̄us et her-
 be naſcerent. **S**ed dicit aliq̄s ſi
 ita ſe mouet ut in ariete ē q̄ eq̄-
 lit̄ diſtaēt a nob. ſemp facit tēpi-
 em ueis nec aliq̄d mali inde pro-
 ueiret. **N**os uō dicim⁹ peſſimū ma-
 lū inde p̄uēire. nūq̄ eī int̄ cōpet
 q̄d agit in hieme neq; ſi aliq̄ fr̄s
 naſcēt ad maturitate tendēt ſi-
 ne quib⁹ null⁹ aīannū uiuē pot̄
 Et qm̄ de n̄ali motu ſolis et de h̄is
 q̄ agit aſcēdendo et deſcēdendo ſa-
 tis doctum⁹. cōſequēs ē q̄renū
 q̄ agit relatus a firmamēto. de
 h̄is dicim⁹. **De que agit**

Quomodo ſol n̄ali motu ab om-
 n̄ate ad orientē cōt̄ firmē-
 tū mutat̄ condie t̄n a firmamēto
 ad occaſū refert̄ exiſtēs ſup ter-
 rā agit ſplendore qui d̄r dies. **S**ed
 t̄ra uō exiſtēt eodē in ſup̄ior̄ pre-
 ē obſcūritas que vocat̄ nox. **A**tten-
 dendū quoq; eſt. q̄d dies aliis n̄a-
 lis. alia uſualis. **D**e n̄ali uō p̄ius d̄-
 inde de uſuali diſſeram⁹. **N**aturalis
 go dies ē ſpatū xxiii^o horarū con-
 tinēs uſuale diem et noctē. **V**nde
 dies xxx dicim⁹ eſſe in mēſe cum
 in eo ſint dies et noctes h̄ic p̄hi-
 ſi in eor̄ diuſerūt. **A**nona pre-
 noctis. uſq; ad t̄nā diei uſualis.

calidū et h̄umidū eſſe dicentes. **A**-
 teria diei uſualis. uſq; ad nonā
 calidū et ſiccū. **A**nona eiſde uſq;
 ad t̄nā noctis uſq; ad nonā frigi-
 dū et h̄idū. **I**nde cōtingit q̄ q̄dā
 iſfirmantes diuſis p̄tib⁹ eiſde
 melius et peius ſcōm̄ p̄dām in-
 tionē de tybus ſe h̄nt. **U**ſualis
 uō dies ē ſpatū quo ſol ab ortu
 ad occaſum r̄fertur. h̄ic uſuale
 ut n̄alem quatuor modis diuſe-
 rūt. **P**rima eī p̄s diei eſt q̄ rubet.
Deinde ſplēdet. poſtea calet. ad
 ultimū deſcendit. et utpote dicit̄
 in fabulis. **Q**uatuor equi p̄hebo
 att̄buūt noīa p̄dās p̄petatibus
 quatuor noīa optinētēs. **P**rim⁹
 nepe d̄r ericler⁹. i. rube⁹. **S**ecū-
 d̄ arterteus. i. ſplēdes. **T**erci⁹ lam-
 pus. i. ardens. **Q**uart⁹ philogey
 i. am̄s timm. **I**n h̄is uō uſual-
 b⁹ dieb⁹ tres in āno cōtingūt diu-
 ſitates. **A**liquā n̄aq; dies eq̄les ſūt
 noctib⁹. aliquā p̄lixiores. **A**liquā bre-
 uiores. **H**ay diuſitatū hec ē cau-
 ſa. **C**ū ſol in hiemalib⁹ ſignis ē
 tumor t̄re q̄ eſt torride zone inter
 nos et ip̄m poſit⁹. aufert a nob̄
 ne illū cito uideam⁹ et cauſa eſt
 quā cito uideam⁹. et q̄re cito ab
 oculis nr̄is aufert̄. **I**n q̄n breuis
 ē ſplēdor apud nos ſup t̄m et ſic
 dies breuis. proluxa at̄ umbra et
 id̄ nox longa. **S**ed q̄n ē in m̄ar̄ et i
 aliis eſtivalib⁹ ſignis q̄ extm̄
 tumore t̄re naſcit̄ cito mane uide-
 mus et tarde ab oculis nr̄is au-
 fert̄. **I**nde p̄lixior ē ſplēdor ſup
 t̄m et umbra breuis. **E**odē uō in
 ariete l̄ in libra exiſtēt q̄ equali

ter distat a nob' eq'lit' sup'tm et sub
terra e' Inde e' equalis splendor et
equalis secuitas. **De Eclipsi sol'**

Eluminatio efficitur solis tñ ex
nali motu. quā ex accidētali
De Eclipsi eius dicim⁹. Vñ et q' tpe
cōtingit Cū i aliq' tpe q' tigit solem eē
i medio zodiaco qui loc⁹ ecliptic⁹
dī. Luna uō sub eodē sinu e' posita
q' si dirigit' linea ire p mediū sola
ris et lunaris t'renq; corpis sic t'
luna facit elidi' indios solis q' n'
ad t'ram obiectu lunaris corpis pos
sūt descendē hñ est q' nūq' nisi in
tricesima die lune h' cōtingit qā alio
die nō ē t're supposita luna soli nō
tñ oī tricesima luna h' q' tigit sed
quocūq' t'p' hoc q' tigit i ea q' tigit
Si eī in tricesima luna sit opposita
soli ita q' a l'ca sit aliquā tūlū v'
sus amcrū. alterū i' sus am' cornū
nō p't luna visū et descensū aufer
re h' modo indioz. S; quade sole
pro posse mō differim⁹. De luna
inde differam⁹. Luna igit' ex mo
p'iquitate aque et t're spissiq' h't
corpus q' t're stelle vñ nō h't p'
um splendorē et calozē s; a sole ac
cedit. Si eī p'ū habet splendorē
cū vicina sit t're et p' singulos
mēses ascendat ad amcrū et de
scendat ad am' cornū estū calois
et frigus h'ymis in t'ra agēt t'q;
q'tinuis in equalitatib⁹ nichil
viuē posset Carnū g' calozē et
splendorē. a sole tñ supposito illu
strat' nō tñ semp equalit' s; mō ē
notū lunū. mō mē lunū vñde
ergo her q' tigit' videamus.

De Eclipsi lune 2 accensio

Dicit quidā q' q' tigit' supposita
ē soli in eodē signo p' nūmō
splendorē eā obscuri nō posse appa
rere q' tigit. S; q' n' elongat' a sole in
pte incipit splendorē. vñ cū plus r'
mouet' a sole maior i ea splendor
apparet q' n' illi p'p'iquior t'nto nu
mor splendor apparet. S; si inde qā
p'p'iquior qā remota apparet in
pte opposita soli. pus apparet splē
dor Cū igit' appareat p' mū ex pte
falsa videt' sinū illoz. Nobis ui
detur q' oē luinosū corp⁹ supposito
alicui obscurō i opposita pte iacet
vmbra in pte sui splendorē Cū go
luna q' ut p' d'rim⁹ nali' sit obscu
ra. soli est supposita in pte sui i
sup' solem ponit splendorē in sup
posita pte r' v' sus t'ram iacet im
bra vñ a nobis videtur. S; q' n'
elongat' a sole incipit splendoris
parū apparē in modū g'ntilis
dicit⁹ monordes et q' n' plus elo
gat' a sole plus splendoris appaet
ita q' in septima die dicothomos
i diuisio p' mediū videt'. Et est
notandū q' q' n' splendor descendit
et eodē sō. Post septimā uō diem
usq; ad q'rtādecimā ē amphitri
tas i. minus plena et maior di
midia. Q'rtādecima uō die qā p'
diametrū remota a sole ē q' p't
p'bai ex hoc q' sole occidente ipa
orit'. iam tota umbra ascendit
et totus splendor descendit. Est⁹
pari selenos. plenilunū. postea
at' incipit approp'iquare soli et
umbra descendē. splendor ascen
dē vñ desinat ex nri pte splendor
et sit dearefendo amphitrites.

dein dicitur homos. deinde monoydes her oia aptiora erunt tali signo. **De Eclipse lune**

Eclipse lune talis est. Sole et luna in p'dca ecliptica linea sic disponit q' sole in inferiore hemispha. Luna in superiore tra in medio sic q'd si linea descendet a medio lunaris corporis tr'nsit p' mediu' t're et solais in huc modu' tunc tumor t're inpositu' artu' dirigit umbra' s' usq' ad ipam luna' vñ mdu' solis no' possunt ea accende' patit' eclipsi don' mouendo se tumore' t'nsiret i' splendor inapiat appare' inde e' q' no' defiat nisi in quinta decima quia tunc e' soli opposita no' tñ i' quinta decima h' g'ngit i' ea g'ngit vñ ergo i' o'i no' g'ngat docebim'.

Ed q' g'ngit. **De figuris vmbre**
Sex figura' vmbre t're. De figuris vmbra' q' ex aliq' rotundo corpore opposito splendido eiusdem sunt docebimus. Ois q' corpore talis umbra e' chelidroides l' calathodides. l' conoydes et cylindru' e' figura longa et rotunda equalit' crescens neq' i' summu' giuges. Inde d' chelidroides vmbra q' talis e' figure q' fit quoties luosum corpus et obscuru' eiusde' q'ntitatis s' ad huc modu'. **De figuris vmbre**

Quia non sunt q'ppe cu' sol oia es maior sit tra umbra t'chelidroides ee no' pt. Calachus ued' figuru' ab acuto i' latu' tendes vñ calathoides d' h' figure umbra

h' sic qn' luosum corpus minus obscuru' ad huc modu'. s' figura vmbre t're calathoides esse no' potest q' sol ut p'bat macrobius maior e' tra. Cu' uo' e' figura a lato i' acutu' tendens contra calatho. **De**

Qonoydes uo' d' umbra. **figuris**
q' ex lato in acutu' tendit. **vmbre**
q' fit. Si luosum corpus mai' sit obscuro ut mostret p' subiectam descriptione' q' q' solae corpus maior e' tra. umbra illi' conoydes e' Cu' go sol et luna ut p'dixim' sint deposita con' umbre r'o modo ad luna' tendit ea' infiat. nec m'dios a sole accipit donec conus vmbre t'nsiret. Similite' quinta decima luna no' fit sic disposita sed altera sit aliquantu' usus septentrio' ne. altera usus austru'. con' umbre no' r'o mo' digit' ad luna' n' ea' infiat. s' iuxta illa' est ad huc modum. **Nota**

Uso vñ eclipsis lune g'ngat
Uet quae no' in singulis mensibus de umbra q' semp' i' medio uidetur dicam'. Cu' luna frigida et humida sit quauis a sole illu'et' aliqd' nalis obscuritas i' aliq' pte sui retinet que ibi sep' apparet. **De cometa**

De cometa q' appaet i' mutatione Imperij. hic sentim' q' no' e' q' neq' de infiris nec aliquis planeta. **Q**uo de infiris no' est ex hoc appaet q' motus illi' sentit'. planeta uo' no' est cu' extra zodiacu' sepe videtur n' modu' planetar' sequit'. Si iteru' stella esset i' aliquo emu'

spacio esset. Cui ergo stelle eiusdem
emissere appareret iterum stel
la illa q̄ maior uideret nō apper
nō go ē stella sed ignis iuxta
uoluntate creatoris ad aliquid
designandum accensus. **Ame**

De polipodio pisce

Polipodius piscis ē marinus
jacens in concha. In mais
profunditate ascenditq; ad litus
mais in altis sup rupē. tpe q̄ ros
ē sup t̄ra in ortu solis et sic os ape
riens ex p̄o salina rore celi et
calore solis cōcipit margaritam
Cancer uō mais polipodiu appo
piquās p̄it lapide in conchas
et aliqñ pedem in p̄oit qd̄ cum
videt polipodiu pedem trunat.

Mebra pius morbosq; sil' aurasq; uidebo
Inde qd̄ ē aia certa ratione docebo.
Hinc dicit iulij hoim formeq; patebt
Quadrupedū spēs libru pro pte tenebt.
Hinc volucres videns uaiū q̄s fremā beuuit
Constra mais q̄ mura satis d̄s ip̄e creauit.
Flumis atq; mais pisces p̄ ista locuntur
Serpētes varij l' queq; nocua sequātur.
Germes reptātes nichilomin' inde coapta
Siluar' ligna cōibus usibus apta.
Hinc etiam sequit' lignū redolēs spēz
Herbaz v̄tus turis turissima rerū.
Flumiā uel fontes pia q̄s nā beuuit
Gemmar' v̄tus quas distolor irradiauit.
Hinc allumine septena metalla notat'
Aeris humores que septē regna vocant'
Inde planetaz cursus si septa requiris.
Quid conitry fixz stella m̄des q̄ vētz p̄ris
Quatuor h̄ic elemēta inde post finē patefuit
Qur ueit eclipsis. sc̄dit sol luna r̄refuit.

**Incipiūt Capitula libri de
membris corporis humani. et stabit añ**

Quēcūq; de mēbris corp̄is **h̄i signis**
huāni. De m̄p̄ite que
signa ī facie faciūt ho
minē agnosabile. De
diūsis infirmitatib' capitis. et tu
ra eaz. **S**i dolor ex calida causa.
Si ex frigida causa. **S**i ex inam
tione. **S**i ex fumositatib' stōchi
Si pustule et rubor ī facie. **S**i fre
nesis. **S**z et ī sequēti m̄pto alia
q̄re. De cerebro. **C**onē dolorē cē
bri et capitis. **S**i fixus iuxta

**Incipiūt v̄sus 20 qui cōtinēt
materiā libroz s̄m̄ numer
versuū et stabit añ ī p̄nci
pio p̄ Capla de m̄bris corp̄is
humani**

Handwritten marginal notes in red and black ink, including the word 'Cetera' and other illegible text.

naves. Si vngue patris. Si dolorem
 Si colore luidu in facie. Si puer im
 mudu caput h. De capillis et cilia
 eoz. Si fluerent. ut capilli spissi
 renascent. ut pili no cadat. De sop
 no. Et cum eoz q dormie no possut
 Ad sopnu puocandū. Si liturgia
 in finis laborauit. Si dormie no
 pt in finis. De oculis et ifirmitatib
 et cura. Si dolor de sanguie. Si ex
 colen. Si lacme no volumie fluunt.
 Si malignauerit oculi. Si albugo ocul
 supueneit. Si macula i oculo ha
 bueis. Si oculi lacrimat. Si oculus
 pmissus fuit aut lesus. Si subito
 rubuerit oculi et sanguie fuderit
 Si suriones fuerit i oculo. Colliriū
 augusti cesaris. Itē Aliud con pā
 nū oculoz. Si rubet oculi et dolet
 Si punctiones oculoz sentis. De
 palpebris. De aurib et ifirmi
 tatib eoz et cura. Si impedime
 tū sit auditu in aure. Si tinnitus
 fuit aurū. Si sanies l fistula
 i aure fuit. Si uehemēs et subita
 fuit obturatio. Si exulcerate sūt
 aures. Si dolore et punctiones aurū
 sentis. Si obtusū habes auditū. Si
 vms auditū incueit. De naso et
 ifirmitatib eoz et cura. Si de narib
 fluxit sanguis. Si cataris h est
 fluxus reumaticus de narib fluxit
 De barba. De ore et ifirmitatib eoz
 et cura. Si os fetidū habueis. ut
 bñ os oleat. Si uulnea in fauab
 sint. Si tecturū fauū pateis. Si
 fissuras labioz sentis. De denti
 bus et ifirmitatib eoz et cura. Si
 dolor dentū fuit ex cā stomachi.
 Si ex vino capitis. Si ex cā frigida

Si ex cā calida. Si de colen. Si vms
 in dentib. Si doles dentes. Ad fir
 mados dentes. Si puer mutat
 dentes et dolet. Si exaspant gigni
 ue. Si caro sup dentes creuit. De
 lingua et impedimētis eoz et cura
 Si eger obmutueit. Si lingue pue
 roz subcreuit impedimētū. De vore
 et quō clausit qñ mutescit. De vuu
 la et ifirmitatib eoz et cura. Si vuu
 la doles ex ifillanoē huoris. Si ex
 sanguie. De epigloto. De cāna. Si
 intro aliqd cecidit. De gutture et
 ifirmitatib eoz et cura. Si quinātia
 habueis. Si insurā gule sentis et
 uulnea fauū habuis. Si cocturas
 fauū. Si ulcera i gutture. Si in gu
 la os pistis heseit. De collo et ifir
 mitatib eoz et cura. Si collū lesū l distor
 tū habueis. Si dolore i collo habueis
 De humeis et ifirmitatib eoz et cura
 Si humeos ex onē dolueis vel ex
 laboe eqmādi. De brachijs et i gmo
 dis eoz et cura. Conē palisim b m
 thij sensu ceteris. Si brachia doli
 eis l humeos. De muscūlis. De ma
 mb et ifirmitatib eoz et cura. Si
 vritas habes i māibus. Si infla
 tas man habes. Si antate in ma
 nu habueis. De digitis et ifirmi
 tatib eoz et cura. Si digitos doli
 eis. Si digni contahy cepuit. De un
 guibus et i gmodis eoz. Si unguis
 pudas habes. Si unguis i manib
 l in pedib frige cepuit l fete. De os
 sibus et i gmodis eoz et cura. Si os
 man l pedis fractū. fissū aut attri
 tū fuit. Si os fractū et qsolidatū et
 no reuāntū. Itē De fractura ossū.
 De medulla. De cartilagine. De sā
 guie et de febre effimera. De condi
 una febre. De triana febre. De qter

no

no

no

no

na febre. De continua febre. De nervis et infirmitatib⁹ eorum et cura. Quomodo g^o forat⁹ nervi. Si nervus perforat⁹ in membrana. Si contractio nervorum in g^o et in manu sensis. Si spasmi patris. Itē de dolore nervorum. De arteriis. De cordis. De ligamentis et membranis. De ar^one et infirmitatib⁹ eius et cura. Si apostema r^o uolueis. Cont^o antit^otem sup^o mel^o in caplo de manib⁹. Si canneū f^o Si cerebrū lesū. Si canneū p^o f^o fuit uulnē non apto. Si can^o ruptū fuit. Si corpus celo v^o p^o t^o Si telū ossi m^o heseit. Si t^o nobili mēbro m^o heseit. Inter^o vulnēatio l^o lesio. Si casu v^o hoīs scissus fuit. Si ramūcul^o vulnei sup^o uenit. Si intumū vuln^o. Si cōtraū vuln^o n^o effert^o fuit. Si nouū vuln^o nimis f^oit sanguīe. Si nimis celeit^o f^o uuln^o. Si cito mortua reueit^o vuln^o fluit multo sanguīe. p^o vuln^o sanet^o in casu. Signū mortis i^o vulnēato. Si glā^o duli c^o c^o Si glanduli in p^o h^os. Cont^o p^o ignē. Apostema flegmat^ois. Col nigro sanguis. Ut matu^o r^o si apostema. Si scrofila. Si m^o cer^o Si ula. Si scabies. Si petigo. Si pugo. De corio l^o aute l^o i^o m^o dis et cura. Si aute nigosa uel aspa^o scabiosa habueis. De dor^o so et u^o t^o et cura. Si dorsū doli. De nucha. De pecto^o et inf^o m^o et cura. Si tussis adest. Si s^o pecto^ois. Si intensū ar^o dor^o siccitate hēs. Itē nom de tussi.

De mamillis et infirmitatib⁹ ear⁹ et cura. Si doles et passioez hēs i^o mamilla. Si cantrū in ea hēs. De corde et infirmitatib⁹ eius et cura. Cont^o dolorem cordis. Cont^o cordiacā passionē et defm^o cordis p^o b^o t^o remediū. De epate et infirmitatib⁹ eius et cura. Si ex caloe patit^o. Si ex q^o litate hu^o mor^o. Si calefactio epatis subito fuit. De felle. De pulmōe. De splene et passio^o n^o eius et cura. De ventre et infirmitatib⁹ eius et cura. Si l^o t^o et fluxus uentris adest. Si d^o t^o adest. Si t^o r^o d^o t^o ege^o rendi adest. Si ad m^o d^o t^o ru^o ptura i^o h^o adest. Ad ventrē pur^o g^o dū paupū medicina. Ad infla^o tionē vētris r^o p^o m^o dū. Ad infla^o nē corpis g^o n^o l^o. Ad strigendū fluxū vētris q^o ex sanguīe. Ad vē^o tosimtē ventis. Ad fluxū ex sang^o. Modus quō purgatio g^o n^o l^o p^o t^o d^o l^o debet sumi l^o f^o e^o. De costis et infirmitatib⁹ ear⁹ et cura. Si pleu^o resis i^o apostema costar⁹. De t^o t^o n^o. De dolore eorum. Ampe i^o seg^o n^o caplo. De stōcho et infirmitatib⁹ eius et cura. Si vomit^o. Si singult^o. Si torsiones. Ad g^o formationē stōchi. Ad dolore e^o. Ad infla^o tionē et flegma stōchi. Ad suffo^o m^o tionē stōchi. Ad calefactionē e^o. Ad oīa fē^o rina e^o. Si aliq^o malū aut corruptū cō^o deis. De yso^o phago. De umbilico. De Adipe. De Vesica et infirmitatib⁹ eius et cura. Cont^o ydro^o p^o s^o m^o. Con^o calculū. Si urinā face nō potes. Si sanguīez cū urina emittis. De matrice et i^o m^o d^o is eius et cura.

no

no

**De suffocatione matris quā mulier
parit. Quō eisdē remedijs puocā
mēstrua. Cont lapsū matris. Con
pfluuiū sanguis. Cont defm̄ mē
struor. De v̄ga genitali. Con irri
gidationē eī et cum et con luxu
riā. Si vulnea l' vulnea ī ea crue
rūt. Si tumuerit testicul. Cont
purigies v̄ge. De renib' et fir
mitatib' eor et cum. Si dolor in
renib'. Itē Si dolor ī renib' coris
l' lūbis. De anchis q̄ nates dicūt
et ifirmitatib' eor et cum. Si sca
briem anchaz. Si emorroydes Con
lapsu manu. Itē Cont emorroy
des. Itē Remediū emorroydaz.
Itē Aliud de plijs et passione yli
aca et cum eī. De spondilib'. De
genib' et itōmodis eor et cum.
Si inflatur genu. Si leditur De
tybis et passioib' eor et cum.
De pedib' et ifirmitatib' eor et
cum. Si pedē lesū hūcus ex rōtor
sione. Si artencā pateis. Cum
podagre. Cum artence. Diuisio
quatuor passionū. Si nodus pe
dis disūgit. De talis. De plantis.
pedū. De semine gnatiois. De
Impgnatioē mulieis. De infusio
ne aīe rōlis. et vñ Anima. De v̄
tute nascitua. De arte obstetri
candi ualde nēcessaria. Et mod'
nascūt' puei. Et quō educat' se
cūdina. De ordie viuēdi phisice
scdm̄ aristotilē et vocat' tra
ctatū Secretū secretor. Eplā
az. ad Alexandrū Regē. De
sex etatib' hoīs. Pmo de infā
na. De pueina. De adolescen**

**na. De robōe. De senectute. De em
te decrepita. De morte. Et qd sit
mors. et si accideat. quid sanē
dū sit. De cogis. **Explicit**
Capla. Incipit vsus 20. vte duo
Auc**

folia

no

no

10

